

ЗНАЙ, МОНІТОР, ДІЙ

Збірка звітів групи громадського спостереження «O3ON»
за результатами моніторингу дій правоохоронних
та судових органів в Україні у 2015 році

ЗНАЙ, МОНІТОР, ДІЙ

ЗБІРКА ЗВІТІВ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН»
ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ ДІЙ ПРАВООХОРОННИХ
ТА СУДОВИХ ОРГАНІВ В УКРАЇНІ У 2015 РОЦІ

«Знай, монітор, дій. Збірка звітів групи громадського спостереження „ОЗОН“ за результатами моніторингу дій правоохоронних та судових органів в Україні у 2015 році»
/ за загальною редакцією В.Рибак – Київ, 2016 р. – 488 с.

Збірка звітів підготовлена за результатами моніторингу групи громадського спостереження «ОЗОН» у 2015 році дій правоохоронних та судових органів в Україні силами експертів та волонтерів Групи. Викладена інформація розрахована на використання в своїй роботі органами державної влади, експертним середовищем, зокрема, пов'язаним з реформуванням систем правосуддя та правоохоронних органів, а також громадськими активістами, які безпосередньо беруть участь у моніторингу або готуються до нього.

Звіт опубліковано за посиланням:

Верстка та дизайн: Михайло Федішак

© гтс «ОЗОН», 2016

public monitoring

Група громадського спостереження ОЗОН

– добровільне об'єднання активних громадян – передусім громадських активістів, юристів, журналістів, які усвідомлюють важливість якісного громадського контролю за державними органами, а також за ключовими процесами, які відбуваються на лінії зіткнення суспільства та держави або людини та держави, зокрема, під час мирних зібрань, судових процесів та діяльності органів місцевого самоврядування. За результатами спостережень «ОЗОНівці» оприлюднюють висновки та рекомендації. Громадські спостерігачі – незалежна сторона, вони завжди залишаються поза межами процесу.

Детальнішу інформацію можна отримати на сторінці ОЗОН

WWW.FACEBOOK.COM/OZON.MONITORING

або на сайті WWW.OZONMONITORING.COM

Контактна пошта: OZON.MONITORING@GMAIL.COM

Центр Громадянських Свобод (ЦГС)

створений у 2007 році для утвердження прав людини та поваги до людської гідності в Україні та незалежних державах, які утворилися після розпаду СРСР. ЦГС здійснює моніторинг та аналіз законопроектів на відповідність стандартам прав людини, провадить громадський контроль над діями правоохоронних органів, судів та місцевої влади, над розслідуванням злочинів, вчинених під час Євромайдану, займається документуванням політичних переслідувань в тимчасово окупованому Криму, порушеннями прав людини та воєнних злочинів на Донбасі, просвітництвом у сфері прав людини та демократії, програмами міжнародної солідарності тощо. У січні 2013 року організація започаткувала групу громадського спостереження ОЗОН для створення системи громадського контролю, доступної для кожного громадянина.

Детальнішу інформацію можна отримати на сторінці ЦГС

WWW.FACEBOOK.COM/CCL.ORG.UA

або на сайті WWW.CCL.ORG.UA.

Контактна пошта: CCL.ORG.UA@GMAIL.COM

ВСТУПНІ СЛОВА

Кілька років тому у нас з'явилася амбітна мрія — створити в нашій країні спільноту активних людей, які будуть самостійно контролювати будь-які дії влади з дотримання прав та свобод людини. Так виникла група громадського спостереження «ОЗОН». Спершу вона відстежувала дії правоохоронців під час проведення мирних зібрань. Під час Євромайдану ОЗОНівці пішли на судові засідання аби фіксувати дотримання права на справедливий суд щодо затриманих учасників протестів. Опісля громадські спостерігачі взялися контролювати прозорість органів місцевого самоврядування; чи має місцева громада реальний доступ до публічної інформації. І зараз десятки людей по всій країні продовжують цю роботу та своїми діями роблять поліцію, суди та місцеві ради кращими. Для досягнення нашої мрії нам варто ще добряче попрацювати. Але ми бачимо, як все більше та більше звичайних людей беруть на себе відповідальність та розширюють сфери громадського моніторингу. Вони розуміють, що без неухильного контролю суспільства за кожним кроком людей, наділених владою, навіть у янголів відпадає німб та виростають роги. Виховання влади як «найманого менеджера» просто неможливе без такого виду активності.

ОЛЕКСАНДРА МАТВІЙЧУК,
голова Правління Центру Громадянських Свобод

Група громадського спостереження «ОЗОН» створена і діє заради налагодження і підтримання роботи органів влади в дусі прав людини. «ОЗОН» — це механізм, але живий, він існує тільки завдяки невтомній праці його натхненників, координаторів, аналітиків, юристів та всіх волонтерів. Отримання даних про рівень дотримання в Україні свободи мирних зібрань, права на справедливий суд, хід розслідування справ Революції Гідності та їх узагальнення, з якими ви матимете можливість ознайомитися у цій збірці, стали можливим лише завдяки людям, які не тільки вірять і поважають цінності прав людини, а для їх захисту витрачають свій час, сили, креативлять, і навіть інколи ризикують. Тож у вступному слові я хочу подякувати всім нам, ОЗОНівцям! Побажати нам сил і натхнення досягати відчутних позитивних змін, щоб перетворити стосунки між владою та громадою з карально- та узурпаторськоорієнтованих на партнерські.

ВАЛЕРІЯ РИБАК,
координаторка напрямку громадського спостереження «ОЗОН» Центру Громадянських Свобод

Моніторинг мирних зібрань, з якого починалася ініціатива «ОЗОН», була свого часу не лише новою, але й незвичною формою роботи у цій сфері. Проте активна робота із міжнародними експертами у справі з Болотної площі, постійна присутність моніторів на резонансних масових акціях 2012–2013 рр., підтримка колег-правозахисників дозволила сформуванню «ОЗОН» як професійну команду незалежних спостерігачів. Події Євромайдану не лише збільшили команду моніторів, які того часу були присутні майже цілодобово у різних куточках столиці, але й розширили горизонти діяльності. Сьогодні моніторинг мирних зібрань та моніторинг судових процесів утворюють вкрай необхідний механізм постійного спостереження за діями правоохоронців та судів. Саме такі ініціативи та механізми завжди лежать в основі суспільних перетворень на краще.

ОЛЕГ МАРТИНЕНКО,
д.ю.н., професор, директор Центру досліджень правоохоронної діяльності

«ОЗОН» — це не просто інструмент громадського контролю. Лише факт його створення говорить про те, що суспільство виросло з пелюшок і навчилося ходити. Такі спостерігачі повинні були з'явитися, цього вимагає ситуація в країні. Це потрібно кожній зі сторін. Окремо хотіла би сказати про судових спостерігачів: це дуже важливий напрямок роботи. Всі учасники процесу, і судді, і прокурори, і адвокати, відвикли бути на видноті. Відвикли якісно працювати. Спостерігачі можуть повернути всіх в межі закону. Від цього виграють всі.

КСЕНІЯ ПРОКОПЕНКО,
адвокат практики безпеки бізнесу АО «Юскутум»

В демократичному суспільстві обов'язково мають бути ефективні механізми громадського контролю за діяльністю влади, в тому числі судової. Саме громадський контроль судової влади може дати поштовх до створення ефективної та справді справедливої судової системи в Україні. На жаль, на сьогодні громадський контроль в Україні не розвинений на належному рівні. Причинами цього є нерозуміння його необхідності і сутності посадовими особами держави, її загальне небажання погодитися на первинність інтересів громадянського суспільства щодо інтересів держави та нерозвиненість громадянського суспільства, і слабка його інституційна спроможність для здійснення громадського контролю: не вистачає фахових знань, бракує комунікацій, вмінь тощо. Для зміцнення громадського контролю необхідні кількісне та якісне зростання громадських організацій, підвищення їхньої компетентності, інституційної і ресурсної спроможності, покращення комунікацій, пошук і використання нових технологій контролю, вдосконалення спільних дій. Група громадського спостереження «ОЗОН» сьогодні є піонером та визнаним лідером, що здійснює об'єктивний, неупереджений моніторинг мирних зібрань та судових процесів. Хочу щиро подякувати усім співзасновникам, радникам, активістам і волонтерам цього громадського об'єднання за гарну й таку важливу роботу.

СЕРГІЙ ЯРОШЕНКО,
адвокат, правозахисник

Т
С
М
З

Частина I
МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ
СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

9

Частина II
МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ
ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

127

Частина III
МОНІТОРИНГ СТАНУ
РОЗСЛІДУВАННЯ
«СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

425

**МОНІТОРИНГ
ДОТРИМАННЯ
СВОБОДИ МИРНИХ
ЗІБРАНЬ**

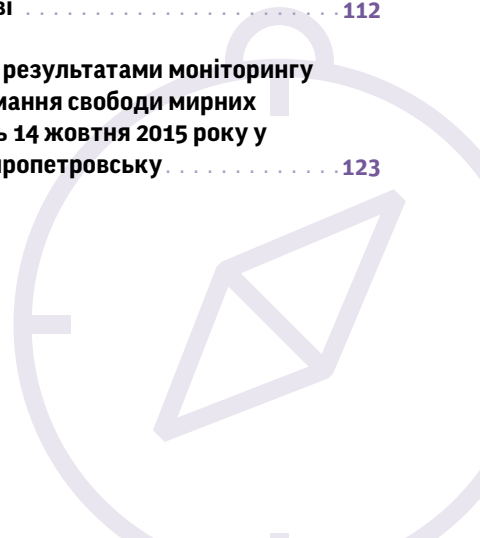
ЗМІСТ

Частина I Моніторинг дотримання свободи мирних зібрань

1. Звіт за результатами моніторингу дотримання свободи мирних зібрань 21 березня 2015 року у м. Дніпропетровську	10
2. Звіт за результатами моніторингу дотримання свободи мирних зібрань 2 квітня 2015 року у м. Дніпропетровську	17
3. Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за мирними зібраннями 9 травня 2015 року у м. Дніпропетровську	20
4. Звіт за результатами моніторингу дотримання свободи мирних зібрань 6 червня 2015 року у м. Києві <i>Марш рівності – лакмусовий папірець рівня свободи мирних зібрань та толерантності суспільства в Україні</i>	32
▶ ЗАМІСТЬ ПЕРЕДМОВИ	33
▶ НАПАДИ АГРЕСИВНИХ ГРУП ЛЮДЕЙ ПІД ЧАС ТА ПІСЛЯ МАРШУ РІВНОСТІ	37
▶ ЧИ МОЖНА ВВАЖАТИ ЗІБРАННЯ МАРШ РІВНОСТІ МИРНИМ?	44
▶ КОНТРЗІБРАННЯ	45
▶ ДІЇ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ ПЕРЕД ТА ПІД ЧАС МАРШУ РІВНОСТІ ТА КОНТРЗІБРАННЯ	48
▶ ДІЇ МІЛІЦІЇ ПЕРЕД ТА ПІД ЧАС МАРШУ РІВНОСТІ ТА КОНТРЗІБРАННЯ	51
▶ ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ	54
5. Звіт про дотримання свободи мирних зібрань в Україні на прикладі зібрання «Всеукраїнське віче» 21 липня 2015 року у м. Києві	56
6. Події під парламентом 31 серпня 2015 року <i>через призму прав людини</i>	66
▶ ВСТУП	67
▶ 1. ОЦІНКА ДІЙ ПРАВООХОРОНЦІВ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ МИРНОГО ЗІБРАННЯ	69
▶ 2. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПОРУШЕННЯ ПРАВ ОСІБ, ЗАТРИМАНИХ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ПОДІЯМИ	73
2.1. Порухення прав неповнолітніх осіб	74
2.2. Порухення права на захист	74
2.3. Фальсифікація часу фактичного затримання осіб	76
2.4. Відсутність належного контролю з боку оперативного чергового за своєчасним повідомленням органу, уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги, про затримання осіб	77
2.5. Невиконання службовою особою, відповідальною за перебування затриманих, Голосіївського РУ вимог ч. 3 ст. 212 та ч. 5 ст. 213 КПК України	77

2.6. Порушення обліку перебування затриманих осіб в Голосіївському РУ.	77	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЛЕЖНИХ УМОВ УТРИМАННЯ ПІДСУДНИХ ПІД ЧАС ЗАСІДАННЯ ТА НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ.	90
2.7. Проведення слідчих дій із порушенням вимог чинного законодавства.	77	ОХОРОНА У ПРИМІЩЕННІ СУДУ ТА НА СУДОВИХ ЗАСІДАННЯХ.	92
2.8. Незаконне примусове тримання у приміщенні райуправління свідків.	78	ПРЕЗУМПЦІЯ НЕВИНУВАТОСТІ.	94
▶ 3. ДАНІ ПРО ОСІБ, ЯКІ ЗВЕРНУЛИСЬ ЗА МЕДИЧНОЮ ДОПОМОГОЮ У ЗВ'ЯЗКУ З ПОДІЯМИ	79	ПРАВО НА ЗАХИСТ	96
▶ 4. ПРОВАДЖЕННЯ УПОВНОВАЖЕНОГО З ПРАВ ЛЮДИНИ У СПРАВІ ПРО ПОРУШЕННЯ ПРАВ ГР. ТИЦЬКОГО Б. В.	81	Підозрювані у вчиненнях злочинів 31.08.2015 біля Верховної Ради України	98
4.1. Перевищення сили під час затримання.	81	Висновки	100
4.2. Порушення права на медичну допомогу.	82	РЕКОМЕНДАЦІЇ	101
4.3. Порушення права на захист	83	ФОТО ПОДІЙ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ БІЛЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ	107
▶ 5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД ЗАТРИМАНИХ ОСІБ	86	7. Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу дотримання свободи мирних зібрань під час «Маршу Героїв» 14 жовтня 2015 року в м. Києві	112
Право на публічний розгляд справи.	86	8. Звіт за результатами моніторингу дотримання свободи мирних зібрань 14 жовтня 2015 року у м. Дніпропетровську	123
5.1. Інформація про судові засідання.	86		
5.2. Аудіозапис, фотозйомка та відеозапис судового засідання.	88		
5.3. Доступ до судового засідання.	88		

I. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

1. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ 21
БЕРЕЗНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

1. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ 21 БЕРЕЗНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

I. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

1. Звіт за результатами моніторингу дотримання свободи мирних зібрань 21 березня 2015 року у м. Дніпропетровську

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ

Початок заходу: пам'ятник Петровському (площа ім. Петровського) біля залізничного вокзалу. **Хода за маршрутом:** від пам'ятника Петровського (площа ім. Петровського) пішохідною алеєю проспекту ім. Карла Маркса до будівлі Міськради (м. Дніпропетровськ). Біля будівлі Міськради відбувся мітинг.

ОРГАНІЗАТОР ЗІБРАННЯ

Дніпропетровська обласна організація ВО «Свобода», ППО ВНПС «Захист праці» ДП «ВО ПМ з ім. Макарова», ППО Незалежна профспілка гірників України ВАТ «Завод „Дніпропрес“» м. Дніпропетровська. Долучились до заходу представники ВО «Батьківщина», представники ГО «Майдан-Січеслав».

ДАТА

21.03.2015

ТЕМАТИКА ЗІБРАННЯ

Марш та мітинг під назвою «Марш Соціальної Справедливості» присвячений соціальним проблемам, зокрема, за виплату заробітної плати робітникам «Південмашу», проти підняття тарифів на житлово-комунальні послуги, проїзд в маршрутних таксі міста.

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

1. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ 21
БЕРЕЗНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

12

ТРИВАЛІСТЬ СПОСТЕРЕЖЕННЯ

09:50 – 13:12 (3^{год} 22^{хв})

ТРИВАЛІСТЬ ЗІБРАННЯ

Почали збиратись учасники до 10:00, початок з 10:00, 10:35 почалась хода, 11:21 учасники ходи підійшли до будівлі Міськради, 11:25 почали мітинг. Закінчення заходу о 13:10.

КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА АКЦІЇ

Учасників ходи було близько 320, на мітингу біля будівлі Міськради було близько 350 осіб. Наявність ЗМІ: телеканал «Інтер» – 2 особи, Дн-вський 9-телеканал – 2 особи, Дн-вський 11-телеканал – 2 особи, телеканал «ТРК-Україна» – 2 особи, Дн-ський 34-телеканал – 2 особи, блогер «Лелекасицеслав» – 1 особа. Спостерігали за маршем з початку зборів учасників акції: телеканал «Інтер» – 2 особи, Дн-вський 9-телеканал – 2 особи, Дн-вський 11-телеканал – 2 особи, блогер «Лелекасицеслав» – 1 особа; спостерігали за маршем та за мітингом з камерами – 4 особи, близько 8 осіб з фотокамерами та з різними пристроями (планшет, мобільний телефон тощо) – близько 10 осіб.

КІЛЬКІСТЬ МІЛІЦІЇ

Загальна кількість залучених до громадського порядку правоохоронців з початку заходу: 30 працівників ГУМВС України в Дніпропетровській області (молодший начальницький склад, середній начальницький склад, старший начальницький склад) та 2 працівники ДПС на авто (номер 1135), були присутні також 2 авто ГУМВС (номери 2522, 2602) та 1 авто з номером МВС (2333). Розташовувались навколо площі ім. Петровського, де збиралися учасники заходу. Кількість працівників МВС, які здійснювали охорону громадського порядку під час ходи – близько 45, а саме співпрацівники ГУМВС в Дніпропетровській області 32, співпрацівники ППС 10 (у 9 працівників, наявність спецзасобів: кийки, наручники, газові балончики), 2 співпрацівника ДПС з авто, 2 авто ГУМВС та цивільне авто, які супроводжували ходу впродовж усього часу проведення. Кількість працівників МВС біля будівлі Міськради: 5 працівників ГУМВС України в Дніпропетровській області перебували постійно біля входу в Міськраду, від 14 до 22 (кількість постійно змінювалась) працівників ГУМВС розташовувались біля мітингу з одного боку (сторона вул. Леніна), 2 авто ГУМВС перебували

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

1. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ 21
БЕРЕЗНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

13

навпроти будівлі Міськради на пр.К.Маркса. Всередині будівлі Міськради були працівники міліції, але кількість невідома. У дворі Міськради була група резерву, кількість побачених спостерігачами працівників міліції близько 10, спецзасоби були відсутні.

НАЯВНІСТЬ КОНТРЗІБРАННЯ

Не проводилося.

ЗАГАЛЬНИЙ КОРОТКИЙ ОПИС ПОДІЙ

З початку спостереження **09:45**, учасники заходу збирались на запланованому місці біля пам'ятника ім.Петровського (площа ім.Петровського) та розгортали прапори й плакати. Організатори та учасники акції спілкувалися з журналістами та давали інтерв'ю щодо заходу. **10:18** – суперечки між учасниками стосовно прапора (прапор блакитного кольору з символікою та з надписом: *Сокіл*). **10:23** – пролунав заклик будуватися для ходи. **10:35** – колона вирушила до алеї пр.К.Маркса. Відеопосилання ходи: WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=VGXXQAKUXNM. **11:22** хода прибула до будівлі Міськради. **11:25** – почався мітинг. Організаторами акції під час ходи використовували гучномовці та для виступу біля Міськради використовували звукопідсилюючу апаратуру з колонками та мікрофоном. З **11:28** до **12:40** – виступи організаторів та учасників акції. **12:40** – зачитали 2 резолюції: перша – до Президента України П. Порошенка, до Голови Верховної ради В. Гройсмана, до Прем'єр-міністра України А. Яценюка; друга – до міської влади. Якщо не виконають вимоги зазначені в резолюціях, організатори пообіцяли повторити акцію через 2 тижні. Зміст резолюцій є у відео за посиланням: WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=CG2R67CR-GU&FEATURE=YOUTUBE. **12:48** виступають учасники. **12:53** виступає представник міської влади, учасники демонструють своє невдоволення криками. Опісля виступає в. о. мера Г. Булавка, яка подякувала учасникам за їх активність, за те, що прийшли і висловили свої вимоги, та запропонувала усім приєднатися до спільної роботи щодо покращення життя в місті. **12:59** представники ВО «Батьківщини» почали згортати свої прапори. **13:10** мітинг оголошено завершеним, учасники почали розходитися. Відеопосилання мітингу: WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=X40F_IYAYPE

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

1. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ 21
БЕРЕЗНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

14

РИЗИКИ ЗІТКНЕННЯ ЗІБРАНЬ (У РАЗІ НАЯВНОСТІ КОНТРЗІБРАНЬ)

Не було (через відсутність контрзібрання).

КОРОТКИЙ ОПИС ДІЙ УЧАСНИКІВ

Учасники використовували транспаранти такого змісту: «За невыплату зарплаты уголовную ответственность!!! Без компромиссов!», «Ми есть, народ якого правди сила ніким звойована ще не була... Незалежні профспілки – основа демократичного суспільства», «ЯЦЕНЮК повышение тарифов без счетчиков и конкуренции это коррупция и рэкет», «Задолженность по зарплате на ЮМЗ позор для Украины», «МУНИЦИПАЛЬНАЯ СИСТЕМА ТРАНСПОРТА+ИНТЕРНЕТ – КОНТРОЛЬ+КОНКУРЕНЦИЯ = КОНЕЦ КОРРУПЦИИ», «власть олигархов нищета народа», «При сегодняшней власти Космические технологии создаются рабским трудом», «ПРОТИ підвищення ціни на проїзд у транспорті», «МИ, БАНДЕРОВЦІ – БОРЦІ ЗА ІНТЕРЕСИ ПРАЦЮЮЧИХ МАС! Петро Полтава», «РЕНТАБЕЛЬНЫМ ТАРИФАМ РЕНТАБЕЛЬНЫЕ ЗАРПЛАТЫ 10000 ГРН. В МЕСЯЦ», «СОЦІАЛЬНА РЕВОЛЮЦІЯ Є НЕВІД'ЄМНИЙ ЕЛЕМЕНТ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ!» Петро Полтава, також використовували плакати: «НІ ПРИВАТИЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ», «ДОСИТЬ ДЕРТИ ШКУРУ З ЛЮДЕЙ!» (символ ВО «Свобода»), «ЧАС ДЕРТИ ШКУРУ З ОЛІГАРХІВ!» (символ ВО «Свобода»), «РОБІТНИКАМ ЗАРПЛАТУ, ВЛАДУ УКРАЇНЦЯМ!» (символ ВО «Свобода»), «РОБІТНИКАМ ЗАРПЛАТУ! З ОЛІГАРХІВ – ПОДАТКИ» (символ ВО «Свобода»), «ВИМАГАЄМО ЗАРПЛАТУ РОБІТНИКАМ ПІВДЕНМАШУ» (символ ВО «Свобода»), «Є 1,2 МЛРД ПРИВАТБАНКУ НЕМА 90 МЛН ПІВДЕНМАШУ». Під час ходи та мітингу були присутні наступні прапори: Державний – 4, ВО «Свобода» – близько 20, ВО «Батьківщина» – близько 12, Захист праці (червоно-чорного кольору з тиснутим кулаком по центру з лавровим вінком) – 2, Захист праці (чорного кольору з тиснутим кулаком по центру з лавровим вінком) – 1, червоно-чорний (кольори розміщені пропорційно до полотна прапора, зверху червоний та низу чорний колір) – 2, червоно-чорний (прямокутної форми, розділені по діагоналі на 2 трикутники: червоний та чорний) – 1, чорний – 1, ГО «Майдан-Січеслав» з чорною стрічкою – 1, блакитного кольору з символікою та з надписом «Сокіл» (з запрошенням організаторів акції не брав участі у маршу та мітингу) – 1, Українська партія –1, Незалежна профспілка гірників України – 1 шт. Протягом ходи учасники скандували: «Слава Україні – Героям слава!», «Слава нації – смерть ворогам!», «Україна понад усе!», «Одна мова, одна нація, одна єдина Україна!», «Пам'ятайте сини, хто господар в Україні!», «Олігархи геть із влади!», «Робочим зарплата», «Ні грабіжницьким тарифам!», «Революція!», «Олігархи паразити не дають нам краще жити!», «Ганьба – жовтим профспілкам» (коли проходили біля Дому профспілок), «Зарплату Південмашу». На мітингу додалися скандування: «Банду – геть!», «Геть Яценюка!».

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

1. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ 21
БЕРЕЗНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

15

НЕЗАКОННІ ДІЇ УЧАСНИКІВ

Під час проведення акції незаконних дій з боку учасників не було.

ДІЇ УЧАСНИКІВ, ЩО МОГЛИ СПРОВОКУВАТИ КОНФЛІКТНУ СИТУАЦІЮ АБО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЗІ СТОРОНИ УЧАСНИКІВ ЗІБРАННЯ, СПІВРОБІТНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ, ТРЕТІХ ОСІБ

Під час проведення акції не було дій, які могли би спровокувати конфліктну ситуацію.

КОРОТКИЙ ОПИС ДІЙ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Правоохоронці забезпечували охорону громадського порядку впродовж усього часу проведення акції. Перебували поруч біля збору учасників акції. Супроводжували з місця збору до кінцевого місця подовження заходу, застосовували автотранспорт для виконання своїх обов'язків. Під час мітингу біля Міськради перебували поруч з одного боку (сторона вул. Леніна) та біля центрального входу до будівлі Міськради. 2 авто ГУМВС перебували напроти будівлі Міськради на пр.К.Маркса. Також у середині будівлі Міськради перебували працівники міліції. У дворі Міськради була група резерву.

НЕЗАКОННІ ДІЇ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Не було виявлено.

ДІЇ ТРЕТІХ ОСІБ, ЩО МОГЛИ СПРОВОКУВАТИ КОНФЛІКТНУ СИТУАЦІЮ АБО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЗІ СТОРОНИ УЧАСНИКІВ ЗІБРАННЯ, СПІВРОБІТНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Третіх осіб, що змогли би спровокувати конфліктну ситуацію або порушення законодавства, нами зафіксовано не було.

ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

З боку громадських спостерігачів під час спостереження не було зафіксовано обмеження прав людини на мирні зібрання.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

1. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ 21
БЕРЕЗНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

16

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

На місці подій протягом проведення акції був відсутній спеціалізований санітарний транспорт бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги або окремі медичні працівники.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Загалом необхідно зазначити, що одночасний захід за участю багатьох громадських і політичних організацій відбувався мирно, порушень з боку протестувальників чи міліції не зафіксовано. Кількості працівників було достатньо для виконання своїх обов'язків охорони громадського порядку. Рекомендації органам місцевої влади щодо покращення проведення мирних зібрань, турботи про своїх громадян в плані забезпечення охорони їхнього здоров'я: при значній кількості заявлених учасників публічних зборів (від 300 і більше), або при наявності двох і більше заявок про проведення зборів, варто забезпечувати чергування бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги або пункту тимчасового її базування. До початку проведення акції повідомити організаторам масового заходу про місце розташування лікарів з проханням повідомити цю інформацію іншим учасникам. ■

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську:
Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

I. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

2. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ 2 КВІТНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

2. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ 2 КВІТНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

2. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ 2 КВІТНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

18

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ

м. Дніпропетровськ. Зібрання почалося біля Катеринославського бульвару з боку пр. К. Маркса, продовжився біля Прокуратури Дніпропетровської області (пр. К. Марска, 38).

ДАТА

02.04.2015

ОРГАНІЗАТОР АКЦІЇ:

ППО ВНПС «Захист праці» ДП «ВО ПМЗ ім. Макарова», ППО Незалежна профспілка гірників України ВАТ «Завод „Дніпропрес“» м. Дніпропетровська.

ТЕМАТИКА ЗІБРАННЯ:

Вимога припинити практику безкарної невивлати зарплати в Україні та відкрити кримінальне провадження за фактом невивлати зарплати на ДП «ВО ПМЗ ім. Макарова».

ТРИВАЛІСТЬ ЗІБРАННЯ

Початок о 10:55, почали збиратись 11:28.

КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА АКЦІЇ

До 20.

НАЯВНІСТЬ ЗМІ

ЗМІ, які помітив представник групи «ОЗОН»: Дн-вський 11-телеканал — 2 особи. Спостерігали за мітингом з камерами — 5 осіб, 3 осіб фотокамерами та з різними пристроїв (планшет, мобільний телефон тощо) — близько 2 осіб.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

2. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ 2 КВІТНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

19

ЗАГАЛЬНИЙ КОРОТКИЙ ОПИС ПОДІЙ

Організатори використовували під час виступу гучномовець. Мітингувальники використовували слогани/транспаранти, під час мітингу були присутні такі прапори: Державний – 1, Захист праці (червоно-чорного кольору з тиснутим кулаком по центру з лавровим вінком) – 2, Незалежна профспілка гірників України – 1 шт. Біля Прокуратури Дніпропетровської області на вимогу мітингувальників вийшов на зустріч представник прокуратури.

З початку заходу громадський спостерігач нарахував 1-о працівника ДПС, 2-х працівників ГУМВС в Дніпропетровській області середнього начальницького складу та 1-о старшого начальницького складу у формі, які здійснювали охорону громадського порядку. Вони перебували осторонь від заходу.

З боку громадських спостерігачів під час спостереження не було зафіксовано обмеження прав людини на мирні зібрання. Захід відбувався мирно, порушень з боку міліції чи протестувальників не зафіксовано. Необхідно наголосити на неналежному рівні підходу керівництва правоохоронних органів до забезпечення охорони громадського порядку. За повідомленням організаторів зібрання, на акції повинно було бути до 100 осіб, за заявленою кількістю учасників мирного зібрання не вистачило б присутніх співробітників для здійснення своїх обов'язків. ■

Фото за посиланням: WWW.FACEBOOK.COM/OSCOMA/POSTS/820809491340272

Відеопосилання: WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=E4WPYABNVDU&FEATURE=Youtu.be

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

I. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

3. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА МИРНИМИ ЗІБРАННЯМИ 9 ТРАВНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

3. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА МИРНИМИ ЗІБРАННЯМИ 9 ТРАВНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

3. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА МИРНИМИ ЗІБРАННЯМИ 9 ТРАВНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ

м. Дніпропетровськ, перехрестя пр. К. Маркса та пр. Гагаріна, біля пам'ятнику ім. Ю. Пушкіну «Танк» (початок зібрань), та початок пр. К. Маркса (подовження зібрань), біля пам'ятника «Слави» (монумент Вічної Слави). Хо́да за маршрутом: пр. К. Маркса та пр. Гагаріна, біля пам'ятника ім. Ю. Пушкіну «Танк» – пр. К. Маркса перегинаючи вул. Фурманова – пр. К. Маркса, біля пам'ятника «Слави» (монумент Вічної Слави). № 3 („Опозиційний блок“) – почав рух з вул. Фурманова до пам'ятника «Слави» (монумент Вічної Слави), та подовжив рух по вул. 6-ї Стрілецької дивізії – в напрямку Фестивального причалу. № 6 (Союз радянських офіцерів та Радянський центр) – після пам'ятника «Слави» (монумент Вічної Слави) продовжив рух: пр. К. Маркса перегинаючи вул. Фурманова – пам'ятник ім. Ю. Пушкіну «Танк», де закінчив акцію.

ДАТА

09.05.2015.

ТЕМАТИКА ЗІБРАННЯ

- Організатори проведення мирних зібрань та тема мирних зібрань:
- Благодійна організація «Фонд оборони країни» – вшанування пам'яті загиблих на війні 1941–1945 р.р. та сьогодношній війні – «Онуки дідам: ви перемогли – ми переможемо!»;
- Всеукраїнське об'єднання ветеранів Дніпропетровській обласної організації – вшанування пам'яті загиблих у Другій світовій війні;
- Регіональна організація політична партія «Опозиційний блок» в Дніпропетровській обл. – проведення урочистої ходи «Марш Перемоги» та концерту, з нагоди 70-річчя Перемоги у «Великій вітчизняній війні»;
- Дніпропетровська обласна організація «Антифашистський союз „Маутхаузен“» – день святкування 70-ї річниці Перемоги над фашистською Німеччиною 9 травня;

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

3. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА МИРНИМИ ЗІБРАННЯМИ 9
ТРАВНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

22

- Дніпропетровська обласна організація українська політична партія «Соціалісти» — проведення урочистого покладання квітів до пам'ятника «Слави» на честь Дня Перемоги;
- Дніпропетровська організація Союз радянських офіцерів, обласна організація Радянський центр — Святкування 70-ї річниці Перемоги радянського народу у «Великій вітчизняній війні»;
- Дніпропетровський міський комітет СПУ — святкування Дня Перемоги;
- Дніпропетровський міський комітет КПУ — покладання квітів до пам'ятника Слави.
- Гр. Переверзев О. — мітинг протесту (інформування мешканців міста про незаконне застосування до людей психотропної зброї спецслужбами МВС).

ТРИВАЛІСТЬ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ГРОМАДСЬКИМИ СПОСТЕРІГАЧАМИ

08:20 – 12:25 (4^{год} 5^{хв})

ТРИВАЛІСТЬ ЗІБРАННЯ

09:00 – 12:10

КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА АКЦІЇ

Загальна кількість учасників, які брали участь у мирних зібрань — близько 1850 осіб, не враховуючи осіб, які приходили до обох пам'ятників покласти квіти та не приймали участі в заходах.

Кількість осіб що приймали участь в заходах відповідно до організацій, які проводили мирні зібрання та ходи:

- Благодійна організація «Фонд оборони країни» — до 400 осіб;
- Регіональна організація політична партія «Опозиційний блок» в Дніпропетровській обл. — до 700 осіб;

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

3. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА МИРНИМИ ЗІБРАННЯМИ 9 ТРАВНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

- Дніпропетровська організація Союз радянських офіцерів, обласна організація Радянський центр та Дніпропетровська обласна організація «Антифашистський союз „Маутхаузен“» – до 600 осіб;
- Дніпропетровська обласна організація українська політична партія «Соціалісти» – до 30 осіб;
- Дніпропетровський міський комітет СПУ – до 20 осіб;
- Дніпропетровський міський комітет КПУ – до 100 осіб;
- Гр. Переверзев О. – мітинг протесту – 2 особи.

НАЯВНІСТЬ ЗМІ

ТБ – 11-канал – 2 особи, ТБ – 34-канал – 2 особи, ТБ – IPT – 2 особи, ТБ – «Інтер» – 2 особи, ТБ – «ТРК-Україна» – 2 особи, ТБ – «ICTV» (WWW.KRIMINAL.ICTV.UA/RU) «Надзвичайні новини» – 2 особи, ТБ – «1+1» – 2 особи. Спостерігали за мітингом з фотокамерами, відеокамерами та різними відеопристроями (планшет тощо) – понад 50 осіб.

КІЛЬКІСТЬ МІЛІЦІЇ

Спостерігачі нарахували близько 320 працівників ГУМВС України в Дніпропетровській області (молодший та середній начальницький склад, старший начальницький склад) та близько 10 працівників (www.gai.dp.ua/) УДАІ ГУМВС України в Дніпропетровській області, залучених до охорони громадського порядку. Розташовувалися: біля пам'ятника ім. Ю. Пушкіну «Танк» – перехрестя пр. К. Маркса та пр. Гагаріна; впродовж пр. К. Маркса, минаючи вул. Фурманова, до пам'ятника «Слави» (монумент Вічної Слави) групами 4-7 працівників; біля пам'ятника «Слави» (монумент Вічної Слави) – початок пр. К. Маркса, також були на вул. Фурманова, біля зупинки трамвая «Лікарня ім. Мечникова» (головний вхід до Лікарні ім. Мечникова) та в парковій зоні за Діорамою «Битва за Дніпро», просп. К. Маркса, 16. У кількості близько 220-х працівників ГУМВС України в Дніпропетровській області була наявна екіпіровка: шоломи, кийки, щитки, газові балончики, наручники, бронежилети, табельна зброя (спостерігачі побачили тільки у одного співпрацівника ГУМВС). Правоохоронці застосовували 6 службових собак. Спецтехніка, яку використали правоохоронні органи (яку побачили спостерігачі): автозак – 2; службовий автобус – 6; службовий автомобіль – 7 та 3-и були помічені у патрулюванні міста, які періодично проїжджали поблизу проведення заходів біля пам'ятника ім. Ю. Пушкіну «Танк»,

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

3. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА МИРНИМИ ЗІБРАННЯМИ 9 ТРАВНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

24

а деякі зупинялись біля нього; пожежна машина — 1-а, яка перебувала на вул. Сімферопольській. Також були присутні 2-а авто з надписом СБУ — один біля пам'ятника «Слави», другий біля пам'ятника «Танк».

НАЯВНІСТЬ КОНТРЗІБРАННЯ

Не проводилося.

ЗАГАЛЬНИЙ КОРОТКИЙ ОПИС ПОДІЙ

З моменту спостереження на місці проведення заходу біля пам'ятника ім. Ю. Пушкіну «Танк» та пам'ятника «Слави» (монумент Вічної Слави) тривала підготовка організаторів до заходів, учасників заходів практично не було, окрім декількох осіб. Почали збиратися учасники біля пам'ятнику ім. Ю. Пушкіну «Танк» о 9-й ранку. 09:20 — розпочав зібрання В. Марченко ДО «Союз радянських офіцерів» з виступу. 09:38 — представники КПУ вишикувалися у колону, почали рух алеєю пр. К. Маркса від пам'ятника ім. Ю. Пушкіну «Танк» до пам'ятника «Слави» (монумент Вічної Слави). Біля пам'ятника «Слави» (монумент Вічної Слави) поклали квіти, після почали розходитися. За ними представники СПУ, потім УПП «Соціалісти», поклали квіти, та почали розходитися. Після проходження колони КПУ почала формуватися колона представників РОПП «Опозиційний блок» на перехресті пр. К. Маркса та вул. Фурманова, учасники підходили з боку пам'ятнику ім. Ю. Пушкіну «Танк» та з автобусів (перебували автобуси біля перехрестя пр. К. Маркса та вул. Фурманова), які привезли людей з інших населених пунктів Дніпропетровської області для участі в урочистій ході «Марш перемоги». 09:57 — почалась хода по алеї пр. К. Маркса до пам'ятнику «Слави» (монумент Вічної Слави) представників РОПП «Опозиційний блок». Перед ходою йшов військовий оркестр, який був з 25 осіб. Після покладення квітів пам'ятнику «Слави» (монумент Вічної Слави) почали рух по вул. 6-ї Стрілецької дивізії — в напрямку Фестивального причалу. О 10:00 почали збиратися біля пам'ятнику ім. Ю. Пушкіну «Танк» учасники БО «Фонд оборони країни», деякі держали прапора та перебували біля кордону правоохоронців поблизу проїжджої частини дороги. Біля пам'ятнику ім. Ю. Пушкіну «Танк» проходив захід ДО «Союз радянських офіцерів», ОО «Радянський центр» та ДОО «Антифашистський союз „Маутхаузен“», на якому виступали учасники акції та голова ДО «Союз радянських офіцерів» нагороджував нагородами учасників ГО «Союзу Радянських Офіцерів». 10:43 — учасники заходу ДО «Союз радянських офіцерів», ОО «Радянський центр» та ДОО «Антифашистський союз „Маутхаузен“» відішли від пам'ятнику ім. Ю. Пушкіну «Танк» та почали формувати колону. 10:54 — почали рух на проїжджій частині дороги до пам'ятнику «Слави» (монумент Вічної Слави). В ході йшов оркестр, який

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

3. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА МИРНИМИ ЗІБРАННЯМИ 9 ТРАВНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

був з 15 осіб. **10:48** – учасники заходу БО «Фонд оборони країни» підійшли к пам'ятнику ім. Ю. Пушкіну «Танк» та почали зібрання. **11:04** – колона учасників заходу ДО «Союз радянських офіцерів», ОО «Радянський центр» та ДОО «Антифашистський союз „Маутхаузен“» підійшли к пам'ятнику «Слави» (монумент Вічної Слави), обійшли його, та підійшов до нього, почали акцію. **11:07** – учасники заходу БО «Фонд оборони країни» відійшли від пам'ятнику ім. Ю. Пушкіну «Танк» та почали формувати колону. **11:10** – почали рух до пам'ятнику «Слави» (монумент Вічної Слави). **11:17** – кордон правоохоронців перекрив підхід до пам'ятника, учасники заходу БО «Фонд оборони країни» заспівали Гімн України. **11:22** – учасники заходу ДО «Союз радянських офіцерів», ОО «Радянський центр» та ДОО «Антифашистський союз „Маутхаузен“» покинули територію пам'ятнику «Слави» (монумент Вічної Слави) – кордон правоохоронців пропустив учасників заходу БО «Фонд оборони країни» до території пам'ятнику «Слави» (монумент Вічної Слави), почали акцію. **11:52** – учасники заходу БО «Фонд оборони країни» почали розходитися. Учасники заходу ДО «Союз радянських офіцерів», ОО «Радянський центр» та ДОО «Антифашистський союз „Маутхаузен“» повернулись до пам'ятнику ім. Ю. Пушкіну «Танк», де у **12:00** почали збиратись. Гр. Переверзев О., що проводив мітинг протесту, перебував о **09:40-10:10** навпроти пам'ятнику ім. Ю. Пушкіну «Танк» через проїжджої частини дороги, перехрестя пр. К. Маркса та пр. Гагаріна.

Під час зібрань «Союз радянських офіцерів», ОО «Радянський центр» та ДОО «Антифашистський союз „Маутхаузен“» використовували звукопідсилюючу апаратуру з колонками та мікрофоном. Організатор заходу ДО «Союз радянських офіцерів», ОО «Радянський центр» – при ході використовував гучномовець.

РИЗИКИ ЗІТКНЕННЯ ЗІБРАНЬ (У РАЗІ НАЯВНОСТІ КОНТРЗІБРАНЬ)

Не було (у зв'язку з відсутністю контрзібрання).

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

3. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА МИРНИМИ ЗІБРАННЯМИ 9
ТРАВНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

26

КОРОТКИЙ ОПИС ДІЙ УЧАСНИКІВ

Учасники що брали участь в заходах відповідно до організацій, і які використовували таку символіку:

- Благодійна організація «Фонд оборони країни» – Державний прапор – 9, Державний прапор з символікою «Айдар» по центру – у вигляді рамки, в середині якої герб України чорного кольору з надписом «Айдар» – 4, прапор білого кольору в середині круг синьо-жовтого кольору з гербом України з надписом «Айдар» – 1, прапор білого кольору в середині круг синього кольору та гербом України жовтого кольору і надписом зверху Січ синього кольору – 9; прапор – одна сторона синього кольору із зображенням, інша сторона розділена по діагоналі кольорами жовтого і синього з зображенням – 1, прапор чорного кольору з символікою «Кривбас» по центру – у вигляді рамки, в середині якої символіка червоного кольору з надписом «Кривбас» – 1, Державний прапор з символікою «Кривбас» по центру – у вигляді рамки, в середині якої символіка червоного кольору з надписом «Кривбас» – 1.
- Регіональна організація політична партія «Опозиційний блок» в Дніпропетровській обл. – Державний прапор – 7;
- Дніпропетровська організація Союз радянських офіцерів, обласна організація Радянський центр та Дніпропетровська обласна організація «Антифашистський союз «Маутхаузен» – прапор Української РСР – 2, прапор РРФСР – 1, прапор Казахської РСР – 1, прапор Білоруської РСР – 1, прапор Військово-Повітряних Сил СРСР – 1, прапор Військово-морського флоту СРСР – 1, прапор Прикордонних Військ СРСР – 1,
- Дніпропетровський міський комітет СПУ – Прапор СПУ – 1, Державний прапор – 1;
- Дніпропетровський міський комітет КПУ – прапор червоного кольору з надписом білого кольору: 150 стр. ордена Кутузова II ст. идриц. див. 79 с.к.з у.а.1 б.ф. – близько 10, прапор червоного кольору – 1;

Деякі учасники заходу, яких було важко визначити, до якого зібрання належать, використовували такі прапори:

- ▶ прапор зеленого кольору на закінчення три смуги: червоний, синій, жовтий, біля штока зображення;

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

3. Звіт групи громадянського спостереження «ОЗОН» за мирними зібраннями 9 ТРАВНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

- ▶ Державний прапор Куби;
- ▶ прапор темно-бордового кольору із зазначенням громадської організації УСВА;
- ▶ прапор блакитного кольору із зазначенням громадської організації та символікою.
- ▶ Біля пам'ятника «Танк» були розташовані флагштоки підлогові — 2 шт, у яких були встановлені державні прапора по 10 на кожен флагшток.
- ▶ Біля пам'ятника «Слави» були розташовані флагштоки підлогові — 2 шт, у яких були встановлені прапори жовтого та блакитного кольорів 24 (12 жовтих, 12 блакитних) на кожен флагшток.
- ▶ Слогани/транспаранти, які використовували учасники різних зібрань:
 - Благодійна організація «Фонд оборони країни» — транспарант — жовтого кольору з надписом синього кольору: ВНУКИ-ДЕДАМ/ нижче — **ВИ ПОВЕДИЛИ — МЫ ПОВЕДИМ!**, та синього кольору герб України; **ПОВЕДИЛИ ГИТЛЕРА — ПОВЕДИМ И ПУТЛЕРА.**
 - Дніпропетровська організація «Союз радянських офіцерів», обласна організація «Радянський центр» — транспарант у вигляді прапора СРСР (який несли 6-8 учасників заходу), транспарант у вигляді прапора УРСР (який несли 6-8 учасників заходу), транспарант у вигляді прапора червоного кольору з надписом: *150 стр. ордена Кутузова II ст. идриц. див. 79 с.к.з у.а.1 б.ф.* (який несли 6-8 учасників заходу); металева конструкція з буквами — «МИР», букви червоного кольору (яку несли 2 учасники заходу); металева конструкція у вигляді п'ятикутної зірки червоного кольору, всередині п'ятикутної зірки ще одна п'ятикутна зірка червоного кольору, навколо якої зелень у вигляді лавра, на внутрішній зірці цифра 70, і, серп і молот жовтого кольору, напис з одного боку конструкції: «от союза офицеров», з іншого: «от советского центра», літери жовтого кольору (яку несли 4 учасника заходу), залишили біля пам'ятника «Слави» (монумент Вічної Слави).
 - Гр. Переверзев О. — мітинг протесту — 1. Нет психотронным убийствам и пыткам МВД! НЕТ психофашизму! НЕТ психотронным квартирным ГУЛАГАМ! 2. В УКРАИНЕ ИДЕТ психотронная БОЙНЯ! НЕТ психофашизму МВД!

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

3. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА МИРНИМИ ЗІБРАННЯМИ 9
ТРАВНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

28

| Скандування:

- Благодійна організація «Фонд оборони країни»:
 - ▶ *Слава Україні – Героям слава!*
 - ▶ *Слава нації – смерть ворогам!*
 - ▶ *Україна понад усе!*
- Дніпропетровська організація Союз радянських офіцерів, обласна організація Радянський центр:
 - ▶ *Ура!*
 - ▶ *Победа-Победа-Победа-Ура!*
 - ▶ *Победили немецкий фашизм – победим местный!* (пролунало декілька разів з боку прихильників, які спостерігали за ходом біля пам'ятника «Слави» – у відповідь учасники відповіли скандуванням – «ура!»).
- РОПП «Опозиційний блок» розташував намети синього кольору в кількості 6 шт. Розміщення: 2 біля пам'ятника ім. Ю. Пушкіну «Танк», 2 між пам'ятником ім. Ю. Пушкіну «Танк» та вул. Фурманова, 2 на перехресті пр. К. Маркса та вул. Фурманова. Біля наметів роздавали стрічки, колір яких складається з 2-х частин: жовтого і синього, на кінчику стрічки надпис: «3 Днем Перемоги». Також охочим роздавали кульки синього кольору із зображенням білого голуба (символ ПП «Опозиційний блок»). Біля пам'ятника «Слави» (монумент Вічної Слави) розташовувалися 2-а намети білого кольору з надписом: «Героям Вітчизни пам'ять і слава, 1939–1945»; та зображення стрічки, колір якої складається з 3-х частин: жовтого, синього та сірого, всередині стрічки зображення квітка червоного маку. Біля цих наметів роздавали такі ж стрічки, які зображені на наметі.

НЕЗАКОННІ ДІЇ УЧАСНИКІВ

Під час проведення акції незаконних дій з боку учасників не було.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

3. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА МИРНИМИ ЗІБРАННЯМИ 9
ТРАВНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

ДІЇ УЧАСНИКІВ, ЩО МОГЛИ СПРОВОКУВАТИ КОНФЛІКТНУ СИТУАЦІЮ АБО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЗІ СТОРОНИ УЧАСНИКІВ ЗІБРАННЯ, СПІВРОБІТНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ, ТРЕТІХ ОСІБ

Групою громадського спостереження «ОЗОН» зафіксовано не було жодного учасника, що зміг би фізично спровокувати конфліктну ситуацію або порушити законодавство.

КОРОТКИЙ ОПИС ДІЙ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Правоохоронці забезпечували охорону громадського порядку протягом усього часу проведення заходів. Постійно здійснювали охорону правопорядку біля пам'ятника ім. Ю. Пушкіну «Танк», де відбувався мітинг та супроводжували ходи від пам'ятника ім. Ю. Пушкіну «Танк» до пам'ятника «Слави» (монумент Вічної Слави). Учасників РОПП «Опозиційний блок» після покладення квітів пам'ятнику «Слави» (монумент Вічної Слави) супроводили по вул. 6-ї Стрілецької дивізії – в напрямку Фестивального причалу. Група управління/медіації ГУМВС в Дніпропетровській області зверталась до організаторів мирних зібрань для медіації щодо коригування проведення ходи та ефективно взаємодіяла з організаторами зібрань. Співпрацівники ГУМВС в Дніпропетровській області проводили передислокацію перед початком проведення ходи. Біля пам'ятника ім. Ю. Пушкіну «Танк» правоохоронці створили огорожування з співпрацівників, яке виконувало охорону громадського порядку та проводило огляд рюкзаків у деяких громадян (які хотіли взяти участь або підійти до пам'ятника «Танк»), які були з рюкзакками. Одиничний випадок, який помітив спостерігач: при проведенні обшуку вмісту в кишенях одягу 2-а працівниками ГУМВС в Дніпропетровській області, один з працівників запросив показати вміст кишень, після того, як громадянин почав показувати вміст кишень, цей працівник почав доглядати кишені сам.

НЕЗАКОННІ ДІЇ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Нехтування процесуальними нормами при проведенні обшуку вмісту в кишенях одягу (одиничний випадок, який побачив спостерігач). При огляду рюкзаків у деяких громадян, правоохоронці в основному не віталися і не представлялися громадянам, та не завжди пояснювали причину огляду рюкзаків. Деякі правоохоронці-кінологи виконували патрулювання з службовими собаками без намордника у місцях з масовим перебуванням людей.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

3. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА МИРНИМИ ЗІБРАННЯМИ 9
ТРАВНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

30

ДІЇ ТРЕТІХ ОСІБ, ЩО МОГЛИ СПРОВОКУВАТИ КОНФЛІКТНУ СИТУАЦІЮ АБО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЗІ СТОРОНИ УЧАСНИКІВ ЗІБРАННЯ, СПІВРОБІТНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Третіх осіб, що змогли би спровокувати конфліктну ситуацію або порушення законодавства, нами зафіксовано не було.

ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

З боку громадських спостерігачів під час спостереження зафіксовано обмеження прав людини на мирні зібрання та ходи не було.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

На місці подій протягом проведення акції була присутня одна «Швидка допомога» та спеціалізований санітарний транспорт бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги ГУМВС в Дніпропетровській області (муніципальна — переміщалася від пам'ятника ім. Ю. Пушкіну «Танк» до пам'ятника «Слави», після ходи перебувала біля пам'ятника ім. Ю. Пушкіну «Танк», бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги ГУМВС постійно перебувала на вул. Фурманова).

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Мирні зібрання, які були організовані в один і той же день, і на одному і тому ж місці, в загалі відбулись задовільно. Керівництво ГУМВС в Дніпропетровській області та місцева влада продемонструвала та засвідчила належний рівень підготовки та проведення в сфері охорони порядку під час публічних зібрань. Заздалегідь для поліпшення проведення мирних зібрань та уникнення конфліктних ситуацій провели медіацію з організаторами мирних зібрань до проведення заходів.

Але варто зауважити, що були деякі недоліки, такі як низький рівень підготовки деяких працівників особового складу ГУМВС в Дніпропетровській області, які здійснювали охорону громадського порядку під час публічних зібрань (огляд речей та нехтування процесуальними нормами при проведенні обшуку вмісту в кишенях одягу, патрулювання з службовими собаками без намордника у місцях з масовим перебуванням людей), таких як забезпечення особистого складу необхідними засобами для виконання своїх службових обов'язків, а саме: спецплащі від дощу, які були не у кожного співпрацівника та у деяких відрізнялися від відповідного виду. Також спостерігачі помітили,

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

3. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «О3ОН» ЗА МИРНИМИ ЗІБРАННЯМИ 9
ТРАВНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

31

що у деяких співпрацівників, які перебували з початку на алеї пр. К. Маркса (кут пр. К. Маркса і вул. Фурманова) та потім у групі супроводження ходи в кількості 3-х осіб, були відсутні на формі погони встановленого зразку та нарукавні знаки (шеврони). Також застосовувались співпрацівниками МВС під час охорони порядку шоломи, які були не всі пронумеровані. За зафіксованими фактами порушення норм про міліцейську діяльність були відправлені відповідні звернення в УМВС та Прокуратуру Дніпропетровської області

Рекомендації керівництву Головного управління МВС України в Дніпропетровській області проводити постійну профілактичну роботу та інструктаж з особистим складом щодо здійснювання охорони громадського порядку. При можливості забезпечити необхідними засобами особистий склад для виконання службових обов'язків, а саме: спецплащі. виправити недоліки щодо нумерації шоломів, якщо це можливо, з приводу цього нагадуємо, що згідно з «Керівними принципами зі свободи мирних зібрань» (видання 2-е) розділ Б частина II 6. Охорона порядку під час публічних зібрань. Охорона порядку під час зібрань — загальні принципи належної практики. 153. Необхідно, щоб співробітників поліції було легко відрізнити (в тому числі з особистих розпізнавальних знаків). Коли співробітники правоохоронних органів знаходяться у формі, на їх форменому одязі та/або головних уборах повинні бути особисті розпізнавальні знаки (наприклад, ім'я або номер).

У місцевої влади також були недоліки щодо організації проведення мирних зібрань з великим скупченням людей похилого віку, було б доцільно при значній кількості учасників збільшити чергування бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги або встановити пункти тимчасового базування бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги. Також обов'язково було збільшити присутність працівників — WWW.GOOGLE.COM.UA/URL?SA=T&RCT=J&Q=&ESRC=S&SOURCE=WEB&CD=1&VED=OCCEQFJAA&URL=HTTP%3A%2F%2FWWW.MNS.GOV.UA%2F&EI=PNK-VLWWEAQ_YG00X4DQCA&USG=AFQJCNFZ-V05CJPOTYWPU1HZFNXIYTPPG&BVM=BV.77648437, D.BGQ Державної служби України з надзвичайних ситуацій з спеціалізованим транспортом (пожежні машини). ■

Повне відеопосилання моніторингу громадськими спостерігачами «О3ОН» дотримання права на свободу мирних зібрань:

1-а частина:

WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=LTLZSE66VFQ WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=LTLZSE66VFQ;

2-а частина:

WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=GR97I4RK2N4 WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=GR97I4RK2N4

Фото за посиланням:

WWW.FACEBOOK.COM/OSCOMA/POSTS/852703384817549

I. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ 6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

*Марш рівності – лакмусовий папірець
рівня свободи мирних зібрань та
толерантності суспільства в Україні*

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

ЗАМІСТЬ ПЕРЕДМОВИ

Марш рівності – мирне зібрання на захист прав людини та ЛГБТ спільноти (лесбійки, геї, бісексуали, трансгендери) відбулося у м. Києві 6 червня 2015 року.

Беззаперечно, подібні мирні зібрання – індикатор не лише демократичності суспільства, але й дотримання прав людини з боку органів державної влади. Саме тому, група громадського спостереження «ОЗОН», окремі представники дипломатичних та міжнародних структур, здійснювали моніторинг під час Маршу рівності. Попередньо до органів внутрішніх справ та органів місцевої влади «ОЗОН» у зверненнях закликав до захисту свободи мирних зібрань та попередив про спостереження.

Свобода мирних зібрань – одне з основоположних прав людини, яким в свій час може забажати або буде змушений обставинами скористатись кожний.

- Чи виконала держава свій позитивний обов'язок та забезпечила охорону громадського порядку, належні умови проведення зібрання?
- Убезпечила від незаконної судової заборони?
- Чи можна вважати зібрання мирним, які були дії учасників?
- Які дії держава зобов'язана вчинити після зібрання?

На ці питання надамо відповіді за допомогою інформації, отриманої громадськими спостерігачами «ОЗОН».

І. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

34

Результати моніторингу дотримання свободи мирних зібрань 6 червня 2015 року у м. Києві на прикладі зібрання «Марш рівності» та контрзібрання групою громадського спостереження «ОЗОН»

ТЕМАТИКА МАРШУ РІВНОСТІ

Марш рівності — зібрання на захист прав людини, привернення уваги до проблем дискримінації, та нетерпимості в українському суспільстві, зокрема щодо представників ЛГБТ-спільноти (лесбійки, геї, бісексуали, трансгендерні люди).

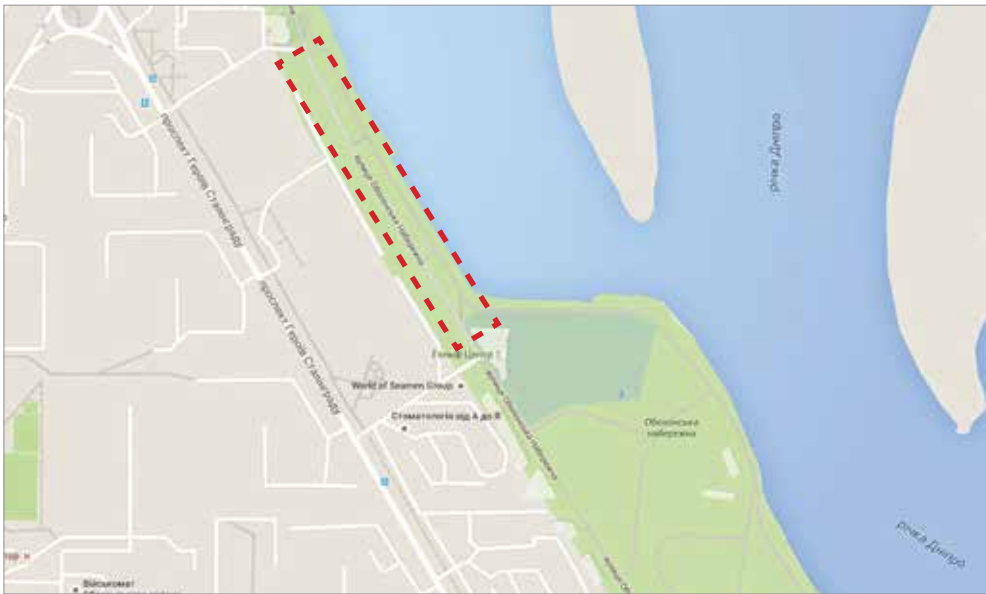
МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ МАРШУ РІВНОСТІ

Зібрання проведено у м.Києві на Оболонській набережній на відрізку Оболонська набережна, 20 — Оболонська набережна, 75. Воно відбулось у вигляді ходи або, іншим словом, маршу.

Місце було обрано з максимальним рівнем безпеки для учасників, а саме вздовж набережної, де проходили учасники. З одного боку знаходиться р. Дніпро та іншого ряд приватних будинків. Вихід через приватні будинки перекритий парканом. Інші ж шляхи потрапляння на набережну були перекриті кордонами правоохоронців до та під час ходи. Проте, відповідно до коментарів організаторів Маршу рівності, місце обрали правоохоронні органи, а не самі учасники зібрання, хоча вони просили про забезпечення території у центральних частинах міста.

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

Мал. 1 Місце проведення Маршу рівності на мапі Google.

ТРИВАЛІСТЬ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ГРОМАДСЬКИМИ СПОСТЕРІГАЧАМИ

На прилеглий території, а саме біля станції метро «Оболонь» громадські спостерігачі перебували о 9:00 та біля безпосереднього місця проведення, о 9:30 та завершили спостереження за зібраннями о 14:00, враховуючи контрзібрання.

ТРИВАЛІСТЬ МАРШУ РІВНОСТІ

Зібрання відбувалось з 10:00 до 10:30. Близько 10 хвилин учасникам знадобилось для того, щоб залишити територію проведення зібрання.

ЗАГАЛЬНИЙ КОРОТКИЙ ОПИС ПОДІЙ

Про наміри проводити Марш рівності організаційним комітетом зібрання було повідомлено завчасно за допомогою ЗМІ, нових медіа та на офіційному сайті заходу WWW.KYIVPRIDE.ORG/UA/NEWS. Для участі у заході люди проходили попередню реєстрацію на згаданому сайті.

До початку ходи учасники зібрались біля гольф-клубу за адресою: вул. Оболонська набережна, 20. Завчасно були утворені кордони з працівників правоохоронних органів на початку та кінці маршруту ходи. Зібрання розпочалось після того, як перехожі звільнили територію.

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

36

На територію проведення зібрання не допускались незареєстровані учасники, зокрема громадські спостерігачі «ОЗОН». Пройти можна було за посвідченням представника ЗМІ або за погодженням із волонтером – організатором, що перебував біля міліцейського очіплення з боку Гольф-клубу. Цією можливістю скористались двоє з спостерігачів «ОЗОН».

Учасники Маршу рівності пройшли організованою колоною всю відмежовану територію Оболонської набережної. Учасники тримали веселкові прапори, прапори з символікою громадських організацій, наприклад Amnesty International, плакати із наступними на-

Фото 1. Місце проведення Маршу рівності, учасник акції (фото ЦІПЛ).

ЦІПЛ

Фото 2.
Місце проведення Маршу рівності,
учасник акції

писами: «Маю право бути тут», «Право на любов, право на мирні зібрання» та вигукували лозунги: «Права людини понад усе», «Права ЛГБТ – права людини», «Human rights is my pride», «No war! Make love», «Дякуємо міліції», «Love is a human right». (Приклади на фото 1 та 2).

Загалом на зібранні серед учасників були присутні близько 250 людей.

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

НАПАДИ АГРЕСИВНИХ ГРУП ЛЮДЕЙ ПІД ЧАС ТА ПІСЛЯ МАРШУ РІВНОСТІ

Епізод 1

На початку маршу на учасників зібрання був здійснений напад агресивно налаштованими людьми, в результаті чого отримали поранення троє працівників міліції – у ший та руки.

ЦПЛ

Фото 3. Місце проведення Маршу рівності, один з правоохоронців постраждав від нападу, отримав поранення ший. Першу медичну допомогу надають медики «Червоного Хреста України»

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

38

Фото 4. Оболонська набережна, 57, територія приватних котеджів. Молоді люди відходять після спроби перелізти через паркан та потрапити на Марш рівності.

Одна з громадських спостерігачок «ОЗОН» за телефоном 102 повідомила про цю ситуацію. Проте за відсутності міліції на території інциденту люди без перешкод побігли до інших будинків, а частина пішла геть.

В той же час одна з мешканок котеджів з криком виїхала на своєму авто, повідомляючи, що на її будинок № 41 напали невідомі в балаклавах. «ОЗОН» знову повідомили про цей інцидент за телефоном 102. Через кілька хвилин на місце інциденту прибули представники правоохоронних органів з числа охорони маршу. Біля будинку № 41 не побачили нічого підозрілого. Проте біля дитячого майданчика, через який йшов обхідний шлях до 25 номеру будинку була помічена група провокаторів та сутички між 39–30 номерами будинків, де було важко поранено одного міліціонера у шию. Правоохоронці затримали 19 чоловік. Монітори «ОЗОН» помітили 5 санітарних автомобілі швидкої допомоги та автомобілі служби червоного хреста в Україні. Медик червоно хреста пояснював представникам ЗМІ, що постраждав міліціонер (травма шиї) та один нападник. Учасники зібрання вказали ще на двох міліціонерів, які були з травмованими руками.

Час нападу збігається із зафіксованим громадськими спостерігачами «ОЗОН» проникненням на територію приватних котеджів групи осіб (близько 20 людей), окремі з яких прикривали обличчя балаклавами об 10:20. Ці особи пройшли через відчинені ворота загальної території котеджного містечка, приватна охорона котеджів цьому ніяк не заважала та не поставила жодних запитань. Вони намагались перелізти через вузький паркан, що відділяє набережну і котеджі біля будинку за адресою Оболонська Набережна № 57. Працівники охорони, які знаходились на місці проведення маршу відреагували на це та нападники почали відходити.

I. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

Епізод 2

О 10.27 через кордон правоохоронних органів біля фінішу ходи прорвались 2 представники агресивно налаштованих груп та намагались бігти вглиб набережної. Втікаючи від правоохоронців на відрізьку де мала б пройти хода, провокатори кинули димову шашку. Згодом ці особи перелізли через огорожу елітних будинків, та після нетривалих дискусій з правоохоронцями, які в цей час були по той бік огорожі, побігли в протилежний набережній бік. Також була помічена група з 3 чоловіків з провокативною поведінкою (чоловіки без розпізнавальних знаків, які заздалегідь були проінформовані про місце проведення заходу, виходячи з їх розмов), при цьому вони скандували: «Йдите в АТО», «Менты, вы охраняете пидарасов», «Охраняете ради вашего же заднего прохода», «Каски не на то место надели».

Фото 6. Кордон правоохоронців на місці проведення Маршу рівності біля закінчення ходи.

Епізод 3

Б іля зупинки громадського транспорту «пл. Сантьяго — де — Чілі» по вул. Героїв Сталінграду о 10:50-10:56 відбувся напад на учасників Маршу рівності, які покидали місце проведення заходу, що перейшли в сутичку між групами агресивних людей з представниками правоохоронних органів. Біля зупинки зібралось 40-50 людей в балаклавах. Нападники використовували димові гранати та кидали пляшки в громадський автобус, на який намагались сісти учасники Маршу рівності. Міліція використовувала сльозогінний газ. Від дії сльозоточивого газу постраждало 2 нападників.

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

40

Фото 7.
Після закінчення
Маршу рівності,
агресивні групи
людей, які рухаються
до зупинки
громадського
транспорту «пл.
Сантьяго – де – Чілі».

Фото 8. Перші
«димові шашки»
після закінчення
Маршу рівності,
кинуті агресивними
групами людей біля
зупинки громадського
транспорту «пл.
Сантьяго – де – Чілі».

Епізод 4

Біля ТРЦ «Dream Town» (Оболонський просп., 1Б) продовжились сутички між агресивними групами людей та працівниками правоохоронних органів. Агресори використовували каміння, палки із вбитими цвяхами, сльозогінний газ. Спостерігачі зафіксували трьох постраждалих міліціонерів від дій агресорів з пораненням голови, ноги та сідниці та ураженням слизових оболонок обличчя. Частина групи агресорів скандувала лозунги з нецензурною лексикою в адресу міліції і Маршу рівності. Останніх міліція провела до метро. Свідки подій спіймали двох молодиків та привели до правоохоронців з повідомленням, що це ті особи, які брали участь в побитті міліціонерів, що підтвердили інші люди поруч. Правоохоронці запитали молодиків за що їх затримали, хлопці відповіли, що не знають і правоохоронці відпустили їх без з'ясування обставин.

Громадські спостерігачі не зафіксували затримань під час цього епізоду сутичок.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

Фото 9.
Працівники міліції
затримують
двох нападників
біля зупинки
громадського
транспорту «пл.
Сантьяго – де – Чілі».

Фото 11.
Люди з агресивних
груп рухаються до
ТРЦ «Dream Town»
(Оболонський
просп., 1Б) з
палками.

Фото 12.
Люди з агресивних
груп рухаються до
ТРЦ «Dream Town»
(Оболонський
просп., 1Б) з
палками.

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

42

Фото 15. Чоловіки, які прямували до Маршу рівності та були побиті за це.

Епізод 5

Здійснені напади на окремих людей не на території проведення Маршу рівності. Так громадські спостерігачі зафіксували трьох людей, які отримали травми, не дійшовши до зібрання. Чоловіки запізнились, але дорогою на місце проведення на них напали чоловіки та нанесли травми голови. Викликана на місце подій швидка допомога зафіксувала тілесні ушкодження та лікарі повідомили, що чоловіки потребують накладення швів в лицьовій та нейрохірургіях.

Громадські спостерігачі зафіксували словесні перепалки між пораненим та опонентами, які зібралися біля місця проведення Маршу рівності: www.youtube.com/watch?v=pGoYrH61_3c, а також можна переглянути коментар потерпілих після їх побиття на відео за посиланням:

WWW.YOUTU.BE/HTNHUBABBPE

Фото 16. Затримання після проведення Маршу рівності. Оболонська набережна.

Вилучені речі.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

Після закінчення Маршу рівності ще проводились затримання людей за підозрою у вчиненнях нападів протягом ранку.

Після закінчення подій у соціальних мережах та ЗМІ з'явилися повідомлення й про інші напади на учасників Маршу рівності після його завершення. Загальна кількість постраждалих учасників Маршу рівності за даними організаторів — 9 людей, спостерігачі «ОЗОН» стали свідками поранення трьох з них.

На офіційному сайті ГУМВС в м.Києві повідомлено про те, що 6.06. 15 р. станом на 14:25 за медичною допомогою до лікарів звернулося 9 працівників міліції, постраждалих під час сутички на Марші рівності. Станом на 16:15 за підозрою в здійсненні хуліганській дії під час Маршу рівності міліція уже затримала 30 осіб. Зібрані відомості внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Розпочато кримінальне провадження за ч. 4 ст. 296 КК України «Хуліганство». WWW.MVS.GOV.UA/MVS/CONTROL/KYIV/UK/PUBLISH/ARTICLE/216753

8.06.15 р. вже відбулись перші засідання для обрання запобіжних заходів нападникам. Оболонський райсуд столиці обрав запобіжний захід сімом підозрюваним у вчиненні протиправних дій під час Маршу Рівності, який відбувся 6 червня у Києві. За рішенням суду одному із підозрюваних обрано запобіжний захід у вигляді утримання під вартою. Щодо чотирьох осіб застосовано цілодобовий домашній арешт. Ще двох осіб суд відпустив на поруки народних депутатів. Дії підозрюваних кваліфіковано за ч. 3, 4 ст. 296 Кримінального кодексу України (Хуліганство, тобто грубе порушення громадського порядку з мотивів явної неповаги до суспільства, що супроводжується особливою зухвалістю, вчинене групою осіб, пов'язане з опором представнику влади, що припиняє хуліганські дії, із застосуванням предмета, заздалегідь заготовленого для нанесення тілесних ушкоджень). У судовому засіданні прокуратура клопотала про обрання для підозрюваних більш жорсткого запобіжного заходу, зокрема щодо шести осіб — у виді тримання під вартою. Повідомлено на сайті прокуратури м. Києва WWW.KYIV.GP.GOV.UA/UA/NEWS.HTML?_M=PUBLICATIONS&_C=VIEW&_T=REC&ID=157303

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

ЧИ МОЖНА ВВАЖАТИ ЗІБРАННЯ МАРШ РІВНОСТІ МИРНИМ?

Часто виникають запитання, чи вважається зібрання мирним, якщо виникли конфліктні ситуації. Відповідно до міжнародних норм і стандартів це зібрання вважається мирним. Так, Керівні принципи зі свободи мирних зібрань вказують на те, що зібрання варто вважати мирним, якщо його організатори мають мирні наміри і зібрання має ненасильницький характер. Термін «мирне» слід поширити на таку поведінку, котра може дратувати чи ображати інших осіб і навіть на таку поведінку, котра тимчасово перешкоджає, ускладнює чи створює перешкоди діям третіх осіб. Як свідчать факти дій учасників Маршу рівності організатори чи учасники зібрання жодним чином не демонстрували агресії ні у лозунгах, плакатах, публічних виступах. Вони не вчиняли жодних протиправних дій. Більше того вони до початку Маршу рівності проводили декілька зустрічей з органами влади та представниками міжнародних організацій, дипломатичних структур для врегулювання питань проведення зібрання. Конституція України також декларує, що громадяни мають право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування.

Тож, необхідно констатувати, що Марш рівності — мирне зібрання, відповідно до українських та міжнародних норм і стандартів.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

КОНТРЗІБРАННЯ

«Контрзібрання є однією із форм одночасного зібрання. Його учасники хочуть висловити свою незгоду з поглядами, висловленими під час іншого зібрання» — визначено в Керівних принципах зі свободи мирних зібрань. З огляду на це та вище наведені ознаки мирного зібрання, не слід плутати протизаконні дії нападників щодо учасників Маршу рівності та працівників правоохоронних органів із контрзібраннями.

Керівні принципи зі свободи мирних зібрань звертають увагу на те, що при розгляді питання контрзібрання, основну увагу слід приділити обов'язкам державних органів забезпечити проведення та охорону кожного заходу в разі організації або виникнення зборів на знак незгоди з іншим зборами. Державні органи повинні залучити достатні сили з охорони правопорядку, щоб сприяти, наскільки це можливо, проведенню таких пов'язаних один з одним одночасних зібрань в межах взаємної «видимості і чутності».

З 10:00 до 13:45 відбулась хода по вулицям Хрещатик, Михайла Грушевського, Шовковичній, Лютеранській, Круглоуніверситетській. Громадські спостерігачі «ОЗОН», які перебували на місці проведення зібрання визначили його тематику як: протистояння ЛГБТ спільноті, загальносоціальні вимоги.

Спостереження громадських спостерігачів «ОЗОН» тривало чотири години (з 9:20 до 13:45).

Фото 18.
Вздовж бульвару Шевченка люди почали збиратись близько 10:00 та формувати колони.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

46

Так, серед лозунгів та написах на плакатах демонстрантів зафіксовані наступні: «Ми за традиційні цінності», «Нет поднятю тарифов!», «Где наши пенсии?», «Геть владу нездар!», «Зупинимо голодомор 2015», «Мы за христианство», «Нет ЛГБТ во власти», «Нам нечего есть», «Запам'ятай чужинець господар тут українець», «Украинцам украинское правительство», «Поднимите пенсии», «Боже захисти нас від цієї влади». Серед символіки використовувались українські прапори.

Під час спілкування учасників з громадськими спостерігачами «ОЗОН», більшість не змогли назвати загальну причину свого перебування тут або що вони хочуть сказати цим зібранням. Серед відповідей були й: «Я йду на концерт».

Уривок з контрзібрання можна переглянути на відео за посиланням: WWW.YOUTU.BE/BA6RWZYWST4

Люди почали збиратись близько 10:00. Сформувались дві колони: одна вздовж бульвару Шевченка, інша на вул. Володимирській. В 11:40 почався рух. Приблизний маршрут ходи:

- Люди перейшли Хрещатик біля Бесарабської площі.
- Дійшли до станції метро «Хрещатик». Там постояли, організовуючись, і пішли далі.
- Далі мітингувальники пішли до Майдану Незалежності, до Європейської площі, по вул. Грушевського, Шовковичної, Круглоуніверситетської.
- По вул. Круглоуніверситетській повернулись до Бесарабської площі.

Фактично мітингувальники повернулись назад, зробивши коло. Далі вони Хрещатиком знову дійшли до Майдану Незалежності. Там почали згортати плакати і потроху розходитись.

Загалом у ході взяли участь близько тисячі осіб.

Протизаконних дій мітингувальників не зафіксовано, зібрання було мирним.

Конфліктних ситуацій зафіксовано не було.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

Фото 19.
Учасники
контрзібрання
на вул. Велика
Васильківська.
Плакати в
учасників
з'явилися
згодом.

Фото 20.
Учасники
контрзібрання
на вул. Велика
Васильківська.
Плакати в
учасників
з'явилися згодом.

Фото 21.
Учасники
контрзібрання.
Плакати в
учасників були
досить різної
тематики, приклад
загально-
соціальної
тематики.

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

ДІЇ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ ПЕРЕД ТА ПІД ЧАС МАРШУ РІВНОСТІ ТА КОНТРЗІБРАННЯ

Відповідно до ст. 39 Конституції України діє повідомчий характер зібрань: «Громадяни мають право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування.

{Офіційне тлумачення положення частини першої статті 39 див. в рішенні Конституційного Суду № 4-рп/2001 від 19.04.2001}

Обмеження щодо реалізації цього права може встановлювати суд відповідно до закону і лише в інтересах національної безпеки та громадського порядку — з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей.»

Відповідно до пункту 4.1. Керівних принципів по свободі мирних зібрань це робиться для надання учасникам зібрання допомоги у реалізації їх права: «Міжнародне право в галузі прав людини не вимагає, щоб в національному законодавстві містилася вимога подачі попереднього повідомлення про збори. Дійсно, у відкритому суспільстві багато типів зборів не потребують будь-якого виду державного регулювання. Тому попереднє повідомлення повинно вимагатися лише в тих випадках, коли його мета полягає в наданні державним органам можливості провести підготовку, необхідну для сприяння свободі зборів, і організувати охорону громадського порядку, громадської безпеки, прав і свобод інших осіб. Будь-яке становище законодавства з цього питання має вимагати від організатора зборів подачі повідомлення про наміри, а не прохання про дозвіл.» www.osce.org/ru/odihr/83237?download=true

Ситуація про взаємодію із органами місцевої влади відома тільки щодо Маршу рівності, адже учасники контрзібрання не змогли роз'яснити ці питання, щодо зібрання в якому вони беруть участь.

Відповідно до коментарів організаторів Маршу рівності, спершу повідомлення від них було подано до Київської міської державної адміністрації (далі — КМДА) 5 травня 2015 року, тобто фактично за місяць до проведення зібрання. Проте працівники КМДА не передавали наявну у повідомленні інформацію до міліції аж до 28

I. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

49

травня. Коли департамент громадської безпеки КМДА запрошував організаторів зібрання на зустрічі, їх повідомили, що міліція володіє інформацією, плануються майбутні зустрічі. У повідомленні про зібрання учасники вказали бажане місце проведення (фото 25, 26, 27) — вул. Червоноармійську з точним маршрутом (центральна частина міста). Працівники КМДА пропонували виробити спільно мету заходу, розробити лозунги та змінити місце проведення, а саме зосередитись на протидії російській пропаганді та провести зібрання під Посольством РФ, що взагалі не відповідало цілям організаторів зібрання.

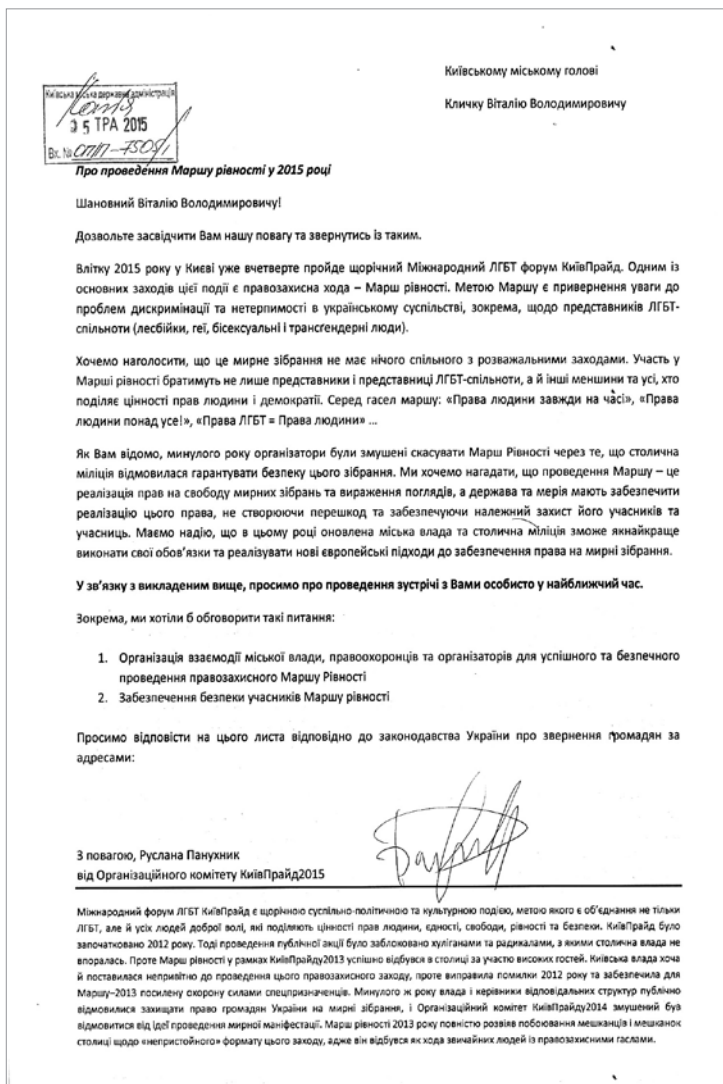

Фото 25.
Повідомлення
про проведення
Маршу рівності,
надіслане до
КМДА та прохання
про зустріч із
В. Кличком.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

50

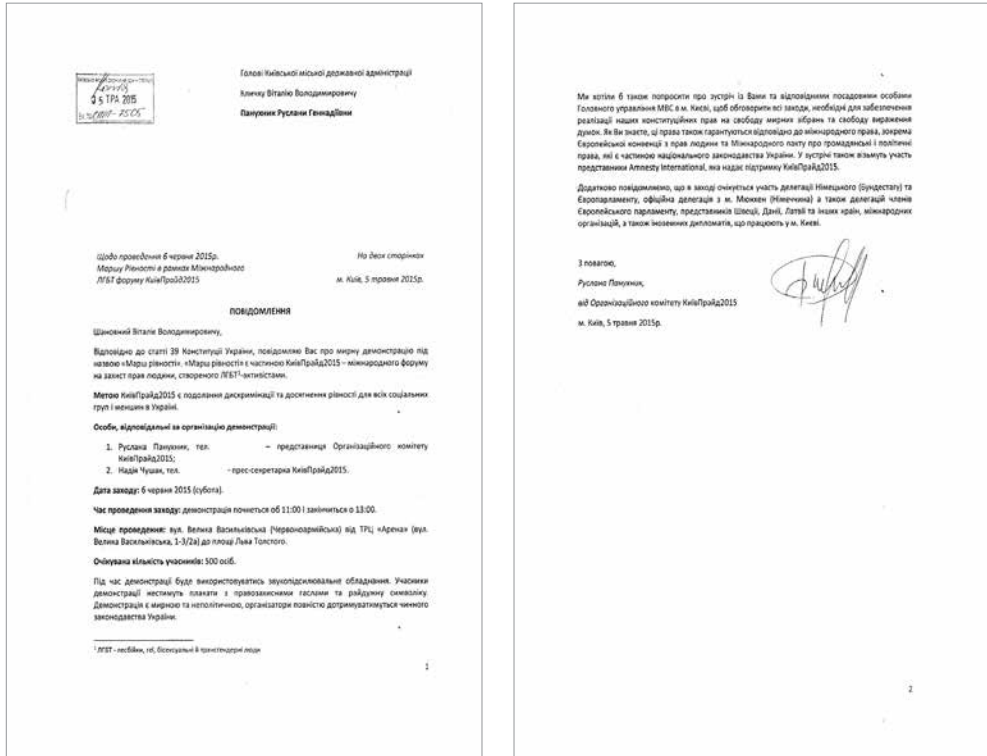

Фото 26. Повідомлення про проведення Маршу рівності, надіслане до КМДА.

Спільні зустрічі з КМДА, правоохоронними органами та організаторами зібрання не були проведені.

Організатори були змушені самостійно повідомляти міліцію 27 травня та просити розробити спільний план щодо безпеки учасників зібрання. На першій зустрічі міліції та організаторів, що відбулась 28 травня, представник органів внутрішніх справ (далі – ОВС) повідомив, що він не отримував повідомлень від КМДА.

Таким чином, змушені констатувати, що місцева влада не взаємодіє належним чином з правоохоронними органами та учасниками зібрання для забезпечення свободи мирних зібрань.

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

ДІЇ МІЛІЦІЇ ПЕРЕД ТА ПІД ЧАС МАРШУ РІВНОСТІ ТА КОНТРЗІБРАННЯ

Необхідно наголосити, що міліція здійснювала охорону обох зібрань, виконуючи свій обов'язок забезпечувати свободу мирних зібрань, проте присутні й зауваження.

| Марш рівності

Необхідно зауважити, що дії міліції з забезпечення свободи мирних зібрань розпочинаються до проведення зібрання. Відповідно до коментарів організаторів Маршу рівності, перед зібранням їх запрошували на дві зустрічі до правоохоронних органів, одна з яких, за ініціативи організаторів зібрання, була розширена – на зустріч були запрошені представники міждержавних організацій та дипломатичних представництв. Проте в обох випадках більша частина часу була витрачена на переконання міліцією учасників не проводити зібрання, адже на їх думку ситуація в країні не відповідає тому, щоб проводити мирне зібрання із подібною тематикою. Були процитовані повідомлення у соціальних мережах від різних груп населення, зокрема праворадикальних сил, наприклад «Правого сектора», в яких містилися заклики до насилля та різні дискримінаційні вислови, а також було повідомлено, що на Марш прийдуть представники влади для вручення повісток на участь в АТО учасникам зібрання.

На зустрічах не було розроблено спільного плану щодо безпеки учасників зібрання, було повідомлено, що міліція забезпечить громадський порядок, оскільки це їх обов'язок. Не були враховані побажання учасників зібрання щодо місця проведення Маршу рівності. Замість центральних частин міста пропонувався аеродром «Чайка», що перебуває за 10 км від м. Києва.

Про місце, де міліція може забезпечити охорону, організаторам Маршу було повідомлено між 13:00 та 14:00 5 червня, тобто менше, ніж за добу до зібрання, що виключило можливість учасникам зібрання належним чином підготуватися, зокрема для забезпечення власної безпеки, обрання шляхів полишити місце проведення зібрання.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

52

Під час проведення зібрання на місці зібрання та прилеглий території зафіксована наявність наступних співробітників ОВС: ГУМВС м. Києва, спецпідрозділ міліції «Титан», Національна гвардія, Державна служба охорони, ДАІ, УМВС Житомирської області, Патрульна служба міліції, батальйон спеціального призначення МВС – *Чернігів*.

| Серед позитивних моментів варто виокремити:

- Велику кількість правоохоронців на місці проведення зібрання, наявність кордонів із правоохоронців та супроводження Маршу під час здійснення ходи.
- Швидке реагування в окремих випадках порушень громадського порядку.
- Залучення до охорони громадського порядку під час проведення Маршу рівності жінок міліціонерів, що повинно було сприяти зниженню градусу конфліктності при залученні їх до процесів медіації у беззбройних конфліктах. Але використання цього потенційно ефективного ресурсу не зафіксовано спостерігачами «ОЗОН».

| Громадськими спостерігачами «ОЗОН» зафіксовані такі недоліки:

- Лише двоє з десятка співробітників правоохоронних органів, опитаних громадськими спостерігачами «ОЗОН», змогли повідомити, що на мирному зібранні перебуває посадова особа, відповідальна за координування здійснення охорони громадського порядку під час зібрання та відповідальна особа за зв'язки з громадськістю. Проте віднайти цих осіб так і не вдалося.
- Незважаючи на присутність правоохоронців на прилеглих територіях, була відсутня охорона біля котеджів на Оболонській набережній, де можливі проникнення на місце проведення Маршу рівності. Це спричинило затримку у реагуванні на випадки нападів на учасників зібрання та представників міліції.
- Незабезпечення супроводу учасників Маршу рівності після закінчення мирного зібрання до безпечних територій, громадського транспорту уможливило низку нападів на учасників зібрання зі сторони агресивно налаштованих груп людей. Хоча організатори Маршу пропонували правоохоронним органам заздалегідь обговорити шляхи забезпечення безпеки під час того, як учасники Маршу будуть розходитись, правоохоронні органи відмовились від такого обговорення. Незважаючи на проведення попередніх зустрічей з організаторами Маршу рівності з органами внутрішніх справ, правоохоронці намагались відмовити їх від проведення зібрання, а не обговорити план дій.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

- Відсутність реакції правоохоронців на повідомлення громадян про вчинення нападу та побиття працівників правоохоронних органів біля ТРЦ «Dream Town» (Оболонський просп., 1Б). Коли очевидці подій привели окремих представників агресивно налаштованих груп людей до міліціонерів та повідомили, що вони брали участь у нападі та побитті працівників правоохоронних органів, співробітники міліції обмежились лише запитанням про те, чому на їх думку (затриманих молодиків) їх затримано, без додаткового з'ясування обставин.
- Зафіксовано присутність працівників правоохоронних органів (до яких вони себе віднесли у розмові з громадськими спостерігачами «ОЗОН») без належних розпізнавальних знаків, що є порушенням вимоги наказу МВС України від 2002 р. № 535 «Про затвердження Правил носіння форменого одягу та знаків розрізнення особами начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, військовослужбовцями спеціальних моторизованих військових частин міліції внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України», а саме – розділу 6 «Знаки розрізнення». Зокрема, порушено вимоги п. 6.1.1: «На предметах форменого одягу носяться погони», а також п. 6.1.8: «Нарукавний знак МВС України ... розміщується на лівому рукаві мундира (кітеля), куртки повсякденної (парадно-вихідної), пальта сукняного, пальта утепленого, куртки зимової повсякденної (парадно-вихідної), плаща, сорочки парадно-вихідної (повсякденної) з довгими та короткими рукавами... На правому рукаві носитья нарукавний знак відповідних служб та підрозділів МВС України...».

Приклади можна переглянути на відео за посиланням: WWW.YOUTU.BE/PIORVLLK6CA

| Контрзібрання

Охорону зібрання забезпечували співробітники Державної служби охорони, Національної гвардії, ГУМВС м. Києва. Із спецтранспорту були використані 3 автобуси типу «ЛАЗ» та 3 автобуси типу «Богдан» з бійцями Національної Гвардії, близько 10 автобусів з працівниками ДСО, 1 авто швидкої допомоги з номером Національної гвардії, 1 автозак.

Міліція не супроводжувала демонстрантів, а базувалась в окремих місцях по ходу маршруту зібрання.

За умови, що протизаконних дій мітингувальників та конфліктних ситуацій не зафіксовано, загалом мирного характеру зібрання та відсутності можливості зіткнення зібрання і контрзібрання через їх проведення у різних частинах міста, дії правоохоронців можна вважати пропорційними.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

54

| Охорона здоров'я

Охорона здоров'я під час зібрання та контрзібрання була забезпечена загальною екстреною медичною допомогою м. Києва та правоохоронних органів.

В районі зібрань були присутні медики «Червоного Хреста України» без спецтранспорту.

Необхідно зазначити оперативність реагування медиків «Червоного Хреста України», які надавали першу допомогу працівникам міліції, учасникам Маршу рівності та представникам агресивних груп населення.

Як недолік варто зауважити, що незважаючи на наявність пункту тимчасового базування бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги в районі проведення Маршу рівності (біля виїзду з гольф-клубу), першу медичну допомогу приїжджала надавати інша бригада швидкої допомоги, не залучена до охорони здоров'я Маршу рівності, що затягнуло час та витрачання додаткових бюджетних коштів.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Учасники Маршу рівності та контрзібрання реалізували своє право на мирне зібрання. Правоохоронні органи України сприяли реалізації цього права людини.

Проте для уникнення у майбутньому жертв та інших порушень під час та після мирних зібрань вважаємо за необхідне:

1. Налагодити належну співпрацю органів місцевої влади та правоохоронних органів для реагування на повідомлення громадян про проведення мирних зібрань, особливо у випадках необхідності додаткових заходів безпеки.
2. З урахуванням запиту учасників мирного зібрання, узгоджувати спільні дії для забезпечення громадської безпеки. Після зібрання проводити спільний аналіз дій правоохоронних органів та учасників зібрання для покращення забезпечення свободи мирних зібрань в Україні.
3. Забезпечувати супроводження кожної мирної акції присутністю посадової особи ОВС, відповідальної за медіацію з організаторами та надання необхідної інформаційно-координаційної допомоги учасникам, а також

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
6 ЧЕРВНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

особи відповідальної за зв'язки з громадськістю. У них повинні бути наявні легко розпізнавальні знаки, накидки або символіка, особливо, коли ці посадові особи знаходяться у цивільному одязі.

4. У разі існування небезпеки для учасників зібрання після його закінчення, забезпечити їх супровід до безпечного місця.
5. Забезпечити виконання нормативно-відомчих документів працівниками ОВС та відповідне реагування у разі їх порушення.

Виходячи із наявності вчинення злочинів зі сторони третіх осіб та порушень співробітників ОВС вимагаємо:

1. Ретельного, об'єктивного та неупередженого розслідування нападів на учасників Маршу рівності та правоохоронців.
2. Належним чином кваліфікувати злочини, пов'язані з нападами, враховуючи тяжкість наслідків дій нападників та характер тілесних ушкоджень, завданих постраждалим. Врахувати мотив вчинення злочинних дій відповідно до статті 161 Кримінального Кодексу «Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками» та кваліфікувати дії нападників як злочини на ґрунті ненависті.
3. Доручити МВС України провести службову перевірку за виявленим фактом порушення правил носіння форменого одягу та знаків розрізнення працівниками ОВС. ■

За необхідності зацікавленими сторонами групою громадського спостереження «ОЗОН» будуть надані додаткові фото та відеоматеріали.

Звіт підготовлено Валерією Рибак, координатором групи громадського спостереження «ОЗОН», на основі матеріалів власних спостережень та спостережень активістів ініціативи: Олексія Білянського, Олени Власюк, Дениса Москальчука, Олександри Романцової, Євгенії Сльозки, Олександри Купченко, Олександри Пінтелені, Анастасії Зотової, Раміли Губайдулліної, Маргарити Красикової, Анастасії Доль.

I. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

5. ЗВІТ ПРО ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ ЗІБРАННЯ
«ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ» 21 ЛИПНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

5. ЗВІТ ПРО ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ ЗІБРАННЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ» 21 ЛИПНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

5. ЗВІТ ПРО ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ ЗІБРАННЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ» 21 ЛИПНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

ЗАМІСТЬ ПЕРЕДМОВИ

Свобода мирних зібрань — одне з основоположних прав людини, закріплене у міжнародних нормах та відображене в українському законодавстві.

Стаття 11 «Свобода зібрань та об'єднання» Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод Ради Європи, що ратифікована законом України № 475/97-ВР від 17.07.97, зазначає:

- Кожен має право на свободу мирних зібрань і свободу об'єднання з іншими особами, включаючи право створювати профспілки та вступати до них для захисту своїх інтересів.
- Здійснення цих прав не підлягає жодним обмеженням, за винятком тих, що встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб. Ця стаття не перешкоджає запровадженню законних обмежень на здійснення цих прав особами, що входять до складу збройних сил, поліції чи адміністративних органів держави.

Стаття 39 Конституції України гарантує: «Громадяни мають право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування. Обмеження щодо реалізації цього права може встановлюватися судом відповідно до закону і лише в інтересах національної безпеки та громадського порядку — з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей».

Спостереження за зібранням, що відбулось 21 липня 2015 року у м. Києві, здійснювали волонтери групи громадського спостереження «ОЗОН». Зібрані матеріали проаналізовані на предмет дотримання права людини — свободи мирних зібрань відповідно до Керівних принципів зі свободи мирних зібрань БДПЛ ОБСЄ та результати представлені у цьому звіті. Загальна методологія здійснення спостереження викладена у посібнику, підготовленому експертами групи громадського спостереження «ОЗОН», за посиланням: WWW.CCL.ORG.UA/WP-CONTENT/UPLOADS/2013/04/POSIIBNIK-1.PDF

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

5. ЗВІТ ПРО ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ ЗІБРАННЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ» 21 ЛИПНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

58

21 липня 2015 року відбулось зібрання у центральній частині м. Києва. Перед проведенням зібрання у соціальних мережах було оголошено про це та вказано назву — «**Всеукраїнське віче**»¹. Зібрання було статичним та відбувалось на Майдані Незалежності.

Спостереження за дотриманням свободи мирних зібрань здійснювали з громадські спостерігачі «ОЗОН» з 18:30 до 21:15.

ТРИВАЛІСТЬ ЗІБРАННЯ

Основна частина зібрання тривала з 18:50 до 21:05.

КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА ЗІБРАННІ

За оцінками спостерігачів на місці проведення зібрання перебували до **4000** осіб, включно з представниками ЗМІ та не враховуючи правоохоронців. Біля станції метро «Хрещатик», на вул. Інститутській, біля ТЦ «Глобус» також стояло загалом 5 великих автобусів. Вони належали організаторам зібрання і не мали стосунку до МВС.

Фото 1. Майдан Незалежності, фото станом на 20:04.

1 [HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/DYASTRUB/POSTS/860449894031896?_mref=message](https://www.facebook.com/dyastrub/posts/860449894031896?_mref=message)

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

5. ЗВІТ ПРО ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ ЗІБРАННЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ» 21 ЛИПНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

Фото 3, 4. Авто, що належать організаторам зібрання та розташовані навколо місця проведення зібрання.

КІЛЬКІСТЬ ПРАВООХОРОНЦІВ

На Майдані Незалежності міліції майже не було, пара поліцейських патрулів (2 авто) та патруль ДАІ (1 авто).

В основному сили МВС України розміщувались на прилеглий території. На вул. Прорізній було 4 автобуси з працівниками ГУ МВС в м. Києві у звичайній формі без спецзасобів, але всередині автобусів можна було помітити металеві щити. Один автобус (типу «ПАЗ») мав сині номери (МВС України), інші 3 були схожі на звичайні міські автобуси (жовтого кольору, типу «Богдан») з цивільними номерами. На одному навіть збереглися наліпки про ціну проїзду. Щонайменше 5 автобусів співробітників ГУМВС в м. Києві та Нацгвардії були розміщені біля Адміністрації Президента на вул. Банкова, проте порахувати точну кількість не вдалося, адже автотранспорт був розміщений за шлагбаумом, куди не допустили громадських спостерігачів «ОЗОН». Також співробітники МВС України базувалися біля театру ім. І. Франка на площі Івана Франка, 3. Навколо театру розміщувались 5 легкових автомобілів співробітників ДАІ, 8 автобусів (з них 1 з цивільними номерами) співробітників ГУМВС в м. Києві та інших (шеврони через темний час доби не зафіксовано, співробітники не представились).

Фото 5. 2 авто патрульної служби поліції на вул. Хрещатик біля місця проведення зібрання.

Фото 6. Патруль ДАІ України на вул. Хрещатик біля місця проведення зібрання.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

5. ЗВІТ ПРО ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ ЗІБРАННЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ» 21 ЛИПНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

60

Фото 10. Співробітники МВС України базувалися біля театру ім. І. Франка на площі Івана Франка, 3. Шеврони через темний час доби не зафіксовано, співробітники не представились.

Тобто, загалом на прилеглій території громадські спостерігачі «ОЗОН» зафіксували 20 автобусів та 5 легкових автомобілі (ДАІ). Із розрахунку, що один автобус вміщує в середньому 30 осіб, а в патрулі ДАІ 2 особи в 1 авто, маємо загальну цифру **610 співробітників МВС України**.

Впродовж всього зібрання не зафіксовано спілкування правоохоронців з учасниками зібрання та будь-якого втручання в перебіг подій. Незаконні дії правоохоронних органів не зафіксовано. Коротке відео з коментарем про взаємодію правоохоронців з учасниками зібрання від колишнього начальника київської міліції, Олександра Терещука за посиланням: [HTTPS://YOUTU.BE/NNLHMSQAIUO](https://youtu.be/NNLHMSQAIUO)

Контрзібрання не відбувалось.

КОРОТКИЙ ОПИС ДІЙ УЧАСНИКІВ

Близько 19:00 почались виступи ораторів, біля 21:00 завершилися.

Більшість учасників зібрались під стелою на Майдані Незалежності до 19:00. Частина мітингувальників, здебільшого вдягнених у камуфляж (до 600 осіб) зібрались біля Будинку Офіцерів. Близько 19:00 вони вишикувались у колону по три вздовж вул. Інститутської та спустились вниз до основної частини натовпу.

| На зібранні виступали:

- Олександр Скипальський (представився головою спілки офіцерів України, коротке відео за посиланням: [HTTPS://YOUTU.BE/wnvVjV-L1c0](https://youtu.be/wnvVjV-L1c0));

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

5. ЗВІТ ПРО ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ ЗІБРАННЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ» 21 ЛИПНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

Фото 12. Виступи учасників зібрання на Майдані Незалежності

- Степан Хмара;
- Володимир Парасюк;
- Катерина Кувіта (представниця руху «Автомайдан»);
- Микола Коханівський (колишній координатор Комітету визволення політ'язнів, голова батальйону ОУН);
- Дмитро Павліченко;
- Андрій Стемпіцький (командир ДУК);
- Дмитро Ярош (коротке відео за посиланням: [HTTPS://YOUTU.BE/IJYG2M0X7MW](https://youtu.be/IJYG2M0X7MW));
- ще троє інших людей.

О 21:05 виступи завершилися. На раніше встановленому екрані почали показувати документальний фільм, присвячений ДУК ПС, люди почали розходитись.

Всі, хто виступав, стояли на сходах під стелою, ніякої особливої сцени не було. Люди стояли між стелою та вулицею Хрещатик. Там було багато стендів з фотографіями з АТО (виставка, що триває вже декілька місяців), також на землі стоять лампадки в пам'ять Небесної сотні (встановлені декілька місяців тому). Учасники зібрання нічого з цього не прибирали, стояли поруч.

Незручності для третіх осіб не спричинені. Рух по Хрещатику не перекривався, автомобілі могли вільно їхати. Вулиця Інститутська теж не перекривалась, але автомобілів на ній майже не було.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

5. ЗВІТ ПРО ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ ЗІБРАННЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ» 21 ЛИПНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

62

Фото 14. Майдан Незалежності, учасники тримають у руках червоно-чорні прапори та прапори України.

| Основні вимоги зібрання, сформовані у виступі Яроша:

- організація і проведення референдуму про недовіру до влади;
- оголошення війни замість АТО;
- повна блокада окупованих територій;
- легалізація ДУК «згідно з чинним законодавством»;

Також було оголошено про перейменування Військово-Політичного Руху «Правий Сектор» на Національно-Визвольний Рух «Правий Сектор»

Переглянути коротке відео з виступу Д. Яроша про вимоги можна за посиланням [YOUTU.BE/THRDOTIDZZ8](https://youtu.be/ThRDOTIDZZ8) та його від'їзду — [YOUTU.BE/CJIPEVCCIMK](https://youtu.be/CJIPEVCCIMK).

| Прапори учасників:

- до 30 червоно-чорних прапорів ПС;
- до 15 прапорів України. На деяких були назви міст (Херсон, Полтава);
- прапор батальйону «Кривбас» (одноокий козак);
- грузинський прапор;

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

5. ЗВІТ ПРО ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ ЗІБРАННЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ» 21 ЛИПНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

Фото 16. Плакат на паркані вздовж вул. Хрещатик.

- прапор «Самооборона Майдану»;
- прапор «Марусині ведмеді» (один з підрозділів ДУК ПС).

Плакатів майже не було, лише в деяких учасників. Зустрічались з таким змістом:

- Два банери «Свободу політв'язням» та «Свободу патріотам», вивішені зверху над «Глобусом». Ті ж самі, що були на «Марші Святослава»;²
- банер «Повстанці Мукачєво проти бандитської системи» під стелою (фактично біля стели);
- плакат «Пане президент, хто і коли віддасть Іловайськ»;
- банер «На землі батьків пануватиме справедливість», також під стелою, використовувався на «Марші Святослава»;
- на огорожі вздовж вул. Хрещатик з протилежного зібранню боку плакати: «Спонсора сепаратистів на нари», «Конфіскація фактичного майна Єфремова», «Єфремову довічне ув'язнення»
- та інші.

На жодному з плакатів не було закликів до насилля або інших протиправних дій.

2 Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» щодо дотримання свободи мирних зібрань під час «Маршу Святослава» 3.07.2015 року www.ccl.org.ua/wp-content/uploads/2013/10/zvit-grupi-gromadskogo-sposterezheniya-ozon-marsh-svyatoslava-3.07.2015-roku.pdf

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

5. ЗВІТ ПРО ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ ЗІБРАННЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ» 21 ЛИПНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

| В руках учасників плакати з таким змістом:

- «Систему на мило» та напис «Результати незалежного тестування державної системи України станом на липень 2015: Зграя неандертальців (міліція) – катівня, прокуратура – злодійська катівня, судова система – гіперкатівня, адміністрації держави усіх рівнів – корупційно-саботажний гадюшник. До зустрічі на барикадах 2-ї хвили революції гідності»;
- «Революцію не завершено, війну олігархам та їх охвістю» (був на марші Святослава);
- «Хто і коли покарає падло Муженко за провал операції в донецькому аеропорту»;
- Правий сектор – герої України, спаси і сохрани їх, Боже.

У деяких учасників були футболки з фотографією Олександра Музичка і написом «З нами бог і Автомат Калашникова»

Незаконні дії учасників не зафіксовано.

Фото 17. Піша мобільна група «Червоний Хрест України» на Майдані Незалежності серед учасників зібрання.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

5. ЗВІТ ПРО ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ ЗІБРАННЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ» 21 ЛИПНЯ 2015 РОКУ У М. КИЄВІ

Дії учасників, що могли спричинити конфліктну ситуацію або порушення законодавства зі сторони учасників зібрання, співробітників правоохоронних органів, третіх осіб також не зафіксовано.

Дмитро Павліченко у своєму виступі закликав займати адміністративні будівлі, арештувати Авакова і Порошенка. Однак він швидко пішов зі сцени й ніяких реальних дій не було і не викликало ніяких дій з боку учасників зібрання.

Дії третіх осіб, що могли спровокувати конфліктну ситуацію або порушення законодавства зі сторони учасників зібрання, співробітників правоохоронних органів не зафіксовано.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

На місці зібрання були присутні піші мобільні групи «Червоний Хрест України».

Загалом необхідно констатувати, що зібрання було мирним та жодних перешкод не було у реалізації одного з основоположних прав людини — свободи мирних зібрань. ■

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН»: Олексій Білянський, Денис Москальчук, Михайло Шахмат, за загальною редакцією координаторки напрямку громадського спостереження «ОЗОН» Центру Громадянських Свобод, Валерії Рибак.

I. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під парламентом 31 серпня 2015 року

6. ПОДІЇ ПІД ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

через призму прав людини¹

¹ Авторський колектив: Олександра Матвійчук, Олег Мартиненко, Юрій Белоусов, Валерія Рибак.

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

ВСТУП

31 серпня 2015 року під стінами українського парламенту в Києві відбувалось кілька одночасних мирних зібрань, в яких брало участь за приблизними підрахунками 400-500 осіб. Після ухвалення у першому читанні законопроекту про внесення змін до Конституції у частині децентралізації розпочалися сутички. Близько 30-40 протестувальників почали наступ на будівлю Верховної Ради України, яку охороняв «живий кордон» із військовослужбовців. Під прихистком димової завіси у бік правоохоронців полетіла бойова граната. У результаті протистояння загинули 4 бійців Нацгвардії, тільки за офіційними даними за медичною допомогою звернулося 179 осіб, було затримано за підозрою у вчиненні злочину та обрано запобіжний захід 18 особам, ще 13 осіб відпустили після перевірки.

Цей звіт є спробою проаналізувати дії органів державної влади у цій конфліктній ситуації на відповідність міжнародним стандартам прав людини. Автори звіту не мають інформації, яка свідчить про вину або невинуватість затриманих у зв'язку із цими подіями осіб, відтак це питання виходить за рамки цього дослідження. Водночас, автори переконані, що незалежно від цього кожна людина має право на ефективний юридичний захист, право на справедливий суд, свободу від катування та нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження або покарання.

Пройшло майже два роки із початку Євромайдану, але Україна досі не спроможна ефективно виконувати покладений на неї позитивний обов'язок щодо сприяння та захисту мирних зібрань. Більше того, напрошуються прямі паралелі із подіями під парламентом 31 серпня 2015 року та протистоянням на Банковій 1 грудня 2013 року. Учасники цих подій знову стали свідками залучення військових підрозділів до охорони мирних зібрань, **нездатності МВС кваліфіковано проводити необхідні операції з вибіркової нейтралізації агресивних осіб та ізоляції провокаторів від загальної маси протестувальників**, надмірного застосування фізичного насилля з боку правоохоронців всупереч критеріям необхідності та пропорційності, приховування працівниками міліції факту затримання особи та маскування його під «запрошення», невиконання суддею свого обов'язку щодо здійснення контролю за дотриманням прав особи, яка заявляє про застосування до неї насильства під час затримання, ненадання медичної допомоги тощо.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

Попри те, що масштаб подій 2013 та 2015 років за тяжкістю та кількістю потерпілих важко піддається порівнянню, водночас права людини не вимірюють у цифрах або відсотках. Беззаперечному захисту своїх прав підлягає навіть одна людина. Історія останніх років свідчить: непокаране зло зростає та сприяє утвердженню безкарності. А це неминуче спричинює масові та грубі порушення прав необмеженої кількості осіб.

Саме тому автори наголошують на тому, що порушення, згадані у звіті, носять системний та постійний характер у діяльності органів державної влади. Правозахисні організації неодноразово звертали увагу на необхідність їх кардинального вирішення. За аналогічними випадками у минулому проти України вже було винесено цілу низку рішень Європейським судом з прав людини. Водночас, ця незаконна практика досі триває, відтак її жертвами стають нові люди.

Автори щиро сподіваються, що викладені у звіті рекомендації органам державної влади стануть дорожньою картою для здійснення невідкладних кроків з приведення їх діяльності у відповідність міжнародним стандартам правам людини. Тільки це, на наш погляд, може стати гарантією неповторення таких дій у майбутньому.

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

1. ОЦІНКА ДІЙ ПРАВООХОРОНЦІВ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ МИРНОГО ЗІБРАННЯ

Підготовчі дії правоохоронців за своєю тактичною схемою практично не відрізнялися від стандартного набору заходів: посилені загони працівників міліції в Маріїнському парку; «жива стінка» перед центральним входом до Верховної Ради у 3-5 рядів; обмеження руху транспорту в урядовому кварталі.

На місці події були присутні від 400 до 500 учасників кількох одночасних мирних зібрань та серед них 30-40 осіб, які вчиняли агресивні дії щодо військовослужбовців.

Функцію загородження перед фронтом Верховної Ради забезпечували близько 400 військовослужбовців Національної гвардії та щонайменше 170 працівників міліції у засобах індивідуального захисту (шоломи, бронежилети, щитки). До цієї функції, за спостереженнями моніторів групи громадського спостереження «ОЗОН», були також залучені службовці батальйону «Київ-1» та роти «Карпатська Січ».

Серед учасників акції були присутні працівники правоохоронних органів у цивільному одязі, які виконували оперативно-технічні завдання. До охорони громадського порядку були залучені працівники патрульної поліції. На проїжджій частини вул. Грушевського було забезпечено чергування декількох автомобілів невідкладної допомоги.

Таким чином, більшість з Керівних принципів свободи мирних зібрань², що стосуються дій поліції на підготовчій стадії, формально були виконані. Незначним за своїм масштабом стало лише порушення принципу 123: «Належить забезпечувати, щоб співробітників поліції легко було відрізнити, включаючи особисті розпізнавальні знаки [...] причому вони не мають права знімати або приховувати такі розпізнавальні знаки». Так, 31 серпня начальник Управління патрульної служби МВС в м. Києві майор міліції Фацевич О.Ю. був зафіксований у форменому одязі та спорядженні, виконуючи службово-розпорядчі функції, проте без особистого номерного жетону та навіть поліцейського шеврону.³

2 WWW.OSCE.ORG/RU/ODIHR/83237?DOWNLOAD=TRUE

3 Відео – [HTTPS://YOUTUBE.BE/XVXXK4_BB7JK](https://youtu.be/xvxxk4_bb7jk)

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

70

Конфліктна ситуація виникла після проведення голосування про внесення змін до Конституції щодо децентралізації. Частина протестувальників почала наступ на будівлю Верховної Ради, яку охороняв кордон військовослужбовців, у їх бік кинули бойову гранату. У результаті сутичок загинули 4 бійці Нацгвардії, за медичною допомогою звернулося 179 чоловік.

Дії правоохоронців під час цих подій свідчать про порушення керівництвом МВС України декількох принципів роботи під час проведення мирних зібрань.

По-перше, міжнародні стандарти наголошують на обов'язковості набуття правоохоронцями професійних навичок переговорів та медіації, щоб могли звести конфлікт до мінімуму (п. 117 Керівних принципів). Однак хроніка подій свідчить, навіть якщо посадові особи МВС України й проходили таке навчання, проте жодним чином не застосовували відповідні навички.

По-друге, такий некомунікативний стиль поведінки викликає також сумнів в тому, що правоохоронці доклали необхідних зусиль для відпрацювання такої структури управління, яка має забезпечити ефективну координацію дій з організаторами зібрання, що також передбачається міжнародними стандартами (п. 121 Керівних принципів).

По-третє, початок агресивних дій окремими мітингувальниками мав передбачати лише два варіанти дій поліції, виправданих з точки зору міжнародних стандартів:

- вжиття заходів щодо невеликої групи таких мітингувальників або провокаторів та їх видалення (арешт) з місця проведення мирного зібрання (пп. 136, 139 Керівних принципів);
- примусове припинення мирного зібрання у випадку, якщо жодні превентивні заходи поліції не стабілізували ситуацію (п. 138 Керівних принципів).

Події біля Верховної Ради потребували реалізації саме першого сценарію, враховуючи кількість мітингувальників, які вдалися до агресивних дій (30-40 осіб) та чисельну перевагу спеціально екіпірованих правоохоронців (близько 570 осіб).

Проте відповідальні особи МВС України не виявили необхідних навичок гнучкого управління особовим складом різних підрозділів, а також продемонстрували нездатність кваліфіковано проводити необхідні поліцейські операції: вибіркову нейтралізацію агресивних осіб, ізоляцію провокаторів від загальної маси мітингувальників, їх арешт та вилучення з місця подій.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

Причинами такої моделі забезпечення громадського порядку можуть бути дві обставини:

1. Тактика та система навчання особового складу МВС не зазнала жодних змін з періоду Майдану. Міліція, як виконавець політичних замовлень, звикла використовувати лише два варіанти дій. Перший варіант — примітивне протистояння «стінка на стінку», без вжиття активних заходів щодо припинення правопорушень, що зазвичай спричинює невинуваті травмування самих правоохоронців (наприклад, події 1 грудня 2013 р. на вул. Банковій). Другий варіант — тактика активного силового втручання без дотримання вибірковості, пропорційності та законності застосування сили та спецзасобів.

Отже, змушені констатувати, що, незважаючи на процеси реформування та люстрації, правоохоронці не опанували ефективних тактик забезпечення громадського порядку та залишилися практично не знайомими з практикою медіації та дистанційного впливу під час проведення мирних зібрань.

2. Залучення військових та парамілітарних підрозділів до функцій охорони мирних зібрань може бути виправдане лише за умови виконання ними допоміжних функцій, але в жодному разі не основної функції — виконання позитивного обов'язку держави із захисту мирних зібрань. Останні за будь-яких умов має здійснювати поліція як цивільна та сервісно-орієнтована структура. Військові підрозділи мають специфічні навички застосування сили, які потребують додаткового контролю з боку суспільства. Відсутність належного управління військовими структурами легко може призвести до невинуватого застосування як фізичної сили, так й вогнепальної зброї, на чому наголошує Європейський суд з прав людини у своєму рішенні по справі МакКанн (McCann) та інші проти Об'єднаного Королівства, 1995⁴.

Нагадаємо, що Національна гвардія взагалі не є правоохоронним органом. Згідно з законом, це військове формування з правоохоронними функціями, переважна більшість яких пов'язана з озброєною охороною важливих об'єктів та участю у спеціальних та військових операціях. Учасник подій 31.09.15 — батальйон «Київ-1» є підрозділом патрульної служби міліції особливого призначення, активно залучений до бойових дій в зоні АТО, має у своєму складі спецпідрозділ штурмової роти «Тінь». Аналогічним підрозділом є зазначена вище «Карпатська Січ», що входить до складу добровольчого батальйону Нацгвардії «Донбас».

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

72

| **ВИСНОВОК:**

Трагічні події під час проведення мирного зібрання під Верховною Радою України 31 серпня 2015 року стали наслідком неналежного управління особовим складом правоохоронців та використанням застарілих та невиправданих з точки зору захисту прав людини моделей реагування. Одночасно дії особового складу МВС продемонстрували нагальну необхідність запровадження системи професійного навчання правоохоронців стандартним поліцейським процедурам, включно із практикою медіації, для виконання позитивного обов'язку держави із сприяння мирним зібранням та їх захисту.

І. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

2. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПОРУШЕННЯ ПРАВ ОСІБ, ЗАТРИМАНИХ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ПОДІЯМИ

Працівники Секретаріату Уповноваженого з прав людини здійснили моніторинговий візит до Голосіївського РУ ГУМВС України в м. Києві 31 серпня 2015 року з метою перевірки інформації щодо можливих порушень прав осіб, затриманих під час подій біля Верховної Ради України. Під час відвідування було опитано осіб, яких доставили до Голосіївського райуправління, працівників райуправління та перевірено облікову документацію.

Відповідно до вимог ст. 209 КПК України, особа є затриманою з моменту, коли вона силою або через підкорення наказу змушена залишатися поряд із уповноваженою службовою особою чи в приміщенні, визначеному уповноваженою службовою особою.

Окрім цього, з моменту фактичного затримання починається відлік граничних термінів тримання та здійснення визначених процесуальних дій, зокрема:

- у разі, якщо особі не вручено повідомлення про підозру після двадцяти чотирьох годин з моменту затримання, така особа підлягає негайному звільненню;
- затримана без ухвали слідчого судді, суду особа не пізніше шістдесяти годин з моменту затримання повинна бути звільнена або доставлена до суду для розгляду клопотання про обрання щодо неї запобіжного заходу;
- термін затримання особи без ухвали слідчого судді, суду не може перевищувати сімдесяти двох годин з моменту затримання, який визначається згідно з вимогами статті 209 КПК України.

Особи, доставлені до Голосіївського РУ, з 16 год. 25 хв. не могли за власною волею залишити Голосіївське РВ і, відповідно до вимог КПК, як мінімум цей час повинен вважатись часом їх затримання, й саме від цього часу особі повинно бути забезпечено дотримання прав, передбачених ст. 42 КПК України.

З урахуванням вищезазначеного, можна стверджувати про наступні порушення прав людини в діяльності Голосіївського РУ ГУМВС України в м. Києві:

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

2.1. ПОРУШЕННЯ ПРАВ НЕПОВНОЛІТНІХ ОСІБ

Встановлено факт перебування у райуправлінні двох неповнолітніх осіб Г. та Л., яких затримали через події біля Верховної Ради. Зі слів неповнолітніх, як під час затримання, так й безпосередньо після доставлення до Голосіївського РУ, щодо до них працівники міліції застосовували фізичне та психологічне насильство. За результатами огляду неповнолітнього Л. працівником секретаріату Уповноваженого з прав людини, фахівцем в галузі судово-медичної експертизи (о 21 годині **31.08.2015**) було встановлено наявність зовнішніх тілесних ушкоджень: синця блідо-фіолетового кольору в ділянці спинки носа з набряком навколишніх м'яких тканин. Тілесні ушкодження виникли від ударної дії тупого твердого предмету і не раніше 12 годин до моменту огляду.

Незважаючи на той факт, що неповнолітні були затримані працівниками міліції, перебували до доставляння у приміщення райуправління у наручниках, їх затримання оформлено не було. На момент візиту працівників Секретаріату із неповнолітніми працювали слідчі, які вимагали від них пояснення. Зазначеним особам не було повідомлено, в якому саме статусі вони перебували у приміщенні райуправління, а опитування проводилося за відсутності законного представника, педагога або психолога, а якщо необхідно - лікаря, як того прямо вимагає ч. 1 ст. 226 КПК України.

2.2. ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА ЗАХИСТ.

Уповноважені службові особи Голосіївського РУ ГУМВС України в м. Києві, що здійснили затримання учасників подій біля стін Верховної Ради України, проігнорувати вимоги ст. 59 Конституції України, ст. 208, 213 КПК України, вимоги Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 р. № 1363. Зокрема, негайно після затримання не було повідомлено орган (установу), уповноважений законом на надання безоплатної правової допомоги, про затримання та місце перебування затриманих осіб.

31.08.2015 о 15:00 до Голосіївського райуправління було доставлено Г. Про його затримання Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у місті Києві (*Далі — Центр правової допомоги*) було повідомлено через 5 год. 20 хв. (о 20 год. 20 хв. **31.08.2015**) після його доставляння до райуправління.

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

31.08.2015 о 16:25 до Голосіївського райуправління було доставлено 17 осіб про затримання яких згодом було повідомлено у Центр правової допомоги. Однак, таке повідомлення не було здійснено негайно. Зокрема, про затримання:

- С. Центр правової допомоги було повідомлено через 1 год. (о 17 год. 25 хв. 31.08.15) з моменту доставлення до районного управління;
- К. Центр правової допомоги було повідомлено через 5 год. 20 хв. (о 21 год. 45 хв. 31.08.15) з моменту доставлення до районного управління;
- К. Центр правової допомоги було повідомлено через 5 год. 30 хв. (о 21 год. 55 хв. 31.08.15) з моменту доставлення до районного управління;
- Б. Центр правової допомоги було повідомлено через 5 год. 40 хв. (о 22 год. 05 хв. 31.08.15) з моменту доставлення до районного управління;
- М. Центр правової допомоги було повідомлено через 7 год. 20 хв. (о 23 год. 45 хв. 31.08.15) з моменту затримання;
- П. Центр правової допомоги було повідомлено через 8 год. 30 хв. (о 00 год. 55 хв. 01.09.15) з моменту доставлення до районного управління (відповідно до відомостей наданих центром правової допомоги, особа в подальшому не була затримана відповідно до вимог ст. 208 КПК України);
- Л. Центр правової допомоги було повідомлено через 8 год. 45 хв. (о 01 год. 10 хв. 01.09.15) з моменту доставлення до районного управління;
- Б. Центр правової допомоги було повідомлено через 9 год. 00 хв. (о 01 год. 25 хв. 01.09.15) з моменту доставлення до районного управління;
- М. Центр правової допомоги було повідомлено через 9 год. 10 хв. (о 01 год. 35 хв. 01.09.15) з моменту доставлення до районного управління;
- К. Центр правової допомоги було повідомлено через 9 год. 20 хв. (о 01 год. 45 хв. 01.09.15) з моменту доставлення до районного управління;
- Б. Центр правової допомоги було повідомлено через 10 год. 29 хв. (о 02 год. 54 хв. 01.09.15) з моменту доставляння до районного управління;
- О. Центр правової допомоги було повідомлено через 10 год. 35 хв. (о 03 год. 00 хв. 01.09.15) з моменту доставлення до районного управління.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

76

Уповноважений з прав людини звернув увагу керівництва МВС на те, що такі дії посадових осіб районного управління міліції можуть кваліфікуватися як злочин, відповідальність за який передбачена статтею 374 Кримінального кодексу України (діяння, що полягає у недопущенні чи ненаданні своєчасно захисника, а також інше грубе порушення права підозрюваного, обвинуваченого, підсудного на захист, вчинене слідчим, прокурором або суддею).

2.3. ФАЛЬСИФІКАЦІЯ ЧАСУ ФАКТИЧНОГО ЗАТРИМАННЯ ОСІБ.

Слідчі Голосіївського РУ ГУМВС України сфальсифікували час фактичного затримання осіб, про що свідчать наведені нижче приклади.

31.08.15 о 16.25 до Голосіївського РУ були доставлені Л. (неповнолітній) та Б.. В подальшому вони були затримані за підозрою у вчиненні злочину, відповідальність за який передбачена ч. 3 ст. 345, ст. 293 ККУ. Однак, за інформацією, наданою центром правової допомоги, часом затримання Логвіна О. В. та Бойка В. О. зазначено 00 год. 10 хв. **01.09.2015 р.**, тобто через 7 год. 45 хв. з моменту їх доставлення до ОВС та фактичного затримання.

31.08.15 о 16.25 до Голосіївського РУ був доставлений М., в подальшому він був затриманий за підозрою у вчиненні злочину, відповідальність за який передбачена ст. 348, ч. 3 ст. 345, ст. 293, ч. 2 ст. 294 ККУ. Однак, за інформацією, наданою центром правової допомоги, час затримання М. зазначено 01 год. 00 хв. **01.09.2015 р.**, тобто через 8 год. 35 хв. з моменту доставлення до ОВС.

31.08.15 о 16.25 до Голосіївського РУ був доставлений К., в подальшому він був затриманий за підозрою у вчиненні злочину, відповідальність за який передбачена ст. 365 ККУ. Однак, за інформацією, наданою центром правової допомоги, час затримання К. зазначено 01 год. 23 хв. **01.09.2015 р.**, тобто через 8 год. 58 хв. з моменту доставлення до ОВС.

31.08.15 о 16.25 до Голосіївського РУ був доставлений Б., в подальшому він був затриманий за підозрою у вчиненні злочину, відповідальність за який передбачена ч. 3 ст. 345, ст. 293 ККУ. Однак, за інформацією, наданою центром правової допомоги, час затримання Б. зазначено 02 год. 54 хв. **01.09.2015 р.**, тобто через 10 год. 29 хв. з моменту доставлення до ОВС.

31.08.15 о 16.25 до Голосіївського РУ був доставлений О., в подальшому він був затриманий за підозрою у вчиненні злочину, відповідальність за який передбачена ч. 3 ст. 345, ст. 348 ККУ. Однак, за інформацією, наданою центром правової допомоги, час затримання Б. зазначено 03 год. 00 хв. **01.09.2015 р.**, тобто через 10 год. 35 хв. з моменту доставлення до ОВС.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

77

2.4. Відсутність належного контролю з боку оперативного чергового за своєчасним повідомленням органу, уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги, про затримання осіб

В порушення вимог п. 6.6.2. Інструкції, затвердженої наказом МВС від 28.04.2009 № 181, черговий Голосіївського РУ не проконтролював факт повідомлення Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги про затримання осіб. У разі встановлення відсутності такого повідомлення оперативний черговий був зобов'язаний повідомити Центр самостійно, що не було зроблено.

2.5. Невиконання службовою особою, відповідальною за перебування затриманих, Голосіївського РУ вимог ч. 3 ст. 212 та ч. 5 ст. 213 КПК України

Особа, відповідальна за перебування затриманих, Голосіївського РУ не виконала службові обов'язки, передбачені ч. 3 ст. 212, ч. 5 ст. 213 КПК України, зокрема в частині повідомлення органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги, про затримання осіб.

2.6. Порушення обліку перебування затриманих осіб в Голосіївському РУ

31.08.2015 Центр правової допомоги було повідомлено про затримання Д. та Т., а 01.09.2015 про затримання Р., Г. та С., однак жодного запису в журналі обліку доставлених, відвідувачів та запрошених про перебування зазначених осіб в Голосіївському РУ не виявлено.

2.7. Проведення слідчих дій із порушенням вимог чинного законодавства

Положенням про кімнати для проведення слідчих дій та інших заходів в органах та підрозділах внутрішніх справ України, затвердженим наказом МВС від 18.12.2003 № 1561, визначена заборона проводити слідчі дії та інші передбачені законодавством України заходи (опитування, побачення із захисником тощо), необхідні для повного, всебічного й об'єктивного дослідження обставин учинення злочинів за участю осіб, затриманих за підозрою в їх вчиненні, у будь-яких приміщеннях

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

78

органів і підрозділів внутрішніх справ, крім слідчих кімнат. Разом з тим, слідчі дії та інші заходи із затриманими особами проводились не у спеціально обладнаній слідчій кімнаті, а в службових кабінетах райуправління.

2.8. НЕЗАКОННЕ ПРИМУСОВЕ ТРИМАННЯ У ПРИМІЩЕННІ РАЙУПРАВЛІННЯ СВІДКІВ

Т. була затримана разом із іншими особами неподалік від будівлі Верховної Ради України. Після доставлення до Голосіївського РУ 31.09.15 о 16 год. 25 хв. її опитали як свідка, а потім близько 6 годин вона перебувала на третьому поверсі райуправління, не маючи можливості залишити приміщення у зв'язку із прямою заборонаю слідчого, яка очікувала на відповідні вказівки свого керівництва щодо подальшої долі громадянки Т.

| ВИСНОВОК:

Посадові особи Голосіївського РУ проігнорували низку зазначених вище вимог законодавства, які закріплюють права затриманих осіб. За їх словами, усі доставлені особи є не затриманими, а запрошеними, а відтак із ними проводяться не допити, а опитування. При цьому, всіх доставлених до райуправління осіб затримали працівники міліції, до них були застосовані наручники, що прямо свідчить саме про затримання, а не запрошення відповідно до вимог ст. 209 КПК. Подібна практика приховування працівниками міліції факту затримання особи, його маскування під виглядом запрошення є дуже поширеною в діяльності органів внутрішніх справ.

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

3. ДАНІ ПРО ОСІБ, ЯКІ ЗВЕРНУЛИСЬ ЗА МЕДИЧНОЮ ДОПОМОГОЮ У ЗВ'ЯЗКУ З ПОДІЯМИ

З метою отримання інформації про кількість осіб, які отримали поранення під час подій, що відбулися біля Верховної Ради з прав людини 31 серпня поточного року Секретаріат Уповноваженого з прав людини надіслав запити до госпіталів МВС та Міністерства оборони України, а також до управління охорони здоров'я Київської міської державної адміністрації.

Аналіз отриманих даних свідчить про те, що у зв'язку із зазначеними подіями за медичною допомогою звернулося 179 осіб, з них до Центрального госпіталю МВС України – 102 особи, до Національного військово-медичного клінічного центру «Головний військовий клінічний госпіталь» – 27 осіб, до закладів охорони здоров'я міста Києва, які підпорядковані МОЗ, звернулось 50 осіб.

У таблиці 1 наведено розподіл усіх постраждалих залежно від встановленого діагнозу.

ТАБЛИЦЯ 1

№	Діагноз	Працівники МВС	Працівники Міністерства оборони	Цивільні особи	Всього
1	Вогнепальні осколкові поранення нижніх кінцівок	68	14	28	110
2	Вогнепальні осколкові поранення тулуба	6	5	11	22
3	Закрита черепно-мозкова травма	8	2	3	13

І. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

№	Діагноз	Працівники МВС	Працівники Міністерства оборони	Цивільні особи	Всього
4	Вогнепальні осколкові поранення верхніх і нижніх кінцівок	4	1	5	10
5	Тупа травма нижніх кінцівок	6	0	0	6
6	Поєднана тупа травма голови, тулуба і кінцівок	2	2	0	4
7	Вогнепальні осколкові поранення верхніх кінцівок	3	0	1	4
8	Отруєння газом	1	2	0	3
9	Поєднана тупа травма голови, вогнепальні осколкові поранення тулуба і кінцівок	2	0	1	3
10	Вогнепальні осколкові поранення голови	1	1	0	2
11	Хвороба	1	1	0	2
ВСЬОГО		102	28	49	179

І. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

4. ПРОВАДЖЕННЯ УПОВНОВАЖЕНОГО З ПРАВ ЛЮДИНИ У СПРАВІ ПРО ПОРУШЕННЯ ПРАВ ГР. ТИЦЬКОГО Б. В.

04.09.2015 у межах відкритого провадження працівники Секретаріату Уповноваженого з прав людини відвідали Тицького Б. В. у Київській міській клінічній лікарні швидкої медичної допомоги, вивчили його медичну документацію, особову справу, відвідали ізолятор тимчасового тримання та Печерський РУ ГУМВС України в м. Києві.

Подання Уповноваженого з прав людини до МІНІСТРА ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Під час провадження встановлено наявність порушень конституційних прав Тицького Б. В., які, на жаль, мають системний характер в діяльності органів внутрішніх справ:

4.1. ПЕРЕВИЩЕННЯ СИЛИ ПІД ЧАС ЗАТРИМАННЯ

31 серпня близько 14.05 громадянина Тицького Б. В. затримали працівники міліції в приміщенні Будинку Офіцерів, розташованому на вул. Грушевського, 30/ у місті Києві. З його слів, він не чинив жодного спротиву при затриманні, однак до нього застосували фізичну силу, внаслідок чого він отримав тілесні ушкодження у вигляді закритого перелому нижньої третини правої плечової кістки зі зміщенням уламків, що можуть бути віднесені до тілесних ушкоджень середнього ступеню тяжкості.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

82

Уповноважений з прав людини звернула увагу Міністра внутрішніх справ на те, що у своїх рішеннях Європейський суд з прав людини неодноразово зазначав, що **застосування сили** з боку правоохоронців має відповідати критеріям необхідності та пропорційності. Надмірне застосування сили з боку працівників правоохоронних органів тягне за собою порушення ст. 3 **Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод**. З кожного випадку застосування сили з боку правоохоронців має бути проведене ретельне й неупереджене розслідування.

4.2. ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА МЕДИЧНУ ДОПОМОГУ

Зі слів затриманого Тицького Б. В., одразу після затримання він неодноразово звертався до працівників міліції з проханням надати йому медичну допомогу у зв'язку із отриманими тілесними ушкодженнями. Однак, до Київської міської клінічної лікарні швидкої медичної допомоги його доставили лише 01 вересня 2015 року о 02 год. 05 хв., тобто через 12 годин після отримання тілесних ушкоджень.

Згідно з практикою Європейського суду з прав людини ненадання медичної допомоги може розцінюватися як тортури, нелюдське або таке, що принижує гідність, поводження та тягне за собою порушення ст. 3 **Конвенції**, що підтверджується рішенням Європейського суду з прав людини у справі Салахов та Іслямов проти України⁵.

5 [OLD.MINJUST.GOV.UA/FILE/26863](http://old.minjust.gov.ua/file/26863)

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

4.3. ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА ЗАХИСТ

Тицького Б. В. доставили до Печерського РУ 31.08.2015 о 14 год. 30 хв. Однак, Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у місті Києві повідомили про його затримання лише о 21 год. 05 хв. 31.08.2015, тобто через 7 год. 35 хв. після доставлення Тицького Б. В. до райуправління.

Таким чином, можна констатувати факт невиконання уповноваженими службовими особами Печерського РУ ГУМВС України в м. Києві, які здійснили затримання, вимог ст. 59 Конституції України, ст. 208, 213 КПК України, порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 р. № 1363, в частині негайного повідомлення органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги про затримання та місце перебування затриманої особи.

На порушення вимог п. 6.6.2. Інструкції, затвердженої наказом МВС від 28.04.2009 № 181, черговий Печерського РУ не проконтролював факт повідомлення Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги про затримання особи. У разі встановлення відсутності такого повідомлення оперативний черговий був зобов'язаний повідомити Центр самостійно, що не було зроблено.

Особа, відповідальна за перебування затриманих Печерського РУ, не виконала службові обов'язки, передбачені ч. 3 ст. 212, ч. 5 ст. 213 КПК України, зокрема в частині повідомлення органу (установи), уповноваженому законом на надання безоплатної правової допомоги, про затримання особи.

Такі дії посадових осіб районного управління міліції, на думку Уповноваженого з прав людини, можуть кваліфікуватися як злочин, відповідальність за який передбачена статтею 374 Кримінального кодексу України (діяння, що полягає у недопущенні чи ненаданні своєчасно захисника, а також інше грубе порушення права підозрюваного, обвинуваченого, підсудного на захист, вчинене слідчим, прокурором або суддею).

З 14 год. 30 хв. 31 серпня 2015 року до 10 год. 00 хв. 01 вересня 2015 року, тобто з часу доставляння до Печерського РУ й до поміщення до ІТТ (понад 20 годин), а також із 08 год. 45 хв. 02 вересня 2015 року до 00 год. 20 хв. 03 вересня 2015 року, тобто з часу вивезення з ІТТ до суду й до госпіталізації до Київської міської клінічної лікарні швидкої медичної допомоги (понад 17 годин), його взагалі не забезпечили належним харчуванням, що, на думку Уповноваженого з прав людини, може кваліфікуватися не інакше, як катування.

Ураховуючи вищезазначене, на підставі ст. 101 Конституції України, ст. 1, 3, 13, 17, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» Уповноважений з прав людини звернулася до Міністра внутрішніх справ з проханням здійснити перевірку за фактом порушень прав Тицького Б. В. з боку працівників Печерського РУ ГУМВС України в м. Києві та вжити заходів реагування відповідно до вимог чинного законодавства.

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

84

Подання Уповноваженого з прав людини до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України

У рамках провадження Уповноваженого з прав людини було встановлено, що 31.08.2015 Тицького Б. В. затримали працівники міліції за підозрою у вчиненні злочинів, передбачених статтею 293, частиною другою статті 294, частиною третьою статті 345 КК України.

03.09.2015 слідчий СВ Печерського РУ ГУ МВС України Барабаш О. М. звернувся до слідчого судді Печерського районного суду м. Києва з клопотанням про застосування до Тицького Б. В. запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, яке в цей же день слідчий суддя вказаного суду К. задовільнив – Тицького Б. В. взято під варту на 60 днів.

Судове засідання, під час якого розглядалось зазначене клопотання, відбувалось за участі прокурорів Клімас В. В., Мрачко Я. І., Трунова Р. В., Слепаньова О. М., Гіренка В. В., захисників Смалія В. М., Доманського А. О., підозрюваного Тицького Б. В. На судовому засіданні також були присутні народний депутат України Мосійчук І. В., представники засобів масової інформації та телеканалів, близькі родичі підозрюваного та чисельна група його підтримки, а також представник Секретаріату Уповноваженого з прав людини.

При цьому всі присутні у залі судового засідання були свідками того, що Тицького Б. В. доставили у судове засідання з гіпсовою пов'язкою на правій руці.

З огляду на те, що підозрюваний мав очевидні тілесні ушкодження, під час судового розгляду вищезгаданого клопотання слідчого захисники Смалій В. М. та Доманський А. О. заявили суду клопотання у порядку частини шостої статті 206 КПК України щодо перевірки фактів застосування до Тицького Б. В. насильства під час затримання, внаслідок якого йому було заподіяно закритий перелом нижньої третини правої плечової кістки зі зміщенням уламків.

Слід зазначити, що відповідно до статті 3 КПК України слідчий суддя – суддя суду першої інстанції, до повноважень якого належить здійснення судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні. Статтею 206 КПК України встановлені загальні обов'язки судді щодо захисту прав

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

85

людини. Одним із таких обов'язків є обов'язок слідчого судді зафіксувати заяву про застосування до затриманої особи насильства під час її затримання або прийняти від цієї особи вказану письмову заяву та: 1) забезпечити невідкладне проведення судово-медичного обстеження особи; 2) доручити відповідному органу досудового розслідування провести дослідження фактів, викладених в заяві особи; 3) вжити необхідних заходів для забезпечення безпеки особи згідно із законодавством.

Однак, заяви адвокатів Смалія В. М. та Доманського А. О. щодо застосування до Тицького Б. В. фізичного насильства під час його затримання слідчий суддя К. проігнорував повністю та в супереч вимогам вказаної статті з цього приводу не ухвалив будь-якого рішення.

Відповідно до частини першої статті 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження, зокрема, з таких підстав: 1) умисна або внаслідок недбалості незаконна відмова в доступі до правосуддя (у тому числі незаконна відмова в розгляді по суті позовної заяви, апеляційної, касаційної скарги тощо) або інше істотне порушення норм процесуального права під час здійснення правосуддя, що унеможливило учасниками судового процесу реалізацію наданих їм процесуальних прав; 2) умисне або у зв'язку з очевидною недбалістю допущення суддею, який брав участь в ухваленні судового рішення, порушення прав людини і основоположних свобод.

З огляду на вищезазначене можна дійти висновку про те, що слідчий суддя Печерського районного суду м. Києва К. не виконав свого обов'язку щодо здійснення судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів Тицького Б. В. у вищевказаному кримінальному провадженні, внаслідок чого були допущені істотні порушення вимог кримінального процесуального закону, які мають ознаки дисциплінарного правопорушення, що відповідно до статті 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» є підставою для дисциплінарної відповідальності судді.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 17, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», статтями 3, 206 КПК України, **статтями 92, 94, 97 Закону України** «Про судоустрій і статус суддів», Уповноважений з прав людини звернулася до Вищої кваліфікаційної комісії судів з проханням відкрити дисциплінарне провадження щодо судді Печерського районного суду м. Києва К. та притягнути його до дисциплінарної відповідальності.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

86

5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД ЗАТРИМАНИХ ОСІБ

Троградським спостерігачам «ОЗОН» стало відомо про 19 судових засідань, які відбулися 2 та 3 вересня 2015 року з обрання міри запобіжного заходу для затриманих осіб в результаті подій біля Верховної Ради України. Справи розглядали у Печерському районному суді м. Києва у двох приміщеннях за адресами: вул. Хрещатик, 42 А та вул. Гайцена, 4. Волонтери провели спостереження у 7 випадках.

Нижче викладена узагальнена інформація, яку зібрали громадські спостерігачі під час спостережень судових засідань 2 та 3 вересня, аналізу відкритих даних з офіційних сайтів судів України, **Єдиного державного реєстру судових рішень, інформації, наданої сторонами судових процесів, ЗМІ, інших відкритих джерел.**

Так, запобіжний захід (у більшості випадків у вигляді тримання під вартою) було обрано для 18-ти підозрюваних у вчиненнях злочинів 31.08.2015 року біля Верховної Ради України: *Ігор Гуменюк, Ігор Олійник, Максим Дескат, Сергій Крайняк, Михайло Криворучкін, Володимир Гроцков, В'ячеслав Бойко, Марко Мельничук, Володимир Райф, Артем Фурманюк, Сергій Кіншин, Олексій Логвін, Богдан Тицький, Віктор Бурлик, Ігор Сосна, Ігор Степура, Михайло Баліоз, Богдан Магала.*

ПРАВО НА ПУБЛІЧНИЙ РОЗГЛЯД СПРАВИ

5.1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУДОВЕ ЗАСІДАННЯ

Інформація про судові засідання цієї категорії справ до групи громадського спостереження «ОЗОН» надходила від адвокатів підозрюваних та завдяки перебуванню волонтерів у приміщенні Печерського районного суду м. Києва (вул. Хрещатик, 42 А), де засідання відбувались одне за одним. Жодна інформація про розклад засідань не була опублікована на офіційному сайті суду та у приміщенні суду на інформаційних дошках.

Працівники суду відмовлялись повідомляти будь-яку інформацію, зокрема, суддя Білоцерківець Олег Анатолійович, який розглядав справи, у різкій формі

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

відмовився відповідати на запитання про розклад. Виключенням стали працівники охорони суду спецпідрозділу «Грифон», які після кількох засідань почали спілкуватися з представниками ЗМІ та спостерігачами та повідомляли про відомі їм засідання на сьогодні.

Відповідно до принципів, закладених в статті 6 Європейської конвенції про захист прав людини та статті 14 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, закону України «Про доступ до публічної інформації»⁶ інформація про відкриті судові засідання має бути публічною і доступною. Найпоширенішими варіантами, що для цього використовують суди, є сайт суду або ж інформаційна дошка у суді. Відповідно до Інструкції з діловодства у місцевому загальному суді, до обов'язків секретаря судового засідання, а в разі його відсутності, до обов'язків помічника суддів, входить вивішування на інформаційній дошці списку судових засідань. Цей обов'язок відображено також у посадових інструкціях відповідних осіб.

Право на належне повідомлення про час і місце проведення судового засідання мають лише особи, які беруть участь у справі. Проте, будь-який громадянин може поскаржитись на відсутність списку судових засідань. Така скарга є підставою для притягнення секретаря судового засідання до відповідальності. За фактом подання такої скарги має бути призначене службове розслідування.

Також існує практика, коли суди (зокрема Верховний суд України,⁷ Апеляційний суд міста Києва⁸) у своїх положеннях встановлюють відповідні правила оприлюднення визначеної інформації, зокрема шляхом її розміщення на інформаційних стендах (дошках) чи електронних табло.

Інформаційне наповнення сайтів судів здійснюється відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», «Про інформацію», наказу Державної судової адміністрації України від 17.06.2011 року № 103 «Про організаційне забезпечення функціонування офіційного веб-порталу судової влади України», рішень ради суддів загальних судів від 28.02. 2013 року № 12, від 25.06.2013 року № 53, від 28.08. 2014 року № 13, якими затверджено зміст інформації, яка підлягає оприлюдненню на веб-сторінці загальних судів веб-порталу судової влади України.

Таким чином, жодну з вимог законодавства щодо оприлюднення розкладу про засідання суд не була виконав. Широке коло населення було обмежене в можливості завчасно дізнатися про розгляд суспільно важливих справ у відкритих судових засіданнях.

6 WWW.ZAKON0.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/2939-17

7 WWW.ZAKON4.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/V16_0700-11

8 WWW.APCOURTKIEV.GOV.UA/APCOURTKIEV/UK/PUBLISH/ARTICLE/85028;JSESSIONID=DC839ADB595140DC958A89C550A

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

88

5.2. АУДИОЗАПИС, ФОТОЗЙОМКА ТА ВІДЕОЗАПИС СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ

На судових засіданнях у Печерському районному суді м. Києва більшість присутніх у залі здійснювали фото-, відео-, аудіофіксацію, включно з представниками ЗМІ, які використовували для цього стаціонарні фото- та відеокамери. Суд не намагався з'ясувати, чи проводиться трансляція судового засідання. Під час засідань не розглядалися клопотання про фото-, відеофіксацію чи трансляцію засідання, інформація про їх подання відсутня.

Відповідно до п. 7 ст. 129 Конституції України: серед основними засад судочинства передбачається гласність судового процесу та його повне фіксування технічними засобами. На виконання цього положення ч. 2 ст. 11 ЗУ «Про судоустрій та статус суддів» встановлює, що «розгляд справ у судах відбувається відкрито, крім випадків, установлених процесуальним законом. Учасники судового процесу та інші особи, присутні на відкритому судовому засіданні, можуть використовувати портативні аудіотехнічні засоби. Проведення в залі судового засідання фото- і кінозйомки, відеозапису, а також транслявання судового засідання допускається за рішенням суду».

Таким чином, суд забезпечив право ЗМІ та громадськості проводити фото-, відео-, аудіофіксацію судових засідань, що безперечно є позитивним моментом.

5.3. ДОСТУП ДО СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ

До Печерського районного суду м. Києва (Хрещатик, 42 А) на судові засідання, на яких були присутні громадські спостерігачі «ОЗОН», допускалися усі охочі, включно із представниками ЗМІ. Під час засідань не зачинялися двері судового залу.

На вході до будівлі суду зафіксовані типові для судів заходи безпеки, зокрема, пред'явлення паспорту; запис даних відвідувача у журналі; рамка металолукача.

Відповідно до ч. 2 ст. 27 КПК України кримінальне провадження в судах усіх інстанцій здійснюється відкрито, а слідчий суддя, суд може прийняти рішення про здійснення кримінального провадження у закритому судовому засіданні впродовж усього судового провадження або його окремої частини лише у випадках:

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

1. якщо обвинуваченим є неповнолітній;
2. якщо розглядається справа про злочин проти статевої свободи та статевої недоторканості особи;
3. існує необхідність запобігти розголошенню відомостей про особисте та сімейне життя чи обставин, які принижують гідність особи;
4. якщо здійснення провадження у відкритому судовому засіданні може спричинити розголошення таємниці, що охороняється законом;
5. необхідності забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні.

Окремо ст. 328 Кримінального процесуального кодексу України встановлює, що «кількість присутніх у залі судового засідання може бути обмежена головуючим лише у разі недостатності місць у залі судового засідання. Близькі родичі та члени сім'ї обвинуваченого і потерпілого, а також представники ЗМІ мають пріоритетне право бути присутніми під час судового засідання».

Порядок здійснення охорони у судах регулюється Законом України «Про міліцію», Наказом Державної судової адміністрації України та МВС України від 12.09.2005 № 102/65 «Про затвердження Правил пропуску осіб до приміщень судів та на їх територію транспортних засобів», Наказом МВС України від 19.11.2003 № 1390 «Про затвердження Положення про спеціальний підрозділ судової міліції «Грифон» та іншими нормативними документами.⁹

Таким чином суд надав безперешкодний доступ до приміщення суду та залів судового засідання в робочий час суду.

⁹ Інформацію про інші нормативно-правові акти, що стосуються організаційного забезпечення безпеки суддів та охорони приміщень судів в контексті діяльності державної судової адміністрації України можна знайти за посиланням WWW.APPLAW.KNU.UA/INDEX.PHP/ARKHIV-NOMERIV/1-7-2014/ITEM/252-DIYALNIST-DERZHAVNOYISUDOVVOYI-ADMINISTRATSIYI-UKRAYINY-V-KONTEKSTI-ORHANIZATSIIYNOHO-ZABEZPECHENNYA-BEZPEKY-SUDDIV-TA-OKHORONYPRYMISHCHEN-SUDIV-DIKHTIIEVSKYI-P-V-SURNYK-V-M

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

90

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЛЕЖНИХ УМОВ УТРИМАННЯ ПІДСУДНИХ ПІД ЧАС ЗАСІДАННЯ ТА НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

Під час судових засідань у обох приміщеннях Печерського районного суду м. Києва підсудним не надавалась вчасно вода та необхідна медична допомога. Незважаючи на сильну задуху у залах, охорона у суді забороняла представникам захисту передавати воду підсудним у запакованих пластикових пляшках, при цьому самі працівники суду не забезпечували підсудних водою. Після конфлікту, який виник між адвокатами, публікою та охороною, воду дозволили передати.

Окремі підозрювані перебували в очевидному для всіх поганому фізичному стані, зокрема Богдан Тицький, якому зламали руку під час затримання. Оскільки до засідання він не отримав медичної допомоги, то захисники звернулися із відповідним клопотанням. Його адвокат Віктор Смолій зазначає: «Богдан з потрійним переломом і без надання належної медичної допомоги виявився в ізоляторі. Йому було дуже боляче, від болю він навіть втрачав свідомість. У тому числі і під час засідання, що відбулося через добу, 02.09.2015. У нього почалося відмирання кінцівки. В результаті Богдану зробили операцію, він повинен перебувати на стаціонарному лікуванні».¹⁰ Відсутність реакції суду на ці вимоги спровокувала конфліктну ситуацію. Сторонам захисту та публіці не роз'яснили порядок надання медичної допомоги, не було викликано бригаду екстреної медичної допомоги та не зобов'язано працівників ізолятора тимчасового тримання (далі – ІТТ), де перебував підозрюваний забезпечити доступ медичних працівників після засідання. Такі дії суду викликали обурення у публіки та зумовили конфлікт з правоохоронцями.¹¹

Відповідно до ч. 1 п. 7 ст. 1. Закону України «Про екстрену медичну допомогу»¹² від 05.07.2012 № 5081-VI «невідкладний стан людини – раптове погіршення фізичного або психічного здоров'я, яке становить пряму та невідворотну загрозу життю та здоров'ю людини або оточуючих її людей і виникає внаслідок хвороби, травми, отруєння або інших внутрішніх чи зовнішніх причин;» ч. 1 п. 5 ст. 1 «екстрена медична допомога – медична допомога, яка полягає у здійсненні працівниками

¹⁰ Свідчення, відібрані волонтерами для підготовки звіту

¹¹ <https://www.youtube.com/watch?v=OUDMUyJD8SY&FEATURE=Youtu.be>

¹² www.zakon1.rada.gov.ua/LAWS/SHOW/5081-17/PRINT1395083474309402

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

91

системи екстреної медичної допомоги відповідно до цього Закону невідкладних організаційних, діагностичних та лікувальних заходів, спрямованих на врятування і збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я».

Також ст. 3 ч. 4 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 № 2801-ХІІ¹³ **визначає, що** «медична допомога – діяльність професійно підготовлених медичних працівників, спрямована на профілактику, діагностику, лікування та реабілітацію у зв'язку з хворобами, травмами, отруєннями і патологічними станами, а також у зв'язку з вагітністю та пологами». Охорону здоров'я в якості нагального обов'язку суспільства та держави **визначає ст. 5 закону:** «Державні, громадські або інші органи, підприємства, установи, організації, посадові особи та громадяни зобов'язані забезпечити пріоритетність охорони здоров'я у власній діяльності, не завдавати шкоди здоров'ю населенню і окремих осіб, у межах своєї компетенції надавати допомогу хворим, інвалідам та потерпілим від нещасних випадків, сприяти працівникам органів і закладів охорони здоров'я в їх діяльності, а також виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством про охорону здоров'я». **Ст. 6. закріплює, що** «Кожний громадянин України має право на охорону здоров'я, що передбачає:...д) кваліфіковану медичну допомогу, включаючи вільний вибір лікаря, вибір методів лікування відповідно до його рекомендацій і закладу охорони здоров'я». Спеціальне законодавство, що регулює порядок надання медичної допомоги особам, взятим під варту посилається на вищевказане законодавство.¹⁴

Окремо варто окреслити загальний низький рівень комфорту суду, як для відвідувачів, так і для його працівників. Наприклад, відсутня можливість випити воду, нормально скористатися сантехнічним вузлом, особливо, відчутно це було в вечірній та нічний час, коли суд вже був зачинений, проте засідання продовжувались, будівля суду зачинялась і починав діяти спеціальний режим пропуску.

Таким чином, суд не дотримався зазначених вище положень законодавства щодо забезпечення права на медичну допомогу. Підозрюваним не було забезпечено належних умов утримання під час засідання та надання медичної допомоги, що не тільки негативно вплинуло на їх фізичному стані, а й спровокувало конфліктні ситуації між публікою, учасниками процесу та охороною під час, до та після окремих засідань.

¹³ WWW.ZAKON2.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/2801-12

¹⁴ WWW.ZAKON4.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/1122-2012-%D0%BF%PARAN9#N9

WWW.ZAKON4.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/z0769-12#N14

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

92

ОХОРОНА У ПРИМІЩЕННІ СУДУ ТА НА СУДОВИХ ЗАСІДАННЯХ.

Судові засідання супроводжувались підвищеними мірами охорони. У Печерському районному суді м. Києва (вул. Хрещатик, 42А) у приміщенні суду та у залах засідань перебували як співробітники спецпідрозділу «Грифон» так і ГУМВС України в м. Києві. Так, під час судових засідань знаходилось від 5 до 15 представників охорони при загальній вмістості зали судових засідань в нормальних умовах близько 25-30 осіб.

Всі судові засідання у приміщенні суду по вул. Хрещатик, 42А, за виключенням засідань у справі Богдана Тицького¹⁵, минули без конфліктних ситуацій та не вимагали присутності такої великої кількості охоронців.

Варто зауважити, що організаційно-розпорядчі функції в суді виконував представник охорони, проте відповідати на питання спостерігачів «ОЗОН», представлятися, вказувати свою посаду, він відмовився. Він повідомив, що є представником охорони, а його функції, посада та звання є інформацією для службового користування.

Спостерігачі зафіксували неналежні дії правоохоронців під час конфліктних ситуацій з публікою. А саме, були здійснені силові видалення осіб з зали суду. При цьому правоохоронці не роз'яснювали свої дії, а діяли мовчки, що ще більше посилювало конфлікт. Також із зали силою вивели народного депутата¹⁶.

Відповідно до Положення про спеціальний підрозділ судової міліції «Грифон» МВС України від 19.11.2003 № 1390 п. 1.3. закріплює, що у своїй діяльності спецпідрозділ керується законом України «Про міліцію» та іншими.¹⁷

15 [HTTPS://YOUTU.BE/UPXR08AS0PO](https://youtu.be/UPXR08AS0PO)

16 Відеозаписи конфліктів публіки та охорони у залі суду з відкритих джерел: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=3XU4C_LLpVA&FEATURE=YOUTU.BE&APP=DESKTOP](https://www.youtube.com/watch?v=3XU4C_LLpVA&FEATURE=YOUTU.BE&APP=DESKTOP)
WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=OUDMUyJD8SY&FEATURE=YOUTU.BE

17 WWW.ZAKON2.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/z1139-03

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

Закон України «Про міліцію» від 20.12.1990 № 565-XII¹⁸ у ст. 12 визначає умови і межі застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і вогнепальної зброї. Міліція має право застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби і вогнепальну зброю у випадках і в порядку, передбачених цим Законом. Застосуванню сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї повинно передувати попередження про намір їх використання, якщо дозволяють обставини. Без попередження фізична сила, спеціальні засоби і зброя можуть застосовуватися, якщо виникла безпосередня загроза життю або здоров'ю громадян чи працівників міліції, а також у районі проведення антитерористичної операції.

Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 № 2939-VI у ст. 9. **визначає, що** до службової інформації може належати така інформація:

1) що міститься в документах суб'єктів владних повноважень, які становлять внутрішньовідомчу службову кореспонденцію, доповідні записки, рекомендації, якщо вони пов'язані з розробкою напряму діяльності установи або здійсненням контрольних, наглядових функцій органами державної влади, процесом прийняття рішень і передують публічному обговоренню та/або прийняттю рішень;

2) зібрана в процесі оперативно-розшукової, контррозвідальної діяльності, у сфері оборони країни, яку не віднесено до державної таємниці.¹⁹

Таким чином, у суді був відсутній чітко визначений працівник суду, який би здійснював організаційно-розпорядчі функції, крім того доступ до такого роду публічної інформації було неправомірно обмежений. Представники охорони застосовували силові видалення з залів засідань вільних слухачів, серед яких був народний депутат України, не попереджаючи та не пояснюючи свої дії, що сприяло розвитку конфліктної ситуації.

18 WWW.ZAKON2.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/565-12

19 WWW.ZAKON4.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/2939-17

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

94

ПРЕЗУМПЦІЯ НЕВИНУВАТОСТІ

Підозрюваних під час судового засідання утримували як в «клітці», так і в металопластиковій конструкції в комплексі з охороною у залі суду, конвоюванням, застосуванням кайданків під час конвоювання. Зали судових засідань у Печерському районному суді м. Києва на вул. Хрещатик, 42 А обладнані новими металопластиковими конструкціями, що дозволяє виконувати міжнародні стандарти в дотриманні принципу презумпції невинуватості. Проте у тому ж суді в приміщенні за іншою адресою (*вул. Гайцана, 4*) картина протилежна — у судових залах вмонтовані клітки з металевими ґратами.

Міжнародний пакт про громадянські і політичні права²⁰ у статті 14 встановлює, що «кожен, кого обвинувачено у вчиненні злочину, повинен мати право вважатися невинуватим доти, доки його вина не буде доведена встановленому законному порядку». Відповідно до однієї із вимог презумпції невинуватості ставлення до особи, підозрюваної або обвинуваченої у вчиненні злочину, повинно узгоджуватись з цією презумпцією. «Підозрюваного або обвинуваченого, як правило, не повинні утримувати в кайданах чи в «клітці» під час судового засідання або іншим чином представляти його суду у спосіб, що вказує на те, що він може бути небезпечним злочинцем» (Загальний коментар № 32, стаття 14: Право на рівність перед судами та трибуналами та право на справедливий судовий розгляд, Комітет ООН з прав людини, § 30).²¹

Відповідно до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод²² «кожен, кого обвинувачено у вчиненні кримінального правопорушення, вважається невинуватим доти, доки його вину не буде доведено в законному порядку» (стаття 6), «нікого не може бути піддано катуванню або нелюдському чи такому, що принижує гідність, поводженню або покаранню» (стаття 3). Європейський суд з прав людини, розтлумачуючи принцип презумпції невинуватості, дійшов, зокрема, висновку про те, що утримання особи в «клітці» «без зазначення особливих підстав» лише через «факт того, що це є місце, де сидить обвинувачений у кримінальній справі» вважається нелюдським та таким, що принижує гідність поводженням

20 WWW.ZAKON2.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/995_043

21 WWW.CCPRCENTRE.ORG/DOC/ICCPR/GENERAL%20COMMENTS/CCPR.C.GC.32_EN.PDF

22 WWW.ZAKON1.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/995_004

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

(справа *Piruzyan v. Armenia*, §§ 69–74).²³ «В таких випадках слід враховувати, чи існувала небезпека того, що відповідна особа може втекти, травмувати когось або завдати шкоди» (справа *Ramishvili and Kokhreidze v. Georgia*, § 96).²⁴

Національне законодавство врегульовує проблему тримання підозрюваного або обвинуваченого в клітці лише в п. 21 Перехідних положень КПК України, де згадується про необхідність «заміни у судах загальної юрисдикції металевих загороджень, які відокремлюють підсудних від складу суду і присутніх громадян, на загородження із скла чи органічного скла». ²⁵ Водночас, залишається не врегульованим на законодавчому рівні порядок застосування в судовому засіданні спеціальних засобів (кайданки, «клітка»). Зокрема, заміна металевих «кліток» на скляні загородження не дає відповіді на запитання, за яких умов суд повинен прийняти рішення про тримання підозрюваного або обвинуваченого за таким загородженням.

Таким чином, в окремих випадках щодо підсудних не був дотриманий один з основоположних принципів судочинства — презумпція невинуватості, що виражалось в утриманні підозрюваних у клітках під час засідання.

23 [WWW.HUDOC.ECHR.COE.INT/SITES/ENG/PAGES/SEARCH.ASPX?I=001-111631](http://www.hudoc.echr.coe.int/Sites/ENG/PAGES/SEARCH.ASPX?I=001-111631)

24 [WWW.HUDOC.ECHR.COE.INT/SITES/ENG/PAGES/SEARCH.ASPX?I=001-90590](http://www.hudoc.echr.coe.int/Sites/ENG/PAGES/SEARCH.ASPX?I=001-90590)

25 WWW.ZAKON0.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/4651-17

І. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

96

ПРАВО НА ЗАХИСТ

Усіх підсудних в судовому процесі захищали адвокати. На засіданнях, охоплених моніторингом групи громадського спостереження «ОЗОН» у Печерському районному суді (м. Києва на вул. Хрещатик, 42А), спілкування підсудних з їх захисниками було ускладнено в одному випадку – для Ігора Гуменюка. Він перебував у металопластиковій конструкції, і хоч вона розміщена за спинами представників захисту, по її периметру стояли охоронці.

Низка ратифікованих Україною міжнародних договорів у сфері прав людини визначають право безперешкодного спілкування з захисником, як складову права на захист. Зокрема, Міжнародний пакт про громадянські та політичні права встановлює, що «кожен має право при розгляді будь-якого пред'явленого йому кримінального обвинувачення [...] спілкуватися з обраним самим ним захисником» (ст. 14, п. 3, б). Даючи тлумачення положень статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, яка закріпила право на справедливий суд та право на захист як його складову, Європейський суд з прав людини встановив, що право на безперешкодне спілкування із захисником є надзвичайно важливим в світлі забезпечення права не свідчити проти себе (*справа Salduz v. Turkey* § 54)²⁶ та повинне забезпечуватися вже на початкових стадіях досудового розслідування (*справа John Murray v. The United Kingdom* §§ 63, 66).²⁷ Такі стандарти права на захист отримали своє відображення в п. 3 ч. 3 ст. 42 КПК України, де підозрюваному чи обвинуваченому, серед іншого, гарантується право на першу вимогу «мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту – мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості, та на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій». Таким чином, українське законодавство визнає важливість безперешкодного спілкування підозрюваного із захисником на всіх стадіях кримінального процесу.

26 [WWW.HUDOC.ECHR.COE.INT/SITES/ENG/PAGES/SEARCH.ASPX?I=001-89893](http://www.hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-89893)

27 [WWW.HUDOC.ECHR.COE.INT/SITES/ENG/PAGES/SEARCH.ASPX?I=001-57980](http://www.hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57980)

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

| ВИСНОВОК:

Під час обрання міри запобіжних заходів для осіб, звинувачених у злочинах, що відбулись 31 серпня 2015 року біля Верховної Ради України була порушена низка стандартів права на справедливий суд в розумінні статті 5, 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статті 14 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права. Зокрема, право на публічний розгляд справи, в частині доступу до інформації про судові засідання, забезпечення належних умов утримання підсудних під час засідання та надання медичної допомоги, презумпції невинуватості. Дані порушення є відображенням поширеної протиправної практики, яку постійно фіксують громадські спостерігачі на судових засіданнях.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

98

Підозрювані у вчиненнях злочинів 31.08.2015 біля Верховної Ради України

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

100

Висновки:

1. Трагічні події під час проведення мирного зібрання під Верховною Радою України 31 серпня 2015 року стали наслідком неналежного управління особовим складом правоохоронців та використанням застарілих та не виправданих з точки зору захисту прав людини моделей реагування. Одночасно дії особового складу МВС продемонстрували нагальну необхідність запровадження системи професійного навчання правоохоронців стандартним поліцейським процедурам, включно із практикою медіації, для виконання позитивного обов'язку держави із сприяння мирним зібранням та їх захисту.
2. Посадові особи Голосіївського РУ проігнорували низку зазначених вище вимог законодавства, які закріплюють права затриманих осіб. За їх словами, усі доставлені особи є не затриманими, а запрошеними, а відтак із ними проводяться не допити, а опитування. При цьому, всіх доставлених до райуправління осіб фізично затримали працівники міліції, до них застосували наручники, що прямо свідчить саме про затримання, а не запрошення відповідно до вимог ст. 209 КПК. Подібна практика приховування працівниками міліції факту затримання особи, його маскування під видом запрошення є дуже поширеною в діяльності органів внутрішніх справ.
3. Під час обрання міри запобіжних заходів для осіб, звинувачених у злочинах, що відбулись 31 серпня 2015 року біля Верховної Ради України була порушена низка стандартів права на справедливий суд в розумінні статті 5, 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статті 14 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права. Зокрема, право на публічний розгляд справи, в частині доступу до інформації про судові засідання, забезпечення належних умов утримання підсудних під час засідання та надання медичної допомоги, презумпції невинуватості. Ці порушення є відзеркаленням поширеної протиправної практики, яку постійно фіксують громадські спостерігачі на судових засіданнях.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

101

РЕКОМЕНДАЦІЇ

| ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ:

- Здійснити заходи, необхідні для подолання правової невизначеності у сфері забезпечення свободи мирних зібрань із обов'язковим врахуванням відповідних рішень Європейського суду з прав людини при розробці профільного законодавства, що буде регулювати дії представників держави під час проведення мирних зібрань.
- Врегулювати протиріччя, що виникають на рівні конституційних положень щодо доцільності залучення військових формувань (в тому числі Національної гвардії) до охорони громадського порядку в умовах мирного часу та відсутності на конкретній території умов надзвичайного (воєнного) стану, а також інших надзвичайних ситуацій, що обумовлюють необхідність використання військових підрозділів.
- Законодавчо врегулювати питання створення незалежного органу досудового розслідування фактів катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання.
- Внести зміни до КПК для обов'язкового зазначення в повідомленні про підозру дати та часу фактичного затримання особи, а також дати та часу вручення особі повідомлення про підозру, а також забезпечення функціональної незалежності уповноважених службових осіб, відповідальних за перебування затриманих в ОВС, від органів досудового розслідування.

| КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ:

- Розробити проект постанови про запровадження системи спільного з неурядовими організаціями моніторингу діяльності МВС в галузі охорони громадського порядку під час проведення мирних зібрань із широким залученням громадськості та неурядових організацій, роботи у дорадчо-консультативних органах МВС України, експертних та тимчасових робочих групах, не обмежуючись чинними формами у вигляді громадських рад.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

- Провести низку регіональних робочих нарад з представниками державних органів та неурядових організацій з метою обговорення спільних підходів до забезпечення свободи мирних зібрань та узагальнення досвіду ініціатив неурядових організацій у сфері громадського контролю.
- Розробити та запровадити єдину форму для проведення звірок органів досудового розслідування МВС, СБУ, ДФС та органів прокуратури України, що здійснюють затримання осіб, із центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги, в якій передбачити поіменну звірку часу затримання особи, виклику та прибуття адвокатів до кожної затриманої особи.
- Розробити та запровадити для органів досудового розслідування МВС, СБУ, ДФС та органів прокуратури України «єдину особову справу затриманої особи», яка б дозволила контролювати дотримання її прав з моменту фактичного затримання.

| ГЕНЕРАЛЬНІЙ ПРОКУРАТУРІ УКРАЇНИ:

- За кожним фактом застосування працівниками правоохоронних органів заходів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї забезпечити проведення ефективного розслідування з урахуванням практики Європейського суду з прав людини, яке б дозволило з'ясувати всі обставини справи та в разі встановлення порушень прав людини – притягти винних осіб до відповідальності.
- Забезпечити неухильне виконання вимог КПК України щодо внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань за повідомленнями про вчинене кримінальне порушення працівниками правоохоронного органу.
- Забезпечити нагляд за дотриманням визначеного статтею 209 КПК права особи на захист, зокрема, щодо негайного, після фактичного затримання, повідомлення центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги; щодо дотримання вимог КПК при складанні протоколів затримання особи за підозрою у вчиненні злочину, зокрема, щодо зазначення в протоколах часу та місця фактичного затримання; щодо тримання затриманих осіб та проведення слідчих дій у місцях, не передбачених законодавством.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

103

| МІНІСТЕРСТВУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ:

- Ініціювати аналіз відомчих нормативно-правових документів в сфері забезпечення громадського порядку і безпеки громадян під час реалізації громадянами свободи мирних зібрань з метою виконання рекомендацій, викладених у «Європейському кодексі поліцейської етики», Декларації «Про поліцію», Керівних принципах ОБСЄ зі свободи мирних зібрань.
- Оновити систему навчання працівників Національної поліції в галузі дотримання прав людини під час забезпечення громадського порядку при проведенні мирних зібрань, охороні учасників мирних зібрань та основ медіації, підстав і умов використання працівниками поліції спеціальних засобів і фізичного впливу.
- Розробити мінімальні стандарти забезпечення безпеки масових заходів з урахуванням їх інтенсивності, потенційної небезпеки, економічної доцільності та інших факторів із дотриманням принципів недискримінації та пропорційності у разі необхідності обмеження свободи мирних зібрань.
- Вдосконалити систему менеджменту для гарантування ефективної взаємодії керівників МВС України з учасниками мирних зібрань та забезпечити обов'язкове дотримання гендерного паритету при формуванні груп медіації.
- Організувати систематичні заняття з оперативними черговими усіх територіальних підрозділів, підпорядкованих МВС України, щодо виконання вимог Інструкції, затвердженої наказом МВС від 28.04.2009 р. № 181, щодо перевірки законності доставлення осіб до ОВС, а також повідомлення про затримання органу, уповноваженому законом на надання безоплатної правової допомоги.
- Забезпечити неухильне та негайне повідомлення центрів з надання безоплатної правової допомоги відповідно до вимог ст. 208, 213 КПК, Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 р. № 1363, безпосередньо після фактичного затримання особи, визначеного статтею 209 КПК.
- Організувати додаткові заняття з уповноваженими службовими особами, що здійснюють затримання, оперативними черговими, а також особами, відповідальними за перебування затриманих, усіх територіальних підрозділів, підпорядкованих МВС України, щодо порядку забезпечення права на захист, включаючи порядок здійснення повідомлення центрів з надання вторинної правової допомоги затриманим.

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

- Забезпечити належний облік осіб, які перебувають у приміщеннях територіальних підрозділів МВС України, здійснення щоденного контролю за веденням журналів обліку доставлених, відвідувачів та запрошених відповідно до вимог Інструкції (зі змінами), затвердженої наказом МВС України від 28.04.2009 р. № 181.
- Забезпечити обов'язкове зазначення в протоколах затримання осіб за підозрою у вчиненні злочину місця, дати і точного часу (години і хвилини) затримання відповідно до положень статті 209 КПК, та вжити заходів щодо унеможливлення фальсифікації відомостей щодо фактичного часу перебування осіб, зокрема затриманих, в органах внутрішніх справ.
- Заборонити доставляння затриманих осіб до територіальних підрозділів МВС України, в яких відсутні кімнати для затриманих та доставлених та кімнати для проведення слідчих дій.
- Належним чином організувати надання медичної та домедичної допомоги особам, які перебувають у приміщеннях територіальних підрозділів, спецустанов та спеціальному транспорті МВС України.
- Внести зміни до Журналу (додаток 16 до наказу МВС № 181 від 28.04.2009 р.), з метою забезпечення реєстрації в зазначеному Журналі надання медичної допомоги усім особам, які перебувають в органі внутрішніх справ, а не лише тим, хто утримується в черговій частині.
- Забезпечити належне ведення Журналу реєстрації надання медичної допомоги особам, які утримуються в черговій частині, зокрема щодо зазначення часу виклику та часу прибуття екстреної медичної допомоги; внесення відомостей про наявність чи відсутність протипоказань щодо утримання осіб; зазначення відомостей про виконання рекомендацій лікарів щодо медичного обстеження осіб у стаціонарному закладі охорони здоров'я.
- Забезпечити неухильне виконання рекомендацій лікарів, які перебувають на виклик до органів внутрішніх справ та ізоляторів тимчасового тримання, щодо необхідності додаткових обстежень затриманих осіб.
- Включити до програми підготовки персоналу правових органів, цивільного чи військового медичного персоналу, державних посадових осіб, які можуть мати стосунок до утримання під вартою й допитів осіб, які зазнали будь-якої форми арешту, затримання чи ув'язнення, або до поводження з ними, навчальних матеріалів та інформацію про заборону катувань.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

105

| МІНІСТЕРСТВУ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ:

- Врегулювати процедуру службових розслідувань за скаргами громадян таким чином, аби найповніше гарантувати захист права потерпілої особи на справедливий та ефективний розгляд, в якій передбачити:
- повноправну участь заявника у проведенні службового розслідування за його зверненням (ознайомлення з матеріалами розслідування і їх оцінювання, присутність при проведенні опитування фігурантів розслідування, можливість надання додаткових матеріалів на будь-якому етапі розслідування тощо);
- можливість заявника залучати до службового розслідування адвоката чи іншого спеціаліста в області права, правозахисників, незалежних експертів;
- можливість відсторонення працівника підрозділу МВС від виконання своїх обов'язків на період проведення службового розслідування (у необхідних для забезпечення його об'єктивності випадках);
- реалізацію заходів з захисту від тиску з боку працівників підрозділів МВС заявника та інших фігурантів службового розслідування.

| ВИЩОМУ СПЕЦІАЛІЗОВАНОМУ СУДУ З РОЗГЛЯДУ ЦИВІЛЬНИХ ТА КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ:

- Узагальнити практику застосування суддями статті 206 КПК України з метою з'ясування системних проблем під час реалізації обов'язків, передбачених частинами шостою та сьомою названої статті, у випадках, коли особа заявляє про застосування до неї насильства під час затримання або тримання в уповноваженому органі державної влади, або якщо її зовнішній вигляд, стан чи інші відомі слідчому судді обставини дають підстави для обґрунтованої підозри порушення вимог законодавства під час затримання або тримання в уповноваженому органі державної влади.
- Розробити рекомендації судам нижчих інстанцій про недопущення порушень гарантій, передбачених статтею 206 КПК України.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

106

| ВИЩІЙ КВАЛІФІКАЦІЙНІЙ КОМІСІЇ СУДДІВ:

- У разі отримання невиконання суддею обов'язку щодо здійснення судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів особи, яка заявляє про застосування до неї насильства під час затримання або тримання в уповноваженому органі державної влади, або якщо її зовнішній вигляд, стан чи інші відомі слідчому судді обставини дають підстави для обґрунтованої підозри порушення вимог законодавства під час затримання або тримання в уповноваженому органі державної влади, відкривати за цим фактом дисциплінарне провадження щодо судді та притягати його до дисциплінарної відповідальності.

| ДЕРЖАВНІЙ СУДОВІЙ АДМІНІСТРАЦІЇ:

- Здійснити контроль за здійсненням судами своєчасного та повного інформування громадян про розклад засідань на сайтах судів та у приміщенні суду.
- Організувати роботу щодо здійснення судами організаційно-розпорядчих функцій відповідними працівниками суду із належною ідентифікацією у вигляді носіння бейджа, зокрема, роз'яснення громадянам щодо часу та місця засідання, допомога у знаходженні місць для очікування, супроводження до зали засідань з метою уникнення натовпу.
- Здійснити контроль за дотриманням належних умов утримання підсудних у залі судів, зокрема, можливість пити воду під час засідань, а також своєчасного надання медичної допомоги підсудним.
- Сприяти забезпеченню приміщення залів судів т.з. «акваріумами» у вигляді металопластикових конструкцій для підсудних, які розміщуються поруч із місцями захисників. ■

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

Фото подій 31 серпня 2015 року біля Верховної Ради України²⁸

²⁸ Фотографії взяті із мережі Інтернет та матеріалів групи громадського спостереження «ОЗОН».

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

108

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

Інформація про організації, які брали участь у підготовці звіту:

Центр Громадянських Свобод (ЦГС)

WWW.FACEBOOK.COM/CCL.ORG.UA

CCL.ORG.UA@GMAIL.COM

Група громадського спостереження «ОЗОН»

WWW.FACEBOOK.COM/OZON.MONITORING

OZON.MONITORING@GMAIL.COM

Євромайдан SOS

WWW.FACEBOOK.COM/EVROMAIDANSOS

EVROMAIDANSOS@GMAIL.COM

29 травня 2014 року в Києві була створена нова неурядова організація правозахисного спрямування – **Центр досліджень правоохоронної діяльності**. Її засновниками стали експерти таких відомих в Україні громадських організацій, як Центр Громадянських Свобод, Харківській інститут соціальних досліджень, Асоціація українських моніторів дотримання прав людини та Громадянська мережа ОПОРА.

Пріоритетними напрямками діяльності Центру, який заснований саме як аналітично-експертна організація, визначені:

1. Моніторинг законодавчої діяльності, підготовка законопроектів та аналітичних звітів, спрямованих на реформування правоохоронних органів та громадський контроль над правоохоронною діяльністю, проведення спільних з академічними закладами і державними установами досліджень у сфері проблем правопорядку.
2. Громадська експертиза діяльності правоохоронних структур і якості громадської безпеки.
3. Консолідація інститутів громадянського суспільства у сфері інновацій та реформування правоохоронної сфери.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6. Події під ПАРЛАМЕНТОМ 31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

Міжнародне партнерство з прав людини (МППЛ) – незалежна не-урядова організація, створена в 2008 році і розташована в Брюсселі (Бельгія). МППЛ тісно співпрацює з представниками громадянського суспільства різних країн, піднімаючи на міжнародному рівні питання захисту прав людини і відстоюючи права вразливих груп населення.

Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини діє відповідно до закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» від **23.12.1997** № 776/97-ВР, стаття 10 якого визначає, що для забезпечення діяльності Уповноваженого утворюється секретаріат, який є юридичною особою, має свій рахунок у банку та печатку встановленого зразка.

Структура секретаріату, розподіл обов'язків та інші питання щодо організації його роботи регулюються Положенням про секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Положення). На працівників секретаріату поширюється дія Закону України «Про державну службу». Положення та кошторис секретаріату затверджуються Уповноваженим у межах кошторису витрат, пов'язаних із діяльністю Уповноваженого. Призначення на посаду та звільнення працівників секретаріату здійснюються Уповноваженим.

При Уповноваженому з метою надання консультаційної підтримки, проведення наукових досліджень, а також вивчення пропозицій щодо поліпшення стану захисту прав і свобод людини і громадянина може створюватися консультативна рада (яка може діяти і на громадських засадах) із осіб, що мають досвід роботи в галузі захисту прав і свобод людини і громадянина.

Звіт видано за підтримки МФ «Відродження»

I. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

7. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ ПІД ЧАС «МАРШУ ГЕРОЇВ» 14 ЖОВТНЯ 2015 РОКУ В М. КИЄВІ

7. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ ПІД ЧАС «МАРШУ ГЕРОЇВ» 14 ЖОВТНЯ 2015 РОКУ В М. КИЄВІ

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

7. Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу дотримання свободи мирних зібрань під час «Маршу Героїв» 14 жовтня 2015 року в м. Києві

Фото 1.

14 жовтня 2015 року відбувся моніторинг дотримання свободи мирних зібрань у м. Києві та м. Дніпропетровську групою громадського спостереження «ОЗОН». У цьому звіті представляємо інформацію за результатами спостережень у м. Києві.

Група громадського спостереження «ОЗОН» протягом дня здійснювала спостереження в районі вул. Хрещатик, вул. Прорізна, вул. Богдана Хмельницького, бульв. Тараса Шевченка, Майдан Незалежності, вул. Малопідвальна, вул. Ірининська, вул. Володимирська, вул. Малопідвальна, вул. пров. Тараса Шевченка, вул. Софіївська, вул. Мала Житомирська, вул. Михайлівська, пров. Михайлівський,

Фото 2.

Володимирський проїзд, Софіївська площа, Михайлівська площа, вул. Велика Житомирська, вул. Січових Стрільців, Кудрявський узвіз, вул. Дегтярівська, вул. Мельникова, вул. Артема, вул. Білоруська, вул. Глибочицька, Косогірний провулок.

В м. Києві та інших містах України відбулась хода, що представлена організаторами як «Марш Героїв».

Перш за все варто наголосити, що люди реалізували свою свободу мирно зібратися. Правоохоронні органи здійснювали охорону громадського порядку під час зібрання, супроводжували учасників протягом здійснення ходи. Конфліктних ситуацій, які спричинили правопорушення не зафіксовано.

За підрахунками громадських спостерігачів «ОЗОН» у ході участь взяли близько 3 тисяч людей.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

7. Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу дотримання свободи мирних зібрань під час «Маршу Героїв» 14 жовтня 2015 року в м. Києві

114

ДІЇ УЧАСНИКІВ ЗІБРАННЯ

Для висловлення своєї позиції на зібранні учасники використовували прапори з зображеннями та написами, плакати різних типів (паперові, тканинно-пластикові банери великих розмірів, прикріплені на дерев'яних палицях), «кричалки», виступи за допомогою звукопідсилюючої техніки. Важливо наголосити, що закликів до прямого насилля, вчинення правопорушень не зафіксовано.

Наведемо приклади. Прапори: державні, червоно-чорні, з написами «Правий Сектор», «Свобода», «Сокіл», «Воля України або смерть», зображенням черепа людини, тризубу, рунічних символів та інші.

Приклад прапорів учасників зібрання «Марш Героїв» на *Фото 1,2*.

Плакати з фото затриманих 31.08.15 р. за підозрою у вчиненні злочинів біля ВРУ; з написами: «Нам немає що втрачати, окрім своїх кайданів», «Свободу захисникам Конституції», «За соціальну та національну справедливість», «Ми вимагаємо правосуддя та правди», «Бандера, Шухевиш наші герої» та інші¹.

Приклад плакатів учасників зібрання «Марш Героїв» на фото 3,4,5.

Лозунги та кричалки: «Героям слава», «Україна понад усе», «Смерть ворогам», «Свободу політв'язням», «Революція», «Влада ідіотів судить патріотів» та інші.

Серед виступів зафіксовані й такі: Микола Коханівський: «Хай здохнуть Кучма, Литвин, Поршенко и т.д. Якщо Бузину вбили патріоти-слава їм, якщо ФСБ-хай йде до пекла.»

Фото 3.

Фото 4.

Фото 5.

¹ <https://youtu.be/XF1STf84G74> <https://youtu.be/ZTHU55d5L4Q> https://youtu.be/dwec_icQ288

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

7. Звіт групи громадянського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу дотримання свободи мирних зібрань під час «Маршу Героїв» 14 жовтня 2015 року в м. Києві

Фото 6.

Фото 7.

Фото 8.

Окремі учасники зібрання, наприклад звертались до правоохоронців з вимогами не про забезпечення громадського порядку, а прикладати руку на серце під час гімну².

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Зафіксовано велику кількість медперсоналу, карети екстреної медичної допомоги та представників Червоного Хреста, що є позитивом в частині забезпечення охорони здоров'я. *Фото 6, 7, 8.*

ДІЇ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Правоохоронні органи здійснювали охорону громадського порядку під час зібрання, супроводжували учасників впродовж здійснення ходи. Проте зафіксовано низку порушень зі сторони правоохоронців та моментів, які потребують вдосконалення в майбутньому для здійснення правоохоронних, сервісних функцій.

1. Громадські спостерігачі зафіксували велику кількість правоохоронців без належної ідентифікації. У співробітників міліції, Національної Гвардії були відсутні шеврони, які б вказували на приналежність до того чи іншого підрозділу, Національної Гвардії, лише до Міністерства внутрішніх справ України, проте і це не у всіх випадках. Такі дії є порушенням вимоги наказу МВС України від 2002 р. № 535 «Про затвердження Правил носіння форменого одягу та знаків розрізнення особами начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, військовослужбовцями спеціальних моторизованих військових частин міліції внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України», а саме – розділу 6

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

7. Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу дотримання свободи мирних зібрань під час «Маршу Героїв» 14 жовтня 2015 року в м. Києві

116

«Знаки розрізнення». Зокрема, порушено вимоги п. 6.1.1: «На предметах форменого одягу носяться погони», а також п. 6.1.8: «Нарукавний знак МВС України... розміщується на лівому рукаві мундира (кітеля), куртки повсякденної (парадно-вихідної), пальта сукняного, пальта утепленого, куртки зимової повсякденної (парадно-вихідної), плаща, сорочки парадно-вихідної (повсякденної) з довгими та короткими рукавами... На правому рукаві носитья нарукавний знак відповідних служб та підрозділів МВС України...».

Відсутність належної ідентифікації порушує і Керівні принципи зі свободи мирних зібрань ОБСЄ, а саме пункт 153, який закріплює необхідність того, щоб співробітників правоохоронних органів було легко відрізнити (в тому числі й за особистими розрізнювальними знакам).

Приклад окремих правоохоронців, які залучені до забезпечення охорони громадського порядку на «Марші Героїв» без належної ідентифікації на *Фото 9–14.*

Фото 9 – 14.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

7. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ ПІД ЧАС «МАРШУ ГЕРОЇВ» 14 ЖОВТНЯ 2015 РОКУ В М. КИЄВІ

117

Приклади фото правоохоронців з шевроном невстановленого зразку та самостійно зробленим написом на формі — 15,16 відповідно.

Фото
15 - 16.

2. Вище описаний факт впливав і на загальну картину **відсутності чіткого розуміння громадянами де працівники правоохоронних органів, а де учасники зібрання**. І це поглибилось тим, що з одного боку працівники правоохоронних органів були представлені різними органами МВС України, зокрема Національною Гвардією, ДАІ, Управліннями МВС України різних областей, спецпідрозділом «Грифон», батальйоном «Київ – 1», «Київ – 2», патрульною поліцією та іншими. Усі співробітники мають різну форму. На офіційних інформаційних ресурсах МВС України відсутня вказана чітка структура Міністерства внутрішніх справ України. І під час самого зібрання правоохоронці не роз'яснювали громадянам як здійснюються заходи охорони громадського порядку, до кого необхідно звертатись у випадку порушень громадської безпеки, отримання правоохоронних сервісних послуг і т.д..

Окрім того, до охорони громадського порядку залучений добровольчий батальйон «ДУК». Позитивним є те, що останній координував свої дії з співробітниками органів МВС України, як повідомив один з правоохоронців. Проте, знов ж таки спостерігачі «ОЗОН» не зафіксували жодного загального публічного оголошення про це на зібранні.

З іншого боку у зв'язку з ситуацією в країні, а саме наявності воєнного конфлікту, специфікою свята та мети «Маршу Героїв», приуроченого Дню захисника Вітчизни, створенню УПА, підтримці затриманих 31.08.2015 р. у м. Києві біля ВРУ, велика кількість учасників зібрання була одягнена у одяг камуфляжного забарвлення.

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

7. Звіт групи громадянського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу дотримання свободи мирних зібрань під час «Маршу Героїв» 14 жовтня 2015 року в м. Києві

118

Приклади шевронів та форми правоохоронців, залучених до охорони громадського порядку на «Марші Героїв» на *Фото 17-21.*

Фото
17 - 21.

3. Громадські спостерігачі не зафіксували ні загальних публічних оголошень правоохоронців про взаємодію з учасниками зібрання, ні у відповідях окремих організаторів зібрання, активістів або правоохоронців під час спілкування в ході моніторингу. Керівні принципи зі свободи мирних зібрань ОБСЄ у п. 149 визначають, що правоохоронні органи мають ефективно взаємодіяти з організаторами зібрання. Співробітники правоохоронних органів мають старатися зрозумілою мовою інформувати учасників зібрання, щоб знизити ризик потенційного конфлікту. Окрім цього, необхідно мати спеціальний контактний центр в правоохоронних органах, в який учасники акції можуть звертатися до початку чи в ході зібрання. Інформація про такий центр має бути відома.
4. Працівники правоохоронних органів, зокрема патрульні поліцейські здійснювали огляди особистих речей людей, які бажали приєднатися до зібрання на Михайлівській площі. При цьому громадянам не роз'яснювались причини таких оглядів та на підставі яких нормативних актів вони здійснюються. Співробітники при собі мали автоматичну зброю, а такий підвищений рівень мілітарності створював додаткове напруження у учасників зібрання та представників ЗМІ.

Відповідно до ст. 11 закону України «Про міліцію» від 20.12.1990 № 565-ХІІ міліції для виконання покладених на неї обов'язків надається право:

- п. 6 проводити огляд осіб, зазначених у пункті 5 цієї статті, речей, що знаходяться при них, транспортних засобів і вилучати документи та предмети, що можуть бути речовими доказами або використані на шкоду їх здоров'ю

І. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

7. Звіт групи громадянського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу дотримання свободи мирних зібрань під час «Маршу Героїв» 14 жовтня 2015 року в м. Києві

- п. 5

- ▶ осіб, підозрюваних у вчиненні злочину, обвинувачених, які переховуються від слідства чи суду, засуджених, які ухиляються від виконання кримінального покарання, — на терміни і в порядку, передбачені законом;
- ▶ осіб, які вчинили адміністративні правопорушення, для складення протоколу або розгляду справи по суті, якщо ці питання не можуть бути вирішені на місці, — на термін до трьох годин;
- ▶ неповнолітніх віком до 16 років, які залишилися без опікування, — на термін до передачі законним представникам або до влаштування в установленому порядку, а неповнолітніх, які вчинили суспільно небезпечні діяння і не досягли віку, з якого настає кримінальна відповідальність, — до передачі їх законним представникам або направлення у приймальники-розподільники для дітей, але не більш як на вісім годин;
- ▶ осіб, які перебували у громадських місцях у стані сп'яніння, якщо їх вигляд ображав людську гідність і громадську мораль або якщо вони втратили здатність самостійно пересуватися чи могли завдати шкоди людям навколо або собі, — до передачі їх в спеціальні медичні заклади або для доставки до місця проживання, а за відсутності таких — до їх витвердження;
- ▶ військовослужбовців, які вчинили дії, що підпадають під ознаки кримінального або адміністративного правопорушення, — до передачі їх військовослужбовцям Військової служби правопорядку у Збройних Силах України або військового командування;
- ▶ осіб, які мають ознаки вираженого психічного розладу і створюють у зв'язку з цим реальну небезпеку для себе і навколишніх, — до передачі їх у лікувальні заклади, але не більш як на 24 години;
- ▶ іноземців та осіб без громадянства, яких розшукують правоохоронні органи інших держав як підозрювані, обвинувачені у вчиненні злочину або як засуджені, які ухиляються від виконання кримінального покарання, — в порядку та на терміни, передбачені законодавством України, міжнародними договорами України.

Відповідно до статті 5 того ж закону міліція тимчасово, в межах чинного законодавства, обмежує права і свободи громадян, якщо без цього не можуть бути виконані покладені на неї обов'язки, й зобов'язана дати їм пояснення щодо цього. Проте при здійсненні огляду не було виконано навіть цього основоположного положення.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

7. Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу дотримання свободи мирних зібрань під час «Маршу Героїв» 14 жовтня 2015 року в м. Києві

120

Приклади здійснення оглядів людей та представників ЗМІ, які бажали приєднатись до зібрання або пройти на основну територію його проведення на *Фото 22–23.*

Фото
22 – 23.

5. Необхідно окреслити низький рівень забезпечення нормального регулювання руху транспорту як приватного, так громадського. До початку маршу були проблеми на Михайлівському провулку, вулицях Софіївській та Малій Житомирській. Їх було частково перекрито і, враховуючи те, що Хрещатик теж було перекрито, водії не розуміли, як їм звідти виїхати. Правоохоронці жодним чином не пояснювали як водіям рухатись у зв'язку з перекриттям шляхів. Така ж ситуація виникла на вул. Глибочицькій, Косогірному провулку, вул. Нижній Вал, що ще й спричинило корки.

Потім хода пройшла по вулицях Великій Житомирській і Артема і на перехресті вул. Артема і вул. Глибочицької, вул. Глибочицькій і Косогірного провулку виникла зупинка трамваїв та тролейбусів. Оскільки громадський транспорт рухається за графіком, варто було б скерувати колону таким чином, щоб пропустити транспорт, або створити коридор для проїзду громадського транспорту, пропускаючи колону частинами, наприклад, при цьому чітко у мегафон, пояснюючи свої дії. Окрім того, що порушується графік руху громадського транспорту, кілька тролейбусів або трамваїв у ряд займають дуже багато місця і створюють незручності й для самих учасників зібрання.

Приклад корку з громадського транспорту, спричинені перекриттям вулиць на *Фото 24.*

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

7. Звіт групи ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ ПІД ЧАС «МАРШУ ГЕРОЇВ» 14 ЖОВТНЯ 2015 РОКУ В М. КИЄВІ

Фото 24.

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ПІДГОТОВЛЕНО НАСТУПНІ ВИСНОВКИ, РЕКОМЕНДАЦІЇ ТА ВИМОГИ:

Учасники «Маршу Героїв» реалізували своє право на мирне зібрання. Правоохоронні органи України сприяли реалізації цього права людини. *Проте для уникнення у майбутньому описаних у звіті недоліків у діяльності правоохоронних органів, порушень під час та після мирних зібрань вважаємо за необхідне:*

- Ініціювати аналіз відомчих нормативно-правових документів в сфері забезпечення громадського порядку і безпеки громадян під час реалізації громадянами свободи мирних зібрань з метою виконання рекомендацій, викладених у «Європейському кодексі поліцейської етики», Декларації «Про поліцію», Керівних принципах ОБСЄ зі свободи мирних зібрань.
- Оновити систему навчання працівників Національної поліції в галузі дотримання прав людини під час забезпечення громадського порядку при проведенні мирних зібрань, охороні учасників мирних зібрань та основ медіації, підстав і умов використання працівниками поліції спеціальних засобів і фізичного впливу.
- Розробити мінімальні стандарти забезпечення безпеки масових заходів з урахуванням їх інтенсивності, потенційної небезпеки, економічної доцільності та інших факторів із дотриманням принципів недискримінації та пропорційності у випадку необхідності обмеження свободи мирних зібрань.

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

7. Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу дотримання свободи мирних зібрань під час «Маршу Героїв» 14 жовтня 2015 року в м. Києві

122

- Вдосконалити систему менеджменту для гарантування ефективної взаємодії керівників МВС України з учасниками мирних зібрань та забезпечити обов'язкове дотримання гендерного паритету при формуванні груп медіації.

| Виходячи із зафіксованих фактів у діяльності співробітників ОВС вимагаємо:

- Провести службову перевірку за виявленим фактом порушення правил носіння форменого одягу та знаків розрізнення працівниками ОВС.
- Провести службову перевірку за виявленим фактом порушення процедури огляду осіб, які бажали доєднатися до зібрання, представників ЗМІ, речей, що перебувають при них. ■

За необхідності зацікавленими сторонами групою громадського спостереження «ОЗОН» будуть надані додаткові фото- та відеоматеріали.

Звіт підготовлено Валерією Рибак, координаторкою напрямку громадського спостереження «ОЗОН» Центру Громадянських Свобод на основі матеріалів волонтерів «ОЗОН»: Олександри Романцової, Олексія Білянського, Заріне Амет, Андрія Ярового, Марії Томак.

Фото та відеоматеріали, використані у звіті, зроблені волонтерами групи громадського спостереження «ОЗОН».

Дякуємо волонтерам групи громадського спостереження «ОЗОН»!

I. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

8. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ
14 ЖОВТНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

8. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ 14 ЖОВТНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

I. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

8. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ 14 ЖОВТНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

124

Відбулись мирні зібрання, присвячені захисникам України у Дніпропетровську 14.10.2015 року.

ОРГАНІЗАТОР

ДУК «Правий Сектор», Цивільний Корпус АЗОВ-Дніпропетровськ.

МАРШРУТ ХОДИ

місце збору «Історичний музей» (проспект Карла Маркса, 16), хода по проспекту Карла Маркса: біля Прокурори Дніпропетровської області (проспект Карла Маркса, 38), площа Героїв Майдану, парк ім. Лазаря Глоби біля пам'ятника В. Чкалова.

ПОЧАТОК

16:00

ЗАКІНЧЕННЯ ХОДИ

17:27

ЗАКІНЧЕННЯ АКЦІЇ

17:45.

КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ

Учасників маршу не більш 400 осіб. Загальна кількість залучених до громадського порядку правоохоронців: близько 20 працівників ГУМВС України в Дніпропетровській області (молодший начальницький склад, середній начальницький склад, старший начальницький склад), також супроводжували службові автомобілі співробітників МВС в кількості 3 авто та одне авто без спецсигналу з номерами МВС (синього кольору). Марш закінчився мітингом біля пам'ятника В. Чкалова (парк ім. Лазаря Глоби).

Учасники акції використовували транспаранти і прапори (які прапори та ознайомитися зі вмістом можна за відеопосиланням). Учасники також використовували гучномовці під час ходи та для виступу учасників акції на мітингу. Також учасники ходи використовували фаери, які запалили на

I. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

8. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ СВОБОДИ МИРНИХ ЗІБРАНЬ 14
ЖОВТНЯ 2015 РОКУ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

підході до площі Героїв Майдану. Учасники скандували: «Слава Україні – Героям слава!»; «Слава Нації – смерть ворогам!»; «Україна понад усе!»; «Разом і до кінця!»; «Свободу політв'язням», «Слава Героям – „Слава, Слава, Слава!“» і т.д., також співали Гімн України.

Під час проведення акції не було дій, які могли би спровокувати конфліктну ситуацію.

Під час акції зафіксовано обмеження прав людини на мирні зібрання не було.

На місці подій протягом проведення акції був відсутній спеціалізований санітарний транспорт бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги або окремі медичні працівники та були відсутні працівники Державної служби України з надзвичайних ситуацій з спеціалізованим транспортом. ■

Хо́да: WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=PPHXG0HTLYM

Мі́тинг: WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=U01UHCF40NM

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

ЧАСТИНА

II

**МОНІТОРИНГ
ДОТРИМАННЯ
ПРАВА НА
СПРАВЕДЛИВИЙ СУД**

ЗМІСТ

Частина II Моніторинг дотримання права на справедливий суд

1. Публічний звіт за результатами моніторингу судового розгляду справ Євромадану	132
січень 2014 – лютий 2015	132
▶ ПЕРЕДМОВА	133
▶ 1. МЕТОДОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ	135
▶ 2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУДОВІ ПРОЦЕСИ ТА ХРОНОЛОГІЯ ПОДІЙ	138
«Розгін «студентського Євромайдану» 30 листопада 2013 р. у м. Києві»	138
«Автопробіг до Межигіря 29 грудня 2013 року»	140
«Тортурни щодо козака Михайла Гаврилюка»	142
«Вбивство журналіста газети «Вести» В'ячеслава Веремія»	144
«Масовий розстріл протестувальників 20 лютого 2014 р. у м. Києві»	145
Незаконність звільнення 3-під варті саме в залі суду	147
Апеляційний розгляд	148
▶ 3. ДОТРИМАННЯ ОКРЕМИХ СТАНДАРТІВ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД	151
3.1. ПРАВО НА ПУБЛІЧНИЙ РОЗГЛЯД СПРАВИ	151
3.1.1. Інформація про судові засідання.	153
3.1.2. Доступ до судового засідання.	160
3.1.3. Аудіозапис, фотозйомка та відеозапис судового засідання.	164
3.2. ПРЕЗУМПЦІЯ НЕВИНУВАТОСТІ	168
3.3. ПРАВО НА ЗАХИСТ	170
▶ 4. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ	173
▶ 5. ПРОМІЖНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН»	175
2. Звіт за результатами моніторингу судового засідання у Заводському районному суді м. Дніпродзержинська 27.01.2015 року	200
3. Звіт за результатами моніторингу судового засідання у Заводському районному суді м. Дніпродзержинська 05.02.2015 року	206
4. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Індустріальному районному суді м. Дніпропетровська 06.02.2015 року	211
5. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Дзержинському районному суді м. Кривий Ріг Дніпропетровської області 09.02.2015 року	216

6. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Павлоградському міськрайонному суді Дніпропетровської області 16.02.2015 року	219
7. Звіт за результатами моніторингу судового засідання у Заводському районному суді м. Дніпродзержинська Дніпропетровської області 18.02.2015 року	223
8. Звіт за результатами моніторингу судового засідання у Заводському районному суді м. Дніпродзержинська Дніпропетровської області 19.02.2015 року	227
9. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Апеляційному суді Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ) 26.02.2015 року	232
10. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Індустріальному районному суді м. Дніпропетровська 12.03.2015 року	236
11. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Бабушкінському районному суді м. Дніпропетровська 30.03.2015 року	240
12. Звіт за результатами моніторингу судового засідання у Заводському районному суді м. Дніпродзержинськ Дніпропетровської області 02.04.2015 року	245
13. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Бабушкінському районному суді м. Дніпропетровська 09.04.2015 року	250
14. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Індустріальному районному суді м. Дніпропетровська 20.04.2015 року	254
15. Звіт групи громадянського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу суддів	259
▶ ПЕРЕДМОВА	260
▶ МЕТОДОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ	262
▶ АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА КАМПАНІЇ З МОНІТОРИНГУ СУДІВ «СУД – НЕ ТІЛЬКИ СУДДІ!»	264
▶ ПРИМІЩЕННЯ СУДУ: ЯКЕ ВОНО?	267
▶ А ЧИ ЗМОЖЕТЕ ВИ ЗАЙТИ ДО СУДУ?	273
▶ ЯК ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ОХОРОНА У СУДІ?	274
▶ ЧИ СКЛАДНО ОТРИМАТИ ІНФОРМАЦІЮ У СУДОВІЙ ДОКУМЕНТАЦІЇ?	277
▶ ЧИ СКЛАДНО ОТРИМАТИ ІНФОРМАЦІЮ ПО СУДОВІЙ ДОКУМЕНТАЦІЇ?	277
▶ ЯК ВИГЛЯДАЮТЬ ІНФОРМАЦІЙНІ СТЕНДИ В СУДАХ?	279
▶ ЯК МИ ОТРИМУЄМО ІНФОРМАЦІЮ ВІД	

ЗМІСТ

ПРАЦІВНИКІВ СУДУ	281
16. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Амур-Нижньодніпровському районному суді м. Дніпропетровська 18.05.2015 року	285
17. Звіт за результатами моніторингу судового засідання 03.06.2015 р. у Святошинському райсуді м. Києва у справі про вбивство 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану	288
18. Звіт за результатами моніторингу судового засідання у Заводському районному суді м. Дніпродзержинська Дніпропетровської області 12.06.2015 року.	295
19. Звіт ГГС «ОЗОН» за результатами моніторингу судового засідання 15.06.2015 року у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві.	299
20. Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу судового засідання 06.07.2015 року у справі про розгін «студентського Євромайдану» 30 листопада 2013 року у м. Києві	304
21. Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу судового засідання 06.07.2015 року у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві	308
22. Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу судових засідань 15, 16 та 17 липня 2015 року у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві.	314
23. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Амур-Нижньодніпровському районному суді м. Дніпропетровська 15.07.2015 року	321
24. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Кіровському районному суді м. Дніпропетровська 20.07.2015 року.	325
25. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Апеляційному суді Дніпропетровської області 27.08.2015 року	330
26. Звіт «Суд – не тільки судді!»: реакція судів	334
27. Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу судових засідань у вересні 2015 р. <i>Справа про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві</i>	351
28. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Апеляційному суді Дніпропетровської області 08.10.2015 року	357

29. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Індустріальному районному суді м. Дніпропетровська 23.10.2015 року 362
30. Звіт за результатами моніторингу судових засідань у жовтні 2015 Р.
Справа про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві 366
31. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Кіровському районному суду м. Дніпропетровська 11.11.2015 року 372
32. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Апеляційному суді Дніпропетровської області 19.11.2015 року 378
33. Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу судових засідань у листопаді 2015 Р. у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 Р. під час Євромайдану у м. Києві ... 383
34. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Апеляційному суді Дніпропетровської області 03.12.2015 року 390
35. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Бабушкінському районному суду м. Дніпропетровська 08.12.2015 року 392
36. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Дніпропетровському окружному адміністративному суді 09.12.2015 року 395
37. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Апеляційному суді Дніпропетровської області (м. Кривий Ріг) 10.12.2015 року 401
38. Звіт за результатами моніторингу виїзного судового засідання у Дніпропетровській виправній колонії №89 17.12.2015 року 407
39. Звіт ГГС «ОЗОН» за результатами моніторингу дотримання права на справедливий суд під час судового засідання щодо Геннадія Корбана 27–28 грудня 2015 року у Дніпровському райсуді м. Києва 412

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

ЄВРОМАДАН. ЩО СКАЖЕ СУД?

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

січень 2014 – лютий 2015

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

ПЕРЕДМОВА

Починаючи з грудня 2013 року представники групи громадського спостереження «ОЗОН» здійснювали незалежний громадський моніторинг судових справ, що були порушені проти учасників протестного руху «Євромайдан». Моніторинг проводився у м. Києві та окремих областях України у зв'язку із використанням судів як інструменту політичних переслідувань з метою придушення мирного протесту. Із результатами моніторингу та аналізом дотримання права на справедливий суд можна ознайомитися у звіті групи громадського спостереження «ОЗОН», який був підготовлений спільно із партнерськими організаціями.¹

Після завершення гучних судових справ проти учасників протестного руху група громадського спостереження «ОЗОН» розпочала моніторинг судових засідань над обвинуваченими представниками органів влади та членів парамілітарних формувань «тітушок» у здійсненні злочинів під час Євромайдану. Результати моніторингу із травня 2014 року до лютого 2015 року окреслені у цьому звіті.

Після написання звіту, він був переданий до судів, де здійснювався моніторинг, а також до органів судівської влади та органів суддівського самоврядування. В кінці звіту наведені проміжні результати виконання рекомендацій групи громадського спостереження «ОЗОН».

¹ WWW.CCL.ORG.UA/WP-CONTENT/UPLOADS/2013/10/ZVIT-ZA-REZULTATAMI-MONITORINGU-SUDOVOGO-ROZGLYADU-SPRAV-SHHODO-GROMADSKIH-AKTIVISTIV-TA-UCHASNIKIV-YEVROMAJDANU-GRUDEN-2013-LYUTIJ-2014R.R..PDF

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

.....
Звіт підготовлений:

В. Рибак, координатор групи громадського спостереження «ОЗОН»,
М. Лисенко, учасник групи громадського спостереження «ОЗОН»,
К. Проконовою, координатор в OdesSOS,
адвокат практики правової безпеки бізнесу ЮК «Юскутум»,
адвокат в «Качай права».

Загальна редакція: В. Рибак.

Редагування звіту: О. Матвійчук, голови правління «Центру Громадянських Свобод», К. Задоя,
к.юр.н., доц. кафедри кримінального права та кримінології КНУ ім. Т. Шевченка.

Упорядники звіту дякують програмі «Права людини та правосуддя» Міжнародного фонду
«Відродження» та програмі МАТРА Міністерства закордонних справ Королівства Нідерландів
в Україні за системну підтримку роботи групи громадського спостереження «ОЗОН».

Kingdom of the Netherlands

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

1. МЕТОДОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ МОНИТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ

Період, який охоплює моніторинг, становить січень 2014 року — лютий 2015 року. Громадським спостерігачам стало відомо про перше судове засідання, яке відбулось 31 січня 2014 року з **Єдиного державного реєстру судових рішень**, та перший раз відвідати судове засідання з цих категорій справ вдалося 13 травня 2014 року. Дані наведені від 31 січня 2014 року до 20 лютого 2015 року, тобто до моменту видачі звіту.

Звіт ґрунтується на даних, зібраних громадськими спостерігачами «ОЗОН» під час спостережень судових засідань, відкритих даних з офіційних сайтів судів України, **Єдиного державного реєстру судових рішень, інформації, наданої сторонами судових процесів, ЗМІ, інших відкритих джерел.**

Методологія моніторингу базується на загальних рекомендаціях ОБСЄ щодо моніторингу судового процесу,² а також розробках експертів партнерських організацій: ХОФ «Громадська Альтернатива», ГО «Українська Правнича Фундація».

Об'єктом моніторингу є судові засідання із розгляду кримінальних справ над обвинуваченими представниками органів влади та членів парамілітарних формувань «тітушок» у скоєні злочинів під час Євромайдану.

Суб'єктами моніторингу є група громадського спостереження «ОЗОН», яка здійснює спостереження через мережу волонтерів, які отримали спеціальну освітню підготовку.

Метою моніторингу є отримання та систематизація відкритої інформації щодо перебігу судових засідань з розгляду визначеної категорії справ та проведення аналізу на предмет дотримання основоположних прав людини під час судових процесів.

Для отримання об'єктивних результатів моніторинг здійснюється із дотриманням таких принципів:

2 Trial Monitoring. A Reference Manual for Practitioners. Revised edition 2012. OSCE, ODIHR.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

- невторчання: монітор не має втручатися в процес здійснення правосуддя;
- об'єктивності: під час свого спостереження монітор повинен однаково звертати увагу на всі факти порушень та не віддавати перевагу будь-якій із сторін;
- публічності: волонтер здійснює свою діяльність відкрито, спостереження проводиться у формених жилетах «ОЗОН» та/або із відповідним посвідченням «ОЗОН».

З іншими принципами та правилами роботи можна ознайомитися у Додатку 1 та Додатку 2. Кожен громадський спостерігач перед здійсненням моніторингу проходить відповідне навчання та зобов'язується неухильно дотримуватись принципів та правил роботи. Результат спостереження судових процесів продемонстрований у спеціальній анкеті, яку заповнювали волонтери. Зразок анкети наведений у Додатку 3. Вся інформація щодо моніторингу доступна у відкритих джерелах, зокрема, на сторінці «ОЗОН» у соціальних мережах.³

Моніторинг судових процесів був спрямований на перевірку дотримання таких складових права на справедливий суд:

1. Право на розгляд справи компетентним, незалежним та безстороннім судом, встановленим законом;
2. Право на публічний розгляд справи;
3. Право на презумпцію невинуватості;
4. Право не свідчити проти себе;
5. Інформування про права під час судового засідання;
6. Справедлива судова процедура;
7. Право на захист.

Судові процеси, які розглядатимуться у звіті, умовно названо відповідно до епізодів Євромайдану, під час яких були скоєні правопорушення:

- «Розгін „студентського Євромайдану“ 30 листопада 2013 р. у м. Києві»
- «Автопробіг до Межигір'я 29 грудня 2013 року»

3 [HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/OZON.MONITORING](https://www.facebook.com/ozon.monitoring) [HTTPS://VK.COM/OZON.MONITORING](https://vk.com/ozon.monitoring)

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

- «Тортури щодо козака Михайла Гаврилюка»
- «Вбивство журналіста газети „Вести“ В'ячеслава Веремія»
- «Масовий розстріл протестувальників 20 лютого 2014 р. у м. Києві»

Також відбувались судові засідання у справі щодо викрадення у січні київського блогера і активіста, нині народного депутата (ВО «Батьківщина») Ігоря Луценка і майданівця, мешканця Львова Юрія Вербицького, якого згодом знайшли закатованим. Проте громадські спостерігачі не відвідували ці засідання.

Громадським спостерігачам «ОЗОН» стало відомо про 47 судових засідань над обвинуваченими представниками органів влади та членів парамілітарних формувань «тітушок» у скоєні злочинів під час Євромайдану. Справи розглядались у наступних судах: Апеляційному суді м. Києва, Печерському районному суді м. Києва, Шевченківському районному суді м. Києва. Волонтери провели спостереження у 25 випадках, із яких у 5 випадках судові засідання не відбулись.

Кількість спостережень залежала як від недостатньої кількості волонтерів, які здійснюють свою діяльність на добровільних засадах, так і від неможливості вчасно отримати інформацію про потрібне судове засідання, що пов'язано із специфікою призначення справ до розгляду слідчими суддями.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУДОВІ ПРОЦЕСИ ТА ХРОНОЛОГІЯ ПОДІЙ

«РОЗГІН «СТУДЕНТСЬКОГО ЄВРОМАЙДАНУ» 30 ЛИСТОПАДА 2013 Р. У М. КИЄВІ»

Починаючи із 21 листопада 2013 року кількість на Майдані постійно були присутні учасники акції протесту, кількість яких змінювалася від кількох десятків тисяч вдень до кількох сотень вночі. Станом на 4 ранку 30 листопада 2013 року на площі перебувало близько 400 людей, переважно, молодь та студенти.

У цей час близько 2 тисяч співробітників спецпідрозділу «Беркут», озброєних спецзасобами, оточили Майдан і вчинили силовий розгін мирного протесту. Порушуючи всі можливі інструкції та закони, співробітники «Беркуту» били беззахисних людей кийками, валили на землю і добивали ногами. Офіційним приводом для такої «зачистки» стала раптова необхідність встановлення новорічної ялинки на центральній площі столиці.

Підсудний Попов О., Печерський районний суд м. Києва.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

Внаслідок незаконних дій правоохоронців тільки за офіційними даними 71 особі була надана медична допомога, 34 особи було затримано, проти 29 з них були складені адміністративні протоколи.⁴

Ось як згадує ті події активіст Ілля Кротенко: «Оця ніч 30 листопада і стала каталізатором, який зробив революцію. Це розгін, жорстокий силовий розгін. Потім я приїхав на Михайлівську площу, бачив, як люди стікаються туди, готові боронити. Хлопці з палками влаштовували тренування, пораненим надавали допомогу у соборі. Тоді я зрозумів: усе, революція станеться».⁵

Для заспокоєння громадського обурення тодішній Генеральний прокурор України Віктор Пшонка зробив офіційну заяву про вручення підозри у перевищенні влади та службових повноважень заступнику секретаря РНБО Володимиру Сівковичу, начальнику київської міліції Валерію Коряку і голові Київської міської держадміністрації Олександрю Попову.⁶

Групі громадського спостереження «ОЗОН» стало відомо про 16 судових засідань, які відбулись в межах кримінального провадження, порушеного проти вищевказаних осіб. На сайті Печерського районного суду була виставлена інформація тільки про деякі з них, що ускладнювало, а подекуди просто унеможливило, забезпечення присутності громадських спостерігачів. Інформація на інтернет-ресурсі Печерського районного суду у більшості випадків була відсутня, тому спостерігачі дізнавалися про час і місце судових засідань через адвокатів. Відбулось, по суті, тільки два повноцінні судові засідання, на яких були присутні преса, представники Самооборони Майдану (загалом, приблизно 30 осіб). Так, наприклад, жоден із підсудних не з'явився на судове засідання 13 червня 2014 року, через що суд був змушений оголосити перерву. Останнє судове засідання, як нам відомо, щодо обвинувачення у силовому розгоні Євромайдану 30 листопада 2013 року відбулось 23 грудня 2014 року.

4 WWW.IRF.UA/KNOWLEDGE/PUBLICATIONS/ZVIT_PRAVOZAKHISNIKH_ORGANIZATSIY_PRO_ZLOCHINI_PROTI_LYUDYANOSTI_SKOENI_PID_CHAS_EVROMAYDANU/

5 WWW.KYIVPOST.COM/CONTENT/UKRAINE/REPORTS-POLICE-FORCEFULLY-BREAK-UP-PROTEST-SITE-ON-MAIDAN-NEZALEZHNOSTI-THIS-MORNING-332674.HTML

6 WWW.PRAVDA.COM.UA/NEWS/2013/12/14/7006835/

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

«Автопробіг до Межигір'я 29 грудня 2013 року»

29 грудня 2013 року відбулась акція Автомайдану «автопробіг до Межигір'я», де знаходилася резиденція Президента України. Громадяни на автомобілях та пішки дісталися зі ст. метро Героїв Дніпра та вул. Героїв Дніпра м. Києва до с. Нові Петрівці Вишгородського району Київської області. Громадські спостерігачі «ОЗОН» відслідковували збір учасників акції. Під час перебування у с. Нові Петрівці дії громадян зводилися до озвучування лозунгів, демонстрації плакатів та прапорів з українською державною символікою, червоно-чорних прапорів, символіки Європейського Союзу. Під час виступів лідерів опозиції Яценюк А., Кличко В., Тягнибок О було використано звукопідсилюючу техніку.

Зібрання мало мирний характер, про що додатково свідчить відсутність закликів до насилля та провокативних дій. По маршруту руху на території м. Києва на відстані приблизно кожні 200 м чергували працівники ДАІ. Зупинок автотранспорту працівниками ДАІ громадські спостерігачі не зафіксували.

Громадські спостерігачі «ОЗОН» зауважили такі порушення зі сторони працівників правоохоронних органів:

- Відсутність розпізнавальних знаків на формі: порушення працівниками міліції вимоги наказу МВС України від 2002 р. № 535 «Про затвердження Правил носіння форменого одягу та знаків розрізнення особами начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ,

На фото інспектор ДАІ Тарануха Євгеній Олександрович, підозрюється у фальсифікації 25 рапортів. Засідання 22 грудня 2014 р., Шевченківський районний суд м. Києва.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

військовослужбовцями спеціальних моторизованих військових частин міліції внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України», а саме — розділу 6 «Знаки розрізнення».

- Вантажний автомобіль «КАМАЗ» без державних номерних знаків: порушення постанови КМУ від 10 жовтня 2001 р. № 1306 «Про Правила дорожнього руху» протягом двох годин блокував проїзд частину дороги без належного реагування на це з боку присутніх працівників ДАІ

Громадські спостерігачі «ОЗОН» у розмові з правоохоронцями зауважили на наявність правопорушення, проте працівники міліції не відреагували на правопорушення відповідно до законодавства України.⁷

Уже 2-3 січня 2014 року до приватних помешкань, за якими були зареєстровані транспортні засоби учасників автопробігу почали приходити працівники ДАІ для складання протоколу про адміністративне правопорушення. Учасників Автомайдану звинувачували у тому, що 29.12.13 по дорозі до «Межигіря» їх, начебто, зупиняли інспектори ДАІ, але водії ігнорували законні вимоги та продовжували рух.⁸ Після чого почались масові судові переслідування учасників Автомайдану, що також відстежувались «ОЗОН» впродовж Євромайдану.

У грудні 2014 року група громадського спостереження «ОЗОН» продовжила моніторинг за судовими засіданнями щодо притягнення до кримінальної відповідальності вже працівників ДАІ, зокрема, Щерби О. В., Дорошенка М. П., Таранухи Є. О., Сарани П. П. за переслідування учасників всеукраїнського громадського руху «Автомайдан» та інших учасників мирних акцій протесту, а також за фальсифікацію протоколів про адміністративні правопорушення. Для цієї категорії справ також була характерна відсутність повної інформації про судові засідання на інформаційній дошці суду чи інтернет-порталі суду.

7 WWW.CCL.ORG.UA/WP-CONTENT/UPLOADS/2013/10/MIRNI-ZIBRANNYA-U-M.-KIYIVI-TA-KIYIVSKIJ-OBLESTI-PROTYAGOM-25-GRUDNYA-2013-ROKU-25-SICHNYA-2014-ROKU.PDF

8 WWW.UNIAN.UA/POLITICS/869589-DAI-NAVIDALASYA-DO-JURNALISTIV-YAKI-JIZDILI-DO-MEJIGIRYA-29-GRUDNYA-ZMI.HTML, WWW.PRAVDA.COM.UA/NEWS/2014/01/2/7008958/

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

«Тортури щодо козака Михайла Гаврилюка»

Однією з резонансних справ стало кримінальне провадження, відкрите за підозрою у вчиненні катувань, приниження людської гідності та вчиненні насильства щодо одного з активістів Майдану, а сьогодні – депутата Верховної Ради України – козака Михайла Гаврилюка.⁹ Злочин було вчинено 22 січня 2014 року в центрі Києва.

Увагу до цього факту привернуло відео знущань над Михайлом, яке потрапило та швидко поширювалося в інтернет-мережі.

На фото потерпілий Михайло Гаврилюк, перед судовим засіданням 26 травня 2014 року, Печерський районний суд м. Києва.

На відео можна побачити, що більше десяти осіб у форменому одязі органів внутрішніх справ на момент вчинення злочину перебували на місці скоєння злочину. Більшість з них – співробітники спецпідрозділу «Беркут», проте, вбачається, що присутні були і цивільні, які також стояли і спостерігали за знущаннями над людиною. Проте, як згодом стало відомо, підозру у вчиненні кримінального правопорушення оголосили тільки двом особам – військовослужбовцям внутрішніх військ, а саме – Кравцю Д. В. та Ломоносову Л. В. Групі громадського спостереження «ОЗОН» вдалося відвідати судові засідання в межах цього кримінального провадження, які відбулись 26 травня 2014 року.

Вирок суду для обох обвинувачених був однаковим: визнати Кравця Д. В. та Ломоносова Л. В. винними у здійсненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 365, ч. 1 КК України, а також затвердити угоду про примирення, у якій визначено покарання такого характеру:

⁹ WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=GWKONOKHJOE

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

На фото момент вчинення злочину, оскільки фото порушників у суді відсутнє, надаємо це.

- 2 роки обмеження волі з позбавлення права займатися правоохоронною діяльністю.
- Звільнити від призначеного основного покарання з іспитовим терміном 1 рік.
- Зобов'язати Кравця Д. В. та Ломоносова Л. В. попросити письмове вибачення.
- Впродовж іспитового строку не виїжджати з України на постійне місце проживання без дозволу кримінальної виконавчої інспекції.
- Повідомляти кримінальну виконавчу інспекцію про зміну місця проживання, навчання.

Водному із двох випадків (зокрема, щодо судового засідання по обвинуваченню Кравця Д. В.) була надана неповна інформація про судові засідання на інформаційній дошці Печерського районного суду. На судовому засіданні були присутні представники ЗМІ. Питання притягнення до відповідальності інших «свідків» злочину досі залишається відкритим для громадськості.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

144

«ВБИВСТВО ЖУРНАЛІСТА ГАЗЕТИ „ВЕСТИ“ В'ЯЧЕСЛАВА ВЕРЕМІЯ»

Окремо варто сказати про кореспондента газети «Вести», якого жорстоко побили так звані «тігушки» в ніч з 18 на 19 лютого 2014 року на розі вулиць Велика Житомирська і Володимирська у Києві. Один з бандитів вистрілив журналісту в спину. В'ячеслав Веремій помер у лікарні.¹⁰ 2 квітня 2014 року правоохоронці повідомили про затримання Юрія Крисіна, одного із підозрюваних у вбивстві журналіста.

На фото підозрюваний у вчиненні вбивства (ближче до співробітника «Грифон») на засіданні 15 жовтня 2015 року, Шевченківський районний суд міста Києва.

Групі громадського спостереження «ОЗОН» стало відомо про 5 судових засідань в межах цього провадження, проте моніторам вдалося відвідати тільки одне з них - перше засідання, яке відбулось 15 жовтня 2014 року. Тоді суд прийняв рішення про проведення судового засідання у закритому порядку. Зі слів адвокатів стало відомо, що Юрію Крисіну змінили запобіжний захід на не пов'язаний з триманням під вартою, а саме на домашній арешт. У подальшому, велась тривала дискусія щодо того, чи може бути процес в цьому провадженні закритим. Ось як щодо цього висловився координатор ініціативи «Адвокати Небесної Сотні» **Тарас Гаталяк**: «Це перший судовий процес [прим. – перше провадження з усіх справ, порушених щодо злочинів, вчинених в період Євромайдану, обвинувальний акт якого передано до суду] з убивств Небесної сотні і, на нашу думку, він повинен бути відкритий для громадськості. Однак, в ньому багато «темних плям», які намагаються сховати під маскою закритого судового розгляду. У нас, як у представників потерпілих, виникає багато питань щодо достовірності підстав припинення процесу, які виникли ще до початку судових засідань».

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

«МАСОВИЙ РОЗСТРІЛ ПРОТЕСТУВАЛЬНИКІВ 20 лютого 2014 р. у м. Києві»

Ще однією справою, яка була предметом дослідження групи громадського спостереження «ОЗОН» було кримінальне провадження, порушене за фактом масових розстрілів 20 лютого 2014 року на вул. Інститутська в м. Києві.¹¹ Підозрюваними у співучасті у вбивстві 39 мирних протестувальників є колишні співробітники спецпідрозділу «Беркут» – майор Дмитро Садовник, та його безпосередні підлеглі – Сергій Зінченко та Павло Аброськін.^{12 13}

Спостерігачам стало відомо про 20 засідань за цією справою, починаючи з 29 липня 2014 року. Інформація про заплановані судові засідання оприлюднювалася тільки частково.

Так, зазвичай, не вказувалися зал судового засідання, сторони процесу, питання, яке буде вирішуватися на судовому засіданні, статті Кримінального кодексу України, склад злочину яких вбачається в діях підозрюваних тощо. У половині випадків, значна кількість охочих потрапити на судові засідання та незабезпечення належних умов його проведення спричиняли скупчення людей та утворення натовпу, що, в свою чергу, унеможливило вчасний початок розгляду справи. У кількох випадках інформація на інформаційних дошках взагалі була повністю відсутня.

Тільки п'ята частина судових засідань почалась вчасно, відповідно до заявленого на інформаційній дошці часу. Досить непередбачуваною була

На фото П. Аброськін (у червоному), С. Зінченко С. П., 23 січня 2015 р. Печерський районний суд м. Києва.

11 WWW.BLACKLISTEDNEWS.COM/THE_UNTOLD_STORY_OF_A_UKRAINIAN_SNIPER_WHO_TOOK_PART_IN_THE_MAIDAN_MASSACRE/41830/0/38/38/Y/M.HTML

12 [HTTPS://NEWS.PN/EN/CRIMINAL/120216](https://news.pn/en/criminal/120216)

13 WWW.EN.CRISISUA.NET/COMMANDER-OF-SPECIAL-FORCES-BERKUT-WAS-ARRESTED-HE-IS-SUSPECTED-IN-MASS-SHOOTING/

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

146

позиція суду щодо дозволу проводити відео-, фотофіксацію процесу. Попри високий рівень зацікавленості суспільства, суд відмовляв у дозволі представникам ЗМІ проводити зйомку. У більшості випадків, представники судової міліції «Грифон» відмовляли охочих потрапити до зали, аргументуючи це відсутністю вільного місця. Водночас незаконну фізичну силу правоохоронці не застосовували.

На фото Садовник Д. М., 6 серпня 2014р., Апеляційний суд міста Києва.

Варто наголосити на незлагодженості роботи адвокатів захисту, що ставало причиною тлумачення їхніх дій у пресі, як бажання затягнути процес. Прикладом цього можуть слугувати судові засідання за підозрою С. Зінченка та П. Аброськіна, за клопотанням щодо продовження запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою останніх, які відбулись 20, 21 та 24 листопада 2014 року. Інформацію про них неможливо було дізнатися пересічному громадянину, оскільки, з невідомих причин, вона була відсутня на офіційному інтернет-порталі Печерського районного суду м. Києва. Про час та місце розгляду можливо було дізнатись тільки від адвокатів потерпілих.

Сторони захисту не з'явилися на судові засідання, підозрювані не знали про їх місце перебування, більше того, заявляли, що вже кілька місяців не спілкувались зі своїми захисниками. Наслідком цього стало оголошення перерви у судовому засіданні.

Варто виокремити питання щодо зникнення з-під домашнього арешту Дмитра Садовника, підозрюваного у справі вбивства 39 людей на Майдані Незалежності 20 лютого 2014 року.

Наводимо уривок із роз'яснення адвоката Небесної сотні Євгенії Закревської (подається без рецензування):

*Ухвалою слідчого судді Печерського районного суду м. Києва від 19.09.2014 відмовлено у задоволенні клопотання старшого слідчого в особливо важливих справах Генеральної прокуратури України Басова Д. М. у кримінальному провадженні № 4201400000000709 (виділене кримінальне провадження щодо трьох співробітників роти особливого призначення «Беркуту») про продовження строку тримання під вартою підозрюваного Садовника Дмитра Миколайовича та щодо останнього обрано запобіжний захід у вигляді домашнього арешту з 23-00 до 7-00, заборонивши йому залишати місце проживання в цей період часу. При цьому, **не виконавши всі умови ст. 194 КПК України** щодо обрання запобіжного заходу.*

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

НЕЗАКОННІСТЬ ЗВІЛЬНЕННЯ З-ПІД ВАРТИ САМЕ В ЗАЛІ СУДУ

Необхідно зазначити, що слідчий суддя, постановивши **19.09.2014** ухвалу, яким звільнила Садовника Д. М. з-під варти у залі судового засідання, не взяла до уваги те, що ухвалою слідчого судді Печерського районного суду міста Києва Ільєвої Т. Г. від **29.07.2014**, термін тримання під вартою було продовжено до 11 год. 45 хв. **28.09.2014**. Зазначена Ухвала слідчого судді Печерського районного суду міста Києва від **29.07.2014** була предметом розгляду Апеляційного суду міста Києва, рішенням якого від **06.08.2014** вона залишена без змін, а апеляційна скарга сторони захисту — без задоволення.

При цьому згідно з ч. 5 ст. 202 КПК України, підозрюваний може бути негайно звільнений з-під варти тільки у випадку, якщо відсутнє інше судове рішення, що набрало законної сили і прямо передбачало тримання підозрюваного під вартою. Однак, як вище вказано, станом на **19.09.2014** діяла законна та ніким не скасована ухвала Печерського районного суду міста Києва від **29.07.2014**, якою термін тримання під вартою Садовнику Д. М. був визначений до 11 год. 45 хв. **28.09.2014**. Крім того, ст. 203 КПК України чітко визначені випадки негайного припинення дії запобіжного заходу, якою не передбачено звільнення підозрюваного до закінчення терміну дії ухвали про обрання запобіжного заходу.

Проте слідчий суддя Печерського районного суду не взяла це до уваги і винесла необґрунтоване та не мотивоване рішення, яким зобов'язала негайно звільнити Садовника Д. М. з-під варти безпосередньо у залі суду **19.09.2014**, хоча продовжувала діяти ухвала, згідно з якою Садовник Д. М. повинен був перебувати під вартою до 11 год. 45 хв. **28.09.2014**.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

Апеляційний розгляд

22-го вересня прокуратура та представники потерпілих на вищезазначену Ухвалу Печерського районного суду подали апеляції. Судове засідання з розгляду зазначених апеляційних скарг суд призначив на 25-те вересня, тобто на третій день після отримання зазначеної скарги, який згідно з ч. 2 ст. 422 є останнім днем, коли апеляційна скарга повинна бути розглянута судом.

25-го вересня 2014-го року колегія суддів у зазначеному складі розпочала судовий процес із розгляду апеляцій прокуратури та представників потерпілих, оголосивши про це, що зафіксовано на аудіозаписі, а також ознайомивши представників потерпілих зі своїми правами. В зазначеному судовому засіданні не з'явився захисник підозрюваного Дмитра Садовника. Тому відповідно до ст. 52, ст. 49 КПК після обговорення цього питання, та заслуховування пропозиції прокурора та представників потерпілих, Суд ухвалив доручити Київському міському центру безоплатної правової допомоги призначити підозрюваному Дмитру Садовнику адвоката. Проте, всупереч вимогам ч. 3 ст. 49 КПК, та ч. 2 ст. 422 КПК, Суд не скерував негайно до Київського міського центру вторинної безоплатної правової допомоги ухвалу про доручення про призначення Дмитру Садовнику адвоката, натомість переніс судове засідання на 26-те вересня 2014 року, порушивши цим триденний термін розгляду апеляційної скарги на ухвалу слідчого судді, передбачений ч. 2 ст. 422 КПК. Про перенесення справи на 26-те вересня було під розписку попереджено представників потерпілих Закревську Є. О. та Диканя П. О.

26-го вересня 2014-го року колегія суддів продовжила розгляд апеляційної скарги прокуратури та представників потерпілих на ухвалу щодо зміни запобіжного заходу підозрюваному Дмитру Садовнику, про що оголосив під аудіозапис головуючий суддя. Також представники потерпілих були ознайомлені зі своїми процесуальними правами під розписку, яка зберігається в матеріалах справи. На зазначене засідання не з'явився вже підозрюваний — Дмитро Садовник. Натомість призначений ЦБВП адвокат підозрюваного Ігор Світличний, який сам за його словами навіть не бачив Дмитра Садовника надав суду досить сумнівні документи, які за словами адвоката підтверджували поважність причини неприбуття Дмитра Садовника до судового засідання. Зазначені документи були надані для огляду прокуратурі і представникам потерпілих. Були надані такі документи: довідка Лікарні пластичної мікрохірургії кісті що 25-го вересня Дмитро Садовник звертався

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

до цього медичного закладу, а також ніким не засвідчена ксерокопія картки стаціонарного лікування Дмитра Садовника із Обласної клінічної лікарні. Ксерокопія викликала сумнів у її справжності, і жоден із цих документів не свідчив про те, що Дмитро Садовник не може приймати участь у судовому засіданні. І зрозуміло, що представники потерпілих збиралися заявляти клопотання про примусовий привід підозрюваного, який порушив свій обов'язок з'являтися за викликом Суду. Проте в порушення ст. 48, 49 КПК України та порушуючи загальні засади кримінального судочинства, передбачені ст. 7 КПК України (принцип рівності сторін перед законом і судом, принцип змагальності), колегія судів не заслухала думку представників потерпілих і не дала змогу заявити зазначене клопотання, ухвалила перенести розгляд справи на 1-ше жовтня 2014-го року. При цьому представники Генеральної прокуратури не заявили клопотання про примусовий привід Дмитра Садовника

1-го жовтня 2014-го року колегія суддів взагалі не допустила до участі в судовому засіданні представників потерпілих. При цьому в цей день представник потерпілого Бондарчука Володимира Закревська Є. О. подала заяву про відвід колегії суддів, яка обґрунтовувалась тим, що суд із порушенням принципу змагальності сторін, який передбачає надання сторонам рівних прав не надав слова представникам потерпілих, під час судового засідання було порушено їхнє право на надання пояснень, висловлення своєї думки щодо позиції інших учасників, передбачене ст. 48, 49 КПК України.

Зазначені порушення прав представника потерпілих та принципу змагальності сторін свідчать про упередженість суддів. Також судді при перенесенні судового засідання на іншу дату не застосовують привід до підсудного з порушенням вимог ст. 139, 140 КПК України.

Зазначені порушення КПК України окрім очевидних порушень прав потерпілих і її представників у процесі, зокрема на висловлювання своєї думки щодо заявлених клопотань, спричинили те, що вже минув тиждень після того, як згідно ч. 2 ст. 422 КПК повинна була бути розглянута апеляційна скарга на ухвалу слідчого судді Печерського районного суду, при цьому місце перебування підозрюваного Дмитра Садовника достеменно не відомо, примусовий привід до нього не застосовано, умови запобіжного заходу, обраного Печерським районним судом 19-го вересня — порушено, що ставить під загрозу можливість проведення правосуддя і належної участі підозрюваного Дмитра Садовника у завершенні слідства (ознайомленні із матеріалами справи) та судовому процесі. На думку представника потерпілого, зазначені обставини свідчать про упередженість суддів колегії в даній справі.

В порушення ст. 75 КПК України, зазначену заяву про відвід колегія суддів у складі: головуючого судді Лашевича Валерія Миколайовича, суддів Приндюк Марії Василівни та Рибак Івана Олексійовича не розглянула. На зазначене судове засідання знову не з'явився підозрюваний Дмитро Садовник, при цьому жодних документів, які б підтверджували, що він не може прибути в судове засідання сторона

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

захисту не надала. При цьому представники Генеральної прокуратури знову не заявляють клопотання про примусовий привід, а колегія суддів не застосовує його з власної ініціативи. Натомість слухання справи знову переноситься на 3-тє жовтня.

3-го жовтня нарешті, коли підозрюваний не з'явився третій раз за клопотанням Генеральної прокуратури суд оголошує ухвалу про примусовий привід Дмитра Садовника але вже пізно. Виконати зазначену ухвалу не виявляється можливим – оскільки Дмитро Садовник відсутній за місцем проживання. Тоді колегія суддів надає дозвіл на затримання Дмитра Садовника, проте це також виявляється неможливим і ввечері 3-го жовтня його оголошують в розшук.

Тобто фактично з 26-го вересня по 3-тє жовтня в суду не було достовірної інформації щодо місця перебування Дмитра Садовника, при цьому жодних адекватних підтверджуючих документів щодо його неможливості прибути на виклик суду до Суду також надано не було. Тим не менш цілий тиждень Суд не застосовував примусовий привід, а Генеральна прокуратура не клопотала про це.

6-го жовтня колегія суддів Апеляційного суду нарешті скасувала ухвалу слідчого судді Печерського районного суду від 19-го вересня як незаконну і продовжила термін утримання під вартою Дмитру Садовнику на два місяці.»

Показовим було підготовче судове засідання щодо П. Аброськіна та О. Зінченка, що відбулось 23 січня 2015 року. Досудове розслідування станом на це число було завершено, обвинувальний акт прокуратури скеровано до суду. Специфіка цієї стадії вимагала присутності потерпілих та їх представників на засіданні. Попри це, зал судового засідання був нездатний вмістити таку кількість осіб (як мінімум, родичів 39 загиблих протестувальників), включаючи пресу, громадських спостерігачів, представників громадськості. З перервами, судове засідання тривало майже 11 годин. Представники потерпілих розцінили такий хід подій як умисне затягування процесу, важливість якого полягає у терміновості прийняття рішення про продовження терміну тримання під вартою обвинувачених П. Аброськіна та С. Зінченка.

Як і в справі Михайла Гаврилюка, наразі до відповідальності за здійснені під час подій на Майдані злочини притягаються тільки 2-3 особи, які, ймовірно, були співучасниками вчинення кримінального правопорушення.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

3. ДОТРИМАННЯ ОКРЕМИХ СТАНДАРТІВ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

3.1. ПРАВО НА ПУБЛІЧНИЙ РОЗГЛЯД СПРАВИ

Публічний судовий розгляд – одне з фундаментальних прав, на яке група громадського спостереження «ОЗОН» звертає найбільшу увагу, оскільки саме публічність є доступним кожному інструментом захисту від порушень за стінами судів. Будь-яка людина має право самостійно перевірити, як відбувається судовий процес, якщо він відкритий та немає інших обмежень.

Публічність судового розгляду є складовою права на справедливий судовий розгляд в розумінні статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.¹⁴ Важливість публічного судового розгляду визнає Європейський суд з прав людини, зазначаючи, що публічність є запорукою справедливого суду як одного з основоположних принципів демократичного суспільства та інструментом, що дозволяє суспільству бути впевненим у справедливості суду (справа *Sutter v. Switzerland* § 26).¹⁵

Національне законодавство також закріплює відкритість судового процесу:

- п. 7 ст. 129 Конституції України: «Основними засадами судочинства є: 7) гласність судового процесу та його повне фіксування технічними засобами;»
- ч. 2 ст. 11 ЗУ «Про судоустрій та статус суддів»: «2. Розгляд справ у судах відбувається відкрито, крім випадків, установлених процесуальним законом. Учасники судового процесу та інші особи, присутні на відкритому судовому засіданні, можуть використовувати портативні аудіотехнічні

¹⁴ Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950. [Електронний ресурс]. – Режим доступу – WWW.ZAKON1.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/995_004

¹⁵ Case of *Sutter v. Switzerland*. [Електронний ресурс]. – Режим доступу – WWW.HUDOC.ECHR.COE.INT/SITES/ENG/PAGES/SEARCH.ASPX?I=001-57585

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

засоби. Проведення в залі судового засідання фото- і кінозйомки, відеозапису, а також транслявання судового засідання допускається за рішенням суду».

- ч. 2 ст. 27 Кримінального процесуального кодексу України: «2. Кримінальне провадження в судах усіх інстанцій здійснюється відкрито. Слідчий суддя, суд може прийняти рішення про здійснення кримінального провадження у закритому судовому засіданні впродовж усього судового провадження або його окремої частини лише у випадках:
 - ▶ якщо обвинуваченим є неповнолітній;
 - ▶ якщо розглядається справа про злочин проти статевої свободи та статевої недоторканості особи;
 - ▶ існує необхідність запобігти розголошенню відомостей про особисте та сімейне життя чи обставин, які принижують гідність особи;
 - ▶ якщо здійснення провадження у відкритому судовому засіданні може спричинити розголошення таємниці, що охороняється законом;
 - ▶ необхідності забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні».
- ст. 328 Кримінального процесуального кодексу України: «Право перебувати в залі судового засідання.
 - ▶ Кількість присутніх у залі судового засідання може бути обмежена головуючим лише у випадку недостатності місць у залі судового засідання.
 - ▶ Близькі родичі та члени сім'ї обвинуваченого і потерпілого, а також представники засобів масової інформації мають пріоритетне право бути присутніми під час судового засідання».

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

3.1.1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУДОВЕ ЗАСІДАННЯ

Інформація про судові засідання до групи громадського спостереження «ОЗОН» надходила від адвокатів потерпілих, сторони захисту, сторони обвинувачення, ЗМІ, соціальних мереж та перевірялася на офіційних сайтах судів та інформаційних дошках у приміщеннях судів. Практика київських судів продемонструвала, що уніфіковане джерело, звідки можна отримати інформацію про цікаве людині судові засідання відсутнє або ж така інформація є недоступною.

| Що говорить законодавство?

Водночас, відповідно до законодавства України, суд має повідомити про судові засідання в будь-який доступний суду спосіб. Найпоширенішими варіантами є сайт суду або ж інформаційна дошка у суді.

Відповідно до Інструкції з діловодства у місцевому загальному суді, до обов'язків секретаря судового засідання, а у випадку його відсутності — до обов'язків помічника суддів входить вивішування на інформаційній дошці списку судових засідань. Цей обов'язок описано також у посадових інструкціях відповідних осіб.

Право на належне повідомлення про час і місце проведення судового засідання мають право лише особи, які беруть участь у справі. Інші особи таким правом не володіють. Проте, будь-який громадянин може поскаржитись на відсутність списку судових засідань. Така скарга є підставою для притягнення секретаря судового засідання до відповідальності. За фактом подання такої скарги має бути призначене службове розслідування.

Також існує практика, коли суди (зокрема Верховний суд України,¹⁶ Апеляційний суд міста Києва¹⁷) у своїх положеннях встановлюють відповідні правила оприлюднення визначеної інформації, зокрема шляхом її розміщення на інформаційних стендах (дошках) чи електронних табло.

16 Положення про забезпечення доступу до публічної інформації у Верховному Суді України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – WWW.ZAKON4.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/V16_0700-11

17 Положення про забезпечення доступу до публічної інформації у Апеляційному суді міста Києва. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – WWW.APCOURTKIEV.GOV.UA/APCOURTKIEV/UK/PUBLISH/ARTICLE/85028;JSESSIONID=DC839ADB595140DC958A89C550AA4C06

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

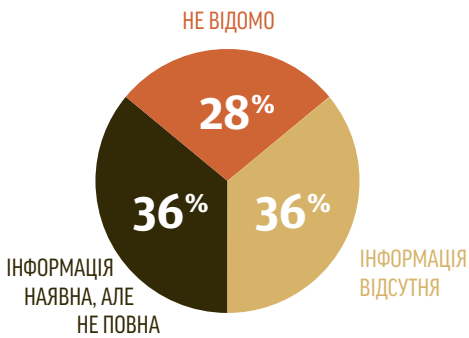
1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

154

Інформаційне наповнення сайтів судів здійснюється відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», «Про інформацію», наказу Державної судової адміністрації України від 17.06.2011 року № 103 «Про організаційне забезпечення функціонування офіційного веб-порталу судової влади України», рішень ради суддів загальних судів від 28.02. 2013 року № 12, від 25.06.2013 року № 53, від 28.08. 2014 року № 13, якими затверджено зміст інформації, яка підлягає оприлюдненню на веб-сторінці загальних судів веб-порталу судової влади України.

| Що побачили громадські спостерігачі «ОЗОН»?

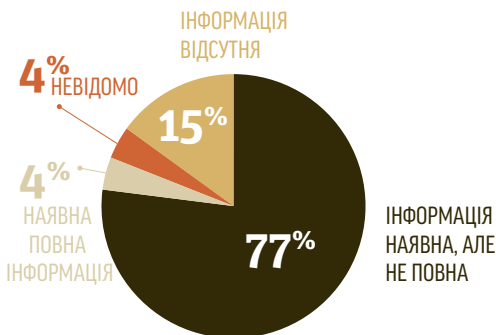
НАЯВНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ПРО СУДОВЕ ЗАСІДАННЯ НА САЙТАХ СУДІВ

НА САЙТАХ СУДІВ:

з 25 засідань у 9 випадках на сайті була наявна інформація, але неповна, у 9 – відсутня повністю, у 7 – інформація не перевірялася.

НАЯВНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ПРО СУДОВЕ ЗАСІДАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНИХ ДОШКАХ У ПРИМІЩЕННЯХ СУДІВ

У ПРИМІЩЕННЯХ СУДУ

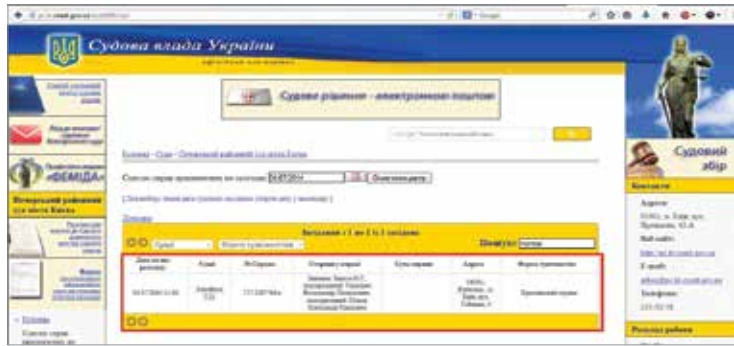
НА ІНФОРМАЦІЙНИХ ДОШКАХ:

інформація була наявна у 20 випадках, але тільки в 1 – у повному обсязі, у 4 випадках інформація відсутня взагалі, та в 1 – інформаційна дошка не була перевірена волонтером.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

Мал. 1 У випадках коли інформація про судові засідання була повідомлена завчасно, вона все одно була не повною.

155

Загалом інформація була відсутня повністю до початку засідання у 4 випадках з 25 та у 8 випадках з 25 — наявна як на сайті суду, так і в його приміщенні, але в повному обсязі тільки в 1 випадку на інформаційній дошці у приміщенні суду.

Варто зазначити, що з 9 випадків розгляду всіх судових процесів, коли інформація не публікувалася на сайтах судів, 8 стосувалися судового процесу «Масовий розстріл протестувальників 20 лютого 2014 р. у м. Києві», засідання з якого в той час відбувались у Печерському районному суді м. Києва. Резонансність процесу, при цьому, не відіграла жодної ролі. Також у 2 випадках інформація була відсутня і на інформаційних дошках у приміщенні суду.

Перш за все громадські спостерігачі відстежували наявність такої інформації про судові слухання на сайтах судів та інформаційних дошках у судах: дата, час, ПІБ судді, ПІБ сторін, стаття, стадія процесу, зала засідань.

Як було зазначено у більшості випадків вказану інформацію не публікували у повному обсязі. Так, на сайтах районних судів м. Києва на офіційному порталі «Судова влада України» (COURT.GOV.UA) у розділі «Список справ, призначених до розгляду» можна знайти такі графі:

Дата та час розгляду	№ Справи	Сторони у справі	Суть справи	Адреса	Форма судочинства
----------------------	----------	------------------	-------------	--------	-------------------

Проте на сайтах Печерського районного суду м. Києва,¹⁸ Шевченківського районного суду м. Києва¹⁹ у жодному з випадків, коли інформація про судові засідання була повідомлена завчасно, не було заповнене поле «Суть справи».

Також не зазначалася взагалі інформація щодо статті обвинувачення, стадії процесу, залу засідання (див. мал. 1).

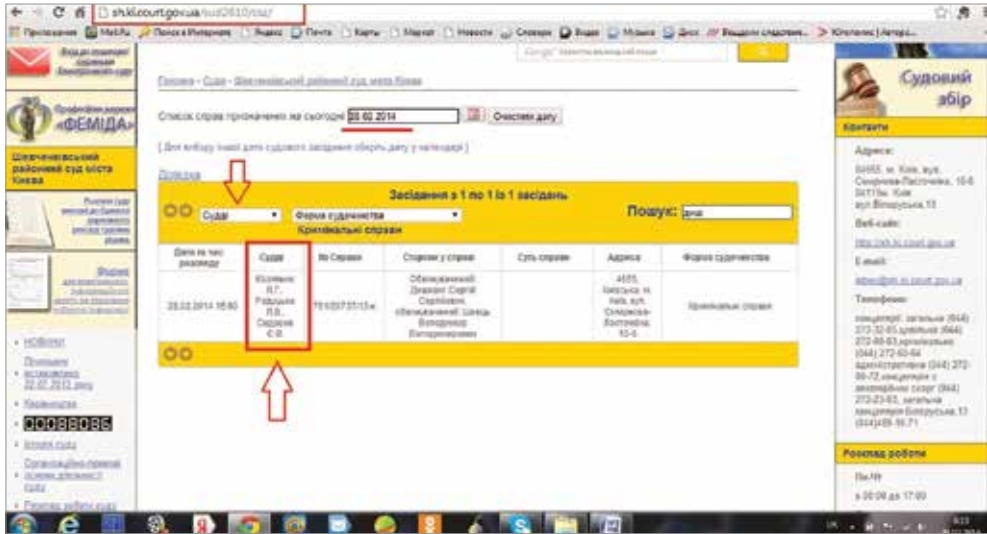
¹⁸ WWW.PC.KI.COURT.GOV.UA/

¹⁹ WWW.SH.KI.COURT.GOV.UA/

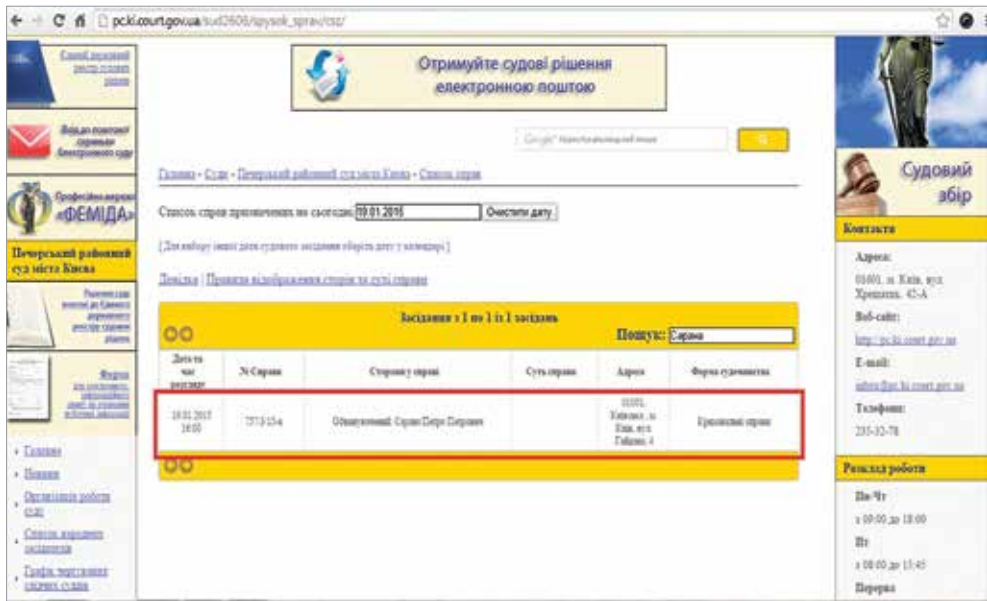
II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

156

Мал. 2,3 У грудні 2013 р.– березні 2014 р. на сайтах районних судів м. Києва можна було знайти інформацію про суддів, які розглядатимуть справу, станом на лютий 2015 року – вже ні.

Необхідно зазначити, що за час проведення моніторингу відбулися певні зміни: на сайтах районних судів м. Києва тепер відсутнє поле «Судді», відтак громадяни не можуть дізнатися яким суддею розглядатиметься справа (мал. 2, мал. 3).

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

За допомогою запитів на отримання публічної інформації «ОЗОН» стало відомо, що «випадаючий список з назвою «Судді» у вказаному функціоналі був виключений вебмайстром офіційного веб-порталу «Судова влада України» на підставі рішення ради суддів загальних судів від 28.08.2014 року № 13». Ознайомитися з запитом, відповідями на них, включно з рішенням ради суддів загальних судів від 28.08.2014 року № 13 можна у додатках 4-5.2.

На сайті Апеляційного суду України у розділі «Список справ, призначених до розгляду» можна знайти такі графи:

№	№ справи	Дата проведення засідання	Час	Суд та суддя І-ї інстанції	Назва	Суддя доповідач
---	----------	---------------------------	-----	----------------------------	-------	-----------------

Впродовж періоду, що розглядається у звіті, в Апеляційному суді м. Києва громадські спостерігачі відвідали засідання у справах Садовника Д. М. та Зінченка С. П. Перед 3-х з 4-х засідань на сайті повідомлялось про засідання, проте в жодному випадку не були зазначені статті обвинувачення, хоч зазвичай на сайті суду ця інформація була присутня (мал. 4).

№	№ справи	Дата проведення засідання	Час	Суд та суддя І інстанції	Назва	Суддя доповідач
1	11-796/1650/2014	28.08.2014	09:30	Святошинський районний суд м. Києва Долардзюк А. В.	(НО) Кудряк К.М.(ст. 187 ч.4) (НО) Аліва А.А.(ст. 187 ч.4)	Стрижко Світлана Іванівна
2	11-ср796/1658/2014	28.08.2014	10:00	Печерський районний суд м. Києва Вокс С. В.		Стрижко Світлана Іванівна
3	11-ср796/1620/14	28.08.2014	10:00	Голосіївський районний суд м. Києва Држж М. В.	(НО) Юрченко Ю.О.(ст. 186 ч.2,ст. 71,ст. 72)	Лашевит Валерій Миколайович
4	11-ср796/1659/2014	28.08.2014	10:30	Деснянський районний суд м. Києва Панаюк О. Г.	(Дл)(НО) Алексеичук В.Л.(ст. 121 ч.1)	Яценко Микола Анатолійович
5	11-ср796/1651/2014	28.08.2014	10:30	Печерський районний суд м. Києва Волкова С. Я.		Калкал Людмила Іванівна
6	11-ср796/1604/2014	28.08.2014	10:30	Святошинський районний суд м. Києва Васьківка К. О.	(НО) Гончарова Т.С.(ст.150 ст. 185 ч.2,ст. 185 ч.1)	Черний Олександр Миколайович
7	11-ср796/1647/2014	28.08.2014	10:45	Солом'янський районний суд м. Києва Агайлова С. А.	(НО) Першак І.О.(ст. 125 ч.1)	Новик Сергій Олександрович
8	11-ср796/1644/2014	28.08.2014	02:00	Печерський районний суд м. Києва Волкова С. Я.	Садовник Д.М.	Лашевит Валерій Миколайович
9	11-ср796/1749/2014	28.08.2014	02:00	Шевченківський районний суд м. Києва Голуб О. А.		Стрижко Світлана Іванівна
10	11-ср796/1683/2014	28.08.2014	02:15	Печерський районний суд м. Києва Литвинюк І. В.		Стрижко Світлана Іванівна

Мал. 4 Перед 3- ма з 4-х засідань у справі «Масовий розстріл протестувальників 20 лютого 2014 р. у м. Києві» на сайті повідомлялось про засідання, проте в жодному випадку не були зазначені статті обвинувачення, хоч зазвичай на сайті суду ця інформація наявна.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

158

Мал. 5 Фото інформаційної дошки, зроблене громадським спостерігачем «ОЗОН» під час спостереження за засіданням у справі Зінченка С. П. та Аброськіна П. М. 23. січня 2015 р.у Печерському районному суді м. Києва, де відсутня інформація про зал судових засідань.

№	№ справи	Час	Сторони	Суть вимог
1	757240135 а 757240135 а 757240135 а	08.09.08.10	класична процедура Громад Європа Бюджетника про виконання арешту	виконання вимоги варту
2	757240135 а	08.03	Завинко Оксана А.І. скарга на бездіяльність Генеральної прокуратури	виконання вимоги варту
3		08.20. 09.20	Історична Команда	класична процедура виконання арешту до речей та документа
4	757240135 а	09.20	Панько Світлана А.В., відповідач Холостяк Ірина О.О.	про стягнення коштів
5	757240135 а	09.00	Панько ПАТ КБ "Приват Банк", відповідач: Верес Світлана Артемівна	про стягнення заборгованості
6	757240135 а	09.30	Панько ПАТ КБ "Приват Банк", відповідач: Кривоноз В. В.	про стягнення заборгованості
7	757270044 а	11.00	Панько Олександр Д. В., позивач, ГОФ "МЕДІАКЕ.ІНФОРМ", відповідач: ПАТ "Приват Банк"	про виконання виконавчих правильностей та допоміжних операцій
8	757210135 а	11.00	Панько Павло І. ретрансляція обширності варту на об'єкті: Зінченка С. П. та Аброськіна П. М.	з вимоги стягнення, позивачем: А.З. ст. 368 КК Україна, в.п. 1.5.12, ч.2 ст. 115, ч.2 ст.262 КК України
9		11.00	Панько Ірина С.І.	
10	757290038 а	12.00	Панько ПАТ КБ "ПРАВЕКС- БАНК", відповідач: Шур Н.Р.	про звернення стягнення на предмет вимоги
11	757290038 а	14.00	Завинко Ірина В.В.	про відміну слідчого судді Моклицького
12	757210035 а	14.30	Завинко Сергія О.М.	скарга на бездіяльність Генеральної прокуратури України
13	757210035 а	15.00	Завинко Сергія О.М.	скарга на бездіяльність прокуратури Київської області
14	757210035 а	15.15	Завинко Шапка С.О.	скарга на дії та бездіяльність слідчого
15	757290135 а	15.30	Завинко Кривоноз А.В.	класична процедура виконання арешту майна

Що ж до наповнення інформаційних дошок та інформації про судові засідання на них, то у районних судах м. Києва можна знайти таку інформацію: дата, ПІБ судді, кабінет судді, № справи або кримінального провадження, час засідання, сторони, суть вимог. В Апеляційному суді працює електронне табло, на яке переважно виводиться графі: «№ справи», «Назва», «Суд, суддя інстанції», «Доповідач», «Час», «Дата». Проте бувають випадки, коли відвідувачів за допомогою табло інформують про зал засідань.

З 19 випадків, коли інформація була оприлюднена на інформаційних дошках, в жодному не був зазначений зал судових засідань, тож охочі відвідати засідання не завжди могли потрапити до зали засідань (мал. 5). Інформація про засідання на інформаційних дошках була зазначена й у випадках, коли фактично засідання не відбулось.

Необхідно також зазначити позитивні приклади інформування громадськості, як наприклад, опублікування прес-службою Апеляційного суду міста Києва на сайті **анонсів про майбутні резонансні судові засідання**²⁰.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

| ВИСНОВКИ

- Практика київських судів продемонструвала, що уніфіковане джерело отримання інформації про цікаве людині судове засідання відсутнє або ж інформація є недоступною.
- Шанси отримати інформацію зростають у випадку безпосередньої явки до суду. У 75% випадків з перевірених засідань з окреслених категорій справ інформація наявна на інформаційних дошках у приміщеннях суду, водночас вона є неповною.
- Завчасно дізнатися, де відбуватиметься засідання майже неможливо, особливо, якщо це резонансна справа. Ні на сайтах судів, ні на інформаційних дошках таку інформацію переважно не публікують. У 100% випадків, коли інформація була наявна на інформаційних дошках, не був зазначений зал судових засідань, тож охочі відвідати засідання не завжди могли потрапити до зали засідань.
- З літа 2014 року на сайтах суду більше немає інформації про те, яким суддею розглядатиметься справа. Про це можна дізнатися тільки у приміщенні суду. Нововведення запроваджені рішенням ради суддів загальних судів від 28.08.2014 року № 13. Наразі причини прийняття такого рішення з'ясовуються за допомогою інформаційних запитів.
- Зафіксовано позитивний приклад інформування про майбутнє засідання за допомогою сайту суду у вигляді новини **прес-службою Апеляційного суду міста Києва**.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

3.1.2. Доступ до судового засідання

Впродовж всього періоду проведення спостережень не зафіксовано жодного випадку недопуску до приміщення суду охочих. Проте, на саме засідання не завжди була можливість потрапити.

| Що говорить законодавство?

Порядок здійснення охорони у судах регулюється Законом України «Про міліцію», Наказом Державної судової адміністрації України та МВС України від 12.09.2005 № 102/65 «Про затвердження Правил пропуску осіб до приміщень судів та на їх територію транспортних засобів», Наказом МВС України від 19.11.2003 № 1390 «Про затвердження Положення про спеціальний підрозділ судової міліції «Грифон» та іншими нормативними документами.²¹

Ст. 10 Закону України «Про міліцію» затверджено основні обов'язки міліції, зокрема п. 20 – конвоювати, охороняти та у випадках, передбачених законом, утримувати осіб: затриманих у зв'язку із вчиненням злочину, взятих під варту, а також обвинувачених і засуджених на вимогу судових органів; та п. 28 – забезпечувати згідно із законом підтримання порядку в суді, припинення проявів неповаги до суду, а також охорону приміщень суду, виконання функції щодо державного захисту суддів, працівників суду, забезпечення безпеки учасників судового процесу.²²

П. 14 Наказу Державної судової адміністрації України та МВС України від 12.09.2005 № 102/65 «Про затвердження Правил пропуску осіб до приміщень судів та на їх територію транспортних засобів» визначено, що пропускний режим здійснюють працівники спеціального підрозділу судової міліції «Грифон». У п. 1.6. – порядок пропуску та підтримання громадського порядку в приміщеннях судів не може поєднуватися з діями, які завдають фізичних чи моральних страждань особам внаслідок фізичного чи психологічного впливу або принижують їх честь і гідність. Пункт 1.7. говорить, що на вході до приміщень судів обладнуються пункти пропуску

²¹ Інформацію про інші нормативно-правові акти, що стосуються організаційного забезпечення безпеки суддів та охорони приміщень судів в контексті діяльності державної судової адміністрації України можна знайти за посиланням WWW.BIT.LY/1KNCKGK

²² Закон України «Про міліцію» від 20.12.1990 № 565-XII [www.zakon4.rada.gov.ua/laws/show/565-12](http://WWW.ZAKON4.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/565-12)

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

з відповідними технічними засобами контролю та зв'язку. Пункт 2.1. зазначає, що дані про осіб, які прибули до приміщень судів, заносяться працівниками судової міліції у журнал відвідувачів. Пункт 2.4.: «До приміщень судів із використанням спеціальних технічних засобів пропускаються: 2.4.5. Особи, що прибули на відкриті судові засідання, за пред'явленням документа, який засвідчує особу». Пункт 2.5.: «Пропуск осіб у приміщення судів та на їх територію здійснюється в робочі дні згідно зі встановленим у суді розпорядком роботи. З 22.00 до 6.00 пропуск осіб до приміщень судів заборонено».²³

| Що побачили громадські спостерігачі «ОЗОН»?

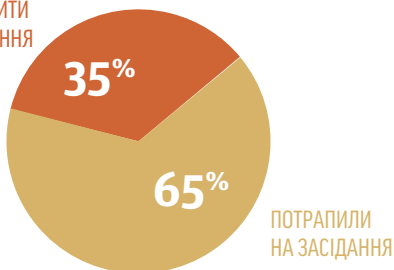
Під час спостережень усіх судових процесів зафіксовані типові для київських судів заходи безпеки на вході до будівлі суду, а саме:

- пред'явлення паспорту;
- запис даних відвідувача у журналі;
- рамка металошукача;
- вертушка.

Лише в одному випадку, під час засідання у справі Дмитра Садовника у Апеляційному суді м. Києва 25 вересня 2014 року охорона суду на вході разом з переліченими заходами безпеки переглядала речі у сумках.

МОЖЛИВІСТЬ ПОТРАПИТИ ДО ЗАЛИ ЗАСІДАНЬ ВІЛЬНИМ СЛУХАЧАМ

НЕ ЗМОГЛИ
ПОТРАПИТИ
НА ЗАСІДАННЯ

До зали суду не змогли потрапити вільні слухачі у 7 випадках з 20 (кількість засідань, що відбулася), оскільки інформація про засідання була відсутня для загалу та через непристосованість приміщень суду для проведення засідань з великою кількістю слухачів.

²³ Наказ Державної судової адміністрації України та МВС України від 12.09.2005 № 102/765 «Про затвердження Правил пропуску осіб до приміщень судів та на їх територію транспортних засобів» WWW.ZAKON4.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/Z1322-05

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

162

Мал. 6 До охорони у залах засідань залучалися службовці ГУ МВС м. Києва, Національної гвардії України, як наприклад під час засідання 1.12.14 р. Зінченка С. П. у Апеляційному суді м. Києва.

Наприклад, під час найрезонанснішої справи Садовника Д. М. у Апеляційному суді міста Києва 25 вересня 2014 року близько 30-40 людей не змогли потрапити до зали засідань. Ситуація ускладнювалась напруженою ситуацією між слухачами, які прийшли підтримати родичів загиблих та тими, що підтримували обвинуваченого. Із словесних суперечок стало зрозуміло, що серед слухачів були як учасники Євромайдану так і колишні працівники спецпідрозділу «Беркут». Координатором адвокатів «Небесної сотні» Тарасом Гаталяком зафіксовано, як до суду на засідання у судовому процесі «Масовий розстріл протестувальників 20 лютого 2014 р. у м. Києві» привозять слухачів на службовому міліцейському транспорті.²⁴ Відвідання засідань Садовника Д. М. «групою підтримки Беркута», які приїхали на міліцейських автобусах, у великій кількості відбувалось декілька разів. Потерпілих було не менше 39 осіб (саме у такій кількості вбитих звинувачено колишніх працівників спецпідрозділу «Беркут»), тож до цієї цифри потрібно додати адвокатів і, найчастіше, по декілька родичів кожного вбитого. Усіх цих осіб мала б вмщати зала засідань, проте суд не вирішив цю суто технічну проблему.

У результаті на засідання Садовника Д. М. все ж вдалося потрапити окремим потерпілим, адвокатам, представникам ЗМІ, спостерігачам ОБСЄ, ОЗОНу та у малій кількості слухачам, які підтримували як потерпілих, так і обвинуваченого. Враховуючи великий резонанс справи, досвід засідань у справах Євромайдану у грудні 2013 року — лютому 2014 року, ми рекомендували судам вжити заходів для відвідання засідання великою кількістю слухачів.

²⁴ <https://www.facebook.com/video.php?v=10152749887988739&set=vb.539153738&type=2&theater>

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

Судові засідання супроводжувались підвищеними мірами охорони під час розгляду судових процесів: «Тортури щодо козака Михайла Гаврилюка», «Вбивство журналіста газети «Вести» Вячеслава Веремія», «Масовий розстріл протестувальників 20 лютого 2014 р. у м. Києві»: у залах засідань збільшувалась кількість охорони, залучалися службовці ГУ МВС м. Києва, Національної гвардії України, як наприклад під час засідання 1.12.14 р. Зінченка С. П. у Апеляційному суді м. Києва (мал. 6). Найбільша кількість охорони була зафіксована спостерігачами під час засідання Аброськіна П. М. та Зінченка С. П. у Печерському районному суді м. Києва. Водночас, під час засідань у судових процесах «Автопробіг до Межигір'я 29 грудня 2013 року» на відвіданих спостерігачами засіданнях охоронців у залі засідань жодного разу не було зафіксовано.

Представники охорони у суді, переважно, поводити себе ввічливо та в межах чинного законодавства. Проте, зафіксовані випадки неналежного та «хамського» поводження щодо слухачів. Наприклад, у Печерському районному суді м. Києва під час розгляду справи Аброськіна П. та Зінченка С. 23.01.2015 року охорона біля зали судового засідання поводи́ла себе так: «Вели себе неввічливо, дозволяли собі підвищувати голос, тримати за руки людей, внаслідок цього ледве не відбулась сутичка між громадянами та співробітниками «Грифон», – повідомила у анкеті громадська спостерігачка «ОЗОН». Менш напружені ситуації відбувались у Печерському районному суді м. Києва, а саме: 20.11.2014 року – розгляд справи Аброськіна П, та Зінченко С.; 21.11.2014 року – Аброськіна, 24.11.2014 року – Зінченко С.. Спостерігачами зафіксовано, що охорона суду: «Відмовлялися допускати людей, аргументуючи, що в залі судового засідання не вистачає місця. Проте фізичного опору не чинили. Висловлювання сприймалися як попередження».

| ВИСНОВКИ

- Головні причини відсутності можливості потрапити на судові засідання для вільних слухачів: непристосованість приміщень, тобто занадто малі зали судових засідань; відсутність завчасно інформації про судові засідання, зокрема, щодо зали засідань.
- Непристосованість залу засідань суду створює перешкоди для слухання справи усіма сторонами судового процесу «Масовий розстріл протестувальників 20 лютого 2014 р. у м. Києві».
- Охорона суду та працівники суду не здійснюють організаційно-розпорядчих функцій щодо інформування громадян про час та місце засідання, не допомагають знайти зручні місця для очікування, щоб уникнути створення натовпу та не заважати роботі суду, не супроводжують до зали засідань.
- Зафіксовано випадок грубого поводження працівниками судової охорони у Печерському районному суді м. Києва під час розгляду справи Аброськіна П. та Зінченка С. 23.01.2015 року.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

3.1.3. АУДИОЗАПИС, ФОТОЗЙОМКА ТА ВІДЕОЗАПИС СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ

Суди не сповна забезпечують право та можливість ЗМІ проводити фото-/відеофіксацію судових засідань, попри резонансність та суспільну значимість судових процесів

| Що говорить законодавство?

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: «Судове рішення проголошується публічно, але преса і публіка можуть бути не допущені в зал засідань протягом усього судового розгляду або його частини в інтересах моралі, громадського порядку чи національної безпеки в демократичному суспільстві, якщо того вимагають інтереси неповнолітніх або захист приватного життя сторін, або — тією мірою, що визнана судом суворо необхідною, — коли за особливих обставин публічність розгляду може зашкодити інтересам правосуддя»²⁵.

Положення п. 6 ст. 27 КПК України визначає: «Проведення в залі судового засідання фотозйомки, відеозапису, транслявання судового засідання по радіо і телебаченню, а також проведення звукозапису із застосуванням стаціонарної апаратури допускаються на підставі ухвали суду, що приймається з урахуванням думки сторін та можливості проведення таких дій без шкоди для судового розгляду»²⁶ та п. 6 ст. 27 КПК України²⁷, яким передбачене вільне використання портативних пристроїв аудіозапису на відкритих судових засіданнях.

| Що побачили громадські спостерігачі «ОЗОН»?

У випадках заборони здійснення відеозапису, найпоширенішим поясненням суддів було те, що сторона захисту заперечує проти нього:

27.10.2014 року Печерський районний суд м. Києва у засіданні щодо Зінченка С.П. відмовив у задоволенні клопотань ТРК «Україна», «1+1», ТОВ «ТВІ», «ICTV» про відеозапис. Прокурор висловив свою позицію з цього питання та залишив його

²⁵ Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – WWW.ZAKONI.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/995_004

²⁶ Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI – Офіційний вісник України, 2012, № 37, ст. 1370.

²⁷ Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI – Офіційний вісник України, 2012, № 37, ст. 1370.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

ПРЕДСТАВНИКИ ЗМІ НА СУДОВИХ ЗАСІДАННЯХ

Із 20 засідань (засідання, що відбулися та на яких були присутні спостерігачі «ОЗОН») на 14 були присутні представники ЗМІ, яких можна було ідентифікувати за наявності посвідчення, жилету преси, професійної фото-відеоапаратури з емблемами видання або телеканалу. У 6 випадках був дозволений відеозапис, включаючи пряме включення. Необхідно зауважити, що клопотання про фото-відео зйомку переважно розглядались не в першу чергу.

на розгляд суду. Адвокат заперечував проти відеозапису, оскільки підозрюваний вважає, що ЗМІ некоректно висвітлює інформацію. Суддя заслухав сторони та відмовив у відеозаписі: «... з урахуванням ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, оскільки за особливих обставин публічність може зашкодити інтересам правосуддя».

21.11.2014 року Печерський районний суд м. Києва у засіданні щодо Аброськіна П. М. відмовив у задоволенні клопотань ЗМІ про відеозапис. Сторона захисту та підозрюваний висловились проти відеозапису, «...оскільки суд – це не ігровий майданчик, і задля зменшення тиску на суд і встановлення об'єктивності...» – пояснив своє заперечення підозрюваний Аброськін П. М.

24.11.2014 року Печерський районний суд м. Києва у засіданні щодо Зінченка С. П. відмовив у задоволенні клопотань ЗМІ про відеозапис. Сторона захисту та підозрюваний висловились проти відеозапису, пояснивши це наявністю побоювання, що відеоматеріали в подальшому можуть бути змонтовані не на користь підсудного. Суд, зважаючи на це, прийняв рішення про заборону відеозапису.

Заборони проводити відеозапис були зафіксовані у Печерському та Шевченківському районних судах м. Києва. В Апеляційному суді м. Києва зафіксована часткова заборона проводити відеозапис 1 грудня 2014 року, що стало компромісом, оскільки обвинувачений Зінченко С. П. наполягав на тому, щоб взагалі заборонити відеозапис. Суд дозволив знімати всіх, окрім самого Зінченко С. П. На інших засіданнях, відвіданих «ОЗОН», відеозапис був дозволений у повному обсязі. У випадках заборони проводити фото-, відеозапис на засідання могли потрапити усі охочі.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

166

23 січня 2015 року Апеляційний суд м. Києва, засідання щодо Зінченка С. та Аброськіна П. Представникам ЗМІ дозволено фото та відеозапис. Як повідомила громадська спостерігачка «ОЗОН», фото на портативні засоби робити було важко через велику кількість людей у малому приміщенні.

Перешкод здійснювати аудіозапис суд не чинив. При цьому, на цей факт необхідно звернути окрему увагу, оскільки, по-перше, здійснення аудіозапису не настільки привертає увагу, як здійснення відеозапису, і по-друге, п. 6 ст. 27 КПК України²⁸ передбачає вільне використання портативних пристроїв аудіозапису на відкритих судових засіданнях. Не дивлячись на це, під час моніторингу судового розгляду справ проти учасників протесту у грудні 2013 — лютому 2014 років такі незаконні заборони були зафіксовані.

Жодного разу не зафіксовані випадки видалення з зали судових засідань слухачів, в тому числі представників ЗМІ. Необхідно зазначити, що Апеляційний суд м. Києва за допомогою сайту суду силами прес-служби також інформував громадськість про розгляд резонансних судових процесів, наприклад «Масовий розстріл протестувальників 20 лютого 2014 р. у м. Києві»:

- інформування громадськості про засідання, що відбулось 25 вересня 2014 у судовому процесі Д.М. Садовника²⁹;
- інформування громадськості про засідання, що відбулось 12 серпня 2014 року у судовому процесі щодо П.М. Аброськіна³⁰;
- інформація щодо розгляду апеляційної скарги, поданої в інтересах керівника роти міліції спеціального призначення «Беркут» 07 серпня 2014 року³¹;

28 Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI – Офіційний вісник України, 2012, № 37, ст. 1370.

29 www.kia.court.gov.ua/sud2690/129347/

30 www.kia.court.gov.ua/sud2690/121289/

31 www.kia.court.gov.ua/sud2690/120703/

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

| ВИСНОВКИ

- Судові процеси, що розглядаються у цьому звіті, користувались підвищеною увагою суспільства. У 70% засідання відвідали представники ЗМІ.
- Тільки в половині випадків було дозволено фото- та відеозапис. Клопотання про фото- та відеозапис переважно розглядалися не в першу чергу або до розгляду таких клопотань взагалі не доходила черга, тож тривалий час або взагалі весь час засідання журналісти були позбавлені можливості проводити зйомку. У разі винесення заборони та фото- та відеозапис суд обгрунтовував це небажанням обвинуваченої сторони.
- Зафіксовано позитивний приклад компромісу у питанні фото-відео фіксації в Апеляційному суді м. Києва, коли заборона була часткова та стосувалася лише проведення фото-відео фіксації самого підсудного.
- Жодного разу не зафіксовані випадки видалення з зали судових засідань слухачів, в тому числі представників ЗМІ.
- Зафіксовано позитивний приклад інформування громадськості про розгляд резонансного судового процесу «Масовий розстріл протестувальників 20 лютого 2014 р. у м. Києві»: Апеляційним судом м. Києва у вигляді новин на сайті суду силами його прес-служби.

ІІ. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

3.2. ПРЕЗУМПЦІЯ НЕВИНУВАТОСТІ

Підозрюваний під час судового засідання утримувався в «клітці» в комплексі з охороною у залі суду, конвоюванням, застосуванням кайданків під час конвоювання тільки у засіданнях щодо судового процесу «Масовий розстріл протестувальників 20 лютого 2014 р. у м. Києві». В усіх інших випадках застосовувались інші застережні заходи, такі як: охорона у залі суду, конвоювання, кайданки. Застережні заходи застосовувалися окремо.

| Що говорить законодавство?

Міжнародний пакт про громадянські і політичні права встановлює, що «кожен, кого обвинувачено у вчиненні злочину, повинен мати право вважатися невинуватим доти, доки його вина не буде доведена встановленому законному порядку». ³² Відповідно до однієї із вимог презумпції невинуватості ставлення до особи, підозрюваної або обвинуваченої у вчиненні злочину, повинне узгоджуватись з цією презумпцією. «Підозрюваного або обвинуваченого, як правило, не повинні утримувати в кайданках чи в „клітці“ під час судового засідання або іншим чином представляти його суду у спосіб, що вказує на те, що він може бути небезпечним злочинцем» (Загальний коментар № 32, Стаття 14: Право на рівність перед судами та трибуналами та право на справедливий судовий розгляд, Комітет ООН з прав людини, § 30). ³³

Відповідно до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод «кожен, кого обвинувачено у вчиненні кримінального правопорушення, вважається невинуватим доти, доки його вину не буде доведено в законному порядку» ³⁴ (стаття 6), «нікого не може бути піддано катуванню або нелюдському чи такому, що принижує гідність, поводженню або покаранню» ³⁵ (стаття 3). Європейський суд з прав людини, розтлумачуючи принцип презумпції невинуватості, дійшов, зокрема, висновку про те, що утримання особи в «клітці» „без зазначення особливих підстав“

³² Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16.12.1966. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: WWW.ZAKON2.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/995_043

³³ General Comment No. 32, Article 14: Right to equality before courts and tribunals and to a fair trial. [Електронний ресурс].

³⁴ Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: WWW.ZAKON1.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/995_004

³⁵ Там само.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

лише через «факт того, що це є місце, де сидить обвинувачений у кримінальній справі» вважається нелюдським та таким, що принижує гідність поведінням (*справа Piruzyan v. Armenia*, §§ 69-74).³⁶ «В таких випадках слід враховувати, чи існувала небезпека того, що відповідна особа може втекти, травмувати когось або завдати шкоди» (*справа Ramishvili and Kokhreidze v. Georgia*, § 96).³⁷

Національне законодавство врегульовує проблему тримання підозрюваного або обвинуваченого в клітці лише в п. 21 Перехідних положень КПК України, де згадується про необхідність «заміни у судах загальної юрисдикції металевих загороджень, які відокремлюють підсудних від складу суду і присутніх громадян, на загородження із скла чи органічного скла». ³⁸ Водночас, залишається не врегульованим на законодавчому рівні порядок застосування в судовому засіданні спеціальних засобів (кайданки, «клітка»). Зокрема, заміна металевих «кліток» на скляні загородження не дає відповіді на запитання, за яких умов суд повинен прийняти рішення про тримання підозрюваного або обвинуваченого за таким загородженням.

| ВИСНОВКИ

Таким чином, враховуючи той факт, що один з підозрюваних у справі про вбивство 39 учасників «Євромайдану», який підозрюється у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 4 ст. 41, ч. 3 ст. 27, ч. 3 ст. 365; ч. 3 ст. 265; п. п. 1, 5, 12 ч. 2 ст. 115; ч. 2 ст. 262; ч. 1 ст. 263 КК України Садовник Д., зник з-під домашнього арешту, використання як запобіжного заходу тримання у «клітці» підозрюваних у цій справі є допустимим.

36 Case of Piruzyan v. Armenia. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-111631

37 Case of Ramishvili and Kokhreidze v. Georgia. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-90590

38 Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI – Офіційний вісник України, 2012, № 37, ст. 1370.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

3.3. ПРАВО НА ЗАХИСТ

Лише в у засіданнях щодо судового процесу «Масовий розстріл протестувальників 20 лютого 2014 р. у м. Києві» спілкування з адвокатами було частково утруднене перебуванням підсудних у т.з. клітці чи акваріумі, тобто з загального числа засідань, які відвідали спостерігачі, такі проблеми виникли у половині засідань (а саме 10 випадках).

| Що говорить законодавство?

Низка ратифікованих Україною міжнародних договорів у сфері прав людини визначають право безперешкодного спілкування з захисником як складову права на захист. Зокрема, Міжнародний пакт про громадянські та політичні права встановлює, що «кожен має право при розгляді будь-якого пред'явленого йому кримінального обвинувачення... спілкуватися з обраним самим ним захисником» (ст. 14, п. 3, б).³⁹ Даючи тлумачення положень статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, яка закріпила право на справедливий суд та право на захист як його складову, Європейський суд з прав людини встановив, що право на безперешкодне спілкування із захисником є надзвичайно важливим в світлі забезпечення права не свідчити проти себе (*справа Salduz v. Turkey § 54*)⁴⁰ та повинне забезпечуватися вже на початкових стадіях досудового розслідування (*справа John Murray v. The United Kingdom §§ 63, 66*).⁴¹ Такі стандарти права на захист отримали своє відображення в п. 3 ч. 3 ст. 42 КПК України, де підозрюваному чи обвинуваченому, серед іншого, гарантується право на першу вимогу «мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту — мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості, та на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій». ⁴² Таким чином, українське законодавство визнає важливість безперешкодного спілкування підозрюваного із захисником на всіх стадіях кримінального процесу.

39 Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16.12.1966. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: WWW.ZAKON2.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/995_043

40 Case of Salduz v. Turkey. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: WWW.HUDOC.ECHR.COE.INT/SITES/ENG/PAGES/SEARCH.ASPX?I=001-89893

41 Case of John Murray v. The United Kingdom. [Електронний ресурс]. – Режим доступу – WWW.HUDOC.ECHR.COE.INT/SITES/ENG/PAGES/SEARCH.ASPX?I=001-57980

42 Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI – Офіційний вісник України, 2012, № 37, ст. 1370.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

| Що побачили громадські спостерігачі «ОЗОН»?

ПРЕДСТАВНИКИ ЗМІ НА СУДОВИХ ЗАСІДАННЯХ

Часткові перешкоди у спілкуванні з адвокатами спричинені особливістю розташування підзахисних в залі судового засідання, тобто у «клітці». Водночас у 90% засідань клітка була розташована позаду представників захисту, так що їх підзахисні могли спілкуватися із ними. В одному випадку «клітка» знаходилась ближче до глядачів, аніж до захисників, окремо зафіксовано випадок, коли потерпілі не могли спілкуватися безперешкодно зі своїми адвокатами через тісняву в залі засідань.

Зафіксовано затягування процесу надання правової допомоги Садовнику Д.М. Апеляційним судом м. Києва. 25-го вересня 2014 року колегія суддів Лашевич В.М., Пінчук, Рибак І.О. розпочала судовий процес із розгляду апеляцій прокуратури та представників потерпілих, оголосивши про це, що зафіксовано на аудіозаписі, а також ознайомивши представників потерпілих зі своїми правами.

На зазначене судове засідання не з'явився захисник підозрюваного Садовника Д. Тому відповідно до ст. 52, ст. 49 КПК після обговорення цього питання, та заслуховування пропозиції прокурора та представників потерпілих, Суд ухвалив доручити Київському міському центру безоплатної правової допомоги призначити підозрюваному Дмитру Садовнику адвоката.

Проте, всупереч вимогам ч. 3 ст. 49 КПК та ч. 2 ст. 422 КПК, суд не скерував негайно до Київського міського центру вторинної безоплатної правової допомоги ухвалу про доручення про призначення Дмитру Садовнику адвоката, натомість переніс судове засідання на 26-те вересня 2014 року, чим порушив триденний термін розгляду апеляційної скарги на ухвалу слідчого судді, передбачений ч. 2 ст. 422 КПК.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

| ВИСНОВКИ

- Не було зафіксовано порушення права на захист під час судових процесів, що охоплювалися моніторингом, водночас зафіксовані випадки ускладнення його реалізації:
 - ▶ тримання підсудних у «клітках» під час судового засідання (Апеляційний суд м. Києва, Печерський районний суд м. Києва);
 - ▶ тіснява у залі засідань (Апеляційний суд м. Києва);
 - ▶ зволікання Апеляційним судом м. Києва із скеруванням ухвали про призначення підозрюваному Садовнику Д. адвоката до Київського міського центру вторинної безоплатної правової допомоги всупереч вимогам ч. 3 ст. 49 КПК, та ч. 2 ст. 422 КПК.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

4. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ

| Як специфічні рекомендації, щодо справ, описаних у звіті, необхідно виділити такі:

- Забезпечити максимальне інформування громадськості, як шляхом оприлюднення результатів проведених засідань силами прес-служб судів, так і через влаштування прямих трансляцій в окремих приміщеннях для преси та слухачів, які не змогли потрапити на засідання у «справах Євромайдану», враховуючи високий суспільний інтерес до судових процесів та велику кількість охочих потрапити до зали судових засідань. Практика використання додаткового приміщення для перегляду трансляції із зали судових засідань убезпечить від потреби переглядати засідання свідками, які за законом не мають права завчасно з'являтися на судових засіданнях. Супроводження до такої зали мають здійснювати працівники суду, які мають роз'яснити положення щодо надання свідчень та перегляду ходу засідання. Також відповідна інформація має бути розміщена на інформаційних стендах до входу у таке приміщення.
- Забезпечити здійснення організаційно-розпорядчих функцій охороною або іншими працівниками суду зокрема, роз'яснювати громадянам, де та коли відбудеться засідання, допомогти знайти зручні місця для очікування, супроводжувати до зали засідань, щоб не створювати натовпу та незручностей у функціонуванні суду. Оскільки такі категорії справ можна віднести до резонансних або таких, що прогнозовано можуть викликати велику кількість охочих потрапити до зали судового засідання.

| Наступні ж рекомендації виділяємо як загальні, для покращення роботи судів та дотримання права на справедливе судочинство:

- Гарантувати безперешкодний аудіозапис, фотозйомку та відеозапис судових засідань для забезпечення публічності судового процесу, окрім випадків, коли законом встановлюються обмеження на здійснення такого фіксування.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

- Провести навчання для суддів щодо важливості забезпечення контролю за виконанням вимог щодо надання інформації про судові засідання, забезпечення доступу до відкритих судових засідань.
- Включити до комунікаційної стратегії судів як пріоритетного завдання завчасне інформування громадян про судові засідання та оперативне повідомлення про результати таких засідань, зокрема, використовуючи як потужності інформаційного порталу «Судова влада», прес-служб судів, так і одночасно інформаційні дошки у приміщеннях самих судів.
- Заповнювати усі графи при розміщенні інформації про засідання на сайтах судів у розділі «Список справ, призначених до розгляду».
- Скасувати пункт 5 рішення ради суддів загальних судів від **28.08.2014** року № 13: «Доручити Державній судовій адміністрації України вжити заходів щодо виключення інформації про склад суду з наступного переліку інформації, яка підлягає оприлюдненню на веб-сайтах загальних судів офіційного веб-порталу судової влади України, які автоматично наповнюються з автоматизованої системи документообігу суду КП „Д-3“, а саме: „Списку справ, призначених до розгляду“; „Списку справ, за якими надійшли апеляційні скарги“; „Списку автопризначених справ, що надійшли вперше“», тим самим збільшивши прозорість здійснення судочинства та довіру громадськості.
- Забезпечити розміщення «кліток» чи «акваріумів» для підсудних поруч із місцями їх захисників.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

5. ПРОМІЖНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН»

Публічний звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу судового розгляду справ Євромайдану (січень 2014 року по лютий 2015 року) був направлений у суди, де проводився моніторинг судових засідань описаних у звіті, а також до Ради суддів України, Державної судової адміністрації України, поширений серед експертного середовища та представників засобів масової інформації після його оприлюднення 20 лютого 2015 року.

Станом на 27 травня 2015 року можна констатувати про певні зрушення у процесі виконання рекомендацій групи громадського спостереження «ОЗОН».

- Законодавчо врегульовується гарантування безперешкодного аудіозапису, фотозйомки та відеозапису судових засідань для забезпечення публічності судового процесу, окрім випадків, коли законом встановлюються обмеження на здійснення такого фіксування — прийнято закон України «Про забезпечення права на справедливий суд» від 12.02.2015 р., № 192-VIII. Так, п. 3. ст. 11 визначає: «Розгляд справ у судах відбувається відкрито, крім випадків, установлених законом. У відкритому судовому засіданні мають право бути присутніми будь-які особи. У разі вчинення особою дій, що свідчать про неповагу до суду або учасників судового процесу, така особа за вмотивованим рішенням суду може бути видалена із зали судового засідання.

Учасники судового процесу, інші особи, присутні у залі судового засідання, представники засобів масової інформації можуть проводити в залі судового засідання фотозйомку, відео- та аудіозапис з використанням портативних відео- та аудіотехнічних засобів без отримання окремого дозволу суду, але з урахуванням обмежень, установлених законом. Трансляція судового засідання здійснюється з дозволу суду. Проведення в залі судового засідання фотозйомки, відеозапису, а також трансляція судового засідання повинні здійснюватися без створення перешкод у веденні засідання та здійсненні учасниками судового процесу їхніх процесуальних прав.»

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

176

- Скасувано пункт 5 рішення ради суддів загальних судів від 28.08.2014 року № 13: «Доручити Державній судовій адміністрації України вжити заходи щодо виключення інформації про склад суду з наступного переліку інформації, яка підлягає оприлюдненню на веб-сайтах загальних судів офіційного веб-порталу судової влади України, які автоматично наповнюються з автоматизованої системи документообігу суду КП „Д-3“, а саме: „Списку справ, призначених до розгляду“; „Списку справ, по яким надійшли апеляційні скарги“; „Списку автопризначених справ, що надійшли вперше“, тим самим збільшивши прозорість здійснення судочинства та довіру громадськості.

Так, на сайти судів повернулася інформація про суддів у розділі «Список справ, призначених до розгляду». У відповідь на інформаційний запит групи громадського спостереження «ОЗОН» Печерський районний суд м. Києва відповів: «На виконання вимог пункту 2.8.5. Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затвердженого рішенням Ради суддів України № 25 від 02.04.2015, на веб-порталі судової влади України щоденно оприлюднюється така інформація: список судових справ, призначених до розгляду (дата та час розгляду судової справи; склад суду; єдиний унікальний номер судової справи; сторони у справі; суть судової справи). У разі, якщо суд розташований в декількох приміщеннях, у списку зазначається адреса приміщення суду.» Повна відповідь суду наведена у додатку 6.

Щодо специфічних рекомендацій, справ описаних у звіті, необхідно повідомити:

- група громадського спостереження «ОЗОН» провела низку робочих зустрічей для обговорення рекомендацій, викладених у звіті, з адвокатами, які захищали інтереси переслідуваних учасників протесту під час подій Євромайдану та наразі представляють інтереси постраждалих по різних епізодах Євромайдану, зокрема, родин «Небесної сотні», Державною судовою адміністрацією України, Радою суддів України. Однією із важливих обговорюваних проблем було незабезпечення судами належного приміщення для проведення судових засідань, куди мали б доступ велика кількість людей. Особливо важливим це стало для розгляду справи про масовий розстріл протестувальників 20 лютого 2014 р. у м. Києві, оскільки у справі більше 140 осіб потерпілих, а в склад учасників процесу також входять їх представники, обвинувачені та їх захисники, свідки та їх адвокати, секретар судового засідання, судовий розпорядник та інші. Тож, одночасно у приміщенні можуть перебувати до 200 осіб. Справа розглядається у м. Києві, проте жодне приміщення суду у м. Києві не зможе забезпечити присутність такої кількості осіб. Також в межах забезпечення відкритості та гласності судового процесу

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

на відкрите судове слухання можуть бути допущені представники ЗМІ, спостерігачі, вільні слухачі, проте це також ускладнено.

Отже, для забезпечення доступу до правосуддя та максимального інформування громадськості Державна судова адміністрація України буде забезпечувати пряму трансляцію ходу одного з підготовчих судових засідань у цій справі за допомогою відеозв'язку у додатковому залі судових засідань Святошинського районного суду м. Києва та Апеляційного суду м. Львова з червня 2015 року. Таким чином у м. Києві у основному залі засідань Святошинського районного суду м. Києва буде максимально забезпечено місце сторонам процесу, а в додаткових приміщеннях представникам громадськості та ЗМІ, у Львові переглядати засідання зможуть усі охочі. Такий формат роботи забезпечить більш комфортні умови роботи адвокатів та загалом проходження процесу, а з іншого боку ЗМІ та громадськість матиме доступ до необхідної інформації. Засідання буде тестовим та дозволить побачити прийнятність таких дій для усіх зацікавлених сторін. ■

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

178

| ДОДАТОК 1

ЗГОЛОШЕННЯ ВОЛОНТЕРА ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН»

Я, _____

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО-БАТЬКОВІ

ОРГАНІЗАЦІЯ, ОБ'ЄДНАННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

КОНТАКТНИ ТЕЛЕФОН ТА ЕЛЕКТРОННА ПОШТА

НАСЕЛЕНИЙ ПУНКТ ПРОЖИВАННЯ

Приєднавшись до цього документу Ви заявляєте про участь у Групі громадського спостереження «ОЗОН» як волонтера та обіцяєте слідувати таким принципам та правилам під час здійснення діяльності в ініціативі:

- 1. Відмова від насилля.**
- 2. Відмова від дискримінаційних практик,** як у висловах і звітах, так і в прямих діях. Відсутність демонстрації особистих вподобань до окремих або груп людей, не розділяти на апіорі «правильних і хороших» та «неправильних і поганих».
- 3. Політична незаангажованість.** Здійснюючи діяльність в Групі громадського спостереження «ОЗОН», волонтери повинні відмовитись від політичної символіки, що вказує на будь-які симпатії до тієї чи іншої політичної сили. Також відмовитись від будь-яких політичних оцінок всіх сторін, звертаючи увагу тільки на букву та дух Права.
- 4. Правова принциповість.** Волонтери Групи громадського спостереження «ОЗОН» відмовляються від участі в громадських процесах як однієї зі сторін конфлікту. Група громадського спостереження «ОЗОН» повинна постійно декларувати своє слідування ідеям верховенства права, прав людини, чинним базовим принципам міжнародного права і свої дії узгоджувати з цією принциповою позицією. При виявленні фактів, що якась із сторін

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

конфлікту не на стороні Права, Група громадського спостереження «ОЗОН» вказуватиме на це та сприятиме організації дій для усунення порушень.

5. **Неупередженість і готовність бути незрозумілими усіма сторонами.** Волонтер не демонструє своїх вподобань до сторін конфлікту або будь-кого з учасників моніторингу. Старанно та сумлінно перевіряє факти. Надає об'єктивну інформацію, навіть, якщо це не подобається комусь із сторін.
6. **Публічність. Волонтер здійснює свою діяльність відкрито.** Проводячи спостереження, працює у формених жилетах «ОЗОН» та/або із відповідним посвідченням «ОЗОН».
7. **Слідування правилам роботи групи громадського спостереження «ОЗОН».** Перш за все вчасно надавати повну та об'єктивну інформацію за результатами спостережень або іншої моніторингової діяльності у формі звітів, анкет та інших матеріалів, що визначені в інструкціях поводження залежно від напрямку моніторингу (міліція, суди або органи місцевого самоврядування). Дотримуватись інструкцій координаторів з міркувань безпеки та забезпечення належної роботи усієї Групи громадського спостереження «ОЗОН». Взаємодіяти з іншими членами Групи громадського спостереження «ОЗОН».

З інструкцією відповідно до обраного напрямку діяльності ознайомлений/на, а саме _____

ВКАЗАТИ ОБРАНИЙ/І НАПРЯМОК/И

_____ (ДАТА) _____ (ПІДПИС)

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

| ДОДАТОК 2

ІНСТРУКЦІЯ ДЛЯ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРІГАЧА «ОЗОН», ЯКИЙ ПРОВОДИТЬ МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВЕ СУДОЧИНСТВО

| ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА

1. Моніторинг як метод поліпшення ситуації з захистом прав людини

Головною метою моніторингу дотримання прав людини є стимулювання відповідальності за дотримання прав людини. Через свою присутність Група громадського спостереження «ОЗОН» виконує також превентивну роль. Коли державний службовець або інша посадова особа перебуває під моніторингом, вона стає набагато уважнішою у своїй поведінці.

Здійснюючи моніторинг Групі громадського спостереження «ОЗОН» необхідно співвідносити свою діяльність з загальною метою захисту прав людини. Громадські спостерігачі можуть записувати свої спостереження і збирати інформацію для невідкладних дій і відкладених заходів. Вони можуть передавати інформацію відповідним компетентним органам. НУО не повинні лише спостерігати за розвитком подій, збирати інформацію і сприймати зразки поведінки, але й, наскільки це дозволяє їх мандат і рівень компетентності, ідентифікувати проблеми, діагностувати причини, передбачати можливі рішення, а також сприяти у вирішенні проблеми. Постійно демонструючи високий рівень компетенції.

2. Не нашкодь

Як мінімум, дія чи бездіяльність громадських спостерігачів «ОЗОН» не повинні піддавати небезпеці учасників мирних зібрань, жертв, свідків або інших осіб, з якими вони вступали в контакт, або чули про дії, що відбуваються під час розслідування порушень.

При оцінці кожної конкретної ситуації НУО повинна відповісти на такі питання: Чи дії (спілкування з працівниками міліції, іншими представниками влади, учасниками зібрань, здійснення фіксації, підготовка звернень тощо) відповідають правилами здійснення моніторингу в «ОЗОН»? Які міжнародні стандарти, що окреслюють і розтлумачують дії? Які дії я уповноважений здійснювати згідно з правилами? Які етичні засади, якщо є, даної дії? Як вжиті НУО дії будуть сприйняті державним органом? Яка потенційна шкода може бути заподіяна цими діями?

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

3. Знай стандарти

Громадські спостерігачі «ОЗОН» повинні пройти навчання та знати міжнародні та національні стандарти, які є релевантними для моніторингової діяльності і застосовні в кожній конкретній ситуації. Міжнародні стандарти в сфері прав людини не тільки окреслюють мандат «ОЗОН», але також забезпечують серйозну правову основу і легітимність роботи.

4. Демонструйте здоровий глузд

Скільки б їх не було, як би вони не діяли в цій ситуації, правила не можуть замінити здоровий глузд монітора. Громадський спостерігач повинен демонструвати здоровий глузд завжди і за будь-яких обставин.

5. Консультуйтеся

Мудрість має свої витoki з дискусії та консультацій. Коли монітор має справу зі складною ситуацією, граничним для мандата випадком або коли є сумніви, завжди мудрим рішенням буде проконсультуватись з іншими колегами і, якщо є можливість, старшими за статусом і віком. Можливо, монітор буде працювати разом з іншими організаціями і в цьому випадку вони повинні проконсультуватися і бути впевненими, що не дублюють функції або вступають в конфлікт з іншими видами діяльності.

6. Поважай державні органи

Монітор повинен постійно пам'ятати про те, що його головним завданням і роллю є стимулювати державні органи удосконалювати свою поведінку. У цілому, роль, приписана моніторам, не включає в себе функціональні обов'язки державних посадових осіб. Навпаки, монітор повинен поважати виконання належним чином державними органами своїх обов'язків, вітати поліпшення, шукати шляхи стимулювання державної політики і практики, які продовжить застосовуватися після закінчення моніторингової місії.

7. Довіра

Довіра монітору є критичним фактором для успішності моніторингу. Монітор не повинен давати ніяких обіцянок, які він, швидше за все, не зможе виконати, а й відповідно виконати ті, які дав. Індивіди повинні довіряти монітору, інакше вони не захочуть співпрацювати та надавати надійну інформацію. Під час бесіди з жертвою або свідком порушень, монітор повинен представитися, коротко пояснити мандат, описати, що він може і чого не може робити, акцентувати увагу на конфіденційності отриманої інформації, а також наголосити на важливості отримання якомога більшого числа деталей для встановлення фактів (наприклад, у випадку з порушенням прав людини).

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

8. Конфіденційність

Дотримання конфіденційного режиму інформації є істотним, тому порушення цього принципу може мати серйозні наслідки: (а) для опитаної особи і для жертви; (б) для безпеки довіри монітору; (в) для рівня довіри до самого моніторингу у місцевого населення; та як наслідок (г) для ефективності моніторингу. Правило перш за все стосується первинної інформації, яка тільки зібрана і ще не опрацьована та погоджена іншими колегами та експертами. Наприклад, дані конкретної анкети спостереження.

9. Безпека

Цей основний принцип стосується безпеки як самого монітора, так і осіб, з якими він/вона вступає у контакт. **Будьте послідовними, наполегливими і терплячими.**

Збір важливої і точної інформації для документування ситуацій з порушеннями прав людини може бути складним і тривалим процесом. Як правило, різноманітність джерел повинна бути випробувана і отримана інформація з них повинна бути особливо ретельно вивчена, верифікована і зіставлена

Не завжди можливе отримання негайних результатів. Монітор повинен продовжувати свої спроби до закінчення всебічного і ретельного розслідування, дослідження всіх джерел інформації, а також отримання чіткого уявлення ситуації. Наполегливість буде особливо необхідна при розгляді цієї проблеми представниками органу влади. Звичайно, виникають ситуації, коли необхідно невідкладне втручання, тобто коли є докази неминучої загрози конкретному індивіду або групі. Монітор повинен належним чином реагувати на такі невідкладні ситуації після узгодженням з старшим групи.

Наприклад, аналіз дій працівників міліції та учасників мітингу здійснюється після зіставлення даних усіх спостерігачів, які були на мітингу, аналізу ЗМІ, в окремих випадках після отримання офіційної інформації від міліції або іншого державного органу.

10. Акуратність і точність

Головним завданням моніторингу є надання важливої та точної інформації. Інформація, отримана монітором повинна бути основою для невідкладних чи наступних дій керівництва органу, дій правозахисної організації. Отримання значної і точної інформації вимагає ретельних і добре документованих звітів. Монітор повинен завжди чітко ставити питання працівнику міліції, учасникам зібрання, робити чіткі фото, намагатися точно підрахувати кількість учасників, працівників міліції та інші дані, записані в анкеті спостереження.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

Письмові звіти завжди є більш значимими з метою уникнення недоліку точності, чуток і непорозумінь. Звіти моніторів мають відображати глибину дослідження; повинні бути складені належним чином; повинні містити КОНКРЕТНІ факти, чіткий аналіз і корисні рекомендації. У звітах необхідно уникати розлогих натяків і загальних описів. Усі висновки повинні ґрунтуватися на детальній інформації, що є у звіті.

11. Професіоналізм

Монітор повинен підходити до виконання кожного завдання професійно. Він повинен бути обізнаний, старанний, компетентний і вимогливий до деталей.

12. Видимість

Видима присутність монітора може стримувати порушення прав людини. За загальним правилом, присутність монітора, який діє відкрито, може забезпечити деякий ступінь захисту наявним особам, оскільки потенційні порушники НЕ хочуть, щоб за ними спостерігали. Звідси, ЕФЕКТИВНИЙ МОНИТОРИНГ ОЗНАЧАЄ БАЧИТИ І БУТИ ВИДИМИМ – вдягати символіку «ОЗОН»: жилет/футболку, мати посвідчення «ОЗОН».

| ПІДГОТОВКА ДО МОНИТОРИНГУ

- Заздалегідь дізнатися про точну дату, час та місце проведення запланованого для моніторингу судового засідання. Бажано описати у звітності, як і коли була отримана ця інформація і чи відповідала вона дійсності
- Прибути до суду заздалегідь (мінімум за 30 хвилин до початку засідання), щоб вчасно тримати доступ до суду, знайти зал засідань і зайняти місце в залі.
- При собі завжди мати посвідчення спостерігача та паспорт і пред'являти їх на вимогу посадових осіб. Спостерігачі не повинні використовувати своє посвідчення не за призначенням.
- Завжди мати принаймні **дві** ручки та блокнот
- Якщо Ви проводите моніторинг у групі (два і більше спостерігачів), розділіть обов'язки між собою, а саме здійснення фото-, відео-, аудіофіксації, нотування процесу, передача інформації старшому зміні з судів.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

184

| ПОВЕДІНКА В СУДІ

- Поводити себе ввічливо, стримано і з гідністю зі всіма посадовими особами суду і учасниками процесу
- Вибирати відповідний стиль одягу
- Під час судового засідання відкрито робити детальні записи
- Забезпечити зберігання і конфіденційність зроблених записів.

| ДЕМОНСТРАЦІЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ І НЕУПЕРЕДЖЕНОСТІ

- Зайняти зручне місце в залі суду, що дозволяє бачити, чути і розуміти усі деталі судового засідання. В цілях дотримання принципів незалежності і неупередженості, важливо, щоб спостерігачі не сиділи поряд із позивачем чи відповідачем.
- Не висловлювати свою думку про перебіг судового розгляду всередині чи за межами зали суду.
- Не обмінюватись думками по суті справи з учасниками процесу.
- Ніколи не переривати судового розгляду. У випадку, якщо один із учасників процесу просить спостерігача відповісти на будь-яке питання, спостерігач повинен пояснити свою роль і принцип невтручання та відмовитись від коментарів.
- Ніколи не давати рекомендації учасникам процесу по суті судового розгляду. Спостерігачі повинні уникати конфліктних ситуацій і не вступати в дискусії з учасниками процесу.
- Ніколи публічно не висловлювати свою думку у справі
- Ні за яких обставин не вступати цілеспрямовано в контакти зі ЗМІ і не давати коментарі від імені організації-виконавця чи донорської організації
- У випадку спроб будь-кого дізнатися про думку спостерігача у конкретній справі, спостерігач може лише повідомити про проведення моніторингу і про цілі проекту. Потім спостерігач повинен скерувати зацікавлених осіб до керівника проекту.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

| ПЕРЕДАЧА ІНФОРМАЦІЇ ПІД ЧАС СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ:

- З використанням технічних можливостей передавати інформацію про судовий процес приватними повідомленнями [HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/OZON.MONITORING](https://www.facebook.com/ozon.monitoring) або на номер штабного телефону «ОЗОН» + 380 66 684 98 26/+ 380 50 41 12 047

| ВИМОГИ ДО ЗВІТНОСТІ

- Проводити детальні записи всього, що відбувається в залі судових розглядів, записувати їх до форми звітності
- Своєчасно готувати звіти, базуючись на своїх записах. Відрізнити факти від думок та оцінок третіх осіб.
- Гарантувати достовірність інформації, розміщеної у звітах з судових розглядів.
- Включати у звіти позитивні приклади дотримання стандартів справедливого розгляду, а також свої рекомендації щодо усунення систематичних порушень, з якими спостерігачі зустрічаються під час проведення моніторингу.
- Надавати звіти керівникові проекту впродовж двох днів після моніторингу кожного судового засідання. Звіти та отримані матеріали (фото, відео, аудіо) надсилати на електронні адреси OZON.MONITORING@GMAIL.COM

| МОЖЛИВІ ПРОБЛЕМНІ СИТУАЦІЇ

У випадку виникнення проблем з доступом до залу засідань чи присутності спостерігача на судовому засіданні рекомендується така поведінка:

- Пред'явити посвідчення спостерігача та лист організаторів.
- При необхідності поінформувати суддю про цілі та завдання проекту.
- Якщо суддя відмовляє в доступі на судове засідання, спостерігач повинен записати наведені обґрунтування відмови у Форму звітності і без зволікань повідомити про це керівника проекту.
- Спостерігач в жодному випадку не повинен вимагати доступу на судовий розгляд і повинен завжди зберігати спокій і бути ввічливим.

Я _____ (ПІБ) з правилами ознайомлений/на

_____ (ДАТА) _____ (підпис)

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

186

I ДОДАТОК 3

КАРТА СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА СУДОВИМИ ПРОЦЕСАМИ

1. Інформація про спостерігача	
1.1. Прізвище, Ім'я	
1.2. Телефон	
1.3. E-mail	
2. Інформація про суд	
2.1. Назва суду, адреса	
2.2. Дата судового засідання	
2.3. Вид провадження	☐ Кримінальне ☐ Цивільне ☐ Адміністративне правопорушення ☐ Адміністративне ☐ Вибір запобіжного заходу ☐ Інше _____
2.4. Інстанція	☐ Перша ☐ Апеляційна ☐ Касаційна ☐ Вища
2.5. Суддя/судді (ПІБ)	
2.6. Стаття, за якою відкрито провадження, Кодекс	

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

187

2.7. Звідки отримана інформація

- Сайт суду
- Інформаційна дошка в суді
- Адвокат
- Сторона процесу (хто саме) _____
-
- Сторінка в ФБ (яка саме) _____
-
- Сайт громадської ініціативи
(який саме) _____
-
- Від координатора спостереження
- Інше (де саме) _____

2.8. Інша суттєва інформація

3. Сторони процесу

3.1. Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності/ обвинувачений/підозрюваний / особа, щодо якої вирішується питання про застосування заходів примусового характеру – медичних або виховних (ПІБ та повідомити, хто саме за процесуальним статусом)

3.2. Захисник/законний представник/ особа захищає свої права самостійно (ПІБ та зазначити, хто саме за процесуальним статусом, якщо захисник, вказати - запрошений він особою або надає послуги за призначенням, як безоплатну правову допомогу)

3.3. Прокурор (ПІБ)

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

188

3.4. Слідчий/керівник органу досудового розслідування (ПІБ, найменування органу слідства, де працює особа, та окреслити, хто саме за процесуальним статусом)	
3.5. Заявник/потерпілий/ (ПІБ та повідомити, хто саме за процесуальним статусом)	
3.6. Представник потерпілого/адвокат в якості представника потерпілого/ законний представник/ (ПІБ та зазначити хто саме за процесуальним статусом, якщо адвокат, вказати - запрошений він особою або надає послуги за призначенням, як безоплатну правову допомогу)	
3.7. Інші учасники процесу (хто саме)	
3.8. Інша суттєва інформація щодо учасників процесу	

4. Доступ у приміщення суду та зал судового розгляду

4.1. Перешкоди на вході до будівлі суду	☐ Пред'явлення паспорту ☐ Запис даних відвідувача у журналі ☐ Рамка металошукача ☐ Вертушка ☐ Перегляд речей у сумках ☐ Великий натовп, черга ☐ Інше _____
4.2. Охорона на вході до будівлі суду (кількість, підрозділ, звання)	
4.3. Оцініть чемність та ставлення до людей з боку охорони на вході, наведіть приклади, що стали підставою такої оцінки	

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

4.4. Судове слухання відбувається	☐ В залі суду № _____ ☐ В кабінеті судді
4.5. Перешкоди на вході до залу суду	☐ Пред'явлення паспорту ☐ Запис даних відвідувача у журналі ☐ Рамка металошукача ☐ Перегляд речей у сумках ☐ Огляд речей за допомогою ручного металошукача ☐ Великий натовп, черга ☐ Інше _____
4.6. Охорона на вході до зали суду (кількість, підрозділ, звання)	
4.7. Оцініть чемність та ставлення до людей охорони на вході до зали суду, наведіть приклади, що стали підставою такої оцінки	
4.8. Інша суттєва інформація щодо доступу у приміщення	
5. Відкритість судового процесу	
5.1. Наявність інформації про судове слухання на інформаційній дошці в суді (дата, час, ПІБ судді, ПІБ сторін, стаття, стадія процесу)	☐ Так, інформація наявна у повному обсязі ☐ Так, інформація наявна, але неповна, а саме є _____ ☐ Ні, інформація відсутня ☐ Відсутня інформаційна дошка ☐ Прохід до інформаційної дошки неможливий через _____
5.2. Чи мали можливість всі охочі потрапити на судове засідання?	☐ Так ☐ Ні, _____ особи не потрапили через _____ _____ _____

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

190

5.3. Загальна кількість присутніх (публіки) на процесі

Преса _____

Інші спостерігачі _____

Родичі _____

Народні депутати _____

Лідери Майдану _____

Інші відомі персони _____

Інші особи (хто саме) _____

5.4. Склад присутніх (за можливістю кого скільки)

Так

Ні

Ні, через заборону
(ким, на яких підставах) _____

5.5. Чи вівся аудіозапис процесу публікою?

Так

Так, портативними пристроями

Так, за клопотанням
(хто саме клопотав) _____

Ні

Ні, через заборону
(ким, на яких підставах) _____

5.6. Чи велася фото або відеозйомка?

5.7. Охорона у залі (кількість, підрозділ, звання, наявність спецзасобів, обладнання, собаки)

5.8. Інша суттєва інформація щодо відкритості процесу

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

6. Рівність сторін, фізичний стан, права учасників процесу

191

6.1. Чи знаходяться сторони поряд зі своїми представниками?

- Так, опишіть розміщення
 Ні, опишіть розміщення

6.2. Чи застосовують щодо когось зі сторін наступне?

- Наручники (під час доставлення)
 Наручники (під час процесу)
 Поміщення до клітки
 Спеціальний одяг (тюремний)
 Конвоювання
 Охорона
 Інше, що може порушувати принцип рівності та презумпцію невинуватості _____

6.3. Фізичний стан учасників процесу: синці, пов'язки, гіпс, почервоніння обличчя, знепритомнення, інші наочні ознаки проблем зі здоров'ям (відмітити в кого)

6.4. Чи була у кого-небудь з присутніх, на Вашу думку, потреба у наданні медичної допомоги, чи було це зроблено та ким саме?

- Так
 Ні

Чи були допущені до хворого працівники швидкої?

- Так
 Ні

Прокоментуйте

6.5. Чи роз'яснив суд права учасникам процесу?

- Так
 Ні, поясніть кому саме права не були пояснені _____

6.6. Інша суттєва інформація щодо рівності сторін, презумпції невинуватості та фізичного стану учасників процесу (наприклад, клопотання щодо жорстокого поводження або недозволених методів слідства, погроз на адресу учасників процесу)

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

7. Ставлення суду та охорони до учасників процесу та публіки

192

7.1. Чи мали місце некоректні висловлювання:

до учасників процесу з боку судді?

Так (наведіть приклади)

Ні

до учасників процесу з боку охорони?

Так (наведіть приклади)

Ні

до публіки з боку судді?

Так (наведіть приклади)

Ні

до публіки з боку охорони?

Так (наведіть приклади)

Ні

до учасників процесу з боку інших представників держави під час процесу?

Так (наведіть приклади)

Ні

до публіки з боку інших представників держави під час процесу?

Так (наведіть приклади)

Ні

до представників влади з боку публіки або учасників процесу?

Так (наведіть приклади)

Ні

7.2. Чи було когось видалено з залу?
Кого саме, ким? На яких підставах?

7.3. Інша суттєва інформація щодо поведіння присутніх, учасників процесу та суду

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

8. Розгляд справи	
8.1. Стадія судового провадження	☐ Попереднє слухання ☐ Розгляд доказів ☐ Дебати ☐ Заслуховування свідчень сторін ☐ Винесення рішення ☐ Інше _____ _____
8.2. Час початку згідно із заявленим	
8.3. Час початку (реальний)	
8.4. Час закінчення	
8.5. Позиція Сторона 1 (вказіть кого саме)	
8.6. Позиція Сторона 2 (вказіть кого саме)	
8.7. Позиція потерпілого(-их), цивільного позивача (вказіть кого саме)	
8.8. Свідки та докази сторони Сторони 1 (хто, що саме, суть)	
8.9. Свідки та докази Сторони 2 (хто, що саме, суть)	
8.10. Чи просили свідків залишити залу засідань до початку розгляду?	☐ Так ☐ Ні
8.11. Чи могли свідки спілкуватися між собою, узгоджувати свідчення, чути свідчення інших?	☐ Так (наведіть приклади) ☐ Ні

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

194

8.12. Клопотання під час процесу	ХТО ПОДАВАВ	СУТЬ	РЕЗУЛЬТАТ
8.13. Інша важлива інформація			

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

195

I ДОДАТОК 4

ПЕЧЕРСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД М. КИЄВА

УКРАЇНА	
01601, м. Київ, вул. Хрещатик, 42-а, тел.: 235-32-78 канцелярія	
Web: http://pc.ki.court.gov.ua , E-mail: inbox@pc.ki.court.gov.ua	
Печерський районний суд м. Києва	
Ідентифікаційний код 02896745	
С/003	вул. Хрещатик, 42-А
04.02.2015	Тел.: 235-32-78/5
Вих. №	38/2015
на №	від " " 20_д

Координатору групи громадського спостереження «ОЗОН» Рибак В.

ozon.monitoring@gmail.com

Печерський районний суд м. Києва на Ваш запит вих № 38 від 03.02.2015, що надійшов на електронну адресу суду 03.02.2015, повідомляє, що інформаційне наповнення веб-сторінки Печерського районного суду м. Києва здійснюється відповідно до Законів України "Про доступ до публічної інформації", «Про інформацію», наказу ДСА України від 17.06.2011 року №103 «Про організаційне забезпечення функціонування офіційного веб-порталу судової влади України», рішень ради суддів загальних судів від 28.02.2013 року №12 та від 25.06.2013 року №53, якими затверджено зміст інформації, яка підлягає оприлюдненню на веб-сторінці загальних судів веб-порталу судової влади України.

Так, на виконання вимог рішення ради суддів загальних судів № 13 від 28.08.2014 Державною судовою адміністрацією України було вжито заходів щодо виключення інформації про склад суду з наступного переліку інформації, яка підлягає оприлюдненню на веб-сайтах загальних судів офіційного веб-порталу судової влади України, які автоматично наповнюються з автоматизованої системи документообігу суду КП «Д-3», а саме: «Списку справ, призначених до розгляду»; «Списку справ, по яким надійшли апеляційні скарги»; «Списку автопризначених справ, що надійшли вперше».

Щодо дати запровадження в дію вищевказаних змін, Вам слід звертатися до Державної судової адміністрації України.

Голова Печерського районного суду м. Києва

Повноважений консультант суду
Масик М.А.

С.І. Смуk

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД МІСТА КИЄВА

03680, м. Київ, вул. Дегтярівська, 31-А

09.02.2015 року
№ 4132/07-09/15-Вих/К-202
«На Вх. № ЕП-250 від 04.02.2015 року»

Голові правління громадської організації
«Центр Громадських Свобод»
Матвійчук О.В.
01004, м. Київ, вул. Басейна, 9-Г, оф. 25
E-mail: ozon.monitoring@gmail.com

Шевченківський районний суд м. Києва на Ваш запит про отримання публічної інформації від 03.02.2015 року № 39 щодо функціональної можливості офіційного веб-порталу «Судова влада України» «Список справ, призначених до розгляду» повідомляє, що випадючий список з назвою «Судді» у вказаному функціоналі був виключений вебмайстром офіційного веб-порталу «Судова влада України» на підставі рішення ради суддів загальних судів від 28.08.2014 року № 13.

Додатки: копія рішення РСЗС від 28.08.2014 року № 13 – 2 арк.

Керівник апарату
Шевченківського районного суду міста Києва

М.В. Марчук

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

РАДА СУДДІВ ЗАГАЛЬНИХ СУДІВ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел. (044) 277-76-29, факс: (044) 277-76-30

28 серпня 2014 року

місто Київ

РІШЕННЯ

№ 13

Заслухавши та обговоривши інформацію генерального директора Державного підприємства «Інформаційні судові системи» Живава В. І. про результати щомісячного моніторингу стану інформаційного наповнення веб-сайтів загальних судів на офіційному веб-порталі судової влади України, відповідно до статті 113, статті 122 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», рішення ради суддів загальних судів від 28 лютого 2013 року № 12, від 25 червня 2013 року № 53 та від 13 лютого 2014 року № 20, рада суддів загальних судів

в р і ш и в а л и

1. Інформацію генерального директора Державного підприємства «Інформаційні судові системи» Живава В. І. про результати щомісячного моніторингу стану інформаційного наповнення веб-сайтів загальних судів на офіційному веб-порталі судової влади України, взяти до відома.

2. Схвалити діяльність 25 апеляційних та 664 місцевих загальних судів в частині неухильного дотримання вимог чинного законодавства, зокрема статті 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації», щодо інформаційного наповнення і функціонування офіційних веб-сайтів судів на веб-порталі судової влади України та виконання рішення ради суддів загальних судів від 28 лютого 2013 року № 12.

3. За результатами проведеного Державним підприємством «Інформаційні судові системи» щомісячного моніторингу стану інформаційного наповнення веб-сайтів загальних судів на офіційному веб-порталі судової влади України за липень 2014 року, відзначити, як позитивний приклад в частині забезпечення інформаційного наповнення веб-сайтів роботу: Вінницького місцевого суду Вінницької області, апеляційного суду Харківської області, Комарківського районного суду міста Суми, Володарського районного суду Київської області, апеляційного суду Одеської області.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

| ДОДАТОК 5.2

4. Доручити Державній судовій адміністрації України розмістити на офіційному веб-порталі судової влади України інформацію про результати щомісячного моніторингу стану інформаційного наповнення веб-сайтів загальних судів у період з 01 липня по 31 липня 2014 року.

5. Доручити Державній судовій адміністрації України вжити заходи щодо виключення інформації про склад суду з наступного переліку інформації, яка підлягає оприлюдненню на веб-сайтах загальних судів офіційного веб-порталу судової влади України, які автоматично наповнюються з автоматизованої системи документообігу суду КП «Д-З», а саме:

- «Списку справ, призначених до розгляду»;
- «Списку справ, по яким надійшли апеляційні скарги»;
- «Списку автопризначених справ, що надійшли вперше».

Рішення ради суддів загальних судів є обов'язковим для суддів, які займають адміністративні посади в судах відповідної судової юрисдикції.

Рішення ради суддів загальних судів може бути скасовано конференцією суддів загальних судів.

Голова ради суддів
загальних судів

П. О. Гвоздик

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

1. ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЄВРОМАДАНУ

199

I ДОДАТОК 6

ПЕЧЕРСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД М. КИЄВА

УКРАЇНА 01601 м. Київ, вул. Хрещатик, 42-а, тел.: 235-32-78 канцелярія Web: http://pc.ki.court.gov.ua , E-mail: inbox@pc.ki.court.gov.ua Печерський районний суд м. Києва Ідентифікаційний код 02896745 01804 м. Київ, вул. Хрещатик, 42-А тел.: 235-32-78 / 3 Вих. № _____ на № _____ від _____ 20__ р.	Паньків В.Т. <hr/> ivovan4ik@gmail.com
---	---

Печерський районний суд м. Києва на Ваш запит від 08.04.2015, що надійшов на електронну адресу суду, повідомляє, що інформаційне наповнення веб-сторінки Печерського районного суду м. Києва здійснюється відповідно до Законів України "Про судоустрій і статус суддів", "Про доступ до публічної інформації", «Про інформацію», Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затвердженого рішенням Ради суддів України № 25 від 02.04.2015, наказу ДСА України від 17.06.2011 року №103 «Про організаційне забезпечення функціонування офіційного веб-порталу судової влади України», рішень ради суддів загальних судів від 28.02.2013 року №12 та від 25.06.2013 року №53, якими затверджено зміст інформації, яка підлягає оприлюдненню на веб-сторінці загальних судів веб-порталу судової влади України.

Так, на виконання вимог пункту 2.8.5. Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затвердженого рішенням Ради суддів України № 25 від 02.04.2015, на веб-порталі судової влади України щоденно оприлюднюється така інформація: список судових справ, призначених до розгляду (дата та час розгляду судової справи; склад суду; єдиний унікальний номер судової справи; сторони у справі; суть судової справи). У разі, якщо суд розташований в декількох приміщеннях, у списку зазначається адреса приміщення суду.

Щодо дати запровадження в дію вищезказаних змін, Вам слід звертатися до Державної судової адміністрації України.

Голова Печерського
районного суду м. Києва

Виконавець:
консультант суду
Мисік М.А.

Р.Ю. Козлов

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

2. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА 27.01.2015 РОКУ

2. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА 27.01.2015 РОКУ

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

2. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА 27.01.2015 РОКУ

201

27.01.2015 відбулося подовження розгляду справи по суті першої інстанції у Заводському районному суді м. Дніпродзержинська щодо підозрюваних Ткаченка С. І. та Тимофєєва Д. О., мешканців м. Дніпродзержинськ, обидва депутати від Комуністичної партії України, відкрито провадження за статтями: ч. 2 ст. 110, ч. 1 ст. 263 КРИМІНАЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **ЗАВОДСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА**
51925, м. Дніпродзержинськ вул. Губи, 5;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** подовження розгляду справи по суті;
- **ІНСТАНЦІЯ:** перша;
- **СУДДЯ:** Івченко Тетяна Павлівна;
- **СТАТТЯ, ЗА ЯКОЮ ВІДКРИТО ПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗА ЯКИМ КОДЕКСОМ:**
ч. 2 ст. 110, ч. 1 ст. 263 Кримінальний кодекс України.

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

ПІДОЗРЮВАНІ:

- **ТКАЧЕНКО СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ**, член Комуністичної партії України, секретар міської організації КПУ; депутат міської ради м. Дніпродзержинськ, посада у постійних комісіях: член п/к з питань земельних ресурсів, комунальної власності та інвестицій;
- **ТИМОФЄЄВ ДЕНИС ОЛЕКСАНДРОВИЧ**, член Комуністичної партії України, депутат Баглійської районної у м. Дніпродзержинськ ради;
- **ЗАХИСНИКИ:** Кудрявцев М. Ю., Постернак О. Г.;
- **ПРЕДСТАВНИК ПРОКУРАТУРИ У ФОРМІ:** Олексій Семенюк.

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- **ПЕРЕШКОДИ ДО БУДІВЛІ СУДУ:** паспортний контроль на вході до приміщення суду — фіксація паспортних даних у журналі відвідувачів. В наявності рамка металошукача — не працює;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

2. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА 27.01. 2015 РОКУ

202

- **ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ:** спецпідрозділ «Грифон» у кількості 1-го працівника;
- **ПОВОДЖЕННЯ СПІВПРАЦІВНИКА СПЕЦПІДРОЗДІЛУ «ГРИФОН»:** ввічливе та коректне;
- **СУДОВЕ СЛУХАННЯ ВІДБУВАЛОСЯ:** 2-й поверх, номер залу був відсутній, розташовується поруч із кабінетом судді;
- **ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ:** не було;
- **ОХОРОНИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛИ СУДУ:** не було;
- **ІНША ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ДОСТУПУ У ПРИМІЩЕННЯ:** у темний час доби на сходах на вході до будівлі суду було відсутнє освітлення.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- **ІНФОРМАЦІЯ НА ДРУКОВАНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ ДОШЦІ:** відсутня (неактуальна); **НА САЙТІ СУДУ:** була дата та час, номер справи, сторони у справі (*підозрювані:* Ткаченко С. І., Тимофеев Д. О.; *захисники:* Кудрявцев);
- **ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ:** 13 осіб, зокрема, преса — 5 осіб (Голос. ua, телеканал «ГАММА», після оголошення ухвали про заборону відеозйомки частина присутніх залишила залу), спостерігачі з групи громадського спостереження «ОЗОН» — 2 особи, родичі — 6 осіб;
- **АУДІОЗАПИС, ФОТО- \ВІДЕОЗЙОМКА:** не проводилась;
- **У ЗАЛІ СУДУ ПОСТІЙНО ПЕРЕБУВАЛИ 4 СПІВРОБІТНИКИ МВС:** 3 — молодший начальницький склад, 1 — середній начальницький склад у званні лейтенант. **НАЯВНІСТЬ СПЕЦЗАСОБІВ:** табельна зброя, наручники, кийки;
- **СУДДЯ ЗАБОРОНИВ ПРИСУТНІСТЬ У ЗАЛІ РОДИЧІВ З МАЛОЛІТНИМИ ДІТЬМИ.**

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- **ПІДОЗРЮВАНІ:** Ткаченко С. І., Тимофеев Д. О. перебували на лаві підсудних в клітці, яка розташована поруч з лавою для захисників. Захисники та представник прокуратури сиділи навпроти один одного;
- **НАРУЧНИКИ ЗАСТОСОВУВАЛИСЬ:** до Ткаченка С. І., Тимофеева Д. О. під час конвоювання (руки за спиною у наручниках, у клітці наручники зняли);

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

2. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА 27.01.2015 РОКУ

- **ПІДОЗРЮВАНІ ПЕРЕБУВАЛИ У КЛІТЦІ:** невелике приміщення, всередині лава, зовнішня сторона складається з металевих прутів та сітки;
- **КОНВОЮВАННЯ:** одночасно 5-а співробітниками МВС, підозрювані під час конвоювання були у наручниках (руки за спиною);
- **ОХОРОНА:** постійно перебувало 4 співробітники МВС з – молодший начальницький склад, 1 – середній начальницький склад у званні лейтенант;
- **ЖОДНИХ ПРОБЛЕМ ІЗ ФІЗИЧНИМ ТА СТАНОМ ЗДОРОВ'Я У ПІДОЗРЮВАНИХ НЕ БУЛО;**
- **СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ:** так.

СТАВЛЕННЯ СУДУ ТА ОХОРОНИ ДО УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ ТА ПУБЛІКИ:

- **ПЕРЕД ПОЧАТКОМ ЗАСІДАННЯ О 14:37** конвой попросив всіх відвідувачів, які перебували в коридорі, тимчасово покинути коридор.

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- **ПОДОВЖЕННЯ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ ПО СУТІ;**
- **ЧАС ПОЧАТКУ** (згідно із заявленим): **27.01.2015 о 14:00;**
- **ЧАС ПОЧАТКУ** (РЕАЛЬНИЙ): **27.01.2015 о 14:43;**
- **ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ:** **27.01.2015 о 18:55** (18:27 – суддя віддалилися в дорадчу кімнату. 18:50 – суддя зачитує рішення);
- **СВІДКИ ТА ДОКАЗИ** (ХТО, ЩО САМЕ, СУТЬ):
 - ▶ 4 свідка: троє свідків обвинувачення були понятими при обшуку квартири Ткаченка С. І., 1 свідок захисту.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

2. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА 27.01. 2015 РОКУ

204

1. Свідки давали свідчення щодо перебігу процесу проведення обшуку в квартирі Ткаченка С. І., у процесі дачі свідчення їм задавали додаткові та уточнюючі питання, сторона захисту, сторона обвинувачення і суд.

2. Під час процесу з'ясувалося:

Обшук проходив у 2 етапи;

- Під час першого огляду квартири, заборонених предметів виявлено не було;
- Під час повторного огляду у прихожій, біля вхідних дверей співробітник СБУ, виявив стопку газет «Новороссія», причому сам момент виявлення, згідно з показаннями свідків, особисто вони не бачили;

Також при повторному огляді квартири на кухні в сміттевому відрі під умивальником була виявлена граната (за показаннями 2-х свідків був один предмет – граната, за показаннями 1-о свідка було 2-а предмета – граната і запал до неї);

На початку обшуку працівники СБУ склали свої речі на кухні, зокрема портфель;

Згідно зі свідченнями свідків під час проведення обшуку, були моменти коли окремі співробітники СБУ перебували поза полем зору понятих:

- ▶ Після того, як група перейшла в зал, в кухні співробітник СБУ, який вів протокол, залишався один;
- ▶ Під час проведення обшуку в квартиру зайшли 2 в масках з автоматами – момент, як вони потрапили в квартиру і покидали чи співробітники СБУ кімнату, в якій відбувався огляд для того щоб їх впустити, поняті не пам'ятають;

3. Свідок захисту дав характеристики підозрюваним, а також заявив клопотання: про зняття арешту та повернення комп'ютерної техніки вилучених співпрацівниками СБУ під час проведення слідчих дій

Клопотання під час процесу: подавали ЗМІ щодо відеофіксації судового засідання – суд відмовив, у зв'язку з проведенням допиту свідків, відеофіксація судового засідання може негативно вплинути на їх показання; подавав свідок захисту щодо зняття арешту та повернення комп'ютерної техніки вилучених співпрацівниками СБУ під проведення слідчих дій – у зв'язку з тим, що у сторін не було заперечень, суд ухвалив задовольнити клопотання.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

2. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА 27.01.2015 РОКУ

РІШЕННЯ СУДУ

- **Ухвалив задовольнити клопотання свідка захисту та погодив дату та час наступного засідання — 05.02.2015 о 15:30. ■**

.....
Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

3. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА 05.02.2015 РОКУ

3. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА 05.02.2015 РОКУ

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

3. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА 05. 02. 2015 РОКУ

207

05 .02.2015 відбулося подовження розгляду справи по суті у Заводському районному суді м. Дніпродзержинська щодо підозрюваних Ткаченка С. І. та Тимофєєва Д. О. (жителів м. Дніпродзержинськ, обидва депутати від Комуністичної партії України, відкрито провадження за статтями: ч. 2 ст. 110, ч. 1 ст. 263 Кримінального кодексу України).

РІШЕННЯ СУДУ

→ погодив дату та час наступного засідання — 18.02. 2015 о 15:00.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- Заводський районний суд м. Дніпродзержинська (51925, м. Дніпродзержинськ вул. Губи, 5);
- вид провадження: подовження розгляду справи по суті;
- інстанція: перша;
- суддя: Івченко Тетяна Павлівна;
- стаття, за якою відкрито провадження та за яким кодексом: ч. 2 ст. 110, ч. 1 ст. 263 Кримінальний кодекс України.
- група громадського спостереження «ОЗОН» у Дн-кому регіоні, на прохання захисту, проводить постійний моніторинг розгляду цієї справи.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

3. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА 05. 02. 2015 РОКУ

208

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

| ПІДОЗРЮВАНІ:

- **ТКАЧЕНКО СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ**, член Комуністичної партії України, секретар міської організації КПУ; депутат міської ради м. Дніпродзержинськ, посада у постійних комісіях: член п/к з питань земельних ресурсів, комунальної власності та інвестицій;
- **Тимофєєв Денис Олександрович**, член Комуністичної партії України, депутат Баглійської районної у м. Дніпродзержинськ ради;
- **ЗАХИСНИКИ:** Кудрявцев М. Ю., Постернак О. Г.;
- **ПРЕДСТАВНИК ПРОКУРАТУРИ У ЦИВІЛЬНОМУ ОДЯЗІ:** прокурор відділу нагляду за дотриманням законів органами Служби безпеки України, Державної митної служби та Державної прикордонної служби прокуратури Дніпропетровської області Турбаба І. В.;

ДОСТУП ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- **ПАСПОРТНИЙ КОНТРОЛЬ НА ВХОДІ ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ:** фіксація паспортних даних у журналі відвідувачів; співпрацівник спецпідрозділу «Грифон» запитав, яку організацію ми представляємо і чи будемо вести відеофіксацію;
- **ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ:** спецпідрозділ «Грифон» у кількості 1-го працівника;
- **ПОВОДЖЕННЯ СПІВПРАЦІВНИКА СПЕЦПІДРОЗДІЛУ «ГРИФОН»:** ввічливе та коректне;
- **СУДОВЕ СЛУХАННЯ ВІДБУВАЛОСЯ:** 2-й поверх, номер залу був відсутній (розташовується поруч із кабінетом судді);
- **ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ:** не було;
- **ОХОРОНИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ:** не було.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- **ІНФОРМАЦІЯ НА ДРУКОВАНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ ДОШЦІ ТА НА САЙТІ СУДУ:** так;
- **ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ:** 12, з них спостерігач з групи

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

3. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА 05. 02. 2015 РОКУ

громадського спостереження «ОЗОН»: 1 особа, преса: 5 осіб (Голос. ua, телеканал «ГАММА», після оголошення ухвали про заборону відеозйомки, частина присутніх покинула зал);

- **АУДИОЗАПИС, ФОТО- \ВІДЕОЗЙОМКА:** не проводились;
- **ОХОРОНА У ЗАЛІ:** постійно перебували 3 співробітники МВС (2 — молодший начальницький склад, 1: середній начальницький склад у званні капітан). Наявність спецзасобів: табельна зброя, наручники, кийки.

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- **ПІДОЗРЮВАНИЙ:** Ткаченко С. І., Тимофеев Д. О. перебували на лаві підсудних в клітці, яка була розташована поруч з лавою для захисників. Захисники та представник прокуратури сиділи навпроти один одного;
- **НАРУЧНИКИ ЗАСТОСОВУВАЛИСЬ:** щодо Ткаченка С. І., Тимофеева Д. О. під час конвоювання (руки за спиною у наручниках, у клітці наручники зняли);
- **ПІДОЗРЮВАНІ ПЕРЕБУВАЛИ У КЛІТЦІ:** невелике приміщення, всередині лава, зовнішня сторона складається з металевих прутів та сітки;
- **КОНВОЮВАННЯ:** одночасно 5-а співробітниками МВС, підозрювані під час конвоювання були у наручниках (руки за спиною);
- **ОХОРОНА:** постійно перебувало 3 співробітники МВС (2 — молодший начальницький склад, 1: середній начальницький склад у званні капітан);
- **НІЯКИХ ПРОБЛЕМ ЗІ СТАНОМ ФІЗИЧНИМ ТА ЗІ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я У ПІДОЗРЮВАНИХ НЕ БУЛО;**
- **СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ:** так.

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- **ПОДОВЖЕННЯ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ ПО СУТІ;**
- **ЧАС ПОЧАТКУ** (згідно із заявленим): — 05.02.2015 о 15:30;
- **ЧАС ПОЧАТКУ** (РЕАЛЬНИЙ): 05.02.2015 о 15:30;
- **ЧАС ЗАВЕРШЕННЯ:** 27.01.2015 о 18:53.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

3. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА 05. 02. 2015 РОКУ

210

→ **СВІДКИ ТА ДОКАЗИ** (ХТО, ЩО САМЕ, СУТЬ):

- ▶ 2 свідки обвинувачення, які були понятими при обшуку приватного сектора Тимофєєва Д. О.

1. Свідки давали свідчення щодо перебігу процесу проведення обшуку приватного сектора Тимофєєва Д. О., під час свідчення їм задавали додаткові та уточнюючі питання сторона захисту, сторона обвинувачення і суд.

2. Під час процесу з'ясувалося:

- ▶ згідно зі свідченнями свідків під час проведення обшуку були моменти, коли окремі співробітники СБУ перебували поза полем зору понятих;
- ▶ у свідченнях свідків були розбіжності щодо співробітників СБУ, які брали участь в обшуку;
- ▶ також були розбіжності в тому, як відбувалась процедура обшуку.

→ **КЛОПОТАННЯ ПІД ЧАС ПРОЦЕСУ:**

- подавали ЗМІ щодо відеофіксації судового засідання - суд відмовив: у зв'язку з проведенням допиту свідків відеофіксація судового засідання може негативно вплинути на їх показання;
- подав захисник Кудрявцев М. Ю. щодо зміни запобіжного заходу Ткаченку С. І., посиляючись на прецедентні рішення ЄСПЛ: суд відмовив, запобіжний захід у вигляді утримання під вартою подовжити до 03.04.2015, суддя пояснив, що за цими статтями, за якими триває обвинувачення, інших заходів не передбачено.

РІШЕННЯ СУДУ→ **ПОГОДИВ ДАТУ ТА ЧАС НАСТУПНОГО ЗАСІДАННЯ — 18.02.2015 о 15:00. ■**

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 06.02.2015 РОКУ

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 06.02.2015 РОКУ¹

¹ Фото за посиланням: [HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/OSCOMA/POSTS/789210207833534](https://www.facebook.com/OSCOMA/posts/789210207833534)

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 06.02.2015 РОКУ

212

06.02.2015 в Індустріальному районному суді м. Дніпропетровська відбулося судове засідання про вибір запобіжного заходу щодо підозрюваного Волинця Юрія Степановича, 1986 року народження у м. Дніпропетровськ, військовослужбовця в/ч, командира відділення технічного обслуговування бронетанкової техніки взводу забезпечення, військоове звання – сержант (ч.1 ст. 263, ч. 1 ст. 309 ККУ).

РІШЕННЯ СУДУ

- **ЗАДОВІЛЬНИТИ КЛОПОТАННЯ ЗАХИСТУ: ЗМІНИТИ ЗАПОБІЖНИЙ ЗАХИСТ НА ДОМАШНІЙ АРЕШТ, ПОГОДИТИ ДАТУ ТА ЧАС НАСТУПНОГО ЗАСІДАННЯ 25.02.2015 О 12:00.**

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **ІНДУСТРІАЛЬНИЙ РАЙОННИЙ СУД М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА**
49074, м. Дніпропетровськ, проспект імені газети «Правда», 84;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** вибір запобіжного заходу;
- **ІНСТАНЦІЯ:** перша;
- **СУДДЯ:** Ігнатенко Вікторія Валентинівна;
- **СТАТТІ, ЗА ЯКИМИ ВІДКРИТО ПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗА ЯКИМ КОДЕКСОМ:** ч. 1 ст. 263, ч. 1 ст. 309 Кримінальний кодекс України.

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

- **ПІДОЗРЮВАНИЙ:** Волинець Юрій Степанович, 1986 року народження у м. Дніпропетровськ, військовослужбовець в/ч, командир відділення

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 06. 02. 2015 РОКУ

213

технічного обслуговування бронетанкової техніки взводу забезпечення, військового звання — сержант. 23.03.2014 був призваний військкоматом в Збройні сили України для несення служби, брав участь у проведенні антитерористичної операції у Донецькій та Луганській областях. Розлучений, є дитина — 8 років, платить аліменти за рішенням суду. Проживає з цивільною дружиною;

- ЗАХИСНИК: Гусев І. І.;
- ПРЕДСТАВНИК ПРОКУРАТУРИ У ЦИВІЛЬНОМУ ОДЯЗІ: Єлісеєв С. О.

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- ПАСПОРТНИЙ КОНТРОЛЬ НА ВХОДІ ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ: фіксація паспортних даних у журналі відвідувачів. В наявності рамка металошукача — працює;
- ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ: спецпідрозділ «Грифон» у кількості 1-го працівника у званні прапорщик;
- ПОВОДЖЕННЯ СПІВПРАЦІВНИКА СПЕЦПІДРОЗДІЛУ «ГРИФОН»: ввічливе та коректне;
- СУДОВЕ СЛУХАННЯ ВІДБУВАЛОСЬ: на 1-му поверсі, у залі судових засідань № 1;
- ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ: не було;
- ОХОРОНИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ: не було.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- ІНФОРМАЦІЯ НА ДРУКОВАНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ ДОШЦІ ТА НА САЙТІ СУДУ: відсутня;
- ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ: 3 особи, з них спостерігач з групи громадського спостереження «ОЗОН» — 1 особа, мати та цивільна дружина;
- АУДІОЗАПИС, ФОТО- \ВІДЕОЗЙОМКА: не проводились;
- ОХОРОНА У ЗАЛІ: у залі суду постійно перебували 2-а співробітники МВС (молодший начальницький склад: старший сержант міліції, старшина міліції). Наявність спецзасобів: табельна зброя, наручники, кийки;
- ЗАХИСНИК ПОІНФОРМУВАВ РОДИЧІВ ПРО ЧАС ТА ДАТУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 06. 02. 2015 РОКУ

214

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- **ПІДОЗРЮВАНИЙ ВОЛИНЕЦЬ Ю. С.:** перебував на лаві підсудних в клітці, яка розташована за лавою для захисників. Захисники та представник прокуратури сиділи навпроти один одного;
- **НАРУЧНИКИ ЗАСТОСОВУВАЛИСЬ:** щодо Волинця Ю. С. під час конвоювання (руки були у наручниках з спереду, у клітці наручники зняли);
- **ПІДОЗРЮВАНИЙ ПЕРЕБУВАВ У КЛІТЦІ:** має вигляд невеликого приміщення, всередині лава, зовнішня сторона складається з металевих прутів;
- **КОНВОЮВАННЯ:** одночасно 3-а співробітниками МВС — підозрюваний під час конвоювання був у наручниках (руки з спереду);
- **ОХОРОНА:** постійно перебувало 2-а співробітника МВС (2 — молодший начальницький склад);
- **НІЯКИХ НАЯВНИХ ПРОБЛЕМ ЗІ СТАНОМ ФІЗИЧНИМ ТА ЗІ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я У ПІДОЗРЮВАНОВОГО НЕ БУЛО;**
- **СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ:** так.

СТАВЛЕННЯ СУДУ ТА ОХОРОНИ ДО УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ ТА ПУБЛІКІ:

- **НІКОГО З ЗАЛУ ЗАСІДАННЯ ВИДАЛЕНО НЕ БУЛО, НЕКОРЕКТНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ НЕ БУЛО;**
- **12:50** — суддя попросив пояснити присутнього на засіданні представника групи громадського спостереження «ОЗОН» мету своєї присутності і для чого необхідна відеозйомка (12:48 — захисник клопотав про відеофіксацію представником групи громадського спостереження «ОЗОН»), а також кого він представляє. Волонтер групи громадського спостереження «ОЗОН» відповів, що група «ОЗОН» здійснює моніторинг судового процесу і не має стосунку до цієї справи, відеозйомка потрібна для підкріплення до звіту на інтернет-ресурсі.

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- **ВИБІР ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ;**
- **ЧАС ПОЧАТКУ** (згідно із заявленим): **06.02.2015** о 12:00;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

4. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 06. 02. 2015 РОКУ

- ЧАС ПОЧАТКУ (РЕАЛЬНИЙ): 06.02.2015 о 12:43;
- ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ: 13:54;
- ПОЗИЦІЯ ЗАХИСТУ: змінити запобіжний захист на домашній арешт;
- ПОЗИЦІЯ ОБВИНУВАЧА: продовжити термін запобіжного заходу у вигляді утримання під вартою.
- КЛОПОТАННЯ ПІД ЧАС ПРОЦЕСУ:
 - ▶ Захисник: Гусев І.І. – здійснювати відеофіксацію представником групи громадського спостереження «ОЗОН» – узгоджено, але проводити фото/відеофіксацію учасників процесу не бажано, можна лише з їх дозволу;
 - ▶ Захисник: Гусев І.І. – змінити запобіжний захист на домашній арешт – задовольнити;
 - ▶ Прокурор: Єлісєєв С.О. – продовження терміну дії запобіжного заходу обвинуваченому у вигляді утримання під вартою – відмовити;
 - ▶ Захисник: Гусев І.І. – розглянути справу у скороченій формі – відмовити.

РІШЕННЯ СУДУ

- **Задовільнити клопотання захисту: змінити запобіжний захист на домашній арешт, погодили дату та час наступного засідання 25.02.2015 о 12:00.**

| стисла хронологія:

- 13:46 – суд оголошує ухвалу;
- 13:49 – пояснюється вирок обвинуваченому. ■

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську:
Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

5. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ДЗЕРЖИНСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. КРИВИЙ РІГ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 09. 02. 2015 РОКУ

5. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ДЗЕРЖИНСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ М. КРИВИЙ РІГ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 09.02.2015 РОКУ¹

¹ Фото за посиланням: [HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/PHOTO.PHP?FBID=434395690045196&SET=A.371394149678684.10737.41828.100004243066153&TYPE=3&THEATER](https://www.facebook.com/photo.php?fbid=434395690045196&set=A.371394149678684.10737.41828.100004243066153&type=3&theater)

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

5. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ДЗЕРЖИНСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. КРИВИЙ РІГ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 09.02.2015 РОКУ

217

0 9.02.2015 в Дзержинському районному суді м. Кривий Ріг відбулося продовження за узгодженим графіком судового засідання з розгляду справи по суті першої інстанції щодо підозрюваних Дуденка Д. О., Горбенка А. А., Галко А. В., Кригіна А. В., мешканців м. Кривий Ріг, обвинувачених за статтею: ч. 2 ст. 110 Кримінального кодексу України.

Розгляд справи по суті першої інстанції 09.02.2015 проводився в закритому судовому засіданні.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **ДЗЕРЖИНСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД М. КРИВОГО РОГУ**
50074, м. Кривий Ріг, пр-т Миру, 24;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** початок розгляду справи по суті;
- **ІНСТАНЦІЯ:** перша;
- **СУДДЯ:** Літвіненко Наталя Аркадіївна;
- **СТАТТЯ, ЗА ЯКОЮ ВІДКРИТО ПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗА ЯКИМ КОДЕКСОМ:** ст.110 ч.2 Кримінального кодексу України.

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- **ПАСПОРТНИЙ КОНТРОЛЬ НА ВХОДІ ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ:** фіксація паспортних даних у журналі відвідувачів. В наявності турнікет – працює;
- **ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ:** спецпідрозділ «Грифон» у кількості 2-х співпрацівників (молодший начальницький склад);
- **СУДОВЕ СЛУХАННЯ ВІДБУВАЛОСЯ:** в залі суду поруч з кабінетом судді, поверх 1, кабінет 107;
- **ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ:** працівники спецпідрозділу «Грифон» у кількості 7-и осіб на поверсі (молодший начальницький склад, середній начальницький склад). Наявність спецзасобів: шоломи, кийки, наручники, газові балончики, табельна зброя, службовий собака.
- **ОХОРОНУ НА ВХОДІ ДО ЗАЛИ СУДУ:** здійснювали співпрацівники спецпідрозділу «Грифон», які пояснили громадському спостерігачу «ОЗОН», що вхід до залу заборонено в зв'язку з тим, що судовий процес закритий.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

5. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ДЗЕРЖИНСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. КРИВИЙ РІГ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 09. 02. 2015 РОКУ

218

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- **ІНФОРМАЦІЯ НА ДРУКОВАНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ ДОШЦІ ТА НА САЙТІ СУДУ:** присутня (на сайті суду була відсутня інформація в розділі – суть справи);
- **ГРОМАДСЬКИЙ СПОСТЕРІГАЧ ГРУПИ «ОЗОН» НАМАГАВСЯ З'ЯСУВАТИ У СУДДІ, ЯКА ВЕДЕ СПРАВУ, ПРИЧИНУ ПРО РОЗГЛЯД СПРАВИ У ЗАКРИТОМУ СУДОВОМУ ЗАСІДАННІ:** суддя відповіла на питання спостерігача, що має на те право, мотивувати своє рішення відмовилася.
- **ГРОМАДСЬКИЙ СПОСТЕРІГАЧ ГРУПИ «ОЗОН» З'ЯСУВАВ:** на попередньому судовому засіданні 03.02.2015 були присутні громадські активісти ВО «Свобода», «Правого Сектора» та інших організацій, які висловлювали своє незадоволення перебігом проведення процесу.
- **Події, що відбувались 03.02.2015, висвітлені в ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІ:** посилання з відео: www.1kr.ua/news-19265.html ■

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

6. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ПАВЛОГРАДСЬКОМУ МІСЬКРАЙОННОМУ СУДІ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 16. 02. 2015 РОКУ

6. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ПАВЛОГРАДСЬКОМУ МІСЬКРАЙОННОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 16.02.2015 РОКУ

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

6. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ПАВЛОГРАДСЬКОМУ МІСЬКРАЙОННОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 16. 02. 2015 РОКУ

220

16.02.2015 в Павлоградському міськрайонному суді Дніпропетровської області відбулось подовження розгляду справи по суті після перерви щодо групи підозрюваних (жителів м. Павлоград), звинувачених за статтями: ч. 1 ст. 110, ч. 1 ст. 263 Кримінального кодексу України.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **ПАВЛОГРАДСЬКИЙ МІСЬКРАЙОННИЙ СУД ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**
Адреса: 51400, м. Павлоград, вул. Дніпровська, 135;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** подовження розгляду справи по суті після перерви засідання;
- **ІНСТАНЦІЯ:** перша;
- **СУДДІ:** 3, з них голова суду – Самоткан Наталія Григорівна (яка очолювала судові засідання);
- **СТАТТІ, ЗА ЯКИМИ ВІДКРИТО ПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗА ЯКИМ КОДЕКСОМ:** ч. 1 ст. 110, ч. 1 ст. 263 Кримінальний кодекс України.

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

- **ПІДОЗРЮВАНІ:** Ільченко Михайло Анатолійович, Конечний Сергій Анатолійович, Чабан Андрій Анатолійович, – всі мешканці м. Павлоград,;
- **ЗАХИСНИКИ:** Можейко Є. Ф., Якуб С. А., Шестерня;
- **ПРЕДСТАВНИК ПРОКУРОРИ У ЦИВІЛЬНОМУ ОДЯЗІ:** представнику групи «ОЗОН» не вдалося дізнатися ПІБ;
- **ДЛЯ ПІДОЗРЮВАНОГО Конечного С. А. БУВ ПРИСУТНІЙ ПЕРЕКЛАДАЧ (з української мови на російську).**

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- **ПАСПОРТНИЙ КОНТРОЛЬ НА ВХОДІ ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ:** фіксація паспортних даних у журналі відвідувачів. В наявності рамка металошукача, не працює. Працівник спецпідрозділу «Грифон» попросив залишити сумку в камері схову, при поясненні працівнику, що в сумці документи і вона потрібна – дозволив пройти з нею;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

6. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ПАВЛОГРАДСЬКОМУ МІСЬКРАЙОННОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 16. 02. 2015 РОКУ

- **ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ:** спецпідрозділ «Грифон» у кількості 2-х працівників (молодший начальницький склад – сержант та прапорщик);
- **ПОВОДЖЕННЯ СПІВПРАЦІВНИКА СПЕЦПІДРОЗДІЛУ «ГРИФОН»:** ввічливе та коректне;
- **СУДОВЕ СЛУХАННЯ ВІДБУВАЛОСЬ:** в залі суду № 6, поверх 3;
- **ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ:** не було;
- **ОХОРОНИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ:** не було.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- **ІНФОРМАЦІЯ НА ДРУКОВАНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ ДОШЦІ ТА НА САЙТІ СУДУ:** присутня (на сайті суду була відсутня інформація в розділі – суть справи);
- **ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ:** 14 осіб, з них спостерігач з групи громадського спостереження «ОЗОН» – 1 особа, журналіст рекламно-інформаційного порталу «Бегемот» – 1 особа, родичі та знайомі – 11 осіб, свідок – 1;
- **АУДИОЗАПИС, ФОТО- /ВІДЕОЗЙОМКА:** не проводились;
- **ОХОРОНА:** у залі суду постійно перебували 3 співробітника МВС (2 – середній начальницький склад у званні капітан і старший лейтенант, та старший начальницький склад у званні майор). Наявність спецзасобів: табельна зброя, наручники.

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- **ПІДОЗРЮВАНІ ПЕРЕБУВАЛИ:** на лаві підсудних в клітці лава захисників розташована біля клітки. Захисники та представник прокуратури сиділи навпроти один одного;
- **НАРУЧНИКИ ЗАСТОСОВУВАЛИСЬ:** щодо підозрюваних під час конвоювання (всі троє були сковані наручниками один з одним, у клітці наручники зняли);
- **ПІДОЗРЮВАНІ ПЕРЕБУВАЛИ У КЛІТЦІ:** невелике приміщення, всередині лава, зовнішня сторона складається з металевих прутів;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

6. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ПАВЛОГРАДСЬКОМУ МІСЬКРАЙОННОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 16. 02. 2015 РОКУ

222

- **КОНВОЮВАННЯ:** одночасно 4-а співробітниками МВС (3 – середній начальницький склад та старший начальницький склад у званні майор);
- **ОХОРОНА:** постійно перебувало 3 співробітники МВС (2 – середній начальницький склад у званні капітан і старший лейтенант та старший начальницький склад у званні майор);
- **ЖОДНИХ НАЯВНИХ ПРОБЛЕМ ЗІ СТАНОМ ФІЗИЧНИМ ТА ЗІ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я У ПІДОЗРЮВАНОВОГО НЕ БУЛО;**
- **СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ:** так.

СТАВЛЕННЯ СУДУ ТА ОХОРОНИ ДО УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ ТА ПУБЛІКІ:

- **НИКОГО З ЗАЛУ ЗАСІДАННЯ ВИДАЛЕНО НЕ БУЛО ТА НЕКОРЕКТНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ НЕ БУЛО.**

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- **ПODOВЖЕННЯ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ ПО СУТІ ПІСЛЯ ПЕРЕРВИ ЗАСІДАННЯ;**
- **ЧАС ПОЧАТКУ (ЗГІДНО ІЗ ЗАЯВЛЕНИМ): 16.02.2015 о 10:00;**
- **ЧАС ПОЧАТКУ (РЕАЛЬНИЙ): 16.02.2015-10:12 (9:56 – зайшли всі охочі в зал засідання; 10:10 – ввели підозрюваних в клітку);**
- **ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ: 16.02.2015 о 10:31;**
- **СВІДКИ ТА ДОКАЗИ СТОРОНИ:** свідок обвинувачення. Суд ставив свідкові питання по суті з 10:16 по 10:30;
- **БУВ ПРИСУТНІЙ ОДИН СВІДОК, ІНШІ СВІДКИ НЕ З'ЯВИЛИСЯ НА ЗАСІДАННЯ.**

РІШЕННЯ СУДУ

- **Суд оголосив перерву до 17.02.2015. ■**

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

7. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 18.02.2015 РОКУ

7. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 18.02.2015 РОКУ

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

7. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 18.02.2015 РОКУ

224

18.02.2015 відбулося подовження розгляду справи по суті у Заводському районному суді м. Дніпродзержинська щодо підозрюваних Ткаченка С. І. та Тимофеева Д. О. (жителів м. Дніпродзержинськ, обидва депутати від Комуністичної партії України, відкрито провадження за статтями: ч. 2 ст. 110, ч. 1 ст. 263 Кримінального кодексу України).

РІШЕННЯ СУДУ

- Суд оголосив перерву до **19.02.2015**. Подовження розгляду справи по суті – **19.02.2015 о 13:30**.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- Заводський районний суд м. Дніпродзержинська
51925, м. Дніпродзержинськ вул. Губи, 5;
- вид провадження: подовження розгляду справи по суті;
- інстанція: перша;
- суддя: Івченко Тетяна Павлівна;
- статті, за якими відкрито провадження та за яким кодексом: ч. 2 ст. 110, ч. 1 ст. 263 Кримінальний кодекс України.
- група громадського спостереження «ОЗОН» у Дн-кому регіоні, на прохання захисту, проводить постійний моніторинг розгляду цієї справи.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

7. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 18. 02. 2015 РОКУ

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

ПІДОЗРЮВАНІ:

- **ТКАЧЕНКО СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ**, член Комуністичної партії України, секретар міської організації КПУ; депутат міської ради м. Дніпродзержинськ, посада у постійних комісіях: член п/к з питань земельних ресурсів, комунальної власності та інвестицій;
- **ТИМОФЄЄВ ДЕНИС ОЛЕКСАНДРОВИЧ**, член Комуністичної партії України, депутат Баглійської районної у м. Дніпродзержинськ ради;
- **ЗАХИСНИКИ**: Кудрявцев М. Ю., Постернак О. Г.;
- **ПРЕДСТАВНИК ПРОКУРАТУРИ**: прокурор відділу нагляду за дотриманням законів органами Служби безпеки України, Державної митної служби та Державної прикордонної служби прокуратури Дніпропетровської області Турбаба І. В.

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- **ПАСПОРТНИЙ КОНТРОЛЬ НА ВХОДІ ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ**: фіксація паспортних даних у журналі відвідувачів;
- **ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ**: спецпідрозділ «Грифон», 1 працівник (молодший начальницький склад);
- **ПОВОДЖЕННЯ СПІВПРАЦІВНИКА СПЕЦПІДРОЗДІЛУ «ГРИФОН»**: ввічливе та коректне;
- **СУДОВЕ СЛУХАННЯ ВІДБУВАЛОСЬ**: на 2 поверсі, номер залу був відсутній, розташовується поруч із кабінетом судді;
- **ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ**: не було;
- **ОХОРОНИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ**: не було.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- **ІНФОРМАЦІЯ НА ДРУКОВАНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ ДОЩЦІ**: відсутня, проте була розміщена на сайті суду (була відсутня інформація в розділі – суть справи);
- **ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ**: 7, з них спостерігачі з групи громадського спостереження «ОЗОН» – 2 особи, преса – 2 особи (Голос. ua, телеканал «ГАММА»), знайомі підозрюваних – 3 особи;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

7. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 18.02.2015 РОКУ

226

- АУДИОЗАПИС, ФОТО- /ВІДЕОЗЙОМКА: не проводились;
- ОХОРОНА У ЗАЛІ: відсутня.

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- ПІДОЗРЮВАНІ: Ткаченко С. І., Тимофеев Д. О. були відсутні;
- ЗАХИСНИКИ ТА ПРЕДСТАВНИК ПРОКУРАТУРИ СИДІЛИ НАВПРОТИ ОДИН ОДНОГО;
- СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ: так.

СТАВЛЕННЯ СУДУ ТА ОХОРОНИ ДО УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ ТА ПУБЛІКИ:

- ПОМІЧНИК СУДДІ ПОПРОХАВ ВІДДАЛИТИСЯ ОПЕРАТОРІВ 2-Х ТЕЛЕКАНАЛІВ: 2 осіб, у зв'язку з початком засідання.

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- ПODOВЖЕННЯ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ ПО СУТІ;
- ЧАС ПОЧАТКУ (ЗГІДНО ІЗ ЗАЯВЛЕНИМ): 18.02.2015 о 15:00;
- ЧАС ПОЧАТКУ (РЕАЛЬНИЙ): 18.02.2015 о 15:06;
- ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ: 18.02.2015 о 15:12.

РІШЕННЯ СУДУ

- **СУД ОГОЛОСИВ ПЕРЕРВУ до 19.02.2015. ПODOВЖЕННЯ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ ПО СУТІ — 19.02.2015 о 13:30.**
- Керівництво Дніпропетровського слідчого ізолятора змінило графік етапування підозрюваних в суди, у зв'язку з чим підозрювані не могли бути присутніми на судовому процесі та за згодою сторін перенесли засідання на інший день, коли можливе етапування підозрюваних за графіком.
- Щодо подання клопотання на відеофіксацію судового засідання з боку ЗМІ представникам групи «ОЗОН» не було відомо. ■

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

8. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 19.02.2015 РОКУ

8. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 19.02.2015 РОКУ

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

8. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 19. 02. 2015 РОКУ

228

19.02.2015 відбулося подовження розгляду справи по суті у Заводському районному суді м. Дніпродзержинська щодо підозрюваних Ткаченка С.І. та Тимофєєва Д. О. (жителів м. Дніпродзержинськ, оби-два депутати від Комуністичної партії України, відкрито провадження за статтями: ч. 2 ст. 110, ч. 1 ст. 263 Кримінального кодексу України).

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **ЗАВОДСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА**
51925, м. Дніпродзержинськ вул. Губи, 5;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** подовження розгляду справи по суті та подовження запобіжного заходу Тимофєєва Д. О.;
- **ІНСТАНЦІЯ:** перша;
- **СУДДЯ:** Івченко Тетяна Павлівна;
- **СТАТТІ, ЗА ЯКИМИ ВІДКРИТО ПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗА ЯКИМ КОДЕКСОМ:** ч. 2 ст. 110, ч. 1 ст. 263 Кримінальний кодекс України.
- **ГРУПА ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» У ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ РЕГІОНІ, НА ПРОХАННЯ ЗАХИСТУ, ПРОВОДИТЬ ПОСТІЙНИЙ МОНИТОРИНГ РОЗГЛЯДУ ЦЬЄЇ СПРАВИ.**

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

- **ПІДОЗРЮВАНІ:**
- **ТКАЧЕНКО СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ:** член Комуністичної партії України, секретар міської організації КПУ; депутат міської ради м. Дніпродзержинськ, посада у постійних комісіях: член п/к з питань земельних ресурсів, комунальної власності та інвестицій;
- **ТИМОФЄЄВ ДЕНИС ОЛЕКСАНДРОВИЧ:** член Комуністичної партії України, депутат Баглійської районної у м. Дніпродзержинськ ради;
- **ЗАХИСНИКИ:** Кудрявцев М. Ю., Постернак О. Г.;
- **ПРЕДСТАВНИК ПРОКУРАТУРИ:** прокурор відділу нагляду за додержанням законів органами Служби безпеки України, Державної митної служби та Державної прикордонної служби прокуратури Дніпропетровської області Турбаба І. В.;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

8. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 19. 02. 2015 РОКУ

229

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- ПАСПОРТНИЙ КОНТРОЛЬ НА ВХОДІ ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ: фіксація паспортних даних у журналі відвідувачів, проводив працівник спецпідрозділу «Грифон»;
- ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ: спецпідрозділ «Грифон» у кількості 1 працівника (молодший начальницький склад);
- ПОВОДЖЕННЯ СПІВПРАЦІВНИКА СПЕЦПІДРОЗДІЛУ «ГРИФОН»: ввічливе та коректне;
- СУДОВЕ СЛУХАННЯ ВІДБУВАЛОСЬ: на 2 поверсі, номер залу був відсутній, розташовується поруч із кабінетом судді;
- ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ: не було;
- ОХОРОНИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ: не було.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- ІНФОРМАЦІЯ НА ДРУКОВАНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ ДОЩЦІ: відсутня, проте була розміщена на сайті суду (на сайті суду була відсутня інформація в розділі – суть справи);
- ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ: 11, з них спостерігачі з групи громадського спостереження «ОЗОН» – 1 особа, преса – 2 особи (Голос. ua, телеканал «ГАММА»), знайомі підозрюваних – 8 осіб;
- АУДІОЗАПИС, ФОТО/ВІДЕО ЗЙОМКА: не проводились;
- ОХОРОНА У ЗАЛІ: у залі суду постійно перебували 3 співробітники МВС (молодший начальницький склад). Наявність спецзасобів: табельна зброя, наручники, кийки.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

8. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 19. 02. 2015 РОКУ

230

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- **ПІДОЗРЮВАНІ:** Ткаченко С. І., Тимофеев Д. О. перебували на лаві підсудних в клітці, яка розташована поруч з лавою для захисників. Захисники та представник прокуратури сиділи навпроти один одного;
- **НАРУЧНИКИ ЗАСТОСОВУВАЛИСЬ:** щодо Ткаченка С. І., Тимофеева Д. О. під час конвоювання (руки за спиною у наручниках, у клітці наручники зняли);
- **ПІДОЗРЮВАНІ ПЕРЕБУВАЛИ У КЛІТЦІ:** невелике приміщення, всередині лава, зовнішня сторона складається з металевих прутів та сітки;
- **КОНВОЮВАННЯ:** одночасно 5 співробітниками МВС, підозрювані під час конвоювання були у наручниках (руки за спиною);
- **ОХОРОНА:** постійно перебувало 3 співробітники МВС (молодший начальницький склад);
- **ЖОДНИХ НАЯВНИХ ПРОБЛЕМ ЗІ СТАНОМ ФІЗИЧНИМ ТА ЗІ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я У ПІДОЗРЮВАНИХ НЕ БУЛО;**
- **СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ:** так.

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- **ПODOВЖЕННЯ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ ПО СУТІ ТА ПОДОВЖЕННЯ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ Тимофееву Д. О.;**
- **ЧАС ПОЧАТКУ** (згідно із заявленим): **19.02.2015** о 13:30;
- **ЧАС ПОЧАТКУ** (РЕАЛЬНИЙ): 13:48 — в зал засідання зайшли всі охочі відвідати судове засідання. О 13:50 суд оголосив перерву до прибуття етапу та видалився. 14:26 — завели підсудних до зали засідання. 14:47 — суд оголосив про продовження засідання;
- **ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ:** **19.02.2015** о 15:40;
- **ПОЗИЦІЯ ОБВИНУВАЧА:** продовження утримання під вартою Тимофеева Д. О.;
- **ПОЗИЦІЯ ЗАХИСТУ:** прохає скасувати утримання під вартою під домашній арешт, адже підозрюваний вже був під домашнім арештом, до того ж представник прокуратури не навів жодної конкретної причини щодо утримання під вартою підозрюваного, також посилаючись на рішення

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

8. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 19. 02. 2015 РОКУ

ЄКПЛ, акцентуючи, що це норми міжнародного права, яке вище національного законодавства;

- **ДОПИТ СВИДКА:** проводив суд та прокурор (якої із сторін був свідок на засіданні не було озвучено), питання по суті відбувались з 15:23 до 15:38.
- **КЛОПОТАННЯ ПІД ЧАС ПРОЦЕСУ:** ЗМІ щодо відеофіксації судового засідання – суд відмовив через безпеку свідка.

РІШЕННЯ СУДУ

- **СУД ОГОВОРИШЕ ПЕРЕРВУ НА 03.08.2015 О 14:00. ПРОДОВЖИТИ ЗАПОБІЖНИЙ ЗАХІД УТРИМАННЯ ПІДОЗРЮВАНОВОГО ПІД ВАРТОЮ ДО 03.04.2015 Р. ■**

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

9. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (М. ДНІПРОПЕТРОВСЬК) 26.02.2015 РОКУ

232

9. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (М. ДНІПРОПЕТРОВСЬК) 26.02.2015 РОКУ¹

1 Фото за посиланням: <https://www.facebook.com/serg.miroshnik/posts/442727485878683>

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

9. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (М. ДНІПРОПЕТРОВСЬК) 26. 02. 2015 РОКУ

233

26 .02.2015 в Апеляційному суді Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ) відбулось судове засідання щодо мешканця м. Новомосковська, який відмовився від призову через релігійні погляди.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (М. ДНІПРОПЕТРОВСЬК).**
49000, м. Дніпропетровськ, вул. Харківська, 13;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** апеляційна скарга прокуратури у кримінальному провадженні;
- **ІНСТАНЦІЯ:** апеляційна;
- **СУДДІ:** колегія суддів з 3-х осіб. Доповідач: Дігтярь Наталія Володимирівна;
- **СТАТТЯ, ЗА ЯКОЮ БУЛО ВІДКРИТО ПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗА ЯКИМ КОДЕКСОМ:** ст. 336 Кримінального кодексу України.

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

- **ВИПРАВДАНИЙ:** Шалайко Віталій Вікторович, д.н. 02.04.1975, мешканець м. Новомосковськ, проходив строкову службу в ЗСУ 1993-1994 р.р., звання рядовий, має кваліфікацію машиніста автокрана. З 2004 року член релігійної організації «Свідки Єгови»;
- **ЗАХИСНИК:** Карпов В.Ю.;
- **ПРОКУРОР:** Супрун М. О.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

9. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (М. ДНІПРОПЕТРОВСЬК) 26. 02. 2015 РОКУ

234

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- ПАСПОРТНИЙ КОНТРОЛЬ НА ВХОДІ ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ: фіксація паспортних даних у журналі відвідувачів. Контроль проводив працівник спецпідрозділу «Грифон»;
- ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ: спецпідрозділ «Грифон» у кількості 2-х працівників (молодший начальницький склад – сержант, прапорщик);
- ЗВЕРНЕННЯ СПІВПРАЦІВНИКІВ СПЕЦПІДРОЗДІЛУ «ГРИФОН»: ввічливе та коректне;
- СУДОВЕ СЛУХАННЯ ВІДБУВАЛОСЬ: у залі суду № 4, поверх 3;
- ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ: не було;
- ОХОРОНИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ: не було.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУДОВЕ СЛУХАННЯ: розміщена на друкованій інформаційній дошці, але вказана була за залом суду № 5; інформація була на сайті суду (проте була відсутня інформація в розділі – суть справи);
- ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ: 39 осіб, з них представники ЗМІ, а саме: «Громадське-ТБ» – 2 особи, телеканал «1+1» – 2 особи, Дніпропетровський «34-канал» – 2 особи; також були присутні спостерігачі з групи моніторингу місії ОБСЄ в Дніпропетровському регіоні – 1 особа з перекладачем, спостерігачі з групи громадського спостереження «ОЗОН» – 2 особи, інші знайомі та представники релігійної організації «Свідки Єгови»;
- АУДІОЗАПИС: не проводився;
- ФОТОЗЙОМКА: проводилась за клопотанням присутніх представників телеканалів;
- ОХОРОНИ У ЗАЛІ НЕ БУЛО.

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- ВИПРАВДАНИЙ: сидів на лавці відвідувачів в першому ряду, захисники та представник прокуратури сиділи навпроти один одного;
- НЕ БУЛО ПОРУШЕНО ПРИНЦИП РІВНОСТІ ТА ПРЕЗУМПЦІЮ НЕВИНУВАТОСТІ СТОРІН;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

9. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (М. ДНІПРОПЕТРОВСЬК) 26.02.2015 РОКУ

- ЖОДНИХ ПРОБЛЕМ ЗІ ФІЗИЧНИМ СТАНОМ ТА ЗІ ЗДОРОВ'ЯМ У УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ НЕ БУЛО;
- СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ: так

СТАВЛЕННЯ СУДУ ТА ОХОРОНИ ДО УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ ТА ПУБЛІКИ:

- НИКОГО З ЗАЛУ ЗАСІДАННЯ ВИДАЛЕНО НЕ БУЛО, НЕКОРЕКТНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ НЕ БУЛО.

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- СТАДІЯ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ: оскарження рішення суду першої інстанції;
- ЧАС ПОЧАТКУ (ЗГІДНО ІЗ ЗАЯВЛЕНИМ): 26.02.2015 о 14:00;
- ЧАС ПОЧАТКУ (РЕАЛЬНИЙ): 26.02.2015 о 14:22;
- ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ: 15:46;
- ПОЗИЦІЯ СТОРОНИ ЗАХИСТУ: вимагає відхилити апеляційну скаргу прокуратури та затвердити рішення суду першої інстанції.;
- ПОЗИЦІЯ СТОРОНИ ПРОКУРАТУРИ: скасувати рішення суду першої інстанції й винести нове рішення.
- КЛОПОТАННЯ ПІД ЧАС ПРОЦЕСУ: подали представники ЗМІ, які виявили бажання відвідати це судове засідання щодо клопотання щодо відеофіксації судового засідання, результат — задовольнити.

РІШЕННЯ СУДУ

- **Апеляційну скаргу прокурора у кримінальному провадженні залишити без задоволення. Вирок Новомосковського міськрайонного суду дніпропетровської області від 13 листопада 2014 року щодо Шалайка Віталія Вікторовича залишити без змін. ■**

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

10. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 12. 03. 2015 РОКУ

10. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 12.03.2015 РОКУ

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

10. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 12. 03. 2015 РОКУ

237

12.03.2015 в Індустріальному районному суді м. Дніпропетровська відбулося судове засідання щодо підозрюваного Волинця Юрія Степановича, 1986 року народження у м. Дніпропетровськ, військовослужбовця в/ч, командира відділення технічного обслуговування бронетанкової техніки взводу забезпечення, військове звання — сержант (ч. 1 ст. 263, ч. 1 ст. 309 ККУ).

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **ІНДУСТРІАЛЬНИЙ РАЙОННИЙ СУД М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА**
49074, м. Дніпропетровськ, проспект імені газети «Правда», 84;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** кримінальне;
- **ІНСТАНЦІЯ:** перша;
- **СУДДЯ:** Ігнатенко Вікторія Валентинівна;
- **СТАТТИ, ЗА ЯКИМИ ВІДКРИТО ПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗА ЯКИМ КОДЕКСОМ:** ч. 1 ст. 263, ч. 1 ст. 309 Кримінальний кодекс України.

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

- **ПІДОЗРЮВАНИЙ:** Волинець Юрій Степанович, 1986 року народження у м. Дніпропетровськ, військовослужбовець в/ч, командир відділення технічного обслуговування бронетанкової техніки взводу забезпечення, військове звання — сержант. 23.03.2014 його призвав військкомат в Збройні сили України для несення служби, брав участь у проведенні антитерористичної операції у Донецькій та Луганській областях. Розлучений, є дитина — 8 років, платить аліменти за рішенням суду. Проживає з цивільною дружиною;
- **ЗАХИСНИК:** Гусев І. І.;
- **ПРЕДСТАВНИК ПРОКУРАТУРИ У ЦИВІЛЬНОМУ ОДЯЗИ:** Єлісеєв С. О.

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- **ПАСПОРТНИЙ КОНТРОЛЬ НА ВХОДІ ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ:** фіксація паспортних даних у журналі відвідувачів. В наявності рамка металошукача, працює;
- **ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ:** спецпідрозділ «Грифон», 1 працівник у званні прапорщик;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

10. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 12. 03. 2015 РОКУ

Каб.101 (зал 1)

Суддя: П.
Секретар:10.03.2015

09-00 Адміністративний матеріал відносно Васильков ст.124 КУпАП України
09-05 Адміністративний матеріал відносно Грешнішко ст.124 КУпАП України
09-10 Адміністративний матеріал відносно Мірошніченко ст.124 КУпАП України
09-15 Адміністративний матеріал відносно Міценко ст.124 КУпАП України
09-30 Кримінальне провадження за обвинув. Борисенко ст.358 ч. 3 КК України
10-00 Обвинувальний акт відносно Дмитракова ст.296 ч. 3 КК України.
10-30 Кримінальне провадження за обвинув. Рижкова ст.185 ч. 3 КК України
12-00 Обвинувальний акт відносно Іванова ст.309 ч. 1 КК України.
14-00 Кримінальна справа за обвинув. Сукачова, Федоряка за ст.ст.258 ч. 3, 258 ч. 2, 263 ч. 1 КК

11.03.2015

09-30 Обвинувальний акт відносно Гостевої ст. 190 ч. 3 КК України.
0-30 Кримінальне провадження за обвинув. Шкода, Антонієць ст. 286 ч. 1 КК України
11-00 Кримінальне провадження за обвинув. Ноженко ст.307 ч. 2 КК України.
12-00 Обвинувальний акт відносно Косенко ст. 121 ч. 1, 125 ч. 1 КК України.
14-00 Обвинувальний акт відносно Бакун ст. 286 ч. 1 КК України.
14-30 Кримінальне провадження за обвинув. Шумакова ст. 185 ч. 2 КК України.
15-00 Кримінальне провадження за обвинув. Гнідіна ст. 115 ч. 2 КК України.

12.03.2015

09-00 Кримінальне провадження за обвинув. Пилипенко ст. 125 ч. 1 КК України.
09-30 Обвинувальний акт відносно Толюпи ст. 309 ч. 1 КК України.
10-00 Кримінальне провадження за обвинув. Волинєць ст. 309 ч. 1, 263 ч. 1 КК України
11-00 Кримінальне провадження за обвинув. Жук ст. 186 ч. 3 КК України
12-00 Кримінальне провадження за обвинув. Васильєва ст. 286 ч. 2 КК України
14-00 Кримінальна справа за обвинув. Сукачова, Федоряка за ст.ст.258 ч. 3, 258 ч. 2, 15 263 ч. 1 КК

- ПОВОДЖЕННЯ СПІВПРАЦІВНИКА СПЕЦПІДРОЗДІЛУ «ГРИФОН»: ввічливе та коректне;
- СУДОВЕ СЛУХАННЯ ВІДБУВАЛОСЬ: на 1-му поверсі у залі судових засідань № 1;
- ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ: не було;
- ОХОРОНИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ: не було.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- ІНФОРМАЦІЯ НА ДРУКОВАНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ ДОШЦІ ТА НА САЙТІ СУДУ: присутня;
- ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ: 2 особи, серед яких цивільна дружина та спостерігач з групи громадського спостереження «ОЗОН» – 1 особа;
- АУДІОЗАПИС, ФОТО- \ВІДЕОЗЙОМКА: не проводились;
- ОХОРОНИ У ЗАЛІ: не було.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

10. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 12. 03. 2015 РОКУ

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- підозрюваний Волинець Ю. С.: перебував поруч з захисником. Захисник та представник прокуратури сиділи навпроти один одного;
- ЩОДО СТОРІН нічого, що могло порушити принцип рівності та презумпцію НЕВИНУВАТОСТІ НЕ ЗАСТОСОВУВАЛОСЬ;
- ЖОДНИХ ПРОБЛЕМ ЗІ СТАНОМ ФІЗИЧНИМ ТА ЗІ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я У ПІДОЗРУВАНОГО НЕ БУЛО;
- СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ: так.

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- СТАДІЯ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ: винесення рішення;
- ЧАС ПОЧАТКУ (ЗГІДНО ІЗ ЗАЯВЛЕНИМ): 12.03.2015 о 10:00;
- ЧАС ПОЧАТКУ (РЕАЛЬНИЙ): 12.03.2015 о 10:38;
- ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ: 12:10;
- ПОЗИЦІЯ ОБВИНУВАЧЕННЯ: призначити покарання у вигляді позбавлення волі терміном на 3 роки;
- ПОЗИЦІЯ ЗАХИСТУ: просить призначити покарання у вигляді позбавлення волі терміном 3 роки з випробувальним терміном 1 рік та 6 місяців.
- КЛОПОТАННЯ ПІД ЧАС ПРОЦЕСУ: захисник Гусев І. І. — розглянути справу у скороченій формі — задовольнити.

РІШЕННЯ СУДУ

- **підозрюваного Волинця Ю. С. позбавити волі до 3-х років з випробувальним терміном 24 міс. У випадку, якщо жодна зі сторін не буде оскаржувати вирок, то він набуває чинності через 30 днів. До вступу вироку в силу щодо підсудного зберігається раніше обраний запобіжний захід у вигляді утримання під домашнім арештом. ■**

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

11. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В БАБУШКІНСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 30.03.2015 РОКУ

11. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В БАБУШКІНСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 30.03.2015 РОКУ¹

1 Фото за посиланням: <https://www.facebook.com/SERG.MIROSHNIK/posts/457333107751454>

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

11. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В БАБУШКІНСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 30.03.2015 РОКУ

до розгляду

Дата/Час призначення	Справа №	Учасник справи	Тип справи	Суть Спору	Інші відмітки
1	2	3	5	4	4
30.03.2015; 10:00:00	200/4323/13-к	СОУЖЕН Михайло Олександрович	Кримінальні справи	Шохрайство	
30.03.2015; 11:00:00	200/22168/14- к	СТРОМЦОВ Денис Олександрович	Кримінальні справи	Шохрайство	
30.03.2015; 9:00:00	200/2153/15-к	ПОЛІКОВ Артур Вікторович	Кримінальні справи	Крадіжка	
30.03.2015; 14:00:00	200/644/15-к	Максєв О.М.	Кримінальні справи	ч.2 ст. 15 ч.1 ст. 115 КК України	
30.03.2015; 15:30:00	200/5868/15-к	Михайлишин В.Д., Бударіна І.В., Крюк В.Е., Карниш А.М.	Кримінальні справи	ч.5 ст. 191, ч.2 ст. 15 ч.5 ст. 191, ч.3 ст. 28, ч.2 ст. 366 КК України	

241

30.03.2015 в Бабушкінському районному суді м. Дніпропетровська відбулось підготовче засідання щодо колишнього начальника управління внутрішньої політики Дніпропетровської міської ради Михайлишина В. Д. та Карниша А. М., Бударіної І. В., Крюка В. Е., яких обвинувачують за статтями: ч. 5 ст. 191, ч. 2 ст. 15, ч. 3 ст. 28, ч. 1 ст. 366, ч. 2 ст. 366, ч. 2 ст. 209, ч. 4 ст. 358 КК України.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **БАБУШКІНСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА.**
Адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, пр. Карла Маркса,57;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** кримінальне;
- **ІНСТАНЦІЯ:** перша;
- **СУДДІ:** колегія суддів з 3-х осіб: Левч В. І., Леонов (на сайті суду у списках суддів ПП відсутня), доповідач: Карягіна Наталія Олександрівна;
- **СТАТТІ, ЗА ЯКИМИ ВІДКРИТО ПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗА ЯКИМ КОДЕКСОМ:** ч. 5 ст. 191, ч. 2 ст. 15, ч. 3 ст. 28, ч. 1 ст. 366, ч. 2 ст. 366, ч. 2 ст. 209, ч. 4 ст. 358 Кримінальний кодекс України.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

11. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В БАБУШКІНСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 30. 03. 2015 РОКУ

242

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

- **ПІДОЗРЮВАНІ:** Михайлишин В. Д. — колишній начальник управління внутрішньої політики Дніпропетровської міської ради; Карниш А. М., Бударіна І. В., Крюк В. Е.;
- **ЗАХИСНИКИ:** Гусев, Мелешко, Повоженин;
- **ПРЕДСТАВНИК ПРОКУРОРИ У ЦИВІЛЬНОМУ ОДЯЗИ:** Ремецький.

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- **ПАСПОРТНИЙ КОНТРОЛЬ НА ВХОДІ ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ:** відсутній, перешкод на вході з іншого боку (центрального) до будівлі суду не було. З іншого входу є рамка металошукача, не працює.;
- **ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ:** знаходились з іншого боку працівники спецпідрозділу «Грифон» у кількості 2-х осіб, перебували в приміщенні охорони та біля його;
- **СУДОВЕ СЛУХАННЯ ВІДБУВАЛОСЬ:** в каб. № 205, поверх 2;
- **ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ:** двері зачинялись зсередини на засов одним з конвоїрів підозрюваного;
- **ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО ЗАЛИ СУДУ:** була присутня (перебувала біля входу в залі) із складу конвою.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- **ІНФОРМАЦІЯ РОЗМІЩЕНА:** на друкованій інформаційній дошці; на сайті суду інформація — відсутня;
- **ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ:** 6 осіб, з них спостерігач з групи громадського спостереження «ОЗОН» — 1 особа, знайомі — 5 осіб;
- **АУДІОЗАПИС, ФОТО- \ВІДЕОЗЙОМКА:** не проводились;
- **ОХОРОНА У ЗАЛІ:** у залі суду постійно перебував конвой підозрюваного Михайлишина В. Д. в кількості 2-х співробітників МВС (молодший начальницький склад — сержанти), старший конвою прапорщик постійно входив й виходив з приміщення засідання. Наявність спецзасобів: табельна зброя, наручники, кийки.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

11. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В БАБУШКІНСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 30. 03. 2015 РОКУ

243

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- **ПІДОЗРЮВАНИЙ МИХАЙЛИШИН В. Д.:** перебував на лаві підсудних в клітці, яка розташована поруч з лавою для захисників. Захисники та представник прокуратури сиділи навпроти один одного. Решта підозрюваних перебували на лавах в залі;
- **НАРУЧНИКИ ЗАСТОСОВУВАЛИСЬ:** щодо підозрюваного Михайлишина В. Д. під час конвоювання (руки попереду у наручниках, у клітці наручники зняли);
- **ПІДОЗРЮВАНИЙ МИХАЙЛИШИН В. Д. ПЕРЕБУВАВ У КЛІТЦІ:** невелике приміщення, всередині лава, зовнішня сторона складається з металевих прутів;
- **КОНВОЮВАННЯ:** одночасно 5-а співробітниками МВС, підозрювані під час конвоювання були у наручниках (руки за спиною);
- **ОХОРОНА:** постійно перебувало 2 співробітника МВС (молодший начальницький склад), один стояв біля дверей клітки, яку зачиняв зсередини на засов один з конвоїрів підозрюваного;
- **ЖОДНИХ ПРОБЛЕМ ЗІ СТАНОМ ФІЗИЧНИМ ТА ЗІ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я У ПІДОЗРЮВАНОГО НЕ БУЛО;**
- **СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ:** так.

СТАВЛЕННЯ СУДУ ТА ОХОРОНИ ДО УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ ТА ПУБЛІКИ:

- **НИКОГО З ЗАЛУ ЗАСІДАННЯ ВИДАЛЕНО НЕ БУЛО, НЕКОРЕКТНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ НЕ БУЛО.**
- **15:20** – впустили до зали засідання. Старший з конвою підозрюваних у званні прапорщик поцікавився у представника групи «ОЗОН», хто і кого представляє і з якою метою присутній в залі, після нагадування конвоїру про те, що будь-який громадянин України має право бути присутнім на будь-якому засіданні, якщо воно не оголошено закритим, відійшов і більше не ставив запитань.

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- **ПІДГОТОВЧЕ ЗАСІДАННЯ;**
- **ЧАС ПОЧАТКУ** (згідно із заявленим): **30.03.2015** о 15:30;
- **ЧАС ПОЧАТКУ** (реальний): **30.03.2015** о 15:48;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

11. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В БАБУШКІНСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 30. 03. 2015 РОКУ

244

- ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ: 30.03.2015 о 15:58;
- ПОЗИЦІЯ ОБВИНУВАЧЕННЯ: просить призначити запобіжний захід до Михайлишина В. Д., згодом перенести засідання (якщо засідання буде перенесено на 1 або 2 дні, то не питання, та якщо на великий термін – наполягає на визначенні запобіжного заходу для Михайлишина В. Д.);
- ПОЗИЦІЯ ЗАХИСТУ: вважає, що можна розглянути технічні питання, на розгляд суду.

СТИСЛА ХРОНОЛОГІЯ:

- НЕ з'явився один захисник і один представник обвинуваченого. Думка про можливість проведення засідання без захисника. Карніш А. М. *(один з обвинувачених)* ВВАЖАЄ МОЖНА.
- 15:53 – ПРЕДСТАВНИК ПРОКУРАТУРИ ПРОСИТЬ СЬОГОДНІ ВИЗНАЧИТИ ЗАПОБІЖНИЙ ЗАХІД ЩОДО Михайлишина В. Д., ПОТІМ ПЕРЕНЕСТИ ЗАСІДАННЯ.
- ЗАХИСТ ВВАЖАЄ, ЩО МОЖНА РОЗГЛЯНУТИ ТЕХНІЧНІ ПИТАННЯ, АЛЕ В ЦІЛОМУ НА РОЗГЛЯД СУДУ.
- 15:55 – КОЛЕГІЯ СУДДІВ РАДИТЬСЯ НА МІСЦІ.
- ДОПОВНЕННЯ ПРЕДСТАВНИКА ПРОКУРАТУРИ – ЯКЩО ЗАСІДАННЯ БУДЕ ПЕРЕНЕСЕНО НА 1 АБО 2 ДНІ, ТО НЕ ПИТАННЯ, ТА ЯКЩО НА ВЕЛИКИЙ ТЕРМІН – НАПОЛЯГАЄ НА ВИЗНАЧЕННІ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ Михайлишину В. Д.
- 15:56 – СУД ПРОДОВЖУЄ РАДИТИСЯ НА МІСЦІ.
- СУД ЗАДАЄ ПИТАННЯ УЧАСНИКАМ ПРО МОЖЛИВІСТЬ ПЕРЕНЕСЕННЯ ЗАСІДАННЯ НА 08.04.2015 О 15:30.

РІШЕННЯ СУДУ

- **УХВАЛИВ ПЕРЕНЕСТИ СУДОВЕ ЗАСІДАННЯ на 08.04.2015 о 15:30. ■**

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

12. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬК ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 02.04.2015 РОКУ

12. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬК ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 02.04.2015 РОКУ¹

¹ Фото за посиланням: <https://www.facebook.com/oscoma/posts/821810647906823>

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

12. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬК ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 02. 04. 2015 РОКУ

246

О 2.04.2015 група громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровському регіоні здійснила моніторинг і провела відеофіксацію судового засідання у Заводському районному суді м. Дніпродзержинськ. Громадські спостерігачі групи «ОЗОН» проводять постійний моніторинг дотримання права на справедливе судочинство та вперше здійснили відеофіксацію судового засідання згідно із Законом України «Про забезпечення права на справедливий суд» (ч. 3 ст. 11, який з 28 березня 2015 набув чинності, посилання: WWW.ZAKON4.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/192-19/PAGE4), відеопосилання здійсненої відеофіксації судового засідання: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=GCBV-ZOQLLK&FEATURE=YOUTU.BE](https://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=GCBV-ZOQLLK&FEATURE=YOUTU.BE).

Більш повна інформація щодо вказаного судового процесу:

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **ЗАВОДСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА**
51925, м. Дніпродзержинськ, вул. Губи, 5;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** подовження розгляду справи по суті;
- **ІНСТАНЦІЯ:** перша;
- **СУДДЯ:** Івченко Тетяна Павлівна;
- **СТАТТЯ, ЗА ЯКОЮ ВІДКРИТО ПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗА ЯКИМ КОДЕКСОМ:** ч. 2 ст. 110, ч. 1 ст. 263 Кримінальний кодекс України.
- **ГРУПА ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» У ДН-КОМУ РЕГІОНІ, НА ПРОХАННЯ ЗАХИСТУ, ПРОВОДИТЬ ПОСТІЙНИЙ МОНИТОРИНГ РОЗГЛЯДУ ЦЬОЇ СПРАВИ.**

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

- **ПОДОЗРЮВАНІ: Ткаченко Сергій Іванович**, член Комуністичної партії України, секретар міської організації КПУ; депутат міської ради м. Дніпродзержинськ, посада у постійних комісіях: член п/к з питань земельних ресурсів, комунальної власності та інвестицій;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

12. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДИ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬК ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 02. 04. 2015 РОКУ

- Тимофеев Денис Олександрович, член Комуністичної партії України, депутат Баглійської районної у м. Дніпродзержинськ ради;
- ЗАХИСНИКИ: Кудрявцев М.Ю., Постернак О.Г.;
- ПРЕДСТАВНИК ПРОКУРАТУРИ: прокурор відділу нагляду за дотриманням законів органами Служби безпеки України, Державної митної служби та Державної прикордонної служби прокуратури Дніпропетровської області, Турбаба І.В. (у цивільному одязі).

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- ПАСПОРТНИЙ КОНТРОЛЬ НА ВХОДІ ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ: фіксація паспортних даних у журналі відвідувачів, проводив співпрацівник спецпідрозділу «Грифон». В наявності рамка металошукача — працює;
- ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ: спецпідрозділ «Грифон» у кількості 1-го співпрацівника (молодший начальницький склад);
- ПОВОДЖЕННЯ СПІВПРАЦІВНИКА СПЕЦПІДРОЗДІЛУ «ГРИФОН»: ввічливе та коректне;
- СУДОВЕ СЛУХАННЯ ВІДБУВАЛОСЬ: в каб. № 15 поверх 2;
- ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ: не було;
- ОХОРОНИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ: не було.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- ІНФОРМАЦІЯ НА ДРУКОВАНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ ДОШЦІ: присутня. Доступ до інформаційної дошки здійснювався через проходження рамки металошукача та фіксації паспортних даних у журналі відвідувачів;
- ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ: 13, з них спостерігач з групи громадського спостереження «ОЗОН» — 1 особа, преса — 4 особи (Голос. ua, телеканал «ГАММА»), знайомі підозрюваних — 8 осіб (з них двоє дітей);
- АУДІОЗАПИС: не проводився;
- ФОТО- \ВІДЕОЗЙОМКА: проводилась присутніми телеканалами та спостерігачем групи спостереження «ОЗОН»;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

12. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДИ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬК ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 02. 04. 2015 РОКУ

248

- **ОХОРОНА У ЗАЛІ:** у залі суду постійно перебували 4 співробітники МВС (молодший начальницький склад). Наявність спецзасобів: табельна зброя та автоматична зброя (автомат АКС), наручники, кийки, бронежилети.

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- **ПІДОЗРЮВАНІ:** Ткаченко С. І., Тимофеев Д. О. перебували на лаві підсудних в клітці, яка розташовувалась поруч з лавою для захисників. Захисники та представник прокуратури сиділи навпроти один одного;
- **НАРУЧНИКИ ЗАСТОСОВУВАЛИСЬ:** щодо Ткаченка С. І., Тимофеева Д. О. під час конвоювання (руки за спиною у наручниках, у клітці наручники зняли);
- **ПІДОЗРЮВАНІ ПЕРЕБУВАЛИ У КЛІТЦІ:** невелике приміщення, всередині лава, зовнішня сторона складається з металевих прутів та сітки;
- **КОНВОЮВАННЯ:** одночасно 5-а співробітниками МВС, підозрювані під час конвоювання були у наручниках (руки за спиною);
- **ОХОРОНА:** постійно перебували 4 співробітники МВС (молодший начальницький склад);
- **НІЯКИХ НАЯВНИХ ПРОБЛЕМ ЗІ СТАНОМ ФІЗИЧНИМ ТА ЗІ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я У ПІДОЗРЮВАНИХ НЕ БУЛО;**
- **СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ:** так;
- **ОДИН З ПІДОЗРЮВАНИХ СКАРЖИВСЯ РОДИЧАМ НА МЕДИЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ В СІЗО (СПІЛКУВАВСЯ ЧЕРЕЗ ҐРАТИ КЛІТКИ З РОДИЧАМИ, ЯКІ СИДИЛИ ПОРУЧ), А САМЕ:** відсутність кваліфікованого медпрацівника в галузі стоматології: є тільки медпрацівник, який проводить видалення зубів, лікування ж відсутнє.

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- **ПОДОВЖЕННЯ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ ПО СУТІ ТА ПОДОВЖЕННЯ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ;**
- **ЧАС ПОЧАТКУ (ЗГІДНО ІЗ ЗАЯВЛЕНИМ):** 02.04.2015 о 16:30;
- **ЧАС ПОЧАТКУ (РЕАЛЬНИЙ):** 17:00;
- **ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ:** 19.02.2015 о 17:54;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

12. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДИ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬК ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 02. 04. 2015 РОКУ

- **ПОЗИЦІЯ ОБВИНУВАЧА:** вимагає продовження утримання під вартою підозрюваних, мотивуючи це тим, що підозрювані, не будучи під вартою, можуть вплинути на свідків та переховуватися від правосуддя (відповідно до ч. 5 ст. 176 КПК України), підозрювані обвинувачуються за ст. 110 ККУ;
- **ПОЗИЦІЯ ЗАХИСТУ:** прохає скасувати утримання під вартою під домашнім арештом, мотивуючи тим, що підозрюваний вже був під домашнім арештом, та тим, що представник прокурора не навів жодної конкретної причини щодо утримання під вартою підозрюваного, також посилаючись на рішення ЄКПЛ, акцентуючи, що це є норми міжнародного права, яке вище національного законодавства;
- **ДОПИТ СВИДКА ЗВИНУВАЧУВАЛЬНОЇ СТОРОНИ, ПИТАННЯ ПО СУТІ ЩОДО ТИМОФЄЄВА Д. О. ВІДБУВАЛИСЬ З 17:03 ПО 17:10.** Допит свідка проводили суд, прокурор та захист. клопотання під час процесу: ЗМІ щодо відеофіксації судового засідання – суд задовольнив. Але суд нагадав про Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд», який набув чинності, а саме, що особи, присутні у залі судового засідання, представники засобів масової інформації, можуть проводити в залі судового засідання фотозйомку, відео- та аудіозапис: з використанням портативних відео- та аудіотехнічних засобів, але пряма трансляція судового засідання здійснюється з дозволу суду.

Відеопосилання: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=GCBV-ZOQLLK&FEATURE=YOUTUBE](https://www.youtube.com/watch?v=GCBV-ZOQLLK&feature=youtu.be)

РІШЕННЯ СУДУ

- **Суд оголошує перерву на 03.04.2015 в 15:00. Продовжити запобіжний захід утримання підозрюваних Ткаченка С. І., Тимофєєва Д. О. під вартою до 29.05.2015 р. ■**

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

13. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В БАБУШКІНСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 09.04.2015 РОКУ

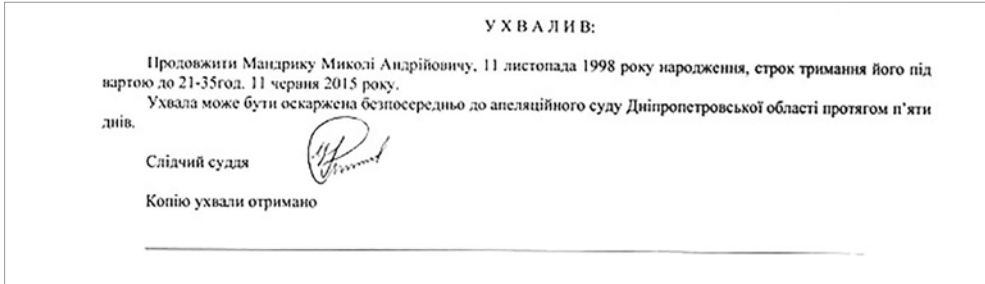
13. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В БАБУШКІНСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 09.04.2015 РОКУ¹

1 Фото за посиланням: <https://www.facebook.com/serg.miroshnik/posts/461994840618614>

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

13. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В БАБУШКІНСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 09. 04. 2015 РОКУ

251

О 9.04.2015 в Бабушкінському районному суді м. Дніпропетровськ відбулось судове засідання про продовження терміну утримання під вартою громадянина України Мандрика М. А., 11 листопада 1998 р.н., уродженця та мешканця м. Маріуполь Донецької області, учня 10-го класу Маріупольського ліцею, якого обвинувачують за статтею: ч. 1 ст. 258-3 Кримінального кодексу України.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **БАБУШКІНСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА.**
Адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, пр. Карла Маркса, 57;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** подовження запобіжного заходу;
- **ІНСТАНЦІЯ:** перша;
- **СЛІДЧИЙ СУДДЯ:** Решетнік М. О. у цивільному одязі (без мантиї та без знаку);
- **СТАТТЯ, ЗА ЯКОЮ ВІДКРИТО ПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗА ЯКИМ КОДЕКСОМ:** ч. 1 ст. 258-3 Кримінальний кодекс України.

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

- **ПІДОЗРЮВАНИЙ:** Мандрик Микола Андрійович, 11 листопада 1998 р.н., уродженець та мешканець м. Маріуполь Донецької області, учень 10-го класу Маріупольського ліцею;
- **ЗАХИСНИК:** Кіреєв С. В.;
- **ПРЕДСТАВНИК ПРОКУРАТУРИ У ФОРМІ:** Гаркавая М. І.;
- **СТАРШИЙ СЛІДЧИЙ ОВС СВ УСБУ У ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ:** Живов О. Б.;
- **ЗАКОННИЙ ПРЕДСТАВНИК НЕПОВНОЛІТНЬОГО ПІДОЗРЮВАНОГО:** Мандрик О. М. (мати).

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

13. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В БАБУШКІНСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 09. 04. 2015 РОКУ

252

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- ПАСПОРТНИЙ КОНТРОЛЬ НА ВХОДІ ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ: відсутній, перешкод на вході з іншого боку (центрального) до будівлі суду не було. З іншого входу є рамка металошукача, проте вона не працює;
- ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ: з іншого боку перебували співпрацівники спецпідрозділу «Грифон» у кількості 2-х осіб, в приміщенні охорони та біля його;
- СУДОВЕ СЛУХАННЯ ВІДБУВАЛОСЬ: на 3-у поверсі у кабінеті судді;
- ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО КАБІНЕТУ СУДДІ: не було;
- ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО КАБІНЕТУ СУДДІ: була відсутня.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- ІНФОРМАЦІЯ НА ДРУКОВАНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ ДОЩЦІ ТА САЙТІ СУДУ: відсутня;
- ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ: 0;
- АУДІОЗАПИС, ФОТО- \ВІДЕОЗЙОМКА: не проводились;
- ОХОРОНА: у кабінеті судді постійно перебував конвоїр підозрюваного у цивільному – 1 особа.

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- ПІДОЗРЮВАНИЙ: перебував на стільці в одному ряду поряд зі слідчим, прокурором, захисником та представником підозрюваного (мати);
- НАРУЧНИКИ ЗАСТОСОВУВАЛИСЬ: щодо підозрюваного під час конвоювання та судового засідання (руки попереду у наручниках);
- КОНВОЮВАННЯ: одночасно 2-а особами у цивільному;
- ЖОДНИХ НАЯВНИХ ПРОБЛЕМ ЗІ СТАНОМ ФІЗИЧНИМ ТА ЗІ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я У ПІДОЗРЮВАНОГО НЕ БУЛО;
- ЧИ РОЗ'ЯСНИВ СУД ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ: невідомо.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

13. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В БАБУШКІНСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 09.04.2015 РОКУ

253

СТАВЛЕННЯ СУДУ ТА ОХОРОНИ ДО УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ ТА ПУБЛІКИ:

- КОЛИ ВСІ СТОРОНИ ЗІБРАЛИСЬ У КАБІНЕТІ СУДДІ, ДО ОГолошення початку судового засідання, НА ПРОХАННЯ Чоловіка в цивільному, суддя, пояснивши, що на цей час ще проводиться досудове розслідування і в цьому процесі можуть бути озвучені речі, які містять таємницю, запросив спостерігача групи «ОЗОН» почекати закінчення засідання в коридорі, при цьому зауваживши що після винесення ухвали її копія буде надана спостерігачу. Після закінчення засідання секретар надала копію ухвали спостерігачу «ОЗОН».

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- подовження запобіжного заходу;
- час початку (згідно із заявленим): 09.04.2015 о 11:00;
- час початку (реальний): 09.04.2015 о 11:15 (11:17 — спостерігач вийшов з кабінету);
- час закінчення: 09.04.2015 о 11:28 — суд віддалився на нараду, 11:44 — сторони запросили до кабінету судді на оголошення ухвали, 11:50 — усі залишили кабінет судді.

РІШЕННЯ СУДУ

- **продовжити Мандрику М. А. термін утримання під вартою до 21:35 год. 11 червня 2015 р.**
- **Ухвала може бути оскаржена безпосередньо до апеляційного суду Дніпропетровської області впродовж п'яти днів. ■**

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

14. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 20.04.2015 РОКУ

14. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 20.04.2015 РОКУ

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

14. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 20.04.2015 РОКУ

20.04.2015 в Індустріальному районному суді м. Дніпропетровська відбувся розгляд справи та продовження запобіжного заходу щодо військовослужбовця ЗСУ Гнідіна С. В., обвинуваченого за ст. ст. 115 ч. 2 п.п.1,3,7, 289 ч. 3, 146 ч. 3, 121 ч. 2 КК України, за участю військового прокурора.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **ІНДУСТРІАЛЬНИЙ РАЙОННИЙ СУД М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА**
49074, м. Дніпропетровськ, проспект імені газети «Правда», 84;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** кримінальне;
- **ІНСТАНЦІЯ:** перша;
- **СУДДІ:** колегія суддів: головуєча суддя Ігнатенко В. В., судді: Слюсар Л. П., Шклярук Д. С.;
- **СТАТТІ, ЗА ЯКИМИ ВІДКРИТО ПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗА ЯКИМ КОДЕКСОМ:** ст. ст. 115 ч. 2 п.п.1,3,7, 289 ч. 3, 146 ч. 3, 121 ч. 2 Кримінальний кодекс України.

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

- **ПІДОЗРЮВАНИЙ:** Гнідін С. В., військовослужбовець ЗСУ, 1988 р.н., уродженець с. Оленівка Жовтневого району Миколаївської області;
- **ДЕРЖАВНИЙ ЗАХИСНИК:** Кіреєв С. В.;
- **ПРЕДСТАВНИК ВІЙСЬКОВОЇ ПРОКУРАТУРИ У ФОРМІ:** Банніков С. В.

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- **ПАСПОРТНИЙ КОНТРОЛЬ НА ВХОДІ ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ:** фіксація паспортних даних у журналі відвідувачів. Є рамка металошукача – працює;
- **ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ:** спецпідрозділ «Грифон» у кількості 1-го працівника у званні сержант;
- **ПОВОДЖЕННЯ СПІВПРАЦІВНИКА СПЕЦПІДРОЗДІЛУ «ГРИФОН»:** ввічливе та коректне;
- **СУДОВЕ СЛУХАННЯ ВІДБУВАЛОСЬ:** на 1 поверсі в залі суду № 1;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

14. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 20. 04. 2015 РОКУ

256

- **ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО КАБІНЕТУ СУДДІ:** не було;
- **ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО КАБІНЕТУ СУДДІ:** була відсутня.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- **ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ:** 1 особа, спостерігач з групи громадського спостереження «ОЗОН» – 1 особа;
- **АУДІОЗАПИС, ФОТО- \ВІДЕОЗЙОМКА:** не проводились;
- **ОХОРОНА В ЗАЛІ СУДОВИХ ЗАСІДАнь:** постійно перебувала 1 особа у військовій формі з шевроном «Укроп». Наявність спецзасобів: автоматична зброя (автомат АКС), наручники, бронежилет.

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- **ПІДОЗРЮВАНИЙ ПЕРЕБУВАВ:** на лаві підсудних в клітці, яка розташована за лавою для захисників. Захисники та представник прокуратури сиділи навпроти один одного;
- **НАРУЧНИКИ ЗАСТОСОВУВАЛИСЬ:** щодо підозрюваного під час конвоювання (руки були у наручниках спереду, у клітці наручники не зняли);
- **ПІДОЗРЮВАНИЙ ПЕРЕБУВАВ У КЛІТЦІ:** невелике приміщення, всередині лава, зовнішня сторона складається з металевих прутів;
- **КОНВОЮВАННЯ:** одночасно 2-а особами у військовій формі з шевроном «Укроп», наявність спецзасобів: автоматична зброя (автомат АКС), наручники, бронежилети, підозрюваний під час конвоювання був у наручниках (руки з спереду);
- **ОХОРОНА:** постійно перебувала 1-а особа у військовій формі з шевроном «Укроп»;
- **НІЯКИХ НАЯВНИХ ПРОБЛЕМ ЗІ СТАНОМ ФІЗИЧНИМ ТА ЗІ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я У ПІДОЗРЮВАНОВОГО НЕ БУЛО;**
- **ЧИ РОЗ'ЯСНИВ СУД ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ:** так.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

14. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 20.04.2015 РОКУ

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- **РОЗГЛЯД СПРАВИ ТА ПОДОВЖЕННЯ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ;**
- **ЧАС ПОЧАТКУ** (ЗГІДНО ІЗ ЗАЯВЛЕНИМ): **20.04.2015** о 14:00;
- **ЧАС ПОЧАТКУ** (РЕАЛЬНИЙ): **20.04.2015** о 14:26;
- **ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ:** **20.04.2015** о 15:08;
- **ПОЗИЦІЯ ЗВИНУВАЧУВАЛЬНОЇ СТОРОНИ:** закінчується час утримання під вартою підозрюваного, у зв'язку з тяжкістю обвинувачення просить продовжити ще на 60 днів;
- **ПОЗИЦІЯ ЗАХИСТУ:** просить змінити на домашній арешт, адже в обвинуваченого померли батьки в 2014 році і залишилася одна неповнолітня сестра.

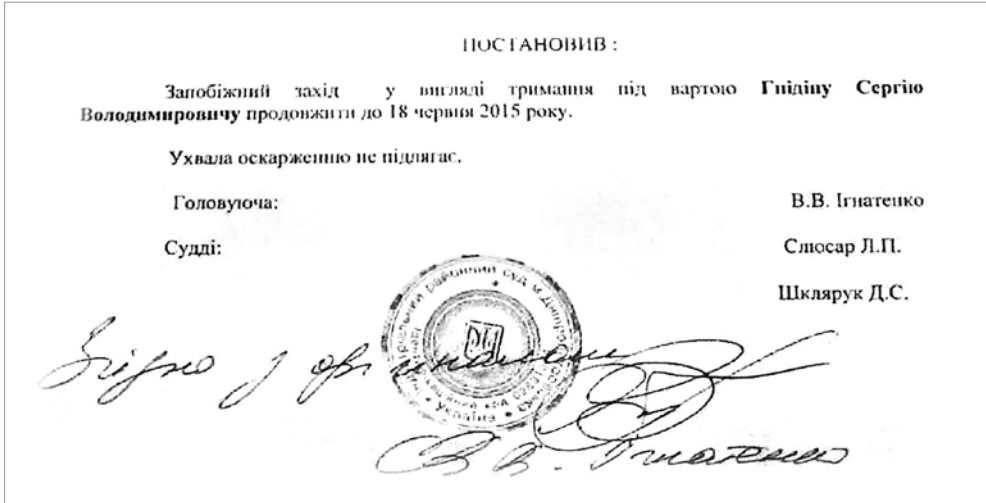
СТИСЛА ХРОНОЛОГІЯ:

- 14:27—РОЗГЛЯД СПРАВИ, ЗАЧИТАЛИ ДЕЯКІ МАТЕРІАЛИ СПРАВИ;
- 14:33—ОБВИНУВАЧЕНИЙ ВИЗНАВ СВОЮ ВИНУ, ЯК І НА ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ;
- 14:33—СУДДЯ ЗАПРОСИВ У ПРОКУРОРА НАДАТИ ДІЙСНУ ХАРАКТЕРИСТИКУ З ЧАСТИНИ ДИСЛОКАЦІЇ НА ОБВИНУВАЧЕНОГО;
- 14:34—СУД ЗАЧИТУЄ МАТЕРІАЛИ СУДМЕДЕКСПЕРТИЗИ ТА БАЛІСТИКИ;
- 14:36—ПІДСУДНИЙ ПІДТВЕРДИВ, ЩО ЙОГО АВТОМАТ ВИЛУЧЕНИЙ НА МІСЦІ ЗЛОЧИНУ;
- 14:38—ОСКІЛЬКИ ЗАКІНЧУЄТЬСЯ ЧАС УТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ, ПРОКУРОР ПРОСИТЬ ПРОДОВЖИТИ ЗАПОБІЖНИЙ ЗАХІД ЩЕ НА 60 ДНІВ. ЗАХИСТ ПРОСИТЬ ЗМІНИТИ НА ДОМАШНІЙ АРЕШТ;
- 14:39—СУД ПІШОВ НА НАРАДУ (ПРО ПРОДОВЖЕННЯ ТЕРМІНУ ЗАТРИМАННЯ);
- 15:04—СУД ЗАЙШОВ, ЗАЧИТАВ УХВАЛУ;
- 15:07—СУД НАПОЛЯГАЄ НА ОБ'ЄКТИВНІЙ ХАРАКТЕРИСТИЦІ ОБВИНУВАЧЕНОГО.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

14. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 20.04.2015 РОКУ

258

РІШЕННЯ СУДУ

- **запобіжний захід у вигляді утримання під вартою Гнідіну С.В. продовжити до 18.06.2015. Ухвала оскарженню не підлягає. Судове засідання перенести на 05.05.2015. ■**

.....

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДДІВ

СУД – НЕТІЛЬКИ СУДДІ

**15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО
СПОСТЕРЖЕННЯ «ОЗОН»
ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ
МОНІТОРИНГУ СУДДІВ**

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДДІВ

ПЕРЕДМОВА

Ми, команда «ОЗОН» не один рік спостерігаємо за дотриманням права на справедливий суд. Із перших судових засідань над євромайданівцями і до сьогодні, ми продовжуємо відстежувати перебіг засідань над обвинуваченими представниками органів влади. Ми побували в безлічі судових залах і побачили десятки проблем, пов'язаних з організацією судової влади в Україні.

Ми звернули увагу на те, що часто будівлі, адміністративні працівники, охорона та інформаційні ресурси суду перебувають в такому стані, що важко навіть говорити про належне здійснення правосуддя.

Це звучить нереально? Волонтери групи громадського спостереження «ОЗОН» відвідали 35 судів України і спробували дати відповіді на запитання:

- Чи легко знайти потрібну інформацію на сайті суду та в його приміщенні?
- Чи в однаковий час по всій Україні можна звернутися до суду?
- Чи можна додзвонитися в канцелярію і отримати довідку?
- Чи раді тобі допомогти працівники суду?
- Чи відповідає будівля суду мінімальним стандартам доступу до правосуддя?

Відповідь на усі запитання ви знайдете у цьому звіті. Слідкуйте за дотриманням ваших прав!

Діліться результатом з громадою!

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДДІВ

Висловлюємо подяку учасникам проекту «За перевірку судів»:

Михайлу Шахмату, Ользі Мартинюк, Катерині Мацюпі, Олександрю Оскомі, Сергію Мирошнику, Олександрю Удовенку, Соломії Гуменюк, Юрію Путрі, Дар'ї Самокіш, Олені Назаенко, Ігорю Рекуну, Максиму Максименко, Юрію Демедюку, Сергію Лустенку, Олені Ніжельській, Руслані Фисан, Тарасу Мірошніченку, Оксані Летній, Олександрю Бровкіну, Тетяні Присакар, Олегу Булашеву, Валентині Волік, Валерії Коломієць.

За креативний та технічний супровід проекту:

Віталію Селику, Олесю Курівчаку, Олександрю Кульчицькому.

За правову допомогу у підготовці та проведенні кампанії з моніторингу:

Сергію Зайцю, Василю Мірошніченку, Наталії Антонович, Володимирю Куценку, Андрію Савицькому, Віталію Дюрдю, Сергію Скуратівському, Павлу Богомазову, Роману Русенку, Андрію Федорішину, Володимирю Крамару, Олені Кабашній, Дар'ї Сидоренко.

Звіт розробляли та упорядковували:

Валерія Рибак, координатор групи громадського спостереження «ОЗОН», Олександра Купченко, координатор кампанії з моніторингу судів «Суд – не тільки судді!», Сергій Ярошенко, незалежний адвокат, юридичний радник Transparency International – Україна, представник інтересів постраждалих по різних епізодах Євромайдану, Ксенія Проконова, координатор в OdesSOS, адвокат практики правової безпеки бізнесу ЮК «Юскутум», адвокат в «Качай права», Сергій Заєць, адвокат, експерт Української Гельсінської спілки з прав людини.

Загальна редакція:

Валерія Рибак, Олександра Купченко.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДДІВ

МЕТОДОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ МОНИТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ

Група громадського спостереження «ОЗОН» – це добровільне об'єднання активних громадян – передусім, громадських активістів, юристів, журналістів, які усвідомлюють важливість якісного громадського контролю за державними органами, а також за ключовими процесами, які відбуваються на лінії зіткнення суспільства та держави або людини та держави, зокрема, під час мирних зібрань та судових процесів. Ми здійснюємо громадський контроль над правоохоронними органами, судами та місцевою владою. Одним із пріоритетних завдань групи є об'єктивний та неупереджений моніторинг судових процесів у різних областях України та фіксування їх перебігу, виявлення системних порушень національного законодавства та міжнародних стандартів прав людини, формування та просування рекомендацій із метою усунення цих проблем. За результатами спостережень «ОЗОНівці» оприлюднюють висновки та рекомендації. Громадські спостерігачі – незалежна сторона, вони завжди залишаються поза межами процесу. Детальнішу інформацію можна отримати у соціальних мережах – [WWW.FACEBOOK.COM/OZON.MONITORING](https://www.facebook.com/ozon.monitoring) та на сайті організації – засновниці, ЦГС – [WWW.CCL.ORG.UA/ACTIVITIES/HR/OZON](http://www.ccl.org.ua/activities/hr/ozon).

Волонтери групи громадського спостереження «ОЗОН» в квітні 2015 р. провели компанію з моніторингу суддів України «Суд – не тільки судді». Під час кампанії наші волонтери збирали інформацію, яка висвітлює організаційні особливості роботи українських судів. Було досліджено 35 українських судів, 35-ма активістами. Ми систематизували отримані дані та представляємо їх у форматі цього звіту.

Компанія з моніторингу суддів України «Суд – не тільки судді» складається з таких етапів:

- Розробка інструментів моніторингу (анкета спостереження), методологічних матеріалів.
- Безпосередня перевірка судів активістами.
- Аналіз та систематизація даних, вироблення рекомендацій щодо усунення та попередження виявлених фактів порушення. Підготовка загального звіту.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДДІВ

- Доведення результатів до судів, де здійснювався моніторинг, органів судової влади – Державної судової адміністрації, органів суддівського самоврядування – Ради суддів України.
- Широке висвітлення у ЗМІ результатів моніторингу та реакції з боку судової системи на нього.
- Подальше адвокатування рекомендацій, викладених у звіті.
- Продовження та розширення моніторингової діяльності в цьому напрямку.

Особливість цього моніторингу полягає у тому, що перший етап – перевірка судів не потребує особливих знань та навичок та може бути здійснена усіма охочими. Адже моніторинг розрахований на перевірку якості надання «послуг правосуддя» для усіх, у кого в них є потреба. Тож були залучені волонтери «ОЗОН», які вже здійснювали моніторинг судових процесів, так і люди, які відвідали суд вперше.

Перевірка судів здійснювалась за допомогою анкети, що можна знайти за посиланням <http://bit.ly/1LmMNeE> до у додатку. Анкета розроблена досвідченими спостерігачами «ОЗОН», координатором групи громадського спостереження «ОЗОН» – Валерією Рибак, адвокатами, які захищали інтереси потерпілих під час різних епізодів Євромайдану – Ярошенком Сергієм, Проконовою Ксенією, адвокатами-практиками з різних куточків України, які брали участь в опитуванні, присвяченому організаційним проблемам судів, з якими вони зіштовхуються у своїй роботі (анкету для опитування можна знайти за посиланням WWW.BIT.LY/1GXR2IF до у додатку), а також іншими експертами-консультантами.

Учасники кампанії мали змогу ознайомитися із підбіркою нормативних актів на сайті групи громадського спостереження «ОЗОН» за посиланням: <http://bit.ly/1PSJZbu>, відповідно до яких здійснюється організація роботи суду, що полегшувало їх діяльність.

Під час кампанії з моніторингу суддів України «Суд – не тільки судді» перевірялися організаційні особливості роботи українських судів безпосередньо у приміщеннях суду та дистанційних засобів зв'язку – сайтів судів.

Під час спостереження судових процесів волонтери заповнювали спеціальну анкету-Карта спостереження групи громадського спостереження «ОЗОН» в рамках кампанії «Суд – не тільки судді!», з якою можна ознайомитися у Додатку 3, посилання на онлайн-форму WWW.BIT.LY/1LMMNEE).

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДДІВ

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА КАМПАНІЇ З МОНИТОРИНГУ СУДДІВ «СУД – НЕ ТІЛЬКИ СУДДІ!»

В межах кампанії «Суд – не тільки судді!» було досліджено 35 різних судів України. В 10 областях: 9 судів Одеської області (усі розташовані в місті Одеса), 8 судів міста Києва, 5 судів міста Львова, 5 судів Сумської області, 3 суди з Дніпропетровської та по 1 суду в Луганській, Полтавській, Черкаській, Харківській та Хмельницькій областях.

Волонтери групи громадського спостереження «ОЗОН» в квітні 2015р. провели компанію. Серед 35 судів ми дослідили 29 судів загальних та 6 спеціалізованих (3 адміністративних та 3 господарських судів).

Це були 32 суди першої інстанції та 3 апеляційних.

| Київська область:

1. Деснянський районний суд Києва (2 анкети)
2. Дарницький районний суд міста Києва
3. Дніпровський районний суд міста Києва
4. Святошинський районний суд міста Києва
5. Шевченківський районний суд міста Києва
6. Голосіївський районний суд міста Києва
7. Солом'янський районний суд міста Києва
8. Печерський районний суд міста Києва

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДДІВ

| Дніпропетровська область:

9. Жовтневий районний суд Дніпропетровська
10. Тернівський міський суд Дніпропетровської області
11. Павлоградський міський районний суд

| Львівська область:

12. Господарський суд Львівської області
13. Львівський окружний адміністративний суд
14. Галицький районний суд Львова
15. Сихівський районний суд Львова
16. Шевченківський районний суд Львова

| Сумська область:

17. Ковпаківський районний суд Сум
18. Зарічний районний суд Сум (2 анкети)
19. Конотопський міський районний суд Сумської області (3 анкети)
20. Сумський районний суд Сумської області
21. Тростянецький районний суд Сумської області

| Одеська область:

22. Одеський апеляційний адміністративний суд
23. Малиновський районний суд Одеси
24. Київський районний суд Одеси
25. Апеляційний суд Одеської області
26. Приморський районний суд Одеси

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДДІВ

- 27. Суворівський районний суд Одеси
- 28. Одеський окружний адміністративний суд
- 29. Господарський суд Одеської області
- 30. Одеський апеляційний господарський суд

| Луганська область:

- 31. Северодонецький міський суд

| Полтавська область:

- 32. Автозаводський райсуд Кременчука

| Черкаська область:

- 33. Корсунь-Шевченківський районний суд Черкаської області

| Харківська область:

- 34. Дзержинський районний суд Харкова

| Хмельницька область:

- 35. Хмельницький міськрайонний суд

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДДІВ

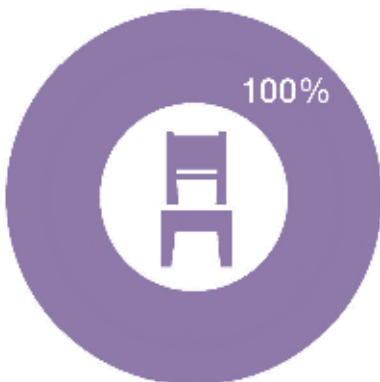
ПРИМІЩЕННЯ СУДУ: ЯКЕ ВОНО?

Першочергово, під час спостереження в межах кампанії «Суд–не тільки судді!» волонтери групи громадського спостереження «ОЗОН» звертали увагу на зовнішній вигляд та розміщення будівлі суду.

Вимоги до проектування, будівництва нових і реконструкції чинних будинків під суди, а також приміщень судів, вбудованих у будинки іншого призначення встановлюють Державні будівельні норми України «Будинки і споруди. Суди ДБН В. 2. 2–26:2010». Згідно з положенням розрахунковим показником для будинків судів є кількість суддів. А площу та склад приміщень будинку суду слід визначати залежно від форм судочинства установи суду, виходячи із штатної чисельності суддів, визначеної згідно з чинним розпорядчим документом.

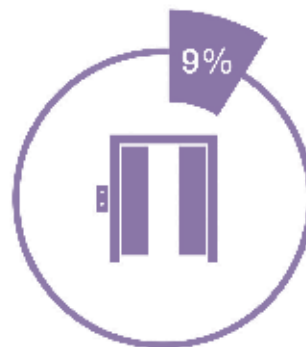
Мусимо констатувати, що приміщень суддів з належними вимогам ДБН в Україні майже немає (із списку судів – учасників моніторингу, це лише Апеляційний суд міста Києва та Вищий господарський суд України).

Окрім цього, монітори кампанії «Суд–не тільки судді!» спробували оцінити якість організації приміщень українських судів, за такими критеріями:

Комфортність приміщень суду

Стільці/столи в коридорах присутні у 100% судів

Наявність ліфту у приміщенні суду

Ліфт наявний у 9%

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

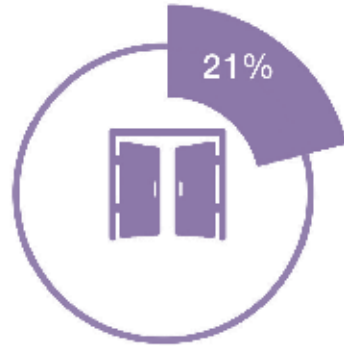
15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДДІВ

268

**Наявність камер схову
у приміщенні суду**

Камери схову наявні у 6% судів

**Наявність окремої
кімнати для адвокатів**

Кімната наявна у 21% судів

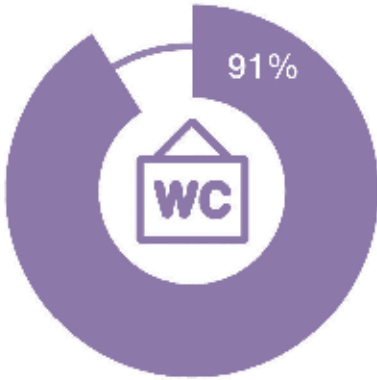

Коридори судів

На щастя, в усіх досліджених судах були місця для сидіння в коридорах

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДДІВ

Можливість користуватися туалетом

Вільна можливість користуватися туалетом є у 91% судів, у 2% судів туалетом можна скористатися з дозволу працівників суду

Наявність мережі Wi-Fi

Мережа працює у 8% судів

Туалети у судах

У 9% суді в не було туалетів або ж доступ до них був обмежували працівники суду

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДДІВ

270

ЯК ЗНАЙТИ СУД?

Перед тим як вийти з дому, офісу абощо, можна скористатися мережею Інтернет та знайти сайт суду, що знаходиться на загальній платформі «Судова влада України» WWW.COURT.GOV.UA. Дослідження волонтерів продемонстрували, що адреса суду наявна на сайті та збігається із дійсною у 99%. Проте залишається ще 1% куди входять випадки із недійсною інформацією, відсутністю такої інформації, зокрема, коли суд має декілька приміщень, що особливо поширено у м. Києві.

Майже 40% відсотків судів, які відвідали наші активісти не мали адресної таблички. Отже ми змушені констатувати, що далеко не кожна людина зможе знайти суд за адресними вказівниками.

Наявність адресної таблички на будівлі

Табличка наявна на 60% будівель суду

Наявність таблички з назвою суду на будівлі

Табличка з назвою суду наявна на 100% будівель суду

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДДІВ

271

У ЯКИЙ ЧАС ГРОМАДЯНИ МОЖУТЬ ПОТРАПИТИ ДО СУДУ?

Для отримання відповіді на це питання Ви, знову ж таки, можете скористатися сайтом, знайти інформацію на будівлі суду або у його приміщенні. Проте кожен із цих варіантів має свій «рівень успішності».

На сайті суду дійсний графік роботи суду з промоніторених судів наявний у 100% випадків.

Вхід до будівельсуду

40% досліджених будівель суду навіть не мали таблички з назвою вулиці та номером будинку

Таблички на будівлях судів

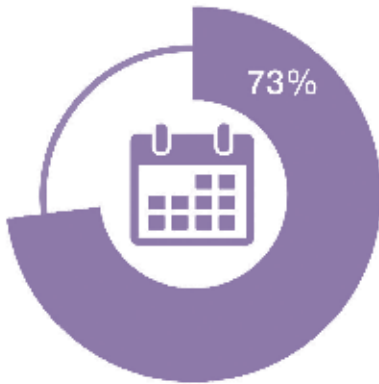
23% досліджених будівель суду не мають таблички з часом роботи суду

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРІЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДДІВ

272

27% відвіданих судів не мають інформації про графік роботи суду (робочі та вихідні дні, години, перерви) на фасадах будівель судів. Це може створювати багато незручностей відвідувачам судів, особливо, якщо у Вас із собою відсутні мобільний телефон, планшет, ноутбук із підключенням до мережі Інтернет. Проте, наприклад, замість необхідної інформації про графік роботи суду в 23% випадків досліджуваних судів на будівлі суду спостерігачі знайшли оголошення: «Прохання зачиняти двері/не гримати дверима і т.д. », рекламу адвокатів, додаткові незрозумілі графіки роботи. Що ж, напевно, найкорисніше з наявної інформації – це реклама адвокатських послуг.

**Наявність графіку
роботи суду на будівлі**

Інформація про графік роботи суду
наявна на 73% будівель судів

**Наявність іншої
інформації на будівлі**

Інша інформація наявна
на 23% будівель суду

У приміщенні суду інформація про години роботи суду наявна у 85% випадків.

Звертаємо увагу, що суди України працюють з різним графіком роботи. Робочий час у досліджених судах збігається лише у кожному п'ятому або 19% випадків. Наприклад, деякі суди починають свою роботу о 8 год., а інші – о 9 год. Обідня перерва в окремих судах з 12 год. до 13 год., у інших – з 13 год. до 13:45 або 14:00. Робочий час суди закінчують також у різний час: 16:00, 17:00, 17:15, 18:00, 18:15 тощо.

Уявіть, що Ви адвокат, який працює у різних містах України та змушені щоразу вишукувати графік роботи суду, підлаштовуватись під нього; людина похилого віку, яка не оволоділа навичками роботи в Інтернеті або ж просто не має змоги скористуватися ним; змушені приїжджати з маленьких населених пунктів до обласного або районного центру з відсутністю налагодженої транспортної системи, як вгадати час роботи суду?

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДДІВ

Вважаємо, що усі суди в Україні повинні працювати з однаковим часом роботи (наприклад з 9:00 до 18:00), обідніми перервами (з 13:00 до 14:00) та скороченим п'ятничним робочим днем до 17:00).

А ЧИ ЗМОЖЕТЕ ВИ ЗАЙТИ ДО СУДУ?

Одним із важливих компонентів права на справедливий суд є його доступність, тобто чи людина фізично має змогу потрапити до суду, щоб було реалізовано її право на справедливий і публічний розгляд справи компетентним, незалежним і безстороннім судом, створеним на підставі закону при розгляді будь-якого кримінального обвинувачення, пред'явленого йому, або при визначенні його права та обов'язків у будь-якому цивільному процесі та інших.

Особливі складнощі виникають у маломобільних груп населення, дітей, та й в інших громадян вони також можуть бути за різних умов.

Розглянемо питання, коли людині потрібно потрапити до суду на візку. У цьому випадку має бути забезпечена наявність пандусу. При проектуванні, будівництві нових і реконструкції будинків судів належить дотримуватись вимог щодо їх доступності для МГН, викладених у ДБН В. 2. 2-17 та ДБН В. 2. 2-9, де власне передбачено цей та інші аспекти забезпечення зручного користування судом для мало мобільних груп населення. На жаль, серед перевірених судів лише в 44% були наявні пандуси.

Наявність пандусів

Пандуси наявні у 44% судів

Проте важливо зауважити, що сама лише наявність пандусу ще не дає підстави стверджувати, що людина все ж таки потрапить до суду. Відповідність пандусів стандартам державних будівельних норм України потребує ретельної перевірки, що не передбачалося в рамках цієї Кампанії. Проте співвідношення наявності та за умови того, що канцелярії суду з 3510(29%) знаходяться не на першому поверсі, лише у 9% судів наявні ліфти та в 78% судів кримінальна, цивільна та загальні адміністрації знаходяться в різних приміщеннях.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДДІВ

274

Спостерігачі фіксували пояснення працівників суду про можливість потрапити на візку в приміщення без наявності пандусу, наприклад, охорона або працівник суду допоможуть/віднесуть людину. Проте тут варто врахувати що при цьому відчуває людина.

Як здійснюється охорона у суді?

Охорону у суді здійснює судова міліція, а саме спеціальний підрозділ судової міліції «Грифон», що належить до структури міліції громадської безпеки та створюється в головних управліннях МВС України в Автономній Республіці Крим, місті Києві та Київській області, управліннях МВС України в областях та місті Севастополі (далі – ГУМВС, УМВС) відповідно до типових штатів, затверджених МВС України. Про функції цього підрозділу, місце у структурі МВС інше ви можете дізнатись з Наказу МВС України від 19. 11. 2003 №1390 «Про затвердження Положення про спеціальний підрозділ судової міліції «Грифон». А також проте, яким чином здійснюється пропуск осіб до приміщень судів викладено у наказі Державної судової адміністрації України та МВС України від 12. 09. 2005 р. за №¹⁰²/765, яким затверджено Правила пропуску осіб до приміщень судів та на їх територію транспортних засобів (надалі – *Правила*).

| Прочитуємо деякі пункти Правил:

- **1.4.** Пропускний режим здійснюють працівники спеціального підрозділу судової міліції «Грифон» (далі – *судової міліції*).
- **1.6.** Порядок пропуску та підтримання громадського порядку в приміщеннях судів не може поєднуватися з діями, які завдають фізичних чи моральних страждань особам внаслідок фізичного чи психологічного впливу або принижують їх честь і гідність.
- **1.7.** На вході до приміщень судів обладнуються пункти пропуску з відповідними технічними засобами контролю та зв'язку.
- **1.8.** Для речей, які заборонено проносити до приміщень судів, поряд із пунктами пропуску обладнуються камери схову.
- **1.9.** Обладнання пунктів пропуску та камер схову покладається на відповідні суди.
- **1.11.** Ці Правила розміщуються у приміщенні суду на видному та доступному для відвідувачів місці.
- **2.1.** Дані про осіб, які прибули до приміщень судів, заносяться працівниками судової міліції у журнал відвідувачів.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

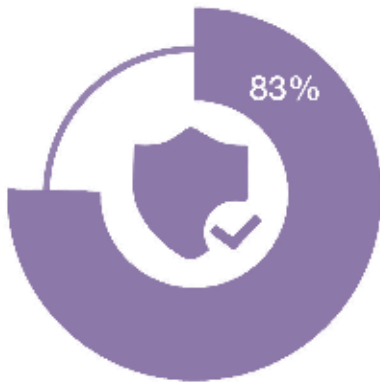
15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРИЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДДІВ

275

Нагадаємо також, що наказом Державної судової адміністрації України та МВС України від 12. 09. 2005 р. за № 102/65 затверджено Правила пропуску осіб до приміщень судів та на їх територію транспортних засобів (надалі – *Правила*).

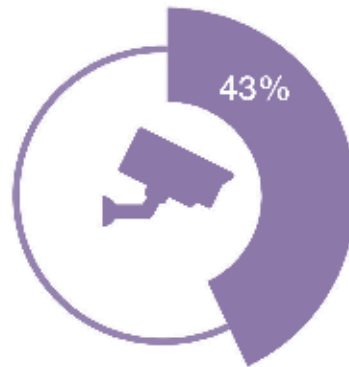
Пункт 2. 5 регулює пропуск осіб у приміщення судів та на їх територію – здійснюється в робочі дні згідно зі встановленим у суді розпорядком роботи. З 22:00 до 6:00 пропуск осіб до приміщень судів заборонено.

Роботу охорони, наші спостерігачі оцінили таким чином:

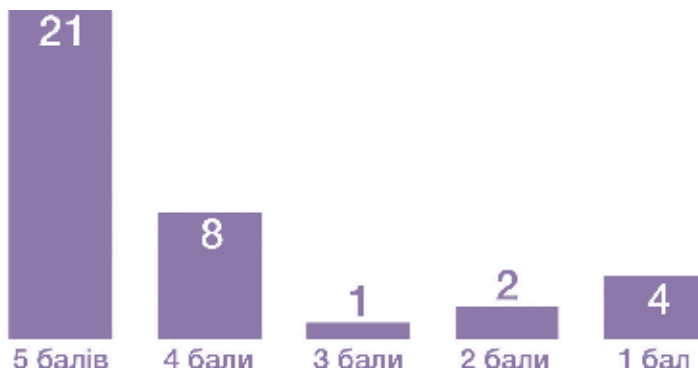
**Наявність контролю
на вході до суду**

Металешукач/перевірка на вході
наявна у 83%судів

**Наявність камер
спостереження у суді**

Камери спостереження наявні
у 43%судів

**Ставлення до
відвідувачів
з боку охорони
суду**

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

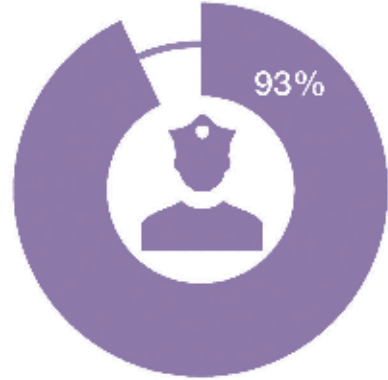
15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДДІВ

276

Кількісний склад працівників охорони

- «Грифон» (1 особа) – у 16 судах
- «Грифон» (2 особи) – у 9 судах
- Охорона відсутня – у 6 судах
- «Грифон» (3 особи) – у 2 судах
- Невідомі люди в формі – у 1 суді
- «Грифон» (5 осіб) – у 1 суді

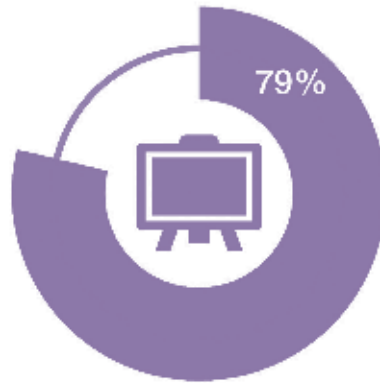
Також, варто зауважити, що у судах на судову охорону покладаються інформаційно-довідкові функції, тож ми перевірили чи охоронці можуть допомогти з пошуком канцелярій та інформаційних дошок.

Чемність охорони
93% охоронців у судах поводитися чемно

Чи вдалось дізнатися про локацію канцелярії
Інформацію вдалося отримати у 77% судів

Чи вдалось дізнатися місце дошок оголошень
Інформацію вдалося отримати у 79% судів

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДДІВ

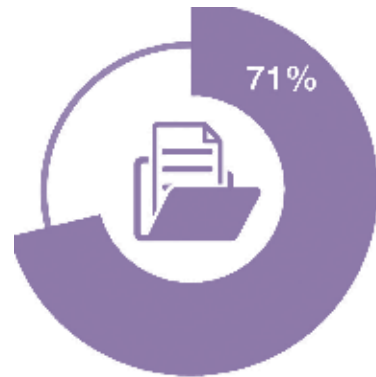
ЧИ СКЛАДНО ОТРИМАТИ ІНФОРМАЦІЮ У СУДОВІЙ ДОКУМЕНТАЦІЇ?

Але, попри все зазначене вище, для відвідувачів суду першочергове значення має фактор якості та легкості отримання необхідної інформації. У цьому контексті, найбільше обурення викликає встановлення в окремих канцеляріях судів різноманітних графіків «приймання» або неприймання, до прикладу, вхідної документації.

Так складностей в отриманні інформації про прийом позовної заяви не було в 71% вивчених судів. А ось інформацію не вдалось отримати в 29%.

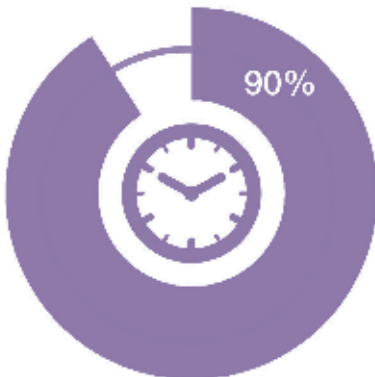
Інформацію про прийом позовної заяви можна отримати (у рейтингу):

- Канцелярії;
- На інформаційному стенді;
- Від працівників суду.

Інформація про прийом позовної заяви

Інформацію отримали у 71% судів

Інформація про години роботи канцелярії суду

Інформація наявна у 90% судів

ЧИ СКЛАДНО ОТРИМАТИ ІНФОРМАЦІЮ ПО СУДОВІЙ ДОКУМЕНТАЦІЇ?

Канцелярія у суді – це найбільш відвідуване місце. Якщо Ви, потрапивши до суду, не змогли знайти жодного інформаційного стенду, Вам не вдалось натрапити на жодного компетентного працівника, а відповідей на усі ваші запитання не знає навіть всемогутній Інтернет, канцелярія – Ваш останній шанс. Проте і з цим у наших судів виникають проблеми.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДДІВ

Якщо Вам не пощастить, і Ви потрапите до приміщення, яке входить у ті 10% судів, в яких немає жодної інформації про години роботи канцелярії, Ваше знайомство з судовою документацією потерпить фіаско.

Проте, уявімо Ви змогли знайти канцелярію, ознайомились з годинами її роботи і запланували вирішальний візит. І, ось Ви крокуєте до суду за даними по своїй судовій справі, маючи в запасі не багато часу. Як описують наші монітори, у багатьох судах, щоб потрапити до канцелярії Ви змушені будете вистояти в невеличкій черзі. Чому? А тому, що у 23% випадках судів працює лише одна загальна канцелярія. Це означає, що за документацію з усіх видів судових справ відповідає обмежена кількість працівників. Однак, все ж у більшості випадків—у 78% судів працюють три канцелярії(кримінальна, цивільна та загальна).

Інший аспект роботи канцелярії –реальний рівень компетенції працівників. Наприклад, в деяких канцеляріях суду, відповідальний працівник повідомляв, що позовні заяви та інші документи в їхньому суді можна подати тільки до 17:00, хоча їх суд працює в цей день до 18:00. Це пояснювалось необхідністю внесення відповідної інформації про поданий документ в автоматизовану систему документообігу суду (АСДС) відповідно до Положення про АСДС.

Але, ми переконані, що усі документи (вхідна кореспонденція), що надходять до суду повинні прийматися щоденно протягом усього робочого часу—тобто з 9 год. 00 хв. до 18 год. 00 хв. (в п'ятницю—до 17:00). Доведемо це.

Відповідно до пункту 6 частини першої статті 146, частини п'ятої статті 147 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Положення про Державну судову адміністрацію України, затвердженого рішенням Ради суддів України від 22 жовтня 2010 року № 12, та з метою вдосконалення діловодства наказом Державної судової адміністрації України від 17 грудня 2013 року № 173 (за погодженням Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ лист від 17 грудня 2013 року № 11-2038/0/4-13) було затверджено Інструкцію з діловодства у місцевих загальних судах, апеляційних судах областей, апеляційних судах міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим та Вищому спеціалізованому суді України з розгляду цивільних і кримінальних справ (надалі—Інструкція з діловодства судах, Інструкція) (див.—WWW.DSA.COURT.GOV.UA/USERFILES/NAKAZ%20173.PDF).

Наведений в Інструкції термін «канцелярія» вживається в такому значенні: підрозділ апарату суду, який щоденно протягом робочого часу суду забезпечує прийняття та реєстрацію документів, які подають до суду. Канцелярія також може виконувати інші завдання, визначені положенням, яке затверджує керівник апарату суду, у тому числі поєднувати функції служби діловодства.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДДІВ

Згідно з п. 9 Інструкції з діловодства в судах усі працівники суду зобов'язані виконувати вимоги цієї Інструкції. Пункти 1. 5, 1. 6, 1. 7 цієї Інструкції визначають, що контроль за ефективністю діяльності апарату суду здійснює голова суду. Відповідальність за стан та організаційне забезпечення діловодства в суді покладається на керівника апарату суду, а в разі його відсутності – на заступника керівника апарату суду, або особу, яка виконує його обов'язки. Організація діловодства та контроль за дотриманням установлених правил роботи з документами у підрозділах апарату суду покладаються на керівників цих підрозділів.

Окрім цього, ми попросили наших моніторів оцінити роботу працівників канцелярії категоріями загальнолюдських цінностей. Ось що вийшло:

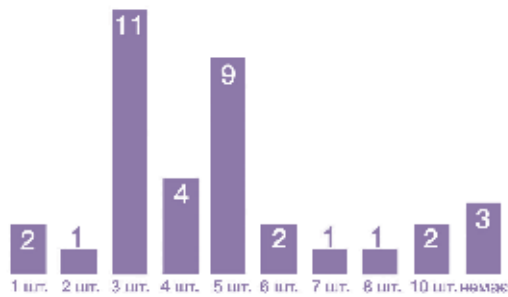

Поводження працівників канцелярії суду
Чемно себе поводили 70% працівників суду

Як виглядають інформаційні стенди в судах?

Ще один, не менш важливий шлях отримання інформації у судовій документації – інформаційні стенди. Як правило, так звані, дошки оголошень у такому чи інакшому виді, присутні у всіх судах. Проте, далеко не всі будинки правосуддя можуть похизуватись якісно оформленими та зручно розміщеними інформаційними стендами.

Це, зауважимо, не проблема фінансування, до якої постійно відсилають працівники керівного апарату органів судової влади. Це проблема організації роботи суду, відповідальність за яку покладена виключно на працівниках локальних судових інстанцій. Стан інформаційних стендів, який констатують наші монітори, на сьогодні, можна описати одним словом – хаос. У різних судах наразі наявна різна кількість інформаційних стендів, які не мають уніфікованих назв. Різні суди розміщують на своїх інформаційних дошках кардинально відмінні оголошення. Часто-густо інформаційними оголошеннями є комерційна реклама та заборони різного, антигуманного характеру («не користуватись телефоном», «голосно не спілкуватись» іт. д.).

Кількість інформаційних стендів

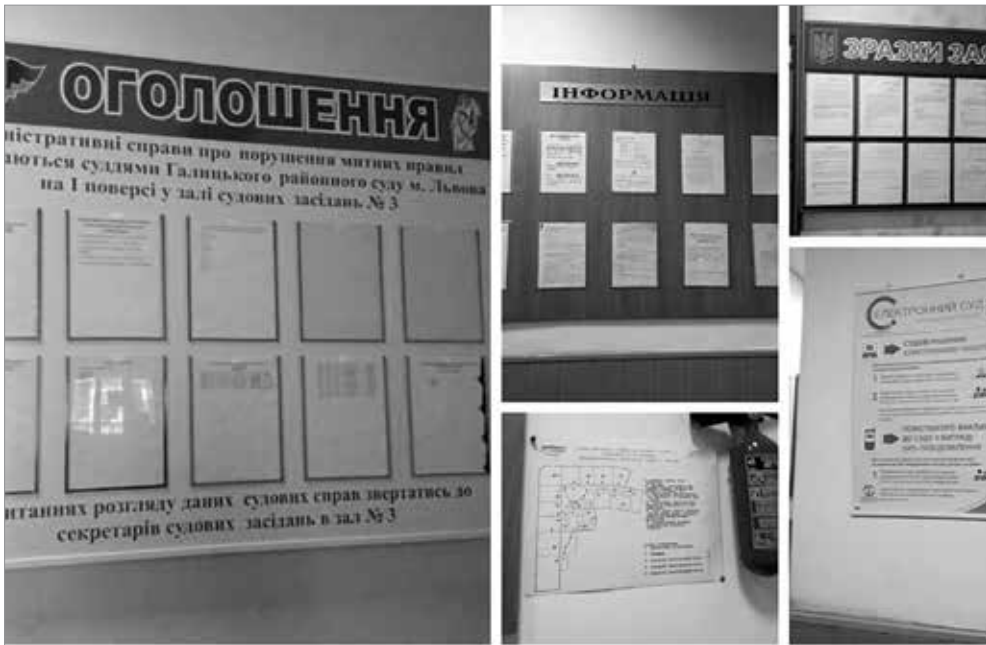
II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДДІВ

280

| Назви інформаційних стендів

- «Інформація» – присутня у 90% судів
- «Список призначених справ» – присутня у 70% судів
- «Зразки документів» – присутня у 60% судів
- «Банківські реквізити» – присутня у 50% судів
- «Склад суду» – присутня у 60% судів
- «Регламент» – присутня у 15%
- «Дислокація приміщень» – присутня у 15% судів
- «Списки призначених штрафів» – присутня у 15% судів
- «Графік роботи канцелярії» – присутня у 10%

Таблички на будівлях судів

23% досліджених будівель суду не мають таблички з часом роботи суду

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРИЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДДІВ

Як ми отримуємо інформацію від працівників суду

Проте, в якому б стані не були дошки оголошень, чи, наскільки б бездоганно не працювала канцелярія, велику роль в успішності роботи суду відіграє людський фактор. Персональна комунікація з працівниками суду часто є єдиним шляхом до порозуміння між судовою інстанцією та громадянами. Як знайти адміністрацію суду? Де знаходиться канцелярія?

Як оформити судовий позов? Де оплатити судовий збір? Ці та інші запитання постійно виникають у відвідувачів, які потрапили до суду вперше або вперше стикнулись з вирішенням тих чи інших питань у судовій інстанції. Тому, для більшості країн, наявність компетентних працівників, які відповідальні за інформування громадян – це надважливий елемент ефективної роботи суду.

В українських судах, які пройшли моніторинг, спостерігачі «ОЗОНу» змогли віднайти особу, відповідальну за спілкування з відвідувачами лише у 56% судів. У 36% знайти таку особу не вдалось. У 8% судів волонтери спілкувались з людиною, яка мала таку компетенцію, але ця людина відмовилась представлятись.

«Відмова представлятись» – це ще одна важлива складова «відкритої» та «ефективної» роботи українських судів у сфері комунікації з громадянами. Найбільш поширеним способом відкритого спілкування представників органів влади є наявність бейджів. Бейджі у працівників суду, наші волонтери, побачили лише у 25% відвіданих будинків правосуддя.

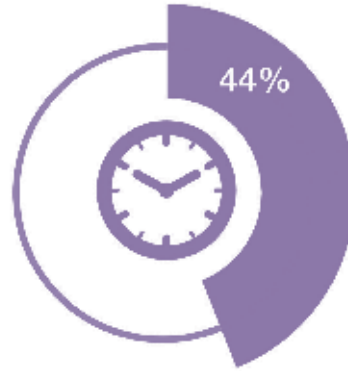
Окрім цього, варто також згадати про таку важливу складову ефективної взаємодії суду з громадянами, як відкритість роботи адміністрації суду та доступ до комунікації з представниками адміністрації. Проте, у цьому пункту ситуація виявилась ще більш невтішною. Згідно з інформацією, яку зібрали монітори кампанії «Суд – не тільки судді!», лише у 44% судів відвідувачі мають змогу знайти інформацію про графік роботи адміністрації суду.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДДІВ

**Наявність бейджів
у працівників суду**
Бейджі наявні
у 25% працівників судів

**Інформація про години
роботи адміністрації**
Інформація про години роботи
адміністрації наявна у 44% судів

| **ВИСНОВКИ**

Таким чином, за результати проведеної кампанії «Суд – не тільки судді!» рекомендуємо Державній судовій адміністрації України, її територіальним управлінням, головам та керівникам судів звернути увагу на вказані недоліки та їх усунути в найкоротший термін.

1. Привести будівлі до стандартів Державних будівельних норм України «Будинки і споруди. Суди ДБНВ. 2. 2-26:2010».
2. Привести будівлі до стандартів Державних будівельних норм України В. 2. 2-17 та Державних будівельних норм України В. 2. 2-9 для облаштування суду для повноцінного користування маломобільними групами населення, зокрема встановлення пандусів з поручнями, встановити кнопку виклику працівника суду ззовні будинку суду, облаштування середини приміщення.
3. Перевірити відповідність адрес суду, наявних на сайті із дійсними, зокрема розмістити на сайті таку інформацію за її відсутності, вказати адреси усіх приміщень суду.
4. Вивісити адресну табличку на фасад будівлі суду. Уніфікувати графік роботи судів України, наприклад з 9:00 до 18:00, обідніми перервами з 13:00 до 14:00 та скороченим п'ятничним робочим днем до 17:00.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДДІВ

5. Розмістити графік роботи суду на фасаді будівлі суду.
6. Облаштувати приміщення суду камерами схову, окремими кімнатами для адвокатів.
7. Забезпечити вільний доступ всім громадянам до туалетів у приміщенні суду.
8. Забезпечити відвідувачів суду доступом до мережі Інтернет за Wi-Fi, обираючи доступний для суду тариф або ж звернутися до всеукраїнських або місцевих провайдерів з пропозицією зробити значну знижку на їх послуги в межах сприяння розвитку судової системи і соціально-відповідального бізнесу.
9. Забезпечити суди рамками металошукачів.
10. Розмістити на усіх сайтах судів та у їх приміщеннях графіки роботи та адреси розміщення канцелярій суду.
11. Уніфікувати графіки роботи канцелярій та архівів суду відповідно до роботи судів, наприклад з 9:00 до 18:00, обідніми перервами з 13:00 до 14:00 та скороченим п'ятничним робочим днем до 17:00.
12. Збільшити кількість співробітників у канцеляріях суду, де наявна лише одна загальна канцелярія та за можливості забезпечити їх різними приміщеннями.
13. Пропонуємо уніфікувати типовий набір інформаційних даних на інформаційних стендах суду, куди включити: відомості про сплату судового збору, реквізити, перелік та контакти адвокатів регіону, відповідно до Правил адвокатської етики ст. 13 «Вимоги до рекламування адвокатської діяльності» та посилання на ЄРАУ (Єдиний реєстр адвокатів України).
14. Розміщувати інформаційні стенди загального характеру при входах до будівлі суду у легкодоступному місці.
15. Змінити тон інформаційно-організаційних оголошень з наказового на ввічливо-прохальний, що збільшить розуміння та чемність відвідувачів суду.
16. Забезпечити наявність окремих співробітників суду, відповідальних за спілкування з відвідувачами суду для надання інформаційних довідок або ж забезпечити суд інформаційно-довідковими автоматами.
17. Забезпечити працівників суду бейджами з вказаними ПІБ та посадою працівника.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

15. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДДІВ

284

Наведені недоліки у роботі свідчать про актуальність проведеного дослідження групи громадського спостереження «ОЗОН» в межах кампанії «Суд – не тільки судді!». У зв'язку з цим ми будемо продовжувати нашу роботу у дослідженні, спостереженні та моніторингу судової системи України.

Надалі планується проведення перевірок, описаних у звіті судів на предмет врахування рекомендацій та охоплення більш широкого кола судів України. Наразі продовження кампанії планується на серпень–жовтень 2015 року.

Так, практично щодо кожного з перевірених показників в окремих судах є приклади належної роботи, проте вони дуже розрізнені. Щиро сподіваємося знаходити більше позитивних прикладів роботи судів для сприяння обміну позитивними практиками. ■

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

16. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АМУР-НИЖНЬОДНІПРОВСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 18.05.2015 РОКУ

16. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АМУР- НИЖНЬОДНІПРОВСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 18.05.2015 РОКУ¹

1 Фото за посиланням: [HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/OSCOMA/POSTS/847591408662080](https://www.facebook.com/OSCOMA/posts/847591408662080)

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

16. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АМУР-НИЖНЬОДНІПРОВСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 18.05.2015 РОКУ

286

Група громадського спостереження «ОЗОН» 18.05.2015 на прохання захисника з боку відповідача відвідала Амур-Ни́жньодніпровський районний суд м. Дніпропетровська щодо моніторингу судового засідання: ПАО КБ «Приватбанк» проти Зосименка та Левадна. Рекомендуємо для перегляду відео про судові слухання, особливо позичальникам банків (див. нижче).

При відвідуванні будівлі суду і судового засідання, виявили:

- Відсутня адресна табличка суду;
- Відсутня інформація про графік роботи суду;
- На дверях головного входу в будівлю суду висить інформація формату А4 у файлі: «ВХІД!!! для відвідувачів суду з 08-00 год»;
- Відсутня охорона на вході в будівлю суду;
- Відсутня інформація на інформаційних дошках про будь-які призначені судові засідання;
- Відсутні покажчики розташування канцелярії суду;
- Відсутня окрема кімната для адвокатів;
- Відсутність бейджів у працівників суду;
- Туалет розташований поза будівлею суду;
- Порушення працівниками суду Правил поведінки працівників суду (WWW.COURT.GOV.UA/USERFILES/PRAVPOVPRACSUDU.PDF);
- Відсутність у судді мантії та нагрудного знака при проведенні судових слухань.

Адвокат, який запросив спостерігачів, попросив, щоб звернули увагу на надання умов для захисту. Йдеться про те, що адвокати сидять на стільці без столу і всю свою документацію змушені тримати на колінах, що ускладнює і перешкоджає виконанню їх функцій. Варто зазначити, що в основному судові слухання проводяться у кабінетах суддів, де не передбачені зручності для адвокатів.

Після спроби провести судові засідання в кабінеті судді з порушенням процесуальних норм, і видалення всіх з кабінету, більш ніж через годину, розгляд справи відбувся в залі судових засідань, відповідно до норм законодавства.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

16. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АМУР-НИЖНЬОДНІПРОВСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 18.05.2015 РОКУ

ОГЛЯД ПОДІЙ:

Розгляд справи по суті, на яку нас запросили, призначений на 14:00 у кабінеті судді Якименко Л. Г. на другому поверсі. Перед засіданням помічник і секретар судді Якименко Л. Г. звернулася до групи спостереження: «Хто буде присутній на засіданні?» Спостерігачі відповіли: «Громадяни України». Помічник і секретар судді пішла. За 5–10 хвилин вона знову підійшла і попросила документи у представників групи «ОЗОН», які з люб'язністю надали паспорти громадянина України і попросили представитися, а також запитали для чого вона бере паспорти. Відповіді представники групи «ОЗОН» не отримали: вона мовчки повернула паспорти. Нас запросили в кабінет судді Якименко Л. Г. о 14:20. Суддя була без мантії та без нагрудного знаку. Суддя, коли побачила в руках представників «ОЗОН» фотокамеру, почала нервово запитувати, на якій підставі відбувається зйомка, і заявила, що не дозволяє фотографувати, що цю дію можуть проводити тільки сторони процесу. Запитала у адвоката, що за цирк він влаштував та навіщо нас сюди привів. Група спостерігачів запитала, на якій підставі не можна фотографувати, і додала, що діє відповідно до Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» і хоче провести відеозйомку, представники зачитали статтю з цього закону (пункт 3 стаття 11).

У відповідь суддя сказала вийти, адвокат уточнив, кому саме, відповідь: «Всім». Опісля помічник і секретар судді Якименко Л. Г. вийшла з кабінету і запросила в кабінет сторони з іншої справи. Спостерігачі поставили запитання щодо судового слухання, яке не розпочалось, і отримали відповідь: «Чекаємо, коли звільниться зал». Помічник і секретар судді вийшли в сусідній коридор, запитавши: «Хто ще до судді Якименко Л. Г.?».

О 14:56 – запросили наступних (в іншій справі). О 15:17 адвоката запросили до зали засідань № 3 на першому поверсі. О 15:24 почався розгляд справи в залі судових засідань, відповідно до норм законодавства. Хочемо зазначити, що коли нам відповіли щодо очікування вільного залу, група громадського спостереження «ОЗОН» перевірила, вільні чи ні зали засідання для проведення судових слухань, результат був очевидний, деякі зали засідань були вільними.

Туалет для відвідувачів спостерігачів шокував. Спочатку ми звернулися до канцелярії щодо наявності туалету – нам сухо відповіли, що він на вулиці. Адвокат показав, де саме він знаходиться (вказівників про місце розташування немає та позначення на туалеті немає). Працівники суду і, власне, судді цим туалетом не користуються, але куди ж вони справляють свої природні потреби, нам так і не вдалося з'ясувати. Швидше за все, є туалет в будівлі суду, але він не для простих громадян України. ■

Повне відеопосилання судового засідання: WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=FKDLPXVPLWO

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

17. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ 03.06.2015 Р. У СВЯТОШИНЬСЬКОМУ РАЙСУДІ М. КИЄВА У СПРАВІ ПРО ВБИСТВО 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 РОКУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ

17. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ 03.06.2015 Р. У СВЯТОШИНЬСЬКОМУ РАЙСУДІ М. КИЄВА У СПРАВІ ПРО ВБИСТВО 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 РОКУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

17. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ 03.06.2015 Р. У СВЯТОШИНСЬКОМУ РАЙСУДІ М. КИЄВА У СПРАВІ ПРО ВБИСТВО 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 РОКУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ

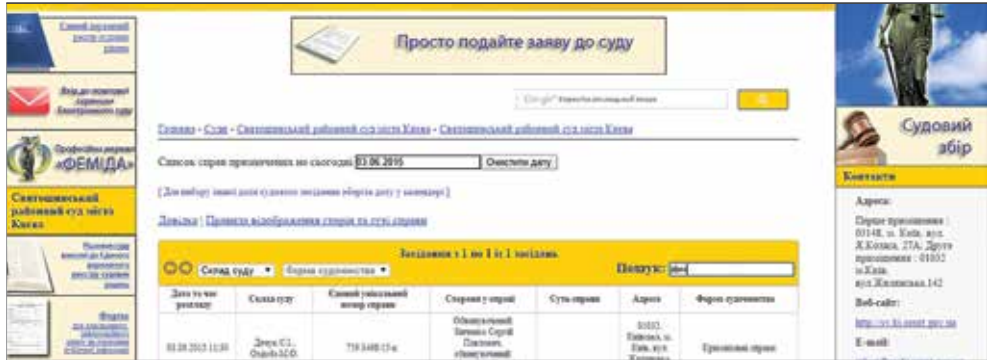

Фото 1. Інформація про судові засідання у справі щодо працівників «Беркута» Зінченка Сергія та Аброськіна Павла внесена у розклад засідань на сайт Святошинського районного суду м. Києва

3 червня 2015 р. о 11:30 у Святошинському районному суді міста Києва (01032 м. Київ, вул. Жиланська, 142) відбулося судові засідання у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві, обвинувачені колишні працівники колишнього ПМОП «Беркут»: Зінченка Сергія, Аброськіна Павла, № СПРАВИ 759/3498/15-к.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСІДАННЯ

Про це засідання було повідомлено завчасно на сайті суду www.sv.ki.court.gov.ua/SUD2608/ (Фото 1) також інформація розміщувалась у розкладі засідань в приміщенні Святошинського районного суду м. Києва (Фото 2).

Державною судовою адміністрацією України (далі ДСАУ) організовано онлайн-трансляцію судового засідання за допомогою технічних засобів суду, а також онлайн-трансляцію вели деякі ЗМІ, зокрема «Перший національний». Також 2 судових зали у Святошинському районному суді м. Києва (м. Київ, вул. Жиланська, 142) та Апеляційному суді Львівської області (м. Львів пл. Соборна, 7) були обладнані для перегляду трансляції представниками ЗМІ та вільними слухачами, українськими та міжнародними спостерігачами (Фото 3).

Фото 2. Інформація про судові засідання у справі щодо працівників «Беркута» Зінченка Сергія та Аброськіна Павла внесена у розклад засідань в приміщенні Святошинського районного суду м. Києва

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

17. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ 03.06.2015 Р. У СВЯТОШИНСЬКОМУ РАЙСУДІ М. КИЄВА У СПРАВІ ПРО ВБИСТВО 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 РОКУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ

290

Фото 3. Судовий зал у Святошинському районному суді м. Києва (м. Київ, вул.Жиланська, 142) був обладнаний для перегляду трансляції представниками ЗМІ та вільними слухачами, українськими та міжнародними спостерігачами.

Про такі заходи ДСАУ повідомила завчасно на спільному прес-брифінгу з адвокатами обвинувачених, потерпілих та групою громадського спостереження «ОЗОН» (Фото 4). Прес-реліз можна знайти за посиланнями: [HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/OZON.MONITORING/POSTS/1569925003260982:0](https://www.facebook.com/OZON.MONITORING/POSTS/1569925003260982:0)

Інформація широко поширилась серед ЗМІ, ось приклади деяких новин:

- WWW.STV.MEDIASAPIENS.UA/REFORMUVANNYA/TV/UA_PERSHIY_POKAZHE_NAZHIVO_SUDOVE_ZASIDANNYA_U_SPRAVI_SCHODO_VBIVSTVA_AKTIVISTIV_MAYDANU/
- WWW.UNIAN.UA/SOCIETY/1083314-SUD-U-SPRAVI-KOLISHNIH-BERKUTIVTSIV-ZINCHENKA-I-ABROSKINA-TRANSLYUVATIMUT-ONLAYN.HTML

Фото 4. Приміщення Державної судової адміністрації України. Прес-брифінг щодо трансляції засідання 3.06.15 р. у Святошинському районному суді м. Києва.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

17. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ 03.06.2015 Р. У СВЯТОШИНСЬКОМУ РАЙСУДІ м. КИЄВА У СПРАВІ ПРО ВБИСТВО 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 РОКУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ

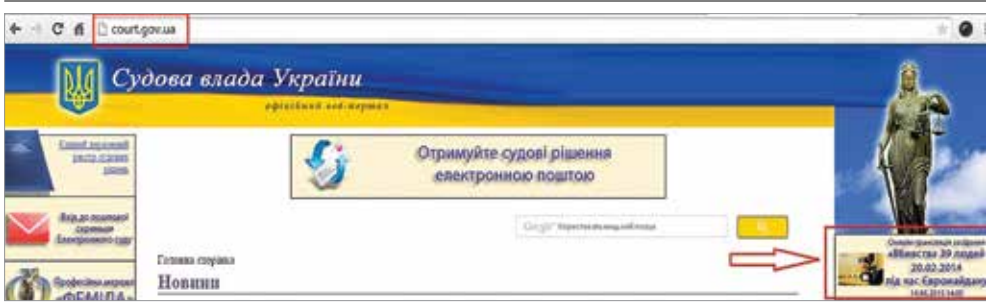

Фото 5. Банер про трансляцію судового засідання на порталі «Судова влада».

Трансляцію можна було переглянути в дійсному часі за допомогою порталу «Судова влада» www.court.gov.ua/. Так, на кожній сторінці порталу розміщений банер, натиснувши на який можна було переглянути трансляцію (Фото 5).

Звук та картинка у Святошинському районному суді м. Києва у залі для ЗМІ та громадськості були налагоджені завчасно та впродовж всього засідання функціонували належним чином. Для представників ЗМІ була забезпечена можливість взяти коментар у учасників процесу та представників Державної судової адміністрації України до та після засідання. У приміщеннях суду були роз'яснювальні оголошення (Фото 6). У Святошинському районному суді були присутні спостерігачі «ОЗОН» (Фото 7).

Фото 6. У приміщеннях Святошинського районного суду м. Києва містилися роз'яснювальні оголошення про організаційні моменти трансляції.

Фото 7. У Святошинському районному суді та Апеляційному суді Львівської області були присутні спостерігачі «ОЗОН».

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

17. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ 03.06.2015 Р. У СВЯТОШИНЬСЬКОМУ РАЙСУДІ м. КИЄВА У СПРАВІ ПРО ВБИСТВО 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 РОКУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ

Відбувалась трансляція у приміщенні Апеляційного суду Львівської області (м.Львів, пл.Соборна,7). У залі були присутні спостерігачі «ОЗОН» та вільна слухачка. Транслявали засідання на великий екран. Картинка була з початку засідання, проте звук спершу не працював, потім був налагоджений. У львівському суді були відсутні оголошення та роз'яснювальні матеріали про трансляцію. Працівники суду надавали роз'яснювальну інформацію.

Запис, зроблений технічними засобами суду, зберігається. На порталі «Судова влада» розміщено спеціальне оголошення про це WWW.COURT.GOV.UA/RSU/PRESSOFFICE/PRESSOFFICEANONS/178093/. Відео доступне за посиланням: FTP://FTP.NEWS.NTU.UA з 3-го по 10-е червня 2015 року.

Також відео доступне за посиланням: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=CQ3XPJRH7Y](https://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=CQ3XPJRH7Y) на порталі «UA: Перший».

Практику застосування відеотрансляції позитивно оцінюють адвокати потерпілих та обвинувачених, про що було заявлено на прес-брифінгу спільного з ДСАУ та групою громадського спостереження «ОЗОН», про який написано вище.

ХІД СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ

Судове засідання вів головуючий Суддя Дячук С. І.

Відповідно до рішення КМДА від 09.12.2014 р. № 538 було визначено список присяжних Святошинського районного суду м. Києва автоматизованою системою документообігу суду серед осіб, які внесені до списку присяжних. Було визначено сімох осіб: Ю. Д. Щербаков, А. П. Гордієвський, А. П. Горобець, О. О. Сушкевич, М. М. Кацун, В. В. Висоцький, В. М. Черненко (останній не прибув на судове засідання).

На початку судового засідання суддя чітко роз'яснив права та обов'язки присяжних, а також вимоги, які до них висуваються та умови їх участі в судовому розгляді відповідно до Кримінального процесуального Кодексу України.

Суддя надав кожному із присяжних право заявити про неможливість його участі в судовому розгляді, вказавши на причину цього, та заявити собі самовідвід. Самовідводу заявлено не було.

Для з'ясування обставин, що можуть перешкоджати участі присяжних в судовому розгляді, прокурор, потерпілий та обвинувачений з дозволу головуючого мали можливість ставити присяжним відповідні запитання.

Учасники процесу розглянули кандидатури Юрія Щербакова та Анатолія Гордієвського. Більшість питань задавали сторона захисту та обвинувачені, які

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

17. Звіт за РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ 03.06.2015 Р. у Святошинському районному суді м. Києва у справі про вбивство 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану

стосувалися участі у громадянському житті/волонтерстві, політичних поглядів, перебування на Майдані у період Революції Гідності/Євромайдану, яким чином особа дізналася про можливість участі у якості присяжного та ін.. Суддею Дячуком С. І. не всі питання були визначені прийнятними, а деякі було переформульовано. Наприклад питання Аброськіна П. щодо перебування присяжного на майдані у період Революції суддя переформулював таким чином: «Чи не висловлювали Ви свої погляди щодо подій на майдані публічно, у ЗМІ?»

Фото 6. Зал засідання Святошинського районного суду м. Києва до початку засідання 3.06.15 р.

Сторона захисту було встановила, що ці громадяни перебувають в списку народних засідателів при Святошинському районному суді м. Києва. При цьому, згідно із ЗУ «Про забезпечення права на справедливий суд», що набув чинності 1 квітня 2015 р., і яким було внесено зміни до ЗУ «Про судоустрій і статус суддів» не дозволяється поєднувати статус народного засідателя та присяжного. (ст. 61 п. 4 ЗУ «Про судоустрій і статус суддів»: «Особа, включена до списку народних засідателів, не може залучатися до розгляду справи як присяжний»)

Сторона захисту також надала докази – копію рішення Київської міської ради щодо списків народних засідателів. Таким чином, сторона захисту оголосила відвід присяжним Юрію Щербакову та Анатолію Гордієвському.

Представники потерпілих висловили узгоджену позицію і заявили про клопотання щодо необхідності уточнення списків народних засідателів і звернення до Київської міської ради для перевірки статусу присяжних Святошинського суду. Прокурори підтримали таке рішення.

Крім того, на засіданні з'ясувалося, що одна з кандидатур на колегію присяжних М. М. Кацун проживає в Шевченківському районі Києва, а, отже, не може бути у складі колегії присяжних у Святошинському суді, адже не відповідає ст. 61.1 ЗУ «Про судоустрій і статус суддів»: «присяжним може бути громадянин України, який проживає на території, на яку поширюється юрисдикція відповідного суду». Таким чином, суд оголосив відвід М. М. Кацун.

Отже, суд вирішив оголосити перерву до 15 червня 14.00 для з'ясування у Київської міської Ради статусу осіб, які були включені до колегії присяжних.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

17. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ 03.06.2015 Р. У СВЯТОШИНСЬКОМУ РАЙСУДІ М. КИЄВА У СПРАВІ ПРО ВБИСТВО 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 РОКУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ

294

Фото 7. Зал засідання Святошинського районного суду м. Києва після закінчення засідання 3.06.15 р.

Адвокат потерпілої сторони Сергій Ярошенко, коментуючи судове засідання, пояснив, що дуже важливо прослідкувати виконання всіх процесуальних норм, тому це рішення було необхідним для уникнення проблем у подальшому та унеможливлення скасування рішення суду у апеляційному суді.

Важливо зауважити, що зал судового засідання було помітно відремонтовано: оснащено гарними меблями, кондиціонером та монітором, додав адвокат.

| ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Під час проведення судового засідання у справі № 759/3498/15-К дотримані процесуальні норми його проведення відповідно до Кримінального процесуального кодексу України.

Необхідно виокремити позитивні кроки Державної судової адміністрації України для забезпечення таких компонентів права на справедливий суд як доступність суду та гласність процесу, шляхом організації трансляції судового засідання за допомогою технічних засобів суду та забезпечення приміщень для ЗМІ, вільних слухачів, спостерігачів у Святошинському районному суді м. Києва та Апеляційному суді Львівської області.

Вважаємо необхідним продовжувати практику проведення трансляцій такого формату. У разі подальших успішних їх організацій та проведення, використовувати для проведення засідання в містах постійного проживання потерпілих, які не мають змоги бути на засіданні у м. Києві, у режимі відеоконференції, коли потерпілі зможуть брати участь у засіданні відповідно до норм Кримінального процесуального кодексу України.

Загальною рекомендацією є перевірка роботи технічного обладнання суду для трансляції у повному об'ємі до початку засідання, для уникнення втрати частини судового засідання для учасників, слухачів, які перебувають не в основному залі засідань, прикладом чого стала не налагоджена трансляція у м. Львові 3.06.15 року. ■

Звіт підготовлено: Віталією Лебідь, Олексієм Білянським, волонтерами групи громадського спостереження «ОЗОН», Валерією Рибак, координатором групи громадського спостереження «ОЗОН».

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

18. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 12.06.2015 РОКУ

18. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 12.06.2015 РОКУ.¹

¹ Фото за посиланням: [HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/OSCOMA/POSTS/864683313619556](https://www.facebook.com/OSCOMA/posts/864683313619556)

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

18. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДИ М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 12. 06. 2015 РОКУ

296

12. 06.2015 відбулося подовження розгляду справи по суті у Заводському районному суді м. Дніпродзержинська щодо підозрюваних Ткаченка С. І. та Тимофєєва Д. О. (жителів м. Дніпродзержинськ, обидва депутати від Комуністичної партії України, відкрито провадження за статтями: ч. 2 ст. 110, ч. 1 ст. 263 Кримінального кодексу України).

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **ЗАВОДСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА**
51925, м. Дніпродзержинськ вул. Губи, 5;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** подовження розгляду справи по суті;
- **ІНСТАНЦІЯ:** перша;
- **СУДДЯ:** Івченко Тетяна Павлівна;
- **СТАТТІ, ЗА ЯКИМИ ВІДКРИТО ПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗА ЯКИМ КОДЕКСОМ:** ч. 2 ст. 110, ч. 1 ст. 263 Кримінальний кодекс України.
- **ГРУПА ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» У ДН-КОМУ РЕГІОНІ, НА ПРОХАННЯ ЗАХИСТУ, ПРОВОДИТЬ ПОСТІЙНИЙ МОНИТОРИНГ РОЗГЛЯДУ ЦІЄЇ СПРАВИ.**

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

- **ПІДОЗРЮВАНІ:** Ткаченко Сергій Іванович, член Комуністичної партії України, секретар міської організації КПУ; депутат міської ради м. Дніпродзержинськ, посада у постійних комісіях: член п/к з питань земельних ресурсів, комунальної власності та інвестицій;
- **ТИМОФЄЄВ ДЕНИС ОЛЕКСАНДРОВИЧ:** член Комуністичної партії України, депутат Баглійської районної у м. Дніпродзержинськ ради;
- **ЗАХИСНИКИ:** Кудрявцев М. Ю., Постернак О. Г.;
- **ПРЕДСТАВНИК ПРОКУРАТУРИ У ЦИВІЛЬНОМУ ОДЯЗИ.**

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- **ПАСПОРТНИЙ КОНТРОЛЬ НА ВХОДІ ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ:** фіксація паспортних даних у журналі відвідувачів;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

18. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ЗАВОДСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДИ М. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 12. 06. 2015 РОКУ

- **ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ:** спецпідрозділ «Грифон» у кількості 1-го працівника (молодший начальницький склад);
- **ПОВОДЖЕННЯ ПРАЦІВНИКА СПЕЦПІДРОЗДІЛУ «ГРИФОН»:** ввічливе та коректне, розповів як пройти до необхідного залу;
- **СУДОВЕ СЛУХАННЯ ВІДБУВАЛОСЬ:** на 2-му поверсі, зал судових засідань № 15;
- **ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ:** не було;
- **ОХОРОНИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ:** не було.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- **ІНФОРМАЦІЯ НА ДРУКОВАНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ ДОШЦІ ТА НА САЙТІ СУДУ:** відсутня (на сайті суду була відсутня інформація в розділі — суть справи);
- **ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ:** 8, з них спостерігачі з групи громадського спостереження «ОЗОН» — 1 особа, преса — 2 особи (телеканал «ГАММА»), родичі підозрюваних — 5 осіб;
- **АУДІОЗАПИС:** не проводився;
- **ФОТО- \ВІДЕОЗЙОМКА:** проводилась;
- **ОХОРОНА:** у залі суду постійно перебувало 2 співробітники МВС. Наявність спецзасобів: табельна зброя, наручники, кийки.

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- **ПІДОЗРЮВАНІ:** Ткаченко С. І., Тимофеев Д. О. перебували на лаві підсудних в клітці, яка розташована поруч з лавою для захисників. Захисники та представник прокуратури сиділи навпроти один одного;
- **НАРУЧНИКИ ЗАСТОСОВУВАЛИСЬ:** щодо Ткаченка С. І., Тимофеева Д. О. під час конвоювання (руки за спиною у наручниках, у клітці наручники зняли);
- **ПІДОЗРЮВАНІ ПЕРЕБУВАЛИ У КЛІТЦІ:** має вигляд невеликого приміщення, всередині лава, зовнішня сторона складається з металевих прутів та сітки;
- **КОНВОЮВАННЯ:** одночасно 4-а співробітниками МВС, підозрювані під час конвоювання були у наручниках (руки за спиною);

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

18. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ у Заводському районному суді м. Дніпродзержинська Дніпропетровської області 12. 06. 2015 року

298

- **ОХОРОНА:** постійно перебувало 2 співробітники МВС;
- **ЖОДНИХ НАЯВНИХ ПРОБЛЕМ ЗІ СТАНОМ ФІЗИЧНИМ ТА ЗІ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я У ПІДОЗРЮВАНИХ НЕ БУЛО;**
- **СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ:** так

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- **СТАДІЯ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ:** заслуховування свідчень свідків;
- **ЧАС ПОЧАТКУ** (згідно із заявленим): 15:00;
- **ЧАС ПОЧАТКУ** (РЕАЛЬНИЙ): 15:18;
- **ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ:** 16:07;
- **СВІДКИ ТА ДОКАЗИ СТОРОНИ:** свідок обвинувачення, допит тривав з 15:23 до 16:01;
- **КЛОПОТАННЯ ПІД ЧАС ПРОЦЕСУ:** прокурор — клопотання додати про огляд офіційних документів, у тому числі протокол запитуваних свідків, провести додаткову експертизу почерку свідка. Результат — відмовити, тому що, це передчасно та є недопитані свідки;
- **16:03** — звіт прокурора про явку свідків і неявку та причини;
- **16:04** — прокурор наполягає на допиті 2-х свідків.
- **ВІДЕОПОСИЛАННЯ:** [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=QTH7NWGLQEI&FEATURE=Youtu.be](https://www.youtube.com/watch?v=QTH7NWGLQEI&FEATURE=Youtu.be)

РІШЕННЯ СУДУ

- **Суд погодив дату та час наступного засідання (допит свідків) — 09.07. 2015 о 15:30. ■**

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

19. ЗВІТ ГГС «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ 15.06.2015 РОКУ У СПРАВІ ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 РОКУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ

**19. ЗВІТ ГГС «ОЗОН» ЗА
РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ
СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ
15.06.2015 РОКУ У СПРАВІ
ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ
20 ЛЮТОГО 2014 РОКУ ПІД ЧАС
ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ**

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

19. Звіт ГГС «ОЗОН» за РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ 15. 06. 2015 РОКУ У СПРАВІ ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 РОКУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ

300

Фото 1. Інформація про судові засідання у справі щодо працівників «Беркуту» Зінченка Сергія та Аброськіна Павла внесено у розклад засідань на сайт Святошинського районного суду м. Києва.

15 червня 2015 р. о 11:30 у Святошинському районному суді міста Києва (01032 м.Київ, вул.Жилянська,142) відбулося судові засідання у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві, обвинувачені колишні працівники, колишнього ПМОП «Беркут»: Зінченко Сергій, Аброськін Павло, № справи 759/3498/15-к.

ГЛАСНІСТЬ ТА ВІДКРИТІСТЬ

Про це засідання повідомлено завчасно на сайті суду www.svk10.court.gov.ua/SUD2608/ (Фото 1) також інформація розміщувалась у розкладі засідань в приміщенні Святошинського районного суду м. Києва.

Державною судовою адміністрацією України (далі ДСАУ) організовано он-лайн-трансляцію судового засідання за допомогою технічних засобів суду. У приміщенні Святошинського районного суду м. Києва був обладнаний зал судових засідань для перебування представників ЗМІ та вільних слухачів з телевізором на який транслялося засідання (Фото 2). Також трансляція здійснювалась в **Апеляційному суді Львівської області** (м. Львів пл. Соборна,7).

Фото 2. Судовий зал у Святошинському районному суді м. Києва (м. Київ, вул. Жилянська,142) був обладнаний для перегляду трансляції засідання представниками ЗМІ та вільними слухачами.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

19. Звіт ГГС «ОЗОН» за РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ 15. 06. 2015 РОКУ У СПРАВІ ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 РОКУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ

Трансляція була доступна усім охочим в дійсному часі на порталі «Судова влада України» www.court.gov.ua/. Так, на кожній сторінці порталу розміщений банер, натиснувши на який можна було переглянути трансляцію (Фото 3).

На відміну від засідання 3 червня 2015 року не було єдиного телевізійного каналу, який би здійснював повну трансляцію судового засідання. У основному залі засідань було достатньо місць, тож до зали були запрошені усі охочі представники ЗМІ для здійснення фото-/ відеозапису стаціонарними засобами.

Фото 3. На порталі «Судова влада» розміщені спеціальний банер про трансляцію судового засідання та оголошення про трансляцію засідання, натиснувши на які можна переглядати засідання.

Звук та картинка у Святошинському районному суді м. Києва у залі для ЗМІ та громадськості були налагоджені завчасно та протягом всього засідання функціонували належним чином. Для представників ЗМІ була забезпечена можливість взяти коментар в учасників процесу та представників Державної судової адміністрації України до та після засідання.

Проте існували деякі перешкоди у трансляції засідання на порталі «Судова влада України» www.court.gov.ua/. Так, були зафіксовані випадки короткого переривання відео та звуку під час трансляції. У залі для ЗМІ Святошинського районного суду м. Києва трансляція впродовж усього часу тривала задовільно.

Для перегляду трансляції у приміщення **Апеляційного суду Львівської області** (м. Львів пл. Соборна,7) прийшли потерпіла – мати вбитого Паньківа Миколи Івановича, **Марія** Костецька та громадський спостерігач «ОЗОН». За повідомленням останніх зала не була готова завчасно для проведення трансляції. Працівники суду повідомили, що вона взагалі не планується. Це було пояснено тим, що у суді лише два зали судових засідань, де може бути здійснена трансляція і вони зайняті для проведення інших засідань. З потерпілою та спостерігачем «ОЗОН» спілкувались судовий розпорядник та керівник апарату суду. У зв'язку з тим, що одне з засідань було відкладене, було організовано трансляцію справи Євромайдану. **Якість трансляції була задовільна.**

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

19. Звіт ГГС «ОЗОН» за РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ 15. 06. 2015 РОКУ У СПРАВІ ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 РОКУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ

302

ХІД ЗАСІДАННЯ

- **ЗАСІДАННЯ ВЕЛИ СУДДІ:** Дячук С. І., Оздоба М. О..
- **ОБВИНУВАЧЕНІ:** колишні працівники, розформованого ПМОП «Беркут»: Зінченко Сергій, Аброськін Павло; статті обвинувачення: ст. 41, ч. 3 ст. 365, ч. ч. 1,5 та 12 ст. 115, ч. 2 ст. 262 ККУ.
- **№ СПРАВИ:** 759/3498/15-К.
- **ЗАХИСНИКИ ОБВИНУВАЧЕНИХ:** Олександр Горошинський, Ігор Ворфоломєєв, Стефан Решко, Олександр Байдик.
- **ПРЕДСТАВНИКИ ПОТЕРПІЛИХ:** адвокати Сергій Ярошенко, Павло Дикань, Євгенія Закревська та інші.
- **ПРОКУРОР:** Яніс Симонов та інші.
- **ЗАСІДАННЯ ТРИВАЛО:** з 14:10 до 17:20, час початку згідно із заявленим 14:00.
- **У ЗАЛІ БУЛИ ПРИСУТНІ:** близько 40 осіб, включно із учасниками процесу, представниками ЗМІ, охороною, вільними слухачами.

У ході засідання були розглянуті питання обрання повного складу суду, а саме колегії присяжних, та обрання запобіжного заходу.

На минулому засіданні не було обрано присяжних та оголошено перерву через те, що усі кандидати у присяжні рішенням Київради були включені до списків народних засідателів, що суперечить закону про суд присяжних.

На початку цього засідання суддя оголосив, що Київрада прийняла рішення про внесення змін до свого попереднього рішення про народних засідателів і ці люди були вилучені зі списків. Таким чином, суд продовжив розглядати списки тих же кандидатів, які були і на попередньому засіданні.

Всього було розглянуто 6 кандидатур у присяжні.

Одна особа із списку присяжних — Черненко, який не з'явився на минуле засідання і на це засідання, подав заяву про самовідвід. Суд задовольнив його клопотання. Щодо усіх інших подавалися відводи як стороною захисту, так і обвинувачення.

Захисники обвинувачених клопотали про заміну присяжних, оскільки на їх думку, не дотримана процедура їх обрання, через що виникає небезпека майбутнього оскарження рішення, прийнятого цим складом присяжних.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

19. Звіт ГГС «ОЗОН» за результатами моніторингу судового засідання 15. 06. 2015 року у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві

Адвокати потерпілих клопотали про заміну присяжних, оскільки вони колишні працівники МВС України. Зокрема, колишні дільничні, співробітники ДАІ, Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України.

Клопотання про відводи були відхилені, окрім одного. Суд прийняв клопотання про відвід, подане прокурорами та представниками потерпілих, щодо В. В. Висоцького, який раніше працював в Державному науково-дослідному експертно-криміналістичному центрі МВС України та в його обов'язки входила перевірка поданих заяв щодо неправомірності дій працівників органів МВС. Таким чином суд вважає, що ця особа може зазнати тиску, будучи присяжним у цій справі. Тому його неупередженість є під сумнівом.

| Серед інших моментів варто відмітити:

- Охорону у суді здійснював спецпідрозділ «Грифон», співробітники були ввічливими, порушень зафіксовано не було.
- До обвинувачених Зінченко Сергія та Аброськіна Павла були застосовані наручники (під час доставлення), поміщення до клітки, конвоювання, охорона.
- Обвинувачені перебували поруч зі своїми захисниками та мали змогу з ними спілкуватись.
- За результатами засідання було затверджено чотири кандидатури присяжних. Відповідно до процесуальних вимог їх має бути 5. Таким чином, з технічних причин Суд був зобов'язаний оголосити перерву до об липня 11:30.
- Оскільки терміни тримання під вартою Зінченко Сергія та Аброськіна Павла завершуються, було вирішено розглянути й ці питання.

Отже, Суд прийняв рішення про подовження запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою обвинувачених Зінченка С. та Аброськіна П. **ще на 60 діб — до 13 серпня 2015 року.** ■

Звіт підготовлено: Валерією Рибак, координатором групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами спостереження здійсненого Віталієм Лебідь, Олексієм Білянським, Віктором Філіпповським, Ігорем Алексєєвим, волонтерами групи громадського спостереження «ОЗОН»,

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

20. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ
06.07.2015 РОКУ У СПРАВІ ПРО РОЗГІН «СТУДЕНТСЬКОГО ЄВРОМАЙДАНУ» 30 ЛИСТОПАДА 2013 РОКУ У М. КИЄВІ

20. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ 06.07.2015 РОКУ У СПРАВІ ПРО РОЗГІН «СТУДЕНТСЬКОГО ЄВРОМАЙДАНУ» 30 ЛИСТОПАДА 2013 РОКУ У М. КИЄВІ

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

20. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ 06.07.2015 РОКУ У СПРАВІ ПРО РОЗГІН «СТУДЕНТСЬКОГО ЄВРОМАЙДАНУ» 30 ЛИСТОПАДА 2013 РОКУ У М. КИЄВІ

6 липня 2015 р. о 9:50 у Шевченківському районному суді міста Києва (04655, м.Київ, вул. Смирнова-Ласточкина, 10-б) в залі суду №1 відбулося судове засідання у справі про розгін «студентського Євромайдану» у м. Києві, обвинуваченим у цій справі є экс-голова Київської міської державної адміністрації Попов Олександр Павлович. № справи 1-кп/761/412/2015.

ГЛАСНІСТЬ ТА ВІДКРИТІСТЬ

Про це засідання повідомлено на сайті суду www.sh.ki.court.gov.ua/sud2610/csz/ також інформація була розміщена на дошці оголошень в приміщенні Шевченківського районного суду м. Києва (Фото 1).

Засідання було відкритим для усіх охочих, місця в залі було достатньо. До зали суду можна було потрапити без проблем, хоч при більшій кількості людей місця бракувало би. Засідання відвідало близько 30 осіб (представники ЗМІ, постраждалі, представники та адвокати неприємних постраждалих, громадські спостерігачі та вільні слухачі). З помічених ЗМІ були присутні журналісти 5 каналу, Еспресо ТВ, 112 та NewsOne.

ХІД ЗАСІДАННЯ

- **ЗАСІДАННЯ ВЕЛИ СУДДІ:** Хардіна О.П. (головуюча), Слободянюк П.Л., Мартинов Є.О.
- **ОБВИНУВАЧЕНИЙ:** экс-голова Київської міської державної адміністрації Попов Олександр Павлович.
- **СТАТТІ ОБВИНУВАЧЕННЯ:** ч. 2 ст. 28 ст. 340, ч. 5 ст.27, ч. 3 ст.365ККУ.
- **№ СПРАВИ:**1-кп/761/412/2015
- **ЗАХИСНИКИ ОБВИНУВАЧЕНИХ:** Карнаух Микола Васильович, Дирдін Максим Євгенович
- **ПОТЕРПІЛІ:** Картавенко Віктор Олександрович, Донський Борис Владиславович, Горбачук Володимир Миколайович
- **ПРОКУРОР:** Капишин Сергій

(Кабинет № 53, 5-й поверх) 06 липня 2015 р.	
9:00	Обвинувачення Попова О.П. у численних адміністративних правопорушеннях, передбачених ч. 2 ст. 28 ст. 340, ч. 5 ст. 27 ч. 3 ст. 365 ККУ України
14:00	Колегіальний розгляд справи під головуванням судді Радчиної Л.В.
ЧЕРГУВАННЯ	

Фото 1. Інформація про судові засідання у справі экс-голови Київської міської державної адміністрації Попова Олександра Павловича розміщена у приміщенні Шевченківського районного суду м. Києва.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

20. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ
06. 07. 2015 РОКУ У СПРАВІ ПРО РОЗГІН «СТУДЕНТСЬКОГО ЄВРОМАЙДАНУ» 30 ЛИСТОПАДА 2013 РОКУ У М. КИЄВІ

306

Фото 2. Зал засідань одразу після початку засідання.

Засідання тривало з 9:50 до 13:10, час початку згідно із заявленим 9:00.

Судді вислухали трьох постраждалих, які розказували про події з 30 листопада 2013 року. Про безпосередню діяльність О. Попова вони нічого не сказали.

Один потерпілий, який не був присутній на засіданні, але хотів дати свої свідчення, надіслав поштою клопотання про отримання коштів на проїзд до Києва та надання особистої охорони на час приїзду. Ці прохання свідок мотивував складним матеріальним положенням та страхом перед повторним побиттям невідомими особами за його погляди та минулу участь у протесаному русі (такий інцидент вже трапився після завершення Революції Гідності).

Прокурори клопотали про те, щоб не переносити терміну засідання. На їх думку присутність одного з потерпілих не є вирішальним фактором для визначення вини Попова О. П.

Захисники підозрюваного клопотали про те, щоб суд переніс час засідання і надав кошти та охорону для постраждалого, який не приїхав. На їх думку тільки тоді можна визначати чи Попов О. П. винен у справі, чи ні.

Присутні потерпілі разом із представниками інших потерпілих запропонували суду провести відеоконференцію з постражданим, якщо це буде неможливе, то тоді надати охорону і кошти на проїзд до Києва на засідання.

Суд виніс ухвалу про проведення судового провадження в режимі відеоконференції і переніс судові засідання на 29 липня 2015 року, 9:00.

Тобто засідання відбуватиметься у Шевченківському районному суді міста Києва (04655, м.Київ, вул. Смирнова-Ласточкина, 10-б) та потерпілий, який не має змоги прибути до м. Києва буде на зв'язку з Шевченківським районним

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

20. Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу судового засідання 06. 07. 2015 року у справі про розгін «студентського Євромайдану» 30 листопада 2013 року у м. Києві

307

судом м. Києва з Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області (вул. Героїв Майдану, 54). Ухвалу суду можна переглянути за посиланням: WWW.YOUTU.BE/ET4414A0R6M

СЕРЕД ІНШИХ МОМЕНТІВ ВАРТО ЗАЗНАЧИТИ:

Відповідно до норм Кримінального процесуального кодексу, що зокрема роз'яснені у Листі Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 05.10.2012 № 223-1446/0/4-12 «Про деякі питання порядку здійснення судового розгляду в судовому провадженні у першій інстанції відповідно до Кримінального процесуального кодексу України» WWW.ZAKON1.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/V1446740-12 усім учасникам судового процесу роз'яснені їх права, зокрема були надані спеціальні пам'ятки.

- **ОБВИНУВАЧЕНИЙ ПЕРЕБУВАВ ПОРУЧ ЗІ СВОЇМИ ЗАХИСНИКАМИ ТА МАВ ЗМОГУ БЕЗПЕРЕШКОДНО З НИМИ СПІЛКУВАТИСЬ.**
- **ОХОРОНА У СУДІ ЗДІЙСНЮВАЛАСЬ НА ВХОДІ ДО ПРИМІЩЕННЯ СПЕЦПІДРОЗДІЛОМ «ГРИФОН», У ЇХ ДІЯХ ПОРУШЕНЬ НЕ ЗАФІКСОВАНО.**
- **У ЗАЛІ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ ТА БІЛЯ НЬОГО ПРАЦІВНИКИ МІЛІЦІЇ БУЛИ ВІДСУТНІ, ОРГАНІЗАЦІЙНО – РОЗПОРЯДЧІ ФУНКЦІЇ ЗДІЙСНЮВАВ ПРАЦІВНИК СУДУ, ПОСАДУ ЯКОГО НЕ З'ЯСОВАНО, ОСКІЛЬКИ У НЬОГО ВІДСУТНІЙ БЕЙДЖ. ■**

Звіт підготовлено: Михайлом Шахматом, волонтером групи громадського спостереження «ОЗОН», за загальною редакцією Валерії Рибак, координатора групи громадського спостереження «ОЗОН».

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

21. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ 06.07.2015 РОКУ У СПРАВІ ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 РОКУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ

21. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ 06.07.2015 РОКУ У СПРАВІ ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 РОКУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

21. Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу судового засідання 06.07.2015 року у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві

Фото 1. Інформацію про судові засідання 06.07.2015 року у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві внесено у розклад засідань на сайті Святошинського районного суду м. Києва.

6 липня 2015 р. о 11:30 у Святошинському районному суді міста Києва (01032 м. Київ, вул. Жилианська, 142) відбулося судові засідання у справі у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві, обвинувачені колишні працівники, колишнього ПМОП «Беркут»: Зінченко Сергій, Аброськін Павло, № справи 759/3498/15-к.

ГЛАСНІСТЬ ТА ВІДКРИТІСТЬ

Про це засідання повідомлено завчасно на сайті суду www.sv.ki.court.gov.ua/SUD2608/ (Фото 1) також інформація була розміщена у розкладі засідань в приміщенні Святошинського районного суду м. Києва (Фото 2).

Державною судовою адміністрацією України (далі ДСАУ) організовано онлайн-трансляцію судового засідання за допомогою технічних засобів суду. Варто зазначити, що це судові засідання вже також трансливалося на каналі Youtube, де збережено повний запис засідання, що доступний за посиланням www.youtube.com/watch?v=U8BUNHX6V4C&FEATURE=Youtu.be

Про те, що засідання трансливатимуть завчасно повідомлено на сайтах порталу «Судова влада України» www.court.gov.ua (Фото 1).

В реальному часі все судові засідання можна було безперешкодно переглядати на сайтах порталу «Судова влада України» www.court.gov.ua (Фото 3).

Фото 2. Інформацію про судові засідання 06.07.2015 року у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві внесено у розклад засідань в приміщенні Святошинського районного суду м. Києва.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

21. Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу судового засідання 06. 07. 2015 року у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві

310

Фото 3. Трансляція на сайтах порталу «Судова влада України» [www.COURT.GOV.UA](http://www.court.gov.ua) у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві.

Засідання відбувалось у судовій залі № 3 у Святошинському районному суді м. Києва (м.Київ, вул.Жилинянська,142). Також додатково виділений та обладнаний судовий зал № 2 для перегляду трансляції представниками ЗМІ та вільними слухачами, на випадок відсутності місця у залі, де проводиться слухання (Фото 4).

Засідання відвідали представники ЗМІ, зокрема «1+1», «СТБ», «UBR», «Перший національний», «Інтер», «5 канал», що користувались 6 стаціонарними відеокамерами, спостерігачі «ОЗОН», «Відкритий суд», спеціальної моніторингової місії ОБСЄ.

Загалом у судовому залі № 3 були присутні працівники суду, судова охорона, охорона, яка здійснювала конвоювання та охорону підсудних, учасники процесу, вільні слухачі, спостерігачі, представники ЗМІ, які налічували 52 особи. Незважаючи, на досить щільне розміщення, оскільки за нормальних умов зала вміщує близько 35 осіб, до зали допустили усіх охочих.

Працівниця ДСАУ (прес-служби) здійснювала реєстрацію представників ЗМІ.

Організаційні заходи для облаштування комфортних умов для відвідувачів суду.

Приємно зазначити, що у Святошинському районному суді м. Києва працівники суду подбали про комфорт відвідувачів суду до та під час засідання:

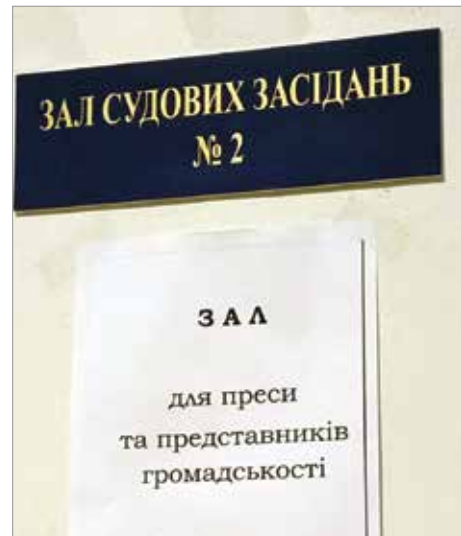

Фото 4. Додатковий зал, обладнаний для перегляду трансляції засідання представниками ЗМІ та вільними слухачами.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

21. Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу судового засідання 06. 07. 2015 року у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві

- У КОРИДОРІ СУДУ ТА У СУДОВОМУ ЗАЛІ ЗНАХОДИЛИСЬ БУТЛІ З ВОДОЮ, ТОЖ ЛЮДИ БЕЗКОШТОВНО МОГЛИ ВИПИТИ ВОДУ;
- ЗАВЧАСНО БУЛИ ОХОЛОДЖЕНІ ЗАЛИ ЗАСІДАнь ЯК ОСНОВНА, ТАК І ДОДАТКОВА. КОНДИЦІОНЕРИ ПРАЦЮВАЛИ ВПРОДОВЖ УСЬОГО ЗАСІДАння;
- РОЗМІЩЕНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ОГолоШЕННЯ ПРО РОЗТАШУВАННЯ ТУАЛЕТУ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ СУДОВИХ ЗАЛІВ;
- до, під час та після у приміщенні суду знаходилась представниця ДСАУ, яка здійснювала організаційно-розпорядчі та роз'яснювальні функції.
- Сподіваємося така позитивна практика буде поширюватись і на інші судові засідання та в усіх судах України.

Фото 5. Бутель з водою у судовому залі № 3

Фото 5. Оголошення на першому поверсі, у коридорі про розміщення туалету в суді.

ХІД ЗАСІДАння

- Засідання проводили судді: Дячук Сергій Іванович – головуючий, Оздоба Марія Олексіївна.
- **Обвинувачені:** колишні працівники, розформованого ПМОП «Беркут»: Зінченко Сергій, Аброськін Павло.
- **Статті обвинувачення:** ст. 41, ч. 3 ст. 365, ч.ч. 1,5 та 12 ст. 115, ч. 2 ст. 262 КК України.
- **№ справи:** 759/3498/15-К.
- **Захисники обвинувачених:** захисники Аброськіна П.: Олександр Олександрович Горошинський, Стефан Стефанович Решко, захисники Зінченка С.: адвокати Ігор Васильович Варфоломеев, Олександр Анатолійович Байдик

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

21. Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу судового засідання 06. 07. 2015 року у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві

- **ПРЕДСТАВНИКИ ПОТЕРПІЛИХ:** адвокати Маркіян Галабала, Євгенія Закревська, Юлія Попік, Катерина Ракитянська, Олена Сторожук, Олексій Черняк, Сергій Ярошенко, Вікторія Дейнеко, Павло Дикань.
- **ПРОКУРОРИ ГЕНЕРАЛЬНОЇ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ:** Донський Олексій Ілліч, Псюк Роман Йосипович.
- **СЕРЕД ПРИСУТНІХ ПОТЕРПІЛИХ БУЛИ:** Бондарчук Володимир Сергійович, Полянська Людмила Володимирівна
- **ЧАС ПОЧАТКУ ЗАСІДАННЯ ЗГІДНО ІЗ ЗАЯВЛЕНИМ:** 11:30; час початку (реальний): 11:41; час закінчення: 14:40.

Суд розглядав питання обрання повного складу суду, тобто основних та запасних присяжних, запасного судді, клопотання про зміну запобіжного заходу Зінченку та вчиняв інші процесуальні дії.

Під час засідання було обрано повний склад суду. Після опитування двох присяжних, обрано ще одного з яких автоматизована система надалі формуватиме списки. Відповідно до протоколу автоматизованого визначення присяжних від 6 липня 2015 року сформовано такий склад суду присяжних: основні присяжні Юрій Дмитрович Щербаков, Анатолій Петрович, Гардієвський, Олександр Петрович Конев, запасні присяжні – Анатолій Леонтієвич Горобець, Олександр Ярославович Сушкевич. А також оголошено запасного суддю – Сколін Андрій Володимирович.

Клопотання про зміну запобіжного заходу подано стороною захисту, адвокатом Ворфоломаєєвим, щодо підсудного Зінченка С. П. на минулому засіданні, 15 червня 2015 року. На минулому засіданні суддя Дячук прийняв рішення про продовження терміну тримання під вартою одноособово, оскільки не було повного складу суду. На цьому засіданні після заслуховування доводів усіх сторін, було прийняте рішення – залишити заяву без розгляду, тобто фактично продовжує діяти попереднє рішення про тримання під вартою Зінченка С. П..

Було вчинено низку процесуальних дій, які не вчинялися у зв'язку з відсутністю повного складу суду, а саме:

- суддя просив свідків залишити залу засідань до початку розгляду справи по суті, оскільки, якщо вони залишаться у залі, вони втратять право свідчити. Проте в залі засідань свідків не було.
- Винесено на обговорення трансляцію судового засідання, жодна із сторін заперечень не мала, тож суд ухвалив на місці продовжити трансляцію і надалі.
- Суд проінформував про подачу судових заяв від потерпілих Щербанюк О. О. і Мовчан О. С. у зв'язку з чим вони набули від цього часу статус цивільних позивачів.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

21. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ 06. 07. 2015 РОКУ У СПРАВІ ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 РОКУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ

- Внесено уточнювальну зміну біографічних даних однієї з потерпілих Полянської Людмили Георгіївни
- Подана заява, якою близькі родичі обвинуваченого Зінченка інформують, що наразі втратила дію угода між родичами Зінченка, які мали такі повноваження та захисником Байдик. Адвокат відмовився укласти нову угоду у зв'язку із значним завантаженням та більше не представлятиме інтереси Зінченка.
- Подана позовна заява до канцелярії суду під час засідання про наявність ще одного цивільного позивача, після вирішення технічних моментів, особа буде в статусі цивільного позивача.

Оскільки багато потерпілих бажають бути присутніми під час засідання безпосередньо, було вирішено оголосити перерву в засіданні та розпочати розгляд по суті о 11:30, 15 липня 2015 року для створення умов можливості реалізації прав потерпілих, зокрема подати цивільні позови. Також оголошено приблизний розклад засідань: 15, 16, 17 липня та 3 серпня, 10 вересня 2015 року.

Серед інших важливих моментів, що в спільно є компонентами права на справедливий суд варто відмітити:

- Охорона здійснювалась в звичному режимі. На вході необхідно пред'явити документ, що посвідчує особу, співробітник спецпідрозділу «Грифон» заніс дані в журнал, пройти рамку непрацюючого металодетектора. У залі засідань були присутні 2 співробітники спецпідрозділу «Грифон» та 3 співробітники ГУМВС м. Києва, які конвоювали та охороняли підсудних. Загалом охорона вела себе коректно. Жодних конфліктних ситуацій не виникло.
- До підсудних були застосовані наручники (під час доставляння), їх помістили до клітки, конвоювання, охорона під час засідання.
- Підсудні мали безперешкодну можливість спілкуватись із своїми захисниками, оскільки клітка знаходилась за адвокатами.
- Фізичний стан підсудних задовільний, без жодних зовнішніх ознак застосування до них сили.
- Суддя просив видалитись свідків із зали засідань, щоб вони не втратили своє право свідчити, проте свідків у залі не було. ■

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

22. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ 15, 16 ТА 17 ЛИПНЯ 2015 РОКУ У СПРАВІ ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 РОКУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ

22. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ 15, 16 ТА 17 ЛИПНЯ 2015 РОКУ У СПРАВІ ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 РОКУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

22. Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу судових засідань 15, 16 та 17 липня 2015 року у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві

Фото 1. Інформацію про судові засідання 15.07.2015 року у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві внесено у розклад засідань на сайті Святошинського районного суду м. Києва. Інформація про засідання 16 та 17 липня також була доступна на сайті суду. На фотографії позначено банер, де знаходиться інформація про онлайн-трансляцію.

15, 16 та 17 липня 2015 р. з 11.30 у Святошинському районному суді міста Києва (01032 м.Київ, вул.Жилинянська,142) відбувалися судові засідання у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві, обвинувачені колишні працівники, розформованого ПМОП «Беркут»: Зінченко Сергій, Аброськін Павло, № справи 759/3498/15-К.

ГЛАСНІСТЬ ТА ВІДКРИТІСТЬ

Про ці засідання повідомлено заздалегідь на сайті суду www.sv.ki.court.gov.ua/SUD2608/ (Фото 1)

Про засідання також присутня інформація у приміщенні суду на інформаційних дошках.

Державною судовою адміністрацією України (далі ДСАУ) організовано онлайн-трансляції судових засідань за допомогою технічних засобів суду (це вже чергові онлайн-трансляції, перша відбулася 03.06.2015р.). Варто зазначити, що повний запис усіх судових засідань збережено на каналі «Судова влада України» у мережі Youtube, що доступні за посиланням: www.youtube.com/channel/UCFDRCAMACU5LJF-YUMGCTNA

Фото 2. Інформаційна дошка з розкладом судових засідань у приміщенні.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

22. Звіт групи ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ 15, 16 ТА 17 ЛИПНЯ 2015 РОКУ У СПРАВІ ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 РОКУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ

316

Фото 3. Трансляція на сайтах порталу «Судова влада України» www.court.gov.ua у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві

Про те, що засідання транслюватимуть завчасно повідомлено на сайтах порталу «Судова влада України» WWW.COURT.GOV.UA (Фото 1).

В реальному часі всі судові засідання можна було безперешкодно переглядати на сайтах порталу «Судова влада України» WWW.COURT.GOV.UA (Фото 2).

Засідання, що розглядаються у цьому звіті можна переглянути за посиланнями:

- 15.07.15 р. — WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=TD7ARVJSHGC
- 16.07.15 р. — WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=9YQC2PW2DFS
- 17.07.15 р. — WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=KFZDJ-TBQLS

Засідання відбувались у судовій залі № 3 у Святошинському районному суді м. Києва (м.Київ, вул.Жилянська,142). Також додатково виділена та обладнана судова зала № 2 для перегляду трансляції представниками ЗМІ та вільними слухачами, на випадок відсутності місця у залі, де проводиться слухання (Фото 4).

Фото 4.
Додаткова зала,
обладнана
для перегляду
трансляції
засідання
представниками
ЗМІ та вільними
слухачами

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

22. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ 15, 16 ТА 17 ЛИПНЯ 2015 РОКУ У СПРАВІ ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 РОКУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ

Засідання відвідали представники ЗМІ, зокрема «1+1», «СТБ», «UBR», «Перший національний», «Інтер», «5 канал», «Україна», «Еспресо ТВ», що користувались 8 (на засіданні 15.07), 5 (на засіданні 16.07) та 1 (на засіданні 17.07) стаціонарними відеокамерами, спостерігачі «ОЗОН» та інші вільні слухачі.

Загалом у судовій залі № 3 були присутні працівники суду, судова охорона, охорона, що здійснювала конвоювання та охорону підсудних, учасники процесу, вільні слухачі, спостерігачі, представники ЗМІ, які налічували 50 осіб (15.07), 32 особи (16.07) та 28 осіб (17.07). Не зважаючи, на досить щільне розміщення, оскільки за нормальних умов зала вміщує близько 35 осіб, до зали були допущені усі охочі.

Працівниця ДСАУ (прес-служби) здійснювала реєстрацію представників ЗМІ та громадських організацій.

Організаційні заходи для облаштування комфортних умов для відвідувачів суду.

Приємно наголосити, що у Святошинському районному суді м. Києва працівники суду подбали про комфорт відвідувачів суду до та під час засідання:

- У КОРИДОРІ СУДУ ТА У СУДОВОМУ ЗАЛІ ЗНАХОДИЛИСЬ БУТЛІ З ВОДОЮ, ТОЖ ЛЮДИ БЕЗКОШТОВНО МОГЛИ ВИПИТИ ВОДУ;
- ЗАВЧАСНО БУЛИ ОХОЛОДЖЕНІ ЗАЛИ ЗАСІДАНЬ ЯК ОСНОВНА, ТАК І ДОДАТКОВА. КОНДИЦІОНЕРИ ПРАЦЮВАЛИ ВПРОДОВЖ УСЬОГО ЗАСІДАННЯ;
- РОЗМІЩЕНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ОГОЛОШЕННЯ ПРО РОЗТАШУВАННЯ ТУАЛЕТУ, ТА ПРИЗНАЧЕННЯ СУДОВИХ ЗАЛІВ;
- ДО, ПІД ЧАС ТА ПІСЛЯ У ПРИМІЩЕННІ СУДУ ЗНАХОДИЛАСЬ ПРЕДСТАВНИЦЯ ДСАУ, ЯКА ЗДІЙСНЮВАЛА ОРГАНІЗАЦІЙНО-РОЗПОРЯДЧІ ТА РОЗ'ЯСНОВАЛЬНІ ФУНКЦІЇ.

Сподіваємося така позитивна практика буде поширюватись і на інші судові засідання та в усіх судах України.

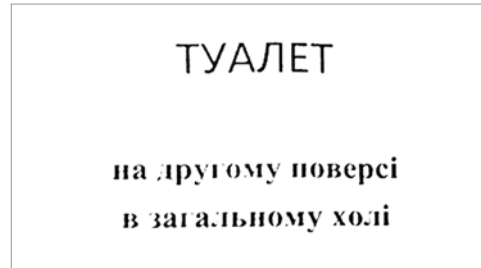

Фото 5. Оголошення на першому поверсі, у коридорі про розміщення туалету в суді.

Фото 6. Бутель з водою в коридорі перед судовим залом.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

22. Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу судових засідань 15, 16 та 17 липня 2015 року у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві

ХІД ЗАСІДАНЬ

- **ЗАСІДАННЯ ВЕЛИ СУДДІ:** Дячук Сергій Іванович – головуєчий, Оздоба Марія Олексіївна.
- **ЗАПАСНИЙ СУДДЯ:** Сколін Андрій Володимирович
- **ОСНОВНІ ПРИСЯЖНІ:** Юрій Дмитрович Щербаков, Анатолій Петрович, Гардієвський, Олександр Петрович Конєв.
- **ЗАПАСНІ ПРИСЯЖНІ:** Анатолій Леонтієвич Горобець, Олександр Ярославович Сушкевич.
- **ОБВИНУВАЧЕНІ:** колишні працівники, розформованого ПМОП «Беркут»: Зінченко Сергій, Аброськін Павло.
- **СТАТТІ ОБВИНУВАЧЕННЯ:** ст. 41, ч. 3 ст. 365, ч.ч. 1,5 та 12 ст. 115, ч. 2 ст. 262 КК України.
- **№ СПРАВИ:** 759/3498/15-К.
- **ЗАХИСНИКИ ОБВИНУВАЧЕНИХ:** захисники Аброськіна П.: Олександр Олександрович Горошинський, Стефан Стефанович Решко, захисник Зінченка С., адвокат Ігор Васильович Варфоломєєв.
- **ПРОКУРОРИ ГЕНЕРАЛЬНОЇ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ:** Донський Олексій Ілліч, Псюк Роман Йосипович.
- **ЧАС ПОЧАТКУ ЗАСІДАНЬ ЗГІДНО ІЗ ЗАЯВЛЕНИМ:** 11:30;
- **РЕАЛЬНИЙ ЧАС ПОЧАТКУ ЗАСІДАННЯ В СЕРЕДУ (15.07):** 11:30 але обвинувачені не були доставлені в оголошений час, суддя в зв'язку з цим оголосив перерву на 30 хвилин.; **ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ:** 15:50.
- **РЕАЛЬНИЙ ЧАС ПОЧАТКУ ЗАСІДАННЯ В ЧЕТВЕР (16.07):** 11:30; **ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ:** 15:45.
- **РЕАЛЬНИЙ ЧАС ПОЧАТКУ ЗАСІДАННЯ В П'ЯТНИЦЮ (17.07):** 11:30; **ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ:** 13.20.

15.07 прокурори представили свій акт обвинувачення, який вони читали більше 1,5 години, постраждалі зачитували свої цивільні позови, а також вирішувалося питання обсягу доказів та порядку допитів і досліджень доказів.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

22. Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу судових засідань 15, 16 та 17 липня 2015 року у справі про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві

Фото 7. Склад суду з присяжними.

РІШЕННЯ СУДУ НА ЗАСІДАННІ 15 ЛИПНЯ:

- Встановити повний обсяг доказів,
- Суд оголосив порядок засідання:
 - ▶ допитати потерпілих;
 - ▶ дослідити матеріали відео, речові докази та інші;
 - ▶ допитати свідків обвинуваченої сторони;
 - ▶ допитати свідків захисту;
 - ▶ допитати обвинувачених;
 - ▶ вирішити клопотання з інших доказів;
- Оголосив перерву до 11.30 наступного дня (тобто 16.07).

На засіданні 16.07 (перший день допиту потерпілих) суд допитав 6 потерпілих та оголосив перерву в засіданні до 11.30 наступного дня (тобто 17.07).

На засіданні 17.07 (другий день допиту потерпілих) суд допитав 2 потерпілих та оголосив перерву в засіданні до 3 серпня 2015р. на 11.30.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

22. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАнь 15, 16 ТА 17 ЛИПНЯ 2015 РОКУ У СПРАВІ ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 РОКУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ

320

В засіданнях суд оголошував технічні 15-хвилинні перерви.

Серед інших важливих моментів, що спільно є компонентами права на справедливий суд варто виокремити:

- Охорона здійснювалась в звичному режимі. На вході необхідно пред'явити документ, що посвідчує особу, співробітник спецпідрозділу «Грифон» заніс дані в журнал, пройти рамку металошукача. Проте охорона, коли спрацьовував сигнал металошукача, була байдужою і не реагувала на це. У залі засідань на усіх засіданнях були присутні 2–3 співробітники спецпідрозділу «Грифон» та 3–4 співробітники ГУМВС м. Києва, які конвоювали та охороняли підсудних. Загалом охорона вела себе коректно. Жодних конфліктних ситуацій не виникло.
- До підсудних були застосовані наручники (під час доставляння), їх помістили до клітки, конвоювання, охорона під час засідання.
- Підсудні мали безперешкодну можливість спілкуватись із своїми захисниками, оскільки клітка знаходилась за адвокатами.
- Фізичний стан підсудних задовільний, без жодних зовнішніх ознак застосування до них сили.
- На засіданні 15 липня суддя просив видалитись свідків із зали засідань, щоб вони не втратили своє право свідчити, роз'яснивши присутнім їх права, проте свідків у залі не було. 16 та 17 липня такого оголошення судді не робили.
- На засіданні 16 липня суддя (за проханням адвокатів обвинувачених) заявив, щоб потерпілі, які вже допитані у засіданні або будуть допитані приносили матеріали, на які посилаються під час допиту. Адже як виявилось потерпілі, даючи свідчення суду, у своїх розповідях згадують фото та відео, які ще не долучені до матеріалів справи і з ними не ознайомлені всі сторони.
- Також на засіданні 16 липня суддя попросив усіх потерпілих приносити на засідання свідоцтва про народження та копії актів про смерть для того, щоб суд міг впевнитись, що вони дійсно родичі потерпілих. ■

Звіт підготовлено Михайлом Шахматом,
волонтером групи громадського спостереження «ОЗОН» за загальною редакцією
Валерії Рибак, координаторки групи громадського спостереження «ОЗОН».

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

23. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АМУР-НИЖНЬОДНІПРОВСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 15. 07. 2015 РОКУ

23. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АМУР- НИЖНЬОДНІПРОВСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 15.07.2015 РОКУ¹

¹ Фото за посиланням: WWW.FACEBOOK.COM/OSCOMA/POSTS/884243211663566

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

23. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Амур-Нижньодніпровському районному суді м. Дніпропетровська 15.07.2015 року

15.07.2015 в Амур-Нижньодніпровському районному суді м. Дніпропетровська відбулось відкрите судове засідання у цивільній справі за позовом ПАТ КБ «ПриватБанк» до Зосименка В. О. та Левадна О. О., третя особа Управління-служба у справах дітей Амур-Нижньодніпровської районної у м. Дніпропетровську ради, про звернення стягнення на предмет іпотеки та виселення.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **Амур-Нижньодніпровський районний суд**
49083, м. Дніпропетровськ, вул. Новоселівська, 9;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** цивільне;
- **ІНСТАНЦІЯ:** перша;
- **слідчий суддя:** Якименко Лариса Григорівна.

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

- **позивач:** ПАТ КБ «ПриватБанк»;
- **відповідачі:** Зосименко Віталій Олександрович, Левадна Олена Олександрівна;
- **захисник:** Горбачов Ігор Павлович, представляє інтереси — Зосименка В. О., Левадна О. О.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

23. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АМУР-НИЖНЬОДНІПРОВСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 15. 07. 2015 РОКУ

323

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- ПАСПОРТНИЙ КОНТРОЛЬ НА ВХОДІ ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ: відсутній;
- ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ: відсутня;
- СУДОВЕ СЛУХАННЯ ВІДБУВАЛОСЬ: на першому поверсі, зал судових засідань № 1;
- ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО КАБІНЕТУ СУДДІ: не було;
- ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО КАБІНЕТУ СУДДІ: була відсутня.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- ІНФОРМАЦІЙНА ДОШКА В ПРИМІЩЕННІ СУДУ: відсутня, інформація була на сайті суду;
- ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ: спостерігачі групи «ОЗОН» 2 особи;
- ВІДЕОЗЙОМКУ ПРОВОДИЛИ: спостерігачі групи «ОЗОН».

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- ЗАХИСНИК ТА ПРЕДСТАВНИК ПОЗИВАЧА: сиділи навпроти один одного;
- ЖОДНИХ ПРОБЛЕМ ЗІ СТАНОМ ФІЗИЧНИМ ТА ЗІ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я У УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ НЕ БУЛО;
- СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ: так.
- СТАВЛЕННЯ СУДУ ТА ОХОРОНИ ДО УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ ТА ПУБЛІКИ:
- НИКОГО ВИДАЛЕНО З ЗАЛУ ЗАСІДАННЯ НЕ БУЛО.

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- СТАДІЯ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ: розгляд справи по суті та винесення рішення;
- ЧАС ПОЧАТКУ (ЗГІДНО ІЗ ЗАЯВЛЕНИМ): о 12:00;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

23. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АМУР-НИЖНЬОДНІПРОВСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 15. 07. 2015 РОКУ

- **ЧАС ПОЧАТКУ** (РЕАЛЬНИЙ): 12:00;
- **ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ**: о 12:50 (12:31 — суд віддалився на нараду, 12:48 — суд оголосив рішення).
- **ПОЗИЦІЯ ПОЗИВАЧА**: задовольнити позов в повному обсязі;
- **ПОЗИЦІЯ ЗАХИСНИКА**: відмовити у позові.
- **ВІДЕОПОСИЛАННЯ**: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=HUZKAZGE8TM](https://www.youtube.com/watch?v=HUZKAZGE8TM)

РІШЕННЯ СУДУ

- ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» в позові до Зосименка В. О. та Левадна О. О., третя особа Управління-служба у справах дітей Амур-Нижньодніпровської районної у м. Дніпропетровську ради, про звернення стягнення на предмет іпотеки та виселення – відмовити.
- Рішення може бути оскаржене в апеляційному порядку, через суд першої інстанції, шляхом подачі апеляційної скарги протягом десяти днів з дня проголошення рішення. У разі, якщо рішення було постановлено без участі особи, яка його оскаржує, апеляційна скарга подається з дня отримання копії рішення. ■

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

24. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В КІРОВСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 20.07.2015 РОКУ

24. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В КІРОВСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 20.07.2015 РОКУ¹

¹ Фото за посиланням: [HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/SERG.MIROSHNIK/POSTS/505749859576445](https://www.facebook.com/SERG.MIROSHNIK/POSTS/505749859576445)

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

24. Звіт за результатами моніторингу судового засідання в Кіровському районному суді м. Дніпропетровська 20.07.2015 року

326

Група громадського спостереження «ОЗОН» здійснила моніторинг відкритого судового засідання у цивільній справі за позовом Юрченко Валентини Юріївни (колишній працівник Дніпропетровської міської ради, була Головним спеціалістом юридичного управління, відсторонена згідно з розпорядженням міської голови від 15.11.2010 на підставі постанови про відсторонення, внесеної слідчим прокуратури Індустріального району м. Дніпропетровськ, проте не звільнена) до Дніпропетровської профспілкової організації Всеукраїнської незалежної профспілки, яке відбулось 20.07.2015 в Кіровському районному суді м. Дніпропетровська. Суть справи: про захист честі, гідності, ділової репутації та відшкодування шкоди.

Спостерігачі були присутні на попередньому засіданні, на якому суддя виявила підвищену увагу до присутності на засіданні представників громадськості та проведення відеофіксації процесу. Після чого був зроблений запит головуючого судді щодо правових підстав дій судді (відповідь була отримана). Попереднє засідання відбувалось у кабінеті судді, який не був придатний для розміщення сторін та слухачів процесу, що передбачено законом. Наступне засідання, а точніше, 20.07.2015, відбувалося у залі засідань, як це і передбачено законом.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **КІРОВСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД м. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА**
49101, м. Дніпропетровськ, проспект Пушкіна, 29;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** цивільне;
- **ІНСТАНЦІЯ:** перша;
- **СЛІДЧИЙ СУДДЯ:** Колесніченко Олександра Вікторівна.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

24. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В КІРІВСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 20.07.2015 РОКУ

327

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

- **ПОЗИВАЧ:** Юрченко Валентина Юріївна – колишній працівник Дніпропетровської міської ради, займала посаду Головного спеціаліста юридичного управління, відсторонена (не звільнена) за розпорядженням міської голови від 15.11.2010 на підставі постанови про відсторонення внесеним слідчим прокуратури Індустріального району м. Дніпропетровськ;
- **ВІДПОВІДАЧ:** Горбачов Ігор Павлович, голова Дніпропетровської профспілкової організації Всеукраїнської незалежної профспілки.

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- **ПАСПОРТНИЙ КОНТРОЛЬ НА ВХОДІ ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ:** фіксація паспортних даних у журналі відвідувачів. Контроль проводить працівник спецпідрозділу «Грифон». Є вертушка, яка працює. Але, коли громадські спостерігачі підійшли та надали паспорти, щоб зареєструватися, працівник спецпідрозділу «Грифон» сказав, що нам не потрібно реєструватися та ввічливо запропонував пройти далі до суду;
- **ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ:** спецпідрозділ «Грифон» у кількості 1 працівника (молодшого начальницького складу);
- **ПОВЕДІНКА СПІВПРАЦІВНИКА СПЕЦПІДРОЗДІЛУ «ГРИФОН»:** ввічлива та коректна;
- **СУДОВЕ СЛУХАННЯ ВІДБУВАЛОСЬ:** на першому поверсі, зал судових засідань № 3;
- **ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО КАБІNETУ СУДДІ ТА ЗАЛУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ:** не було;
- **ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО КАБІNETУ СУДДІ, ТА ЗАЛУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ:** була відсутня.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- **ІНФОРМАЦІЯ НА ДРУКОВANІЙ ІНФОРМАЦІЙNІЙ ДОШЦІ ТА САЙТІ СУДУ:** була присутня;
- **ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ:** спостерігачі групи «ОЗОН» 2 особи;
- **СПОСТЕРІГАЧІ ГРУПИ «ОЗОН» ПРОВОДИЛИ ВІДЕОЗЙОМКУ;**
- **КОЛИ ВСІХ ЗАПРОСИЛИ ДО ЗАЛУ ЗАСІДАННЯ, ПОМІЧНИК СУДДІ ЗАПИТАЛА У ГРУПИ «ОЗОН» ЩОДО ВІДЕОЗЙОМКИ:** «будете знімати на відео?»

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

24. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В КІРОВЬСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 20.07.2015 РОКУ

328

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- **ВІДПОВІДАЧ СИДІВ НАПРОТИ СУДДІ:** позивач сидів на лаві слухачів, яка розташована з одного боку залу засідання;
- **ЩОДО СТОРІН НІЧОГО, ЩО МОГЛО ПОРУШИТИ ПРИНЦИП РІВНОСТІ ТА ПРЕЗУМПЦІЮ НЕВИНУВАТОСТІ НЕ ЗАСТОСОВУВАЛОСЬ;**
- **НІЯКИХ НАЯВНИХ ПРОБЛЕМ ЗІ СТАНОМ ФІЗИЧНИМ ТА ЗІ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я У УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ НЕ БУЛО;**
- **СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ:** так;

СТАВЛЕННЯ СУДУ ТА ОХОРОНИ ДО УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ ТА ПУБЛІКІ:

- **НІКОГО ВИДАЛЕНО З ЗАЛУ ЗАСІДАННЯ НЕ БУЛО;**
- **ПРИ ОГЛОШЕННІ ПРИСУТНІХ НА ПРОЦЕСІ, СУДДЯ ЗГАДАЛА І «ПРЕДСТАВНИКІВ ГРОМАДСЬКОСТІ», ПРИ ЦЬОМУ ЗАЗНАЧИВШИ, ЩО ВОНИ «ДОПУЩЕНІ» ДО СУДУ З ВІДЕОЗЙОМКОЮ.**

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- **СТАДІЯ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ:** продовження розгляду справи по суті;
- **ЧАС ПОЧАТКУ (ЗГІДНО ІЗ ЗАЯВЛЕНИМ):** о 16:00;
- **ЧАС ПОЧАТКУ (РЕАЛЬНИЙ):** 16:12 (15:58 — всіх запросили у зал);
- **ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ:** 16:22;
- **ПОЗИЦІЯ ПОЗИВАЧА:** приєднати до справи уточнювальну позивну заяву та ухвалити клопотання на призначення судово-психіатричної експертизи для «встановлення суми морального збитку у зв'язку з незаконними діями відповідача, які заподіяли психо-емоційні розлади і це пов'язано з тим, що позивач перебувала на стаціонарному лікуванні у лікарні імені Мечникова, встановити причинний зв'язок, тим самим, експерт може встановити суму морального збитку. Тобто порівняти який реально був заподіяний моральний збиток у зв'язку з тим, що відповідач поширив негативну, неправдиву, недостовірну інформацію великому колу осіб»;
- **ПОЗИЦІЯ ВІДПОВІДАЧА:** проти приєднання до справи уточнювальної позивної заяви, адже почався розгляд справи по суті і він не ознайомився з текстом,

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

24. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В КІРОВЬСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 20. 07. 2015 РОКУ

329

а хоче це зробити і зробити уточнення у письмовому вигляді. Щодо експертизи: відповідач не пам'ятає, щоб експерт міг встановити суму морального збитку. Також суд обмежив можливість отримати інформацію тим, що не витребував у повному обсязі те, що просив, тому буде готувати нові клопотання: чи всі документи заповнені з урахуванням тих доказів, які позивач надав;

→ **КЛОПОТАННЯ ПІД ЧАС ПРОЦЕСУ ПОЗИВАЧА:**

- ▶ уточнювальна позивна заява — суд ухвалив та приєднав до справи (позивач не змінював предмет позивної заяви);
- ▶ на призначення судово-психіатричної експертизи — щодо розгляду клопотання суд вважає не можливим після надання заперечення відповідача.

Відеопосилання: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=XBVNTY3UULM](https://www.youtube.com/watch?v=xbvnty3uulm)

РІШЕННЯ СУДУ

→ **оголосити перерву у слуханні до 11.08.2015 на 16:00. ■**

.....
Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

25. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 27.08.2015 РОКУ

25. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 27.08.2015 РОКУ

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

25. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 27.08.2015 РОКУ

27.08.2015 група громадського спостереження «ОЗОН» завітала на прохання представника однієї із сторін на судове засідання в Апеляційному суді Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ), оскарження рішення суду першої інстанції (Бабушкінського районного суду м. Дніпропетровська) – щодо кредитного договору. На цьому судовому засіданні колегія суддів заборонила проводити відеофіксацію спостерігачам, дозволила тільки зафіксувати результативну частину судового засідання, див. за посиланням: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=H1LHFN7HI20&FEATURE=Youtu.be](https://www.youtube.com/watch?v=H1LHFN7HI20&FEATURE=Youtu.be)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **Апеляційний суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ).**
49000, м. Дніпропетровськ, вул. Харківська, 13;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** оскарження рішення суду першої інстанції;
- **ІНСТАНЦІЯ:** апеляційна;
- **СУДДІ:** колегія суддів у кількості 3-х осіб, Бараннік Олександр Петрович, Лисична Наталія Михайлівна, Колодяжна Надія Євгенівна; **Доповідач:** Колодяжна Надія Євгенівна.

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

- **ПОЗИВАЧ:** Аполонська М.В.;
- **ПРЕДСТАВНИК (ЗАХИСНИК):** Горбачов І.П., представляє інтереси Аполонської М.В.;
- **ВІДПОВІДАЧ:** ПАТ «ПУМБ».

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- **ПАСПОРТНИЙ КОНТРОЛЬ НА ВХОДІ ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ:** фіксація паспортних даних у журналі відвідувачів. Контроль проводив працівник спецпідрозділу «Грифон»;
- **ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ:** спецпідрозділ «Грифон» (2 працівника);
- **ЗВЕРНЕННЯ СПІВПРАЦІВНИКІВ СПЕЦПІДРОЗДІЛУ ГРИФОН:** ввічливе та коректне;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

25. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 27.08.2015 РОКУ

332

- ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ: не було;
- ОХОРОНИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ: не було.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУДОВЕ СЛУХАННЯ НА ДРУКОВАНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ ДОЩЦІ ТА НА САЙТІ СУДУ: присутня;
- ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ: 2 особи, спостерігачі з групи громадського спостереження «ОЗОН»;
- АУДІОЗАПИС: не проводився;
- ВІДЕОЗЙОМКА: не проводилась через заборону, але суд дозволив відеозйомку результативної частини судового засідання;
- ОХОРОНИ У ЗАЛІ: не було;
- ІНША СУТТЄВА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ВІДКРИТОСТІ ПРОЦЕСУ: після клопотання представника ПАТ «ПУМБ» щодо заборони відеозйомки, суддя доповідач озвучила, що присутні на судовому засіданні не мають права на відеозйомку, не подавали клопотання на відеозйомку, тобто сторонні люди, не учасники процесу, не мають право проводити відеозйомку, тільки учасники процесу мають право заявити клопотання на відеозйомку. Нарада суддів на місці вирішила: суд дозволяє вести відеозйомку тільки оголошення результативної частини судового засідання.

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- СТОРОНИ ПРОЦЕСУ: розташовувалися на лаві слухачів;
- ЖОДНИХ ПРОБЛЕМ ЗІ СТАНОМ ФІЗИЧНИМ ТА ЗІ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я У УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ НЕ БУЛО;
- СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ.

СТАВЛЕННЯ СУДУ ТА ОХОРОНИ ДО УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ ТА ПУБЛІКИ:

- НИКОГО З ЗАЛУ ЗАСІДАННЯ ВИДАЛЕНО НЕ БУЛО, НЕКОРЕКТНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ НЕ БУЛО.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

25. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 27.08.2015 РОКУ

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- **СТАДІЯ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ:** апеляція;
- **ЧАС ПОЧАТКУ** (ЗГІДНО ІЗ ЗАЯВЛЕНИМ): 14:30;
- **ЧАС ПОЧАТКУ** (РЕАЛЬНИЙ): 14:40;
- **ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ:** 15:08;
- **ПОЗИЦІЯ СТОРОНИ ПОЗИВАЧА:** задовольнити апеляційну скаргу;
- **ПОЗИЦІЯ СТОРОНИ ВІДПОВІДАЧА:** скасувати апеляційну скаргу;
- **КЛОПОТАННЯ ПІД ЧАС ПРОЦЕСУ:** представник ПАТ «ПУМБ» — заборонити відеозйомку судового засідання, результат: після наради суддів на місці, суд дозволяє вести відеозйомку тільки оголошення результативної частини судового засідання.

Стисла хронологія:

14:44 — представник ПАТ «ПУМБ» звертається до суду з клопотанням про заборону відеозйомки;

Суддя доповідач озвучила, що присутні на судовому засіданні не мають право на відеозйомку, не подавали клопотання на відеозйомку, тобто сторонні люди, не учасники процесу не мають право проводити відеозйомку, тільки учасники процесу мають право заявити клопотання на відеозйомку.

Представник позивача заперечує.

Суд радиться на місці — дозволити відеозйомку тільки оголошення результативної частини судового засідання.

РІШЕННЯ СУДУ

- **АПЕЛЯЦІЙНУ СКАРГУ У ЦИВІЛЬНОЇ СПРАВИ ЗАЛИШИТИ БЕЗ ЗАДОВОЛЕННЯ. РІШЕННЯ БАБУШКІНСЬКОГО РАЙОННОГО СУДУ М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ЗАЛИШИТИ БЕЗ ЗМІН. ■**

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

ІІ. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

26. ЗВІТ «СУД – НЕ ТІЛЬКИ СУДДІ!»: РЕАКЦІЯ СУДІВ

26. ЗВІТ «СУД – НЕ ТІЛЬКИ СУДДІ!»: РЕАКЦІЯ СУДІВ

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

26. ЗВІТ «СУД – НЕ ТІЛЬКИ СУДДІ!»: РЕАКЦІЯ СУДІВ

У квітні 2015 року волонтери групи громадського спостереження «ОЗОН» в межах першого етапу кампанії «Суд – не тільки судді» відвідали 35 судів у 11 областях України. Впродовж тижневого марафону кампанії громадські активісти перевірили, наскільки суд, як установа, разом з приміщеннями і його працівниками, зручно, привітно та якісно надають послуги.

В результаті моніторингу було виявлено, що:

- у 15% випадків в приміщенні суду відсутня інформація про години роботи;
- у 29% відсутні години роботи канцелярії;
- у 29% судів є складнощі з отриманням інформації про прийом позовної заяви;
- у 51% судів відсутній графік роботи канцелярії на сайті суду.
- камери спостереження наявні лише у 43% судів;
- ліфти наявні лише у 9% судів;
- камери схову є у 6% судів;
- у 10 з 35 судів канцелярії розміщені вище 1 поверху;
- лише у 44% судів наявні пандуси;
- мережа wi-fi працює у 8%;
- окремі кімнати для адвокатів відсутні у 79% судів;
- у 7% судів відсутня можливість користування туалетом;
- у 36% судів немає особи, відповідальної за спілкування з відвідувачами;
- у 75% судів працівники суду не мають бейджів;
- у 16% судів працівники канцелярії поведуться вкрай непривітно.

За результатами кампанії «ОЗОН» опублікував звіт, з яким можна ознайомитись за посиланням: WWW.BIT.LY/1KNZXKF

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

26. ЗВІТ «СУД – НЕ ТІЛЬКИ СУДДІ!»: РЕАКЦІЯ СУДІВ

336

| КІЛЬКІСНІ ДАНІ

МИ НАДІСЛАЛИ ЗАПИТИ В СУДИ І ОТРИМАЛИ ТАКІ РЕЗУЛЬТАТИ

- Відповіли – 58% судів
 - ▶ Відповіли дружньою «людською мовою»/надіслали фото та відео проведених змін – **21% судів**
 - ▶ Відповіли за схемою «дякуємо-врахуємо-виконаємо» – **43% судів**
 - ▶ Не погодились із зауваженнями, «відхрестились» виписками із законодавства – **29% судів**
 - ▶ Виступили з критикою громадської роботи «ОЗОН» – **7%**

ПЕРЕМОЖЦІ У КАТЕГОРІЯХ:

«**Friendly**» – Зарічний суд Сум

«**Evil**» – Печерський районний суд Києва¹

«БУДЬ В ТРЕНДІ. РОБИ СУД FRIENDLY»

| ПУБЛІЦИСТИЧНА СКЛАДОВА

АВТОРИ:

- Данило Євтухов
 - ▶ Аналіз відгуків Солом'янського районного суду міста Києва, Галицького районного суду міста Львова, Жовтневого районного суду міста Дніпропетровська на «Звіт групи громадського спостереження «ОЗОН», за результатами моніторингу судів
- **Олександра Купченко**

¹ Переможці в цій номінації визначались на підставі компіляції критеріїв «реалізовані зміни в організації роботи суду» та «конструктивна комунікація»

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

26. ЗВІТ «СУД – НЕ ТІЛЬКИ СУДДІ!»: РЕАКЦІЯ СУДІВ

337

- Роздуми на тему відгуків Жовтневого районного суду Дніпропетровська, Львівського окружного адміністративного суду, Дарницького районного суду та Печерського районного суду Києва, Дніпровського районного суду Києва Ковпаківського районного суду Сум, Зарічного суду Сум, Галицького районного суду міста Львова, для «Звіту групи громадського спостереження «ОЗОН», за результатами моніторингу судів

*Параграфи присіли біля столу,
Примітки причаїлись по кутках,
Очима гострими підсудну прокололи
Цитати із багнетами в руках.*

М. СЕМЕНКО «Суд»

ЖОВТНЕВИЙ РАЙОННИЙ СУД ДНІПРОПЕТРОВСЬКА

Такими були пропозиції щодо покращення роботи суду від наших спостерігачів, які проводили моніторинг:

- Встановити вказівні знаки на території, прилеглої до проїжджої частини дороги для ідентифікації місцезнаходження суду.
- Прибрати шлагбаум, який розташований перед в'їздом на територію будівлі суду або залишати його у відкритому положенні згідно з графіком роботи суду, для безперешкодного доступу до будівлі суду відвідувачів на авто.
- Розмістити всі належні інформаційні дошки та інформацію (зразки заяви, телефони адміністрації суду і суддів, і т.п.) в будівлі суду на першому поверсі згідно з нормативно-законодавчими вимогами.
- На всіх дверних табличках, де вказано номери кабінетів з відповідною приналежністю (будь-яка канцелярія, ПІБ суддів, керівник апарату суду, голова суду тощо, вказувати графік прийому відвідувачів. Позначити місце перебування туалету і на дверях повісити знак «WC».
- Виділити кімнату для адвокатів.
- Збільшити, за можливістю, кількість залів засідань; адже на 16 суддів, за словами одного із них, припадає велике навантаження, тому через постійну зайнятість зали засідань, доводиться проводити слухання в кабінеті судді. При цьому судді додають, що проводити засідання в кабінеті суддів

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

26. ЗВІТ «СУД – НЕ ТІЛЬКИ СУДДІ!»: РЕАКЦІЯ СУДІВ

теж не так просто, адже в деяких кабінетах розміщується кілька суддів, наприклад, в одному з кабінетів перебувають 3 суддів, яких перевели з Донецької області.

- Встановити єдиний зразок бейджів для кожного працівника суду.
- Збільшити кількість столів (у зв'язку з вузькими коридорами, не зовсім можливо), але можна зробити невеликі настінні столики, які б не заважали проходу відвідувачів і працівників суду.
- Надати вільний доступ до WI – FI відвідувачам суду і встановити відповідну таблицю.
- Надати (якщо це можливо) для розміщення Жовтневого суду відповідне і більш комфортне (більше за розмірами, ніж існує наразі) приміщення для виконання суддівських функцій, збільшити кількість залів для слухань, що підвищить рівень комфорту для відвідувачів та працівників суду.

Загальне відеопосилання: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=POOATIKQHk8&FEATURE=Youtu.be](https://www.youtube.com/watch?v=POOATIKQHk8&FEATURE=Youtu.be)

Посилання на тел. розмову: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=NSXQG4ZKOKY](https://www.youtube.com/watch?v=NSXQG4ZKOKY)

Відповідь в.о. голови Жовтневого районного суду м. Дніпропетровськ можна означити таким епіграфом, цитатою із листа пана Антонюка О. А.:

«Доводимо до Вашого відома, що усі працівники Жовтневого районного суду постійно націлюються керівництвом на необхідність якомога якіснішого виконання покладених на них обов'язків, на неухильність дотримання якомога якіснішого виконання покладених на них обов'язків, на неухильність дотримання обов'язку особливо ввічливо, толерантно і тактовно спілкуватись з усіма відвідувачами суду та надання їм необхідної інформації, яка стосується організації роботи суду. Незважаючи на це, до колективу доведено зміст зауважень з цього приводу, викладених у вашому зверненні, та ще раз звернуто увагу на неприпустимість нечемного та неінформативного спілкування з відвідувачами суду».

У тексті ви знайдете шедеври бюрократичної прози із оціночними «родзинками», такі як:

- «Нажаль, у Вашому зверненні зовсім не зазначено, коли саме та у який спосіб «Спостерігачі» обстежували Жовтневий районний суд...».
- «Водночас поняття «прилегла до суду територія» є оціночним, тому пропозиція щодо розміщення зазначеної інформації про локацію суду, яка на Вашу думку сприятиме громадянам у доступі до правосуддя, потребує

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

26. ЗВІТ «СУД – НЕ ТІЛЬКИ СУДДІ!»: РЕАКЦІЯ СУДІВ

уточнення та конкретизації як по параметрам відстані від будівлі суду так і по параметрам її оформлення, кількості відповідних носіїв інформації тощо...»

- «Стосовно ж постійної наявності в приміщенні суду великої кількості людей, про яких Ви зазначаєте як «натовп відвідувачів», маємо зауважити, що у відповідність до ч. 3 ст. 11 Закону України «Про судоустрій і статус судів» із змінами, внесеними Законом України «Про забезпечення права на справедливий суд», розгляд справ у судах відбувається відкрито, крім випадків, установлених законом. На виконання цієї норми Закону, в Жовтневому суді м. Дніпропетровська створені усі умови для вільного та безперешкодного перебування у його приміщеннях будь-яких охочих громадян. Наявність ж великої кількості відвідувачів на наш погляд, свідчить лише про зростання довіри до суду у суспільстві. Та цю тенденцію соціального настрою колектив Жовтневого районного суду намагається всіляко укріпити та підтримати».

ДНІПРОВСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД КИЄВА

**Відписка із Київського суду.
Лаконічно і нічого «зайвого»:**

- «Фінансове забезпечення судів, яке в нас «не на найвищому рівні», — як пише голова Дніпровського районного суду Києва, — не дозволяє адміністрації вирішити питання відсутності пандусів, організувати окремий куточок для комунікації громадян з адвокатами тощо».
- Натомість для оформлення приміщення суду безліччю зайвих оголошень: комерційної реклами юридичних послуг та вимог «Зачиняйте двері», «Заходити по одному», наснаги та ресурсів працівникам суду вистачає.
- До речі про працівників. Голова Дніпровського районного суду столиці «високий рівень кадрів» вважає явищем недосяжним. Тому, вочевидь, відсутність працівників канцелярії на місці під час візиту спостерігача «ОЗОН», її ніяким чином не дивує, до того ж у голови знайшлося цьому «змістовне» пояснення:
- «Також низькою є оплата праці працівників апарату суду. Ненормований робочий день та відповідальність, яку несуть працівники суду тягне за собою високу плінність кадрів та не дає можливості досягнення їх високого рівня».

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

26. ЗВІТ «СУД – НЕ ТІЛЬКИ СУДДІ!»: РЕАКЦІЯ СУДІВ

340

ГАЛИЦЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД ЛЬВОВА

Зазначимо, що у цьому суді працюють доволі креативні люди. Мало хто із голів наших судів відповідає нам фотографіями на фотографії інформаційних стендів.

І правильно, що ще можна додати до фото потертої дошки оголошень. Але ні! Поставте на старенький паркет, бабусину порцелянову статуетку і відблиски провінційного гламуру осяють усі формальні негаразди)

Ми милувались цілим офісом. Гарно провели час. Згадували бабусині мереживні серветки, які колись позначали те місце на телевізорі, де мав стояти такий «аксесуар». Милувались і раділи, що усі телевізори зараз плоскі ☺.

Але найцікавіше навіть не це. У зверненні до голови суду, ми зазначали, що WC у їх робочому приміщенні в жахливому стані. Антисанітарія, килим із недопалків – повний букет.

І що ж відповідає нам голова суду пані Ірина Волоско?

А відповідає суддя приблизно так: «У нас немає туалету! Цей не наш! Напевно, сусідський! Можливо, належить якомусь з тих двох судів, які в нас за стіною сховались! Якого саме, не знаємо». No comments! No comments! No pasaran!

| ПОЗИТИВНИЙ ДОСВІД СУДІВ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

КОВПАКІВСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД СУМ ЗВІТУЄ ПРО ПОЗИТИВНІ ЗМІНИ!

Після проведення моніторингу, як пише голова – Чернобай О.І, у Ковпаківського суду з'явилися таблички з графіком роботи суду, схемою розташування кабінетів, а також (УВАГА!) – «пандус з поручнями, який відповідає ДБН України, для повноцінного користування маломобільних груп населення».

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

26. ЗВІТ «СУД – НЕ ТІЛЬКИ СУДДІ!»: РЕАКЦІЯ СУДІВ

На Ваш лист №227 від 30.06.2015 року Ковпаківський районний суд повідомляє наступну інформацію з порушених питань:

1. Для належної організації роботи Ковпаківського районного суду м. Суми стоять на заваді такі перешкоди, а саме:

- площа приміщення суду не відповідає кількості робочих місць, необхідних для забезпечення належної роботи суду;
- відсутністю фінансування на капітальні видатки, однак дане питання тримається на контролі Територіального управління Державної судової адміністрації України в Сумській області.

2. На нашу думку, всі проблеми організаційного характеру описані у даному звіті, тому вважаємо, що інших змін організаційного характеру суди не потребують.

3. У зв'язку з тим, що ні в паперовому, ні в електронному вигляді не зазначено, які саме позитивні та негативні моменти були враховані спостерігачами у роботі саме Ковпаківського районного суду м. Суми, тому на даний час неможливо надати інформацію, про те які позитивні моменти не були враховані спостерігачами у роботі суду.

Разом з тим звертаємо увагу, що після проведення моніторингу судів України «Суд - не тільки судді» в Ковпаківському районному суді м. Суми були вжиті деякі заходи:

- встановлено адресну табличку з графіком роботи суду на вході до будівлі суду;
- кожен поверх перед входом у коридор облаштовано табличками-схемами розташування кабінетів;
- перед входом до приміщення був встановлений пандус з поручнями, який відповідає державним будівельним нормам України, для повноцінного користування маломобільних груп населення.

Голова Ковпаківського
районного суду м. Суми

О.І. Чернобай

| ЗАРІЧНИЙ СУД СУМ ВИЯВИВСЯ VERY FRIENDLY!

Радимо усім судам та їх головам врахувати цей позитивний приклад комунікації з громадськістю.

Моніторинг та комунікацію із судом в межах кампанії «Суд – не тільки судді!» у Зарічному суді називають «свіжим поглядом, об'єктивною оцінкою та конструктивною критикою». А зауваження щодо спілкування охорони та працівників суду із відвідувачами, вирішують шляхом проведення тренінгів та обговорень етичних стандартів комунікації.

Більш детально про те, що і як змінилось у Зарічному суді Сум, читайте у листі-відповіді та дивіться на фото.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

26. ЗВІТ «СУД – НЕ ТІЛЬКИ СУДДІ»: РЕАКЦІЯ СУДІВ

Зарічний районний суд м. Суми

вул. Академічна, 13, м. Суми, 40030, ідентифікаційний код 02886479
тел./факс (0542) 60-07-99 E-mail: inbox@zr.su.court.gov.ua14.07.2015р. № *299/15* /15-Вих/№ Н-04-12/ 2015
На № 226 від 30.06.2015**Голові правління ГО «Центр Громадянських свобод»
Матвійчк Олександрі В'ячеславівні
Вул. Басейна, 9-Г, оф. 25**

Зарічний районний суд м. Суми був об'єктом дослідження волонтерами групи громадського спостереження «ОЗОН», у зв'язку з чим хочемо виразити свою повагу та зазначити важливість та необхідність проведення таких заходів.

Свіжий погляд, об'єктивна оцінка та конструктивна критика громадськості не тільки корисна, а й вкрай необхідна для працівників судової системи і є стимулом для внесення покращень та позитивних змін в свою роботу.

Не дивлячись на позитивний відгук волонтерів про організацію роботи Зарічного районного суду м. Суми, все ж такі були висловлені деякі зауваження та надані пропозиції.

Так, серед зауважень, що висловлювались суду були відсутність табличок з графіком роботи суду та адресної таблички на фасаді будівлі суду, а також відсутність інформації по розташуванню самого суду та відповідних канцелярій в будівлі, оскільки Зарічний районний суд м. Суми займає лише верхні 3 поверхи будівлі та відвідувачам важко самостійно орієнтуватись в приміщенні.

Цілком погоджуємось з висловленими зауваженнями та повідомляємо, що вони не тільки були взяті нами до уваги, але й виправлені в найкоротший термін. Веб-сторінка суду та інформаційні стенди були відмічені волонтерами як одні з найкращих, втім все ж були переглянуті керівництвом суду та доповнені додатковою інформацією. Крім того, було також облаштовано поручнями наявний в суді пандус.

Оскільки в звіті піднімалось питання щодо чемності охорони, не дивлячись на відсутність зауважень до працівників, що здійснюють охорону Зарічного районного суду м. Суми, керівництвом суду було організовано заняття з працівниками судової міліції «Грифон» з метою доведення до відомо результатів моніторингу та з приводу етики спілкування з відвідувачами суду, не допущення дій та вчинків, що завдають фізичних чи моральних страждань особам або принижують їх честь та гідність. Враховуючи, що дійсно працівники судової міліції іноді виконують інформаційно-довідкові функції, їм було повідомлено про основні обов'язки працівників канцелярій, приймалень, архіву тощо. Вказано на необхідності чемного спілкування та надання допомоги відвідувачам у пошуку необхідного кабінету в залежності від мети відвідання особою суду. Під час зустрічі також було перевірено актуальність наявної у працівників «Грифону» інформації щодо номерів кабінетів та номерів телефонів керівництва суду, суддів, працівників канцелярії та інших працівників апарату.

Питання щодо етики поведінки та спілкування працівників суду з відвідувачами тримається під постійним контролем керівництва суду, піднімається та обговорюється на оперативних нарадах, проводяться відповідні заняття як для працівників апарату, так і для суддів. До речі, суддею Зарічного районного суду м. Суми було пройдено курс дистанційного навчання «Суддівська етика», за результатами якого нею були проведені такі заняття і для суддів.

Також погоджуємось, що відвідувачам, особливо особам похилого віку дуже важко дістатись канцелярій суду, які розташовані на 3-му та 5-му поверхах, втім самостійно вирішити дану проблему не маємо можливості, хоча зі свого боку керівництвом суду неодноразово зверталося до судової адміністрації та місцевих органів влади з приводу виділення іншого

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

26. ЗВІТ «СУД – НЕ ТІЛЬКИ СУДДІ»: РЕАКЦІЯ СУДІВ

343

приміщення суду в інтересах територіальної громади. Вже багато років ці звернення залишаються без уваги і працівники суду виходять з даної проблеми лише людським відношенням, зокрема: працівники канцелярії спускаються з 5-го на 1-ий поверх для отримання документів від заявників чи видачі їм копій судових рішень, судді переносять слухання судових справ на 1-й поверх (де наявний один зал судового засідання суду, що одночасно є робочим кабінетом секретарів судового засідання та ділиться між двома суддями як зал слухань).

За браком достатньої площі залишається проблема і з місцями для ознайомлення, не кажучи вже про окрему кімнату для юристів, як того вимагають Державні будівельні норми. Особи змушені знайомитись з матеріалами судових справ на приставних стільцях в приймальнях суддів або канцеляріях і лише в деяких приймальнях, де цього дозволяє площа, встановлені окремі місця для ознайомлення.

Найгостріша проблема постає з доступом до суду маломобільних груп населення. Керівник апарату з цього приводу приймала участь у телевізійній програмі з представниками громадських організацій інвалідів, після чого за ініціативою суду було проведено аудит доступності, який тільки підтвердив відсутність належних умов для людей з обмеженими можливостями. На жаль, навіть встановлення якихось додаткових обладнань цю проблему не вирішить, враховуючи розташування суду в будівлі.

Додатково до проблем, висвітлених у звіті, хотілось би додати, що дійсно існує проблема в судовій системі щодо етики спілкування працівників з відвідувачами суду, але хотілось би цю проблему вирішувати не тільки самостійно. Так, враховуючи специфіку роботи суду та невдоволеність в будь-якому разі результатом розгляду справи однією зі сторін спору, іноді учасники процесу поведуть себе агресивно без наявних на те підстав з працівниками апарату. І як вірно себе поводити в такій ситуації, як «погасити» агресію та етично вийти з конфліктної ситуації цьому потрібні навчати відповідні спеціалісти. Тому, просимо Вашого сприяння на державному рівні у включенні психологічних занять по роботі з колективом суду до відповідних Типових планів навчання.

Крім того, вважаємо за доцільне проведення спільних заходів представників апаратів судів з активістами та лідерами громадських організацій на місцевому рівні з питань обговорення та доведення до широкого загалу проблем судочинства.

Також, сприяло б утвердженню авторитету судової влади поширення не тільки проблем та потреб судової влади, а й досягнень судів. Зокрема, останнім часом в роботу судів впроваджено багато механізмів, що сприяють прозорості та відкритості судової влади та є корисними для громадян. Це і проведення судових засідань в режимі відеоконференції, і можливість отримання судової повістки у вигляді смс-повідомлення, отримання судового рішення електронною поштою, можливість відстежувати рух справи на веб-сторінці суду тощо. Втім дуже важко донести цю інформацію широкому загалу, оскільки бажання транслювати цю інформацію по телебаченню ми не побачили.

Тому, враховуючи зацікавленість та небайдужість до суду громадських організацій, маємо сподівання, що поширення інформації про проблеми судів приверне до себе увагу урядовців та спонукатиме їх до вирішення та задоволення потреб судової влади в інтересах суспільства.

З повагою,
Голова Зарічного
районного суду м. Суми

Г.В. Шелхова

Керівник апарату
Зарічного районного суду м. Суми

А.М Ковтун

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

26. ЗВІТ «СУД – НЕ ТІЛЬКИ СУДДІ!»: РЕАКЦІЯ СУДІВ

Відгуки керівництва судів на наш Звіт виконані у приязному тоні, з цих текстів відчувається, що працівники суду поділяють деякі думки щодо оптимізації та узручнення² роботи судів та системи правосуддя в цілому.

Окремо хотілось би виокремити відповідь Галицького районного суду міста Львова, що завершується словами «Будь в тренді. Роби суд FRIENDLY», що свідчить про розуміння сучасних завдань, поставлених перед українською системою правосуддя.

Водночас, варто звернути увагу на деякі проблемні моменти у розумінні того, яким має бути суд, дружній до громадянина.

В цілому, загальною проблемою судів у частині узручнення інформування громадян щодо їх можливостей при звертанні до системи правосуддя є недостатня увага до функціональної категоризації інформації, розміщеної, зокрема, на інформаційних дошках судів.

Типово загальний обсяг інформації містить такі види категорій:

- Зразки заяв, інформація та оголошення;
- Розклад роботи суддів, їх кабінети та загальна інформація щодо справ, які розглядаються.

Водночас інформація виду «А» як правило містить лише копії типових документів як зразків. При цьому їх розміщення на дошці оголошень, незалежно від порядку розміщення, не містить функціональних ознак, що спростили б навігацію клієнта. Так, при підході до дошок оголошень, незрозуміло, які роздруковані стосуються:

- ▶ Позивачів чи відповідачів;
- ▶ Форми провадження;
- ▶ Суто технічних моментів, як сплата судового збору.

При цьому, практично завжди, стіни, на яких розміщена типова інформація, мають достатньо місця для розміщення додаткових навігаційних елементів.

Не зовсім зрозуміло, чим відрізняються категорії «Оголошення» та «Інформація». При функціональній категоризації, яку можна запропонувати, зразки заяв варто було б розміщувати на певному, приміром, на нижньому рівні окремих дошок за видом клієнта і формою провадження. Список же поточних справ, призначених до слухання можна також розмістити окремою дошкою, а не вмщати в інформацію виду «Б» — з розкладом та кабінетами окремих суддів.

2 Неологізм «узручнення» пояснює процес приведення до зручного стану.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

26. ЗВІТ «СУД – НЕ ТІЛЬКИ СУДДІ!»: РЕАКЦІЯ СУДІВ

Додатково, навігацію клієнтів суду можна спростити через розміщення:

- вказівних стрілок на стенді по центру зали, де розміщено інформацію;
- так само навігаційні стрілки можна прикріпити до стелі по центру кімнати, дещо вище рівня очей;
- намалювати стрілки з навігацією на підлозі зали тощо.

Узагальнено, чинна структура інформації, яку надають клієнтові, відображає лише статусно-рольову модель діяльності правосуддя, завантажуючи його свідомість посадами та графіками роботи відповідних людей на цих посадах. Водночас, не дає достатньо чітко зрозуміти людині одразу, яку послідовність дій має вона виконати для оптимального досягнення своїх цілей.

Функціональна категоризація мала б надати клієнту бачення маршруту дій, щоб він виконав усі необхідні дії за один візит в суд. А не приходив у суд повторно, щоб донести ті чи інші документи, змінювати форми заяв або коригувати їх зміст.

Окрім того, функціональна форма категоризації має одразу ж інформувати позивача та відповідача про їх основні права та обов'язки, щоб максимально забезпечити судовий процес від некритичних та необ'єктивних суджень, продиктованих як корисливою метою, так і, навпаки, острахом осуду чи неправомірних дій щодо клієнта.

У відповіді Солом'янського районного суду зазначається, буцімто «забезпечення окремих співробітників суду, відповідальних за надання інформації, є недоцільним, оскільки всі без виключення підрозділи суду надають визначену законом інформацію різноманітними способами зв'язку та під час прийому громадян». Окрім того вказується загальний термін «покращення» в контексті системи інформування клієнтів з боку системи судочинства.

На нашу думку, під «покращенням» варто розуміти оптимізацію роботи суду з громадськістю:

- ▶ Виокремлення чітких узагальнених категорій інформації на основі згаданих вище функціональних категорій клієнтів;
- ▶ Надання для кожної загальної категорії конкретних алгоритмів дії клієнта;
- ▶ Роз'яснення прав обвинувачених, підозрюваних, відповідачів, потерпілих, позивачів, визначених Конституцією та законами України.

Окрім того, важливим, на нашу думку, є визначення та врахування відповідальності за свідоме використання логічних неузгодженостей законодавства, технічних недосконалостей роботи судової системи з корисливою метою.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

26. ЗВІТ «СУД – НЕ ТІЛЬКИ СУДДІ!»: РЕАКЦІЯ СУДІВ

Для виконання таких завдань, сурядність інформаційних каналів, про яку йдеться у зазначеній вище цитаті з відгуку Солом'янського суду м. Києва, є менш доцільною, аніж підрядність, що може бути забезпечена професійною роботою спеціаліста із зв'язків з громадськістю.

Такий спеціаліст, окрім того, може систематизувати знання про найбільш повторювані запитання клієнтів суду, з метою формування зручних інформаційних матеріалів у форматі F.A.Q. (найбільш поширені запитання), що масово використовуються у роботах з багатьма системами роботи із клієнтами.

Окрім того, суди звертають увагу на наявність типового графіку роботи працівників суду в межах чинного законодавства України. Це наводить на логічне запитання — чи має право працівник суду, з метою оптимізації роботи над завданнями, покладеними на нього, запропонувати та отримати дозвіл на окремий графік в межах чинного законодавства, оскільки, приміром, робота зв'язківця із громадськістю, могла би передбачати використання певного часу на вихідних та компенсацію його частиною робочих годин у понеділок задля зведення інформації з поточного робочого тижня.

Загалом, хочемо звернути увагу працівників судової системи на засадничі положення законів України, що регулюють діяльність судової системи та доступ до публічної інформації. Це зобов'язує систему правосуддя реагувати на суспільні запити і потреби в межах, яку не можуть обмежуватись чи узагальнюватись рамками інструкцій, приміром, таких, про які йдеться у відповіді Жовтневого суду м. Дніпропетровська:

- ▶ Наказу ДСА України від 15 серпня 2007 року № 81 «Про забезпечення розміщення і постійне оновлення інформації на Веб-порталі «Судова Україна»;
- ▶ Визначення термінів «прилегла територія» та посилання на ст. 91 ЦК України в контексті розміщення інформаційних стендів, які в цьому випадку не є ані постійними, ані, навіть малими архітектурними формами.

Окрім того, цей же суд у своїй відповіді (з стор., останній абзац) демонструє характерну відсутність функціональної категоризації інформації.

На завершення, хотілося б також зазначити необхідність подальшого діалогу громадськості і працівників судової системи щодо питань архітектурних і просторових параметрів судових установ, їх внутрішнього оздоблення і дизайну, комфорту в приміщеннях, оскільки сучасні запити громадськості, форми розгортання конфліктів інтересів вимагають забезпечення умов для розсудливого, не конвєрного, психологічно коректного та не обтяженого різними видами дискомфорту, ведення судового процесу.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

26. ЗВІТ «СУД – НЕ ТІЛЬКИ СУДДІ!»: РЕАКЦІЯ СУДІВ

| ВИСНОВКИ

Відповіді судів вочевидь є різноманітними з точки зору стилістики, якості, зв'язності та точності, релевантності, валідності, загальної інформативності наданих даних та вжитих відповідно до отриманих рекомендацій заходів. Загалом, рясніють посилання на нез'ясовані та нерепрезентовані в контексті відповіді терміни, визначення і числа.

Зокрема,

| Приклад 1

- Посилання на Державно-будівельні норми без надання інформації по суті норм, що конкретизують та описують ДБН: для суду-відповідача (Корсунь-Шевченківський районний суд).
- Відсутність інформації щодо нормативної та фактичної кількості працівників суду.

| Висновок 1

- **Невідповідність судових приміщень Державним будівельним нормам, незацікавленість судів у ефективній, вмотивованій роботі закладу, недостатня увага суду до подолання неосвіченості населення.**

Окрім того, деяка інформація є недостовірною:

| Приклад 2

- Прирівнювання інформації державних установ до об'єктів реклами (Жовтневий районний суд Дніпропетровська).
- Обґрунтування наявності суто однакового часового графіку для всіх працівників суду нормами ТК.
- Прирівнювання функцій суду до ринкових функцій іншим чином: відмова від надання інформації про адвокатів, в тому числі – і державних.

| Висновок 2

Вочевидь суди мають численні проблеми із диспропорцією: надто малий робочий простір у приміщеннях/надто велика кількість судових позовів.

А ще, помітні системні проблеми, характерні для кризи бюрократичного апарату.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

26. ЗВІТ «СУД – НЕ ТІЛЬКИ СУДДІ!»: РЕАКЦІЯ СУДІВ

348

| ПРИКЛАД 3

- Галицький, Сихівський та міський окружний суди Львова не можуть з'ясувати, чий у них спільний туалет.
- Звертається увага на відсутність працівників з громадськістю у штаті судів.

| ВИСНОВОК 3

- **Неефективно реалізується інформаційна функція загалом і співкоординаційна зокрема.**

Окрім того, на основі всього прочитаного матеріалу: з огляду на те, що подібний лист може бути відповіддю на звернення окремих громадян, не вистачає концептуалізації деяких термінів, що виходять за межі суто юридичної лексики.

Щодо характерного прикладу: Навіть пройшовши на сайт ДБН, як це рекомендує один з судів, аби дізнатись норми для його площі й кількості робочих місць, більшості громадян можуть бути незрозумілими терміни «інтерполяція» та «екстраполяція» як поза контекстом, так і в контексті визначення норм площі та кількості місць у судах.

Окрім того, деякі листи не відрізняються культурою мовлення, користуючись неправильною морфологією та слововжитком (відповідь Солом'янського районного суду м. Києва).

Також, незважаючи на деякі позитивні і навіть дуже приємні моменти, суди змушені визнавати неспроможність в питанні налагодження Wi-Fi мереж, а також неможливість облаштувати зовнішній простір.

З позитивних моментів у відповідях можна окреслити налаштованість працівників суду до діалогу суто як громадян, тон частини листів містить певне загальне розуміння потреби в подальшому моніторингу.

Хоча, з іншого боку, низка листів варта радше сатиричних публікацій – саме через відмовки та відсутність конкретики, вмотивованості в наданні повної та вичерпної інформації.

Загалом, як уже зазначалось, загальний тон листів доволі показовий, в Україні криза судової гілки влади.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

26. ЗВІТ «СУД – НЕ ТІЛЬКИ СУДДІ!»: РЕАКЦІЯ СУДІВ

МЕТА КАМПАНІЇ ТА ПРОМІЖНІ РЕЗУЛЬТАТИ

За період кампанії членами нашої команди громадських спостерігачів «ОЗОН» стали понад 50 активістів — громадян України різного віку, освітнього, професійного та соціального походження.

За місяць проведення кампанії нас підтримали правозахисники 4 країн (Франція, Німеччина, Польща, Білорусь).

За тиждень марафону, разом з вами «ОЗОН» спостерігав за судами з країн (Польщі, Німеччини та України). Тепер ми знаємо, як влаштовані суди в таких європейських містах як Люблін (Польща), Ландсхут та Пассау (Баварія, Німеччина).

Загалом волонтери «ОЗОН» обійшли 35 судів України. Серед них — 29 судів загальних та 6 спеціалізованих (3 адміністративних та 3 господарських).

Спільними зусиллями ми змогли оцінити якість роботи 8 судів Одеси, 6 судів Києва, 5 судів Львова, 3 судів Сум, а також розсекретити «цікавинки» організації окремих будинків правосуддя Дніпропетровська, Харкова та Хмельницького.

Окрім великих міст, ми отримали доступ до інформації щодо судів таких населених пунктів як: Павлоград (Дніпропетровська область), Тернівка (Дніпропетровська область), Корсунь-Шевченківський (Черкаська область), Тростянець (Сумська область), Конотоп (Сумська область), Кременчук (Полтавська область), Северодонецьк (Луганська область).

- Ми відвідували ці суди, бачили їх незначні організаційні досягнення та численні системні недопрацювання.
- **За результатами спостереження ми підготували звіт і звернулись до голів цих судів з вимогами змінити умови праці чиновників та якість обслуговування громадян в українських судах.**
- **У звіті ми зацентрували увагу на головних проблемах в організації роботи судів, оцінили можливості їх усунення без необхідності залучення додаткових бюджетних коштів. Ми вимагали від працівників апаратів судів ЗАЦІКАВЛЕНОСТІ та ЗАЛУЧЕНОСТІ до процесу необхідних МІНІМАЛЬНИХ змін в роботі цих владних інститутів України.**
- Нас проігнорували 42% оцінених моніторами органів судової влади країни. 29% обмежились формальними відписками. А Печерський районний суд Києва взагалі відмовився коментувати результати громадського спостереження, посилаючись на Закон «Про доступ до публічної інформації».

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

26. ЗВІТ «СУД – НЕ ТІЛЬКИ СУДДІ!»: РЕАКЦІЯ СУДІВ

350

- Лише 21% із половини оцінених громадськими спостерігачами судів, які зуміли надати нам відповідь, виявились цивілізованими, їх голови долучились до роботи «ОЗОНу» та почали якісно змінювати свої суди.
- Від нових, правильно встановлених пандусів, до кімнат для адвокатів і велостоянок, – працівники низки українських судів (здебільшого Сумської області) таки спромоглись знайти час та кошти на власне елементарне реформування. ■

...і ми сподіваємось, що це лише початок...

.....
Автори звіту – волонтери групи
громадського спостереження «ОЗОН»: Олександра Купченко,
Валерія Рибак, Данило Євтухов

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

27. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ У ВЕРЕСНІ 2015 Р

27. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ У ВЕРЕСНІ 2015 Р

*Справа про вбивства 39 людей 20 лютого
2014 року під час Євромайдану у м. Києві*

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

27. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ У ВЕРЕСНІ 2015 Р

352

10 та 24 вересня 2015 р. у Святошинському районному суді міста Києва (01032 м. Київ, вул. Жилиняська, 142) відбулися судові засідання у справі № 759/3498/15-к про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві.

ГЛАСНІСТЬ ТА ВІДКРИТІСТЬ

Про ці засідання повідомлено завчасно на сайті суду www.sv.ki.court.gov.ua/sud2608/ (Фото 1) також інформація була розміщена у розкладі засідань в приміщенні Святошинського районного суду м. Києва.

Інформація щодо засідання була відображена на інформаційній дошці суду (Фото 2).

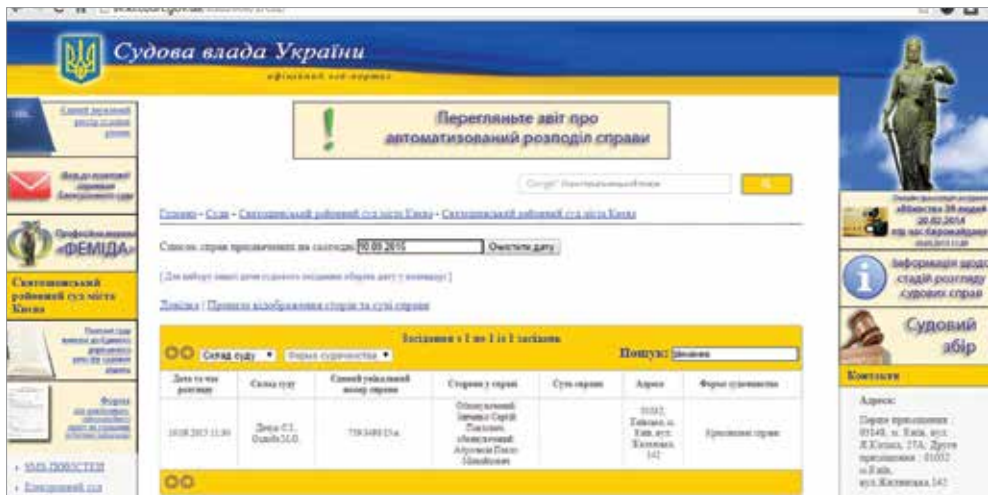

Фото 1. Приклад розміщення інформації про судові засідання у справі щодо працівників «Беркуту» Зінченка Сергія та Аброськіна Павла внесено у розклад засідань на сайт Святошинського районного суду м. Києва.

Державною судовою адміністрацією України (далі ДСАУ) організовано онлайн-трансляцію судового засідання за допомогою технічних засобів суду. Трансляція була доступна усім охочим у дійсному часі на порталі «Судова влада України» www.court.gov.ua/. Так, на кожній сторінці порталу розміщений банер, натиснувши на який, можна було переглянути трансляцію (Фото 3).

Звук та зображення у Святошинському районному суді м. Києва у залі для ЗМІ та громадськості були налагоджені завчасно та протягом всього засідання

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

27. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ У ВЕРЕСНІ 2015 Р

353

Фото 2. Приклад розміщення інформації про судові засідання у справі щодо працівників «Беркуту» Зінченка Сергія та Аброськіна Павла на інформаційній дошці Святошинського районного суду м. Києва.

Фото 4. Судовий зал у Святошинському районному суді м. Києва (м. Київ, вул. Жиллянська, 142) для представників ЗМІ та вільних слухачів.

Фото 5. Зал судових засідань Святошинського районного суду м. Києва.

Фото 3. На порталі «Судова влада» розміщені спеціальний банер про трансляцію судового засідання та оголошення про трансляцію засідання, натиснувши на які можна переглядати засідання.

Фото 6. Коридор першого поверху Святошинського районного суду м. Києва.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

27. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ У ВЕРЕСНІ 2015 Р

354

функціонували належним чином. Для представників ЗМІ була забезпечена можливість взяти коментар в учасників процесу та представників Державної судової адміністрації України до та після засідання. Якість трансляції була задовільна.

У приміщенні Святошинського районного суду м. Києва був обладнаний зал судових засідань для перебування представників ЗМІ та вільних слухачів з телевизором на який транслювалося засідання (Фото 4). Проте відповідно до кількості учасників не було потреби у додатковій кімнаті, всі зручно розмістилися в судовій залі, де відбувалося засідання.

Загалом суд забезпечив максимально комфортні умови для проведення засідання. Мали змогу бути присутніми всі охочі.

В коридорі та в самому судовому залі був доступ до питної води (Фото 5, 6), працював кондиціонер.

Судові засідання у цій справі, які відбувались у вересні були прокоментувала адвокат Ксенія Проконова, старший адвокат практики правової безпеки бізнесу у ЮК «Юскутум» в рамках проекту «Суд людською мовою», онлайн-трансляцію можна було побачити на сторінці «ОЗОН» у Facebook та на сайті Youtube.com (Фото 7).

З матеріалами можна ознайомитися за посиланнями:

- Повний запис засідання з роз'ясненням адвоката Ксенії Проконової від 10.09.2015 — [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=QY6AW78E1DY](https://www.youtube.com/watch?v=QY6AW78E1DY)
- Повний запис засідання з роз'ясненням адвоката Ксенії Проконової від 24.09.2015 — [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=QXVPLNYVW-G](https://www.youtube.com/watch?v=QXVPLNYVW-G)
- Коментар за результатами засідання 24.09.2015 у справі Небесної Сотні «Вбивства 39» — [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=ARQ8KB5DHS&FEATURE=Youtu.be](https://www.youtube.com/watch?v=ARQ8KB5DHS&FEATURE=Youtu.be)

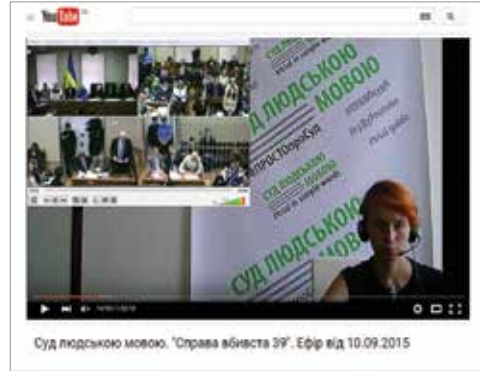

Фото 7. Трансляція судового засідання від 10.09.2015 р. з коментарем адвоката К.Проконової на сайті youtube.com

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

27. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАнь
У ВЕРЕСНІ 2015 Р

ХІД ЗАСІДАння

- **ЗАСІДАння ПРОВОДИЛИ:** суд присяжних у складі 5 присяжних та 3 професійних суддів. Головуючий суддя — Дякук С.І.
- **ОБВИНУВАЧЕНІ КОЛИШНІ ПРАЦІВНИКИ, РОЗФОРМОВАНОГО ПМОП «БЕРКУТ»:** Зінченко Сергій, Аброськін Павло; статті обвинувачення: ст. 41, ч. 3 ст. 365, ч.ч. 1,5 та 12 ст. 115, ч. 2 ст. 262 ККУ.
- **№ СПРАВИ:** 759/3498/15-К.
- **ЗАХИСНИКИ ОБВИНУВАЧЕНИХ:** Олександр Горошинський, Ігор Ворфоломєєв, Стефан Решко.
- **ПРЕДСТАВНИКИ ПОТЕРПІЛИХ:** адвокати Сергій Ярошенко, Павло Дикань, Євгенія Закревська та інші.
- **ПРОКУРОРИ:** Сімонов, Донський, Псюк.

| 10 ВЕРЕСНЯ 2015 Р.

Засідання тривало: з 11:30 до 13:30.

У залі були присутні близько 40 осіб, включно із учасниками процесу, представниками ЗМІ, охороною, вільними слухачами.

Під час засідання проходило заслуховування свідчень потерпілої Мовчун О. С. (сестра загиблого Мовчуна Андрія).

Потерпіла детально описала події 18,19 та 20 лютого 2014 р. Мовчун О. С. була медсестрою-волонтером під час Революції Гідності. Її брат загинув від вогнепального поранення, яке він отримав 20 лютого 2014 р. на вул. Інститутській.

Після надання свідчень потерпілою їй задавали питання прокурори, сторона захисту та представники потерпілих. Питання в основному мали уточнювальний характер. Так, зокрема, захисники обвинувачених розпитували, чи не бачила потерпіла наявність вогнепальної зброї у протестувальників, чи не надавалася медична допомога працівникам правоохоронних органів, чи була потерпіла проінформована про заборону проведення громадських акцій у той період відповідно до законів «16 січня» та інше.

Потерпіла подала цивільний позов на суму 25 млн. грн. про відшкодування моральної шкоди. Також Мовчун заявила, що не має особистої неприязні до обвинувачених та повністю покладається на результати судового рішення щодо їх винуватості.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

27. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ У ВЕРЕСНІ 2015 Р

356

На судовому засіданні було передбачення допит ще одного потерпілого — Бондарчука В. С. Він перед виступом у суді подав клопотання про долучення до його показання відеоматеріалів, які він надав учасникам судового засідання на дисках.

Суд задовольнив клопотання про використання відеоматеріалів під час виступу, проте з умовою про перевірку вмісту цих матеріалів на поданому диску. У зв'язку з цим, потерпілий Бондарчук В. С. заявив прохання про відкладення його свідчень, адже він бажає виступати перед судом лише у супроводі відеоматеріалів. Суд прийняв рішення про заслуховування його свідчень на наступному судовому засіданні.

| 24 ВЕРЕСНЯ 2015 Р.

Засідання тривало з 11:30 до 16:00 з перервою в одну годину.

У залі були присутні близько 30 осіб, включно із учасниками процесу, представниками ЗМІ, охороною, вільними слухачами. Під час засідання було допитано двох потерпілих Адамчук А. В. та Опанасюк В. А., родичів яких було вбито 20 лютого на вул. Інститутській. Також на засіданні розглядалося питання щодо продовження запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, термін якого завершується 01 жовтня 2015 р.. Таке клопотання оголосили та обґрунтували прокурори, а підтримали потерпілі. Сторона захисту заявила клопотання про зміну запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою на домашній арешт. Після наради суд призначив задовольнити клопотання прокурорів та прийняв рішення про подовження тримання під вартою обвинувачених Зінченка та Аброськіна на 60 діб.

Наступні засідання відбудуться 08 та 09 жовтня 2015 р. о 11:30.

| СЕРЕД ІНШИХ МОМЕНТІВ ВАРТО ЗАЗНАЧИТИ:

- Охорону в суді здійснював спецпідрозділ «Грифон», співробітники були ввічливими, порушень зафіксовано не було.
- До обвинувачених Зінченка Сергія та Аброськіна Павла були застосовані наручники (під час доставлення), поміщення до клітки, конвоювання, охорона.
- Обвинувачені перебували поруч зі своїми захисниками та мали змогу з ними спілкуватись. ■

Звіт підготовлено та здійснено спостереження: Віталія Лебідь, волонтером групи громадського спостереження «ОЗОН». Загальна редакція звіту: Валерія Рибак, координаторка напрямку громадського спостереження «ОЗОН» Центру Громадянських Свобод.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

28. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 08.10.2015 РОКУ

28. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 08.10.2015 РОКУ¹

¹ Фото за посиланням: <https://www.facebook.com/serg.miroshnik/posts/533815693436528>

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

28. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 08.10. 2015 РОКУ

358

08.10.2015 група громадського спостереження «ОЗОН» завітала на судові засідання до Апеляційного суду Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ), оскарження рішення суду першої інстанції (Амур-Нижньодніпровського районного суду м. Дніпропетровська) – про звернення стягнення на предмет іпотеки та виселення. Судове засідання проводила колегія суддів, що заборонила у попередньому моніторингу судового засідання відеофіксацію спостерігачам та дозволила проводити тільки оголошення, але зараз головуєчий зробив зауваження спостерігачеві, висловив свої побажання, задав питання сторонам процесу про проведення відеозйомки та колегія суддів провела нараду на місці і дозволила продовжити зйомку, див. за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=1BWHC9A0XMW>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **Апеляційний суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ).**
Адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Харківська, 13;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** цивільне;
- **ІНСТАНЦІЯ:** апеляційна;
- **СУДДІ:** колегія суддів у кількості 3-х осіб – Бараннік Олександр Петрович, Лисична Наталія Михайлівна, Колодяжна Надія Євгенівна; головуєчий: Бараннік О. П.;
- **СУТЬ СПРАВИ:** про стягнення заборгованості.

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

- **ПОЗИВАЧ:** ПАТ КБ «ПриватБанк»;
- **ПРЕДСТАВНИК (ЗАХИСНИК):** Горбачов Ігор Павлович, представляє інтереси – Зосименко В. О., Левадна О. О.;
- **ПРЕДСТАВНИК ТРЕТЬОЇ СТОРОНИ:** Управління-служби у справах дітей Амур-Нижньодніпровської районної у м. Дніпропетровську ради.

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- **ПАСПОРТНИЙ КОНТРОЛЬ НА ВХОДІ ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ:** фіксація паспортних даних у журналі відвідувачів. Контроль проводив співпрацівники спецпідрозділу «Грифон»;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

28. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 08.10.2015 РОКУ

- ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ: спецпідрозділ «Грифон» у кількості 2-х працівників (один проводив запис, другий перебував у кімнаті охорони, яка розташована поруч);
- ЗВЕРНЕННЯ СПІВПРАЦІВНИКІВ СПЕЦПІДРОЗДІЛУ «ГРИФОН»: ввічливе та коректне;
- СУДОВЕ СЛУХАННЯ ПРОВОДИЛОСЯ: поверх 2, зал судових засідань № 1;
- ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ: не було;
- ОХОРОНИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ: не було.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУДОВЕ СЛУХАННЯ НА ДРУКОВАНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ ДОЩЦІ ТА НА САЙТІ СУДУ: присутня;
- ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ: 2 особи, спостерігачі з групи громадського спостереження «ОЗОН»;
- АУДІОЗАПИС: не проводився;
- ВІДЕОЗЙОМКУ: проводили спостерігачі;
- ОХОРОНИ У ЗАЛІ НЕ БУЛО;
- ІНША СУТТЄВА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ВІДКРИТОСТІ ПРОЦЕСУ: головуючий суддя звернувся до спостерігача щодо проведення відеофіксації судового засідання та зробив зауваження, висловив свої побажання та інтерпретував правила дозволу проведення відеозйомки судового засідання.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

28. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 08.10.2015 РОКУ

360

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- **СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:** розташовувалися на лаві слухачів;
- **ЖОДНИХ НАЯВНИХ ПРОБЛЕМ ЗІ СТАНОМ ФІЗИЧНИМ ТА ЗІ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я У УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:** не було;
- **СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ:** так

СТАВЛЕННЯ СУДУ ТА ОХОРОНИ ДО УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ ТА ПУБЛІКИ:

- **НИКОГО З ЗАЛУ ЗАСІДАННЯ ВИДАЛЕНО НЕ БУЛО, НЕКОРЕКТНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ НЕ БУЛО;**
- **ДОПОВІДАЧ СУДДЯ ЗВЕРНУВСЯ ДО СПОСТЕРІГАЧА ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ ВІДЕОФІКСАЦІЇ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ.**

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- **СТАДІЯ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ:** апеляція;
- **ЧАС ПОЧАТКУ (ЗГІДНО ІЗ ЗАЯВЛЕНИМ):** 10:00;
- **ЧАС ПОЧАТКУ (РЕАЛЬНИЙ):** 10:00;
- **ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ:** 10:15;
- **ПОЗИЦІЯ СТОРОНИ ПОЗИВАЧА:** задовольнити апеляційну скаргу в повному обсязі;
- **ПОЗИЦІЯ СТОРОНИ ВІДПОВІДАЧА:** відмовити в апеляційній скарзі.

СТИСЛА ХРОНОЛОГІЯ:

- **10:04** — головуєчий робить зауваження спостерігачеві, висловлює свої побажання, задає питання сторонам процесу про проведення відеозйомки, колегія суддів проводить нараду на місці і дозволяє продовжити зйомку;
- **10:05** — головуєчий запрошує запізнілого представника Управління служба у справах дітей Амур-Нижньодніпровської районної у м. Дніпропетровську ради, суд встановив особу, зачитав права;
- **10:08** — суд переходить до матеріалу справи;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

28. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 08.10.2015 РОКУ

- 10:09 — представник банку підтримує апеляційну скаргу, суд задає уточнювальні питання;
- 10:10 — захисник не згоден с апеляційною скаргою, роз'яснив свою позицію;
- 10:11 — представник Управління-служба у справах дітей — на розгляд суду;
- 10:12 — дебати: представник банку — задовольнити апеляційну скаргу; захисник — відмовити апеляційну скаргу; представник Управління-служба у справах дітей — на розгляд суду;
- 10:13 — суд йде до нарадчої кімнати;
- 10:14 — суд оголошує ухвалу.

Відеопосилання на судове засідання: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=BTBVAK5MHBG&FEATURE=YOUTU.BE](https://www.youtube.com/watch?v=BTBVAK5MHBG&feature=youtu.be)

РІШЕННЯ СУДУ

- **апеляційну скаргу Публічного акціонерного товариства Комерційний банк «Приватбанк» відхилити.**
- **Рішення Амур-Нижньодніпровського районного суду м. Дніпропетровська від 15 липня 2015 року — залишити без змін.**

Ухвала апеляційного суду набуває законної сили з моменту її проголошення, але на неї може бути принесена касаційна скарга до Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ впродовж двадцяти днів з дня набуття нею чинності. ■

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

29. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 23.10. 2015 РОКУ

362

29. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 23.10.2015 РОКУ¹

¹ Фото за посиланням: <https://www.facebook.com/serg.miroshnik/posts/538125163005581>

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

29. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 23.10. 2015 РОКУ

363

23.10.2015 відбулося попереднє слухання у Індустріальному районному суді м. Дніпропетровська щодо справи про розірвання договору та стягнення боргу.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **ІНДУСТРІАЛЬНИЙ РАЙОННИЙ СУД М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА**
Адреса: 49074, м. Дніпропетровськ, проспект імені газети «Правда», 84;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** цивільне;
- **ІНСТАНЦІЯ:** перша;
- **СУДДЯ:** Шклярук Денис Сергійович;
- **СУТЬ СПРАВИ:** захист прав споживачів.

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

- **ПОЗИВАЧ:** Галкін Олександр Володиморович;
- **ЗАХИСНИК ПОЗИВАЧА:** Фесенко Анатолій Леонідович;
- **ЗАХИСНИК ВІДПОВІДАЧА:** Горбачов Ігор Павлович, представляє інтереси відповідача ТОВ «Теразем».

ДОСТУП ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- **ПАСПОРТНИЙ КОНТРОЛЬ НА ВХОДІ ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ:** фіксація паспортних даних у журналі відвідувачів. Контроль проводив працівник спецпідрозділу «Грифон». В наявності рамка металошукача – працює;
- **ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ:** спецпідрозділ «Грифон» у кількості 1-го працівника (молодший начальницький склад);
- **ПОВОДЖЕННЯ СПІВПРАЦІВНИКА СПЕЦПІДРОЗДІЛУ «ГРИФОН»:** ввічливе та коректне;
- **СУДОВЕ СЛУХАННЯ ВІДБУВАЛОСЬ:** в залі засідання, поверх 1-й;
- **ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ:** не було;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

29. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 23.10. 2015 РОКУ

364

→ **ОХОРОНИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ:** не було.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- **ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУДОВЕ СЛУХАННЯ НА ДРУКОВАНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ ДОШЦІ ТА НА САЙТІ СУДУ:** присутня (але на друкованій інформаційній дошці були відсутні розділи: номер справи та номер провадження);
- **ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ:** спостерігачі з групи громадського спостереження «ОЗОН» — 2 особи;
- **СПОСТЕРІГАЧІ ПРОВОДИЛИ ВІДЕОЗЙОМКУ;**
- **ОХОРОНА У ЗАЛІ:** була відсутня;
- **ІНША СУТТЄВА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ВІДКРИТОСТІ ПРОЦЕСУ:** перед судовим засіданням в залі суду сторона позивача (захисник) висловив невдоволення присутністю в залі спостерігачів «ОЗОН», які проводять відеозйомку. Громадські спостерігачі «ОЗОН» роз'яснили стороні позивача норми Закону України.

Під час засідання суддя розповів спостерігачам «ОЗОН» свою думку щодо відеофіксації судового засідання і уточнив норму Закону України, а саме, що відеофіксація можлива, але за умови, що ніхто зі сторін не проти відповідно до ст. 307 ЦКУ.

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- **СТОРОНИ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:** були розташовані навпроти один одного;
- **НІЯКИХ НАЯВНИХ ПРОБЛЕМ ЗІ СТАНОМ ФІЗИЧНИМ ТА ЗІ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я У УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:** не було;
- **СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ:** так

СТАВЛЕННЯ СУДУ ТА ОХОРОНИ ДО УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ ТА ПУБЛІКИ:

- **НІКОГО З ЗАЛУ ЗАСІДАННЯ ВИДАЛЕНО НЕ БУЛО ТА НЕКОРЕКТНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ НЕ БУЛО;**
- **СУДДЯ ЗВЕРНУВСЯ ПІД ЧАС ЗАСІДАННЯ ДО СПОСТЕРІГАЧА ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ ВІДЕОФІКСАЦІЇ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ ТА УТОЧНИВ НОРМУ ЗАКОНУ УКРАЇНИ, А САМЕ, ЩО ВІДЕОФІКСАЦІЯ МОЖЛИВА, АЛЕ ЗА УМОВИ, ЩО НІХТО ЗІ СТОРІН НЕ ПРОТИ ВІДПОВІДНО ДО СТ. 307 ЦКУ.**

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

29. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОННОМУ СУДІ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 23.10. 2015 РОКУ

365

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- **СТАДІЯ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ:** попереднє слухання;
- **ЧАС ПОЧАТКУ** (згідно із заявленим): 09:30;
- **ЧАС ПОЧАТКУ** (РЕАЛЬНИЙ): 09:58 (до залу засідання запросили 09:47);
- **ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ:** 10:13.
- **КЛОПОТАННЯ ПІД ЧАС ПРОЦЕСУ:**
- **ЗАХИСНИК ПОЗИВАЧА:** заява про викликання свідка, уточнювальна позовна заява — задовольнити;
- **ЗАХИСНИК ВІДПОВІДАЧА:** 1) надати оригінал договору сторони позивача, адже в копії не вистачає одного пункту договору; 2) надати повну копію квитанції, адже на наданій копії верх квитанції закритий візиткою; 3) перенести засідання у зв'язку з надання позивачем уточнювальної позовної заяви для ознайомлення — задовольнити та зобов'язати позивача надати оригінал договору і квитанції.

РІШЕННЯ СУДУ

- **перенести судове засідання на 27.10.2015 о 11:30. ■**

Відеопосилання: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=PWNcat3AV10&feature=youtu.be](https://www.youtube.com/watch?v=PWNcat3AV10&feature=youtu.be)

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську:
Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

30. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ У ЖОВТНІ 2015 Р

30. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ У ЖОВТНІ 2015 Р

*Справа про вбивства 39 людей 20 лютого
2014 року під час Євромайдану у м. Києві*

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

30. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ У ЖОВТНІ 2015 Р

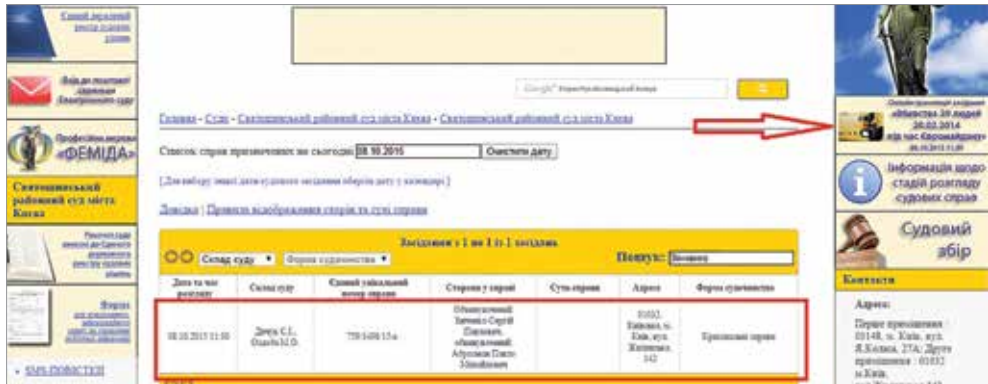

Фото 1. Приклад розміщення інформації про судові засідання у справі щодо працівників «Беркуту» Зінченка Сергія та Аброськіна Павла внесено у розклад засідань на сайт Святошинського районного суду м. Києва.

8 та 9 жовтня 2015 р. у Святошинському районному суді міста Києва (01032 м. Київ, вул. Жилианська, 142) відбулися судові засідання у справі № 759/498/15-к про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві.

ГЛАСНІСТЬ ТА ВІДКРИТІСТЬ

Вперше з моменту розгляду справи у цьому суді про судові засідання не було повідомлено на сайті суду. Так про засідання 8 жовтня повідомлено завчасно і повна інформація була розміщена на сайті суду www.sv.ki.court.gov.ua/sud2608/ (фото 1). Про засідання 9 жовтня інформація на сайті суду розміщена не була, що негативно, враховуючи резонансність цієї справи і важливість засідань, на яких були вперше представлені фото-, відео- матеріали для підтвердження свідчень потерпілих (фото 2, 3).

Державною судовою адміністрацією України (далі ДСАУ) організовано онлайн-трансляцію судового засідання за допомогою технічних засобів суду. Трансляція була доступна усім охочим у дійсному часі на порталі «Судова влада України» www.court.gov.ua/. Так, на кожній сторінці порталу розміщений банер, натиснувши на який, можна було переглянути трансляцію (фото 1, 4).

Звук та картинка у Святошинському районному суді м. Києва у залі для ЗМІ та громадськості були налагоджені завчасно та впродовж всього засідання функціонували належним чином. Для представників ЗМІ була забезпечена можливість взяти коментар в учасників процесу та представників Державної судової адміністрації України до та після засідання. Якість трансляції була задовільна.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

30. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ У ЖОВТНІ 2015 Р

368

Фото 2. Приклад відсутності інформації про судові засідання у справі щодо працівників «Беркуту» Зінченка Сергія та Аброськіна Павла внесено у розклад засідань на сайт Святошинського районного суду м. Києва.

Фото 3. Приклад відсутності інформації про судові засідання у справі щодо працівників «Беркуту» Зінченка Сергія та Аброськіна Павла внесено у розклад засідань на сайт Святошинського районного суду м. Києва.

Фото 4. На порталі «Судова влада» розміщені спеціальний банер про трансляцію судового засідання та оголошення про трансляцію засідання, натиснувши на які можна переглядати засідання.

Фото 5. Судова зала у Святошинському районному суді м. Києва (м. Київ, вул. Жиланська, 142) для представників ЗМІ та вільних слухачів.

У приміщенні Святошинського районного суду м. Києва була обладнана зала судових засідань для перебування представників ЗМІ та вільних слухачів з телевізором на який транслювалося засідання (Фото 5). Проте відповідно до кількості учасників не було потреби у додатковій кімнаті, всі зручно розмістилися в судовому залі, де проходило засідання. Загалом суд забезпечив максимально комфортні умови для проведення засідання. Мали змогу бути присутніми всі охочі.

Необхідно зазначити, що у залі судових засідань суд забезпечив відповідне технічне устаткування: екран, електронні указки, звук та налагоджено якісне зображення для демонстрації фото-, відеоматеріалів для підтвердження свідчень потерпілих (Фото 6).

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

30. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ У ЖОВТНІ 2015 Р

Фото 5.
Судовий зал
у Святошинському
районному суді м.
Києва (м. Київ, вул.
Жилянська, 142),
де забезпечено
додатковий екран
для демонстрації
доказів.

369

ХІД ЗАСІДАННЯ

- Засідання проводили суд присяжних у складі 5 присяжних та 3 професійних суддів. Головуючий суддя – Дякук С. І.
- **Обвинувачені колишні працівники, розформованого ПМОП «БЕРКУТ»:** Зінченко Сергій, Аброськін Павло; статті обвинувачення: ст. 41, ч. 3 ст. 365, ч. ч. 1,5 та 12 ст. 115, ч. 2 ст. 262 ККУ.
- **№ СПРАВИ:** 759/3498/15-К.
- **ЗАХИСНИКИ ОБВИНУВАЧЕНИХ:** Олександр Горошинський, Ігор Ворфоломеев, Стефан Решко.
- **ПРЕДСТАВНИКИ ПОТЕРПІЛИХ:** адвокати Сергій Ярошенко, Павло Дикань, Євгенія Закревська, Андрій Левковець, інші.
- **ПРОКУРОРИ:** Сімонов, Донський, Псюк.
- **НА СУДОВИХ ЗАСІДАННЯХ В ЦІЙ СПРАВІ ВПЕРШЕ ПРЕДСТАВЛЕНА МОЖЛИВІСТЬ ДЕМОНСТРУВАТИ ФОТО ТА ВІДЕО ПІД ЧАС СВДЧЕНЬ ПОТЕРПІЛИХ ДЛЯ ПІДТВЕРДЖЕННЯ ЇХ СЛІВ.**

| 8 ЖОВТНЯ 2015 Р.

Головуючий Суддя роз'яснив права потерпілим.

Суд виніс на обговорення порядок допиту потерпілих. Були заслухані пропозиції сторін.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

30. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ У ЖОВТНІ 2015 Р

370

За результатами обговорення Суд прийняв рішення про порядок допиту свідків:

1) Бондарчук, 2) Середяк, 3) Гурик.

Потерпілі почергово розповіли про події 20 лютого 2014 р. та обставини загибелі їх членів сім'ї.

В межах цього засідання було вперше використано фото та відеоматеріали.

Потерпілий Бондарчук підготував змонтований матеріал — фото та відео, яке він зібрав з різних джерел, на яких можна ідентифікувати жертв подій 20 лютого, місце і час їх загибелі.

Засідання тривало з 11:30 до 13:30 (4 год. 30 хв. без перерви). Засідання розпочалося згідно із попередньо заявленим часом — 11:30.

У залі були присутні близько 20 осіб, включно із учасниками процесу, представниками ЗМІ, охороною, вільними слухачами. Зокрема серед ЗМІ були присутні представники 1+1, громадських організацій — «ОЗОН», «Відкритий суд» (Фото 6).

Охорону в залі здійснювали 4 представники ГУМВС м. Києва. Необхідно окреслити позитивний момент — до охорони була залучена жінка-міліціонер, що сприяє пониженню конфліктності серед присутніх (фото 7). Присутні потерпілі: Бондарчук, Войтович, Костенко, Середяк, Гурик.

Засідання можна переглянути на youtube-каналі «Судова влада України» за посиланням: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=ADVIXAEICRQ](https://www.youtube.com/watch?v=ADVIXAEICRQ)

Фото 6. Зал засідань Святошинського районного суду м. Києва. Спостереження постійно здійснюють громадські спостерігачі «ОЗОН».

Фото 7. Серед охоронців у приміщенні присутня жінка-міліціонер.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

30. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ У ЖОВТНІ 2015 Р

371

| 9 ЖОВТНЯ 2015 Р.

На цьому засіданні продовжено розгляд справи. На засідання з'явилися потерпілі: Войтович, Бурик, Костенко, Сінгаєвська. Захисники потерпілих та обвинувачених, прокурори та представник відповідача ГУМВС в м. Києві — Ковальчук.

Загалом у залі, включно із суддями, учасниками процесу, охороною та вільними слухачами перебувало 40 осіб.

Засідання розпочалось о 13:30 та тривало до 14:00.

Головуючий суддя роз'яснив права потерпілій, яка вперше з'явилась в судовому засіданні.

Свідчення дали Гурик Ірина Мирославівна, Сінгаєвська Олена Григорівна.

Обидві потерпілі висловили свою думку щодо необхідності застосування найвищої міри запобіжного заходу — тримання під вартою до Аброськіна та Зінченка, з тим щоб вона була застосована й надалі.

Засідання можна переглянути на Youtube-каналі «Судова влада України» за посиланням: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=MUQHEVRCNMO](https://www.youtube.com/watch?v=MUQHEVRCNMO)

Також засідання прокоментував адвокат ініціативи «Суд людською мовою», відео за посиланням: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=4K21Y_4OZLO&FEATURE=YOUTU.BE](https://www.youtube.com/watch?v=4K21Y_4OZLO&FEATURE=YOUTU.BE)

| **СЕРЕД ІНШИХ МОМЕНТІВ ВАРТО ВИОКРЕМИТИ:**

- До обвинувачених Зінченка Сергія та Аброськіна Павла були застосовані наручники (під час доставлення), поміщення до клітки, конвоювання, охорона.
- Обвинувачені перебували поруч зі своїми захисниками та мали змогу з ними спілкуватись.

Наступні засідання відбудуться:

11:30 09.11.2015 р. (інформація вже розміщена на сайті суду),

11:30 12.11.2015 р. (інформація станом на 25 жовтня відсутня на сайті суду). ■

Звіт підготовлено та здійснено спостереження: Валерією Рибак, координаторкою напрямку громадського спостереження «ОЗОН» Центру Громадянських Свобод, на основі власних та наданих матеріалів Віталієм Лебідь, волонтером групи громадського спостереження «ОЗОН».

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

31. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В КІРОВСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДУ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 11.11.2015 РОКУ

372

31. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В КІРОВСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДУ М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 11.11.2015 РОКУ¹

¹ Фото за посиланням: [HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/SERG.MIROSHNIK/POSTS/543911139093650](https://www.facebook.com/SERG.MIROSHNIK/posts/543911139093650)

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

31. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В КІРОВЬСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДУ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 11.11.2015 РОКУ

373

11 .11.2015 громадські спостерігачі групи «ОЗОН» провели моніторинг відкритого судового засідання в Кіровському районному суді м. Дніпропетровська у цивільній справі за позовом Юрченко Валентини Юріївни (колишній працівник Дніпропетровської міської ради, була Головним спеціалістом юридичного управління, відсторонена згідно з розпорядженням міського голови від 15.11.2010 на підставі постанови про відсторонення, внесеної слідчим прокуратури Індустріального району м. Дніпропетровськ, проте не звільнена) до Дніпропетровської профспілкової організації Всеукраїнської незалежної профспілки. Суть справи: про захист честі, гідності, ділової репутації та відшкодування шкоди.

Під час першого моніторингу це судові слухання відбувались в кабінеті судді, який був непридатний для розміщення сторін і слухачів процесу. Подальші засідання відбувались в залі засідань, як це передбачено законом.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **КІРОВСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА**
49101, м. Дніпропетровськ, проспект Пушкіна, 29;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** цивільне;
- **ІНСТАНЦІЯ:** перша;
- **СЛІДЧИЙ СУДДЯ:** Колесніченко Олександра Вікторівна;
- **СУТЬ СПРАВИ:** про захист честі, гідності, ділової репутації та відшкодування шкоди.

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

- **ПОЗИВАЧ:** Юрченко Валентина Юріївна – колишній працівник Дніпропетровської міської ради, займала посаду Головного спеціаліста юридичного управління, відсторонена (не звільнена) згідно з розпорядженням міського голови від 15.11.2010 на підставі постанови про відсторонення, внесеної слідчим прокуратури Індустріального району м. Дніпропетровськ;
- **ВІДПОВІДАЧ:** Дніпропетровська профспілкова організація Всеукраїнської незалежної профспілки;
- **ОСОБА, ЯКА ЗАХИЩАЄ ПРАВА ВІДПОВІДАЧА:** Горбачов Ігор Павлович, голова Дніпропетровської профспілкової організації Всеукраїнської незалежної профспілки.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

31. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В КІРОВЬСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДУ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 11.11.2015 РОКУ

374

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- ПАСПОРТНИЙ КОНТРОЛЬ НА ВХОДІ ДО ПРИМІЩЕННЯ СУДУ: фіксація паспортних даних у журналі відвідувачів. Контроль проводить працівник спецпідрозділу «Грифон». Є вертушка, не працює;
- ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ: спецпідрозділ «Грифон» у кількості 1-го працівника (молодшого начальницького складу);
- ПОВЕДІНКА СПІВПРАЦІВНИКА СПЕЦПІДРОЗДІЛУ «ГРИФОН»: ввічлива та коректна;
- СУДОВЕ СЛУХАННЯ ВІДБУВАЛОСЬ: на першому поверсі, зал судових засідань № 3;
- ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО КАБІНЕТУ СУДДІ: звернення помічника судді до громадян України, які хочуть відвідати судове засідання, щодо пред'явлення паспорта;
- ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО КАБІНЕТУ СУДДІ ТА ЗАЛУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ: була відсутня;
- ІНША СУТТЄВА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ДОСТУПУ У ПРИМІЩЕННЯ: перед початком судового засідання, помічник судді звернулася до спостерігачів групи «ОЗОН» щодо пред'явлення документів, а саме паспортів, на запитання: з якої причини необхідно пред'являти документи, отримали відповідь: «потрібно знати, хто буде присутній на судовому засіданні». Спостерігачі відповіли, що згідно з Законом України кожен громадянин України має право відвідувати будь-які судові засідання. Помічник судді звернулася з питанням до групи «ОЗОН»: *„ви ж будете проводити відеозйомку? Так, що ви не покажете свої документи?“* Спостерігачі представили посвідчення групи громадського спостереження «ОЗОН». Помічник запросила всіх до залу засідань.
- НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ ПІСЛЯ 18:00 СПІВПРАЦІВНИК СПЕЦПІДРОЗДІЛУ «ГРИФОН» БУВ ВІДСУТНІЙ.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- ІНФОРМАЦІЯ НА ДРУКОВАНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ ДОЩЦІ ТА САЙТІ СУДУ: була розміщена;
- ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ: спостерігачі групи «ОЗОН» — 2 особи;
- ВІДЕОЗЙОМКУ ПРОВОДИЛИ: спостерігачі групи «ОЗОН» портативним пристроєм;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

31. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В КІРОВЬСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДУ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 11.11.2015 РОКУ

- СУДДЯ ЗВЕРНУЛАСЬ ДО СПОСТЕРІГАЧІВ «ОЗОН» ІЗ ЗАПИТАННЯМ: з якою зйомкою, стаціонарною або портативною, та запросила представитися.

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- ВІДПОВІДАЧ: сидів напроти судді, ПОЗИВАЧ сидів на лаві слухачів, яка розташована з одного боку залу засідання;
- ЩОДО СТОРІН нічого, що могло порушити ПРИНЦИП РІВНОСТІ ТА ПРЕЗУМПЦІЮ НЕВИНУВАТОСТІ: не застосовувалось;
- ЖОДНИХ НАЯВНИХ ПРОБЛЕМ ЗІ СТАНОМ ФІЗИЧНИМ ТА ЗІ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я В УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ: не було;
- СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ: так;

СТАВЛЕННЯ СУДУ ТА ОХОРОНИ ДО УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ ТА ПУБЛІКИ:

- НИКОГО ВИДАЛЕНО З ЗАЛУ ЗАСІДАННЯ: не було;
- НЕКОРЕКТНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ: не було.

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- СТАДІЯ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ: продовження розгляду справи по суті;
- ЧАС ПОЧАТКУ (згідно із заявленим): о 16:00;
- ЧАС ПОЧАТКУ (РЕАЛЬНИЙ) – 16:31;
- ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ: 16:49;
- ПОЗИЦІЯ ПОЗИВАЧА: наполягає, що підстави в уточненому позові не змінились, підстави і вимоги одні й теж, лише змінилась сума розміру стягнення. Заперечує щодо клопотання відповідача – витребування документів. Щодо клопотання, яке позивач подав на попередньому засіданні, на призначення судово-психіатричної експертизи для встановлення суми морального збитку у зв'язку з незаконними діями відповідача, які заподіяли психо-емоційні розлади – на розсуд суду або без розгляду;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

31. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В КІРОВСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДУ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 11. 11. 2015 РОКУ

376

- **ПОЗИЦІЯ ВІДПОВІДАЧА:** подав заяву про залучення судом до матеріалів справи уточнену позивну заяву позивача або її повернення позивачу, та постановити відповідну ухвалу, адже в уточненій позивній заяві, яку долучили до справи, змінилися підстави позову та його обґрунтування. Якщо позивач відкликає своє клопотання (судово-психіатрична експертиза), відповідач відкличе своє (витребування документів);
- **КЛОПОТАННЯ ПІД ЧАС ПРОЦЕСУ ПОЗИВАЧА:**

відповідач: витребування документів через те, що позивач просив суд про проведення судово-психіатричних експертиз. Витребування документів (повторне звернення до суду) у Головного управління МВС України Дніпропетровської області, Дніпропетровського міського управління МВС України у Дніпропетровській області, Управління інформаційно-аналітичного забезпечення МВС України у Дніпропетровській області, інформації такого змісту: чи притягалася до кримінальної або адміністративної відповідальності позивачка, чи застосовувались до позивачки запобіжні заходи, передбачені Кримінальним або Адміністративним законодавством України.

Результат клопотання невідомий, адже суд пішов до нарадчої кімнати для винесення ухвали щодо клопотань обох сторін о 16:49. Жодна зі сторін не дочекалася рішення суду, позивач звернулася до помічника судді, що їй треба піти і, що можна оголосити рішення без її участі, написала від руки два аркуші формату А4, один занесла до кабінету судді і передала помічникові судді, відповідач не дочекався рішення суду, в 18:47 оповістив помічника судді, що пішов.

СТИСЛА ХРОНОЛОГІЯ:

16:34 — відповідач зачитує заяву про прилучення судом до матеріалів справи уточнену позивну заяву позивача або її повернення позивачу та постановити відповідну ухвалу;

16:36 — відповідач передає заяву суду; Позивач дає пояснення щодо заяви відповідача, відповідач висловлює свою думку.

16:41 — суд запитує: ще є заяви, клопотання? Відповідач подає клопотання. Позивач заперечує.

16:46 — суд звертається до позивача щодо клопотання, яке позивач подав на попередньому засіданні, на призначення судово-психіатричної експертизи для встановлення суми морального збитку у зв'язку з незаконними діями відповідача, які заподіяли психо-емоційні розлади.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

31. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В КІРОВЬСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДУ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 11. 11. 2015 РОКУ

377

Позивач: на розсуд суду або без розгляду. Відповідач – якщо позивач відкликає своє клопотання, відповідач відкличе своє.

Суд позивачу – щодо його клопотання, позивач – можна без розгляду.

Суд – думка сторін, позивач – на розсуд суду, відповідач – на розсуд суду.

16:49 – суд пішов до нарадчої кімнати. Помічник судді попросив всіх вийти із залу засідання, поки суддя у нарадчій кімнати.

16:58 – позивач звернулася до помічника судді, що їй треба піти і що можна оголосити рішення без її участі, написала від руки два аркуші формату А4, один занесла до кабінету судді і передала помічникові судді.

18:47 – відповідач не дочекався рішення суду, оповістив помічника судді, що пішов.

Коротке відеопосилання: <https://www.youtube.com/watch?v=GYVX2YWBISI&FEATURE=Youtu.be>

РІШЕННЯ СУДУ

- **Суд пішов до нарадчої кімнати для винесення ухвали щодо клопотань обох сторін о 16:49. Жодна зі сторін не дочекалася рішення суду, позивач звернулася до помічника судді, що їй треба піти і, що можна оголосити рішення без її участі, написала від руки два аркуші формату А4, один занесла до кабінету судді і передала помічникові судді, відповідач не дочекався рішення суду, о 18:47 оповістив помічника судді, що пішов. ■**

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську:
Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

32. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 19.11.2015 РОКУ

378

32. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 19.11.2015 РОКУ¹

¹ Фото за посиланням: <https://www.facebook.com/oscroma/posts/941977275890159>

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

32. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 19. 11. 2015 РОКУ

379

19 11.2015 в Апеляційному суді Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ) відбулось судове засідання щодо апеляційної скарги засудженого Лобчука Г.В. про проведення вироку у відповідність чинному кримінальному закону за його апеляційної скарги на ухвалу Ленінського районного суду м. Дніпропетровськ від 25 вересня 2015 р.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **Апеляційний суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ).**
Адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Харківська, 13;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** кримінальне;
- **ІНСТАНЦІЯ:** апеляційна;
- **КОЛЕГІЯ СУДДІВ У КІЛЬКОСТІ 3-Х ОСІБ:** Васецька В.В., Дрибас Л. І., Ферафонов В.Ю. Доповідач: Васецька Вікторія Василівна.

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

- **ЗАСУДЖЕНИЙ:** Лобчук Геннадій Васильович; засуджений за ст. 140 ч. 3, ст. 142 ч. 3, ст. 145 ч. 2, ст. 93 п. А-Г, ст. 42 Кримінального кодексу України 1960 р.; ухвала Дніпропетровського обласного суду від 30.05.2000р., якому призначено довічне позбавлення волі з конфіскацією всього майна, на яке він має право власності;
- **ЗАХИСНИК:** Довгань;
- **ПРОКУРОР:** Постолов.

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- **НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ:** є рамка металошукача, на виході — рамка металошукача та вертушка, паспортного контролю до входу до приміщення суду не проводилась;
- **ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ:** спецпідрозділ «Грифон» у кількості 2-х працівників (молодший начальницький склад);
- **СПІВПРАЦІВНИКИ СПЕЦПІДРОЗДІЛУ «ГРИФОН»:** перебували у кімнаті охорони, яка розташована біля входу до будівлі суду;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

32. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 19. 11. 2015 РОКУ

- СУДОВЕ СЛУХАННЯ ПРОВОДИЛОСЯ: у залі суду № 4, поверх 3;
- ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ: не було;
- ОХОРОНИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ: не було.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУДОВЕ СЛУХАННЯ НА ДРУКОВАНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ ДОШЦІ: присутня, інформаційний лист був розташований у клітинці «зал № 8»; інформація була розміщена на сайті суду;
- ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ: 19 осіб, з них: мати засудженого, телебачення: ТРК «Регіон» – 2 особи, представники громадської організації «МОПЛ» – 2 особи, представники інших громадських організацій – 12 осіб, спостерігачі з групи громадського спостереження «ОЗОН» – 2 особи;
- АУДІОЗАПИС: не проводився;
- ВІДЕОЗЙОМКУ ПРОВОДИЛИ: спостерігачі «ОЗОН» портативним пристроєм, стаціонарною камерою – ТРК «Регіон», на мобільний телефон – один з представників громадської організації (кілька хвилин);
- ОХОРОНИ У ЗАЛІ: не було;
- СУДОВЕ ЗАСІДАННЯ СПЕРШУ БУЛО ПРИЗНАЧЕНО В ЗАЛІ СУДУ № 8, ПОВЕРХ 4, ЯКИЙ НЕ ОБЛАДНАНИЙ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗАСІДАННЯ В РЕЖИМІ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЙ. Близько 10:50 судовий пристав запросив учасників слухання в інший зал – № 4, який підготовлений для проведення судових засідань у режимі відеоконференцій.

Перед початком судового засідання судовий пристав (не було бейджа), вийшовши з зали засідання № 4, звернувся до представників телекомпанії щодо клопотання про проведення відеофіксації судового засідання. Представники телекомпанії та представники громадських організацій, які були поруч, відповіли, що згідно з законом України, можна не подавати клопотання, телекомпанія проводити пряму трансляцію не буде. Проте судовий пристав наполягав, щоб журналісти написали клопотання. Після тривалої суперечки судовий пристав вийшов, отримавши заперечну відповідь.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

32. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 19. 11. 2015 РОКУ

381

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- **СУДОВЕ ЗАСІДАННЯ ПРОВОДИЛОСЬ В РЕЖИМІ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ:** захисник та представник прокуратури сиділи навпроти один одного;
- **НІЯКИХ НАЯВНИХ ПРОБЛЕМ ЗІ СТАНОМ ФІЗИЧНИМ ТА ЗІ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я У УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:** не було;
- **СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ:** так.

СТАВЛЕННЯ СУДУ ТА ОХОРОНИ ДО УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ ТА ПУБЛІКІ:

- **НІКОГО З ЗАЛУ ЗАСІДАННЯ ВИДАЛЕНО НЕ БУЛО, НЕКОРЕКТНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ НЕ БУЛО;**
- **ПЕРЕД ПОЧАТКОМ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ СЛУХАЧІ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ, ЗАЙШОВШИ ДО ЗАЛУ СУДУ ВИГОЛОСИЛИ ГАСЛО:** «Слава Україні — Героям слава!». У відповідь головуючий суддя звернулася до слухачів і зазначила, що в залі потрібно підтримувати порядок і без її дозволу жодних звуків не можна виголошувати і ввічливо додала, що якщо будуть заважати — будуть видалені з залу.

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- **СТАДІЯ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ:** скасування рішення суду першої інстанції;
- **ЧАС ПОЧАТКУ (ЗГІДНО ІЗ ЗАЯВЛЕНИМ):** 10:30;
- **ЧАС ПОЧАТКУ (РЕАЛЬНИЙ):** 11:07;
- **ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ:** 11:33;
- **ПОЗИЦІЯ СТОРОНИ ЗАСУДЖЕНОГО:** задовольнити апеляційну скаргу в повному обсязі, скасувати рішення першої інстанції, пом'якшити міру покарання і замінити з довічного терміну на інший;
- **ПОЗИЦІЯ ПРОКУРАТУРИ:** рішення першої інстанції скасувати у зв'язку з порушенням норм чинного КПК України та скерувати матеріали на повторний розгляд;
- **КЛОПОТАННЯ ПІД ЧАС ПРОЦЕСУ:** захисник засудженого — усне клопотання щодо відеофіксації засідання телеканалом; результат: оскільки діє закон про відеофіксацію і, якщо немає в учасників провадження заперечень, задовольнити;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

32. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 19. 11. 2015 РОКУ

382

- **ІНША ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ:** суд запитав засудженого про участь в першій інстанції: «Чи повідомляли, коли буде розглянуте клопотання судом першої інстанції?». Засуджений відповів, що суд повідомив після того, як він відбувся. Суд уточнив, чи йдеться про те, що засудженому стало відомо про те що мало місце судове засідання після розгляду клопотання. Суд також поцікавився у засудженого чи він бажав брати участь, засуджений заявив, що бажав.

Відеопосилання на судове засідання: https://www.youtube.com/watch?v=VN5G_M7PETC

РІШЕННЯ СУДУ

- **Апеляційну скаргу засудженого Лобчука Геннадія Васильовича задовольнити частково. Ухвалу Ленінського районного суду м. Дніпропетровська від 25 вересня 2015 р. щодо засудженого Лобчука Геннадія Васильовича скасувати та призначити новий судовий розгляд у суді першої інстанції. Ухвала набуває чинності з моменту її проголошення та оскарженню не підлягає. Повний текст ухвали буде оголошений 24 листопада 2015 р. об 11 годині. ■**

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

33. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ У ЛИСТОПАДІ 2015 Р. У СПРАВІ ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 Р. ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ

33. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ У ЛИСТОПАДІ 2015 Р. У СПРАВІ ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 Р. ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

33. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ У ЛИСТОПАДІ 2015 Р. У СПРАВІ ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 Р. ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ

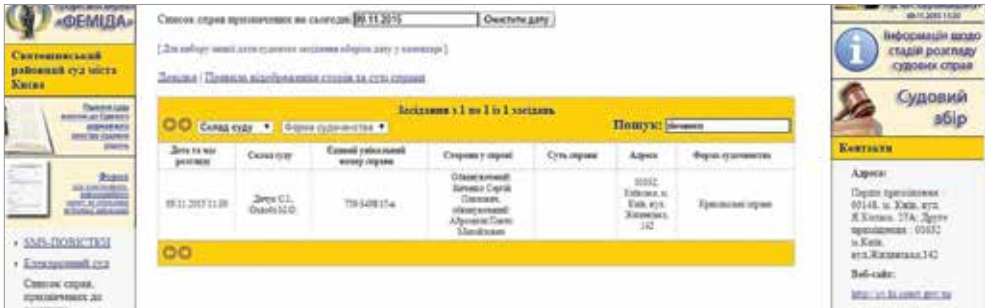

Фото 1. Приклад розміщення інформації про судові засідання у справі стосовно працівників Беркут Зінченка Сергія та Аброськіна Павла внесено у розклад засідань на сайт Святошинського районного суду м. Києва.

9, 10, 12 листопада 2015 р. у Святошинському районному суді міста Києва (01032 м. Київ, вул. Жилианська, 142) відбулися судові засідання у справі № 759/3498/15-К про вбивства 39 людей 20 лютого 2014 року під час Євромайдану у м. Києві.

ГЛАСНІСТЬ ТА ВІДКРИТІСТЬ

Про ці засідання повідомлено завчасно на сайті суду www.sv.ki.court.gov.ua/SUD2608/ (Фото 1) також інформація була розміщена у розкладі засідань в приміщенні Святошинського районного суду м. Києва (Фото 2).

Державною судовою адміністрацією України (далі ДСАУ) організовано онлайн-трансляцію судового засідання за допомогою технічних засобів суду. Трансляція була доступна усім охочим у дійсному часі на порталі «Судова влада України» www.court.gov.ua/. Так, на кожній сторінці порталу розміщений банер, натиснувши на який, можна було переглянути трансляцію.

У приміщенні Святошинського районного суду м. Києва був обладнаний зал судових засідань для перебування представників ЗМІ та вільних слухачів, про що свідчила табличка на дверях залу судових засідань № 2 (Фото 3), проте цей зал не використовувався. Зал судових засідань № 3, де відбувались засідання, вміщував всіх охочих потрапити на засідання.

Необхідно зазначити, що у залі судових засідань суд забезпечив відповідне технічне устаткування — екран, електронні указки, звук та налагоджено якісне зображення для демонстрації фото-, відеоматеріалів для підтвердження свідчень потерпілих (Фото 4).

На першому поверсі суду розміщені вказівники про розміщення туалету, наявний бутиль із питною водою для відвідувачів (Фото 5, 6).

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

33. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ У ЛИСТОПАДІ 2015 Р. У СПРАВІ ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 Р. ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ

ХІД ЗАСІДАННЯ

- **ЗАСІДАННЯ ПРОВОДИЛИ:** суд присяжних у складі 5 присяжних та 3 професійних суддів. Головуючий суддя — Дячук С.І, а також Оздоба М.О. та запасний суддя Скорін А.В.
- **ОБВИНУВАЧЕНІ:** колишні працівники, розформованого ПМОП «Беркут»: Зінченко Сергій, Аброськін Павло; статті обвинувачення: ст. 41, ч. 3 ст. 365, ч.ч. 1,5 та 12 ст. 115, ч. 2 ст. 262 ККУ.
- **№ СПРАВИ:** 759/3498/15-К.
- **ЗАХИСНИКИ ОБВИНУВАЧЕНИХ:** Олександр Горошинський, Ігор Ворфоломєєв, Стефан Решко.
- **ПРЕДСТАВНИКИ ПОТЕРПІЛИХ:** адвокати Сергій Ярошенко, Павло Дикань, Євгенія Закревська, Андрій Левковець, інші.
- **ПРОКУРОРИ:** Сімонов, Донський, Псюк.

На цих судових засіданнях відбувалось опитування потерпілих у справі. Під час дачі свідчень потерпілі могли використовувати відео. Суд встановив, що відео,

Фото 2. Приклад розміщення інформації про судові засідання у справі стосовно працівників Беркут Зінченка Сергія та Аброськіна Павла на інформаційній дошці Святошинського районного суду м. Києва.

Фото 3. Судова зала у Святошинському районному суді м. Києва (м. Київ, вул. Жилианська, 142) для представників ЗМІ та вільних слухачів.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

33. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ У ЛИСТОПАДІ 2015 Р. У СПРАВІ ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 Р. ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ

386

Фото 4. Судова зала у Святошинському районному суді м. Києва (м. Київ, вул. Жилианська, 142), де забезпечено додатковий екран для демонстрації доказів.

які потерпілі представляють суду вперше, можуть бути використані для впізнання загиблих, які є їх родичами та доказування того, що загиблі дійсно мають стосунок до подій, які розглядаються в цій справі (9.11.15 р.).

Аброськіну П. та Зінченко С. продовжено тримання під вартою до 11 січня 2016 року, як міру запобіжного заходу (12.11.15 р.). Наступне засідання призначено на 8 грудня 2015 року, 11:30.

Засідання можна переглянути на Youtube-каналі «Судова влада України» за посиланнями:

- ▶ 9.11.15 р. — [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=06PHLZCEG70](https://www.youtube.com/watch?v=06PHLZCEG70)
- ▶ 10.11.15 р. — [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=D7WU3SUBKQE1](https://www.youtube.com/watch?v=D7WU3SUBKQE1) 12.11.15 р. — [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=HIISM02GRUI](https://www.youtube.com/watch?v=HIISM02GRUI)

Фото 5, 6

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

33. ЗВІТ групи ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ У ЛИСТОПАДІ 2015 Р. У СПРАВІ ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 Р. ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ

Фото 7. Приміщення Святошинського районного суду м. Києва (м. Київ, вул. Жилианська, 142).

Фото 8. Коридор у Святошинському районному суді м. Києва (м. Київ, вул. Жилианська, 142) біля архіву суду.

СЕРЕД ІНШИХ МОМЕНТІВ ВАРТО ВІДМІТИТИ:

- На початку кожного засідання потерпілим, які давали покази роз'яснювались їх права.
- До обвинувачених Зінченка Сергія та Аброськіна Павла були застосовані наручники (під час доставлення), поміщення до клітки, конвоювання, охорона.
- Обвинувачені перебували поруч зі своїми захисниками та мали змогу з ними спілкуватись.

Під час здійснення моніторингу судового засідання, громадські спостерігачі також оглянули приміщення Святошинського районного суду м. Києва.

Громадський спостерігач «ОЗОН» зміг безперешкодно потрапити на задній двір суду, проте працівник суду, без спеціального бейджу, намагався заборонити перебування там спостерігача та заборонити йому проводити відеозйомку, при цьому не він не зміг пояснити на підставі чого.

Відео можна переглянути за посиланнями:

- [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=NTZEC_2N_AA&FEATURE=Youtu.be](https://www.youtube.com/watch?v=NTZEC_2N_AA&FEATURE=Youtu.be)
- [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=4R7E3G_TUF4&FEATURE=Youtu.be](https://www.youtube.com/watch?v=4R7E3G_TUF4&FEATURE=Youtu.be)

- В суді безперешкодно можна потрапити до електричного розподільного щитку, який є повністю відкритим (Фото 7), тобто будь-хто може вимкнути світло у всьому приміщенні суду. Відповідно до Правил улаштування

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

33. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ У ЛИСТОПАДІ 2015 Р. У СПРАВІ ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 Р. ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ

388

Фото 9. Документи, що були у папках в коридорі біля архіву Святошинського районного суду м. Києва (м. Київ, вул. Жилианська,142).

Фото 10. Судове засідання відбувалось в кабінеті замість зали суду Святошинського районного суду м. Києва (м. Київ, вул. Жилианська,142)

електроустановок: «У житлових, громадських та інших приміщеннях пристрої для огорожування та закриття струмопровідних частин повинні бути суцільні; в приміщеннях, доступних тільки для кваліфікованого персоналу, ці пристрої можуть бути суцільні, – сітчасті або дірчасті. Огороджувальні та закриваючі пристрої повинні бути виконані так, щоб знімати або відкривати їх можна було тільки за допомогою ключів або інструментів.

- Всі огорожувальні та закриваючі пристрої повинні мати необхідну (в залежності від місцевих умов) механічну міцність. При напрузі вище 1 кВ товщина металевих огорожувальних та закриваючих пристроїв повинна бути не менше 1 мм».

Фото 11. Судове засідання відбувалось в кабінеті замість зали суду Святошинського районного суду м. Києва (м. Київ, вул. Жилианська,142)..

Архівні документи знаходяться у Святошинському районному суді м. Києва у відкритому доступі – у коридорі суду (Фото 8). Працівниця архіву стверджувала, що це документи, які вже не мають жодної цінності та є копіями. Проте у папках були документи з оригінальними штампами (Фото 9). Відео можна переглянути за посиланням: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=ORZB1QNCRC&FEATURE=YOUTU.BE](https://www.youtube.com/watch?v=ORZB1QNCRC&feature=youtu.be)

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

33. ЗВІТ ГРУПИ ГРОМАДСЬКОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВИХ ЗАСІДАнь У ЛИСТОПАДІ 2015 Р. У СПРАВІ ПРО ВБИВСТВА 39 ЛЮДЕЙ 20 ЛЮТОГО 2014 Р. ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У М. КИЄВІ

Фото 12. Судове засідання відбувалось в кабінеті замість зали суду Святошинського районного суду м. Києва (м. Київ, вул. Жилянська, 142).

Також громадський спостерігач «ОЗОН» було зафіксував як 9.11.15 р. відбувалось судове засідання у кабінеті № 12 А замість залу судових засідань, яке знаходилось поруч та було вільним (Фото 10–12) ■

Звіт підготовлено Валерією Рибак, координаторкою напрямку громадського спостереження «ОЗОН» Центру Громадянських Свобод, на основі наданих матеріалів Денисом Москальчуком, волонтером групи громадського спостереження «ОЗОН».

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

34. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 03.12.2015 РОКУ

391

03.12.2015 представники групи громадського спостереження «ОЗОН» завітали до Апеляційного суду Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ) на судове засідання (цивільна справа), колегії суддів: Бараннік О. П., Колодяжна Н. Є., Лисична Н. М., головуєчий суддя: Бараннік Олександр Петрович. Громадські спостерігачі вже стикалися з цією колегією **08.10.2015** при проведенні моніторингу з використанням фото\відео портативних пристроїв, тоді головуєчий інтерпретував для спостерігачів порядок дозволу на проведення відеофіксації судового засідання. Але сьогодні заборонив вести відеозйомку та також інтерпретував порядок дозволу, запросив посвідчення з якої організації присутні, хоча спостерігачі не є сторонами процесу. Потім запитав думку у сторін процесу щодо відеофіксації, обидві сторони були проти проведення відео\аудіофіксації сторонніми людьми. Суд, порадившись на місці, заборонив проводити відеофіксацію судового засідання. Але треба зазначити, що суд і так заборонив фіксацію, ще до звернення до сторін процесу. У зв'язку з цим випадком, група громадського спостереження «ОЗОН» готуватиме звернення до голови Апеляційного суду Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ) і також головуєчого судді щодо того, на які саме норми закону та статті чи нормативні акти він опирався, вимагаючи для відеофіксації портативними пристроями судового засідання, щодо обов'язкового подання клопотання на проведення відеофіксації, посвідчення спостерігачів (яка і яку організацію представляємо), які не є учасниками судового процесу. Відеопосилання: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=IVAA1FYLKOU&FEATURE=YOUTU.BE](https://www.youtube.com/watch?v=IVAA1FYLKOU&FEATURE=YOUTU.BE) ■

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

35. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В БАБУШКІНСЬКОМ РАЙОННОМУ СУДУ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 08.12.2015 РОКУ

392

35. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В БАБУШКІНСЬКОМ РАЙОННОМУ СУДУ М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 08.12.2015 РОКУ¹

1 Фото за посиланням: [HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/OSCOMA/POSTS/949218168499403](https://www.facebook.com/OSCOMA/posts/949218168499403)

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

35. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В БАБУШКІНСЬКОМУ РАЙОННОМУ СУДУ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 08.12.2015 РОКУ

393

О 8.12.2015 о 16:00 в Бабушкінському районному суді м. Дніпропетровськ повинно було відбутися судове засідання щодо обвинуваченої Скрипник Любов Петрівни (директор приватної школи №5 м. Дніпропетровська). Інформація щодо призначення судового засідання була присутня на сайті суду та на друкованій інформаційній дошці. О 16:40 працівник суду скерував сторони процесу (представників обвинувачення, обвинувачену та її захисника) до кабінету судді (поверх 2-й, каб. 210), де помічник судді сповістив про те, що судові засідання переноситься на **11.01.2016** на 10:00, та вручив повістки, посилання: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=GPM2H_9JYSA&FEATURE=YOUTU.BE](https://www.youtube.com/watch?v=GPM2H_9JYSA&FEATURE=YOUTU.BE). На момент оповіщення сторін процесу помічником судді, суддя перебував на іншому судовому засіданні. На судовому засіданні, що не відбулося, зі слів захисника, суд мав розглядати клопотання захисту обвинуваченої щодо зміни запобіжного заходу: скасувати домашній цілодобовий арешт, який призначений судом до **16.01.2016**.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД ТА СУДОВЕ ЗАСІДАННЯ:

- **БАБУШКІНСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД М.ДНІПРОПЕТРОВСЬКА.**
Адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, пр. Карла Маркса,57
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** кримінальне;
- **ІНСТАНЦІЯ:** перша;
- **СУДДЯ:** Леонов Андрій Анатолійович;
- **СУТЬ СПРАВИ:** невиконання судового рішення;
- **ОБВИНУВАЧЕНА:** Скрипник Любов Петрівна, педагог, директор приватної школи № 5 м. Дніпропетровська;
- **ЗАХИСНИК:** Сухарь С. В.;
- **ПРОКУРОР:** Дзюба В. В.

Після вручення повісток громадськість, яка прийшла на підтримку (різні громадські організації — до 40 осіб з колегами обвинуваченої), колеги та ЗМІ («ТРК Регіон» — 2 особи, інформаційний портал Zabeba — 1 особа) спілкувались з обвинуваченою та захисником в коридорі будівлі суду, посилання: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=UXQY700GWRY](https://www.youtube.com/watch?v=UXQY700GWRY). Після бесіди громадськість вирішила уточнити деякі моменти у помічника судді, посилання: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=JRAHTGN2G5I](https://www.youtube.com/watch?v=JRAHTGN2G5I).

Після звернення до помічника судді, громадські активісти пішли до Голови суду Литвиненка Ігоря Юрійовича, але представник суду (не було бейджа) звітував,

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

35. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В БАБУШКІНСЬКОМ РАЙОННОМУ СУДУ
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА 08.12. 2015 РОКУ

394

що Голова суду перебував у нарадчій кімнаті. Спостерігачі групи «ОЗОН» бачили, що Голова суду зайшов до залу засідання без мантиї та нагрудного знака, щоб оголосити ухвалу суду. Коли Голова суду повернувся до свого кабінету, до нього зайшли інші особи, посилання: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=EWAHANEDCXU](https://www.youtube.com/watch?v=EWAHANEDCXU). Громадські діячі почали збирати підписи щодо порушень з боку судді для звернення до Голови суду і до судді, який веде процес.

18:27 спостерігачі «ОЗОН» покинули будинок суду. Частина громадських активістів залишалася в будівлі суду. Група громадського спостереження «ОЗОН» надалі буде уважно стежити за розвитком подій описаного судового процесу. ■

Повне відеопосилання: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=MMPVS4M2LBE&FEATURE=Youtu.be.](https://www.youtube.com/watch?v=MMPVS4M2LBE&FEATURE=Youtu.be)

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

36. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ ОКРУЖНОМУ АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДІ 09.12.2015 РОКУ

36. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ ОКРУЖНОМУ АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДІ 09.12.2015 РОКУ¹

¹ Фото за посиланням: [HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/OSCOMA/POSTS/950075585080328](https://www.facebook.com/oscroma/posts/950075585080328)

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

36. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ ОКРУЖНОМУ АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДІ 09.12. 2015 РОКУ

396

09.12.2015 в Дніпропетровському окружному адміністративному суді відбулось судове засідання щодо позову Боровенського Р. Ю., який був першим заступником начальника УМВС України на Придніпровській залізниці - начальником слідчого відділу, період з 28 лютого 2013 до 8 травня 2015, Дніпропетровська область. Відповідно до Закону України «Про очищення влади» і наказом МВС України звільнений.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД.**
Адреса: 49089, м. Дніпропетровськ, вул. Академіка Янгеля,4; 49005 м. Дніпропетровськ, вул. Академіка Чекмарьова, 5.
- **ВІДБУВАЛОСЬ ЗА АДРЕСОЮ:** вул. Академіка Янгеля, 4;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** адміністративне;
- **ІНСТАНЦІЯ:** перша;
- **КОЛЕГІЯ СУДДІВ У КІЛЬКОСТІ 3-Х ОСІБ:** Серьогіна О.В., Ніколайчук С.В., Турова О.М. Доповідач: Серьогіна Олена Василівна;
- **СУТЬ СПРАВИ:** визнання протиправним та скасування наказу в частині звільнення, про поновлення на роботі.

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

- **ПОЗИВАЧ:** Боровенський Руслан Юрійович, перший заступник начальника УМВС України на Придніпровській залізниці - начальник слідчого відділу, період з 28 лютого 2013 до 8 травня 2015, Дніпропетровська область. Відповідно до ст.1 п.3, ст.3 п.4 ч.2 Закону України «Про очищення влади» і наказом МВС України від 14 листопада 2014 № 1229 «Про організацію виконання вимог Закону України «Про очищення влади» в Міністерстві внутрішніх справ звільнений.
- **ВІДПОВІДАЧ:** представник Міністерства внутрішніх справ України Полищук Д. П.;
- **ТРЕТЯ ОСОБА:** УМВС України Придніпровської залізниці.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

36. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ ОКРУЖНОМУ АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДІ 09.12. 2015 РОКУ

397

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- **НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ:** рамка металошукача та вертушка, яка не працює;
- **ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ СУДУ:** співпрацівник МВС у кількості 1-го співпрацівника (молодший начальницький склад), стояв біля рамки металошукача, до відвідувачів суду не звертався;
- **СУДОВЕ СЛУХАННЯ ПРОВОДИЛОСЯ:** поверх 2, зал судових засідань №9 (каб.202);
- **ПЕРЕШКОДИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛУ СУДУ:** помічник головуючого судді вимагала паспорти у громадських спостерігачів, на що спостерігачі відмовили, пояснивши, що не є учасниками процесу і кожен громадянин України має право бути присутніми на будь-якому відкритому судовому засіданні без перешкод. До того ж на спостерігачах були бейджі організації, яку представляють. Бейдж у помічника судді був відсутній. Відеопосилання: WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=FXJFCHYIQ0 ;
- **ІНША СУТТЄВА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ДОСТУПУ У ПРИМІЩЕННЯ:** співпрацівник МВС звернувся до спостерігачів з питанням: хто ми, на якій підставі фотографуємо і зажадав наші документи. Спостерігачі пояснили норми закону і попросили представитися і пред'явити посвідчення співпрацівника МВС. Він представився за формою і пред'явив посвідчення в розгорнутому вигляді. Спостерігачі у відповідь представилися і показали свої посвідчення з паспортом. Співробітник вибачився і пояснив, що від нього вимагає начальство і в нього така робота. Віддав честь і пішов. Через хвилин 10-15 знову підійшов і запитав ПІБ. Спостерігачі запитали, на якій підставі і для чого, співпрацівник відповів: що для начальства. На питання спостерігачів, хто саме, відповів: керівник апарату суду. На питання, як саме звати керівника апарату суду, співробітник не зміг відповісти, сказав, що не знає. Спостерігачі продиктували ПІБ і попросили його, щоб вказав ще й організацію, яку ми представляємо і передав, що ми зйдемо і уточнимо, на якій саме підставі керівник апарату суду посилає співробітника МВС для з'ясування наших осіб та чим керується керівник апарату суду, змушуючи співробітника МВС виконувати незаконні дії (але затягнувся час початку судового засідання і спостерігачі запізнювались на друге судове засідання в іншому суді, тому не встигли відвідати Керівника апарату суду).

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

36. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ ОКРУЖНОМУ АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДІ 09.12.2015 РОКУ

398

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- **ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУДОВЕ СЛУХАННЯ НА ДРУКОВАНІЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ДОШЦІ ТА НА САЙТІ СУДУ:** присутня;
- **ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАНІ:** 2 особи, спостерігачі з групи громадського спостереження «ОЗОН»;
- **АУДИОЗАПИС:** не проводився;
- **СПОСТЕРІГАЧІ ПРОВІДИЛИ ВІДЕОЗЙОМКУ ПОРТАТИВНИМ ПРИСТРОЄМ;**
- **ОХОРОНИ У ЗАЛІ:** не було.

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- **СТОРОНИ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ БУЛИ РОЗТАШОВАНІ НА ЛАВІ СЛУХАЧІВ:** осторонь один від одного;
- **НІЯКИХ НАЯВНИХ ПРОБЛЕМ ЗІ СТАНОМ ФІЗИЧНИМ ТА ЗІ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я У УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:** не було;
- **СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ.**
- **Ставлення суду та охорони до учасників процесу та публіки:**
- **НІКОГО З ЗАЛУ ЗАСІДАННЯ ВИДАЛЕНО НЕ БУЛО ТА НЕКОРЕКТНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ НЕ БУЛО.**

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- **СТАДІЯ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ:** розгляд справи по суті;
- **ЧАС ПОЧАТКУ ЗГІДНО ІЗ ЗАЯВЛЕНИМ – 09.12.2015 О 13:45;**
- **ЧАС ПОЧАТКУ (РЕАЛЬНИЙ):** 14:42;
- **ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ:** 14:59;
- **БЛИЗЬКО 13:50,** помічник головуючого судді оголосила, що судове засідання призначене на 13:45 затримується, у зв'язку із затримкою суддів, які входять до колегії, адже вони перебувають на інших судових засідань.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

36. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ ОКРУЖНОМУ АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДІ 09.12. 2015 РОКУ

СТИСЛА ХРОНОЛОГІЯ:

- **14:45** – позивач: хотів уточнити щодо третьої особи, що вона не існує зовсім, тобто третя сторона ліквідована.
- **Представник відповідача:** робить зауваження: третя сторона перебуває в стадії припинення, як юридична особа ще існує.
- **Суд:** є клопотання? Ні.
- **Суд:** чи можливо розглядати без третьої особи?
- **Позивач:** хоче залучити, як свідка, юриста того управління, що перебуває в стадії припинення.
- **Суд:** якщо бажаєте викликати свідка, потрібно в клопотанні вказати ПІБ, обставини, які вона може надати щодо розгляду цієї справи та її контактну адресу.
- **Відповідач:** уточнив, що третя сторона потрібна, враховуючи суть справи, без належного представника буде проблематично прийняти рішення. На розгляд суду.
- **Суд:** ухвалив розпочати розгляд справи без участі представника третьої особи.
- **Суд:** на розгляд ставиться питання про зупинення до розгляду Конституційним судом конституційного подання 47-и народних депутатів України щодо відповідності Конституції України конституційності положень частин 3, 6 статті першої, частин 1, 2, 3, 4, 8 статті третьої, пункту 2 частини 5 статті п'ятої, пункту 2 розділу прикінцевих та перехідних положень закону України «Про очищення влади».
- **14:49** – позивач: заперечує, закон про очищення влади не оскаржує, оскаржує процедуру звільнення, застосовану щодо нього.
- **Відповідач:** щодо того, що закон не поширюється до позивача, не зовсім вірно, а стосовно питання зупинення провадження – на розгляд суду.
- **Відеопосилання:** [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=51NOHO0MJZS&FEATURE=Youtu.be](https://www.youtube.com/watch?v=51NOHO0MJZS&FEATURE=Youtu.be)

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

36. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ ОКРУЖНОМУ АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДІ 09.12.2015 РОКУ

400

РІШЕННЯ СУДУ

- **Зупинити провадження у справі до вирішення Конституційним судом України конституційного подання 47-и Народних депутатів України щодо відповідності Конституції України конституційності положень частин 3, 6 статті першої, частин 1, 2, 3, 4, 8 статті третьої, пункту 2 частини 5 статті п'ятої, пункту 2 розділу прикінцевих та перехідних положень закону України «Про очищення влади» від 16.09.2014.**
- **Ухвала суду може бути оскаржена у Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду шляхом подання апеляційної скарги через Дніпропетровський окружний адміністративний суд з одночасним скеруванням копії апеляційної скарги особою, яка її подає, до суду апеляційної інстанції. Апеляційна скарга на ухвалу суду першої інстанції подається протягом 5-и днів з дня отримання цієї ухвали. Ухвала набуває законної сили після закінчення терміну подання апеляційної скарги, якщо таку скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги судові рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті апеляційного провадження або набуття законної сили рішенням за наслідками апеляційного провадження. Повний текст ухвали буде виготовлений 14.12.2015. ■**

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

37. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (М. КРИВИЙ РІГ) 10.12.2015 РОКУ

**37. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ
МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО
ЗАСІДАННЯ В
АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
(М. КРИВИЙ РІГ) 10.12.2015 РОКУ**

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

37. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (М. КРИВИЙ РІГ) 10.12.2015 РОКУ

402

Більш повна інформація щодо судового засідання 10.12.2015 в Апеляційному суді Дніпропетровської області (м. Кривий Ріг), де почався розгляд апеляційних скарг обвинувачених у проявах сепаратизму (поширення літератури із сепаратистським змістом, за ст. 110 ч. 2 ККУ), мешканців м. Кривий Ріг.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- Апеляційний суд Дніпропетровської області (м. Кривий Ріг)
Адреса: 50074, м. Кривий Ріг, пр-кт Дзержинського, 31;
- ВИД ПРОВАДЖЕННЯ: кримінальне;
- ІНСТАНЦІЯ: апеляційна;
- КОЛЕГІЯ СУДДІВ У КІЛЬКОСТІ 3-Х ОСІБ: Чумак Н. О., Яценко Т. Л., Мажара С. Б. Головуюча суддя: Чумак Надія Олексіївна;
- СТАТТЯ, ЗА ЯКОЮ ВІДКРИТО ПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗА ЯКИМ КОДЕКСОМ: ст. 110 ч. 2 Кримінального кодексу України.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

37. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (М. КРИВИЙ РІГ) 10. 12. 2015 РОКУ

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

| ОБВИНУВАЧЕНІ:

- Дуденко Д. О., 1984 року народження, одружений, є дитина 2008 р.н., мешканець м. Кривий Ріг, колишній приватний підприємець;
- Горбенко А. А., 1960 року народження, одружений, тимчасово не працює, є дитина 1995 р.н., мешканець м. Кривий Ріг;
- Галко А. В., 1960 року народження, не працює, розлучена, на утриманні має матір 80 років 2-ї групи гіпертонії, мешканка м. Кривий Ріг;
- Кригін А. В., тимчасово не працює, одружений, має 2-х неповнолітніх дітей, мешканець м. Кривий Ріг;

| ЗАХИСНИКИ:

- у кожного обвинуваченого законний представник, який надає послуги за призначенням, як безкоштовну правову допомогу;
- представник прокуратури у цивільному одязі: Белянський Володимир.

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- на вході до будівлі суду: рамка металошукача та вертушка;
- охорона на вході до будівлі суду: не було;
- судові слухання відбувались: в залі суду на 1 поверсі;
- перешкоди на вході до залу суду: не було;
- охорони на вході до залу суду: не було.

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- інформація про судові слухання на друкованій інформаційній дошці та на сайті суду: присутня;
- загальна кількість осіб на судовому слуханні: 8 осіб, з них спостерігачі з групи громадського спостереження «ОЗОН» – 2 особи, родичі – 6 осіб;

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

37. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (М. КРИВИЙ РІГ) 10. 12. 2015 РОКУ

404

- **АУДИОЗАПИС:** не проводився;
- **ВІДЕОЗІОМКУ:** проводили спостерігачі портативним пристроєм;
- **ОХОРОНА У ЗАЛІ:** 6 працівників «Національної Гвардії», які були одягнуті у форму зеленого кольору. Наявність спецзасобів: кийки, наручники, газові балончики, табельна зброя.

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- обвинувачені перебували на лаві підсудних в клітці, захисники перебували на лаві захисників біля клітки (клітка позаду лави захисників). Обвинувачена Галко А. В. знаходилась на лавці для відвідувачів поруч зі своїм захисником на першому ряду;
- **ЗАСТОСУВАЛИСЬ НАРУЧНИКИ ПІД ЧАС ДОСТАВЛЯННЯ ДО ЗАЛУ СУДУ ДО ОБВИНУВАЧЕНИХ:** Дуденка Д. О., Горбенка А. А., Кригіна А. В.;
- **НАРУЧНИКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ ЗНЯЛИ;**
- **ПІДОЗРЮВАНІ:** Дуденко Д. О., Горбенко А. А., Кригін А. В., перебували у клітці (має вигляд невеликого приміщення, всередині лава, зовнішня сторона складається з металевих прутів);
- **КОНВОЮВАННЯ ДО ЗАЛУ СУДУ ВІДБУВАЛОСЬ:** одночасно 8-а працівниками «Національної Гвардії», підозрювані під час конвоювання були у наручниках (руки за спиною). У наявності спецзасоби: табельна зброя, кийки, газові балончики, наручники;
- **ФІЗИЧНИЙ СТАН УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:** обвинуваченому Горбенку А. А. не добре зі станом здоров'я. Суд звернувся до обвинуваченого: «Може зробити перерву, паузу, перенести на інший день?» Обвинувачений: «Поки посиджу, буде гірше – скажу»;
- **ПІД ЧАС ПОДАЛЬШОГО ПРОВЕДЕННЯ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ ГОРБЕНКУ А. А. СТАЛО ПОГАНО – ЗАХИСТ ТА СУД ПОПРОСИЛИ У КОНВОЮ ВИКЛИКАТИ ШВИДКУ ДОПОМОГУ;**
- **СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ:** так.

СТАВЛЕННЯ СУДУ ТА ОХОРОНИ ДО УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ ТА ПУБЛІКІ:

- **НИКОГО З ЗАЛУ ЗАСІДАННЯ ВИДАЛЕНО НЕ БУЛО ТА НЕКОРЕКТНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ НЕ БУЛО.**

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

37. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (М. КРИВИЙ РІГ) 10. 12. 2015 РОКУ

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- **АПЕЛЯЦІЯ;**
- **ЧАС ПОЧАТКУ** (ЗГІДНО ІЗ ЗАЯВЛЕНИМ): **10.12.2015** о 11:00;
- **ЧАС ПОЧАТКУ** (РЕАЛЬНИЙ): 12:13;
- **ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ:** 13:30;
- **ПОЗИЦІЯ ОБВИНУВАЧА:** Горбенко А. А. — рішення першої інстанції скасувати, визнати недійсним докази з експертизи, провину не визнає, посилається на ст. 34 Конституції України. Дуденко Д. О., Галко А. В. — справу скерувати на новий розгляд. Захист розраховує на пом'якшення вироку суду першої інстанції. Захист вважає, що немає законного визначення, що таке «сепаратистський зміст», що були порушення з експертизи та при перших допитах. Підтримують свою апеляційну скаргу: або виправдати або застосувати ст. 75 ККУ. Захист Кригіна А. В. вважає нерозмірним покарання обвинуваченого і просить застосувати ст. 75 ККУ;
- **ПОЗИЦІЯ ПРОКУРОРА:** не заперечує проти долучення клопотання про зміну запобіжного заходу, але заперечує проти її зміни;
- **КЛОПОТАННЯ ПІД ЧАС ПРОЦЕСУ ВІД ЗАХИСТУ:** Дуденко Д. О., Кригін А. В., суть: про зміну запобіжного заходу утримання під вартою, результат: суд після наради в дорадчій кімнаті ухвалив — відмовити, за ст. 109–114 ККУ інших заходів не передбачено, оскарженню не підлягає.
- **ІНША ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ:** на початку засідання суд вибачився за затримку судового засідання.
- **13:23** — Під час процесу Горбенку А. А. стало погано. Суд оголошує, що на 13:30 призначена відеоконференція, запитує думку: оголосити перерву або на іншу дату. Прокурор — на розгляд суду. Узгодження з захистом і обвинуваченими. Суд оголосив перерву — засідання закрито. Захист просить у конвою викликати швидку допомогу.
- **ВІДЕОПОСИЛАННЯ 1-Ч.:** [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=VZI-PVJRW80](https://www.youtube.com/watch?v=VZI-PVJRW80)
- **ВІДЕОПОСИЛАННЯ 2-Ч.:** [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=OHh0DVcN35C](https://www.youtube.com/watch?v=OHh0DVcN35C)
- **ВІДЕОФІКСАЦІЯ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ ЗГІДНО З МОНИТОРИНГОМ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ ТА ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ.**

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

37. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (М. КРИВИЙ РІГ) 10. 12. 2015 РОКУ

406

РІШІННЯ СУДУ

→ **Суд оголосив перерву на 14.12.2015–14:00. ■**

.....
Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

38. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ВИЇЗНОГО СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ВИПРАВНІЙ КОЛОНІЇ №89 17.12. 2015 РОКУ

38. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ВИЇЗНОГО СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ВИПРАВНІЙ КОЛОНІЇ №89 17.12.2015 РОКУ¹

¹ Фото за посиланням: <https://www.facebook.com/serg.miroshnik/posts/555650747919689>

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

38. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ВІЗНОГО СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ВИПРАВНІЙ КОЛОНІЇ №89 17.12. 2015 РОКУ

408

16 17.12.2015 Дніпропетровське обласне відділення Міжнародного товариства прав людини (МТПЛ) запросило групу громадського спостереження «ОЗОН» на судове засідання, яке відбулось 17.12.2015 у Дніпропетровській виправній колонії №89.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУД:

- **ЛЕНІНСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД м. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА**
- Адреса суду: 49128, м. Дніпропетровськ, ж/м Красний Камінь, вул. Коробова, 6. Телефон: (056) 370-77-50
- Судове засідання здійснювалося в режимі візного судового засідання в приміщенні Дніпропетровської виправної колонії №89, за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Будьонного, 1а;
- **ВИД ПРОВАДЖЕННЯ:** кримінальне;
- **ІНСТАНЦІЯ:** перша;
- **СУДДЯ:** Таус Максим Марович;
- **СУТЬ СПРАВИ:** заміна покарання з довічного позбавлення волі на покарання у визначений термін.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

38. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ВИЇЗНОГО СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ВИПРАВНІЙ КОЛОНІЇ №89 17.12. 2015 РОКУ

СТОРОНИ ПРОЦЕСУ:

- **ЗАСУДЖЕНИЙ:** Лобчук Геннадій Васильович, рік народження 1975, засуджений за ст.140 ч.3, ст.142 ч.3, ст.145 ч.2, ст.93 п.А-Г, ст.42 Кримінального кодексу України 1960 р., ухвала Дніпропетровського обласного суду від 30.05.2000р., у якій призначено довічне позбавлення волі з конфіскацією всього майна, належного йому за правом власності;
- **ЗАХИСНИК:** Довгаль;
- **ПРЕДСТАВНИК ПРОКУРАТУРИ:** на судове засідання не з'явився (прокуратура була проінформована судом належним чином, про причини неявки суд не повідомив).

ДОСТУП У ПРИМІЩЕННЯ СУДУ ТА ЗАЛ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ:

- **НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ КОЛОНІЇ (ДЕ ПОВИННЕ ВІДБУТИСЬ СУДОВЕ ЗАСІДАННЯ):** Дніпропетровська виправна колонія №89 є режимним закладом, допуск на територію якої здійснюється за перепустками, замовляти які необхідно за день до відвідування (заявки на перепустки можна оформити через Інтернет);
- **ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО БУДІВЛІ КОЛОНІЇ:** співпрацівники колонії у службовій формі,
- **СТАВЛЕННЯ ДО ЛЮДЕЙ З БОКУ ОХОРОНИ НА ВХОДІ:** чемне та коректне, але були деякі непорозуміння та суперечки з одним із працівників колонії (див. нижче - суттєва інформація);
- **СУДОВЕ СЛУХАННЯ ПРОВОДИЛОСЯ:** в кабінеті начальника колонії, поверх 2-й;
- **ОХОРОНА НА ВХОДІ ДО ЗАЛИ СУДУ СУДУ:** співпрацівники колонії - 4 особи, службовий собака - 1;
- **СТАВЛЕННЯ ДО ЛЮДЕЙ ОХОРОНИ НА ВХОДІ ДО ЗАЛИ СУДУ:** чемне та коректне;
- **СУТТЄВА ІНФОРМАЦІЯ:** у зв'язку з тим, що про дату, час і місце проведення виїзного судового засідання представникам захисту і правозахисної організації стало відомо тільки напередодні ввечері, і вже не було можливості подати заявку на пропуск за день до засідання - виникли непорозуміння з представниками керівництва колонії по допуску представників громадськості на територію колонії. Після переговорів з начальником колонії, пропуски були виписані, і представники громадських організацій та ЗМІ були допущені в приміщення, де відбувалось судове засідання.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

38. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ВИЇЗНОГО СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ВИПРАВНІЙ КОЛОНІЇ №89 17.12. 2015 РОКУ

410

ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ:

- **ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУДОВЕ СЛУХАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІЙ ДОШЦІ В СУДІ ТА НА САЙТІ СУДУ:** відсутня;
- **НЕ ВСІ МАЛИ МОЖЛИВІСТЬ ПОТРАПИТИ НА СУДОВЕ ЗАСІДАННЯ:** до прикладу мати засудженого не змогла, адже це могло бути оцінене, як незаплановане побачення (необхідно отримувати дозвіл на кожне побачення, окремо і заздалегідь). Потрапити змогли тільки представники правозахисних організацій та ЗМІ;
- **ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОСІБ НА СУДОВОМУ СЛУХАННІ:** 5 осіб: МТПЛ – 3 особи, спостерігачі з групи громадського спостереження «ОЗОН» – 2 особи;
- **АУДІОЗАПИС:** не проводився;
- **ВІДЕОЗЙОМКУ:** проводили спостерігачі «ОЗОН» портативним пристроєм;
- **ОХОРОНА У ЗАЛІ:** співпрацівники колонії – 2 особи;
- **2 ОСОБИ ІЗ ЗМІ ЗАЛИШИЛИ ПРИМІЩЕННЯ, ДЕ ВІДБУВАЛОСЬ ЗАСІДАННЯ, ЩЕ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ ЗАСІДАННЯ, ОСКІЛЬКИ СУД ЗАБОРОНИВ ЗЙОМКУ СТАЦІОНАРНИМ ОБЛАДНАННЯМ.** Відеопосилання: https://www.youtube.com/watch?v=o_n-mtcKmXc

РІВНІСТЬ СТОРІН, ФІЗИЧНИЙ СТАН, ПРАВА УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:

- **ЗАХИСНИК:** сидів біля судді, засуджений перебував біля секретаря суду;
- **ЗАСУДЖЕНИЙ:** був у спеціальному одязі (тюремний);
- **КОНВОЮВАННЯ ТА ОХОРОНУ:** здійснювали працівники колонії;
- **НІЯКИХ НАЯВНИХ ПРОБЛЕМ ЗІ СТАНОМ ФІЗИЧНИМ ТА ЗІ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я У УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ:** не було;
- **СУД РОЗ'ЯСНИВ ПРАВА УЧАСНИКАМ ПРОЦЕСУ:** так.

СТАВЛЕННЯ СУДУ ТА ОХОРОНИ ДО УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ ТА ПУБЛІКИ:

- **НІКОГО З ЗАЛУ ЗАСІДАННЯ ВИДАЛЕНО НЕ БУЛО ТА НЕКОРЕКТНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ НЕ БУЛО.**

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

38. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ВИЇЗНОГО СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ВИПРАВНІЙ КОЛОНІЇ №89 17.12. 2015 РОКУ

411

РОЗГЛЯД СПРАВИ:

- **СТАДІЯ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ:** розгляд справи по суті;
- **ЧАС ПОЧАТКУ ЗГІДНО ІЗ ЗАЯВЛЕНИМ – 17.12.2015 О 10:00;**
- **ЧАС ПОЧАТКУ (РЕАЛЬНИЙ): 11:10;**
- **ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ: 13:04;**
- **ПОЗИЦІЯ СТОРОНИ ЗАСУДЖЕНОГО:** заміна покарання з довічного позбавлення волі на покарання у визначений термін;
- **ПОЗИЦІЯ ПРОКУРАТУРИ:** представники прокуратури не з'явились.

РІШЕННЯ СУДУ

| **ВІДМОВИТИ.**

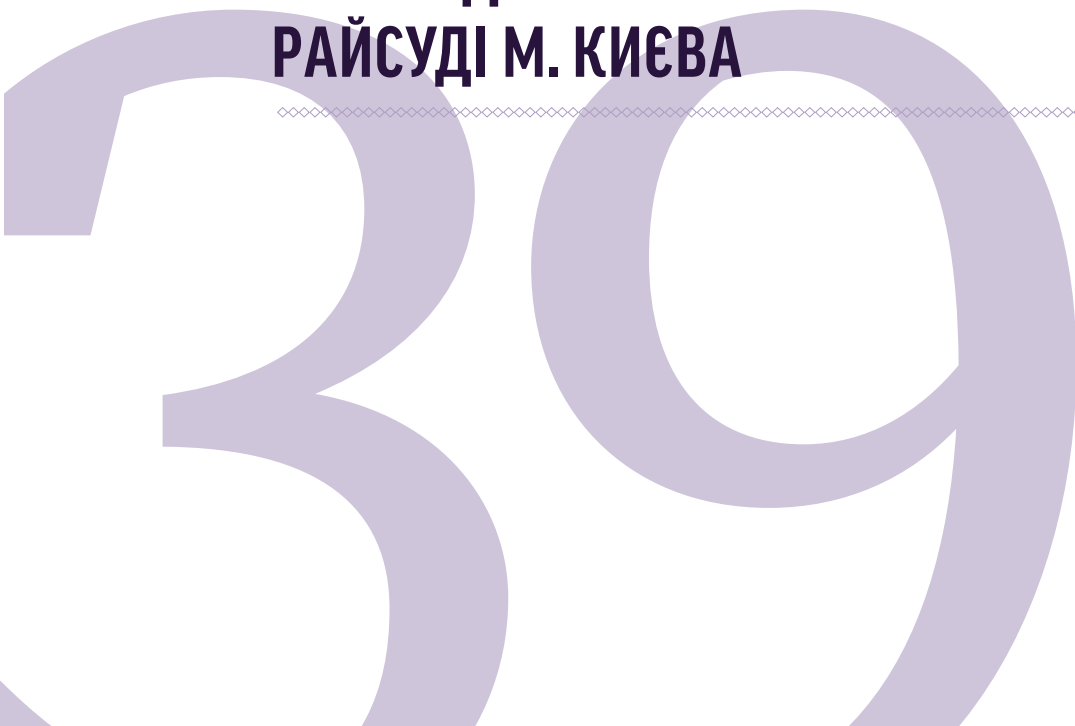
Відеопосилання на судові засідання: WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=KBUNMEA00CM ■

Інформацію для звіту збирали та упорядковували активісти групи громадського спостереження «ОЗОН» у Дніпропетровську: Олександр Оскома, Сергій Мирошник, Микола Усачов.

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

39. Звіт ГГС «ОЗОН» за результатами моніторингу дотримання права на справедливий суд під час судового засідання щодо Геннадія Корбана 27-28 грудня 2015 року у Дніпровському райсуді м. Києва

**39. ЗВІТ ГГС «ОЗОН» ЗА
РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ
ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА
СПРАВЕДЛИВИЙ СУД ПІД
ЧАС СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ
ЩОДО ГЕННАДІЯ КОРБАНА
27-28 ГРУДНЯ 2015
РОКУ У ДНІПРОВСЬКОМУ
РАЙСУДІ М. КИЄВА**

II. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

39. Звіт ГГС «ОЗОН» за РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД ПІД ЧАС СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ ЩОДО ГЕННАДІЯ КОРБАНА 27–28 ГРУДНЯ 2015 РОКУ У ДНІПРОВСЬКОМУ РАЙСУДІ М. КИЄВА

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Група громадського спостереження «ОЗОН» розглядає події 27 грудня та ночі 28 грудня 2015 року, пов'язані з обранням запобіжного заходу Геннадію Корбану у Дніпровському районному суді м. Києва (приміщення за адресою: вул. Івана Сергієнка, 3). На місці подій перебував спостерігач «ОЗОН» Денис Москальчук. У звіті використовувалась інформація, яку зібрав громадський спостерігач «ОЗОН» під час спостереження судового засідання, з відкритих даних з офіційних сайтів судів України, ЗМІ, інших відкритих джерел.

НЕОБХІДНІСТЬ ПРИВЕДЕННЯ ГЕННАДІЯ КОРБАНА ДО СУДУ

Геннадію Корбану обирали запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. Тому, відповідно до статті 193 Кримінального процесуального кодексу, він мав бути присутнім на засіданні.

Терміни розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу визначаються статтею 186 КПК, в якій зазначено: «клопотання про застосування або зміну запобіжного заходу розглядає слідчий суддя, суд невідкладно, але не пізніше сімдесяти двох годин з моменту фактичного затримання підозрюваного, обвинуваченого або з моменту надходження до суду клопотання, якщо підозрюваний, обвинувачений, перебуває на свободі, чи з моменту подання підозрюваним, обвинуваченим, його захисником до суду відповідного клопотання».

ГЛАСНІСТЬ ТА ВІДКРИТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ

Суд не повідомив в доступний йому спосіб про судові засідання. Інформація відсутня на сайті суду та в його приміщенні.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

39. Звіт ГГС «ОЗОН» за результатами моніторингу дотримання права на справедливий суд під час судового засідання щодо Геннадія Корбана 27–28 грудня 2015 року у Дніпровському районі м. Києва

414

Таким чином, жодна з вимог законодавства щодо оприлюднення розкладу про засідання не була виконана.

Відповідно до законодавства України, суд повинен повідомити про судові засідання в будь-який доступний суду спосіб. Найпоширенішими варіантами є сайт суду або ж інформаційна дошка у суді.

Відповідно до Інструкції з діловодства у місцевому загальному суді, до обов'язків секретаря судового засідання, а у випадку його відсутності – до обов'язків помічника суддів, входить вивішування на інформаційній дошці списку судових засідань. Цей обов'язок є також у посадових інструкціях відповідних осіб.

Право на належне повідомлення про час і місце проведення судового засідання мають право лише особи, які беруть участь у справі. Інші особи таким правом не володіють. Проте, будь-який громадянин може поскаржитись на відсутність списку судових засідань. Така скарга є підставою для притягнення секретаря судового засідання до відповідальності. За фактом подання такої скарги повинно бути призначене службове розслідування.

Також існує практика, коли суди (зокрема, Верховний Суд України,¹ Апеляційний суд міста Києва²) у своїх положеннях встановлюють відповідні правила оприлюднення визначеної інформації, зокрема шляхом її розміщення на інформаційних стендах (дошках) чи електронних табло.

Інформаційне наповнення сайтів судів здійснюється відповідно до Законів України «Про доступ до публічної інформації», «Про інформацію», Наказу Державної судової адміністрації України від 17.06.2011 року № 103 «Про організаційне забезпечення функціонування офіційного веб-порталу судової влади України», рішень Ради суддів загальних судів від 28.02. 2013 року № 12, від 25.06.2013 року № 53, від 28.08. 2014 року № 13, якими затверджено зміст інформації, яка підлягає оприлюдненню на веб-сторінці загальних судів веб-порталу судової влади України.

В суд та зал суду мали змогу безперешкодно потрапити всі охочі. В залі суду були присутні представники ЗМІ, громадський спостерігач «ОЗОН», публіка. Проводились відео- та фотозйомки.

1 Положення про забезпечення доступу до публічної інформації у Верховному Суді України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – WWW.ZAKON4.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/V16_0700-11

2 WWW.APCOURTKIEV.GOV.UA/APCOURTKIEV/UK/PUBLISH/ARTICLE/85028;JSESSIONID=DC839ADB595140DC958A89C550A

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

39. Звіт ГГС «ОЗОН» за РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД ПІД ЧАС СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ ЩОДО ГЕННАДІЯ КОРБАНА 27-28 ГРУДНЯ 2015 РОКУ у Дніпровському районі м. Києва

Відповідно до законодавства України: Пункт 7 частини 3 статті 129 Конституції України визначає: «Основними засадами судочинства є: 7) гласність судового процесу та його повне фіксування технічними засобами;»

У частині 3 статті 11 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» зазначено: «3. Розгляд справ у судах відбувається відкрито, крім випадків, установлених законом. У відкритому судовому засіданні мають право бути присутніми будь-які особи. У разі вчинення особою дій, що свідчать про неповагу до суду або учасників судового процесу, таку особу за вмотивованим рішенням суду можуть видалити із зали судового засідання.

Учасники судового процесу, інші особи, присутні у залі судового засідання, представники ЗМІ можуть проводити в залі судового засідання фотозйомку, відео- та аудіозапис з використанням портативних відео- та аудіотехнічних засобів без отримання окремого дозволу суду, але з урахуванням обмежень, установлених законом. Трансляція судового засідання здійснюється з дозволу суду. Проведення в залі судового засідання фотозйомки, відеозапису, а також трансляція судового засідання повинні здійснюватися без створення перешкод у веденні засідання та здійсненні учасниками судового процесу їхніх процесуальних прав.»

Суд повною мірою забезпечив право та його реалізацію для ЗМІ та інших присутніх осіб під час судового засідання проводити фото-, відео-, аудіофіксацію.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

39. Звіт ГГС «ОЗОН» за РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД ПІД ЧАС СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ ЩОДО ГЕННАДІЯ КОРБАНА 27–28 ГРУДНЯ 2015 РОКУ У ДНІПРОВСЬКОМУ РАЙСУДІ М. КИЄВА

416

ДОСТУП ДО СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ

- На вході до будівлі суду зафіксовані типові для судів заходи безпеки, а саме:
 - ▶ пред'явлення паспорту;
 - ▶ запис даних відвідувача у журналі;
 - ▶ рамка металошукача.

Відповідно до законодавства України: Частина 2 статті 27 Кримінального процесуального кодексу України встановлює: «2. Кримінальне провадження в судах усіх інстанцій здійснюється відкрито. Слідчий суддя, суд може прийняти рішення про здійснення кримінального провадження у закритому судовому засіданні впродовж усього судового провадження або його окремої частини лише у випадках:

- якщо обвинуваченим є неповнолітній;
- якщо розглядається справа про злочин проти статевої свободи та статевої недоторканості особи;
- існує необхідність запобігти розголошенню відомостей про особисте та сімейне життя чи обставин, які принижують гідність особи;
- якщо здійснення провадження у відкритому судовому засіданні може спричинити розголошення таємниці, що охороняється законом;
- необхідності забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні.

| Стаття 328 Кримінального процесуального кодексу України: «Право перебувати в залі судового засідання.»

- Кількість присутніх у залі судового засідання може бути обмежена головуючим лише у разі недостатності місць у залі судового засідання.
- Близькі родичі та члени сім'ї обвинуваченого і потерпілого, а також представники засобів масової інформації мають пріоритетне право бути присутніми під час судового засідання».

Порядок здійснення охорони у судах регулюється Законом України «Про Національну поліцію», Законом України «Про Національну гвардію України», Постановою Кабінету Міністрів України «Про забезпечення охорони судів, інших органів та установ судової системи, а також установ судових експертиз» від 09.11.2015

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

39. Звіт ГГС «ОЗОН» за РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД ПІД ЧАС СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ ЩОДО ГЕННАДІЯ КОРБАНА 27-28 ГРУДНЯ 2015 РОКУ у Дніпровському районі м. Києва

№ 906, Наказом Державної судової адміністрації України та МВС України від 12.09.2005 № 102/65 «Про затвердження Правил пропуску осіб до приміщень судів та на їх територію транспортних засобів», Наказом МВС України від 19.11.2003 № 1390 «Про затвердження Положення про спеціальний підрозділ судової міліції „Грифон“ та іншими нормативними документами.³

Забезпечення належних умов утримання підозрюваних під час засідання та надання медичної допомоги

Під час судового засідання адвокат захисту, Оксана Тимчук, втрачала свідомість. До адвоката допустили лікарів та надали медичну допомогу.

Підозрюваний Геннадій Корбан втрачав свідомість. За його словами і словами його захисників, він перебував у важкому стані. Працівниця суду, а також захисники викликали швидку медичну допомогу. Проте близько однієї години до підозрюваного не допускали медичних працівників, що є грубим порушенням як українського, так і міжнародного законодавства.

Медичну допомогу врешті-решт надали.

[HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=U70NUHM-DILO&FEATURE=YOUTU.BE](https://www.youtube.com/watch?v=U70NUHM-DILO&feature=youtu.be)

³ Інформацію про інші нормативно-правові акти, що стосуються організаційного забезпечення безпеки суддів та охорони приміщень судів в контексті діяльності державної судової адміністрації України можна знайти за посиланням www.applaw.knu.ua/index.php/arkhiv-nomeriv/1-7-2014/item/252-diyalnist-derzhavnoyi-sudovoyi-administratsiyi-ukrayiny-v-konteksti-orhanizatsiyino-zabezpechennya-bezpeky-suddiv-ta-okhorony-prymishchen-sudiv-dikhtieivskiy-p-v-surnyk-v-m

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

39. Звіт ГГС «ОЗОН» за РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД ПІД ЧАС СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ ЩОДО ГЕННАДІЯ КОРБАНА 27–28 ГРУДНЯ 2015 РОКУ У ДНІПРОВСЬКОМУ РАЙСУДІ М. КИЄВА

418

Загалом, у залі судового засідання була сильна задуха через велику кількість осіб, включаючи невідомих осіб у «балаклавах».

| Відповідно до законодавства України: Пункт 7 частини 1 статті 1 Закону України «Про екстрену медичну допомогу»⁴ від 05.07.2012 № 5081-VI визначає:

«невідкладний стан людини — раптове погіршення фізичного або психічного здоров'я, яке становить пряму та невідворотну загрозу життю та здоров'ю людини або оточуючих її людей і виникає внаслідок хвороби, травми, отруєння або інших внутрішніх чи зовнішніх причин». Пункт 5 частини 1 статті 1 цього Закону: «екстрена медична допомога — медична допомога, яка полягає у здійсненні працівниками системи екстреної медичної допомоги відповідно до цього Закону невідкладних організаційних, діагностичних та лікувальних заходів, спрямованих на врятування і збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я».

Частина 4 статті 3 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 № 2801-XII⁵: «медична допомога — діяльність професійно підготовлених медичних працівників, спрямована на профілактику, діагностику, лікування та реабілітацію у зв'язку з хворобами, травмами, отруєннями і патологічними станами, а також у зв'язку з вагітністю та пологами».

| Стаття 5 цього Закону: «ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я — ЗАГАЛЬНИЙ ОBOB'ЯЗОК СУСПІЛЬСТВА ТА ДЕРЖАВИ

Державні, громадські або інші органи, підприємства, установи, організації, посадові особи та громадяни зобов'язані забезпечити пріоритетність охорони здоров'я у власній діяльності, не завдавати шкоди здоров'ю населення і окремих осіб, у межах своєї компетенції надавати допомогу хворим, інвалідам та потерпілим від нещасних випадків, сприяти працівникам органів і закладів охорони здоров'я в їх діяльності, а також виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством про охорону здоров'я».

Стаття 6 Закону: «Право на охорону здоров'я. Кожний громадянин України має право на охорону здоров'я, що передбачає:...д) кваліфіковану медичну допомогу, включаючи вільний вибір лікаря, вибір методів лікування відповідно до його рекомендацій і закладу охорони здоров'я».

Спеціальне законодавство, що регулює порядок надання медичної допомоги особам, яких взяли під під варту, посилається на зазначене законодавство.⁶

4 www.zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5081-17/print1395083474309402

5 www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2801-12

6 Положення про забезпечення доступу до публічної інформації у Верховному Суді України.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

39. Звіт ГГС «ОЗОН» за РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД ПІД ЧАС СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ ЩОДО ГЕННАДІЯ КОРБАНА 27–28 ГРУДНЯ 2015 РОКУ У ДНІПРОВСЬКОМУ РАЙСУДИ М. КИЄВА

ОХОРОНА У ПРИМІЩЕННІ СУДУ ТА НА СУДОВИХ ЗАСІДАННЯХ

Судові засідання супроводжувались підвищеними заходами охорони. Правоохоронці перебували в приміщенні суду, в залі судового засідання та на території, прилеглий до Дніпровського районного суду м. Києва.

Не всі правоохоронці мали належні розпізнавальні знаки, зокрема шеврони.

Окремо варто наголосити, що в залі суду та його приміщенні перебували невідомі люди в чорному та балаклавах. На запитання громадського спостерігача «ОЗОН» про те, чи відносяться вони до правоохоронних органів та які функції вони виконують, вони відповіли один раз, що вони представники СБУ, наступного разу — судова охорона.

Присутні особи та захисники вимагали, щоб вони покинули зал судових засідань. Суддя їх підтримав та попросив їх звільнити зал засідань, проте вони не звертали на це увагу.

Ці особи намагались вивести з зали засідань підозрюваного Корбана у невідомому напрямку, проте присутні не дали їм це зробити. Також зафіксовані випадки, коли зазначені особи, перешкоджали доступу захисників до Корбана.

Незважаючи на дуже велику кількість правоохоронців, охорона і порядок не були забезпечені. Найяскравішим прикладом став напад на присутніх, пошкодження майна суду невідомими особами у «балаклавах», т.з. «тітушками». До зали увірвалося близько 15 людей в «балаклавах», вони потропили меблі та нанесли тілесні ушкодження окремим

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

39. Звіт ГГС «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД ПІД ЧАС СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ ЩОДО ГЕННАДІЯ КОРБАНА 27–28 ГРУДНЯ 2015 РОКУ У ДНІПРОВСЬКОМУ РАЙСУДІ М. КИЄВА

громадянам. При цьому жодні ідентифіковані правоохоронці не намагались перешкоджати діям невідомих. Єдине, що зробила судова охорона — не допустила їх до підозрюваного Корбана і його захисників, притиснувши останніх до стіни. Чергові правоохоронці на пропускному пункті в приміщенні суду сказали громадському спостерігачеві «ОЗОН», що вони нічого не бачили, ніби саме в той час виходили. При цьому, у суді справний металошукач та всіх відвідувачів до цього моменту записували до журналу відвідань. Невідомих осіб не затримали. [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=P7U612WMCR4](https://www.youtube.com/watch?v=P7U612WMCR4)

Тож має бути проведене розслідування цього злочинного діяння групи невідомих осіб.

Інтереси Г. Корбана захищали адвокати, з якими у нього був укладений договір. Зміст договору був зачитаний під час судового засідання.

Корбан мав постійний доступ до адвокатів захисників — він сидів у візку біля них. Окрім випадків, коли невідомі особи у чорному одязі та «балаклавах» перешкождали доступу захисників до підозрюваного.

Засідання не проводилось після того, як Г. Корбан відмовився від усіх своїх захисників.

| Відповідно до законодавства України та міжнародних стандартів:

Низка ратифікованих Україною міжнародних договорів у сфері прав людини визначають право безперешкодного спілкування з захисником як складову права на захист. Зокрема, Міжнародний пакт про громадянські та політичні права встановлює, що «кожен має право при розгляді будь-якого пред'явленого йому кримінального обвинувачення ... спілкуватися з обраним самим ним захисником» (ст. 14, п. 3, б). Даючи тлумачення положень статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, яка закріпила право на справедливий суд та право на захист як його складову, Європейський суд з прав людини встановив, що право на безперешкодне спілкування із захисником є надзвичайно важливим в світлі забезпечення права не свідчити проти себе (справа *Salduz v. Turkey*, § 54) та повинне забезпечуватися вже на початкових стадіях досудового розслідування (справа *John Murray v. The United Kingdom*, § 63, 66). Такі стандарти права на захист отримали своє відображення в пункті 3 частини 3 статті 42 КПК України, де підозрюваному чи обвинуваченому, серед іншого, гарантується право на першу вимогу «мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту — мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості, та на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій». Таким чином, українське законодавство визнає важливість безперешкодного спілкування підозрюваного із захисником на всіх стадіях кримінального процесу.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

39. Звіт ГГС «ОЗОН» за РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД ПІД ЧАС СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ ЩОДО ГЕННАДІЯ КОРБАНА 27–28 ГРУДНЯ 2015 РОКУ у Дніпровському РАЙСУДІ м. Києва

ПРЕЗУМПЦІЯ НЕВИНУВАТОСТІ

Г. Корбана не помістили до «клітки», що була у залі, а зі сторони представників держави не було зафіксовано некоректних висловлювань чи дій, що вказували б на порушення цього принципу.

| Відповідно до законодавства України та міжнародних стандартів:

- Міжнародний пакт про громадянські і політичні права встановлює, що «кожен, кого обвинувачено у вчиненні злочину, повинен мати право вважатися невинуватим доти, доки його вина не буде доведена встановленому законному порядку»⁷. Відповідно до однієї із вимог презумпції невинуватості ставлення до особи, підозрюваної або обвинуваченої у вчиненні злочину, повинно узгоджуватись з цією презумпцією. «Підозрюваного або обвинуваченого, як правило, не повинні утримувати в кайданках чи в „клітці“ під час судового засідання або іншим чином представляти його суду у спосіб, що вказує на те, що він може бути небезпечним злочинцем» (Загальний коментар № 32, Стаття 14: Право на рівність перед судами та трибуналами та право на справедливий судовий розгляд, Комітет ООН з прав людини, § 30).⁸
- Відповідно до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод «кожен, кого обвинувачено у вчиненні кримінального правопорушення, вважається невинуватим доти, доки його вину не буде доведено в законному порядку» (стаття 6), «нікого не може бути піддано катуванню або нелюдському чи такому, що принижує гідність, поводженню або покаранню» (стаття 3). Європейський суд з прав людини, розтлумачуючи принцип презумпції невинуватості, дійшов, зокрема, висновку про те, що утримання особи в «клітці», «без зазначення особливих підстав» лише через «факт того, що це є місце, де сидить обвинувачений у кримінальній справі» вважається нелюдським та таким, що принижує гідність поводженням (справа *Piruzyan v. Armenia*, §§ 69–74).⁹ «В таких випадках слід враховувати, чи існувала небезпека того, що відповідна особа може втекти, травмувати когось або завдати шкоди» (справа *Ramishvili and Kokhreidze v. Georgia*, § 96).¹⁰

7 Положення про забезпечення доступу до публічної інформації у Апеляційному суді міста Києва.

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: WWW.APCOURTKIEV.GOV.UA/APCOURTKIEV/UK/PUBLISH/ARTICLE/85028;JSESSIONID=DC839ADB595140DC958A89C550AA4C06

8 General Comment No. 32, Article 14: Right to equality before courts and tribunals and to a fair trial. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – [www.bit.ly/1LnlpS](http://WWW.BIT.LY/1LnlpS)

9 Інформацію про інші нормативно-правові акти, що стосуються організаційного забезпечення безпеки суддів та охорони приміщень судів в контексті діяльності державної судової адміністрації України можна знайти за посиланням WWW.BIT.LY/1KHCKGK

10 WWW.ZAKON1.RADA.GOV.UA/LAWS/SHOW/5081-17/PRINT1395083474309402

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

39. Звіт ГГС «ОЗОН» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД ПІД ЧАС СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ ЩОДО ГЕННАДІЯ КОРБАНА 27-28 ГРУДНЯ 2015 РОКУ У ДНІПРОВСЬКОМУ РАЙСУДИ М. КИЄВА

422

- Національне законодавство врегульовує проблему тримання підозрюваного або обвинуваченого в клітці лише в пункті 21 Перехідних положень КПК України, де згадується про необхідність «заміни у судах загальної юрисдикції металевих загороджень, які відокремлюють підсудних від складу суду і присутніх громадян, на загородження із скла чи органічного скла»¹¹. Водночас, залишається не врегульованим на законодавчому рівні порядок застосування в судовому засіданні спеціальних засобів (кайданки, «клітка»). Зокрема, заміна металевих «кліток» на скляні загородження не дає відповіді на запитання, за яких умов суд повинен прийняти рішення про тримання підозрюваного або обвинуваченого за таким загородженням.

ПОВАГА ДО ЛЮДСЬКОЇ ГІДНОСТІ

Судове засідання тривало майже добу. Присутні особи не мали змоги забезпечити себе водою чи продуктами харчування, що були необхідні, внаслідок блокування протягом певного часу приміщення суду на вхід та вихід.

Умови проведення цього судового засідання необхідно кваліфікувати як жорстокі, нелюдські або такі, що принижують гідність людини, поводження, яке полягало в утримуванні особи у принизливих умовах, фактичному примушуванні до дій, що принижують її гідність (наприклад, прилюдне оголення тіла для проведення медичних маніпуляцій тощо). Таке поводження прямо заборонене частиною 2 статті 11 КПК.

Загальних термінів проведення судового засідання з обрання запобіжного суду законодавство не встановлює. Однак, слідчий суддя зобов'язаний керуватися загальними засадами провадження (частина 6 статті 9 КПК), серед яких є засада поваги до людської гідності (стаття 11 КПК).

Відповідно до законодавства України: Частина 2 статті 28 Конституції України встановлює: «Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню».

| **Стаття 11 КПК визначає:**

«Стаття 11. Повага до людської гідності»

- 1. Під час кримінального провадження повинна бути забезпечена повага до людської гідності, прав і свобод кожної особи.

II. МОНИТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

39. Звіт ГГС «ОЗОН» за РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНИТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД ПІД ЧАС СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ ЩОДО ГЕННАДІЯ КОРБАНА 27–28 ГРУДНЯ 2015 РОКУ У ДНІПРОВСЬКОМУ РАЙСУДІ М. КИЄВА

- 2. Забороняється під час кримінального провадження піддавати особу катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує її гідність, поводженню чи покаранню, вдаватися до погроз застосування такого поводження, утримувати особу у принизливих умовах, примушувати до дій, що принижують її гідність.
- 3. Кожен має право захищати усіма засобами, що не заборонені законом, свою людську гідність, права, свободи та інтереси, порушені під час здійснення кримінального провадження».

| Отже, держава в особі суду та правоохоронних органів:

- ▶ порушила засаду гласності і відкритості судового засідання;
- ▶ не створила належних умов для надання медичної допомоги підозрюваному;
- ▶ не забезпечила належну охорону суду і порядок на судовому засіданні;
- ▶ допустила поводження, яке принижувало людську гідність підозрюваного. ■

Звіт підготовлено Валерією Рибак, координаторкою напрямку громадського спостереження «ОЗОН» Центру Громадянських Свобод за загальною редакцією Олександра Банчука, експерта ЦППР з адміністративно-деліктного права та кримінальної юстиції, кандидата юридичних наук.

Спостереження у суді здійснено Денисом Москальчуком волонтером групи громадського спостереження «ОЗОН».

**МОНІТОРИНГ СТАНУ
РОЗСЛІДУВАННЯ
«СПРАВ
ЄВРОМАЙДАНУ»**

ЗМІСТ

Частина III Моніторинг стану розслідування «справ Євромайдану»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ	428	10. КРИМІНАЛЬНІ ПРОВАДЖЕННЯ, ЩО РОЗСЛІДУЮТЬСЯ ПРОКУРАТУРАМИ ІНШИХ ОБЛАСТЕЙ.	454
<i>Замість Передмови</i>	430	▶ СТАН РОЗСЛІДУВАНЬ ЗА ФАКТАМИ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ УЧАСНИКІВ АВТОМАЙДАНУ НА ПРИКЛАДІ АКЦІЇ ПРОТЕСТУ АВТОМАЙДАНУ 29 ГРУДНЯ 2013 РОКУ	455
▶ СТАН РОЗСЛІДУВАНЬ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕНЬ ЗА ФАКТАМИ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ПРОТЕСТНОГО РУХУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У ЛИСТОПАДІ 2013 – ЛЮТОМУ 2014 РОЦІ	432	1. Акція Автомайдану 29 грудня 2013 року	455
1. Події з 22.11.2013 до 29.11.2014.	432	2. Докази фальсифікації справ проти учасників акції Автомайдану	457
2. Розгін студентського майдану 30 листопада 2013 року	434	3. Статистичні дані щодо розслідування переслідування учасників акції Автомайдану	459
3. Протистояння на банковій 1 грудня 2014 року	437	3.1. Хід розслідування	461
4. Штурм майдану в ніч з 10 на 11 грудня 2013 р.	439	3.2. Недоліки та проблеми у розслідуванні	464
5. Вбивства та спричинення тілесних пошкоджень у січні-лютому 2014 р.	440	3.2.1. Неналежна організація розслідування	464
6. Розслідування злочинів, вчинених тітушками	444	3.2.2. Розслідування фактично ведеться лише щодо низової ланки працівників ДАІ	465
7. Дискримінаційні рішення для придушення протестного руху	447	3.2.3. Небажання прокуратури надавати постраждалим статусу потерпілого.	466
8. Інші злочини вчинені «беркутівцями» щодо протестувальників в м.Києві	448	3.2.4. Низька якість проведеного розслідування та зібраної доказової бази.	467
9. Незаконне затримання протестувальників, притягнення їх до кримінальної відповідальності та інші протиправні дії щодо них	451	3.2.5. Неналежна робота зі свідками з правоохоронних органів та судів.	469
		3.2.6. Невикористання усіх інструментів для розслідування справ, доступних слідству відповідно до КПК	469

3.2.7. Відсутність реакції на неналежне розслідування та випадки явного саботажу	470
3.2.8. Недостатнє інформування суспільства про результати розслідування.	471
3.2.9. Відмова МВС співпрацювати та сприяти слідству	471
3.3. Висновки	474

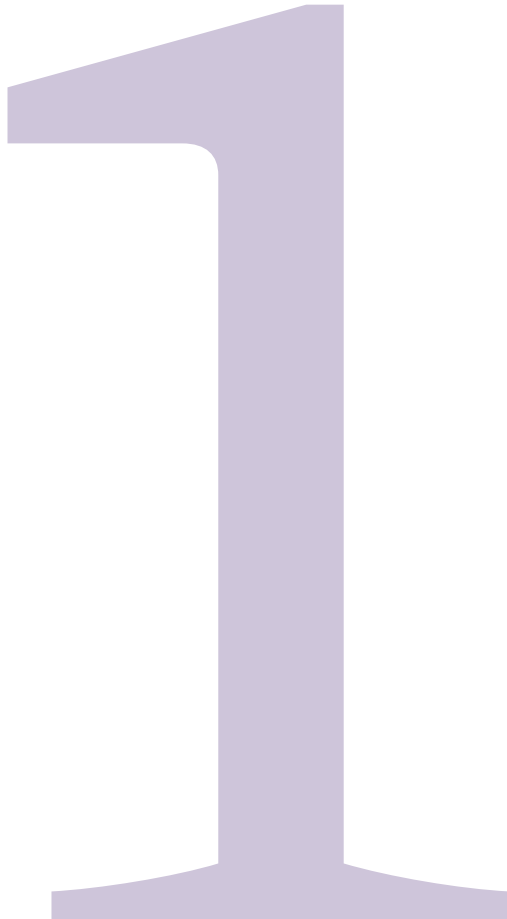
► ДОДАТКИ	475
Додаток 1	475
Додаток 2	478
Додаток 3	480
Додаток 4	482
Додаток 5	483
Додаток 6	484
Додаток 7	485
Додаток 8	486

ІІІ. МОНІТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

Звіт підготовлений громадською ініціативою Євромайдан SOS, групою громадського спостереження «ОЗОН» та адвокатами постраждалих, які і після закінчення Євромайдану продовжують pro bono працювати для утвердження правосуддя. Над звітом працювали: ЄВГЕНІЯ ЗАКРЕВСЬКА, РОМАН МАСЕЛКО, ПАВЛО ДИКАНЬ, МАРКІЯН ГАЛАБАЛА, ВІТАЛІЙ ТИТИЧ. КОСТЯНТИН ЗАДОЯ, ВАЛЕРІЯ РИБАК, ОЛЕКСАНДРА МАТВІЙЧУК.

Ініціатива Євромайдан SOS – самоорганізована група правозахисників, громадських активістів, адвокатів, журналістів та інших небайдужих людей різних професій, яка була створена у відповідь на розгін мирної студентської демонстрації у ніч з 29 на 30 листопада 2013 року на Майдані Незалежності. Під час Євромайдану волонтери ініціативи цілодобово надавали правову та іншу допомогу переслідуваним учасникам протесту у Києві та в інших регіонах країни, а також здійснювали збір та аналіз інформації для захисту учасників мирного протесту і надання проміжних оцінок розвитку ситуації. Інформація, яка була зафіксована ініціативою під час протесту, стала основою для підготовки подання до Міжнародного кримінального суду та Міжнародної Консультативної панелі Ради Європи. Наразі волонтери ініціативи займаються документуванням порушень прав людини в Криму та воєнних злочинів на сході України.

WWW.FACEBOOK.COM/EVROMAIDANSOS

Група громадського спостереження «ОЗОН» – це добровільне об'єднання активних громадян, які здійснюють громадський контроль над правоохоронними органами, судами та місцевою владою. Одним із пріоритетних завдань групи є об'єктивний та неупереджений моніторинг судових процесів у різних областях України та фіксування їх перебігу, виявлення системних порушень національного законодавства та міжнародних стандартів прав людини, формування та просування рекомендацій із метою усунення цих проблем. Активісти ОЗОНу вели спостереження на масових зібраннях та на судових засіданнях під час Євромайдану, а зараз продовжують спостереження за перебігом розслідування та судовими засіданнями, які ведуться щодо «справ Євромайдану». Із початку збройного конфлікту у східних регіонах України, активісти ОЗОНу спостерігають за відкритими судовими процесами над обвинуваченими у «сепаратизмі» для винесення оцінки відповідності їх стандартам справедливого судочинства.

WWW.FACEBOOK.COM/OZON.MONITORING?FREF=TS

Центр Громадянських Свобод – українська правозахисна організація, заснована в Києві 2007 року для просування та утвердження цінностей прав людини в Україні та на просторі нових незалежних держав. Основними завданнями організації є: сприяння проведенню реформ, пов'язаних із забезпеченням прав людини; впровадження громадського контролю над діями правоохоронних органів, суддів, місцевої влади, документування випадків політичних переслідувань у Криму та міжнародних злочинів на Донбасі, просвітницька діяльність з метою популяризації цінностей прав людини, участь в різних програмах міжнародної солідарності тощо.

WWW.FACEBOOK.COM/CCL.ORG.UA?FREF=TS

ІНФОРМАЦІЯ У ЗВІТІ ВИКЛАДЕНА СТАНОМ НА ТРАВЕНЬ 2015 РОКУ.

Упорядники звіту дякують програмі «Права людини та правосуддя» Міжнародного фонду «Відродження» та програмі МАТРА Міністерства закордонних справ Королівства Нідерландів в Україні за систему підтримки роботи групи громадського спостереження «ОЗОН».

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

ЗАМІСТЬ ПЕРЕДМОВИ

Укладачі цього звіту розуміють усі причини, які наразі об'єктивно перебувають поза контролем уповноважених державних органів, і водночас суттєво ускладнюють проведення розслідування справ Євромайдану. Це і відсутність здійснення первинних слідчих дій під час протестних подій, і знищення великого масиву інформації, яка знаходилася у віданні державних органів, і перебування значної кількості підозрюваних за межами країни або на окупованих територіях, тощо. Водночас цей звіт сфокусовано на системних недоліках якості роботи національних органів слідства. Адже коли ми говоримо про ефективне розслідування, то маємо на увазі про таку процедуру його проведення, яка здатна встановити винних осіб та стати основою для притягнення їх до відповідальності. Звичайно, що це не означає обов'язок у будь-якому разі знайти винних, мова йде про те, що слідство повинно вжити усіх доступних їм заходів для збору доказів у цих справах.

Одним із таких системних недоліків була неналежна організація самого процесу розслідування справ Євромайдану. Попри запевнення вищого керівництва держави про важливість ефективного розслідування усіх злочинів, вчинених під час системного та масштабного нападу на протестний рух, розслідування протягом тривалого часу було розсереджено у різні провадження та здійснювалося різними органами слідства. Відтак жодний слідчий чи прокурор не мав уявлення про загальну картину розслідування та не міг встановити взаємозв'язки між епізодами. Більше того, велика кількість епізодів взагалі випала із процесу роботи. Епізоди, які розслідувалися, у свою чергу, зосереджувалися тільки на виконавцях, нехтуючи вивченням так званого «ланцюгу наказів». Ситуацію ускладнювало саботування розслідування з боку представників Міністерства внутрішніх справ, а також відсутність взаємодії між Генеральною прокуратурою України, Міністерством внутрішніх справ, Службою безпеки України.

Після тиску з боку громадськості та адвокатів потерпілих аж через 10 місяців після початку розслідування у складі Генеральної прокуратури України було створено управління спеціальних розслідувань як єдиний центр з розслідування усіх злочинів, вчинених у період протестних акцій в Україні. У фокусі його роботи знаходиться вивчення обставин узурпації влади та всього комплексу злочинних

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

дій, скоєних в період правління В. Януковича. Одним із першочергових завдань діяльності управління визначено розслідування масових вбивств учасників мирних акцій протесту 18–20 лютого 2014 року.¹

Водночас, це нічим не виправдане зволікання організації процесу розслідування спричинило втрату часу, що, враховуючи встановлені законодавством процесуальні терміни для проведення розслідування, які за окремими епізодами стрімко наближаються до кінця, негативно впливає на саму перспективу встановлення істини у справі.

Після аналізу усіх доступних громадськості та адвокатам потерпілих матеріалів, на першу річницю трагічного розстрілу беззбройних мітингувальників, розслідування «справ Євромайдану» можна із впевненістю назвати неефективним. Критерії швидкості та ретельності, незалежності та об'єктивності, підзвітності слідчих органів зацікавленим особам, на жаль, не виконуються. З огляду на це, укладачі звіту сподіваються, що дані матеріали стануть в нагоді новоствореному управлінню спеціальних розслідувань для виправлення системних недоліків та досягнення позитивного результату у цих справах.

1 WWW.GP.GOV.UA/UA/NEWS.HTML?_M=PUBLICATIONS&_T=REC&ID=148237

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

432

СТАН РОЗСЛІДУВАНЬ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕНЬ ЗА ФАКТАМИ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ПРОТЕСТНОГО РУХУ ПІД ЧАС ЄВРОМАЙДАНУ У ЛИСТОПАДІ 2013 – ЛЮТОМУ 2014 РОЦІ

1. Події з 22.11.2013 до 29.11.2014.

Тривалий час прокуратура робила вигляд, що до 30-го листопада 2013 року злочини проти протестувальників взагалі не вчинилися, але згодом за цими подіями у провадженні прокуратури міста Києва було зареєстровано п'ять проваджень:

1. № 42013110000001034 Щодо дій спецпідрозділу «Беркут» під час затримання і доставки до Печерського РУ ГУМВС України в місті Києві групи львівських студентів 25.11.2013, зареєстроване 25.11.2014;
2. Кримінальне провадження № 42013110000001034 від 25.11.2014 за заявами Бурлика В. В., Демянова Є. В., Розлуцької А. Б., Свиридовського О. А., Краснянчука Р. В. та повідомленням лікаря Марусевича щодо можливих неправомірних дій працівників міліції під час проведення масових заходів в центральній частині міста Києва 25.11.2013 (щодо заподіяння тілесних ушкоджень Кусюком С. М. Свиридовському О. А.);
3. Кримінальне провадження № 42013110000001035 від 26.11.2014. 25.11.2013 Кусюк С. М. дав незаконний наказ щодо силового відтиснення громадян з Європейської площі у місті Києві, де перебував службовий автомобіль СБУ, внаслідок чого 10 учасників акції протесту отримали тілесні ушкодження та звернулися до медичних закладів за медичною допомогою;
4. Кримінальне провадження № 42014100000000512 від 27.05.2014, за ст. 351 ч. 1 КК України, за фактом перешкоджання діяльності народних депутатів України

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

Слюз Т. Я., Бурбак М. Ю., Кубів С. І., Васюник І. В., Петренко П. Д., Шкварлюка В. В., Диріва А. Б. невідомими службовими особами під час подій, які відбувались 24–25 листопада 2013 року у центральній частині міста Києва;

5. Кримінальне провадження № 42013110000001029 від 25.11.2013 за ч. 2 ст. 365 КК України щодо заподіяння працівниками ПМОП «Беркут» тілесних ушкоджень народному депутату України Парубію А. В. 24.11.2013 на Європейській площі в м. Києві.

| Недоліки розслідування:

За інформацією від Управління спеціальних розслідувань Головного слідчого управління ГПУ ці провадження підлягають передачі до Головного слідчого управління ГПУ. Жодних активних слідчих дій у цих провадженнях не відбувається (і не відбувалося), підозри не пред'явлені, винуватці не встановлені.

| ВИСНОВОК:

Наявна у публічному доступі інформація дозволяє констатувати, що розслідування щодо цих проваджень не проводиться. Попередня кваліфікація злочинних діянь неповна (спрощена та шаблонна), Як правило, первинна кваліфікація не змінюється протягом досудового слідства, і, відповідно, на ній будується підозра, а згодом й обвинувачення. Належними чином не досліджується рівень співучасті та причинний зв'язок між діями співучасників та спільним злочинним наслідком. Не досліджений загальний зв'язок між усіма злочинами, скоєними в період Євромайдану. Не кваліфікується та відповідно не досліджується множинність та повторюваність злочинів.

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

2. Розгін студентського майдану 30 листопада 2013 року

Перешкоджання проведенню мітингу
30.11.2013 на Майдані Незалежності у місті
Києві та його силовий розгін розглядається
у наступних провадженнях.

1. Кримінальне провадження № 42013110000001053, зареєстроване 30.11.2013 в ЄРДР про перевищення працівниками міліції владних повноважень під час масових заходів 30.11.2013 на Майдані Незалежності у місті Києві, за ч. 3 ст. 365 КК України та за ст. 340 КК України про вчинення високопосадовцями та правоохоронцями незаконного перешкоджання організації та проведенню мітингу в м. Києві, у результаті чого постраждало 90 осіб, серед яких 17 студентів (двоє з них неповнолітні) та школярка. Щонайменше 5 осіб отримали середньої тяжкості тілесні ушкодження, інші – легкі.
2. 07.10.2014 з кримінального провадження матеріали досудового розслідування виділені в окреме провадження № 42014000000001025 за підозрою Ключева А. П., Федчука П. М., Коряка В. В. Але 25.11.2014 слідство зупинене у зв'язку з розшуком підозрюваних.

Із загального провадження також виділено провадження щодо колишнього мера Києва О. Попова, який підозрюється за ст. 340 КК України (незаконне перешкоджання організації або проведенню зборів, мітингів, походів і демонстрацій). Щодо цього епізоду досудове розслідування завершено, 12-го лютого 2015 року це провадження скероване до суду.

Також виділено в окреме провадження і готується передача до суду обвинувальних актів щодо 4-х командирів підрозділів «Беркут», які були залучені до цієї операції. Їм було обрано запобіжний захід у вигляді домашнього арешту. Проте суд незаконно, на нашу думку, не продовжив відсторонення їх від роботи; і всі четверо

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

надалі працюють в МВС. За таких обставин неможливо дотриматися заборони спілкування із іншими працівниками «Беркуту», встановленої судом. Міністерство внутрішніх справ не вчиняє жодних дій для звільнення зазначених осіб з лав МВС за порушення присяги або невідповідність займаній посаді.

3. Працівниками міліції затримано 35 протестувальників, щодо яких було складено протоколи про адміністративні правопорушення за ст. 185 КУАП. До відповідальності вказані правоохоронці наразі не притягнуті.

| Недоліки розслідування:

- Наразі підозру безпосереднім виконавцям злочину (беркутівцям, які наносили удари) не пред'явлено.
- У справі наявні цілі томи допитів колишніх беркутівців з різних підрозділів (вже за нового керівництва ГПУ — О. Махніцького), щодо яких встановлено, що вони перебували безпосередньо біля місця злочину з метою забезпечення громадського порядку. Усі вони надають однакові свідчення. Вони або стверджують, що «нічого не бачив, не знав, не пам'ятаю», або взагалі відмовляються від надання свідчень за ст. 63 Конституції України, яка надає право відмовлятися давати показання щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів (тобто взагалі не стосується колег).
- Колишні беркутівці продовжують працювати в міліції у реорганізованому спецпідрозділі. Жодного з них не притягнуто до кримінальної відповідальності за відмову від надання показів. Жодного з них не звільнено за порушення присяги і закону про міліцію, зокрема, нехтування головною функцією цього органу: захист прав і свобод громадян, попередження і припинення злочинів.
- За період проведення розслідування з 30 листопада 2013р. до січня 2015р. від роботи в МВС, в департаменті громадської безпеки, не відсторонено керівний склад, який брав участь у розгоні Майдану 30-го листопада. Лише в січні 2015-го року після пред'явлення підозри щодо участі в подіях 30-го листопада 2013 р. колишнього заступника Д. Садовника, А. Дідюка (одного із командирів колишнього беркуту — чинного командира роти спеціального призначення), тимчасово відсторонили від посади, як і ще трьох керівників спецпідрозділів МВС за рішенням суду. Проте суд не подовжив таке відсторонення і наразі зазначені особи працюють в МВС.
- Не проведено необхідний комплекс слідчих дій: не виявлено та не допитано всіх свідків, не вилучено все наявне відео. Не опрацьовано (не синхронізовано) навіть те відео, яке є в розпорядженні слідства. Не проведені слідчі експерименти, впізнання, не пред'явлено відео потерпілим для

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

впізнання себе, інших потерпілих, свідків, правоохоронців. Не надано правової оцінки діям правоохоронців, які «добивали» протестувальників за межами майдану.

| **ВИСНОВОК:**

Розслідування цього епізоду не можна назвати ефективним. З огляду на викладені вище факти, змушені констатувати, що правоохоронцям надано очевидний сигнал, що кругова порука, покривання злочинів, скоєних колегами або командирами, не є правопорушенням. За цієї логікою виходить, що коли поруч із міліціонером вчиняється злочин його колегами, він не зобов'язаний його припиняти. Повідомлення слідству, що нічого не бачив, допускається.

Також слід зазначити про відсутність належного експертно-технічного забезпечення слідства. Досі наявний масив відео не оброблений належним чином та не синхронізований, що заважає повному відтворенню події злочину та встановленню винних.

Кваліфікація зазначених злочинних дій неповна (спрощена та шаблонна), не досліджуються або ніяк не враховуються важливі кваліфікуючі ознаки об'єктивної сторони. Належними чином не досліджується рівень співучасті, причинний зв'язок між діями співучасників та спільним злочинним наслідком. Не досліджений загальний зв'язок між усіма злочинами, здійсненими в період Євромайдану. Не кваліфікується та, відповідно, не досліджується множинність та повторюваність злочинів.

III. МОНІТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

3. ПРОТИСТОЯННЯ НА БАНКОВІЙ 1 ГРУДНЯ 2014 РОКУ

Події 1 грудня 2014 року – вул.Банкова в м. Києві розслідуються наступним чином.

1. У кримінальному провадженні № 4201311000001056 за ч. 1 ст. 171, ч. 2 ст. 365 КК України розслідуються дії працівників правоохоронних органів щодо учасників акції протесту по вул. Банковій у місті Києві, що відбулись 01.12.2013, в результаті чого постраждали більше 170 осіб, серед яких 38 журналістів.

| Недоліки розслідування:

Фактично розслідування не здійснювалося до лютого 2015р. Більше ніж за рік часу слідчі прокуратури м. Києва навіть не провели СМЕ у всіх потерпілих. У лютому 2015 р. провадження передали до УСР ГСУ ГПУ.

2. Дії щодо побиття (катування) 9-ти свавільно затриманих осіб, так званих, «в'язнів Банкової», також ніким не розслідувались. Лише в січні 2015 р. після створення Управління спеціальних розслідувань до ЄРДР було внесено їхні заяви щодо завідомо незаконного затримання цих осіб, притягнення свідомо невинуватих до кримінальної відповідальності, а також винесення щодо них завідомо незаконних судових рішень.

Показово, що в одному із проваджень проти т.з. «в'язнів Банкової», приймав участь теперішній Президент П. Порошенко.² Він був поручителем затриманого В. Загоровка при обранні йому запобіжного заходу.

2 www.youtube.com/watch?v=MdDGvVwd3ic#t=10

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

438

Пряма мова майбутнього Президента в залі суду та звернення до прокурора:

- *Я був там, на місці, цієї людини там не було, ви здійснюєте злочин і намагаєтесь посадити невинну людину;*
- *Подавши клопотання, Ви порушили Закон, тому що Ви не мали жодної підстави подавати це клопотання*

© П. А. Порошенко

| Недоліки розслідування:

Прокуратура міста Києва розслідування не вела та повністю саботувала більше року, аж до передачі провадження УСР ГПУ, де воно фактично почалося із самого початку і наразі проводиться досить активно.

| ВИСНОВОК:

Один-два слідчих з мотивацією на розкриття справи, її належне розслідування і передачі її до суду, можуть проводити ефективне розслідування великого епізоду злочинних дій на протипагу великій кількості слідчих прокуратури м. Києва, націлених на саботаж. Потрібно виявляти як мотивованих слідчих і підсилувати ними «провисаючі епізоди», так і «саботажників», яких притягати до відповідальності.

III. МОНІТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

4. ШТУРМ МАЙДАНУ В НІЧ З 10 НА 11 ГРУДНЯ 2013 Р.

Силове витіснення мітингувальників в ніч з 10 на 11.12.2013 року на вулиці Інститутська/Хрещатик розслідується в окремому провадженні

Кримінальне провадження № 12013110100018224 (об'єднано із № 4201311000001097) від 12.12.2013 за ст. 365 ч. 2 КК України щодо спричинення народному депутату України Ілленку А. Ю. тілесних ушкоджень працівниками спецпідрозділу міліції «Беркут» 11.12.2013 приблизно о 01 год. 30 хв. на перехресті вулиць Хрещатик та Михайлівської в м. Києві під час проведення масових заходів. За повідомленнями лікарів швидкої допомоги відомо про надання медичної допомоги 24 особам, зі слів яких, тілесні ушкодження їм були заподіяні правоохоронцями в ніч з 11 на 12.12.13 в центральній частині міста Києва.

| Недоліки розслідування:

Більше року жодного розслідування цього злочину не відбувалося. Прокуратура міста Києва не визнавала постраждалих людей потерпілими, не вчиняла жодних слідчих дій, на клопотання скеровувала відписки. У грудні 2014 справу було передано до ГСУ ГПУ, яке у січні 2015 року розпочало розслідування фактично із початку.

| ВИСНОВОК:

На даний момент активно і послідовно проводяться слідчі дії, є певні успіхи в розслідуванні цього епізоду. Необхідно виявити відповідальних в прокуратурі міста Києва за саботаж розслідування впродовж року та притягнути їх до дисциплінарної або навіть кримінальної відповідальності. А ефективними слідчими УСР ГПУ після завершення розслідування даного епізоду — підсилити розслідування тих епізодів, де результати залишають бажати кращого (30-те листопада, переслідування Автомайдану, свавільні затримання і побиття протестувальників в січні 2014, зокрема епізод із студентами інституту імені Карпенка Карого).

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

5. ВБИВСТВА ТА СПРИЧИНЕННЯ ТІЛЕСНИХ ПОШКОДЖЕНЬ У СІЧНІ-ЛЮТОМУ 2014 Р.

Епізоди вбивств, спричинення вогнепальних поранень та інших тілесних пошкоджень протестувальникам в період січня-лютого 2014 року розслідується Головним слідчим управлінням Генеральної прокуратури України. Управління проводить досудове розслідування у кримінальному провадженні № 12014100060000228 про організацію високопосадовцями перевищення влади та службових повноважень та перевищення влади правоохоронцями в період листопада 2013 року — лютого 2014 року, що призвело до масових жертв серед протестувальників, спричинення їм вогнепальних та інших тілесних пошкоджень.

Вчинення масових вбивств громадян (77 осіб) та спричинення їм вогнепальних поранень (185 осіб) в місті Києві в період з 22.01.2014 до 20.02.2014 у свою чергу слід розглянути за наступними епізодами. Нижче наведена інформація, отримана від адвокатів потерпілих.

1. Вбивства громадян, вчинені 22.01.14: Нігоян С., Жизневський М., Сенік Р. (к/п № 12014100060000228)

Просування у справі є, підозрюваних немає. Не досліджується зв'язок між цими вбивствами і вогнепальними пораненнями, отриманими протестувальниками в цей же період часу на вул. Грушевського. Відсутня карта таких поранень із прив'язкою до часу.

2. Спричинення 10-ти особам вогнепальних поранень в період 19.01.2014-22.01.2014 (к/п № 12014100060000228)

Просування у справі є, підозрюваних немає.

3. Вбивства 5 осіб, вчинені 18.02.2014 під час розгону мирної ходи до Верховної Ради України та спричинення вогнепальних поранень 62 особам. А саме: вогнепальні поранення картечкою (Шаповал, Кищук, Сердюк), побитий, а потім задавлений автомобілем (Дидич), смерть після жорстокого побиття правоохоронцями від травм внутрішніх органів (Корчак).

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

Окремо варто виокремити ще три особи, які померли внаслідок серцевої недостатності. Серцева недостатність принаймні деяких із них під великим знаком запитання. Декілька людей загинули в тисняві біля м. Хрещатик на вул. Інститутській. Там також є поранені. (к/п № 12014100060000228).

Є інформація щодо встановлення, повідомлення про підозру у цьому епізоді та затримання декількох осіб, зокрема із керівного складу Харківського Беркуту.

4. Вбивства 13 осіб, вчинені з 18 на 19.02.2014 під час штурму Майдану та спричинення вогнепальних поранень 22 особам. (к/п № 12014100060000228)

Особливих успіхів у слідства з цього епізоду не має. Відсутня карта та хронологія смертей і поранень. Не досліджуються як єдиний злочин зв'язок між смертельними і несмертельними пораненнями. Не опрацьовано, не синхронізовано відео даних подій.

5. Підпал Будинку Профспілок та загибель у пожежі щонайменше 2 осіб (к/п № 12014100060000228).

Слідство відпрацьовує обставини організації та проведення Антитерористичної операції 18–19.02.2014, а також участі в ній працівників Служби безпеки України. Зокрема, пред'явлено повідомлення про підозру трьом колишнім керівникам СБУ, включаючи Якименка О.Г.

6. Вбивства 49 осіб, вчинені 20.02.2014 на вул. Інститутській в м.Києві, спричинення вогнепальних поранень 91 особі та тілесних пошкоджень 20 особам (к/п № 12014100060000228), у свою чергу також розділені по провадженням:

6.1. 01.08.2014 виділено з кримінального провадження № 12014100060000228 провадження № 4201400000000709, за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. 4 ст. 41; ч. 3 ст. 27, ч. 3 ст. 365; ч. 3 ст. 365; п.п. 1, 5, 12 ч. 2 ст. 115; ч. 2 ст. 262; ч. 1 ст. 263 КК України за підозрою двох бійців роти спеціального призначення ПМОПП «Беркут» підпорядкованого ГУ МВС України Зінченка С.П. та Аброськіна П.М. у перевищенні влади та службових повноважень та вчиненні 20.02.2014 при обтяжливих обставинах 39 умисних вбивств учасників акцій протестів. 18 інших бійців ПМОПП «Беркут» оголошено в розшук. При цьому відомо, що Інтерпол відмовив оголошувати цих осіб у міжнародний розшук, начебто вважаючи ці обвинувачення політично обумовленим переслідуванням.

6.2. 02.08.2014 із к/п № 12014100060000228 виділені матеріали досудового розслідування № 4201400000000760 від 02.08.2014 за ознаками

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

кримінальних правопорушень, передбачених ч. 3 ст. 365; п.п. 1, 5, 12 ч. 2 ст. 115 КК України за фактом вчинення невідновленими працівниками правоохоронних органів перевищення влади та службових повноважень, які вчинили 20.02.2014 при обтяжливих обставинах 39 умисних вбивств учасників акцій протестів, тобто спричинені тяжкі наслідки.

- 6.3.** з кримінального провадження № 4201400000000709 виділене провадження № 42014000000001149 за підозрою Садовника Д. М. у вчиненні злочинів, передбачених ч. 4 ст. 41; ч. 3 ст. 27, ч. 3 ст. 365; ч. 3 ст. 365; п.п. 1, 5, 12 ч. 2 ст. 115; ч. 2 ст. 262; ч. 1 ст. 263 КК України

При цьому вже скеровано до суду обвинувальний акт щодо судді Волкової, якій інкримінують винесення свідомо неправосудного рішення щодо заміни запобіжного заходу Д. Садовнику та звільнення його з-під варті.

- 6.4.** Також розслідуються вбивства протестувальників 20-го лютого, які не перебували в секторі обстрілу спецроти ПМОПП «Беркут». Так, зокрема, встановлено, що не з сектору перебування «Беркуту», а ймовірно, з готелю «Україна», було вбито принаймні трьох осіб: Ушневича, Котляра, Храпаченка. Досі не всі місця поранень, зокрема смертельних, 20-го лютого встановлено, а, відповідно, не встановлено і всі сектори обстрілу.
- 7.** Спричинення інших (невогнепальних) поранень 19–23.01.2014 на вул. Грушевського розслідуються у кримінальному провадженні № 12014100020000391 від 04.02.2014 за ч. 1 ст. 171, ч. 2 ст. 365 КК України, до якого об'єднано 20 кримінальних проваджень за аналогічними подіями на вул. Грушевського в січні 2014 року, (зокрема щодо дій працівників «Беркут» стосовно людини, яку скинуто з колонади ім. В. Лобановського, щодо побиття кіровоградських будівельників, нападів на журналістів та протестувальників).

Прокуратура міста Києва жодних слідчих дій для розслідування цього злочину не вчиняла. Потерпілі подали заяви про злочин, проте багато з них навіть не допитані і не визнані потерпілими. Не призначені судово-медичні експертизи. Провадження підлягало передачі до Головного слідчого управління ГПУ. Наразі також не відомо про активізацію розслідування цього епізоду

- 8.** Вбивства працівників міліції (13 осіб), вчинені під час подій в центральній частині міста Києва в період 18–20.02.2014. Провадження перебувало у провадженні Головного слідчого управління МВС України. Передано до управління спеціальних розслідувань Головного слідчого управління Генеральної прокуратури України.
- 9.** Вбивства вчинені з 18 на 19.02.2014 так званими «тітушками» на вул. Володимирській у м. Києві, жертвою якого стали 2 особи (Веремій та

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

Васильцов) та спричинення вогнепальних поранень 9-ти особам. Ці епізоди розслідуються в окремому провадженні щодо «тітушок», про яке вказано нижче.

| Недоліки розслідування:

Відсутність достатнього технічного та матеріального забезпечення, що спричинило затягування процесу проведення слідчих (процесуальних) дій і термінів самого досудового розслідування. Це стосується як швидкості і якості проведення експертиз, так і забезпечення і якості проведення слідчих експериментів, опрацювання відео, тощо.

Затягування у вирішенні питання кваліфікації дій арештованих осіб ще в квітні 2014 року. Кваліфікація злочинних діянь неповна (спроцена та шаблонна), не досліджуються або ніяк не враховуються важливі кваліфікуючі ознаки об'єктивної сторони. Тому, як правило, первинна кваліфікація не змінюється протягом досудового слідства, і, відповідно, на ній будується підозра, а згодом й обвинувачення. Належними чином не досліджується рівень співучасті та причинно-наслідковий зв'язок між діями співучасників і спільним злочинним наслідком. Не досліджений загальний зв'язок між усіма злочинами, скоєними в період Євромайдану. Не кваліфікується та, відповідно, не досліджується множинність та повторюваність злочинів.

Потурання судової системи процесу затягування слідства, яке яскраво ілюструє втеча командира спецпідрозділу «Беркуту» Д. Садовника.

Нелогічне відокремлення розслідування смертельних поранень (вбивств) від несмертельних вогнепальних поранень (замах на вбивство), що не дозволяє отримати повну картину розстрілу, «карту і хронологію» отримання поранень, і, відповідно, уточнення секторів обстрілу.

При відпрацюванні версії «третьої сили» – інших, окрім спецроти Беркуту осіб, які розстрілювали протестувальників, виявилось протистояння СБУ і ГПУ щодо визначення ролі конкретних осіб так званого «російського сліду». Так, несподівано виявилось, що СБУ не досліджує причетність В. Медведчука до подій 18–20-го лютого, натомість СБУ публічно висуває версії причетності до цих подій В. Суркова. Одночасно ГПУ офіційно заявляє, про відсутність подання слідству з боку СБУ відповідних матеріалів, які б підтверджували зазначену версію.

| ВИСНОВОК:

Розслідування не можна назвати ефективним. З огляду на це громадськість покладає сподівання на винесення Міжнародним кримінальним судом рішення про відкриття основного провадження з справ Євромайдану.

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

6. РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ВЧИНЕНИХ ТІТУШКАМИ

Відпрацювання залучення до протидії протестним акціям у м. Києві цивільних осіб та вчинення останніми злочинів щодо протестувальників у окремому провадженні було розділено за наступними провадженнями

1. Головним слідчим управлінням Генеральної прокуратури України проводиться досудове розслідування у кримінальному провадженні, що внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12014000100002561, за ознаками злочинів, передбачених ч. 3 ст. 209, ч. 3 ст. 28 і ч. 2 ст. 205, ч. 3 ст. 28 і ч. 2 ст. 294, ч. 2 ст. 194, ч. 2 ст. 15 і п.п. 1, 5 12, ч. 2 ст. 115, ч. 2 ст. 15 і п.п. 1, 7, 12, 13 ч. 2 ст. 115, п.п. 7, 12, 13 ч. 2 ст. 115 КК України, яке об'єднане з кримінальним провадженням № 4201400000000401 виділеним 20.05.2014 з кримінального провадження № 12014100060000228.

У цьому кримінальному провадженні розслідуються факти залучення до протидії протестним акціям у м. Києві цивільних осіб (так званих «тітушок») та вчинення останніми злочинів щодо протестувальників в січні — лютому 2014 року, зокрема про вчинення ними умисного вбивства журналіста Веремія В. В. та протестувальника Васильцова, замаху на вбивство Дем'янова Д. В., Лимаренка О. О., Наталенко А. С., Бабича В. В., Чернецького І. Й., Казимова Т. Р. та інших.

2. У серпні 2014 року скероване до суду кримінальне провадження № 4201400000000578 від 14.08.2014 за підозрою одного з «тітушок» Крисіна Ю. В. про побиття журналіста Веремія В. В. та інших осіб.
3. Також повідомлено про підозру у вчиненні вбивства журналіста Веремія та замаху на вбивство інших протестувальників ще 7 особам (Алієв Д. Д., Саркісян А. Н., Бойко І. І., Кошелєв В. В., Максюра С. М., Потороча О. П.,

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

- Зубрицький В. В.) та вони оголошені у розшук. Кримінальне провадження щодо цих осіб виділене в окреме провадження за № 4201400000000998 від 02.10.2014 та 13.10.2014 зупинене. Окрім того, двоє осіб, яким інкримінують активну участь і організацію злочинів, вчинених тітушками (зокрема 18-го лютого 2014 року), затримані та перебувають під вартою.
4. Також до Головного слідчого управління ГП передано від Головного слідчого управління МВС провадження щодо вбивства Ю. Вербицького і викрадення і катування І. Луценка. Виконавці цього злочину (тітушки) частково встановлені. Щодо двох з них справу навіть передали до суду, але один із цих обвинувачених безпосередньо перед першим судовим засіданням втік, оскільки вони не перебували під вартою. У межах цього провадження досліджується участь працівників МВС в організації викрадення у зв'язку із безпідставним проведенням негласних оперативно-розшукових заходів щодо І. Луценка в цей період.
 5. Після численних клопотань представників потерпілих і тиску громадськості, таки розпочалося розслідування інших викрадень і катувань (окрім Ю. Вербицького та І. Луценка), вчинених тітушками, за ймовірною участю працівників міліції в січні 2014-го року. Досліджується зв'язок між цими злочинами. З цього епізоду затримано і повідомлено про підозру 3-м особам. Проте ще лишаються не розкриті і не розслідуванні інші епізоди викрадень і катувань в цей період, про які активно писали в пресі та які наразі слідство не досліджує.

| Недоліки розслідування:

1. Із незрозумілих причин зв'язок виконавців із міліцією більше не досліджувався протягом року. І це попри покази потерпілого І. Луценка, що один із його охоронців у місці катування, заспокоював його тим, що «ско-ро все скінчиться і його відвезуть до відділку міліції». А також показів В. Тиднюка (водій, який керував автомобілем при викраденні і надавав свій гараж для катування), який зазначав, що був впевнений, що у цих подіях (викраденні) бере участь працівник міліції. Перед попереднім судовим розглядом В. Тиднюк втік, інсценувавши власне викрадення.
2. Незважаючи на встановлені факти тривалого проживання виконавців даного злочину на зйомних квартирах, які спеціально винаймав для них організатор (О. Чеботарьов), який платив їм заробітну платню, а також на те, що аналогічні злочини (викрадення людей) вчинялись у цей період неодноразово, виконавцям не інкримінується участь у організованій злочинній групі. За версією слідства, дане викрадення, катування і вбивство — це єдиний злочин, задля якого в Києві більше місяця утримувалася група тітушок.

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

3. Не встановлювався зв'язок цього злочину із іншими, вчиненими цією чи іншими групами тітушок (масове викрадення, катування людей, частину з яких потім відвозили до райвідділків, інших просто лишали деінде).

| ВИСНОВОК:

Розслідування не можна назвати ефективним. Фактично, слідство товчеться на місці з літа 2014-го року. Кваліфікація інкримінованих злочинів недостатня. Не інкримінується ст. 255 ККУ, кваліфікація дій Крисіна Ю. В. у провадженні № 4201400000000578 взагалі визначена як хуліганство, що ставить під сумнів усю картину скоєних злочинів. У цілому, кваліфікація злочинних діянь неповна (спрощена та шаблонна), не досліджуються або ніяк не враховуються важливі кваліфікуючі ознаки об'єктивної сторони. Як правило, первинна кваліфікація не змінюється протягом досудового слідства, і, відповідно, на ній будується підозра, а згодом й обвинувачення. Належними чином не досліджується рівень співучасті та причинно-наслідковий зв'язок між діями співучасників і спільним злочинним наслідком. Не досліджений загальний зв'язок між усіма злочинами, скоєними в період Євромайдану. Не кваліфікується та, відповідно, не досліджується множинність та повторюваність злочинів.

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

7. ДИСКРИМІНАЦІЙНІ РІШЕННЯ ДЛЯ ПРИДУШЕННЯ ПРОТЕСТНОГО РУХУ

Незаконне прийняття урядом постанов щодо спецзасобів та організація їх поставок з Російської Федерації перевірялося у кримінальному провадженні № 12014100060000228.

1. Організація Азаровим М. Я. 22.01.2014 в незаконний спосіб прийняття та видачі постанов Кабінету Міністрів України № 12, 13, 14 про використання спецзасобів посиленої дії, водометів при низьких температурах та можливість перекриття вулиць.
2. Незаконні поставки з Російської Федерації та прийняття на озброєння МВС України і використання під час протидії протестним акціям заборонених спеціальних засобів посиленої дії.

14.08.2014 матеріали досудового розслідування щодо Лекаря С. І. та Зінова П. І. виділено, кримінальному провадженню присвоєно номер № 4201400000000835 за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч. 3 ст. 27, ч. 5 ст. 191, ч. 3 ст. 365 КК України Захарченком В. Ю., ч. 5 ст. 27, ч. 5 ст. 191, ч. 3 ст. 365 КК України Ратушняком В. І., Зіновим П. І., та винесено повідомлення про зміну підозри та нову підозру Лекарю С. І. Щодо Захарченка В. Ю., Ратушняка В. І., Зінова П. І. отримано дозволу суду на їх затримання.

1. 15.09.2014 прокурор з матеріалів зазначеного провадження виділив кримінальне провадження № 4201400000000930 за підозрою Зінова П. І. (зупинено у зв'язку розшуком підозрюваного).
2. 12.11.2014 матеріали досудового розслідування щодо Лекаря С. І. за ознаками кримінального правопорушення передбаченого ч. 5 ст. 27, ч. 5 ст. 191, ч. 3 ст. 365 КК України прокурором виділені в окреме провадження, кримінальному провадженню присвоєно № 4201400000001256.

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

8. ІНШІ ЗЛОЧИНИ ВЧИНЕНІ «БЕРКУТІВЦЯМИ» ЩОДО ПРОТЕСТУВАЛЬНИКІВ В М.КИЄВІ

- Кримінальне провадження № 4201410000000031 за ст. 365 ч. 2, ст. 171 ч. 1 КК України про вчинення 10.01.14 працівниками ПМОП «Беркуту» протиправних дій і заподіяння тілесних ушкоджень громадянам та народним депутатам України під час акції протесту біля Києво-Святошинського районного суду по вул. Мельниченка, 1 та на проспекті Перемоги у м.Києві.

Знаходиться у провадженні прокуратури міста Києва.

- Кримінальне провадження № 4201410000000203 від 06.03.2014 за ст. 365 ч. 2 КК України щодо можливих протиправних дій невстановлених працівників спецпідрозділу міліції «Беркут», які 19.01.2014 спричинили тілесні ушкодження Гончару Я. А. та пошкодили його автомобіль «Citroen C4» на вул. Богатирській в м. Києві.

Знаходиться у провадженні прокуратури міста Києва. Не розслідується. Працівники «Беркуту», встановлені ще рік тому за допомогою відео активістами, продовжують працювати в міліції. Підозри їм досі не пред'явлені.

| Недоліки розслідування:

1. Фактично необхідні слідчі дії не проведені. Декілька підозрюваних було встановлено силами активістів Автомайдану ще в січні 2014-го року. Про зазначених підозрюваних слідству відомо, проте за рік не було пред'явлено підозру жодній людині, потенційні обвинувачені продовжують працювати у колишньому спецпідрозділі «Беркут», реорганізованому (фактично перейменованому) у спеціальний батальйон міліції.
2. Кримінальне провадження № 4201411000000066 від 07.03.2014 про перевищення влади 23.01.2014 працівниками ПМОП «Беркут» щодо учасників Автомайдану по вул. Щорса та Кріпосному провулку, під час чого працівники «Беркут» побили активістів, розбили їх машини та незаконно затримали.

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

Знаходилося у провадженні прокуратури міста Києва. Провадження було завершено складенням одного-єдиного обвинувального акту щодо керівника 1-ї роти «Беркута» та переданням його до суду. І лише після складення обвинувального акту, було зареєстровано нове провадження щодо інших, «невстановлених» учасників даного злочину. Очевидно, що маємо справу із саботуванням слідства прокуратурою міста Києва, оскільки це спричиняє необхідність дублювати велику кількість слідчих дій у новому провадженні. Наразі до суду подано клопотання про повернення обвинувального акту, а нове провадження передано до ГПУ.

3. Кримінальне провадження № 4201410000000225 від 12.03.2014 за ч. 2 ст. 262 КК України за фактом вчинення співробітниками спецпідрозділу МВС України «Беркут» збройного нападу на військовослужбовців Управління державної охорони України під час виконання службових обов'язків 20.02.14 в м. Києві на вул. Грушевського та заволодіння табельною вогнепальною зброєю.

Знаходиться у провадженні прокуратури міста Києва. Відсутня інформація щодо проміжних результатів у розслідуванні.

| Недоліки розслідування:

Зазначений злочин, очевидно скоєний заздалегідь розробленим планом декількома групами співробітників міліції, які координували свої дії один із одним. Очевидно, що в каральній спецоперації проти Автомайдану брали участь щонайменше Київський Беркут і працівники УБНОН м. Києва. Проте, в суд передано обвинувальний акт щодо одного лише командира «Беркута», без врахування організованого характеру злочинних дій, без врахування того, що зазначена злочинна операція була заздалегідь спланована.

Усі учасники нападу, які безпосередньо були автомайданівців і автомобілі встановлені. За показами свідків і потерпілих, усі присутні беркутівці брали участь у побитті автомобілів і людей. Тобто усі вони є співучасниками злочину. Проте майже всі працівники колишнього «Беркуту» продовжують працювати в міліції в батальоні спеціального призначення. Жодного з них не звільнено, принаймні за порушення присяги і невиконання вимог закону про міліцію щодо обов'язку припиняти злочин, свідком якого став співробітник міліції.

У лютому 2014 року один із водіїв, який керував автобусом «Беркуту», на якому було здійснено напад на автомайданівців на Кріпосному провулку, та в якому (в автобусі) продовжували бити людей і перевозили їх на наступне місце катування, став причиною скандалу. У його автобусі (він продовжує працювати водієм у тому ж самому перейменованому спецпідрозділі) помітили колорадську стрічку.³ Проте,

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

на нашу думку, більше обурення мав викликати той факт, що він досі працює в міліції, у тому самому підрозділі, як й власне й інші колишні «беркутівці».

Грубим недоліком організації розслідування прокуратурою м. Києва є також скерування до суду з одним-єдиним обвинувальним актом всього провадження, а не виділення матеріалів щодо конкретного обвинуваченого.

На попереднє судове засідання обвинувачений Добровольський не з'явився, про причини неявки суд не повідомив, тим самим порушив запобіжний захід домашній арешт. Проте ані судом, ані прокурором не було вжито жодних заходів реагування на таке порушення. Виключно силами потерпілих, долаючи супротив суду, було з'ясовано про відсутність повідомлення про причину неявки (ознайомлено із матеріалами судової справи) і проінформовано про зазначений факт міліцію. Наразі не відомо, чи перебуває Добровольський за місцем проживання і чи з'явиться він на наступне судове засідання.

| ВИСНОВОК:

Відверто дивує позиція прокуратури міста Києва щодо неможливості притягнення до відповідальності цих осіб, оскільки, на їх думку, їх поки що ніхто не впізнав та невідомо, хто та саме кому наносив тілесні ушкодження. Водночас відомо, що кожен «беркутівець» бив когось із постраждалих, тим не менш вони самі не дають викривальних показів. Ніяк не можна пояснити той факт, що досі не висунуто підозру представникам УБНОН, які очевидно брали активну участь у операції щодо нападу на автомайданівців та в інсценуванні «законності» їх затримання. Надаючи узгоджені, свідомо неправдиві покази в кримінальних провадженнях, сфабрикованих проти автомайданівців в січні 2014 р., які надалі були повністю спростовані матеріалами слідства. Окрім того, багатьох працівників ПМОП «Беркут» можна ідентифікувати, оскільки вони надавали завідомо неправдиві свідчення в межах сфабрикованого кримінального провадження у статусі свідків або потерпілих. Фактично розслідування ведеться абияк, як і інші провадження, що перебувають у прокуратурі міста Києва.

Оскільки слідство не розглядало цей злочин в контексті подій Євромайдану як попередньо заплановану, ретельно організовану спеціальну операцію, в якій брали участь декілька скоординованих між собою підрозділів МВС; операцію, що планувалась із завідомо злочинною метою: напад на учасників Автомайдану, нищення їхніх автомобілей, побиття, катування людей і незаконне затримання для помсти і залякування, то це потягнуло недостатню, спрощену кваліфікацію, знайшло свій вияв у відсутності правової оцінки дій кожного працівника підрозділу, який приймав участь у завідомо незаконній операції і, як мінімум, виконував функцію посібника. І відтак, у відсутності підозр будь-кому із нападників, окрім керівника 1-ї роти Беркуту.

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

9. НЕЗАКОННЕ ЗАТРИМАННЯ ПРОТЕСТУВАЛЬНИКІВ, ПРИТЯГНЕННЯ ЇХ ДО КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ІНШІ ПРОТИПРАВНІ ДІЇ ЩОДО НИХ

- 1. Кримінальне провадження № 42014100070000020 від 05.02.2014 за фактом перевищення службових повноважень працівниками ПМОП «Беркут» та військово-вслужбовцями внутрішніх військ МВС України під час затримання осіб, які брали участь у протестних акціях у січні-лютому 2014 року, а також за фактами завідомо незаконного затримання таких учасників мирних акцій, свідомо незаконного притягнення їх до кримінальної відповідальності та безпідставного обрання їм запобіжного заходу у вигляді утримання під вартою.

Таким чином, завідомо незаконне затримання, побиття, обрання міри запобіжного заходу «в'язням Банкової» 1 грудня 2013 року сюди не входить, тому цілий рік окреслений епізод не розслідували взагалі. Розслідування почалося лише в січні 2015 року, коли цю справу взяла до свого провадження ГПУ.

- 2. Кримінальне провадження № 4201410000000419 від 07.05.2014 за ст. 365 ч. 1, ст. 375 ч. 1 КК України за фактом перевищення влади та службових повноважень працівниками органів внутрішніх справ, органів прокуратури та суду щодо учасників мирних акцій протесту в січні-лютому 2014 року, що спричинило необґрунтоване обрання міри запобіжного заходу у вигляді взяття під варту.

| Недоліки розслідування:

Розслідування злочинів слідчих, прокурорів та суддів також не має на меті встановлення реальної картини подій: загальну схему з реалізації плану «набору заручників», її організаторів, замовників. За версією слідства декілька десятків слідчих, прокурорів, суддів, окремо один від одного раптом, ймовірно на ґрунті особистої неприязні, вирішили випадково когось затримати, винести підозру, обрати запобіжний захід. Нехтуючи показами потерпілих щодо чіткої координації, узгодженості дій слідчих і прокурорів, а також щодо наявності «замовлень» на кількість затриманих у безпосередніх виконавців затримання. Не встановлюються особи тих, хто

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

452

безпосередньо затримував і катував заручників (або ж викрадав і катував, бо не встановлено, що у всіх випадках це були саме співробітники міліції). Взагалі сам процес т.з. затримання і катування, принципи доставлення до РУ міліції не досліджуються взагалі. Не проводяться слідчі експерименти та інші слідчі дії.

Кваліфікація інкримінованих злочинів недостатня. Зокрема, не інкримінується ст. 255 (створення злочинної організації), ст. 127 (катування), 147 (захоплення заручників), 256 (сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності), 371 (завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою), 372 (притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності), 376 (втручання в діяльність судових органів) КК України.

Так, не розслідується епізод ч. то викрадення ч. то затримання студентів інституту імені Карпенко-Карого 20-го січня. Не розслідується епізод затримання і побиття трьох осіб тітушками та передач. їх беркутівцям неподалік від Лаврської вулиці.

Зазначені провадження також передані до Генеральної прокуратури.

- Кримінальне провадження № 4201410000000230 від 14.03.2014 за ст. 375 ч. 2, ст. 365 ч. 1 за зверненням народного депутата України Карпунцова В. В. щодо постановлення суддів неправосудних рішень про обмеження права громадян на проведення мирних зібрань.

Також за заявою народного депутата України Карпунцова В. В. відкрите провадження щодо вчинення можливих протиправних дій службовими особами судової гілки влади, прокуратури та органів внутрішніх справ, щодо обмеження прав громадян на мирні зібрання, вчинення злочинів проти правосуддя та службової діяльності. Наразі перебуває у провадженні прокуратури міста Києва.

Усі провадження підлягають передачі до Головного слідчого управління ГПУ.

- Кримінальне провадження № 4201311000001131 від 30.12.2013 за ст. 365 ч. 2 КК України щодо перевищення влади працівниками УБОЗ ГУМВС України в місті Києві під час затримання 05.12.2013 А. Дзиндзю, Хаджинова С. В. та Куліковського О. В.

Перебуває у провадженні прокуратури Київської області.

- Переслідування учасників «Автомайдану»
 1. Кримінальне провадження № 4201410002000046 від 24.02.2014 щодо переслідування Всеукраїнського громадського руху «Автомайдан» та інших учасників мирних акцій протесту співробітниками структурних та територіальних підрозділів УДАІ ГУ МВС України в м. Києві, які на виконання

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

453

злочинних вказівок керівництва Департаменту ДАІ МВС України та УДАІ ГУ МВС України в м. Києві в період часу з грудня 2013 року по лютий 2014 року систематично вчиняли протиправні дії шляхом складання рапортів про нібито порушення ними правил дорожнього руху та на підставі цих рапортів фабрикували протоколи про адміністративні правопорушення.

2. Кримінальні провадження № 42014100000001547 від 26.11.2014, № 42014100000001574 від 25.11.2014, № 42014100000001524, від 24.11.2014 щодо службового підроблення працівниками ДАІ знаходиться у провадженні прокуратури міста Києва. При цьому необхідно зазначити, що жодному інспектору, який фальсифікував протокол про адміністративне правопорушення, підозри не пред'явлено. Це говорить про те, що прокуратура міста досі вважає, що зазначені дії не містять складу злочину, а, отже, внесення завідомо неправдивих відомостей в офіційний документ — протокол про адміністративне правопорушення, не є злочином.

Ці епізоди повинні координуватись УСР ГПУ, проте досі такої координації не відбувається.

3. Кримінальні провадження № 42014110150000027 від 07.03.2014, № 42014110000000143 від 26.04.2014, № 42014100050000048 від 06.03.2014, № 42014110000000382, від 12.11.2014, № 42014110000000386 від 12.11.2014, № 42014110000000384 від 12.11.2014

Знаходяться у провадженні прокуратури Київської області.

4. Кримінальні провадження № 42014100000001300–42014100000001319 від 06.11.2014 щодо суддів Солом'янського, Шевченківського, Подільського, Печерського, Оболонського, Дніпровського, Деснянського, Дарницького, Голосіївського та Святошинського районних судів міста Києва про постановлення судьями завідомо неправосудних постанов, за якими учасники Всеукраїнського громадського руху «Автомайдан» були незаконно притягнуті до адміністративної відповідальності.

Знаходиться у провадженні прокуратури міста Києва.

| Недоліки розслідування:

Кваліфікація інкримінованих злочинів недостатня. Зокрема, не інкримінується ст. 255 (створення злочинної організації), ст. 127 (катування), 147 (захоплення заручників), 256 (сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності), 371 (завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою), 372 (притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності), 376 (втручання в діяльність судових органів) КК України.

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

10. КРИМІНАЛЬНІ ПРОВАДЖЕННЯ, ЩО РОЗСЛІДУЮТЬСЯ ПРОКУРАТУРАМИ ІНШИХ ОБЛАСТЕЙ.

У Дніпропетровській області відомо про 1 провадження, в якому об'єднано 5 проваджень, Донецька область – 1 (1), Запорізька область – 1 (2), 1 з яких зупинено, Луганська – 3 (3), Полтавська – 1 (6), Сумська – 1 (7), Харківська – 1 (5), Черкаська – 4 (9), 1 з яких зупинено. Стан розслідування злочинів проти учасників протестного руху в різних областях України буде предметом окремої громадської оцінки.

Основні проблеми досудових розслідувань, які ведуться у межах кримінальних проваджень, пов'язаних з порушеннями прав людини під час Євромайдану:

- Кваліфікація інкримінованих злочинів недостатня. У більшості проваджень не інкримінується ст. 255 КК України (створення злочинної організації). Не інкримінуються ст. 127 (катування), 147 (захоплення заручників), 256 (сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності), ст. 260 (створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань), 371 (свідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою), 372 (притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності), 376 (втручання в діяльність судових органів), 384 (завідомо неправдиве показання), 385 (відмова свідка від давання показань) та інші.
- Тривале нехтування проведенням досудового розслідування, відсутність слідчих дій, фактичний саботаж з боку прокуратури міста Києва.
- Відсутність необхідних технічних засобів у слідчих. Недофінансування потреб слідства.
- Перевантаженість та недостатнє фінансування експертних установ, що здійснюють дослідження в межах вищенаведених кримінальних проваджень.
- Відсутність належної координації між різними кримінальними провадженнями, особливо тими, що ведуться поза межами ГСУ ГПУ.
- Системний спротив керівництва МВС проведенню розслідувань.
- Перешкоджання своєчасному проведенню слідчих дій суддями.

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

СТАН РОЗСЛІДУВАНЬ ЗА ФАКТАМИ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ УЧАСНИКІВ АВТОМАЙДАНУ НА ПРИКЛАДІ АКЦІЇ ПРОТЕСТУ АВТОМАЙДАНУ 29 ГРУДНЯ 2013 РОКУ

1. Акція Автомайдану 29 грудня 2013 року

29 грудня 2013 року відбулася одна з наймасштабніших акцій протесту Автомайдану — автопробіг до резиденції Віктора Януковича «Межигір'я». У ній взяли участь понад 1 000 автомобілів. У Нових Петрівцях відбувся абсолютно мирний мітинг, який закінчився без будь-яких інцидентів. Але уже 2–3 січня 2014 року додому до учасників автопробігу почали приходити працівники ДАІ для складення протоколу про адміністративне правопорушення. Їх звинувачували у тому, що 29.12.13 дорогою до «Межигір'я» їх, начебто, зупиняли інспектори ДАІ, але водії ігнорували це та продовжували рух.⁴

Юристам, які допомагали потерпілим, вдалося зібрати юридично значимі докази того, що усі 100% рапортів інспекторів ДАІ були сфальсифікованими. При цьому ці рапорти були єдиним доказом правопорушення. Але у суді, незважаючи на усі зусилля адвокатів, наявність свідків (зазвичай кожен водій їхав з 2–4 пасажирами), записів відеореєстраторів, безліч суперечностей у рапортах і показах інспекторів ДАІ, доказах їх фальсифікації, суди здебільшого визнавали водіїв винними та позбавляли їх прав керування на термін від 3 до 6 м.

Це було очевидне організоване переслідування за участь у акціях протесту. Масштабність вражає: за офіційними даними прокуратури працівники ДАІ склали 603 фальсифікованих рапортів та 613 протоколів про адміністративне правопорушення. На підставі цих документів суди визнали винними та притягнули

4 WWW.UNIAN.UA/POLITICS/869589-DAI-NAVIDALASYA-DO-JURNALISTIV-YAKI-JIZDILI-DO-MEJIGIRYA-29-GRUDNYA-ZMI.HTML, WWW.PRAVDA.COM.UA/NEWS/2014/01/2/7008958/

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

456

до адміністративної відповідальності 291 особу, з яких 183 осіб позбавлено права керування транспортними засобами, 108 осіб оштрафовано. До цього було залучено 155 інспекторів ДАІ, які склали рапорти, 260 працівників ДАІ, які склали протоколи, 126 суддів, які визнавали водіїв винними у правопорушеннях, яких вони не вчиняли (лише у Києві — більше 80 суддів).

Особливістю цього випадку є те, що з метою покарання сотень невинних людей правоохоронці вдалися до, мабуть, наймасштабнішої та зухвалої фальсифікації із повною впевненістю щодо подальшої безкарності. Для цього було застосовано такий алгоритм дій:

1. зібрано дані про автомобілі, які брали участь у автопробігу до Межигір'я. До речі, ці дані не завжди були достовірними і в перелік потрапили автомобілі, власники яких не брали участь у цих акціях, а деякі взагалі були відсутні у Києві у ці дні.
2. інспектори ДАІ склали рапорти про те, що водії, які були учасниками поїздки до Межигір'я, начебто не зупинилися на їх вимогу. При цьому, інспектори насправді не зупиняли автомобілі. Доволі часто у час, який вказаний у рапорті, як час зупинки, автомобіль був у зовсім іншому місці або ж автомобіль взагалі не проїжджав у місці «зупинки». Нерідко рапорти складено інспекторами, які взагалі не були на місці події, а окремі рапорти підписані не інспекторами, а невідомими особами.
3. на підставі цих рапортів працівники ДАІ склали протоколи про адміністративні правопорушення за ст. 122–2 КУпАП.
4. судді не зважають на усі докази невинності водія, беруть до уваги виключно рапорт інспектора ДАІ та позбавляють водіїв прав на термін від 3 до 6 м. При цьому, на переконання активістів, більшості суддів було відомо, що рапорти інспекторів ДАІ не відповідають дійсності, а позбавлення прав є нічим іншим, як санкцією за громадянську позицію.
5. якщо водії звертались зі скаргами на ці дії інспекторів ДАІ, то ні прокуратура, ні відповідні органи МВС не знаходили підстав для порушення кримінальних справ та не вбачали у діях правоохоронців жодних порушень.

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

2. ДОКАЗИ ФАЛЬСИФІКАЦІЇ СПРАВ ПРОТИ УЧАСНИКІВ АКЦІЇ АВТОМАЙДАНУ

Із перших днів притягнення учасників автопробігу до відповідальності, адвокати та активісти почали збирати докази того, що усі звинувачення базуються на недостовірних даних. У Facebook була створена група Юридичний захист Автомайдану, де збирались ці докази.⁵ Дуже швидко активісти встановили очевидні ознаки фальсифікації рапортів інспекторів ДАІ. 07 лютого 2014 року була проведена прес-конференція, на якій усі ці докази були пред'явлені публічно та передані ЗМІ.⁶ Зібрані матеріали також подавали у суди. Тобто вже тоді суддям наводились не лише докази невинуватості водіїв, але й очевидні докази фальсифікації документів ДАІ.

Наведемо окремі із зібраних доказів:

- Очевидна невідповідність підписів одного і того ж інспектора (наприклад, інспектора Козака В. А.) на різних рапортах (див. додаток 1). Потерпілі навіть замовляли експертний висновок окремих рапортів. Наприклад, відповідно до Висновку № 3-16/12 експертного почеркознавчого дослідження від 19.02.14 р., зробленого Українським центром судових експертиз, підписи на рапортах інспектора ДПС 4 взводу роти СП полку ДПС ДАІ ГУМВС України в м. Києві Таранухи Євгена Олександровича зроблені різними особами, різної статі.
- відповідно до даних рапортів інспекторів ДАІ та постанов судів 29.12.13 року на СП 501, що на вул. Богатирській 32-Е у період з 12:00 по 14:00 несли службу та зупиняли автомобілі 35 інспекторів ДАІ. Однак така велика кількість інспекторів на одному маршруті патрулювання об'єктивно не може бути та спростовується іншими доказами.

5 WWW.FACEBOOK.COM/GROUPS/JURZAHYST/.

6 WWW.UNIAN.UA/POLITICS/881779-YURISTI-ZVINUVACHUYUT-DAI-U-FALSIFIKATSIIJ-DOKUMENTIV-PROTI-AVTOMAYDANIVTSIV.HTML

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

- інспектори ВДАІ Шевченківського району м. Києва Кудря І. І. та Пікож Д. В., які начебто несли службу на посту ДАІ на вул. Богатирська 3, зафіксували порушення та склали рапорти лише щодо водіїв, зареєстрованих у Шевченківському районі м. Києва.
- виявлено багато відеодоказів того, що інспектори ДАІ не зупиняли учасників акції.⁷

Вже після 23 лютого 2014 року виявлено інші красномовні докази організованості переслідувань учасників Автопробігу. Так, 23.02.14 у Межигір'ї виявлено цікавий документ під назвою «ІНФОРМАЦІЯ про заходи, що відбувалися 29 грудня 2013 року», де зібрана дуже детальна інформація про акцію з переліком учасників, їх персональними даними, описом їх дій на акції тощо.⁸

Ще одним доказом є т. зв. «Алгоритм дій» (див. додаток 2). Виявляється 06.01.14 р. о 15:22 з офіційної поштової скриньки Департаменту ДАІ МВС duty@sai.mia.gov.ua на адресу обласних управлінь ДАІ з темою листа «Терміново для начальника» було направлено «Алгоритм дій щодо складання протоколу про адміністративне правопорушення щодо осіб, які порушили ПДР», де були чітко вказані інструкції про складання протоколів щодо учасників акції (факт наявності такого «Алгоритму дій» підтверджено листами ГУ МВС у Львівській області № 9/деп-91 від 17 квітня 2014 р., та № 9/деп-150 від 03 червня 2014 року).

Активісти переконані, що цей документ доводить, що переслідування було чітко спланованим та організованим. Накази давались з Департаменту ДАІ та спускались по вертикалі до безпосередніх виконавців.

Таким чином існує досить широка доказова база, яка дає можливість встановити істину у справах. Активісти також звертають увагу на те, що, на відміну від інших справ про злочини проти учасників протестів (побиття, вбивства, підпали авто тощо), у даних справах усі фігуранти відомі, практично усі документи збережено, а діючі особи не переховуються від слідства. Більше того, більшість з них продовжують працювати у правоохоронних органах та судах.

7 WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=0T41QMEJWO

8 WWW.YANUKOVYCHLEAKS.ORG/STORIES/AUTOMAIDAN-BLACK-LIST-FOUND-IN-MEZHYGIRYA.HTML

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

3. СТАТИСТИЧНІ ДАНІ ЩОДО РОЗСЛІДУВАННЯ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ УЧАСНИКІВ АКЦІЇ АВТОМАЙДАНУ

Відповідно до даних прокуратури щодо учасників акцій протестів Автомайдану було складено 603 рапорти про порушення ними вимог інспекторів ДАІ про зупинку. За цими рапортами було складено 613 протоколів про адміністративне правопорушення за ст. 122–2 КУпАП. На підставі цих документів суди визнали винними та притягнули до адміністративної відповідальності 291 особу, з яких — 183 осіб позбавили права керування транспортними засобами, 108 осіб оштрафували.

До цього було залучено 155 інспекторів ДАІ, які склали рапорти, 260 працівників ДАІ, які склали протоколи, 126 суддів, які визнавали водіїв винними у вчиненні правопорушення, яких вони не вчиняли (лише у Києві — більше 80 суддів).

За цими фактами станом на **06.04.15** прокуратура здійснює розслідування по 50 кримінальних справах щодо:

- 45 працівника ДАІ (ст. 366 ККУ — службове підроблення);
- 6 суддів (ст. 375 ККУ — завідомо неправосудне рішення).

Окрім того, порушено 2 справи, в яких об'єднано факти переслідувань учасників Автомайдану:

- № 4201410020000046 за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ст. ст. 366, 340, 375 ККУ за фактом вчинення протиправних дій працівниками ДАІ МВС України (в т.ч. керівництвом Департаменту), а також суддями районних судів міста Києва щодо учасників руху «Автомайдан», де об'єднано усі факти складання працівниками ДАІ рапортів про невиконання вимоги про зупинку транспортного засобу, протоколів про вчинення адміністративного правопорушення та про випадки винесення районними судами Києва рішень про притягнення до адміністративної відповідальності.
- № 4201400000001734 за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. 3 ст. 28, ч. 3 ст. 365, ч. 3 ст. 364, ч. 3 ст. 28, ч. 2 ст. 375 ККУ за фактом

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

організації вищими службовими особами МВС, зокрема Департаментом ДАІ МВС України, за попередньою змовою з іншими вищими службовими особами органів прокуратури, судової влади, інших органів державної влади та невстановлених осіб масових зловживань службовим становищем, перевищенням влади працівниками правоохоронного органу та постановлення суддею завідомо неправосудних рішень з метою незаконного переслідування учасників руху «Автомайдан» під час масових акцій протесту.

Ці кримінальні провадження знаходяться на розслідуванні у таких прокуратурах:

- Головне слідч. управління Генеральної прокуратури – 1 (№ 4201400000001734)
- прокуратура м. Києва – 17
- прокуратура Київської області – 19
- прокуратура Дніпропетровської області – 2
- прокуратура Житомирської області – 5
- прокуратура Кіровоградської області – 1
- прокуратура Івано-Франківської області – 2
- прокуратура Львівської області – 1
- прокуратура Харківської області – 2
- прокуратура Вінницької області – 1
- прокуратура Полтавської області – 1

За вказаними кримінальними провадженнями:

- 36 обвинувальних актів передано до суду (щодо 35 осіб)
- 8 проваджень закрито
- 10 знаходяться у провадженні, з яких 5 – з винесеною підозрою.

Стосовно суддів винесено 4 підозри. Відсторонено від посади – 3.

| ВИНЕСЕНО РІШЕНЬ:

- 1 обвинувальний вирок (у справі № 4201411000000161 за фактом складення начальником ВДАІ Києво-Святошинського району Київської області Турчином І. А. 13 протоколів). Вирок скасовано, справу повернули у прокуратуру.
- 1 виправдальний вирок (у справі № 4201411000000381 за фактом складення інспектором ВДАІ Вишгородського РВ ГУ МВС України у Київській області Мельниченком Є. Т. 1 протоколу). Вирок оскаржено.

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

| Суб'єктний склад підозрюваних та обвинувачених:

- працівники ДАІ УМВС – 35 (начальник райвідділу ДАІ – 2; командири взводу ДАІ – 2; інспектори та ст. інспектори ДАІ – 31)
- судді – 4

Таким чином за 14 місяців розслідування з 415 працівників ДАІ, які безпосередньо складали документи, які мають ознаки підроблення, лише у 35 розслідування завершено і справи передано до суду. Ще з 10 ведуться розслідування. Інші поки навіть не мають статусу підозрюваних.

Із 126 суддів, які виносили рішення про притягнення невинних активістів до відповідальності, лише стосовно 4 винесено підозри. Відсторонено від посад – 3. Усі інші продовжують здійснювати правосуддя.

Наразі не порушено жодної кримінальної справи щодо високопосадовця Департаменту ДАІ чи голови суду.

3.1. Хід розслідування

У березні 2014 року розпочалися розслідування за фактами переслідувань учасників автопробігу. Слідство здійснювала прокуратура Київської області та прокуратура м. Києва. Спершу слідчі активно проводили слідчі дії, допитували інспекторів ДАІ, проводили експертизи, співпрацювали з потерпілими. Але потерпілі повідомляли про відсутність ентузіазму у слідчих. Слідчі дії виконувались формально, шаблонно, «для галочки». Особливих зусиль для отримання доказів у справах слідчі не докладали. Іноді вони прямо заявляли про безперспективність цих справ. Справи велись стосовно кожного інспектора окремо, розслідувань стосовно організаторів та суддів взагалі не було, координація між слідчими практично була відсутня.

У зв'язку з цим активісти та потерпілі **16.04.14** звернулися до Генеральної прокуратури з колективною вимогою об'єднати усі ці справи та передати на розслідування у Генеральну прокуратуру. Також вони просили забезпечити встановлення і притягнення до відповідальності не лише працівників ДАІ, які безпосередньо фальсифікували документи, але й суддів, які приймали неправосудні рішення, а також організаторів і пособників у переслідуваннях учасників акцій протесту. Ініціативну групу прийняли у Генеральній прокуратурі і пообіцяли належно розглянути вимогу та повне сприяння.

17.04.14 за ініціативою активістів було створено Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з питань розслідування фактів масового переслідування

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

462

водіїв, які були учасниками мирних акцій протесту з використанням колісних транспортних засобів, та їх притягнення до адміністративної відповідальності, яку очолив Володимир Яворівський (див. Постанову ВРУ від 17 квітня 2014 р. № 1230-VII).

Незважаючи на обіцянки, отримані у Генеральній прокуратурі та створення ТСК, починаючи з травня, позиція прокуратури кардинально змінилась. Слідчі почали уникали контактів з потерпілими та активістами, слідчі дії майже не проводились. Потім стало відомо про закриття низки справ. Зокрема, слідчий в особливо важливих справах другого слідчого відділу слідчого управління прокуратури Київської області Масолітіна Г. О. винесла Постанову про закриття кримінальної справи № 42014110150000027. При цьому потерпілий у цій справі дізнався про закриття справи лише через 2 міс. з моменту закриття, хоча систематично цікавився ходом справи. Слідчим в особливо важливих справах 2 слідчого відділу слідчого управління прокуратури Київської області Люльчуком О. О. 16.05.14 р. винесено постанову про закриття кримінального правопорушення № 42014110000000132 по факту підробки інспектором ДАІ Прохорчуком О. В. рапорту (див. додаток 3).

Ця постанова була скасована Постановою Печерського районного суду м. Києва від 03 червня 2014 р. Незважаючи на те, що суд визнав дії О. Люльчука незаконними, 10.07.2014 р. він закриття ще одну справу № 42014110000000102. Це підтверджує інформацію від самих слідчих, що закриття справ було погоджено з Генеральною прокуратурою, тому слідчі не боялися відповідальності.

Листом № 06/1-15912-14 від 15.08.2014 р. Генеральна прокуратура України надала відповідь на запит ТСК № 02 від 09.07.14 р. та повідомила, що 51 кримінальне провадження закриті і лише 30 перебувають у провадженні (див. додаток 4).

Звертаємо увагу, що на думку прокуратури єдиною підставою для закриття справ було те, що начебто масова фальсифікація рапортів інспекторів ДАІ не є злочином, оскільки рапорт інспектора ДАІ не є документом і за його підробку не передбачено відповідальності. Тобто, на думку прокуратури, фальсифікація понад 600 рапортів та притягнення до відповідальності майже 300 невинних водіїв взагалі не є правопорушенням.

Окрім того Генеральна прокуратура повідомила, що щодо суддів та вищих посадових осіб органів ДАІ розслідування не ведеться.

У зв'язку з цим 8 жовтня 2014 р. відбулася масова акція протесту під Генеральною прокуратурою та зустріч активістів з Віталієм Яремою.⁹ Як наслідок вже 10 жовтня усі закриті справи було відновлено. Цього ж дня було оголошено першу підозру колишньому начальнику ДАІ Києво-Святошинського району Турчину І. А. Справи починають спішно передавати у суд, але лише стосовно працівників ДАІ, які були

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

безпосередніми виконавцями фальсифікації документів.

Після цієї акції прокуратура м. Києва було порушила кримінальну справу № 4201410000001179 за фактом перевищення влади або службових повноважень керівництвом Департаменту ДАІ МВС України, які давали вказівки щодо переслідування учасників Автомайдану.

06.11.2014 було порушено 20 кримінальних проваджень за ст. 375 КК України (постановлення завідомо неправосудного рішення) стосовно суддів, які виносили постанови про притягнення учасників акцій протесту до адміністративної відповідальності.

09.12.2014 Києво-Святошинський районний суд Київської області виніс вирок по справі № 369/10685/14-К, яким засудив колишнього начальника ВДАІ Києво-Святошинського РВ ГУ МВС України в Київській області Турчина І. А. за скоєння злочину, передбаченого ч. 1 ст. 366 КК України (службове підроблення 13 протоколів щодо учасників протестів) та призначив покарання у вигляді 1 року обмеження волі з позбавлення права обіймати посади в ОВС на термін 2 років та на підставі ст. 75 КК України звільнив від відбування основного покарання з іспитовим терміном на 1 рік. Також було задоволено позов про відшкодування потерпілому моральної шкоди у розмірі 10000 грн. Зауважимо, що прокуратура просила застосувати до Турчина І. А. покарання у вигляді штрафу у розмірі 850 грн. Лише втручання потерпілих та активістів не дозволило застосувати до Турчина І. А. таке сміховинне покарання.

24.12.2014 р. прокуратура м. Києва повідомила про підозру двом суддям Печерського районного суду міста Києва Кицюку В. П. та Царевич О. І.

У грудні в Генеральній прокуратурі було створено Управління спеціальних розслідувань, на яке покладено функцію комплексного розслідування злочинів проти учасників Революції гідності. Дане управління на підставі заяви від 19 грудня 2014 року ВГО «Автомайдан» порушило кримінальну справу № 4201400000001734 за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. 3 ст. 28, ч. 3 ст. 365, ч. 3 ст. 364, ч. 3 ст. 28, ч. 2 ст. 375 ККУ за фактом організації вищими службовими особами МВС, зокрема Департаменту ДАІ МВС України, за попередньою змовою з іншими вищими службовими особами органів прокуратури, судової влади, інших органів державної влади та невстановлених осіб масових зловживань службовим становищем, перевищенням влади працівниками правоохоронного органу та постановленням суддею завідомо неправосудних рішень з метою незаконного переслідування учасників руху «Автомайдан» під час масових акцій протесту. У межах цієї кримінальної справи має бути встановлено організаторів та замовників злочинів стосовно активістів Автомайдану. Наразі по справі здійснюються слідчі дії, однак не винесено ще жодної підозри. На думку активістів слідство у цій справі поки не можна назвати ефективним.

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

Із моменту призначення Генерального прокурора України Шокіна В. М. відбулось декілька зустрічей Шокіна В. М. з активістами ВГО Автомайдан та адвокатами по інших справах Євромайдану, на яких було озвучено усі проблеми слідства по цих справах. Генеральний прокурор показав готовність до діалогу та бажання вирішити існуючі проблеми. З того часу відбулось декілька позитивних зрушень по справах (зокрема було активізовано розслідування по суддях та високопосадовцях ДАІ). Однак на даний момент загальна картина змінилась несуттєво. За цей час не винесено жодного вироку по справах.

У зв'язку з цим 22 квітня 2015 року Комітет ВРУ з питань запобігання та протидії корупції на черговому заслуховуванні звіту силовиків щодо розслідувань справ Євромайдану визнав їх роботу незадовільною та прийняв рішення рекомендувати слідству врахувати рекомендації адвокатів та потерпілих щодо усунення недоліків слідства.

3.2. НЕДОЛІКИ ТА ПРОБЛЕМИ У РОЗСЛІДУВАННІ

3.2.1. НЕНАЛЕЖНА ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗСЛІДУВАННЯ

Враховуючи організованість переслідувань та поєднання усіх злочинів єдиним умислом, логічно, що вони повинні розслідуватись як одне ціле та за однією методикою. Повинен бути єдиний центр розслідувань, єдина методика, чітко визначена стратегія і тактика, скоординовані дії та конкретні відповідальні за процес розслідувань на рівні Генеральної прокуратури. Також очевидно, що окремі справи, наприклад, стосовно високопосадовців та суддів, враховуючи їх особливий статус, доступ до інформації, можливість впливу на хід слідства та складність доказування, не можуть належно розслідуватись регіональними прокуратурами.

З цією метою було створено Управління спеціальних розслідувань ГСУ ГПУ. Однак до цього моменту у розслідуваннях справ Автомайдану це управління не відіграє ключову роль. Незважаючи на підтриману Генеральним прокурором ще 02 квітня 2015 року позицію, що усі справи стосовно суддів мають розслідуватись цим управлінням, цього не відбулось. Зокрема, тут розслідується лише одна справа (№ 4201400000001734). Інші справи і далі перебувають у регіональних прокуратурах і координація їх роботи є мінімальною та вкрай неефективною.

Окрім того, управління досі недоукомплектоване та не має достатнього матеріально-технічного забезпечення, що просто не дає фізичної можливості здійснювати розслідування на належному рівні та оперативно.

Якщо співпраця і комунікація з Генеральною прокуратурою та управлінням спеціальних розслідувань налагоджена достатньо добре, то потерпілі неодноразово

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

повідомляли, що із слідчими, які безпосередньо ведуть слідство, такий діалог не завжди відбувається. Потерпілі інформують про формальний підхід до розслідування, використання слідчими юридичної необізнаності потерпілих, відмову проводити усі слідчі дії для з'ясування усіх обставин справи тощо. Представники прокуратури у суді взагалі відмовляються спілкуватися з потерпілими, а під час розгляду справ часто заперечують проти клопотань потерпілих.

Як наслідок, ми маємо вкрай розбалансоване розслідування справ, які по-суті, є епізодами одного комплексного злочину. Це негативно впливає на усі аспекти слідства, починаючи із правової кваліфікації злочинів (наприклад, прокуратура м. Києва кваліфікувала дії інспекторів ДАІ за ст. 366 та 340 ККУ, а прокуратура Київської області аналогічні дії кваліфікує лише за ст. 366 ККУ), закінчуючи оперативністю, ефективністю та якістю розслідування.

3.2.2. Розслідування фактично ведеться лише щодо низової ланки працівників ДАІ

Наразі усі кримінальні справи, у яких є реальний прогрес, стосуються лише тих працівників ДАІ, які безпосередньо склали фальсифіковані документи. Особи, які давали злочинні вказівки, координували і контролювали їх виконання досі пір залишаються поза належною увагою прокуратури.

До лютого 2015 року у обвинувальних актах не було жодного натяку на організованість цих злочинів. Згідно з висновками прокуратури, кожен з 415 працівників ДАІ самостійно і незалежно один від одного вирішив переслідувати активістів із незрозумілих причин. До суду було скеровано більше 20 таких актів. Більше того, прокуратура перешкоджала намаганням потерпілих самостійно довести у суді наявність злочинних вказівок. Так, при розгляді кримінальної справи № 369/10685/14-к у Києво-Святошинському суді м. Києва щодо Турчина Ігоря Андрійовича представник обвинувачення Куц О. О. заперечував проти долучення до матеріалів справи та дослідження у судовому засіданні доказів, які б свідчили про те, що Турчин І. А. діяв на підставі вказівки.

Лише після неодноразових зустрічей адвокатів з Генеральним прокурором у обвинувальних актах почали вказувати, що ці злочини були організовані високопосадовцями та були вчинені з метою придушення протестного руху. Однак ці вказівки є голослівними та не підтверджені доказами. Зокрема, 27 квітня 2015 року було закінчено досудове розслідування у кримінальному провадженні № 420141110115000027 стосовно працівника ДАІ Гусева О.Г, якого було звинувачено у фальсифікації декількох рапортів. У пред'явленій підозрі вказано, що дії Гусева О.Г. були спричинені виконанням злочинних наказів, але в матеріалах справи відсутні будь-які докази, які б підтверджували такий висновок слідства.

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

Практично не здійснюється розслідування, збір необхідних доказів, допит свідків та потерпілих тощо у справах щодо суддів, які приймали завідомо неправосудні рішення. На даний момент активні дії здійснюються лише щодо 6-ти суддів. Тоді як таких суддів у цих справах було 126. Також відсутня будь-яка інформація, яка б свідчила, що слідство по суддях намагається встановити, хто здійснював тиск на суддів і яка роль голів судів у цих справах. На даний момент не порушено жодної справи по ст. 376 ККУ (втручання в діяльність судових органів).

3.2.3. НЕБАЖАННЯ ПРОКУРАТУРИ НАДАВАТИ ПОСТРАЖДАЛИМ СТАТУСУ ПОТЕРПІЛОГО

У більшості справ особи, які постраждали від дій працівників ДАІ проходять у справі як свідки. Прокуратура вкрай неохоче залучає цих осіб, як потерпілих. Статус потерпілих надає особі набагато більше процесуальних прав. Потерпілий може подавати докази, брати участь у дослідженні доказів, заявляти клопотання, ознайомлюватися з матеріалами справи, заявляти цивільний позов, оскаржувати вирок, укладати угоду з обвинуваченим тощо. Відповідно до КПК України потерпілим визнається особа, яка подала заяву про злочин або ж подала заяву в уже відкритому провадженні про залучення її до провадження, як потерпілого. Прокуратура користується правовою необізнаністю постраждалих і використовує формальні приводи (відсутність окремої заяви потерпілого) для того, щоб не визнавати їх потерпілими. При цьому більшість водіїв прямо зазначають на допитах, що вважають себе потерпілими. Іноді прокуратура не залучає цих осіб в якості потерпілих навіть при наявності заяви про злочин. Для прикладу, незважаючи на подання заяви про злочин, не визнано потерпілим Арсенія Толстих по справі стосовно інспектора Міяля О. Ю. (№ 4201423000000058), та Бредака Ігоря стосовно інспектора Дорошенка М.П (№ 4201410000001500). При розгляді справи у суді стосовно Турчина І. А. прокуратура взагалі заперечувала проти залучення, наприклад Світельського В. В. в якості потерпілого, і лише за рішенням суду останнього було таки визнано потерпілим та задоволено його цивільний позов.

Така ситуація формує істотне порушення прав постраждалих, значне ускладнення їх участі у розслідуванні справ та, навіть, отриманні інформації про хід та розгляд цих справ. У більшості випадків постраждалі активісти вимушені дізнаватися про хід розслідування та судові засідання по цих справах із мережі Інтернет. Окрім того, фактичне усунення потерпілих від розгляду справ значно ускладнює встановлення істини, отримання належних доказів та застосування до порушників справедливого покарання.

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

3.2.4. Низька якість проведеного розслідування та зібраної доказової бази

Незважаючи на тривалий час здійснення розслідування, готовність активістів йому сприяти, подання в прокуратуру доказів злочинності дій інспекторів та організованості переслідувань (наприклад, ТСК ВР було систематизовано та передано в Генеральну прокуратуру великий масив інформації щодо цих подій), прокуратура не змогла провести належне розслідування, зібрати достатню доказову базу по цих справах та скласти належні процесуальні документи. Такий висновок можна зробити з тих справ, які передано до судів. Так, вирок у кримінальній справі № 369/10685/4-к у Києво-Святошинському суді м. Києва щодо Турчина Ігоря Андрійовича, по-суті, базується виключно на визнанні обвинуваченим своєї вини. Слідство не надало жодного доказу про те, що Турчин А. І. знав про неправдивість рапорту, який став підставою для складення протоколу. Також відсутні будь-які докази про отримання Турчином А.І. вказівки про складання таких протоколів. При цьому прокуратура у судовому засіданні заперечувала проти долучення до матеріалів справи та дослідження у судовому засіданні доказів, які б могли підтвердити ці факти. У зв'язку з цим вирок був скасований Ухвалою Апеляційного суду Київської області від 03.03.15 року і скерований на повторний розгляд у суд першої інстанції.¹⁰ А судом першої інстанції обвинувальний акт взагалі було повернуто до прокуратури. При цьому суд встановив наступне:

*«Під час підготовчого судового засідання встановлено, що обвинувальний акт в цьому кримінальному провадженні не відповідає вимогам ст. 291 КПК України, оскільки не містить формулювання обвинувачення відповідно до положень закону, адже в даному обвинувальному акті зазначені лише фактичні обставини справи, які встановлені слідчим під час досудового розслідування, та наявна вказівка на те, що досудовим розслідуванням зібрано достатньо доказів для підозри ОСОБА_3 у внесенні до офіційного документу завідомо неправдивих відомостей».*¹¹

Відсутністю належної доказової бази також обґрунтований виправдальний вирок Вишгородського районного суду Київської області від 10 лютого 2015 року по справі № 363/4912/15-к, яким виправдано інспектора ДАІ Мельниченка Є. Т. Суд зазначив, що під час досудового слідства навіть не було допитано інспектора Прохорчука О. В., рапорт якого став підставою для складання протоколу Мельниченком Є. Т.¹²

Практично усі справи, які передані до суду мають значні недоліки, внаслідок чого суди або вказують на неправильну підсудність цих справ або повертають

¹⁰ WWW.REYESTR.COURT.GOV.UA/REVIEW/42978113

¹¹ WWW.REYESTR.COURT.GOV.UA/REVIEW/43439404

¹² WWW.REYESTR.COURT.GOV.UA/REVIEW/42728665

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

обвинувальні акти на доопрацювання у прокуратуру.¹³ Зокрема, повертаючи обвинувальний акт у кримінальному провадженні № 4201410000001509 суд зазначив:

«Під час вивчення обвинувального акту встановлено, що він не містить виклад фактичних обставин кримінального правопорушення, які прокурор вважає встановленими, правову кваліфікацію кримінального правопорушення з посиланням на положення закону і статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність та формулювання обвинувачення. Зокрема не викладено мотив вчинення кримінальних правопорушень, а також спосіб його вчинення, в частині обізнаності підозрюваного ОСОБА_1 в даних транспортних засобів, що рухались в автоколоні, не зазначено розмір шкоди, завданий злочином».¹⁴

Адвокати повністю погоджуються з висновками судів. Але замість того, щоб виправити помилки, здійснити усі необхідні слідчі дії для доведення вини обвинувачених, скласти належний обвинувальний акт прокуратура витрачає час на оскарження цих ухвал. Більше того, нові справи, які передаються до суду, також мають аналогічні вади. Так у кримінальному провадженні № 4201411101150000027 щодо працівника ДАІ Гусева О.Г, яке закінчено 27 квітня 2015 року, окрім показів потерпілого немає жодних інших доказів вини Гусева О.Г., а також доказів організованості цього злочину. Незважаючи на численні клопотання потерпілого про проведення додаткових слідчих дій, слідчий обмежився лише допитами свідків та проведенням почеркознавчої експертизи. Слідство не провело слідчого експерименту, не встановило місцезнаходження потерпілого та підозрюваного під час тих подій, не використало численні відеозаписи, не встановило роль керівників підозрюваного у вчиненні цього злочину та не вчинило низку інших слідчих дій, які б могли встановити істину у справі.

Більше того, часто слідчі відверто заявляють як потерпілим, так і підозрюваним, що ці справи не мають перспективи у суді та очікують виправдальних вироків.

На переконання активістів така ситуація зумовлена відсутністю реальної зацікавленості прокуратури у належному розслідуванні цих справ, а також відсутності рішення вищого керівництва про притягнення до відповідальності вищих посадових осіб органів МВС.

Ці справи ще раз довели, що у прокуратурі не змінився принцип розслідувань кримінальних справ. Слідчі не є самостійними особами і роблять лише те, на що є вказівка. А коли поступає вказівка, то її виконання здійснюється поспіхом, від чого страждає якість виконаних дій. Красномовною є ситуація по справі Турчина А. І. Так, 19 вересня 2014 року ця справа була закрита. 10 жовтня 2014 року

13 www.reyestr.court.gov.ua/REVIEW/43080417, www.reyestr.court.gov.ua/REVIEW/41872866, www.reyestr.court.gov.ua/REVIEW/42183138, www.reyestr.court.gov.ua/REVIEW/42546684

14 www.reyestr.court.gov.ua/REVIEW/42781002

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

(після акції під Генеральною прокуратурою) вона була поновлена і у цей же день Турчину А.І. оголошено підозру, а 14 жовтня 2014 року складено обвинувальний акт (див. додаток 5).

Недоліки у розслідуванні також зумовлені відсутністю належної координації та розслідування цих справ, як самостійних злочинів. Належну координацію повинно забезпечувати Управління зі спеціальних розслідувань Генеральної прокуратури, але як визнає керівник цього управління Горбатюк С.В. наразі така координація практично відсутня.

3.2.5. НЕНАЛЕЖНА РОБОТА ЗІ СВІДКАМИ З ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ТА СУДІВ

Без свідків з правоохоронних органів та судів, які знають, чому, під чиїм контролем і як вчинялися незаконні дії та приймалися неправосудні рішення розслідування може зайти в глухий кут. Тому пошук таких свідків має бути ключовим напрямком роботи слідчих. І такі свідки є. Але головна проблема з ними у тому, що вони не вірять, що їх свідчення дадуть результат. Натомість впевнені: надання показів лише створить їм проблеми (особливо серед колег). Тому потенційні свідки надають перевагу мовчанню. Дуже важливо створити умови, за яких свідки «з системи» бачили швидкий результат, підтримку та були впевнені у своїй безпеці.

Тому справи, де є свідки з правоохоронних чи судових органів, які дають викривальні покази, мають ставати пріоритетними, братись під особливий контроль, слідчі дії по них мають здійснюватись максимально оперативно і ефективно. Свідкам повинні бути надані гарантії безпеки. Про результат розслідувань треба широко інформувати громадськість.

По справах Автомайдану є декілька справ з такими свідками, але особливої активізації по них не відбулось, що породжує зневіру серед інших свідків. При цьому варто зазначити, що цих свідків знайшли адвокати потерпілих. Самі слідчі не проявляють жодної активності у пошуку таких свідків та переконанні їх у необхідності сприяти слідству та надавати вичерпні свідчення.

3.2.6. НЕВИКОРИСТАННЯ УСІХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ, ДОСТУПНИХ СЛІДСТВУ ВІДПОВІДНО ДО КПК

Неналежна доказова база зумовлена тим, що слідство не використовує усіх інструментів, необхідних для її збору і покарання винних у перешкоджанні слідству.

Слідчі повинні негайно порушувати кримінальні справи у випадку виявлення ознак надання завідомо недостовірних показів, службової недбалості, службового

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

470

підроблення, втручання в автоматизовану систему розподілу справ, інші програми та бази даних, знищення документів тощо.

Натомість прокуратура відмовляється належно реагувати на факти саботування та надання працівниками правоохоронних органів завідомо недостовірних показів. Зокрема, прокуратурою Київської області листом від 09.12.2014 р. № 06/1/1-2449 вих. № 14 було відмовлено одному з потерпілих активістів (Толстих А. І.) у порушенні кримінальної справи на підставі його заяви щодо можливого вчинення колишнім керівництвом ДАІ у Київській області Дерев'янкіним С.О., Дудником О.В., Куліковим О.В., злочинів, передбачених ст. ст. 367, 384 КК України. Тим самим прокуратура дозволяє правоохоронцям безкарно ухилятися від надання слідству достовірних показів.

Прокуратурі потрібно більш широко використовувати обшуки та виїмки, а також механізм відсторонення від займаної посади.

3.2.7. Відсутність реакції на неналежне розслідування та випадки явного саботажу

Однією з головних причин відсутності стимулу слідчих якісно проводити розслідування є впевненість у їх безкарності у випадку виявлення цих недоліків. Зокрема, активісти неодноразово вимагали притягнути до відповідальності осіб, винних у неналежному розслідуванні та у неправомірному закритті кримінальних справ. Однак досі громадськості невідомо про факти покарання цих осіб і більшість із них продовжує працювати у органах прокуратури.

29.04.15 р. В. М. Шокін публічно заявив, що «були встановлені факти умисного створення службовими особами Генпрокуратури України, МВС та СБУ перешкод, знищення доказів та вчинення інших протидій під час проведення досудового розслідування саме цих кримінальних проваджень».¹⁵ За цим фактом порушено кримінальну справу. Якщо винних буде притягнуто до реальної відповідальності, то вважаємо, що це дуже позитивно вплине на ефективність розслідувань у справах Євромайдану.

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

3.2.8. НЕДОСТАТНЄ ІНФОРМУВАННЯ СУСПІЛЬСТВА ПРО РЕЗУЛЬТАТИ РОЗСЛІДУВАННЯ

Наразі прокуратура є досить відкритою для комунікації з потерпілими та їхніми адвокатами, але інформація, яку отримує суспільство є фрагментарною та недостатньою для відстеження реальної ситуації у справах. У зв'язку з цим громадськості доволі складно розуміти динаміку розслідувань і мати цілісну картину. Тому дуже правильною ініціативою є створення Реєстру проваджень про злочини під час Революції Гідності.

3.2.9. ВІДМОВА МВС СПІВПРАЦЮВАТИ ТА СПРИЯТИ СЛІДСТВУ

Однією з найбільших об'єктивних проблем слідства є фактичний саботаж працівниками міліції розслідування. Усі працівники МВС (окремі з яких працюють на керівних посадах) дають покази, що порушень з боку інспекторів ДАІ не було, жодних вказівок про переслідування активістів вони не отримували, не надавали і не володіють будь-якою інформацією, яка б могла допомогти слідству. Проведені службові розслідування не виявили порушень, а дуже важливі докази злочинних вказівок зникли. Так, МВС листом № 17535/ав від 12.08.14 р. проінформувало, що *«встановити факт надсилання до підрозділів Державтоінспекції МВС каналами електронного зв'язку з офіційної електронної пошти ДДАІ МВС документа під назвою „Алгоритм дій“ не видається можливим, оскільки за даними журналу обліку вихідних документів ДДАІ МВС вищевказаний „Алгоритм дій“ не реєструвався. Також він відсутній і в електронному вигляді. У зв'язку з цим встановити ініціатора та авторство цього документа неможливо»*.

У прокуратурі неодноразово заявляли про відсутність сприяння з боку МВС.¹⁶ Але на переконання потерпілих та активістів найбільш тривожним сигналом є те, що така ситуація фактично толерується керівництвом МВС.

По-перше, МВС до останнього часу офіційно не визнавало факту переслідувань учасників автопробігу та заперечувало наявність порушень з боку працівників міліції, або ж визнавало їх лише дуже обмежено. За результатами службових розслідувань, які подали у прокуратуру, МВС не знайшло порушень у діях працівників ДАІ. Для прикладу, відповідно до Висновку службового розслідування від 04.04.2014 р. щодо дій інспекторів Гусева О.Г. та Міяля О.Ю. дії цих інспекторів визнано повністю правомірними. Звертаємо увагу, що висновок складено заступником начальника УДАІ ГУМВС України в Київській області О.В. Дудником., який

¹⁶ [HTTP://GAZETA.DT.UA/INTERNAL/SPISOK-SPRAVEDLIVOSTI-_.HTML](http://GAZETA.DT.UA/INTERNAL/SPISOK-SPRAVEDLIVOSTI-_.HTML)].

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

є свідком у кримінальній справі, порушеній по цих фактах. Більше того, він був заступником начальника УДАІ ГУМВС України в Київській області під час подій Майдану та особисто накладав резолюції на рапортах інспекторів ДАІ про складання протоколів щодо водіїв. Очевидно, що Дудник О. В. є безпосередньо зацікавленим у тому, щоб дії інспекторів ДАІ не були визнані незаконними. Показовим є те, що цей висновок затверджено діючим начальником УДАІ ГУМВС України в Київській області М. М. Горбоносом (див. додаток 6).

На усіх допитах чинні працівники ДАІ (у тому числі ті, які знаходяться на керівних посадах) стверджували, що інспектори лише виконували свою роботу. І лише у січні 2015 року Арсен Аваков у мережі Інтернет заявив про проведення нового службового розслідування та виявлення фактів переслідувань.¹⁷

Дуже показово, що навіть після цього у ДАІ продовжують стверджувати, що з боку працівників ДАІ жодних порушень не було. Так, 10.12.14 р. Мартиненко О. В. звернувся до Міністра внутрішніх справ з проханням провести службову перевірку законності дій інспектора Прохорчука О. В., який склав рапорт, що не відповідає дійсності, та начальника Славутицького ДАІ майора Веремеєнка А. І., який склав протокол на підставі цього рапорту. У відповідь він отримав листа ГУ МВСУ у Київській області від 12.01.15 р. № 18/М-615, де зазначалося, що жодних порушень у діях вказаних правоохоронців не виявлено. На той час справа щодо Прохорчука О. В. вже була передана до суду (див. додаток 7). Після особистого звернення активістів до міністра стосовно цієї ситуації, Мартиненко отримав листа з аналогічною відповіддю.

По-друге, МВС або відмовляється або максимально затягує з наданням інформації, яка необхідна для розслідування справ та громадського контролю за цим процесом. Так, починаючи з липня 2014 року, на запити Тимчасової слідчої комісії ВРУ МВС надає лише відписки про те, що проводиться службове розслідування. У грудні 2014 року відповідні запити у МВС надіслав і народний депутат Єгор Соколов. Адвокати двічі зустрічались з Арсеном Аваковим, який пообіцяв провести нове розслідування та надати вичерпні відповіді на усі запити. Однак на свої звернення народний депутат отримав аналогічну відписку про те, що інформацію буде надано пізніше (див. додаток 8). До цього моменту відповідь від МВС на вказані запити так і не надійшла.

В інших випадках, МВС відмовлялось надавати інформацію, посилаючись на ЗУ «Про захист персональних даних», тоді як відповідно до п. 2 ст. 5 цього закону не є конфіденційною інформацією персональні дані, що стосуються здійснення особою, яка займає посаду, пов'язану з виконанням функцій держави або органів місцевого самоврядування, посадових або службових повноважень.

17 [HTTP://BLOGS.PRAVDA.COM.UA/AUTHORS/AVAKOV/54B55B096E22D/](http://blogs.prawda.com.ua/authors/avakov/54b55b096e22d/)

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

Слідчі прокуратури також неодноразово засвідчували, що МВС або не дає відповіді на їх запити або надає формальні відповіді, які не мають користі для слідства.

По-третє, велика кількість міліціонерів, які були залучені до неправомірних дій щодо активістів ще до недавнього часу продовжували працювати у правоохоронних органах. Тим самим керівництво МВС посилало сигнал своїм підлеглим, що боятись покарання їм не варто. І лише у січні міністр проінформував про звільнення 102 працівників ДАІ (нагадуємо, що відповідно до даних прокуратури до безпосередньої фальсифікації документів було залучено 415 працівників ДАІ).

По-четверте, під час роботи ТСК було виявлено, що відповідно до даних рапортів інспекторів ДАІ та постанов судів 29.12.13 року на СП 501, що на вул. Богатирській 32-Е у період з 12:00 до 14:00 несли службу та зупиняли автомобілі 35 інспекторів ДАІ. Те, що наявність такої великої кількості інспекторів на одному СП не відповідає дійсності, підтверджується зокрема:

- Постовою відомістю розстановки нарядів дорожньо-патрульної служби станом на 29 грудня 2013 року, наданою листом ГУ МВС України у м. Києві від 04.02.14 р. № 45/267 на вимогу судді Личаківського районного суду м. Львова Головатому Р. Я. Відповідно до цієї відомості на СП № 501 знаходився лише інспектор Тарануха Є. О.
- листами ГУ МВС України у м. Києві № 10/82 аз від 20.02.14 та № 10/4941 від 20.03.14 відповідно до яких на вказаному стаціонарному пункті несли службу лише 5 інспекторів (Харчук С. С., Сологуб О. В., Щерба О. В., Тарануха Є. О., Малькевич І. Є.). Останній лист від 20.03.14 р. було підписано заступником начальника управління ДАІ у м. Києві Олександром Ткаченком.

Однак, у прокуратуру були подані інші листи за підписом п. Ткаченка, де стверджується, що на СП-501 були інші інспектори, ніж ті, що вказані у листі № 10/4941 від 20.03.14.

Також існують інші варіанти постових відомостей, ніж та, яка була надана листом ГУ МВС України у м. Києві від 04.02.14 р. № 45/267 на вимогу судді Личаківського районного суду м. Львова Головатому Р. Я. Це засвідчує, що органи МВС не лише не сприяють належному розслідуванню справ, але й, можливо, надають в прокуратуру недостовірні документи. На переконання активістів та потерпілих така позиція керівництва МВС надає безпосереднім виконавцям злочинних наказів впевненість, що вони зможуть уникнути відповідальності.

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

3.3. Висновки

В цілому можна говорити про незадовільний результат розслідувань справ щодо переслідувань учасників Автомайдану. Сам процес розслідування організований неналежно, якість розслідувань дуже низька. За рік слідчі не спромоглися зібрати достатню доказову базу. Втрачено багато часу, що ускладнює роботу зі збору доказів. Мають місце усі ознаки саботажу та штучного створення перешкод для належного розслідування. Існує велика ймовірність, що по усіх справах, які передано до суду, будуть винесені виправдальні вироки. Окрім того залишається величезна кількість фігурантів справ, щодо яких не проведені слідчі дії та не оголошено підозру. Практично відсутній прогрес з виявлення організаторів та контролерів цих злочинів. Мінімальні результати і в розслідуванні справ щодо суддів та осіб, які впливали на винесення ними неправосудних рішень.

Для виправлення ситуації потрібно:

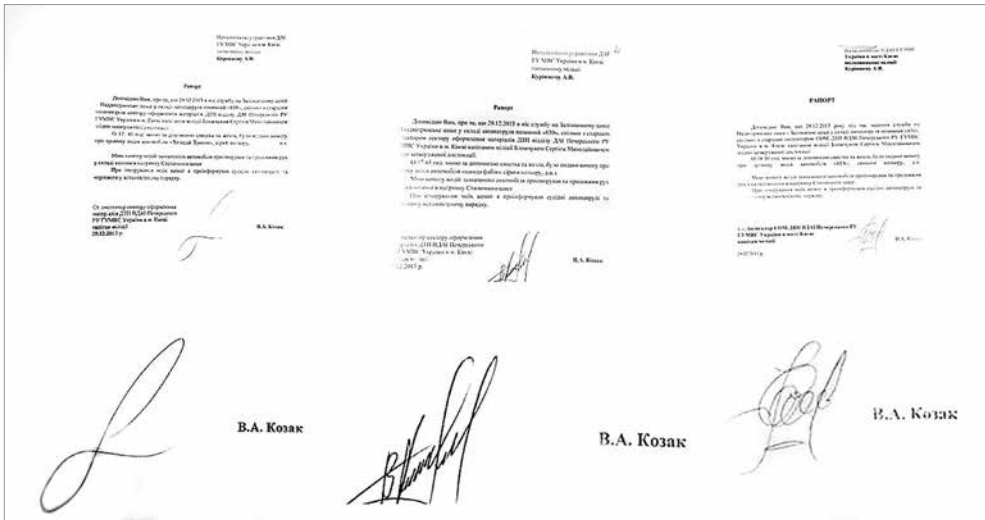
- забезпечити належну організацію слідства під контролем Управління спеціальних розслідувань, для чого надати цьому управлінню достатні кадрові та матеріально-технічні ресурси.
- виробити єдину методику розслідування цих справ, встановити перелік необхідних слідчих дій із врахуванням рекомендацій адвокатів потерпілих та оперативно їх виконати;
- максимально використовувати усі інструменти, які надані слідчим відповідно до чинного КПК для здійснення належного розслідування;
- притягнути до відповідальності усіх осіб, які саботують, перешкоджають слідству чи допускають бездіяльність;
- забезпечити співпрацю і координацію усіх силових органів з метою проведення ефективного розслідування цих справ;
- надати можливість громадськості контролювати перебіг розслідування та систематично звітуватись перед нею. ■

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

ДОДАТКИ

Додаток 1

Невідповідність підписів

Інспектор Печерського ВДАІ РУ ГУМВС України у м. Києві Козак В.А. – 3 різні варіанти підпису

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

476

7

1	будова рухів при виконанні «Т»	скорописний варіант	друкарський варіант	друкарський варіант
2	форма та напрямок рухів при виконанні заключного штриха розчерку	дугова, праворуч	прямолінійна, донизу	дугова, донизу
3	розміщення наряджової частини розчерка відносно повздожньої осі	значно відхилена праворуч	на повздожній осі	відсутня
4	напрямок рухів при виконанні покривного елементу	лівообертівний	відсутній	правообертівний

7с

Таранчук Євгеній
Олександрович

Фото 7. Збільшений підпис в рапорті на водія автомобіля Хюндай н.з. АА 7073 НА.

7с

Таранчук Євгеній
Олександрович

Фото 8. Збільшений підпис в рапорті на водія автомобіля Хюндай Соната н.з. АА 4743 СЕ

Таранчук Євгеній
Олександрович

Фото 9. Збільшений підпис в рапорті на водія автомобіля Форд Фіеста н.з. АА 1624 АІ

Встановлені розбіжні ознаки стійкі, суттєві та у своїй сукупності достатні для висновку про те, що підписи від імені Таранчука Є.О. в електрофотокопіях рапортів від 29.12.2013 на водія автомобіля Хюндай н.з. АА 7073 НА, на водія автомобіля Форд Фіеста н.з. АА 1624 АІ та на водія автомобіля Хюндай Соната н.з. АА 4743 СЕ виконані різними особами.

Порівнянням підпису від імені Таранчука Є.О. в рапорті від 29.12.2013 на водія автомобіля Форд Фіеста н.з. АА 1624 АІ з почерком, яким виконано рукописний текст цього рапорта та рапорта на водія автомобіля Хюндай Соната н.з. АА 4743 СЕ встановлені збіжності за ступенем виробленості

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

частини першого елемента букви «р» (коефіцієнт 1.96); наявність букви «д» в підрядковим елементом (коефіцієнт 1.94); відсутність початкових частин у буквах «к», «п» (коефіцієнт 0.82). Згідно зазначеній методичі коефіцієнт статистичних імовірностей складає 7.57, що більше 1, тому, ймовірніше за все (90% зі 100%) досліджуваний рукопис виконаний чоловіком.

При аналізі рукописного тексту рапортів від 29.12.2013, складених від імені інспектора ДПС ДАІ ГУМВС України в м. Києві Таранухи Євгена Олександровича відносно водіїв автомобілей Форд Фіеста н.з. АА 1624 АІ та Хюндай Соната н.з. АА 4743 СЕ встановлені наступні ознаки, за якими диференціюються рукописи на чоловічі та жіночі: середній розмір підрядкових елементів (коефіцієнт 0.57); овальна конфігурація підрядкових елементів букв «д», «у» (коефіцієнт 0.68); наявність підрядкової частини першого елемента букви «р» (коефіцієнт 0.56); дугові початкові штрихи у буквах «п», «т» (коефіцієнт 0.57). Згідно зазначеній методичі коефіцієнт статистичних імовірностей складає 0.12, що менше 1, тому, ймовірніше за все (90% зі 100%) досліджувані рукописи виконані жінкою.

ВИСНОВКИ

1. Рукописний текст в електрофотокопіях рапортів від 29.12.2013, складених інспектором ДПС 4 взводу роти СП полку ДПС ДАІ ГУМВС України в м. Києві старшиною міліції Таранухою Євгеном Олександровичем відносно водіїв автомобілів Форд Фіеста н.з. АА 1624 АІ та автомобіля Хюндай Соната н.з. АА 4743 СЕ виконані однією особою, а відносно водія автомобіля Хюндай н.з. АА 7073 НА – іншою особою.

2. Підписи від імені Таранухи Є.О. в електрофотокопіях рапортів від 29.12.2013, складених інспектором ДПС 4 взводу роти СП полку ДПС ДАІ ГУМВС України в м. Києві старшиною міліції Таранухою Євгеном Олександровичем відносно водіїв автомобіля Хюндай н.з. АА 7073 НА, автомобіля Форд Фіеста н.з. АА 1624 АІ та автомобіля Хюндай Соната н.з. АА 4743 СЕ виконані різними особами.

Підпис від імені інспектора Таранухи Є.О. та рукописний текст рапортів від 29.12.2013 на водіїв автомобілей Форд Фіеста н.з. АА 1624 АІ та Хюндай Соната н.з. АА 4743 СЕ, виконані однією особою.

3. Рукописний текст рапорта від 29.12.2013, складеного від імені інспектора ДПС ДАІ ГУМВС України в м. Києві Таранухи Євгена Олександровича відносно водія автомобіля Хюндай н.з. АА 7073 НА, ймовірно виконаний чоловіком.

Рукописні тексти рапортів від 29.12.2013, складених від імені інспектора ДПС ДАІ ГУМВС України в м. Києві Таранухи Євгена Олександровича відносно водіїв автомобілей Форд Фіеста н.з. АА 1624 АІ та Хюндай Соната н.з. АА 4743 СЕ, ймовірно виконані жінкою.

Спеціаліст

О.П. Кривошеїна

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

478

Додаток 2

МВС УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ
СПРАВ УКРАЇНИ У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

п.л. Генерала Григоренка, 3, м. Львів, 79007 тел. (032) 258-62-81
факс (032) 297-13-39, телекс 234366 Zakon UX, E-mail: lviv-gumvs@lv.ukrtel.net

17 квітня 2014 року № 91/2014-91

На № Д-17-185 від 12.03.2014

Депутатові
Львівської обласної ради
Ганущину О.О.
вул. Винниченка, 18,
м. Львів, 79008

Про розгляд звернення

Шановний Олександр Олександровичу!

У Головному управлінні МВС України у Львівській області, в межах компетенції, розглянуто Ваше депутатське звернення щодо можливих протиправних дій працівників Державтоінспекції м. Львова та Львівської області, котре було адресоване в Генеральну прокуратуру України.

Повідомляємо, що 02.04.2014 до ГУМВС України у Львівській області із прокуратури Львівської області надійшло подання від 28.03.2014 № 15/1-43 про усунення порушень вимог чинного законодавства при застосуванні заходів адміністративного впливу в сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, з якого вбачається, що досудовим розслідуванням в кримінальному провадженні № 4201-4140000000035 за фактом перевищення службових повноважень та вчинення службового підроблення працівниками УДАІ ГУМВС України у Львівській області матеріалів про адміністративні правопорушення, встановлено, що працівники УДАІ ГУМВС, достовірно знаючи, що підставою для складання протоколів про вчинення адміністративного правопорушення та притягнення громадян до адміністративної відповідальності була участь громадян у мирних акціях протесту, що відбувалися на території України в період листопада 2013 року – січня 2014 року, виконуючи вказівки вищестоящих керівників, діючи у відповідності до скерованого Департаментом ДАІ МВС України «Алгоритму дій», усвідомлюючи, що діють у порушення вимог законодавства, на виконання рапортів працівників УДАІ ГУМВС у м. Києві та Київській області в січні 2014 року, безпідставно допускаючи порушення процесуальних прав громадян, склали та скерували до суду протоколи про вчинення ними адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 122-2 КУпАП, за те, що останні наприкінці грудня 2013 року в м. Києві та Київській області під час проведення мирних акцій протесту не

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

виконали вимог працівників ДАІ про записку транспортного засобу...

Враховуюче те, що будь-які негативні наслідки для вказаних громадян не настали (вилучення реєстраційного свідоцтва, затримання транспортних засобів, позбавлення водійських прав), прокуратурою Львівської області кримінальне провадження від 27.02.2014 № 42014140000000035 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.365 КК України, стосовно працівників УДАІ ГУМВС України у Львівській області 27.03.2014 закрито на підставі п. 2 ч. 1 ст. 284 КПК України.

За результатами проведеного ГУМВС України у Львівській області службового розслідування 10.04.2014 керівництвом ГУМВС України у Львівській області прийнято рішення про звільнення з органів внутрішніх справ інспектора ВДАІ Миколаївського РВ ГУМВС майора міліції Томчишина О.В. та інспектора ДПС взводу № 5 РДПС ДАІ ЛМУ ГУМВС прапорщика міліції Лучишина І.П., попереджено про неповну посадову відповідність інспектора ДПС взводу № 3 РДПС ДАІ ЛМУ ГУМВС сержанта міліції Коминара Р.М., старшого інспектора ДПС взводу № 3 РДПС ДАІ ЛМУ ГУМВС старшого лейтенанта міліції Нетреб'яка Ю.І., старшого інспектора САП ВДАІ ЛМУ ГУМВС капітана міліції Оришина Ю.Б., інспектора ДПС взводу № 3 РДПС ВДАІ ЛМУ ГУМВС прапорщика міліції Климківа І.З., інспектора ДПС взводу № 5 РДПС ДАІ ЛМУ ГУМВС прапорщика міліції Дідуха А.В., інспектора СОМ ДПП, дізнання, розшуку ТЗ, що зникли з місця ДТП ВДАІ ЛМУ ГУМВС капітана міліції Гуменюка О.В., інспектора ДПС взводу № 2 РДПС ВДАІ ЛМУ ГУМВС старшого сержанта міліції Галушку О.М., інспектора ДПС взводу № 5 РДПС ВДАІ ЛМУ ГУМВС старшого сержанта міліції Федуня О.М., інспектора ВДАІ Жовківського РВ ГУМВС капітана міліції Петріва І.М., інспектора ВДАІ Червоноградського МВ ГУМВС лейтенанта міліції Яворського В.І., інспектора ВДАІ Дрогобицького МВ ГУМВС старшого лейтенанта міліції Семенича С.Ю., старшого державтоінспектора ВДАІ Сокальського РВ ГУМВС капітана міліції Шлака Я.М., інспектора ВДАІ Стрийського МВ ГУМВС старшого лейтенанта міліції Кашука Т.В.

Цим же службовим розслідуванням відносно в.о. начальника ВДАІ ЛМУ ГУМВС полковника міліції Казмірука В.В., начальника відділу оформлення матеріалів ДТП, дізнання, розшуку транспортних засобів, що зникли з місця ДТП та адміністративної практики УДАІ ГУМВС підполковника міліції Гамаюнова І.В. та інспектора ДПС взводу № 3 РДПС ДАІ ЛМУ ГУМВС прапорщика міліції Шельонга Р.Є. прийнято рішення про не притягнення їх до дисциплінарної відповідальності, у зв'язку із їхнім попереднім звільненням з органів внутрішніх справ України.

Додатково повідомляємо, що копію Вашого звернення скеровано до УДАІ ГУМВС України у м. Києві для організації проведення службового розслідування стосовно дій працівників УДАІ ГУМВС України у м. Києві. Про прийняте рішення Вас буде повідомлено додатково.

З повагою
т.в.о. начальника

Ганусин
234-0887

С.Р.Маруняк

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

480

Додаток 3

Прокуратура України
ПРОКУРАТУРА КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
 бульвар Лесі Українки, 27-2, м. Київ, 01601, факс 286-16-48

ПОСТАНОВА
 про закриття кримінального провадження

м. Київ

16 травня 2014 року

Слідчий в особливо важливих справах другого слідчого відділу слідчого управління прокуратури Київської області юрист 2 класу Люльчук Олександр Олександрович, розглянувши матеріали кримінального провадження розглянувши кримінальне розглянувши матеріали досудового розслідування у кримінальному провадженні №42014110000000132, -

ВСТАНОВИВ:

23.04.2014 до прокуратури Київської області з Генеральної прокуратури України надійшло звернення Дядечко К.І. про вчинення працівниками УДАІ ГУМВС України в Київській області кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 366 КК України.

24.04.2014 до Єдиного реєстру досудових розслідувань внесено відомості за зверненням Дядечко К.І. за №42014110000000132 за фактом складання 30.12.2013 старшим інспектором ДПС взводу №3 РДПС ДАІ із ЗС при УДАІ ГУМВС України в Київській області Прохорчук О.В. УДАІ рапорту, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 366 КК України.

Під час досудового розслідування 15.05.2014 до Єдиного реєстру досудових розслідувань за №42014110000000192 внесено відомості про вчинення працівниками ВДАІ Вінницького МВ УМВС України в Вінницькій області кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст. 366 КК України, за фактом складання протоколу про адміністративне правопорушення щодо Крулько І.В. за ст. 122-2 КУпАП.

16.04.2014 прокурором відділу прокуратури Київської області Норцем О.В. об'єднані в одне провадження матеріали досудових розслідувань за №42014110000000132 та №42014110000000192.

Досудовим розслідуванням встановлено, що старший інспектор ДПС взводу №3 РДПС ДАІ із ЗС при УДАІ ГУМВС України в Київській області Прохорчук О.В. 30.12.2013 склав рапорт на ім'я начальника УДАІ ГУМВС України в Київській області Дерев'янкина С.О. в якому вказав, що 29.12.2013 о 12 год. 30 хв. на 20 кілометрі автодороги Київ-Овруч в с. Нові-Петрівці Вишгородського району Київської області водій автомобілю «Фольксваген», реєстраційний номер [REDACTED], не виконав вимогу працівника міліції про

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

3

Законність рапорту, як доказу по справі про адміністративне правопорушення вивчає та оцінює за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному дослідженні всіх обставин в їх сукупності, керуючись законом і правосвідомістю, відповідно до статей 252, 279 та 280 КУпАП орган (посадова особа), до компетенції якої віднесено розгляд таких справ, тобто судді судових установ.

Таким чином, рапорт старшого інспектора ДПС взводу № 2 роти ДПС ДАІ із ЗС при УДАІ ГУМВС України в Київській області Прохорчука О.В. від 30 грудня 2013 року про порушення водієм автомобіля «Фольксваген», реєстраційний номер [REDACTED], вимоги п. 2.4 Правил дорожнього руху не є офіційним документом, що свідчить про відсутність предмету, тобто об'єкту злочину, передбаченого ст. 366 КК України.

Таким чином, в ході досудового розслідування повністю та беззаперечно доведено, що в діях старшого інспектора ДПС взводу № 2 роти ДПС ДАІ із ЗС при УДАІ ГУМВС України в Київській області Прохорчука О.В. відсутні об'єктивна та суб'єктивна сторони, а також предмет кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 366 КК України.

З огляду на викладене, враховуючи, що за результатами проведеного досудового розслідування не з'ясувано даних про наявність в діях старшого інспектора ДПС взводу № 2 роти ДПС ДАІ із ЗС при УДАІ ГУМВС України в Київській області Прохорчука О.В. складу кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 366 КК України, кримінальне правопорушення, відомості про яке внесені до ЄРДР за №42014110000000132 від 24.04.2014, на підставі п. 2 ч. 1 ст. 284 КПК України підлягає закриттю, у зв'язку з відсутністю в діях складу кримінального правопорушення.

Враховуючи вищевикладене, керуючись ч. 1, п. 8 ч. 2, ч. 5 ст. 40, ч. ч. 1, 3, 5, 6 ст. 110, п. 2 ч. 1, ч. ч. 3, 5 ст. 284 КПК України, -

ПОСТАНОВИВ:

1. Кримінальне провадження, внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за №42014110000000132 від 24.04.2014 року, в частині кваліфікації дій за ч.1 ст. 366 КК України стосовно старшого інспектора ДПС взводу № 2 роти ДПС ДАІ із ЗС при УДАІ ГУМВС України в Київській області Прохорчука О.В. закрити на підставі п.2 ч.1 ст. 284 КПК України, у зв'язку з відсутністю в його діянні складу кримінального правопорушення.
2. Постанова підлягає негайному виконанню мною за місцем знаходження органу досудового розслідування у м. Києві.
3. Копію постанови направити прокурору та Дядечко К.І.
4. Постанова може бути оскаржена протягом 10 днів з моменту отримання її копії прокурору в порядку, передбаченому ст. 284 КПК України, та до суду в порядку, передбаченому ст.ст. 303, 304 КПК України.

Слідчий в особливо важливих справах
прокуратури Київської області
юрист 2 класу

О. Люльчук

III. МОНІТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

Додаток 4

482

2

отримано доказів про винищення правопорушень однією особою чи групою осіб за попередньою змовою.

Відомості до Служби реєстру досудових розслідувань за фактами постановлення судами рішень про притягнення учасників Автомайдану до адміністративної відповідальності, втручання в діяльність службових органів, а також за фактами масового розголосу через мережу Інтернет персональних даних власників автомобілів, які були учасниками акції протесту, органами прокуратури не шукані, та досудове розслідування кримінальних проваджень указаної категорії не здійснювалось.

Водночас повідомляю, що слідчим управлінням прокуратури Київської області здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні за фактом службового підроблення, виненого старшим інспектором ДПС ввозу №3 РПДС ДАІ із ЗС при УДАІ ГУМВС України в Київській області Прохорюком О.В.

Хід досудового розслідування у всіх кримінальних провадженнях вказаної категорії перебуває на особливому контролі керівництва Генеральної прокуратури України. Стан справста постійно заслуховується на оперативних нарадах в Генеральній прокуратурі України та викладаються всі можливі заходи щодо встановлення винних осіб.

Надання більш детальної інформації у кожному окремому кримінальному провадженні є неможливим у зв'язку з неопублікованістю розголошення відомостей досудового розслідування відповідно до ст. 222 КПК України.

Своєю законною компетенцією органи прокуратури Черкаської області постановили Черкабальського райсуду від 29.01.2014, розроблення і надання з офіційної поштою скріншоту Департаменту ДАІ МВС України до регіональних підрозділів електронного документа «Алертикс ДІВ щодо складання протоколу про адміністративне правопорушення відносно громадян, які порушили ПДР», бездіяльності службових осіб державної автономної встановлення осіб, які надавали накази, здійснювали збір інформації про хід акцій протесту, отримали документ щодо інформації про заходи, які відбувалися 29.12.2013, звернення з цих питань надіслано до прокуратури Черкаської області та Міністерства внутрішніх справ України для розгляду та інформування про результати Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України.

Хід перевірки Генеральною прокуратурою України взято на контроль.

3 лютого

Заступник
Генерального прокурора України –
начальник Головного слідчого управління *Шиньков* *В.В.* *В.В.Баганець*

16.02.14

Прокуратура України
ГЕНЕРАЛЬНА ПРОКУРАТУРА УКРАЇНИ
16/8 Р.П.Д.С. № 01/14-02/04-19
16.02.2014, № 01/14-02/04-19
Вересня Рада України
Голова Тимчасової слідчої комісії
Яворницькому В.О.

Шановний Володимире Олександровичу!

Наше звернення щодо створу розслідування кримінальних проваджень за фактом складання працівниками органів внутрішніх справ рішень та протоколів про винищення учасників Автомайдану адміністративних правопорушень та з інших питань розгляду.

Повідомляю, що за результатами перевірок стосовно законності притягнення учасників масових акцій протесту до адміністративної відповідальності органами прокуратури України за фактами складання службовими особами органів МВС України матеріалів про адміністративні правопорушення, у тому числі за завалом, які надійшли до органів прокуратури до 21.02.2014, розпочато 135 кримінальних проваджень, до органів внутрішніх справ введено 69 наказів, які задоволено, 185 службових осіб міліції притягнуто до дисциплінарної відповідальності, на негласній постанови суду введено 17 дослідників сфери.

На виконання Закону України «Про неспроможність керування та поєднання осіб з призову осіб, які мали місце від час проведення виборчих, референдарних та виборчих акцій, що втратили чинність, деяких законів України» якого ходили до виконання при громадян, які були піддані незаконному переслідуванню: введено 500 клопотань до судів про звільнення від адміністративної відповідальності осіб – учасників масових акцій протесту, які розглянуто і задоволено.

За результатами розслідування 53 кримінальні провадження об'єднано, 51 провадження заарешто на підставі в.ч. 2, ч. 1 ст. 264 КПК України. На територіях час в провадженні органи прокуратури перебуває 30 проваджень, у яких про відмову особам не повідомлялось, в тому числі про відсторонення їх від займаних посад не приймалось.

Шкідливі для об'єднання кримінальних проваджень, які розслідуються органами прокуратури, в одне не відбувається, оскільки на цей час здійснено не

16.02.14

ІІІ. МОНІТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

Додаток 5

17

115

Протоколи України
ПРОКУРАТУРА КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Відділ для справ 272, м. Київ, 01010

12.02.2014 22:22
000122020222

Наказом слідчої проєкції
судової палати у складі
прокураторів області у складі
протоколу керівництва і керівників
Київської прокуратури
Кирилюк О.М.

Наказом для подальшого розслідування про підозру Турчина І.А. у
виробничому крадіжстві, №42014110060000161 від 26.04.2014 та опісля
розширеного проаналізування (позитиву), вересневому ч. 1 ст. 366 КК
України.

Додаток: проект галузевих проєктів на й.р.

Судовий слідчий другого
ступеня відділу слідчого управління
прокуратури Київської області
Юнг З.Івасюк

Д. Воробей

17

115

Протоколи України
ПРОКУРАТУРА КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Відділ для справ 272, м. Київ, 01010

12.02.2014 22:22
000122020222

Наказом слідчої проєкції
судової палати у складі
прокураторів області у складі
протоколу керівництва і керівників
Київської прокуратури
Кирилюк О.М.

Наказом для подальшого розслідування про підозру Турчина І.А. у
виробничому крадіжстві, №42014110060000161 від 26.04.2014 та опісля
розширеного проаналізування (позитиву), вересневому ч. 1 ст. 366 КК
України.

Додаток: проект галузевих проєктів на й.р.

Судовий слідчий другого
ступеня відділу слідчого управління
прокуратури Київської області
Юнг З.Івасюк

Д. Воробей

17

115

Протоколи України
ПРОКУРАТУРА КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Відділ для справ 272, м. Київ, 01010

12.02.2014 22:22
000122020222

Наказом слідчої проєкції
судової палати у складі
прокураторів області у складі
протоколу керівництва і керівників
Київської прокуратури
Кирилюк О.М.

Наказом для подальшого розслідування про підозру Турчина І.А. у
виробничому крадіжстві, №42014110060000161 від 26.04.2014 та опісля
розширеного проаналізування (позитиву), вересневому ч. 1 ст. 366 КК
України.

Додаток: проект галузевих проєктів на й.р.

Судовий слідчий другого
ступеня відділу слідчого управління
прокуратури Київської області
Юнг З.Івасюк

Д. Воробей

17

115

Протоколи України
ПРОКУРАТУРА КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Відділ для справ 272, м. Київ, 01010

12.02.2014 22:22
000122020222

Наказом слідчої проєкції
судової палати у складі
прокураторів області у складі
протоколу керівництва і керівників
Київської прокуратури
Кирилюк О.М.

Наказом для подальшого розслідування про підозру Турчина І.А. у
виробничому крадіжстві, №42014110060000161 від 26.04.2014 та опісля
розширеного проаналізування (позитиву), вересневому ч. 1 ст. 366 КК
України.

Додаток: проект галузевих проєктів на й.р.

Судовий слідчий другого
ступеня відділу слідчого управління
прокуратури Київської області
Юнг З.Івасюк

Д. Воробей

III. МОНІТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

484

Додаток 6

4

при УДАІ Міяля О.Ю., можливо кваліфікувати, як посягнення судяка вчиненого правопорушення.

Законність рапорту, як доказу по справі про адміністративне правопорушення визначатиме та оцінює за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному дослідженні всіх обставин в їх сукупності, керуючись законом і правосвідомістю, відповідно до статті 252, 279 та 280 КУпАП орган (посадова особа), до компетенції якої віднесено розгляд таких справ, тобто судді судових установ.

На підставі вищевикладеного

уважає би:

1. Службове розслідування закінченим, а дії командира вазову № 3 роти ДПС ДАІ із ЗС при УДАІ Гусєва О.Г. та старшого інспектора ДПС вазову № 3 роти ДПС ДАІ із ЗС при УДАІ Міяля О.Ю. провотирішим.
2. Крім висновку та матеріалів службового розслідування направити до прокуратури Київської області.

Заступник начальника УДАІ
ГУМВС України в Київській області
поковик міліції
04_04.2014

О.В. Дуліць

ПОГОДЖЕНО
Начальник УДАІ ГУМВС
України в Київській області
поковик міліції
04_04.2014

М.М. Горбонос

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. начальника ГУМВС
України в Київській області
поковик міліції
04_04.2014

І.П. Гринівич

ВИСНОВОК

службового розслідування за фактом надходження доручення прокуратури Київської області щодо проведення службового розслідування по факту складання протоколу про адміністративне правопорушення за ст. 122-2 КУпАП віднесено гр. Толстих А.М.

м. Київ
04.04.2014

Заступник начальника УДАІ ГУМВС України в Київській області поковик міліції Дуліць О.В. за дорученням прокуратури Київської області, межах компетенції Державтоінспекції, провів службове розслідування за фактом надходження доручення щодо складання протоколу про адміністративне правопорушення за ст. 122-2 КУпАП віднесено гр. Толстих А.М.

В ході перевірки

установив:

28.03.2014 з Головного управління МВС України в Київській області до УДАІ ГУМВС України в Київській області надійшло доручення прокуратури Київської області щодо проведення службового розслідування, у якому вказано, що 30.12.2013 командиром вазову № 3 роти ДПС ДАІ із ЗС при УДАІ канітаном міліції Гусєвим О.Г. складено рапорт, відповідно до якого близько 12.30 год. 29.12.2013, перебуваючи на 21-му км ад. Київ-Орлич, згідно затверженої дислокації, з метою припинення правопорушень ПДР водіями автомобілів, які рухалися колонною, їм за допомогою жеста та свистка було подано вимоту про зупинку водія автомобіля «СІРГОСІН-БЕРЛІНГ» Ов. п.з. А16953СН. Однак водій вказаного автомобіля вимоту працівника ДАІ про зупинку не виконав та продовжив руху в напрямку с. Нові Петрівці. Вишеказаний рапорт має номер «вх. 53 від 01.01.2014».

Окрім цього, в матеріалах кримінального провадження мається рапорт від 30.12.2013 старшого інспектора ДПС вазову № 3 роти ДПС ДАІ із ЗС при УДАІ Міяля О.Ю. за фактом того, що під час несення служби 29.12.2013 близько 12.30 год. на 20-му км ад. Київ-Орлич, водій автомобіля «СІРГОСІН-БЕРЛІНГ» Ов. п.з. А16953СН, не виконав вимоту про зупинку, чим порушив п. 2.4 ПДР України.

Супровідним листом від 03.01.2014, підписаним заступником начальника

III. МОНІТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

Додаток 7

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ
СПРАВ УКРАЇНИ В КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ АКТИВНОЇ ІНСЕКЦІЇ
вул. Ф. Ериста, 3, м. Київ 03048 тел. 2498602

12 01.2015 № 18/4-6/15

Мартищенко О.В.

Повідомляємо, що за дорученням керівництва ДДАІ МВС України та Головного управління МВС України в Київській області Вашу заяву від 10.12.2014, уважно розглянуто.

Проведено перевірку встановлено, що 03.01.2014 на підставі рапорту старшого інспектора ДПС зв'язу № 3 роти ДПС ДАІ із ЗС при УДАІ ГУМВС України в Київській області Прохорчука О.В., начальника ВДАІ з обслуговування м. Славутич, підпорядкованого УДАІ ГУМВС України в Київській області Веремченко О.І. відносно Вас було складено протокол про адміністративне правопорушення за ст. 122-2 КУпАП, який направлено на розгляд до Славутицького міського суду Київської області.

Інформуємо, що згідно з п. 21-1 ст. 11 Закону України „Про міліцію”, працівники Державної автоінспекції, як складової частини міліції, мають право зупинити транспортні засоби у разі порушення Правил дорожнього руху.

Відповідно до положень додатку 26 до пункту 7.1 Інструкції з оформлення документів у системі МВС України, затвердженої наказом МВС України від 27.07.2012 № 650, рапорт – письмове звернення працівника до вищої посадової особи з викладом питань службового чи особистого характеру і проханням узв'язку з цим.

Порядок розгляду рапорту визначено положенням пункту 2.6.10 Інструкції з діловодства в системі МВС України, затвердженої наказом МВС України від 23.08.2012 № 747 (звернення (рапорти), які стосуються їх службової діяльності, у разі необхідності, ресуртуються в підрозділ документального забезпечення органу або підрозділу, в якому проходить службу така особа).

Стаття 251 КУпАП трактує, що доказами в справі про адміністративне правопорушення є будь-які фактичні дані, на основі яких у визначеному законом порядку орган (посадова особа) встановлює наявність чи відсутність адміністративного правопорушення, винність даної особи, в його вчиненні та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи. Ці дані встановлюються протоколом про адміністративне правопорушення.

посадовою особою, яка пред'являється до адміністративної відповідальності, попередніх, слідчих, встановлених експерти, розглядає доказани, підтверджені телевізійні записи та технічних засоби фото- і відеозапису, ідентифікації, які використовуються при вгадці за викопаними прилами, норми і регуляції, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, проголошено про вчинення розслідування в такому жінанні документів.

У даному випадку рапорт працівника Державтоінспекції про інцидент транспортної засоби на його вимогу є окремим документом доказів (інший документ). Також рапорт старшого інспектора ДПС зв'язу № 3 роти ДПС ДАІ із ЗС при УДАІ Прохорчука О.В., начальника автоінспекції, як посадової особи встановленого правопорушення.

Законність рапорту, як доказу по справі про адміністративне правопорушення визначає та обирає за своєю внутрішньої переконаністю, що ґрунтується на особливому, повному і об'єктивному дослідженні всіх обставин в їх сукупності, керуючись чинним і правовідомістю, відомістю до статей 252, 279 та 280 КУпАП орган (посадова особа), до компетенції якої віднесено розгляд таких справ, треба суду судових установ.

Постановою Славутицького міського суду Київської області від 13.01.2014 (справа № 377/3/14-к, провадження № 3377/12/14) Вас визнано винним у вчиненні правопорушення, передбаченого ст. 122-2 КУпАП підставою стипендію у вашій посадовій праві керування транспортним засобом строком на чотири місяці.

Постановою від 11.02.2014 Апеляційного суду Київської області (справа № 377/3/14-п, провадження № 3377/03/14), Вашу апеляційну, справу визнано без задоволення, а постановою суду Славутицького міського суду Київської області від 13.01.2014 щодо Вас - без заміт, а тому в діях старшого інспектора ДПС зв'язу № 3 роти ДПС ДАІ із ЗС при УДАІ ГУМВС України в Київській області Прохорчука О.В. та начальника ВДАІ з обслуговування м. Славутич, підпорядкованого УДАІ ГУМВС України в Київській області Веремченко О.І. не абсолютна порушень законодавства.

Також інформуюмо, що арештація судових рішень не вносить ж компетентно МВС України.
Прийняте рішення Ви можете оскаржити у встановленому законодавством порядку.

Т.о.о. інспекції начальника

О.І. Бугай

Зарешт 2462218

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

486

Додаток 8

 МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ вул. Богомольця, 10, м. Київ, 01024, тел. 256-03-33, www.mvs.gov.ua	[Верховна Рада України Голові Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів масового переслідування водіїв, які були учасниками мирних акцій протесту з використанням колісних транспортних засобів, та їх притягнення до адміністративної відповідальності ЯВОРІВСЬКОМУ В.О.
31.10. 2014 року № <u>13299/18</u> На № <u>32</u> від <u>14.10.2014</u>	

[Про розгляд звернення щодо
 проведення службового розслідування]

Шановний Володимире Олександровичу!

У Міністерстві внутрішніх справ у межах компетенції розглянуто Ваше звернення щодо проведення службового розслідування за фактами, які можуть свідчити про фальсифікацію рапортів та очевидну недостовірність документів, складених окремими інспекторами ДПС підрозділів Державтоінспекції, виявленими в ході роботи Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів масового переслідування водіїв, які були учасниками мирних акцій протесту з використанням колісних транспортних засобів, та їх притягнення до адміністративної відповідальності.

Інформуємо, що наразі проводиться службове розслідування за викладеними у Вашому зверненні фактами, про результати якого Вас буде поінформовано додатково.

З повагою
 заступник Міністра -
 керівник апарату

С.І. Чеботар

04.11.2014 16:31

206-765

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

**МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
УКРАЇНИ**

вул. Богомольця, 10, м. Київ, 01024,
тел. 256-03-33, www.mvs.gov.ua

№ 16 жовтня 2014 року № 02.0.13/166
На № 1.16.18.2014.2025 16.09.2014

Про розгляд депутатських звернень,
щодо професійних службових
розслідувань

Шановний Володимире Олександровичу!

У Міністерстві внутрішніх справ у межах компетенції розглянуто Ваші звернення щодо проведення службових розслідувань за фактами, які можуть свідчити про фальсифікацію рапортів та очевидну недостовірність документів, складених окремими інспекторами ДПС підрозділів Державтоінспекції, виявленими в ході роботи Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів масового переслідування водіїв, які були учасниками мирних акцій протесту з використанням колісних транспортних засобів, та їх пригнічення до адміністративної відповідальності.

Інформацією, що працівниками органів внутрішніх справ проводяться службові перевірки за висланими у Ваших зверненнях фактами, про результати якої Вас буде поінформовано додатково.

З повагою
Міністр

А.Б. Аваков

**МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
УКРАЇНИ**

вул. Богомольця, 10, м. Київ, 01024,
тел. 256-03-33, www.mvs.gov.ua

№ 18 вересня 2014 року № 105/16
На № 03 від 09.07.2014

Про некасише поширення
інформації про учасників акцій
протесту

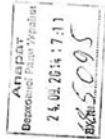
Шановний Володимире Олександровичу!

На доповнення до листа Міністерства внутрішніх справ України від 15 серпня 2014 року № 17772/Ав повідомляємо, що за викладеними у зверненні питаннями було проведено службове розслідування стосовно вчинення дисциплінарних проступків, пов'язаних з перевіщенням службових повноважень, здійсненим службовцями становлення керівників ГУМВС України в місті Києві, Київській, Дніпропетровській областях, УМВС України в Черкаській області та Управління транспортної міліції МВС України, що призвело до перенесення реалізації громадянськими права на мирні зібрання в указаних регіонах, які відбувалися в період з 21 листопада 2013 року по 22 лютого 2014 року.

Висновок за результатами викладеного службового розслідування в установленому порядку направлено до Генеральної прокуратури України листом від 24.05.2014 № 10018/Ав.

З повагою
Міністр

А.Б. Аваков

III. МОНИТОРИНГ СТАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ «СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ»

1. РІК БЕЗКАРНОСТІ: ГРОМАДСЬКИЙ АНАЛІЗ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЄВРОМАЙДАНУ

МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
УКРАЇНИ

вул. Бессімецька, 10, м. Київ, 01024,
тел. 256-00-33, www.mvs.gov.ua

24 січня 2015 року № 1928/М

На № 000 від 19.12.2014

Верховна Рада України
Народному депутатові України
Соболеву С.В.

Про розгляд депутатського
звернення щодо проведення
службового розслідування

Шановний Євге Вікторовичу!

У Міністерстві внутрішніх справ у межах компетенції розглянуто Ваше депутатське звернення щодо проведення службового розслідування за фактами, які можуть свідчити про отриману недостовірність документів, на підставі яких учасників мирних акцій протесту притягували до відповідальності, та з інших адміністративну відповідальність, забезпечення максимального сприяння слідству в рамках відритих кримінальних проваджень за такими фактами та надання інформації з цих питань.

Інформуємо, що у зв'язку з значним обсягом службової документації, яку необхідно опрацювати, та проведеним службовим перевіркою за викладеними в ньому фактами; про результати розгляду Вашого депутатського звернення Вас буде поінформовано додатково в строк, передбачений Законом України «Про статус народного депутата України».

З повагою
Міністр

А.Б. Аваков

Аналіз
Внесення Рішення України
31.01.2015 10 - 37
Д.К. № 19286

МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
УКРАЇНИ

вул. Бессімецька, 10, м. Київ, 01024,
тел. 256-00-33, www.mvs.gov.ua

24 січня 2015 року № 1928/М

На № 009 від 28.12.2014

Верховна Рада України
Народному депутатові України
Соболеву С.В.

Про розгляд депутатського
звернення щодо незаконного
притягнення до відповідальності
учасників протестів

Шановний Євге Вікторовичу!

У Міністерстві внутрішніх справ у межах компетенції розглянуто Ваше депутатське звернення стосовно незаконного притягнення учасників протестів до адміністративної відповідальності за статтею 122-2 Кодексу України про адміністративну відповідальність, забезпечення максимального сприяння слідству в рамках відритих кримінальних проваджень за такими фактами та надання інформації з цих питань.

Інформуємо, що у зв'язку з значним обсягом службової документації, яку необхідно опрацювати, та проведеним службовим перевіркою за викладеними в ньому фактами; про результати розгляду Вашого депутатського звернення Вас буде поінформовано додатково в строк, передбачений Законом України «Про статус народного депутата України».

З повагою
Міністр

А.Б. Аваков

Аналіз
Внесення Рішення України
04.02.2015 12:30
Д.К. № 19286

